

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021

Sešit C

Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu

Obsah

I. Souhrnné hodnocení výsledků hospodaření státního rozpočtu	1
1 Cíle rozpočtové politiky v roce 2021, rozpočtové priority.....	1
2 Rozhodující změny rozpočtu v průběhu roku.....	4
3 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu.....	4
3.1 Dopady epidemie nemoci COVID-19 na příjmy a výdaje státního rozpočtu.....	9
II. Příjmy státního rozpočtu	10
1 Celkové příjmy státního rozpočtu.....	10
2 Daňové příjmy státního rozpočtu.....	12
2.1 Daň z příjmů fyzických osob.....	13
2.2 Daň z příjmů právnických osob.....	15
2.3 Daň z přidané hodnoty.....	22
2.4 Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně).....	24
2.5 Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí.....	29
2.6 Správní poplatky a soudní poplatky.....	29
2.7 Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně).....	30
2.8 Daň z hazardních her a odvod z loterií a jiných podobných her.....	30
2.9 Ostatní daňové příjmy.....	31
2.10 Daňové příjmy veřejných rozpočtů.....	32
3 Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.....	33
4 Daňové nedoplatky.....	35
5 Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery.....	49
5.1 Nedaňové příjmy.....	51
5.2 Kapitálové příjmy.....	55
5.3 Přijaté transfery.....	56
III. Výdaje státního rozpočtu	62
1 Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu.....	62
2 Mandatorní a quasi mandatorní výdaje.....	66
2.1 Mandatorní sociální výdaje.....	69
2.1.1 Sociální dávky včetně souvisejících výdajů.....	70
2.1.2 Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů.....	78
2.1.3 Výdaje na odškodnění podle příslušných právních předpisů.....	79
2.1.4 Doplnkové penzijní spoření a penzijní připojištění.....	79
2.1.5 Platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění.....	80
2.1.6 Sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům.....	81
2.1.7 Státní politika zaměstnanosti.....	82
2.2 Další mandatorní výdaje vyplývající ze zákona.....	84
2.2.1 Výdaje na obsluhu státního dluhu.....	84
2.2.2 Majetková újma peněžních ústavů.....	84
2.2.3 Státní podpora stavebního spoření.....	84
2.2.4 Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám a politickým hnutím.....	85
2.2.5 Výdaje podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi - Finanční náhrada.....	86
2.2.6 Dotace na obnovitelné zdroje energie.....	86
2.3 Ostatní mandatorní výdaje.....	86
2.3.1 Odvody a příspěvky do EU.....	86
2.3.2 Transfery mezinárodním organizacím.....	86
2.3.3 Výdaje na realizaci státních záruk a závazků obdobného charakteru.....	86
2.3.4 Výdaje na správu a vedení účtů vládních úvěrů.....	87
3 Běžné výdaje.....	87
3.1 Výdaje na platy a podobné a související výdaje (OSS).....	87
3.2 Čerpání prostředků na platy ve vládou regulované sféře.....	88
3.3 Neinvestiční nákupy a související výdaje.....	94
3.4 Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům.....	97
3.4.1 Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům.....	97
3.4.2 Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím.....	103
3.5 Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům.....	110
3.5.1 Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně.....	110
3.5.2 Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně.....	113
3.5.3 Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím.....	117
3.6 Neinvestiční transfery obyvatelstvu.....	123
3.7 Neinvestiční transfery a související platby do zahraničí.....	124
3.8 Neinvestiční půjčené prostředky.....	124
3.9 Neinvestiční převody Národnímu fondu.....	124
3.10 Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu.....	124
3.11 Ostatní neinvestiční výdaje.....	125

4	Kapitálové výdaje státního rozpočtu	125
5	Výdaje realizované prostřednictvím programového financování	132
6	Vyhodnocení souhrnných rozpočtových vztahů k rozpočtu EU a finančních mechanismů	136
6.1	Výdaje na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie (bez společné zemědělské politiky)	136
6.2	Společná zemědělská politika a společná rybářská politika	137
6.3	Finanční mechanismy EHP a Norska, Program švýcarsko-české spolupráce	139
6.4	Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci v rámci čerpání výdajů na společné programy ČR a EU/FM	147
6.5	Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu Evropské unie	149
6.6	Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU	149
7	Rezervní položky kapitoly VPS	151
8	Nároky z nespotřebovaných výdajů	153
9	Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění	158
10	Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací	167
11	Vyhodnocení projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru	168
12	Výdaje k odstraňování povodňových škod	168
13	Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů poskytnutých na základě zákonů č. 164/1998 Sb., 21/2000 Sb. a 246/2000 Sb.	169
14	Vyčíslení salda systému důchodového pojištění	170
	Příloha: Zpráva o opatřeních cenových orgánů v oblasti cen	172

Seznam zkratek

API	Agentura pro podnikání a inovace
a.s.	Akciová společnost
ATAD	Anti Tax Avoidance Directive, směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem
ATC	Anatomicko-terapeuticko-chemická klasifikace léčiv
AV ČR	Akademie věd České republiky
b. c.	běžné ceny
CAU	Sekce cenové a úhradové regulace
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CÚ	Celní úřad
ČCE	Českobratrská církev evangelická
ČD	České dráhy, a.s.
ČEPS	Česká energetická přenosová soustava a.s.
ČEZ	České energetické závody
ČMRZB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka a.s.
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
ČVÚT	České vysoké učení technické
DPČ	Dohoda o pracovní činnosti
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPI	Dodavatel poslední instance
DPP	Dohoda o provedení práce
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EET	Elektronická evidence tržeb
EHP	Evropský hospodářský prostor
EIB	Evropská investiční banka
EP	Evropský parlament
ERÚ	Energetický regulační úřad
EU	Evropská unie
EUA	Emisní povolenky (European Union Allowances)
EUAA	Emisní povolenky v letectví (European Union aviation allowances)
FM	Finanční mechanismy
FÚ	Finanční úřady
GFŘ	Generální finanční ředitelství
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
GŘC	Generální ředitelství cel
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
IDU	Institut umění – Divadelní ústav
IFRS	International Financial Reporting Standards, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
IPLP	Individuálně připravovaný přípravek
MF	Ministerstvo financí
MMF	Mezinárodní měnový fond
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
NF	Národní fond
NGEU	Next Generation EU
NNV	Nároky z nespotřebovaných výdajů
NNO	Nestátní neziskové organizace
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NV	Nařízení vlády
NZÚ	Nová zelená úsporám
ODÚ	Osobní daňové účty
OkÚ	Okresní úřad

OOP	Opatření obecné povahy
OP	Operační program
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+
o. p. s.	Obecně prospěšná společnost
OSFA	Operace státních finančních aktiv
OSS	Organizační složky státu
OSSZ	Okresní správy sociálního zabezpečení
OSVČ	Osoby samostatně výdělečně činné
OTE	Operátor trhu s elektřinou
OZE	Obnovitelné zdroje energie
p. b.	Procentní bod
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
PNP	Památník národní péče
PO	Příspěvková organizace
RRF	Nástroj pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility)
RUD	Rozpočtové určení daní
SB	Světová banka
s. c.	Stálé ceny
SD	Spotřební daně
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFPI	Státní fond podpory investic
SFŽP	Státní fond životního prostředí
s. o.	Státní organizace
s. p.	Státní podnik
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SÚKL	Státní Ústav pro kontrolu léčiv
SVJ	Společenství vlastníků jednotek
SZ	Sociální zabezpečení
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
UV	Usnesení vlády
ÚSC	Územní samosprávné celky
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
VPS	Všeobecná pokladní správa
VŠ	Vysoké školy
VVI	Veřejné výzkumné instituce
WACC	Návratnost vloženého kapitálu
ZEK	Zákon o elektronických komunikacích
ZNHČ	zahlazování následků hornické činnosti
z. s.	Zapsaný spolek

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů	2
Tabulka č. 2: Dopady změn novely zákona o státním rozpočtu na hlavní příjmové a výdajové složky (mil. Kč)	2
Tabulka č. 3: Rozpočet 2021 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2020 (mld. Kč)	3
Tabulka č. 4: Základní přehled o výsledcích hospodaření SR (mld. Kč).....	7
Tabulka č. 5: Dopady opatření a změn legislativy na daňové příjmy státního rozpočtu v souvislosti s COVID-19 (mil. Kč)	9
Tabulka č. 6: Výdaje související s COVID-19 dle údajů předložených správci kapitol a jejich dopad na výdaje státního rozpočtu z hlediska druhového členění (mil. Kč).....	9
Tabulka č. 7: Celkové příjmy státního rozpočtu v roce 2021 (mld. Kč).....	11
Tabulka č. 8: Příjmy státního rozpočtu z daně z příjmů fyzických osob (mld. Kč)	13
Tabulka č. 9: Celostátní inkaso daní z příjmů právnických osob (mld. Kč).....	15
Tabulka č. 10: Průběh příjmů státního rozpočtu z DPPO podle čtvrtletí (mld. Kč)	17
Tabulka č. 11: Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob z příznání v letech 2017 až 2021 (mld. Kč)	19
Tabulka č. 12: Výběr DPPO z příznání v letech 2020 a 2021 dle finančních úřadů (mil. Kč).....	19
Tabulka č. 13: Podíl TOP 100 poplatníků a TOP 20 poplatníků na inkasu DPPO z příznání v letech 2019 až 2021 (mil. Kč).....	20
Tabulka č. 14: Důvody změn vyměřené DPPO (mld. Kč).....	21
Tabulka č. 15: Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou (mld. Kč)	21
Tabulka č. 16: Daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou v letech 2020 a 2021 dle finančních úřadů (mil. Kč).....	21
Tabulka č. 17: Inkaso DPH (státní rozpočet) v mil. Kč.....	22
Tabulka č. 18: Celostátní inkaso DPH dle údajů finančních a celních úřadů (mil. Kč).....	23
Tabulka č. 19: Vývoj inkasa DPH v letech 2020 a 2021 dle finančních úřadů (mil. Kč)	24
Tabulka č. 20: Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku a jejich struktura v letech 2019-2021 (mil. Kč).....	25
Tabulka č. 21: Odebrané tabákové nálepky (tabákové výrobky celkem) v letech 2017 – 2021, od dubna 2019 včetně nálepek na zahřívavý tabák (mil. ks)	27
Tabulka č. 22: Změna ve zdanění vysokoprocenních a čistých biopaliv k 1. lednu 2021	28
Tabulka č. 23: Změny sazeb spotřebních daní z tabákových výrobků k 1. únoru 2021 v rámci zákona č. 609/2020 Sb.	29
Tabulka č. 24: Vývoj inkasa majetkových daní ve prospěch státního rozpočtu v letech 2019-2021 (mil. Kč).....	30

Tabulka č. 25: Vývoj příjmů státního rozpočtu z daně z hazardních her a odvodu z loterií a jiných podobných her (tis. Kč)	31
Tabulka č. 26: Struktura daňových příjmů veřejných rozpočtů v roce 2021 (mld. Kč).....	32
Tabulka č. 27: Meziroční srovnání daňových příjmů veřejných rozpočtů (mld. Kč).....	33
Tabulka č. 28: Povinné a dobrovolné pojistné na sociální zabezpečení (mil. Kč).....	33
Tabulka č. 29: Vývoj dobrovolného pojistného (mil. Kč)	34
Tabulka č. 30: Stav a vývoj nedoplatků daňových příjmů (mld. Kč).....	35
Tabulka č. 31: Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství od roku 1993 (mil. Kč).....	36
Tabulka č. 32: Vývoj objemu pojistného a příslušenství v územním členění k 31. 12. (mil. Kč).....	37
Tabulka č. 33: Vývoj nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR (mil. Kč).....	38
Tabulka č. 34: Přehled zaevidovaných odepsaných daňových nedoplatků k 31. 12. 2021 (mil. Kč).....	39
Tabulka č. 35: Vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR	40
Tabulka č. 36: Zajištění úhrady na nesplnou nebo dosud nestanovenou daň v evidenci Finanční správy ČR	40
Tabulka č. 37: Vývoj objemu daňových nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR	41
Tabulka č. 38: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňových příjmů.....	42
Tabulka č. 39: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňové exekuce.....	42
Tabulka č. 40: Přehled nedoplatků vnitrostátních spotřebních a energetických daní podle jednotlivých CÚ (tis. Kč).....	44
Tabulka č. 41: Vývoj stavu nedoplatků vnitrostátních SD a energetických daní k 31. 12. (mil. Kč).....	45
Tabulka č. 42: Vývoj prominutí, překruže a odpisů u vnitrostátních spotřebních a energetických daní (tis. Kč)	46
Tabulka č. 43: Řádné opravné prostředky podle druhu příjmu a výsledku řízení.....	46
Tabulka č. 44: Vývoj nedoplatků podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu (tis. Kč).....	47
Tabulka č. 45: Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu (tis. Kč)	47
Tabulka č. 46: Přehled nedoplatků podle CÚ a druhu příjmu - stav k 31. 12. 2021 (tis. Kč)	48
Tabulka č. 47: Stav daňových a celních úlev na jednotlivých druzích příjmů k 31. 12. 2021 (tis. Kč).....	49
Tabulka č. 48: Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v roce 2020 a 2021 (mil. Kč).....	50
Tabulka č. 49: Příjmy z EU/FM určené na krytí výdajů na společné programy ČR a EU/FM v roce 2020 a 2021 (mil. Kč)	59
Tabulka č. 50: Srovnání příjmů z EU/FM a výdajů SR (bez národního podílu) na společné programy ČR a EU/FM v roce 2021 (mil. Kč).....	59
Tabulka č. 51: Příjmy státního rozpočtu z Národního fondu za rok 2021 za operační programy z období 2014-2020 (mil. Kč).....	60
Tabulka č. 52: Vyčerpání původní alokace operačních programů 2007-2013 (EU podíl v EUR, stav k 31. 12. 2021).....	61
Tabulka č. 53: Výdaje státního rozpočtu (mil. Kč)	64
Tabulka č. 54: Mandatorní výdaje (mil. Kč)	68
Tabulka č. 55: Quasi mandatorní výdaje (mil. Kč)	69
Tabulka č. 56: Sociální transfery a výdaje na služby zaměstnanosti (mil. Kč)	70
Tabulka č. 57: Dávky důchodového pojištění v roce 2021 (mil. Kč).....	71
Tabulka č. 58: Dávky nemocenského pojištění (mil. Kč).....	73
Tabulka č. 59: Dávky státní sociální podpory a dávky péče o děti (mil. Kč).....	75
Tabulka č. 60: Vývoj registrované nezaměstnanosti dle MPSV.....	76
Tabulka č. 61: Odškodnění a podobné náhrady obyvatelstvu podle zvláštních předpisů	79
Tabulka č. 62: Státní politika zaměstnanosti (mil. Kč)	82
Tabulka č. 63: Státní záruky (mil. Kč).....	87
Tabulka č. 64: Výdaje na platy a podobné a související výdaje OSS (mil. Kč).....	88
Tabulka č. 65: Prostředky na platy a OOPP (OON) ve vládou regulované sféře (mil. Kč)	90
Tabulka č. 66: Počet zaměstnanců ve vládou regulované sféře	91
Tabulka č. 67: Průměrné platy ve vládou regulované sféře (Kč)	92
Tabulka č. 68: Porovnání průměrných platů/mezd podle sfér hospodářství (přepočtené osoby).....	92
Tabulka č. 69: Neinvestiční nákupy a související výdaje (mil. Kč)	94
Tabulka č. 70: Běžné výdaje na provoz organizačních složek státu – užší běžné výdaje (mil. Kč).....	97
Tabulka č. 71: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům (mil. Kč).....	97
Tabulka č. 72: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu (mil. Kč).....	98
Tabulka č. 73: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo zemědělství (mil. Kč)	102
Tabulka č. 74: Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím (mil. Kč).....	104
Tabulka č. 75: Příspěvky vyplacené politickým stranám a politickým hnutím v roce 2021 (tis. Kč)	109
Tabulka č. 76: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (mil. Kč).....	111
Tabulka č. 77: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (mil. Kč).....	114
Tabulka č. 78: Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (mil. Kč)	118
Tabulka č. 79: Největší příjemci kompenzací slev z jízdného (tis. Kč).....	125
Tabulka č. 80: Struktura a objem (v %) kompenzací podle kategorií cestujících	125
Tabulka č. 81: Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu (mil. Kč).....	126
Tabulka č. 82: Kapitálové výdaje podle podkladové jednotky (mil. Kč).....	127
Tabulka č. 83: Čerpání kapitálových výdajů podle kapitol SR (mil. Kč).....	129
Tabulka č. 84: Výdaje realizované prostřednictvím programového financování (mil. Kč).....	133
Tabulka č. 85: Výdaje kapitol státního rozpočtu realizované prostřednictvím programového financování	133
Tabulka č. 86: Společná zemědělská politika (tis. Kč).....	138
Tabulka č. 87: Výdaje na financování společných programů EU a ČR (bez SZP) dle víceletých finančních rámců v roce 2021 (tis. Kč) – 2 strany.....	140
Tabulka č. 88: Výdaje na financování společných programů EU a ČR (bez SZP) dle kapitol v roce 2021 (tis. Kč) – 4 strany	142
Tabulka č. 89: Výdaje na financování Společné zemědělské politiky v roce 2021 (tis. Kč)	146
Tabulka č. 90: Výdaje na financování společných programů v rámci finančních mechanismů, Programu švýcarsko-české spolupráce a prostředků ČR v roce 2021 (tis. Kč).....	146
Tabulka č. 91: Počty a platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci v rámci společných programů ČR a EU/FM v členění dle kapitol	148
Tabulka č. 92: Vývoj čisté pozice ČR vůči EU v letech 2004-2021.....	150
Tabulka č. 93: Prostředky uvolněné z rezervních položek kapitoly VPS a skutečně čerpané na úrovni kapitol	152
Tabulka č. 94: Přehled nároků z nespotřebovaných výdajů v roce 2021 (mil. Kč).....	154
Tabulka č. 95: Přehled vývoje stavu nároků z nespotřebovaných výdajů v průběhu roku 2021 po kapitolách (mil. Kč)	156
Tabulka č. 96: Nejvýraznější dopady čerpání NNV do výdajových podseskupení v roce 2021 (mil. Kč)	157
Tabulka č. 97: Kapitoly s nejvyšším podílem stavu NNV k 1. 1. 2021 na schváleném rozpočtu výdajů v roce 2021 (mil. Kč)	157

Tabulka č. 98: Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění (mld. Kč)	158
Tabulka č. 99: Dopad výdajů na společné programy EU/FM a ČR vč. SZP (národní i EU podíl) do jednotlivých odvětví (mld. Kč)	159
Tabulka č. 100: Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace podle kapitol (mil. Kč).....	166
Tabulka č. 101: Přehled koncesních smluv územních samospráv podle předmětu smlouvy.....	168
Tabulka č. 102: Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů v roce 2021 (tis. Kč)	169
Tabulka č. 103: Výpočet salda hospodaření systému důchodového pojištění (tis. Kč)	171
Tabulka č. 104: Výše celkových plánovaných regulovaných cen pro rok 2021 v Kč/MWh bez daní (distribuce elektřiny, podpora elektřiny, systémové služby a operátor trhu)	173
Tabulka č. 105: Procentní změna regulované části ceny bez daní (distribuce elektřiny, podpora elektřiny, systémové služby a operátor trhu) 2021/2020	173
Tabulka č. 106: Výše celkových plánovaných regulovaných cen pro rok 2021 v Kč/MWh bez daní (operátor trhu a distribuce plynu).....	174
Tabulka č. 107: Procentní změna regulované části ceny (operátor trhu, distribuce plynu) 2021/2020	174
Tabulka č. 108: Deset nejčastěji distribuovaných léčivých přípravků, u kterých došlo ke změně MC	177
Tabulka č. 109: Průměrné předběžné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele v Kč/GJ (bez DPH) pro rok 2021 včetně procentní změny 2021/2020	184
Tabulka č. 110: Vývoj průměrné míry inflace (%).....	188
Tabulka č. 111: Meziroční míra inflace (prosinec 2021/prosinec 2020) dle jednotlivých oddílů spotřebního koše	189
Tabulka č. 112: Meziměsíční míra inflace (prosinec 2021/listopad 2021) dle jednotlivých oddílů spotřebního koše	191

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj salda státního rozpočtu (mld. Kč).....	5
Graf č. 2: Srovnání vývoje čerpání prostředků víceletého finančního rámce 2007-2013 a 2014-2020 vč. SZP (mld. Kč).....	6
Graf č. 3: Vývoj celkových příjmů a výdajů státního rozpočtu od roku 2014 (mld. Kč).....	6
Graf č. 4: Vývoj salda systému důchodového pojištění a jeho podíl na příjmové složce (mld. Kč; %)	8
Graf č. 5: Struktura celkových příjmů státního rozpočtu v roce 2021	12
Graf č. 6: Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu od roku 2015 (mld. Kč)	12
Graf č. 7: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPFO v letech 2017-2021 (mil. Kč)	13
Graf č. 8: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPPO v letech 2017-2021 (mil. Kč).....	16
Graf č. 9: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPH v letech 2017 - 2021 (mil. Kč)	22
Graf č. 10: Vývoj příjmů státního rozpočtu ze spotřební daně z minerálních olejů v letech 2017-2021 (mil. Kč).....	26
Graf č. 11: Vývoj příjmů státního rozpočtu ze spotřební daně z tabákových výrobků v letech 2017-2021(mil. Kč)	26
Graf č. 12: Vývoj nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů v letech 2014-2021 (mld. Kč)	50
Graf č. 13: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2013-2021 (mld. Kč)	55
Graf č. 14: Výdaje státního rozpočtu v letech 2016 až 2021 (mil. Kč).....	65
Graf č. 15: Výdaje státního rozpočtu za rok 2021 (%)	65
Graf č. 16: Vývoj mandatorních a quasi mandatorních výdajů ve vztahu k celkovým příjmům SR a srovnání jejich tempa s tempem příjmů SR (mld. Kč; pravá osa v %)	66
Graf č. 17: Podíl mandatorních a quasi mandatorních výdajů na celkových příjmech a výdajích státního rozpočtu (v %).....	66
Graf č. 18: Vývoj mandatorních výdajů v letech 2016-2021 (mil. Kč).....	69
Graf č. 19: Sociální dávky vyplacené v roce 2021 (v %)	71
Graf č. 20: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2016-2021 (mil. Kč).....	72
Graf č. 21: Hlavní složky dávek nemocenského pojištění a jejich vývoj v letech 2016-2021 (mil. Kč).....	74
Graf č. 22: Dávky státní sociální podpory a dávky péčovské péče v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)	75
Graf č. 23: Podpory v nezaměstnanosti v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)	76
Graf č. 24: Státní příspěvek na doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)	80
Graf č. 25: Platba státu za státní pojištěnce v letech 2016 až 2021 (mil. Kč).....	81
Graf č. 26: Státní podpora stavebního spoření v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)	85
Graf č. 27: Vývoj nominálních mezd v letech 2020 a 2021 (Kč)	92
Graf č. 28: Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím v letech 2015-2021 (mil. Kč).....	103
Graf č. 29: Platba státu za státní pojištěnce (mld. Kč)	111
Graf č. 30: Neinvestiční transfery státním fondům v letech 2013-2021 (mil. Kč).....	112
Graf č. 31: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně v letech 2015-2021 (mil. Kč).....	114
Graf č. 32: Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím v letech 2015-2021 (mld. Kč)	118
Graf č. 33: Kapitálové výdaje a jejich podíl na celkových výdajích (mld. Kč; pravá osa %)	127
Graf č. 34: Struktura kapitálových výdajů uskutečněných ze státního rozpočtu v roce 2021 (v %).....	128
Graf č. 35: Čerpání kapitálových výdajů SR v jednotlivých měsících let 2020 a 2021 (mil. Kč)	128
Graf č. 36: Výdaje kapitol státního rozpočtu realizované prostřednictvím programového financování (mld. Kč).....	134
Graf č. 37: Podíl jednotlivých kapitol na výdajích realizovaných prostřednictvím programového financování (v %)	134
Graf č. 38: Vývoj stavu NNV k 1. 1. a 31. 12. od roku 2013 a jejich skutečné čerpání (mld. Kč)	154
Graf č. 39: Podíl jednotlivých druhů výdajů na stavu k 1. 1. 2021	155
Graf č. 40: Struktura výdajů podle jednotlivých odvětví v letech 2015 až 2021	159
Graf č. 41: Průměrné ceny dodávky elektřiny v letech 2020–2021 pro zákazníky v ČR na hladině NN v Kč/MWh bez daní	173
Graf č. 42: Průměrné ceny služeb dodávky plynu v roce 2020 - 2021 pro zákazníky v ČR bez daní (Kč/MWh)	174
Graf č. 43: Struktura hrazených léčivých přípravků dle typu cenové regulace (počet).....	175
Graf č. 44: Podíl léčivých přípravků na trhu dle počtu balení v posledním čtvrtletí 2021	175
Graf č. 45: Podíl léčivých přípravků na trhu dle objemu financí v ceně pro konečného spotřebitele v posledním čtvrtletí 2021 – pouze hrazené	176
Graf č. 46: Cena léčivých přípravků regulovaných MC – srovnání průměrných cen ve 4. Q 2020 a 4. Q 2021 dle jednotlivých cenových pásem	176
Graf č. 47: Cena léčivých přípravků regulovaných OP – srovnání průměrných cen ve 4. Q 2020 a 4. Q 2021 dle jednotlivých cenových pásem	177
Graf č. 48: Průměrné předběžné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele v Kč/GJ (bez DPH) uplatňované k 1. 1. 2020 a k 1. 1. 2021	184
Graf č. 49: Roční vývoj indexu spotřebitelských cen v jednotlivých měsících roku 2021 (stejný měsíc předchozího roku = 100)	189
Graf č. 50: Měsíční vývoj indexu spotřebitelských cen za rok 2021 (předchozí měsíc daného roku = 100).....	190

I. Souhrnné hodnocení výsledků hospodaření státního rozpočtu

---

1 Cíle rozpočtové politiky v roce 2021, rozpočtové priority

Státní rozpočet na rok 2021 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR 18. prosince 2020 zákonem č. 600/2020 Sb., který stanovil příjmy ve výši 1 488,3 mld. Kč, výdaje ve výši 1 808,3 mld. Kč a schodek ve výši 320,0 mld. Kč.

Východiska pro sestavení státního rozpočtu na rok 2021 byla následující:

- Programové prohlášení vlády České republiky,
- Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí České republiky na roky 2021 až 2023 podle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, schválená usnesením vlády č. 488 ze dne 30. dubna 2020,
- novela zákona č. 23/2017 Sb., podle které Ministerstvo financí pro rok 2021 stanovilo výši výdajových rámců na úrovni strukturálního salda sektoru veřejných institucí (saldo sektoru veřejných institucí v aktuální metodice Evropského systému národních a regionálních účtů očištěné o vliv hospodářského cyklu a o jednorázová a jiná přechodná opatření),
- predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2023 (zpracovaná Ministerstvem financí v září 2020); makroekonomická predikce byla dne 21. září 2020 posouzena Výborem pro rozpočtové prognózy a hodnocena jako realistická.

Při sestavování státního rozpočtu na rok 2021 se vycházelo z dat a prognóz, které byly k dispozici v době sestavování tohoto státního rozpočtu. Pandemie nového typu koronaviru, přijatá protiepidemická opatření a jejich doprovodné efekty způsobily v roce 2020 hluboký synchronizovaný propad světové ekonomiky. Jeho rozsah je za období po 2. světové válce bezprecedentní. Hospodářská politika ve všech zasažených zemích reagovala razantním uvolněním a přijetím masivních fiskálních a monetárních stimulů, což omezilo negativní vliv pandemie na krátkodobý ekonomický výkon. Zároveň tato opatření napomohla minimalizovat dopady na růst dlouhodobý. Přes silná rizika a nejistoty měl být rok 2021 ve znamení oživení globální ekonomické aktivity, nicméně tato mírně optimistická očekávání zůstala nenaplněna. V reakci na zhoršení epidemické situace došlo ve 4. čtvrtletí 2020 a v prvních týdnech roku 2021 k opětovnému zpřísnění restriktivních opatření, která obdobně jako na jaře 2020 zasáhla především služby a maloobchod.

Z těchto důvodů, ale i z potřeby zohlednit zrušení tzv. superhrubé mzdy a další legislativní změny, navrhla vláda změnu zákona o státním rozpočtu. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR následně s **účinností od 1. 3. 2021 schválila novelu zákona o státním rozpočtu na rok 2021 (zákon č. 92/2021 Sb.)**, která reflektovala aktuální vývoj boje s pandemií, úpravy ve vládních programech přímé pomoci, snížení daňového zatížení zaměstnanců o čtvrtinu a aktuální výzvy související se zatížením zdravotního systému, masivní vakcinací a testováním obyvatelstva. Při novele rozpočtu byly zohledněny následující makroekonomické indikátory.

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2020	2021
		Predikce leden 2021							Minulá predikce září 2020	
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mln. Kč, b.c.</i>	4 625	4 797	5 111	5 410	5 749	5 613	5 874	5 561	5 860
	<i>růst v % b.c.</i>	6,4	3,7	6,5	5,8	6,3	-2,4	4,7	-3,3	5,4
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v % s.c.</i>	5,4	2,5	5,2	3,2	2,3	-6,1	3,1	-6,6	3,9
Spotřeba domácností	<i>růst v % s.c.</i>	3,9	3,8	4,0	3,5	3,0	-5,1	3,3	-5,0	2,2
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v % s.c.</i>	1,8	2,5	1,8	3,8	2,2	2,1	2,9	3,8	2,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v % s.c.</i>	9,7	-3,0	4,9	10,0	2,3	-8,2	3,8	-7,5	3,0
Příspěvek čistých vývozů k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,2	1,4	1,2	-1,2	0,0	-0,6	-0,1	-1,7	0,9
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,9	-0,3	0,5	-0,5	-0,2	-1,4	0,0	-1,3	0,6
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,0	1,1	1,3	2,6	3,9	4,0	1,5	3,6	1,4
Míra inflace spotřebitelských cen	<i>průměr v %</i>	0,3	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	1,9	3,2	1,9
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,4	1,9	1,6	1,4	0,2	-1,1	-0,6	-1,2	-0,7
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	5,1	4,0	2,9	2,2	2,0	2,6	3,3	2,6	3,4
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v % b.c.</i>	5,0	5,7	9,2	9,6	6,7	0,2	1,2	-1,9	0,8
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	0,4	1,8	1,5	0,4	-0,3	3,6	1,4	0,3	0,4
Saldo sektoru vládních institucí	<i>% HDP</i>	-0,6	0,7	1,5	0,9	0,3	-5,8	-6,6	-6,4	-4,9
Předpoklady:										
Měnový kurz CZK/EUR		27,3	27,0	26,3	25,6	25,7	26,4	26,1	26,3	25,8
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	0,6	0,4	1,0	2,0	1,5	1,1	1,2	1,1	0,9
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	52	44	54	71	64	42	51	42	48
HDP eurozóny	<i>růst v % s.c.</i>	1,9	1,8	2,7	1,9	1,3	-7,3	3,6	-9,0	5,4

Pozn.: Ukazatele zaměstnanosti a nezaměstnanosti jsou v metodice Výběrového šetření pracovních sil. Údaje v aktuální predikci neoznačené podbarvením indikují, že hodnota je již vykázanou skutečností.

Zdroj: MF ČR: Fiskální výhled ČR (leden 2021), MF ČR: Makroekonomická predikce ČR (leden 2021).

Nejvýraznější změnou na příjmové straně byl pokles daňových příjmů státu v důsledku dopadů daňového balíčku a nového zákona o kompenzačním bonusu. Celkový odhadovaný negativní dopad daňového balíčku na státní rozpočet pro rok 2021 byl vyčíslen na 87,7 mld. Kč. Součástí daňového balíčku byla také změna rozpočtového určení daní (RUD) ve prospěch obcí (z 23,58 % na 25,84 %) a krajů (z 8,92 % na 9,78 %) týkající se daní z příjmů a DPH. Došlo ke snížení efektivního zdanění u daně z příjmů fyzických osob z 20,1 % na dvě sazby daně ve výši 15 % a 23 % s odhadovaným negativním dopadem ve výši 78,5 mld. Kč a zvýšení slevy na poplatníka o 3 000 Kč s odhadovaným negativním dopadem ve výši 11,7 mld. Kč (vše na úrovni veřejných rozpočtů). Příjmovou stranu dále negativně ovlivnily očekávané dopady kompenzačního bonusu, který je technicky daňovou vratkou. Z tohoto důvodu byla ponížena predikce inkasa DPFO placené poplatníky o dalších 25,4 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů. Dalším opatřením v daňovém balíčku s vlivem na inkaso bylo zavedení tzv. mimořádných odpisů pro hmotný majetek zařazený v 1. a 2. odpisové skupině s odhadovaným negativním dopadem ve výši 11,1 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů a zvýšení limitu vstupní ceny pro zatřídění do hmotného majetku na částku 80 tis. Kč s odhadovaným negativním dopadem ve výši 2,4 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů.

Tabulka č. 2: Dopady změn novely zákona o státním rozpočtu na hlavní příjmové a výdajové složky (mil. Kč)

	SR 2021 původní	dopad novely	SR 2021 po novele
Daňové příjmy	735 976	-100 050	635 926
Pojistné na SZ	548 519	13 600	562 119
Ostatní příjmy	203 841	-16 273	187 568
Příjmy SR	1 488 336	-102 723	1 385 613
Běžné výdaje	1 620 816	77 277	1 698 093
Kapitálové výdaje	187 520	0	187 520
Výdaje SR	1 808 336	77 277	1 885 613
Saldo SR	-320 000	-180 000	-500 000

Změny na výdajové straně podobně jako v roce 2020 vplynuly především z potřeb financovat pokračující pomoc ekonomice a podnikatelům. Novela počítala s navýšením prostředků v kapitole VPS o 48 mld. Kč určených na podporu podnikání i veřejného sektoru. Prostředky byly zdrojem pro realizaci programů Antivirus, COVID 2021, COVID - Nepokryté náklady, pro vyplacení příspěvku obcím a krajům na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021, ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče, dotací v oblasti sociálních služeb či pro zajištění testování ve školách. O další prostředky byly nejvíce

navýšeny rozpočty Ministerstva zdravotnictví (+7 mld. Kč na nákup vakcín), Ministerstva průmyslu a obchodu (+5 mld. Kč na programy COVID Gastro – Uzavřené provozovny, COVID Sport III Lyžařské areály, COVID veletrhy), Státního dluhu (+4,9 mld. Kč na obsluhu státního dluhu) a Ministerstva práce a sociálních věcí (+2,7 mld. Kč na zvýšení přídatku na dítě, +1,7 mld. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti a +0,4 mld. Kč na náhradní výživné pro nezaopatřené dítě).

Následující tabulka naznačuje tendence základních ukazatelů nově schváleného rozpočtu na rok 2021 ve srovnání s rozpočtem a skutečností roku 2020.

Tabulka č. 3: Rozpočet 2021 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2020 (mld. Kč)

	2020		2021	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Schválený rozpočet	Skutečnost	Schválený rozpočet	SR 2021- SR 2020	SR 2021- Skut. 2020	SR 2021/ SR 2020	SR 2021/ Skut. 2020
	1	2	3	3-1	3-2	3/1	3/2
Celkové příjmy	1 364,8	1 475,5	1 385,6	20,8	-89,9	101,5	93,9
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	664,0	718,2	635,9	-28,1	-82,3	95,8	88,5
DPH	290,3	287,9	287,9	-2,4	0,0	99,2	100,0
Spotřební daně *)	149,8	154,8	164,4	14,6	9,6	109,7	106,2
DPPO	77,8	108,4	83,8	6,0	-24,6	107,7	77,3
DPFO	130,7	154,1	87,8	-42,9	-66,3	67,2	57,0
ostatní daňové příjmy	15,4	13,1	12,0	-3,4	-1,1	78,0	91,5
Pojistné na SZ	538,8	540,5	562,1	23,3	21,6	104,3	104,0
Nedaňové a ost. příjmy	162,0	216,7	187,6	25,6	-29,2	115,8	86,5
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	110,1	136,2	132,2	22,1	-4,0	120,0	97,1
Celkové výdaje	1 864,8	1 842,9	1 885,6	20,8	42,7	101,1	102,3
z toho: EU/FM výdaje **)	110,1	139,9	132,2	22,1	-7,7	120,0	94,5
Běžné výdaje	1 690,4	1 670,3	1 698,1	7,7	27,8	100,5	101,7
Sociální dávky ***)	662,0	687,3	697,0	35,0	9,7	105,3	101,4
Kapitálové výdaje	174,4	172,6	187,5	13,1	14,9	107,5	108,6
Saldo SR	-500,0	-367,5	-500,0	0,0	-132,6	100,0	136,1
Saldo bez EU/FM prostředků	-500,0	-363,7	-500,0	0,0	-136,3	100,0	137,5

Pozn.: Schválené rozpočty za rok 2020 i 2021 jsou uvedeny po všech novelách.

*) včetně tzv. energetických daní, odvodu z elektřiny ze slunečního záření a digitální daně

**) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM

***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvis. výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také soc. dávkami)

V porovnání s třikrát upraveným rozpočtem roku 2020 předpokládal novelizovaný rozpočet na rok 2021 růst celkových příjmů o 20,8 mld. Kč, tj. o 1,5 %, růst celkových výdajů též o 20,8 mld. Kč, tj. o 1,1 %, a plánovaný schodek tak zůstal stejný jako v roce 2020, tj. ve výši 500,0 mld. Kč.

Na změně rozpočtu celkových příjmů se podílely **příjmy z daní a poplatků** s předpokládaným poklesem o 28,1 mld. Kč, tj. o 4,2 %, ovlivněným i změnou rozpočtového určení daní ve prospěch rozpočtů obcí a krajů. Nejvýrazněji se na tom podílelo snížení rozpočtu daní z příjmů fyzických osob (DPFO) placených plátcí o 50,4 mld. Kč, tj. o 41,1 %, zejména z důvodu zrušení tzv. superhrubé mzdy, zvýšení slevy na poplatníka a očekávané výplaty kompenzačního bonusu.

Plánovaný výběr **pojistného na sociální zabezpečení** se proti roku 2020 zvýšil o 23,3 mld. Kč, tj. o 4,3 %, v důsledku aktualizace makroekonomické predikce a zároveň z důvodu vyššího objemu dosažených příjmů v roce 2020.

Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů se po novelizaci meziročně zvýšil o 25,6 mld. Kč, tj. o 15,8 %. Na tom se podílely zejména příjmy z rozpočtu EU a FM, jejichž plánovaná výše meziročně vzrostla o 21,6 mld. Kč na 131,7 mld. Kč. Tato částka odpovídala plánovaným výdajům na společné programy EU/FM a ČR, u kterých se předpokládalo následné proplacení z EU nebo FM. Další růstový faktor představovaly příjmy z aukčního prodeje emisních povolenek, jejichž rozpočet se pod vlivem rostoucí tržní ceny povolenek zvýšil o 3,5 mld. Kč na 13,5 mld. Kč.

Výdajová strana státního rozpočtu počítala proti rozpočtu 2020 s vyšším čerpáním prostředků o 20,8 mld. Kč, tj. o 1,1 %, z toho růst o 7,7 mld. Kč, tj. o 0,5 %, připadl na běžné výdaje a růst o 13,1 mld. Kč, tj. o 7,5 %, na výdaje kapitálové.

Růst rozpočtu běžných výdajů vycházel zejména z priorit vlády, ale také z potřeby vyšších výdajů v souvislosti s řešením ekonomických důsledků pandemie koronaviru. Mírné tempo růstu rozpočtu běžných výdajů je

odrazem vysoké základny roku 2020 ovlivněné zejména navýšením objemu vládní rozpočtové rezervy o 107,7 mld. Kč při novelách rozpočtu. Opačným směrem působily sociální dávky, jejichž rozpočet se meziročně navýšil o 35,0 mld. Kč, tj. o 5,3 %. Do tohoto růstu se promítl vyšší odhad výdajů na důchody o 28,3 mld. Kč, růst prostředků na podpory v nezaměstnanosti o 7,9 mld. Kč a růst dávek státní sociální podpory o 2,7 mld. Kč (zejména vliv zvýšení rodičovského příspěvku). Dalším významným faktorem byl předpokládaný růst platů pracovníků v regionálním školství dle cíle Programového prohlášení vlády (na rok 2021 je nárůst platů pedagogů o 9 %, tj. o 9,6 mld. Kč a nepedagogických pracovníků o 4,3 %, tj. o 1,5 mld. Kč). Meziročně vyšší o 30,5 mld. Kč byl i rozpočet plateb státu za tzv. státní pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění. Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU měly být proti rozpočtu 2020 vyšší o 7,9 mld. Kč. Rozpočet běžných výdajů určených na financování společných programů EU/FM a ČR meziročně klesl o 4,6 mld. Kč.

Plánovaný objem kapitálových výdajů byl v roce 2021 tvořen ze 47 % výdaji na financování společných programů EU/FM a ČR. Růst rozpočtu těchto výdajů o 23,1 mld. Kč nejvíce ovlivnily plánované investice v rámci nového programu Nástroj na podporu oživení a odolnosti (16,2 mld. Kč). Vzrostl také rozpočet investic v rámci OP Doprava 2014+ (+8,3 mld. Kč), OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (+5,6 mld. Kč) a Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (+3,3 mld. Kč). Naopak o 5,7 mld. Kč poklesl rozpočet určený na financování projektů v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+. Poměrně výrazně (o 10,0 mld. Kč) klesl rozpočet kapitálových výdajů financovaných bez účasti prostředků EU a FM. Na tom se podílely zejména investiční transfery rozpočtům územní úrovně nižší o 5,6 mld. Kč a transfery SFDI nižší o 3,4 mld. Kč. Plánované investiční transfery tomuto fondu byly ovšem celkově meziročně vyšší o 20,6 mld. Kč především díky předpokládanému zapojení prostředků Nástroje na podporu a oživení (15 mld. Kč).

2 Rozhodující změny rozpočtu v průběhu roku

V průběhu roku 2021 došlo ke změnám, které měly vliv na výši celkových příjmů i výdajů, ovšem bez vlivu na schodek schválený rozpočtem.

Rozpočet celkových příjmů i výdajů byl 25 rozpočtovými opatřeními souvztažně **navýšen** u 13 kapitol **o 15,8 mld. Kč**, a to na základě zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „rozpočtová pravidla“). Uvedené zmocnění se týká financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU. Nejvíce byl souvztažně navýšen rozpočet u kapitol Ministerstvo zemědělství (o 5,5 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 4,1 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (o 3,0 mld. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (o 2,7 mld. Kč).

Rozpočet celkových příjmů tak byl během roku 2021 navýšen na 1 401,3 mld. Kč, celkových výdajů na 1 901,3 mld. Kč a rozpočtováný schodek zůstal nezměněn.

V průběhu roku 2021 dále došlo k řadě rozpočtových opatření, která znamenala přesuny mezi jednotlivými kapitolami či položkami v rámci jedné kapitoly (bez vlivu na rozpočet celkových příjmů, výdajů a schodku). **Celkem bylo v roce 2021 evidováno 1 088 rozpočtových opatření**, což bylo o 96 méně než v roce 2020. Počet rozpočtových opatření byl ovlivněn především přesunem výdajů v souvislosti s epidemií COVID-19. Podrobněji se rozpočtovým opatřením věnuje část **III.1** tohoto sešitu.

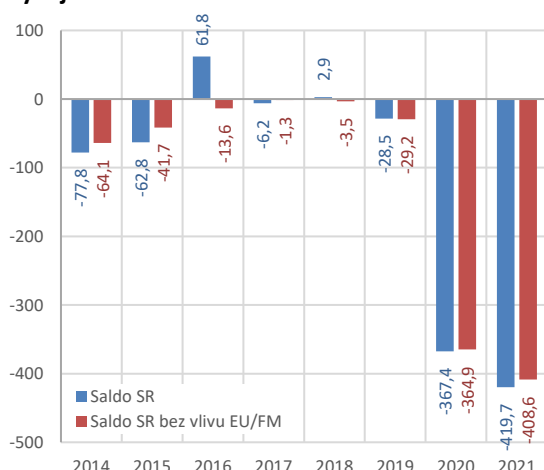
3 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Hospodaření státního rozpočtu v roce 2021 skončilo **deficitem ve výši 419,7 mld. Kč**. Dosažený schodek státního rozpočtu se navrhuje vypořádat změnou stavu státního dluhu o 401,15 mld. Kč a změnou stavu na účtech státních finančních aktiv o 18,54 mld. Kč.

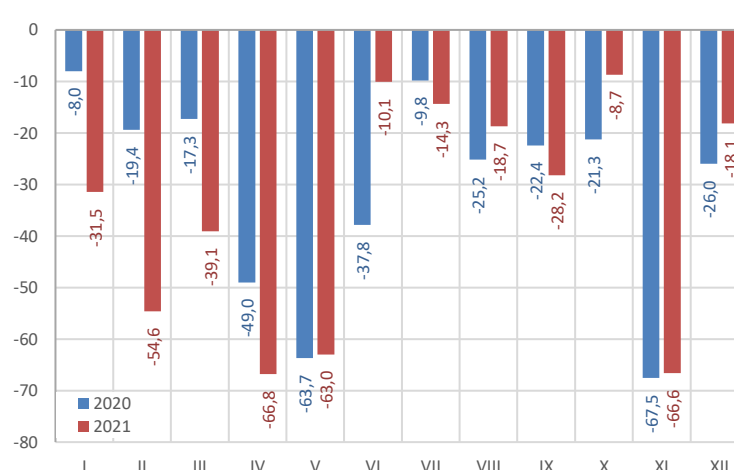
Za lepším než plánovaným výsledkem o 80,3 mld. Kč stálo zejména překročení rozpočtu daní (+63,5 mld. Kč) a pojistného na sociální zabezpečení (+33,4 mld. Kč). Vývoj salda od roku 2014, jakož i meziroční srovnání nekumulativních sald jednotlivých měsíců, zobrazují následující grafy.

Graf č. 1: Vývoj salda státního rozpočtu (mld. Kč)

Vývoj salda od roku 2014

Nekumulativní saldo v měsících

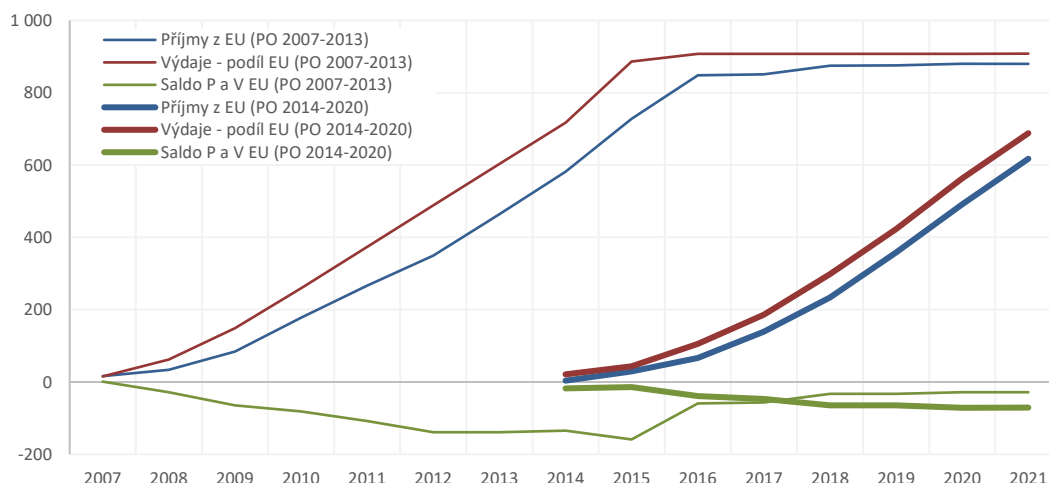
Z grafů je patrný výrazný nárůst záporného salda státního rozpočtu v letech 2020 a 2021 zapříčiněný z velké části důsledky epidemie nemoci COVID-19, jejichž vyčíslení je součástí následující kapitoly 3.1. Negativní vyznění meziročního srovnání salda (-52,2 mld. Kč) vycházelo zejména z faktu, že v roce 2020 se efekty vládních opatření a mimořádné pomoci a nákupů začaly výrazněji projevovat až ve druhém čtvrtletí roku.

Výsledky roku 2021 byly negativně ovlivněny dopady restriktivních opatření na daňové výnosy státního rozpočtu, jejichž propad pod úroveň roku 2018 byl prohlouben i snížením zdanění práce či majetku a změnou rozpočtového určení daní ve prospěch územních rozpočtů. Spolu s podporou státu zaměřenou na pomoc zasaženým sektorům ekonomiky, sociálnímu a zdravotnímu systému i územním samosprávám se jednalo o hlavní příčiny rekordního deficitu a dalšího meziročního propadu hospodaření státního rozpočtu, vygenerovaného zejména v prvních 4 měsících roku (-98,2 mld. Kč).

I přesto, že byla fiskální politika vlády v průběhu roku 2021 oproti původním plánům výrazně ovlivněna snahou řešit dopady epidemie nemoci COVID-19, k naplnění většiny priorit stanovených v dokumentaci k zákonu o státním rozpočtu došlo. Do plnění rozpočtu se plně promítly výdajové cíle zaměřené na pomoc seniorům zvýšením starobních důchodů o 5,8 %, dále zdravotnictví zvýšením platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění za tzv. státní pojištěnce a také školství zvýšením objemu prostředků na platy pedagogických pracovníků v regionálním školství o 9 %, které vedlo ke splnění dlouhodobého cíle 150% úrovně průměrného platu učitele proti stavu v roce 2017. Ke zvýšení kapitálových výdajů státu, jakožto další priority vlády, došlo, ovšem plánované výše nebylo dosaženo o 6,5 %.

Příjmy z EU a FM zaostaly za předfinancovanými výdaji na společné projekty o 11,1 mld. Kč a bez těchto prostředků, které jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty s neutrálním dopadem, by schodek činil 408,6 mld. Kč. Vývoj zapojení prostředků na společné programy EU a ČR do státního rozpočtu je výrazně ovlivněn fází programového období. Následující graf dokumentuje podobný průběh předfinancovaných výdajů i refundovaných příjmů v této oblasti odděleně za víceletý finanční rámec 2007-2013 a 2014-2020. U období 2014-2020 je proti období 2007-2013 patrné nižší zpoždění vyplácených prostředků ze strany EU za výdaji označených v rozpočtu jako podíl EU.

Graf č. 2: Srovnání vývoje čerpání prostředků víceletého finančního rámce 2007-2013 a 2014-2020 vč. SZP (mld. Kč)

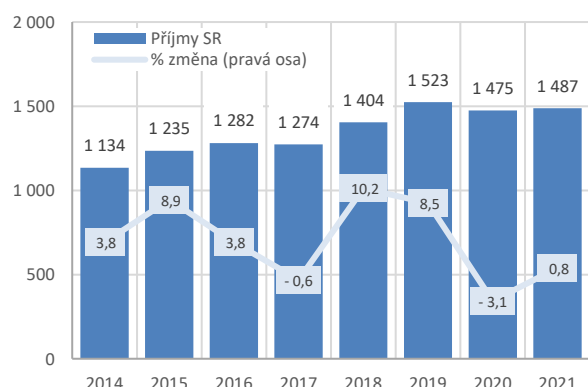
V roce 2021 dosáhly výdaje, u nichž se očekává refundace z EU a FM, objemu 137,4 mld. Kč, což i přes zapojení nástroje pro oživení a odolnost (11,4 mld. Kč) zaměřeného na hospodářskou obnovu zemí EU po epidemii nemoci COVID-19 představovalo pokles o 2,2 mld. Kč. V následujících letech lze však očekávat nárůst čerpání těchto prostředků, zejména zásluhou kulminace víceletého finančního rámce 2014-2020 s využitím pravidla n+3. Příjmy z EU a FM inkasované v objemu 126,3 mld. Kč klesly meziročně výrazněji o 10,7 mld. Kč. Nižší objem příjmů z EU proti předfinancovaným výdajům na společné projekty vychází z časově náročné administrace žádostí o jejich proplacení, ale i z faktu, že část prostředků je ze strany EU uvolněna až po kontrole závěrečných podkladů při procesu uzavírání operačních programů.

Do výdajů rozpočtu byly v průběhu roku 2021 také zapojeny prostředky víceletého finančního rámce 2021-2027. Jejich objem 11,4 mld. Kč tvořila téměř ze 100 % realizace Národního plánu obnovy, resp. Nástroje pro oživení a odolnost (RRF) se zaměřením na udržitelnou a bezpečnou dopravu (9,7 mld. Kč) a ochranu přírody a adaptaci na klimatickou změnu (1,5 mld. Kč).

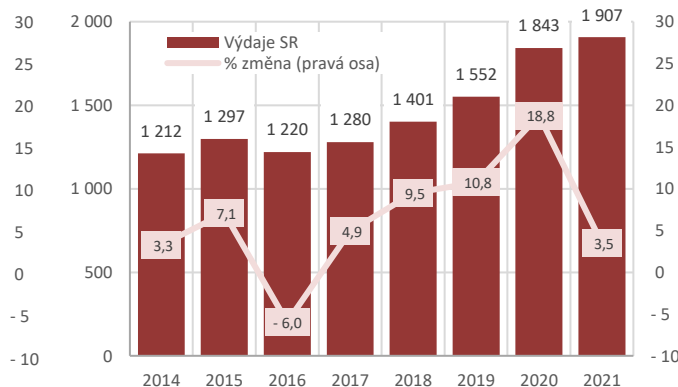
Pohled na **vývoj celkových příjmů i výdajů státního rozpočtu** z delší časové perspektivy demonstrují následující grafy. Zatímco výdaje státu vzrostly v letech 2020 a 2021 nad úroveň roku 2019 o 18,8 %, resp. o 22,9 %, příjmová strana rozpočtu zůstala v obou letech pod úrovní před vypuknutím koronavirové krize.

Graf č. 3: Vývoj celkových příjmů a výdajů státního rozpočtu od roku 2014 (mld. Kč)

Příjmy

Výdaje

Celkové příjmy státního rozpočtu meziročně vzrostly mírně o 0,8 % (+11,8 mld. Kč). Výraznější tempo růstu odpovídající ekonomickému oživení v průběhu roku 2021 bylo tlumeno úpravou daňové legislativy, která nejvíce snížila výnos daně z příjmů fyzických osob (DPFO) placené plátcí zrušením tzv. superhrubé mzdy (snížením základu daně o více než čtvrtinu) a zvýšením slevy na poplatníka s celkovým odhadovaným dopadem 56,7 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Inkaso této daně podobně jako v roce 2020 snižovaly i výplaty kompenzačního bonusu určeného na pomoc drobným podnikatelům (dopad na státní rozpočet 12,1 mld. Kč oproti 16,1 mld. Kč v roce 2020). Úprava rozpočtového určení daní ve prospěch rozpočtů

územních samospráv snížila daňové příjmy o dalších více než 27 mld. Kč. Daňové výnosy bez pojistného tak meziročně klesly o 2,6 %, tj. o 18,8 mld. Kč; při nezapočtení DPFO placené plátcí ovšem i přes změnu rozpočtového určení daní rostly solidním tempem 5,0 %, zejména zásluhou inkasa daní z příjmů právnických osob (+19,1 %) a daně z přidané hodnoty (3,7 %).

Naopak pojistné na sociální zabezpečení, jehož výběr byl podpořen pokračováním programu Antivirus zaměřeného na udržení zaměstnanosti, rostlo meziročně (+10,2 %) i proti roku 2019 (+7,9 %), což výrazně přispělo i k relativně příznivému výsledku salda systému důchodového pojištění (-2,2 mld. Kč). Vývoj ostatních příjmů nedaňového charakteru (-24,4 mld. Kč, tj. -11,3 %) zkreslilo 16,4 mld. Kč, které byly v souladu s rozpočtovými pravidly a s neutrálním dopadem zahrnuty do příjmů i výdajů státního rozpočtu roku 2020 jako důsledek přebytku hospodaření salda systému důchodového pojištění v roce 2019. Na pokles měly vliv i příjmy z EU a FM (-10,7 mld. Kč). Prostředky z tzv. privatizačního účtu posílily rozpočet o 6,5 mld. Kč méně. Naopak nedaňové příjmy byly navýšeny mimořádným výnosem z aukce kmitočtů v objemu 5,6 mld. Kč.

Tabulka č. 4: Základní přehled o výsledcích hospodaření SR (mld. Kč)

	2020		2021				Rozdíl skutečnosti	Index 2021/2020
	Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	% plnění	Rozdíl Sk proti RpZ		
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-3	7=4-1	8=4:1
Celkové příjmy	1 475,5	1 385,6	1 401,3	1 487,2	106,1	85,9	11,8	100,8
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	718,2	635,9	635,9	699,4	110,0	63,5	-18,8	97,4
DPH	287,9	287,9	287,9	298,5	103,7	10,6	10,7	103,7
Spotřební daně *)	154,8	164,4	164,4	150,1	91,3	-14,3	-4,6	97,0
DPPO	108,4	83,8	83,8	129,1	154,1	45,3	20,8	119,1
DPFO	154,1	87,8	87,8	109,1	124,2	21,3	-45,0	70,8
ostatní daňové příjmy	13,1	12,0	12,0	12,6	104,6	0,6	-0,6	95,8
Pojistné na SZ	540,5	562,1	562,1	595,5	105,9	33,4	55,0	110,2
Nedaňové a ost. příjmy	216,7	187,6	203,3	192,3	94,6	-11,0	-24,4	88,7
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	137,0	132,2	147,9	126,3	85,4	-21,6	-10,7	92,2
Celkové výdaje	1 842,9	1 885,6	1 901,3	1 906,9	100,3	5,6	64,0	103,5
z toho: EU/FM výdaje **)	139,6	132,2	147,9	137,4	92,9	-10,5	-2,2	98,4
Běžné výdaje	1 670,3	1 698,1	1 712,0	1 729,8	101,0	17,8	59,5	103,6
Sociální dávky ***)	687,3	697,0	693,4	692,2	99,8	-1,2	5,0	100,7
Kapitálové výdaje	172,6	187,5	189,4	177,1	93,5	-12,2	4,5	102,6
Saldo SR	-367,4	-500,0	-500,0	-419,7	83,9	80,3	-52,2	114,2
Saldo bez EU/FM prostředků	-364,9	-500,0	-500,0	-408,6	81,7	91,4	-43,7	112,0

*) včetně tzv. energetických daní, odvodu z elektřiny ze slunečního záření a digitální daně

**) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM

***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvis. výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociál. dávkami)

Celkové výdaje státního rozpočtu meziročně vzrostly o 3,5 % (+64,0 mld. Kč). Jejich tempo z předchozího roku (+18,8 %) výrazně zpomalilo zejména vlivem vysoké základny roku 2020 navýšené fiskálními stimuly zaměřenými na pomoc ekonomice v době protiepidemických opatření a na realizaci vládních priorit. Expanzivní fiskální politika vlády pokračovala i v roce 2021. Při srovnání s rokem 2019 vedla k nárůstu výdajů o 22,9 % (+355,2 mld. Kč), zatímco celkové příjmy rozpočtu klesly o 2,4 % (-36,0 mld. Kč).

Podle údajů předložených správci kapitol představovaly výdaje související s epidemií nemoci COVID-19 159,4 mld. Kč, tedy meziročně o 1,1 mld. Kč více. Do tohoto výčtu, který je v detailní podobě součástí sešitu G - Tabulková část, byly zahrnuty nejen prostředky vynaložené na pomoc subjektům soukromého a veřejného sektoru, ale i další související výdaje, které by organizační složky státu nerealizovaly v případě neexistence epidemie.

Bez vynaložení těchto prostředků v obou letech by celkové výdaje meziročně vzrostly o 62,9 mld. Kč, tj. o 3,7 % (v roce 2020 by růst činil 132,9 mld. Kč, tj. o 8,6 %). Za takto očištěným tempem výdajů stálo především prosazování priorit vlády, které v roce 2021 vedly k růstu vyplacených dávek důchodového pojištění (+25,9 mld. Kč¹) navýšených zejména valorizací starobních důchodů o 5,8 % a k růstu podpory regionálního školství (+18,4 mld. Kč) navýšené plánovaným růstem platů pedagogických a nepedagogických pracovníků o 9 %, resp. o 4,3 %. Další prioritou - zvýšení platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění za tzv.

¹ Nárůst bez započtení mimořádného příspěvku důchodci vyplaceného v prosinci 2020 v celkovém objemu 15,0 mld. Kč.

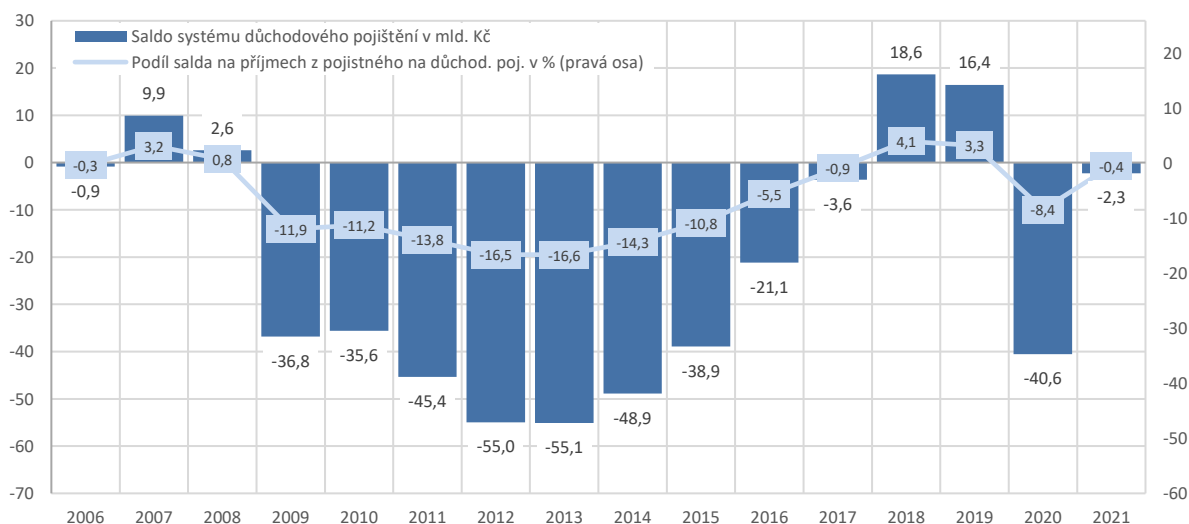
státní pojištěnce (29,1 mld. Kč) byla zahrnuta do výdajů souvisejících s nemocí COVID-19. Za meziročním navýšením stál i převod prostředků určených na financování sociálních služeb (+5,1 mld. Kč), které byly rozhodnutím vlády podpořeny 4,6 mld. Kč nad rámec původního rozpočtu. Cíl v podobě rostoucích investic státu byl naplněn částečně. Kapitálové výdaje dosáhly plánované výše jen z 93,5 %, přesto meziročně vzrostly o 2,6 % (+4,5 mld. Kč). Rekordní objem tvořily národních prostředky (103,2 mld. Kč), když jejich podíl na celkových výdajích státního rozpočtu podruhé za sebou překročil 5 % (v letech 2010 – 2019 se pohyboval pod touto hranicí).

Z dalších výdajů rostly i některé další mandatorní výdaje jako odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU (+4,6 mld. Kč) nebo obsluha státního dluhu (+2,1 mld. Kč). Meziroční srovnání je na straně běžných výdajů zkresleno 16,4 mld. Kč, které byly zahrnuty do příjmů i výdajů státního rozpočtu roku 2020 jako důsledek přebytku hospodaření salda systému důchodového pojištění v roce 2019.

Překročení rozpočtu výdajů je umožněno čerpáním **nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let (NNV)**. Jejich stav k 1. lednu v posledních deseti letech dosahuje v průměru přibližně 150 mld. Kč. Pokles jejich stavu na začátku roku 2019 a 2020 na hodnoty kolem 130 mld. Kč byl na počátku roku 2021 vystřídán prudkým nárůstem na 174,7 mld. Kč ovlivněným zvýšením stavu nevyčerpaných prostředků účelově určených podle § 21 odst. 3 a 4 rozpočtových pravidel (souvislost s nedočerpáním prostředků vyčleněných na boj s důsledky epidemie nemoci COVID-19), na programové financování a také v oblasti neprofilujících výdajů. V průběhu roku 2021 zapojily organizační složky státu 148,6 mld. Kč (dalších 0,8 mld. Kč ukončily), z nichž skutečně realizovaly 106,4 mld. Kč (71,6 %). Zbývající prostředky (67,4 mld. Kč) tvoří část stavu NNV k 1. lednu 2022, jejichž objem společně s prostředky nespotřebovanými v roce 2021 dosáhl 162,8 mld. Kč. Detailnější analýza vývoje stavu, struktury a čerpání NNV je uvedena v samostatné kapitole tohoto sešitu.

Součástí výsledku hospodaření státního rozpočtu je i **saldo systému důchodového pojištění**. Po přebytkových letech 2018 a 2019 se do výsledku roku 2020 výrazně negativně promítly opatření na straně příjmů jako prominutí pojistného placeného zaměstnavatelem (Antivirus C) a zrušení minimálních záloh na sociální pojištění pro OSVČ i na straně výdajů jako mimořádný příspěvek důchodci s dopadem 15 mld. Kč. V roce 2021 byla i zásluhou programu Antivirus A, A plus a B udržena vysoká zaměstnanost a s tím související odvody podpořené i růstem průměrných mezd a platů. Naopak růst výdajů na dávky důchodového pojištění byl částečně tlumen zvýšením počtem úmrtí příjemců dávek v souvislosti s epidemií nemoci COVID-19. Výsledkem byl mírný schodek systému důchodového pojištění (-2,3 mld. Kč), když celkové příjmy z pojistného na důchodové pojištění včetně pokut a penále i příjmů z dobrovolného důchodového pojištění činily 535,1 mld. Kč (+49,7 mld. Kč, tj. +10,2 %) a výdaje na dávky důchodového pojištění, včetně výdajů na správu ve výši 6,9 mld. Kč, dosáhly 537,4 mld. Kč (+11,4 mld. Kč, tj. +2,2 %).

Graf č. 4: Vývoj salda systému důchodového pojištění a jeho podíl na příjmové složce (mld. Kč; %)

Podrobnější analýza jednotlivých složek příjmů a výdajů státního rozpočtu v roce 2020 je uvedena v dalších částech tohoto sešitu.

3.1 Dopady epidemie nemoci COVID-19 na příjmy a výdaje státního rozpočtu

Vývoj epidemie nemoci COVID-19 na počátku roku 2021 nenaplnil očekávání z konce roku 2020. Až masivnější proočkovanosť populace od druhého čtvrtletí roku 2021 vedla k postupnému rozvolňování doprovázeného oživením ekonomiky a vyšším výnosem daňových příjmů. Přesto lze dopady epidemie na příjmy a výdaje veřejných rozpočtů, zejména státního rozpočtu, označit podobně jako v roce 2020 za hlavní příčinu rekordně deficitního hospodaření rozpočtu.

Příjmová strana rozpočtu byla i přes rušení protiepidemických restrikcí tlumena opatřeními a změnami daňové legislativy, která v době epidemie našla širší politickou podporu a ve svém důsledku měla za cíl podpořit ekonomiku zejména snížením daňové zátěže fyzických a právnických osob, případně pomoci rozpočtům územních samosprávných celků v době poklesu výnosů sdílených daní.

Tabulka č. 5: Dopady opatření a změn legislativy na daňové příjmy státního rozpočtu v souvislosti s COVID-19 (mil. Kč)

Opatření	Dopad na státní rozpočet	Pozn.:
Zrušení superhrubé mzdy	-49 361	Kvalifikovaný odhad
Změna RUD od roku 2021 jako kompenzace obcím a krajům za výpadek daňových příjmů	-27 362	Kvalifikovaný odhad
Individuální žádosti o úpravu záloh na daň z příjmu právnických osob	-22 222	Kvalifikovaný odhad
Zrušení daně z nabytí nemovitých věcí	-13 900	Kvalifikovaný odhad
Kompenzační bonus - podzimní bonusová období a kompenzační bonus pro rok 2021	-12 060	Přesný údaj
Snížení pojistného OSVČ	-9 554	Přesný údaj
Zvýšení slevy na poplatníka	-7 357	Kvalifikovaný odhad
Snížení spotřební daně z nafty o 1 Kč	-4 727	Kvalifikovaný odhad
Snížení pojistného placeného zaměstnavatelem ve vazbě na výplatu mimořádn. příspěvku pro zaměstnance v karanténě/izolaci	-1 317	Přesný údaj
Individuální žádosti o úpravu záloh na daň z příjmu fyzických osob	-1 179	Kvalifikovaný odhad
Zavedení zpětného působení daňové ztráty (loss carryback) - DPFO	-1 137	Kvalifikovaný odhad
Prominutí DPH u vakcín a testů	-1 094	Kvalifikovaný odhad
Posečkání u daně z přidané hodnoty	-547	Kvalifikovaný odhad
Prominutí DPH u respirátorů	-367	Kvalifikovaný odhad
Posečkání u daně z příjmu právnických osob	-92	Kvalifikovaný odhad
Posečkání u daně z příjmu fyzických osob	-33	Kvalifikovaný odhad
Prominutí pojistného na sociální zabezpečení a SPZ placeného zaměstnavatelem (Antivirus C)	-29	Přesný údaj
Zavedení zpětného působení daňové ztráty (loss carryback) - DPFO	-23	Kvalifikovaný odhad
Úpravy v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu	-15	Kvalifikovaný odhad
Prominutí velké části správních poplatků na základě rozhodnutí ministryně financí	-1	Kvalifikovaný odhad
Celkem	-152 378	

Jednoznačná spojitost některých daňových úprav s epidemií COVID-19 se může jevit jako diskutabilní, přesto jsou i v zájmu zachování meziroční srovnatelnosti uvedena a je nepochybné, že jejich přijetí, které by v době před epidemií bylo politicky složitější a nejisté, vedlo k negativním dopadům na inkaso daňových příjmů státního rozpočtu. Po započtení některých dopadů nedaňového charakteru, zejména příjmů z prodeje očkovačích látek s pozitivním dopadem 5,7 mld. Kč, byl správci kapitol vyčíslen **dopad epidemie na příjmy státního rozpočtu na 146,7 mld. Kč, tj. o 67,8 mld. Kč meziročně vyšší.**

Výdajová strana rozpočtu byla zatížena především pokračující pomocí vyplácenou především podnikatelskému sektoru, zdravotnímu a sociálnímu systému i rozpočtům územních samospráv. Následující tabulka ukazuje dopady na výdaje z druhového hlediska.

Tabulka č. 6: Výdaje související s COVID-19 dle údajů předložených správci kapitol a jejich dopad na výdaje státního rozpočtu z hlediska druhového členění (mil. Kč)

Výdaje státního rozpočtu	dopad
Platy a podobné a související výdaje	2 525
Neinvestiční nákupy a související výdaje	9 158
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	67 756
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	3 829
Platba veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce	50 043
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	10 465
Neinvestiční transfery příspěvkovým a pod. organizacím	7 878
Sociální dávky	6 957
Ostatní běžné výdaje (dopočet)	106
Kapitálové výdaje	687
Celkem	159 405

Objem vynaložených prostředků souvisejících s nemocí COVID-19 vyčíslili správci kapitol na 159,4 mld. Kč (+1,1 mld. Kč), tj. na úrovni podobné roku 2020. V roce 2020 přispěly k rekordnímu tempu výdajů 18,8 % a v roce 2021 i z důvodu realizace vládních priorit k poklesu objemu celkových výdajů nedošlo a vysoká základna roku 2020 bylo překročena o 3,5 %.

Nejvíce prostředků bylo v souvislosti s řešením epidemie nemoci COVID-19 vynaloženo z rozpočtu Všeobecné pokladní správy (54,5 mld. Kč), Ministerstva práce a sociálních věcí (38,3 mld. Kč), Ministerstva průmyslu a obchodu (32,2 mld. Kč), Ministerstva zdravotnictví (20,7 mld. Kč), Ministerstva pro místní rozvoj (3,7 mld. Kč), Ministerstva vnitra (2,0 mld. Kč), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (1,6 mld. Kč), Ministerstva kultury (1,5 mld. Kč) a Ministerstva dopravy (1,2 mld. Kč). Výdaje ostatních kapitol na tento účel dle předložených údajů činily 3,8 mld. Kč.

Z věcného hlediska představovaly nejvýznamnější výdajové tituly programy zaměřené na pomoc podnikatelskému sektoru, jako například Antivirus A, A Plus a B (25,8 mld. Kč), COVID-Nepokryté náklady (8,9 mld. Kč), COVID 2021 (6,6 mld. Kč), COVID-Nájemné (5,7 mld. Kč), COVID Gastro-Uzavřené provozovny (3,2 mld. Kč), COVID-Ubytování (3,0 mld. Kč), COVID Sport I., II., III. a Restart sportu (2,1 mld. Kč), AGRICOVID Potravinářství (0,7 mld. Kč) atd. Využití finančního nástroje Expanze-úvěry a Expanze-záruky vedlo k zatížení výdajů státního rozpočtu 3,3 mld. Kč. Významný dopad mělo i navýšení plateb za státní pojištěnce (50,0 mld. Kč) zaměřené na pomoc zatíženému zdravotnímu systému včetně financování mimořádných odměn zaměstnancům poskytovatelů mimolůžkové péče a úhrad testů ke zjištění nemoci COVID-19. Mimořádné odměny směřovaly i prostřednictvím státního rozpočtu do segmentu lůžkové péče a pro zaměstnance v sociálních službách (celkem přes 17 mld. Kč). Mimořádné odměny směřovaly i vojákům, policistům a hasičům, pracovníkům na úřadech práce, zaměstnancům krajských hygienických stanic a dalším (2,5 mld. Kč). Nákupy vakcín stály rozpočet 6,5 mld. Kč. Rozpočty obcí a krajů byly navýšeny příspěvkem na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021 v objemu 4,3 mld. Kč. Zvýšené čerpání dávek nemocenské a ošetřovné (pro zaměstnance i OSVČ) vedly dle kvalifikovaného odhadu k navýšení výdajů o 7,5 mld. Kč. Výdaje v oblasti školství byly (1,6 mld. Kč) byly zaměřeny zejména na zmírnění dopadů epidemie a na hospodaření veřejných vysokých škol (0,6 mld. Kč) a na testování ve školách (0,5 mld. Kč).

Detailní pohled na vyčíslení těchto dopadů na výdaje rozpočtu podle kapitol, účelu, nástroje a druhového a odvětvového členění předložený správci kapitol je uveden v sešitu G – Tabulková část (tabulka č. 16).

Celkové negativní efekty protiepidemických opatření a souvisejících dopadů na příjmy i výdaje státního rozpočtu byly vyčísleny na 306 mld. Kč, zatímco v roce 2020 to bylo 237 mld. Kč, tedy o 69 mld. Kč méně. Nárůst dopadů vyčíslených správci kapitol vyplynul především z legislativních změn v daňové oblasti.

II. Příjmy státního rozpočtu

1 Celkové příjmy státního rozpočtu

Zákonem č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021, ze dne 18. prosince 2020 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR příjmy státního rozpočtu ve výši 1 488,3 mld. Kč, 18. února 2021 byla původní rozpočtovaná částka snížena zákonem č. 92/2021 Sb. o 102,7 mld. Kč na 1 385,6 mld. Kč.

Celkové příjmy státního rozpočtu dosáhly za rok 2021 výše **1 487,2 mld. Kč**, tj. **106,1 % rozpočtu**. V absolutním vyjádření došlo k překročení rozpočtu po změnách o 85,9 mld. Kč, na kterém se podílel především vyšší výběr daňových příjmů (+63,5 mld. Kč) a pojistného na sociální zabezpečení (+33,4 mld. Kč).

I přes jejich mírný nárůst o 0,8 % (+11,8 mld. Kč) se oproti roku 2019, který nebyl poznamenán výpadky způsobenými důsledky řešení epidemie nemoci COVID-19, celkové příjmy propadly o 36,0 mld. Kč, tj. o 2,4 %, když zejména výběr daní bez pojistného klesl o 64,6 mld. Kč, tj. o 8,5 %.

Meziroční vývoj celkových příjmů byl determinován řadou protichůdných vlivů. Růst daňových příjmů včetně pojistného o 36,2 mld. Kč (+2,9 %) v sobě skrývá negativní efekty přijatých legislativních úprav v oblasti daní i pozitivní v podobě základny roku 2020 ponížené realizací opatření na podporu ekonomiky, která opticky zvýšila tempo růstu u daní z příjmů právnických osob na 19,1 % (+20,8 mld. Kč) a pojistného na sociální zabezpečení o 10,2 % (+55,0 mld. Kč). Na pokles ostatních příjmů nedaňového charakteru (-24,4 mld. Kč)

měly negativní vliv příjmy z EU a FM meziročně nižší o 10,7 mld. Kč, převod prostředků z privatizačního účtu, který posílil příjmy rozpočtu méně o 6,5 mld. Kč, a také zkrácení daně převodem přebytku systému důchodového pojištění z roku 2019, který v roce 2020 v souladu s rozpočtovými pravidly navýšil příjmy i výdaje rozpočtu o 16,4 mld. Kč. Naopak inkaso bylo posíleno mimořádnými příjmy z aukce kmitočtů (5,6 mld. Kč) či příjmy Ministerstva zdravotnictví z refundací za vyočkované vakcíny (5,7 mld. Kč).

Detailnější analýza faktorů, které ovlivnily zmíněné trendy daňových příjmů, je uvedena v následujících pasážích.

Celkové příjmy státního rozpočtu, jejich plnění a meziroční srovnání ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 7: Celkové příjmy státního rozpočtu v roce 2021 (mld. Kč)

	Skutečnost	Rozpočet 2021		Skutečnost	%	Rozdíl	Index
	2020	Schválený	Rozpočet	2021	plnění	skutečností	2021/2020
	1	rozpočet	po změnách	4	(4:3)	(4-1)	(4:1)
DAŇOVÉ PŘÍJMY	1 258,7	1 198,0	1 198,0	1 294,9	108,1	36,2	102,9
Příjmy z daní a poplatků bez pojistného na SZ a SPZ	718,2	635,9	635,9	699,4	110,0	-18,8	97,4
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	154,1	87,8	87,8	109,1	124,2	-45,0	70,8
DPFO placená plátcí	135,3	72,2	72,2	87,1	120,6	-48,2	64,4
DPFO placená poplatníky	4,6	2,6	2,6	6,2	238,4	1,6	134,3
DPFO vybíraná srážkou	14,2	13,0	13,0	15,8	121,4	1,6	111,1
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	108,4	83,8	83,8	129,1	154,1	20,8	119,1
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	287,9	287,9	287,9	298,5	103,7	10,7	103,7
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	154,8	164,4	164,4	150,1	91,3	-4,6	97,0
Spotřební daň z minerálních olejů	77,2	77,7	77,7	74,9	96,3	-2,3	97,0
Spotřební daň z tabákových výrobků *)	59,5	67,0	67,0	56,2	83,9	-3,3	94,5
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	2,2	2,3	2,3	2,1	91,5	-0,1	97,1
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	2,0	2,1	2,1	2,1	98,9	0,1	104,7
Poplatky za uložení odpadů	1,7	1,6	1,6	1,7	106,8	0,0	102,4
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	0,3	0,5	0,5	0,4	74,7	0,1	120,1
Příjmy úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické	0,5	0,5	0,5	0,4	84,4	-0,1	78,6
Správní poplatky	2,2	2,0	2,0	2,5	124,7	0,3	115,9
Soudní poplatky	1,1	1,1	1,1	1,1	97,0	0,0	101,6
Poplatky na činnost správních úřadů	0,5	0,5	0,5	0,5	100,2	0,0	106,3
Daň z hazardních her **)	5,1	3,9	3,9	6,1	156,4	1,0	118,5
Majetkové daně	2,8	0,0	0,0	-0,1	x	-2,9	x
Ostatní daňové příjmy ***)	-1,1	1,8	1,8	-0,1	x	1,0	x
Pojistné na soc. zabezp. a přísp. na státní politiku zaměstnanosti	540,5	562,1	562,1	595,5	105,9	55,0	110,2
z toho: Pojistné na důchodové pojištění	485,2	505,0	505,0	534,8	105,9	49,7	110,2
NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY A PŘIJATÉ TRANSFERY	216,7	187,6	203,3	192,3	94,6	-24,4	88,7
Nedaňové příjmy	20,2	25,5	25,5	33,1	129,8	12,9	164,1
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebyt. organiz. s přímým vzt.	10,4	18,5	18,5	21,3	115,1	10,8	203,9
Přijaté sankční platby a vratky transferů	3,5	2,4	2,4	5,0	209,0	1,5	140,9
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňo	3,6	2,4	2,4	3,7	155,8	0,2	104,4
Přijaté splátky půjčených prostředků	1,0	0,5	0,5	0,7	154,1	-0,2	76,9
Příjmy sdílené s EU	1,6	1,7	1,7	2,3	135,0	0,7	141,9
Kapitálové příjmy	21,4	17,1	17,1	18,5	107,9	-2,9	86,2
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálo	21,4	17,1	17,1	18,4	107,7	-3,0	86,1
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	0,0	0,0	0,0	0,0	344,6	0,0	184,8
Přijaté transfery	175,2	144,9	160,7	140,8	87,6	-34,4	80,4
Neinvestiční přijaté transfery	99,4	59,8	71,1	77,3	108,7	-22,1	77,7
Investiční přijaté transfery	75,8	85,1	89,6	63,5	70,9	-12,3	83,8
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	1 475,5	1 385,6	1 401,3	1 487,2	106,1	11,8	100,8

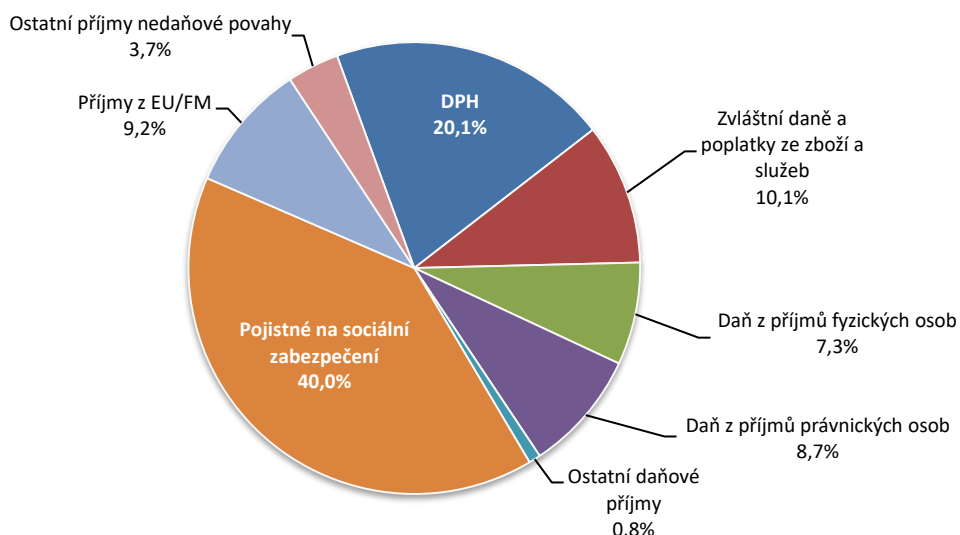
*) včetně spotřební daně ze zahřívání tabákových výrobků a spotřební daně ze surového tabáku

**) včetně zrušeného odvodu z loterií a podobných her a z výherních hracích přístrojů

***) dopočet do celku

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny

Graf č. 5: Struktura celkových příjmů státního rozpočtu v roce 2021

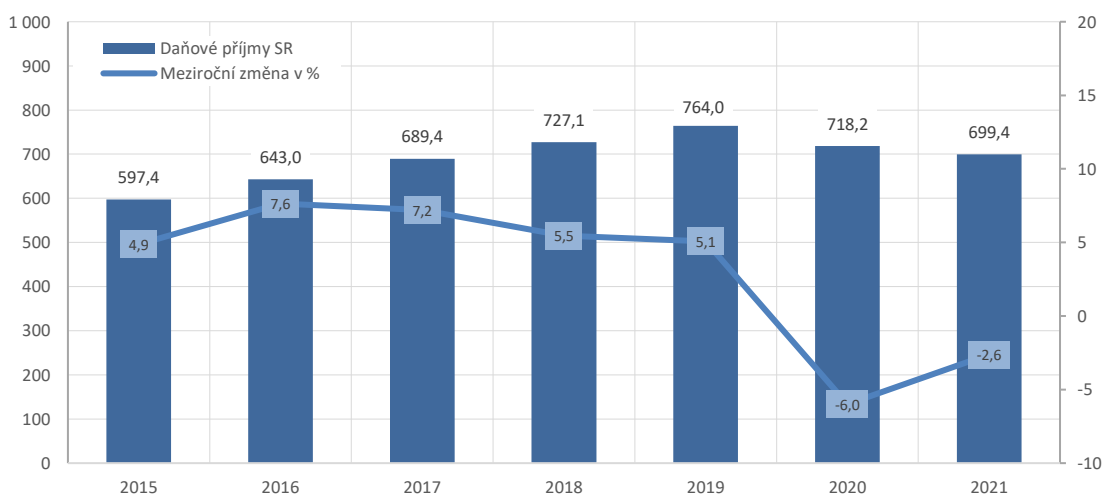

2 Daňové příjmy státního rozpočtu

Příjmy státního rozpočtu z daní a poplatků bez pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dosáhly v roce 2021 celkem **699,4 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 110,0 % (tj. překročení o 63,5 mld. Kč) a meziročním poklesu o 18,8 mld. Kč, tj. o 2,6 %. Pokles daňových příjmů byl zásadně ovlivněn legislativními změnami. I přes výrazný růst inkasa daní z příjmů právnických osob (+20,8 mld. Kč) a daně z přidané hodnoty (+10,7 mld. Kč), které svým objemem převýšily úroveň předkrizových let, převážil efekt především zrušení tzv. superhrubé mzdy s efektivním snížením zdanění zaměstnanců o čtvrtinu (-49,3 mld. Kč) a úpravy rozpočtového určení daní ve prospěch obcí a krajů s negativním dopadem na výnosy státu u sdílených daní (-27,4 mld. Kč). Nezanedbatelný dopad mělo i zvýšení slevy na poplatníka (-7,4 mld. Kč), snížení spotřební daně z minerálních olejů (-4,7 mld. Kč) či zrušení daně z nabytí nemovitých věcí. Výplaty kompenzačního bonusu sice výrazně snižovaly celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob placené plátcí (-19,2 mld. Kč), přesto byl jejich dopad nižší, než se očekávalo v novelizovaném rozpočtu a méně než v roce 2020 (-24,4 mld. Kč). Další negativní dopady vyplývající z nejistot ekonomického vývoje a opatrnosti v chování firem i spotřebitelů se nepochybně do inkasa daňových příjmů také výrazně promítly, ovšem jejich přesná kvantifikace není možná.

Následující graf demonstruje vývoj inkasa daňových příjmů i ve srovnání s obdobím před příchodem epidemie nemoci COVID-19. Z uvedených údajů vyplývá, že výběr daní ve prospěch státního rozpočtu poklesl pod úroveň roku 2018.

Graf č. 6: Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu od roku 2015 (mld. Kč)

2.1 Daň z příjmů fyzických osob

Tato daň patří do skupiny tzv. sdílených daní, tzn., že její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Daň z příjmů fyzických osob (dále také „DPFO“) zahrnuje DPFO placenou plátcí, DPFO placenou poplatníky (z příznání) a DPFO vybíranou srážkou. Od 1. 1. 2021 došlo ke změně rozpočtového určení daní ve prospěch obcí a krajů. Jednalo se o zvýšení podílu obcí z 23,58 % na 25,84 % a krajů z 8,92 % na 9,78 %. Další změna se týká DPFO placené poplatníky, kde v souvislosti se zavedením paušální daně došlo ke zvýšení podílu sdílené částky z 60 % na 100 %.

Od roku 2021 tedy náleží státnímu rozpočtu z výnosu DPFO placené plátcí 62,88 % (obcím 27,34 % a krajům 9,78 %), z výnosu DPFO vybírané srážkou a z výnosu DPFO placené poplatníky 64,38 % (obcím 25,84 % a krajům 9,78 %). Tyto změny rozpočtového určení daní přispěly vyšší částkou do rozpočtu obcí a krajů, a to o 6,6 mld. Kč.

Celkový výnos této daně na úrovni veřejných rozpočtů dosáhl dle údajů z pokladního plnění 172,6 mld. Kč, což bylo o 59,1 mld. Kč, tj. 25,5 %, méně než ve srovnatelném období minulého roku.

Na úrovni státního rozpočtu byly daně z příjmů fyzických osob rozpočtovány ve výši 87,8 mld. Kč. Příjem státního rozpočtu této daně dosáhl v roce 2021 **109,1 mld. Kč**, tj. 124,2 % rozpočtu, což představovalo meziročně nižší inkaso o 45,0 mld. Kč, tj. o 29,2 %.

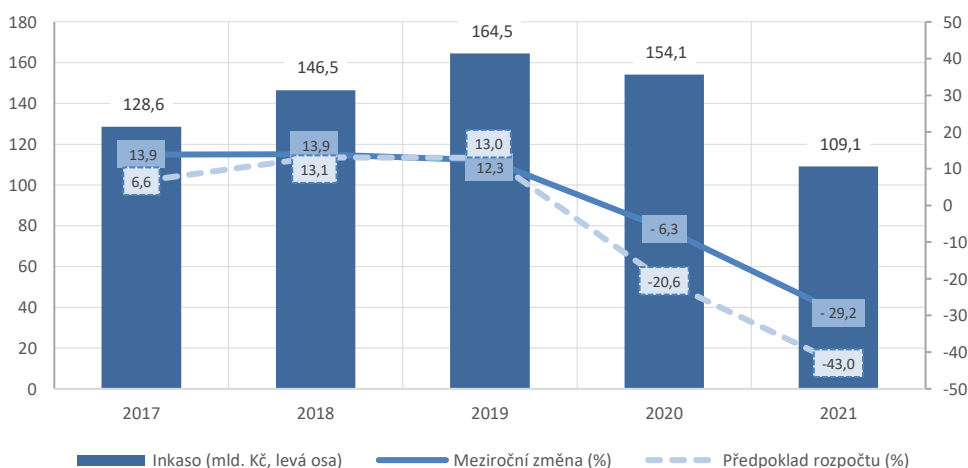
Následující tabulka a graf ukazují celoroční plnění inkasa DPFO z hlediska státního rozpočtu.

Tabulka č. 8: Příjmy státního rozpočtu z daně z příjmů fyzických osob (mld. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění rozpočtu	Rozdíl 2021-2020	Index 2021/2020
		schválený	po změnách				
Daň z příjmu fyzických osob v tom:	154,1	87,8	87,8	109,1	124,2	-45,0	70,8
placená plátcí	135,3	72,2	72,2	87,1	120,6	-48,2	64,4
placená poplatníky	4,6	2,6	2,6	6,2	238,4	1,6	134,3
vybíraná srážkou	14,2	13,0	13,0	15,8	121,4	1,6	111,1

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny

Graf č. 7: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPFO v letech 2017-2021 (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu vyjadřuje procentní změnu očekávanou rozpočtem proti skutečnosti předchozího roku

2.1.1 Daň z příjmů fyzických osob placená plátcí

Tato daň zahrnuje daň odvedenou plátcem, tedy zaměstnavatelem za zaměstnance. Příjem z **DPFO placené plátcí** náležející státnímu rozpočtu dosáhl **87,1 mld. Kč** (tj. rozhodující podíl na celkovém inkasu DPFO 79,8 %) při naplnění rozpočtu na 120,6 %. Meziročně pak byly tyto příjmy o 48,2 mld. Kč, tj. o 35,6 %, nižší.

Inkaso bylo v roce 2021 podstatným způsobem negativně ovlivněno změnou ve zdaňování příjmů ze závislé činnosti, a to zrušením superhrubé mzdy (tj. snížení daňového základu o 25 %) při sazbách 15 % a 23 % a zvýšením slevy na poplatníka z 24 840 Kč na částku 27 840 Kč (zákon č. 609/2020 Sb., tzv. „daňový balíček“, účinný od r. 2021). Odhadovaný negativní dopad těchto zmíněných opatření v roce 2021 činil 78,5 mld. Kč, resp. 11,7 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů (49,3 mld. Kč, resp. 7,4 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu).

Na inkaso této daně dále negativně působila přijatá opatření v souvislosti s COVID-19, zejména přímá podpora související s výplatou kompenzačních bonusů, která v roce 2021 měla svým objemem ve výši 19,2 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů (12,1 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu) významný dopad na inkaso této daně (dle zákona č. 461/2020 Sb. a dle zákona č. 95/2021 Sb.). Kompenzační bonusy již byly vypláceny i v roce 2020, kdy bylo vyplaceno celkem 24,4 mld. Kč (dopad na úrovni státního rozpočtu činil 16,1 mld. Kč).

Na příjem státního rozpočtu z DPFO placené plátcí v roce 2021 dále negativně působily tyto faktory:

- zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v předškolním zařízení, kterou si mohli zaměstnanci uplatnit v rámci ročního zúčtování až po uplynutí zdaňovacího období 2020, tj. v roce 2021 (zvýšení minimální mzdy pro rok 2020 na 14 600 Kč, tj. o 1 250 Kč) a ovlivňuje zejména inkaso za měsíce březen a duben,
- dočasné zvýšení limitů pro uplatnění odpočtu hodnoty bezúplatných plnění od základu daně.

Mezi pozitivní vlivy, které ovlivnily výši výnosu této daně v roce 2021, patřily následující faktory:

- růst objemu mezd a platů, včetně výplat mimořádných odměn zaměstnancům ve zdravotnictví, sociálních službách a příslušníkům bezpečnostních sborů či vojákům z povolání,
- ekonomické podpory přijaté za účelem snížit dopady způsobené šířením nemoci COVID-19 (zejména program na ochranu zaměstnanosti Antivirus),
- zvýšení minimální mzdy pro rok 2021 o 600 Kč na částku 15 200 Kč.

Rozpočtovaná částka (zákon č. 92/2021 Sb.) byla překročena o 14,9 mld. Kč. Důvodem bylo zejména to, že se při přípravě státního rozpočtu předpokládal nižší než dosažený meziroční růst objemu mezd a platů. Dalším důvodem vyššího inkasa oproti schválenému rozpočtu je nižší než v rozpočtu odhadovaná výše vyplacených kompenzačních bonusů.

2.1.2 Daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky

Zahrnuje veškerou daň odvedenou na základě podaných daňových přiznání, tj. v zásadě získanou z činnosti jiné než je závislá činnost, tedy se zde projevují příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy. Zahrnuje i případné vyrovnání části daně ze závislé činnosti odvedené po podání přiznání, zejména při souběhu závislé a jiné výdělečné činnosti, popř. při souběhu několika zaměstnání. Od roku 2021 zahrnuje také platby záloh na DPFO u poplatníků v paušálním režimu. V roce 2021 bylo cca 65 tis. aktivních účastníků a na zálohách na DPFO zaplatili celkem cca 76 mil. Kč, tj. cca 49 mil. Kč na státním rozpočtu.

Příjem z **DPFO placené poplatníky** náležející státnímu rozpočtu, dosáhl výše **6,2 mld. Kč**, tj. o 3,6 mld. Kč více, než byl schválený rozpočet této daně pro rok 2021. Meziročně pak byly tyto příjmy vyšší o 1,6 mld. Kč, tj. o 34,3 %. Tento druh příjmu se tak podílel 5,7 % na celkovém inkasu DPFO za období roku 2021.

Důvodem překročení rozpočtované částky je především:

1) Nenaplnění předpokládaných dopadů opatření přijatých ke zmírnění dopadů šíření nemoci COVID-19:

- Zavedení institutu zpětného uplatnění ztráty - tento institut prakticky nebyl využit. Oproti predikovanému negativnímu dopadu využití ve výši -1,0 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. -0,6 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu, činil v roce 2021 negativní dopad využití tohoto institutu pouze desítky milionů Kč na úrovni veřejných rozpočtů.

2) Lepší než původně očekávaný ekonomický vývoj:

- Jedním z vládních opatření přijatých ke zmírnění dopadů šíření nemoci COVID-19 bylo v roce 2020 zrušení červnové zálohy na daň z příjmů (což mimo jiné ovlivnilo i meziroční srovnání inkasa). Z údajů GFŘ je známo, že část subjektů zrušenou červnovou zálohu přesto v červnu 2020 uhradila. Z údajů z daňových přiznání za zdaňovací období 2020 vyplývá, že část zrušené a neuhrazené červnové zálohy byla doplacena v roce 2021 ve vyrovnání daně. Při přípravě státního rozpočtu však bylo předpokládáno, že výpadek zrušené červnové zálohy bude odpovídat poklesu zisku resp. daňové povinnosti daňových subjektů a to z důvodu dopadů šíření nemoci COVID-19. Toto se dále rovněž projevilo i na jiné než původně předpokládané výši záloh.

Inkaso DPFO placené poplatníky bylo v roce 2021 z důvodu mimořádné situace negativně ovlivněno četnými žádostmi o snížení výše záloh popř. povolení výjimky z povinnosti daň zálohovat, dle ustanovení § 174 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také „daňový řád“). Výpadek na inkasu daňových příjmů z tohoto titulu činil 1,8 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 1,2 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Dalším opatřením s negativním vlivem na inkaso bylo dočasné zvýšení limitů pro uplatnění odpočtu hodnoty bezúplatných plnění od základu daně.

Inkaso daně bylo v roce 2021 ovlivněno také stálými faktory. Jednalo se o opatření zavedená v minulých letech (např. navrácení možnosti uplatnit slevu na druhého z manželů a daňové zvýhodnění na vyživované dítě v případě uplatnění paušálních výdajů, jejichž maximální výše byla opět zvýšena od zdaňovacího období roku 2019 na vyšší platnou pro zdaňovací období roku 2016), dále o meziroční zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani za umístění dítěte do předškolního zařízení pro rok 2020 oproti roku 2019 vyvolané růstem minimální mzdy. Dalším stálým faktorem je dlouhodobě vysoký počet zaměstnanců pouze s příjmem ze závislé činnosti (cca 0,9 – 1 mil.) podávajících daňové příznání, když zálohy u těchto zaměstnanců jsou odvedeny na účet DPFO ze závislé činnosti, ale případné přeplatky na dani se vrací z účtu DPFO placené poplatníky.

2.1.3 Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou

Zahrnuje daň z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, příp. i daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně.

Na dani z kapitálových výnosů srážené podle zvláštní sazby inkasoval státní rozpočet 15,8 mld. Kč, tj. meziročně o 1,6 mld. Kč více. Proti úrovni daně schváleným rozpočtem se tak jednalo o překročení o 2,8 mld. Kč, tj. o 21,4 %. Tento druh příjmu se podílel 14,5 % na celkovém inkasu DPFO za období roku 2021.

Důvodem vyššího než rozpočtovaného inkasa bylo zejména to, že se při přípravě státního rozpočtu mj. předpokládala redukce flexibilních pracovních úvazků a nižší výplata dividend. Tento předpoklad se nenaplnil.

2.2 Daň z příjmů právnických osob

Inkaso daně z příjmů právnických osob (dále také „DPPO“) je tvořeno dvěma složkami, daní sráženou podle zvláštní sazby plátců daně a daní ze zisku a kapitálových výnosů odváděnou samotnými daňovými poplatníky ve formě běžných záloh a ročního vyrovnání daně.

Z hlediska příjmů státního rozpočtu nelze výnos DPPO členit na inkaso z příznání a vybírané srážkou a z tohoto důvodu vycházejí některé následující komentáře a údaje v tabulkách ze stavů na účtech ČNB (jde o celostátní výnosy, bez inkasa DPPO placené obcemi a kraji), které se liší od údajů z finančních výkazů předložených organizačními složkami státu a územní samosprávou.

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených daní, její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Od 1. 1. 2021 je z jejího celkového výnosu státnímu rozpočtu určeno 64,38 %, rozpočtům obcí 25,84 % a rozpočtům krajů 9,78 %. Tato nová úprava rozpočtového určení daní přispěla vyšší částkou do rozpočtu obcí a krajů, a to o 6,3 mld. Kč.

Vývoj celostátního výnosu daně z příjmů právnických osob (tj. státní rozpočet a územní rozpočty bez DPPO za obce a kraje) je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 9: Celostátní inkaso daní z příjmů právnických osob (mld. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	%	Rozdíl	Index
		schválený	po změnách				
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5-2	7=5:2
DPPO celkem *)	160,6	130,2	130,2	200,6	154,1	40,0	124,9
daň z příznání	156,0	x	x	196,0	x	40,0	125,6
daň vybíraná srážkou	4,6	x	x	4,6	x	0,0	101,1
Z celku DPPO státní rozpočet	108,4	83,8	83,8	129,1	154,1	20,8	119,1

*) Údaje bez DPPO vybírané obcemi a kraji (inkaso 2020 ve výši 5,1 mld. Kč, inkaso 2021 ve výši 5,8 mld. Kč)

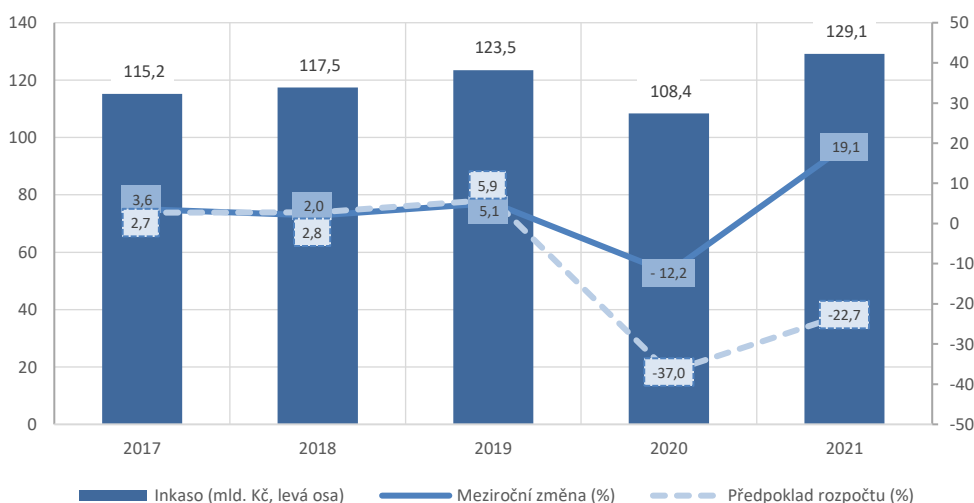
Pramen: Intranet FS - údaje z evidence daní a poplatků – nesouhlasí s údaji za celostátní daně z finančních výkazů IISSP z důvodů časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Celkový celostátní výnos DPPO vybraný finančními úřady v České republice v roce 2021 činil 200,6 mld. Kč, tj. 154,1 % rozpočtu. Oproti roku 2020 to představuje nárůst o 40,0 mld. Kč (o 24,9 %).

Z celostátního výnosu DPPO připadlo **státnímu rozpočtu 129,1 mld. Kč**, což bylo o 20,8 mld. Kč, resp. o 19,1 % více než v roce 2020 a o 45,3 mld. Kč (o 54,1 %) více než stanovil rozpočet.

Graf č. 8: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPPO v letech 2017-2021 (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu vyjadřuje procentní změnu očekávanou rozpočtem proti skutečnosti předchozího roku

Důvodem takto výrazného překročení rozpočtované částky je především:

1) Nenaplnění předpokládaných dopadů opatření přijatých ke zmírnění dopadů šíření nemoci COVID-19:

- Zavedení institutu zpětného uplatnění ztráty - tento institut prakticky nebyl využit, oproti predikovanému negativnímu dopadu využití ve výši 18 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 11,5 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu, činil v roce 2021 negativní dopad využití tohoto institutu cca 2 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 1,3 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.
- Zavedení možnosti uplatnění mimořádných odpisů - z dostupných zdrojů dat vyplývá, že ani tento institut se na konečném inkasu daně neprojevil, a to oproti predikovanému negativnímu dopadu využití ve výši 11,1 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 7,1 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

2) Lepší než původně očekávaný ekonomický vývoj:

- Hodnoty makroekonomických agregátů v době přípravy rozpočtu (zákon č. 92/2021 Sb.) byly následně revidovány, pokles hrubého provozního přebytku pro rok 2020 se zmírnil, a to z hodnoty -2,9 % na hodnotu -1,8 % (lednová makroekonomická predikce MF).
- Jedním z vládních opatření přijatých ve snaze o zamezení šíření dopadů nemoci COVID-19 bylo v roce 2020 zrušení červnové zálohy na daň z příjmů. Z údajů GFR je známo, že část subjektů zrušenou červnovou zálohu přesto v červnu 2020 uhradila. Z údajů z daňových přiznání za zdaňovací období 2020 vyplývá, že část zrušené a neuhrazené červnové zálohy byla doplacena v roce 2021 ve vyrovnání daně. Při přípravě státního rozpočtu však bylo předpokládáno, že výpadek zrušené červnové zálohy bude odpovídat poklesu zisku resp. daňové povinnosti daňových subjektů, a to z důvodu dopadů šíření nemoci COVID-19. Rozdíl mezi hodnotou daňové povinnosti a výší předepsaných záloh daně za rok 2020 byl ale oproti roku 2019 vyšší a to i přesto, že se hodnota daňové povinnosti za rok 2020 dle dat z daňových přiznání meziročně snížila. Toto se dále rovněž projevilo i na jiné než původně předpokládané výši záloh.

Z analýzy inkasa tak lze usuzovat, že sektory, které byly krizí a následnými vládními opatřeními nejvíce zasaženy, negenerují v běžných letech obvykle takovou daňovou povinnost, aby její výpadek výrazně ovlivnil celkovou výši inkasa daně z příjmů právnických osob.

Inkaso daně bylo v 2021 z důvodu mimořádné situace negativně ovlivněno četnými žádostmi o snížení výše záloh, popř. povolení výjimky z povinnosti daň zálohovat, dle ustanovení § 174 daňového řádu. Výpadek na inkasu daňových příjmů z tohoto titulu činil cca 34,5 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. cca 22,2 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

Časové rozložení celkového růstu příjmů státního rozpočtu z DPPO do jednotlivých čtvrtletí roku 2021 vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 10: Průběh příjmů státního rozpočtu z DPPO podle čtvrtletí (mld. Kč)

DPPO státní rozpočet	I.Q	II.Q	III.Q	IV.Q	Celkem
2017	26,1	36,9	25,0	27,2	115,2
2018	26,4	36,5	27,1	27,4	117,4
2019	27,4	39,5	31,1	25,4	123,4
2020	27,9	22,3	28,6	29,6	108,4
2021	26,8	45,0	30,9	26,4	129,1
Rozdíl 2021 - 2020	-1,1	22,7	2,3	-3,2	20,7

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny

K čtvrtletnímu rozložení inkasa státního rozpočtu DPPO lze konstatovat, že v 1. a ve 2. čtvrtletí 2021 tvořily inkaso převážně platby záloh stanovených podle výše daně za zdaňovací období započatá v roce 2019 a dále úhrady daně z řádných daňových přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2020.

Ze čtvrtletního rozložení celkového meziročního nárůstu inkasa státního rozpočtu z DPPO v roce 2021 je patrné, že k nejvýraznějšímu nárůstu oproti předchozímu období došlo ve 2. a mírně ve 3. čtvrtletí. Zde se projevila skutečnost, že v prvním pololetí roku 2020 nebyly daňové subjekty zatíženy platbou zálohy na daň k 15. 6. 2020 (rozhodnutí ministryně financí o prominutí záloh čj. MF-7633/2020/3901-2 a dále na základě individuálních žádostí poplatníků o snížení záloh). Výši daňové povinnosti v tomto čtvrtletí ovlivnil i důsledek rozhodnutí ministryně financí čj. MF-7108/2020/3901-2 a čj. 15195/2020/3901-4 na základě, kterého došlo k faktickému posunu lhůty pro podání přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2019 a její zaplacení do 18. 8. 2020.

Ve 3. čtvrtletí 2021 se projevil mírný nárůst inkasa oproti roku 2020. Inkaso tohoto čtvrtletí bylo ovlivněno i termínem pro podání přiznání DPPO s prodlouženou lhůtou pro podání daňového přiznání pro poplatníky, kteří mají povinný audit, nebo jim daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce, kdy nejzazším termínem bylo datum 1. 7. 2021. Do tohoto období se tedy započítaly platby provedené 1. 7. 2021, plynoucí z přiznání DPPO s prodlouženou lhůtou. Tato situace ovlivnila i vypořádání daňových povinností, především „vratek“ z přeplatků záloh na daň splatnou v roce 2021.

Ve 4. čtvrtletí byla většina záloh odvozena od výše daně za zdaňovací období započatá v roce 2020, přiznané v roce 2021. Pokles inkasa v tomto čtvrtletí v meziročním srovnání byl způsoben i tím, že někteří poplatníci v roce 2020 využili odsunutí plateb do tohoto období, tato skutečnost však neměla vliv na celkovou výši inkasa za rok 2021.

Dopady legislativních změn a ostatních faktorů na vývoj inkasa DPPO v roce 2021

Z hlediska platné legislativy měl být obecně výběr inkasa daně z příjmů v průběhu roku 2021 ovlivněn v prvním a druhém čtvrtletí zálohami odvozenými z daňové povinnosti za zdaňovací období 2019 a daní zaplacenou za zdaňovací období 2020. Inkaso ve třetím a čtvrtém čtvrtletí pak mělo být běžně ovlivněno také daní zaplacenou za zdaňovací období 2020 a zejména zálohami vyplývajícími ze zaplacené daně za zdaňovací období 2020.

V souvislosti se šířením nemoci COVID-19 však byla za účelem zmírnění dopadů přijata opatření s dopadem i na snížené inkaso daně z příjmů právnických osob v roce 2020, což se mohlo poté projevit ve zvýšeném inkasu této daně v roce 2021.

Rozhodnutí ministryně financí zveřejněná ve Finančních zpravodajích z roku 2020:

- Rozhodnutím ministryně financí čj. MF 7633/2020-3901-2 (Finanční zpravodaj č. 5/2020) byly prominuty zálohy na daň z příjmů na zdaňovací období kalendářního roku 2020 splatné dne 15. 6. 2020. Ačkoliv dle údajů z GFŘ část poplatníků červnovou zálohu v roce 2020 uhradila, z údajů z daňových přiznání za zdaňovací období 2020 vyplývá, že část zrušené a neuhrazené červnové zálohy byla doplácena v roce 2021 ve vyrovnání daně.
- Rozhodnutím ministryně financí čj. 27709/2020-3901-2 a 28921/2020-391-2 (Finanční zpravodaj č. 22/2020 a 25/2020) byly vybraným daňovým subjektům prominuty zálohy na daň z příjmů splatné v období od 15. 10. 2020 do 15. 12. 2020.

Z hlediska legislativních změn, které mohly ovlivnit inkaso daně z příjmů právnických osob v průběhu roku 2021, je nutné zmínit změny relevantní pro zdaňovací období 2020 ve srovnání s daňovým režimem pro zdaňovací období 2019.

S účinností od 1. 4. 2019 byl přijat zákon č. 80/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony, kterým byla provedena mj. i novela zákona o daních z příjmů. Uvedená novela zákona o daních z příjmů obsahuje především implementaci Směrnice Rady (EU) 2016/1164 ze dne 12. července 2016, kterou se stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které mají přímý vliv na fungování vnitřního trhu (tzv. ATAD). Rozpočtový pozitivní dopad tohoto opatření je odhadován na 0,2 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 0,1 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

Protože související změny zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále také zákon daních z příjmů) mohou být poprvé aplikovány až od zdaňovacích období započatých v roce 2020, mohly mít pozitivní vliv na inkaso daně z příjmů v roce 2021.

Zákonem č. 80/2019 Sb. byly přijaty i další změny. Jednalo se zejména o

- zavedení nové oznamovací povinnosti o příjmech plynoucích do zahraničí,
- změny v uplatňování odpočtu od základu daně na podporu výzkumu a vývoje,
- změny týkající se úpravy výsledku hospodaření ve vztahu k implementaci IFRS 9 do práva EU,
- upřesnění vztahu základu daně z příjmů a IFRS 16,
- změny ve zdaňování kmenových listů.

I když se uvedené změny mohly projevit na daňových přiznáních za zdaňovací období započatá v roce 2020, nelze jim přisuzovat významný vliv na inkaso DPPO v roce 2021. Skutečný dopad nelze vyčíslit.

Zákonem č. 364/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní v souvislosti se zvyšováním příjmů veřejných rozpočtů, byly s účinností od 1. 1. 2020 schváleny změny metody tvorby a uznatelnosti technických rezerv v základu daně z příjmů. Podle nové úpravy platné od 1. 1. 2020 mohou být součástí základu daně technické rezervy vytvořené podle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů. Podle přechodného ustanovení byl předpokládán jednorázový pozitivní dopad cca v částce 10,5 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 6,8 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu, rozložen na dvě zdaňovací období, přičemž pro rok 2021 se předpokládal rozpočtový dopad 5,1 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 3,3 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

Opatřením s podstatným vlivem na inkaso daňových příjmů byl zákon č. 609/2020 Sb. („daňový balíček“) účinný od roku 2021. Významným opatřením přijatým v daňovém balíčku s vlivem na inkaso daně bylo zavedení tzv. mimořádných odpisů pro hmotný majetek zařazený v 1. a 2. odpisové skupině s odhadovaným negativním dopadem ex ante pro rok 2021 ve výši 11,1 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 7,1 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu, a zvýšení limitu vstupní ceny pro zařazení do hmotného majetku na částku 80 tis. Kč s odhadovaným negativním dopadem ve výši 2,4 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 1,6 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Z dostupných zdrojů dat vyplývá, že institut mimořádných odpisů se na konečném inkasu daně neprojevil. Důvodem by mohl být vliv dvou protichůdných faktorů. Umožnění aplikace tzv. mimořádných odpisů na straně jedné a pokles objemu nově pořízeného odepisovatelného majetku v první či druhé odpisové skupině na straně druhé. Z dostupných zdrojů dat však nelze tyto vlivy od sebe rozlišit.

Daňový balíček rovněž obsahoval také změnu rozpočtového určení daní (tzv. RUD) ve prospěch obcí (z 23,58 % na 25,84 %) a krajů (z 8,92 % na 9,78 %).

Novelou zákona o daních z příjmů (zákon č. 39/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů) došlo dále k dočasnému zvýšení limitu pro uplatnění odpočtu darů na 30 %, a to již za zdaňovací období 2020. Rozpočtový negativní ex ante dopad tohoto opatření je pro rok 2021 odhadován na 0,2 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů, tj. 0,1 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

Na inkaso daně z příjmů vybírané srážkou v roce 2021 legislativní změny vliv neměly.

2.2.1 Daň z příjmů právnických osob z přiznání

Na DPPO z přiznání bylo v roce 2021 vybráno 196,0 mld. Kč, což představuje oproti předcházejícímu roku nárůst o 40,0 mld. Kč, tj. o 25,6 %. Z následující tabulky vyplývají meziroční změny celostátního inkasa DPPO z přiznání:

Tabulka č. 11: Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob z přiznání v letech 2017 až 2021 (mld. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Skutečnost	161,8	166,1	175,6	156,0	196,0
Meziroční změna v mld.	5,4	4,3	9,5	-19,7	40,0
Meziroční změna v %	3,5	2,7	5,7	-11,2	25,6

Pramen: Údaje z bankovních výpisů ČNB.

Při meziročním celorepublikovém nárůstu inkasa státního rozpočtu DPPO byl zaznamenán v působnosti všech finančních úřadů České republiky rovněž nárůst, jak vyplývá z následující tabulky. V té jsou uvedeny meziroční změny celostátního inkasa DPPO z přiznání podle jednotlivých finančních úřadů dle organizačního členění finanční správy České republiky:

Tabulka č. 12: Výběr DPPO z přiznání v letech 2020 a 2021 dle finančních úřadů (mil. Kč)

FÚ	2020	2021	Rozdíl 2021-2020	Index 2021/2020
Specializovaný finanční úřad	75 189	89 349	14 160	118,8
Hlavní město Praha	31 762	39 328	7 566	123,8
Středočeský kraj	7 280	9 226	1 946	126,7
Jihočeský kraj	3 411	4 435	1 024	130,0
Plzeňský kraj	3 406	4 720	1 314	138,6
Karlovarský kraj	795	1 183	388	148,8
Ústecký kraj	2 725	3 887	1 162	142,6
Liberecký kraj	1 917	2 770	853	144,5
Královéhradecký kraj	3 072	3 845	773	125,2
Pardubický kraj	2 615	3 611	996	138,1
Kraj Vysočina	2 671	4 082	1 411	152,8
Jihomoravský kraj	9 321	12 929	3 608	138,7
Olomoucký kraj	3 241	4 447	1 206	137,2
Moravskoslezský kraj	5 208	7 660	2 452	147,1
Zlínský kraj	3 385	4 492	1 107	132,7
ČR celkem	155 998	195 964	39 966	125,6

Pramen: FS ADIS - EDA (Intranet FS - Evidence daní a poplatků)

K nejvýraznějšímu nárůstu celorepublikově přiznané daně DPPO vůči porovnávanému zdaňovacímu období roku 2019 došlo v oblasti pojištění, zajištění a penzijního financování, kromě povinného sociálního zabezpečení (4 784 mil. Kč), velkoobchodě kromě motorových vozidel (2 296 mil. Kč), zdravotní péči (1 894 mil. Kč), maloobchodě kromě motorových vozidel (867 mil. Kč).

Naproti tomu celorepublikově k meziročnímu poklesu přiznané daně DPPO vůči porovnávanému zdaňovacímu období roku 2019 došlo mj. ve výrobě motorových vozidel kromě motocyklů, přívěsů a návěsů (-5 783 mil. Kč), finančním zprostředkování kromě pojišťovnictví a penzijního financování (-1 261 mil. Kč), skladování a vedlejší činnosti v dopravě (-819 mil. Kč), výrobě a rozvodu elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (-766 mil. Kč).

Řada daňových subjektů se dokázala přizpůsobit nové situaci, došlo ke zvýšení inkasa u subjektů prodávajících své zboží koncovým zákazníkům zejména formou internetového prodeje, tyto obchody nebyly omezovány ze strany vládních nařízení, maloobchod s farmaceutickými přípravky zaznamenal rovněž nárůst tržeb a s tím související nárůst inkasa.

Dalšími faktory, které působily na výši inkasa, byl útlum výroby v automobilovém průmyslu který má dopad i na daňové subjekty vyrábějící součásti pro výrobu, růst cen vstupních surovin, energií, osobních nákladů

a nákladů na realizaci výzkumu a vývoje. U daňových subjektů provozujících loterie a sázkové hry byl pokles inkasa způsoben, kromě vládních opatření, kdy byly uzavřeny provozovny, opakovanými fúzemi, resp. zánikem některých subjektů vlivem zprůsnění podmínek pro provoz hazardních her, jejichž platnost nastala již v minulých obdobích.

U finančních institucí (které jsou spravovány SFÚ) se meziroční změna inkasa projevila poklesem daňové povinnosti u bank a stavebních spořitelen. Jedná se o pokles čistých úrokových výnosů z důvodu snížení sazeb ČNB, zvýšení nákladů na riziko z důvodu zhoršující se situace úvěrových klientů ve formě tvorby daňových opravných položek, moratorium na splátky úvěrů (pokles zdanitelných příjmů), snížení výnosů z poplatků a provizí. V důsledku těchto skutečností došlo v roce 2021 k meziročnímu poklesu inkasa u 8 bankovních institucí ve výši 6 mld. Kč.

U prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa DPPO z přiznání došlo v roce 2021 v porovnání s rokem 2020 k nárůstu celkového objemu inkasa o 2,1 mld. Kč (z 57,4 mld. Kč na 59,5 mld. Kč).

Současně se ale meziročně snížil jejich podíl na celkovém objemu inkasa DPPO z přiznání z 36,7 % na 30,3 %. Přitom u prvních dvaceti poplatníků s největším objemem inkasa DPPO z přiznání byl zaznamenán meziroční pokles o 2,5 mld. Kč (z 33,0 mld. Kč na 30,5 mld. Kč). Na tomto podílu se projevila výše daňové povinnosti u jednotlivých daňových subjektů, které za zdaňovací období roku 2020 vykázaly nižší daňovou povinnost DPPO oproti roku 2019, a tím došlo i ke snížení zálohové povinnosti v roce 2021.

Tabulka č. 13: Podíly TOP 100 poplatníků a TOP 20 poplatníků na inkasu DPPO z přiznání v letech 2019 až 2021 (tis. Kč)

	2019	2020	2021
Inkaso DPPO - ČR	175 648 692	155 997 810	195 964 116
Inkaso DPPO - TOP 100 poplatníků	60 828 301	57 368 645	59 476 522
Inkaso DPPO - TOP 20 poplatníků	32 312 412	32 958 837	30 482 097
Podíl TOP 100 poplatníků na celostátním výnosu DPPO	34,6%	36,7%	30,3%
Podíl TOP 20 poplatníků na celostátním výnosu DPPO	18,4%	21,1%	15,5%
Podíl TOP 20 poplatníků na výnosu TOP 100 poplatníků	53,1%	57,5%	51,2%

Byl zaznamenán meziroční nárůst předpisu objemu doměrků z daňových kontrol o 0,46 mld. Kč. V roce 2021 byla situace v oblasti kontrolní činnosti ovlivněna zásadně epidemiologickou situací v souvislosti s šířením nemoci COVID-19, procesní úkony v rámci probíhajících daňových kontrol, včetně ukončování daňových kontrol byly realizovány ve smyslu interních opatření ve finanční správě, a proto nelze vysledovat v tomto období výrazný vliv doměrků na inkaso daně z příjmů právnických osob (inkaso na základě doměrků nekopíruje doměrky z kontrol v jednotlivých letech, protože k inkasu doměrku dochází až po nabytí právní moci dodatečných platebních výměrů). Převážná část objemu předepsaných doměrků představuje výsledky daňových kontrol se zaměřením na oblast tzv. „korunových dluhopisů“, nastavení převodních cen mezi spojenými osobami, odpočtu na podporu výzkumu a vývoje, neprokázaných nákladů podle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů a stanovení daně podle pomůcek podle § 98 daňového řádu.

Faktory ovlivňující meziroční vývoj inkasa DPPO z přiznání

Úhrnná částka předpisů DPPO na debetních stranách osobních daňových účtů (ODÚ) za rok 2021 meziročně vzrostla o 66,7 mld. Kč (z 142,3 mld. Kč na 209,1 mld. Kč). Podíl na tomto stavu představuje především meziroční zvýšení objemu splatných záloh o 41,4 mld. Kč (z 118,0 mld. Kč na 159,4 mld. Kč). Přičemž objem vyrovnání daně na základě podaných přiznání se meziročně snížil o 5,0 mld. Kč (z 180,6 mld. Kč na 175,5 mld. Kč).

Objem doměrků na základě kontroly nebo vlastního zjištění správce daně se zvýšil o 0,5 mld. Kč (z 0,6 mld. Kč na 1,1 mld. Kč), předpis doměrku na nižší daňovou povinnost na základě dodatečného přiznání daňového subjektu se změnil o 2,1 mld. Kč (z -0,3 mld. Kč na -2,5 mld. Kč). Meziročně se zvýšil objem předepsaných rozdílů mezi vyměřenou a předepsanou daní o 0,1 mld. Kč (z 0,6 mld. Kč na 0,7 mld. Kč).

Na kreditních stranách ODÚ se na meziročním nárůstu úhrnné částky inkasa DPPO z přiznání v roce 2021 o 40,0 mld. Kč (z 156,0 mld. Kč na 196,0 mld. Kč) nejvýrazněji projevila meziroční nárůst objemu plateb na daň o 35,6 mld. Kč (z 183,8 mld. Kč na 219,4 mld. Kč), a to při meziročním snížení úhrnu tzv. „vratek“ o 4,4 mld. Kč (z -25,8 mld. Kč na -21,4 mld. Kč).

Důvody změn vyměřené DPPO v porovnávaných zdaňovacích obdobích

Celková částka DPPO vyměřené z přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2020, splatná v roce 2021, dosáhla 174,0 mld. Kč, oproti částce 174,6 mld. Kč za zdaňovací období započatá v roce 2019, splatné v roce 2020 (pokles o 0,6 mld. Kč).

Tabulka č. 14: Důvody změn vyměřené DPPO (mld. Kč)

Důvody změn vyměřené DPPO v porovnávaných zdaňovacích obdobích	Vliv změn na daň vyměřenou za předchozí ZO
a) pokles celorepublikového úhrnu účetních zisků (po úpravě o metod. vlivy) o 77,00 mld. Kč	-14,63
b) pokles odečtu daňových ztrát o 11,91 mld. Kč	2,26
d) pokles objemu snížení základu daně u neziskových poplatníků o 0,02 mld. Kč	0,07
e) nárůst bezúplatných plnění poskytnutých na zákonné účely o 0,34 mld. Kč	-0,06
f) pokles uplatněných slev na dani	0,48
g) pokles zápočtů daně zaplacené v zahraničí	0,32

Pramen: ADIS-DPP (Intranet FS- Sestavy - Sumární sestavy typu saldo)

Částka vyměřené DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2020 se projevila při vyrovnání splatné DPPO za uvedená zdaňovací období v roce 2021, a následně ovlivnila výši záloh splatných ve zbývající části roku 2021. Vlivy změn jsou každoročně hodnoceny ke srovnatelnému datu předchozího období.

2.2.2 Daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou

Inkaso DPPO vybírané srážkou (celostátní výnos) v roce 2021 činilo 4,6 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více než v roce 2020. Mírný nárůst inkasa této daně souvisel jak s výplatou úhrnného objemu podílů na zisku podléhajících dani z příjmů vybírané srážkou, tak i s ostatními vlivy např. s vývojem srážkové daně z příjmů plynoucích do zahraničí.

Inkaso daně vybírané srážkou souvisí především s ekonomickou stabilitou a rozvojem subjektů. Dividendová politika podnikatelských subjektů je závislá na jejich interních rozhodnutích. Inkaso této daně ovlivnila rovněž mimořádná situace v souvislosti s opatřeními k zabránění šíření nemoci COVID-19.

Tabulka č. 15: Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou (mld. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Skutečnost	8,8	7,9	7,2	4,6	4,6
Meziroční změna v mld.	0,5	-1,0	-0,6	-2,7	0,0
Meziroční změna v %	6,0	-10,9	-8,0	-37,2	1,1

Pramen: Údaje z bankovních výpisů ČNB

Meziroční vývoj inkasa DPPO vybíraného srážkou v roce 2021 podle územního rozložení vyplývá z následující tabulky.

Tabulka č. 16: Daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou v letech 2020 a 2021 dle finančních úřadů (mil. Kč)

FÚ	2020	2021	Rozdíl 2021-2020	Index 2021/2020
Specializovaný finanční úřad	2 497	2 487	-10	99,6
Hlavní město Praha	1 332	1 367	35	102,6
Středočeský kraj	118	106	-12	89,8
Jihočeský kraj	52	45	-7	86,5
Plzeňský kraj	24	76	52	316,7
Karlovarský kraj	23	8	-15	34,8
Ústecký kraj	90	66	-24	73,3
Liberecký kraj	38	63	25	165,8
Královéhradecký kraj	68	27	-41	39,7
Pardubický kraj	11	49	38	445,5
Kraj Vysočina	20	23	3	115,0
Jihomoravský kraj	130	170	40	130,8
Olomoucký kraj	35	21	-14	60,0
Moravskoslezský kraj	84	71	-13	84,5
Zlínský kraj	29	21	-8	72,4
ČR celkem	4 553	4 601	48	101,1

Pramen: FS ADIS – EDA (Intranet FS -Evidence daní a poplatků), odchylky vznikají pouze z matematického zaokrouhlování

Pokud se jedná o meziroční vývoj inkasa v územním členění, byl pokles zaznamenán u devíti finančních úřadů, u ostatních došlo k nárůstu daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou.

2.3 Daň z přidané hodnoty

I tato daň patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Výběr daně z přidané hodnoty (dále také „DPH“) je prováděn prostřednictvím finančních a celních úřadů. Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do České republiky. DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně finančními úřady.

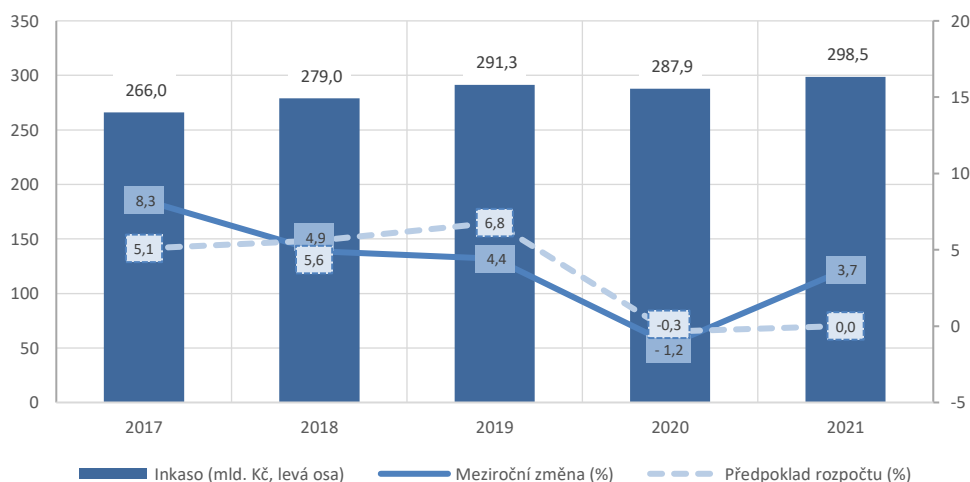
V roce 2021 představoval celkový celostátní výnos této fiskálně nejvýznamnější daně dle údajů finančních a celních úřadů 463,7 mld. Kč (z toho 463,3 mld. Kč finančními úřady, 0,4 mld. Kč celními úřady), tj. meziroční nárůst o 8,7 % (absolutně o 37,2 mld. Kč).

Proti roku 2020 došlo ke změně rozpočtového určení. V roce 2021 připadá z celostátního výnosu DPH 64,38 % státnímu rozpočtu, 25,84 % obcím a 9,78 % krajům, tzn. snížení podílu státního rozpočtu o 3,12 % ve prospěch obcí a krajů. Tato nová úprava rozpočtového určení daní přispěla vyšší částkou do rozpočtu obcí a krajů, a to o 14,5 mld. Kč.

Příjem státního rozpočtu z uvedeného celkového inkasa byla částka 298,5 mld. Kč. Znamená to, že i přes negativní vliv změny rozpočtového určení meziročně vzrostly příjmy státního rozpočtu z DPH o 3,7 %, (o 10,7 mld. Kč absolutně). Rozpočtem stanovená částka 287,9 mld. Kč byla naplněna na 103,7 %. Nižší pololetní úroveň plnění rozpočtu (45,8 %) byla pozitivnějším vývojem druhého pololetí vyrovnána.

Důvodem vyššího než rozpočtovaného inkasa o 10,6 mld. Kč je zejména to, že hodnoty makroekonomických agregátů predikované pro rok 2021 v době přípravy rozpočtu (zákon č. 92/2021 Sb.) byly následně revidovány, růst výdajů domácností na spotřebu, které mají největší váhu, se zvýšil ze 4,9 % na 8,3 % (lednová makroekonomická predikce MF).

Graf č. 9: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPH v letech 2017 - 2021 (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu vyjadřuje procentní změnu očekávanou rozpočtem proti skutečnosti předchozího roku

Tabulka č. 17: Inkaso DPH (státní rozpočet) v mld. Kč

Ukazatel	Skutečnost 2020	Rozpočet		Skutečnost 2021	% plnění rozpočtu	Rozdíl 2021-2020	Index 2021/2020
		schválený	po změnách				
Daň z přidané hodnoty	287,9	287,9	287,9	298,5	103,7	10,7	103,7

Celkové inkaso daně z přidané hodnoty bylo v absolutním vyjádření ovlivněno poměrným navýšením jak úrovně vlastní daňové povinnosti (68,4 mld. Kč) tak i hodnoty nadměrných odpočtů (31,4 mld. Kč). Meziroční přehled vývoje daňové povinnosti a nadměrných odpočtů ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 18: Celostátní inkaso DPH dle údajů finančních a celních úřadů (mil. Kč)

	2019	2020	2021	Rozdíl 2021-2020	Index 2021/2020
Vlastní daň. povinnost	766 082	742 979	811 401	68 422	109,2
Nadměrný odpočet	-334 771	-316 781	-348 136	-31 355	109,9
CÚ	272	254	412	158	162,2
Celkem	431 583	426 452	463 677	37 225	108,7

Pramen: Intranet FS - údaje z evidence daní a poplatků – nesouhlasí s údaji za celostátní daně z finančních výkazů IISSP z důvodů časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Hodnota vratek daně z přidané hodnoty osobám neusazeným v tuzemsku (osobám registrovaným k dani v jiném členském státě podle § 82a a zahraničním osobám povinným k dani podle § 83) za rok 2021 dosáhla částky 3 mld. Kč, čímž došlo ke snížení této hodnoty meziročně o 0,5 mld. Kč. Vratky podle § 80 (osobám požívajícím výsad a imunit), § 81 (v rámci zahraniční pomoci), § 85 (osobám se zdravotním postižením) a podle § 86 (ozbrojeným silám cizích států) dosáhla souhrnně částky 301 mil. Kč proti 283 mil. Kč v předchozím roce.

Ve zvláštním režimu jednoho správního místa bylo vybráno 2 115 mil. Kč proti 1 940 mil. Kč v roce 2020.

Inkaso bylo zejména začátkem roku ovlivněno propadem ekonomiky v důsledku šíření nemoci COVID-19. Inkaso bylo dále tlumeno změnami v sazbách daně. S účinností od května a července 2020 došlo k přesunutí některých služeb a zboží z první snížené sazby ve výši 15 % do druhé snížené sazby ve výši 10 %. Jedná se například o stravovací služby, točené pivo, další služby s vysokým podílem lidské práce, vodné, stočné a pitnou vodu od května 2020, od července 2020 také ubytovací služby, kulturní a sportovní akce a další služby. Negativně se na inkasu DPH projeví také posečkané a nesplacené částky daně v objemu celkem 0,5 mld. Kč (0,8 mld. Kč na veřejných rozpočtech).

Od druhého čtvrtletí již bylo inkaso pozitivně ovlivněno postupným oživením ekonomiky. Na inkasu roku 2021 se dále pozitivně projevilo zvýšení disponibilního příjmu domácností v důsledku snížení daňového zatížení u fyzických osob a růstu mezd, růst cen a také vyšší prodeje nových bytů doprovázený růstem jejich cen.

Dalšími opatřeními s vlivem na inkaso DPH či na jeho průběh v roce 2021 jsou rozhodnutí ministryně financí zveřejňovaná ve Finančních zpravodajích:

- prominutí DPH na diagnostické zdravotní prostředky in vitro pro testování na onemocnění COVID-19 a na očkovací látky proti onemocnění COVID-19 v období od 16. prosince 2020 do 31. prosince 2022 dle rozhodnutí ministryně financí čj. 33629/2020/3901-2 (Finanční zpravodaj č. 35/2020) s odhadovaným negativním dopadem pro rok 2021 ve výši 1,1 mld. Kč (1,7 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů),
- dočasné prominutí DPH na ochranné prostředky (filtrační polomasky, respirátory) pro období od 3. února 2021 do konce roku 2021, dle rozhodnutí ministryně financí čj. 3369/2021/3901-2, 7413/2021/3901-2, 11288/2021/3901-2, 17171/2021/3901-2, 20395/2021/3901-2, 24795/2021/3901-2 a 29943/2021/3901-2 (Finanční zpravodaje č. 8, 16, 18, 23, 25, 31, 33/2021) s odhadovaným negativním ve výši 0,4 mld. Kč (0,6 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů),
- faktický posun lhůty pro podání přiznání k DPH a zaplacení daně za zdaňovací období září 2020, říjen 2020, listopad 2020, prosinec 2020, leden 2021, únor 2021 a březen 2021, popř. na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 3. čtvrtletí 2020, 4. čtvrtletí 2020 a 1. čtvrtletí 2021, a to do 16. srpna 2021, dle rozhodnutí ministryně financí čj. 34159/2020/3901-2 (Finanční zpravodaj č. 38/2020)
- prominutí DPH za dodání elektřiny a plynu za období od 1. 11. 2021 do 31. 12. 2021, dle rozhodnutí ministryně financí čj. 30457/2021/3901-2, (Finanční zpravodaj č. 34/2021), s odhadovaným negativním dopadem pro rok 2021 ve výši 1,6 mld. Kč (2,4 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů),
- faktický posun lhůty pro podání přiznání k DPH a zaplacení daně za zdaňovací období květen 2021, červen 2021 a 2. čtvrtletí 2021 do 25. 8. 2021 pro subjekty, které mají sídlo nebo místo pobytu na území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Břeclav a Hodonín, pro něž byl s ohledem na mimořádnou událost – výskyt tornáda, hejtnanem Jihomoravského kraje od půlnoci 25. 6. 2021 vyhlášen stav nebezpečí, nebo které vykonávají převážnou část své činnosti na území těchto správních obvodů dle rozhodnutí ministryně financí čj. 20402/2021/3901-2 (Finanční zpravodaj č. 26/2021),

- prominutí DPH z pohonných hmot dodaných Správou státních hmotných rezerv v souvislosti s odstraňováním následků větrné smrště, v období od 25. června do 30. září 2021 dle rozhodnutí ministryně financí čj. 35211/2021/3901-2 (Finanční zpravodaj č. 37/2021).

DPH v roce 2021 ovlivnily také novely zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů („zákon o DPH“):

Zákon č. 609/2020 Sb.

- ze základní sazby bylo do první snížené sazby ve výši 15 % zařazeno zpracování komunálního odpadu k dalšímu využití pod kódem CZ-CPA 38.3.

Zákon č. 355/2021 Sb.

- tzv. e-commerce novela zákona o DPH rozšířila stávající režim jednoho správního místa z tzv. Mini One Stop Shop na tzv. One Stop Shop,
- rovněž došlo ke zrušení osvobození při dovozu zboží do 22 EUR s účinností od 1. října 2021.

Srovnání inkasa jednotlivých finančních úřadů ukazuje, že největší meziroční nárůst v absolutním vyjádření byl zaznamenán na Specializovaném FÚ a FÚ pro hlavní město Prahu. Poměrně významný je také nárůst na FÚ pro Jihomoravský kraj. Nepatrný pokles vykazuje FÚ pro Jihočeský kraj a FÚ pro Karlovarský kraj. K poměrně významnému poklesu na FÚ pro Královéhradecký kraj došlo v důsledku změny místní příslušnosti tří významných daňových subjektů.

Na hodnotách FÚ pro Moravskoslezský kraj se projevuje místní příslušnosti osob povinných k dani, které nemají v tuzemsku sídlo ani provozovnu. Za současné situace je vývoj na tomto FÚ z hlediska inkasa pozitivní, protože s celkovým poklesem ekonomické aktivity souvisí významné omezení mezinárodního obchodu a tedy pokles úrovně nadměrných odpočtů neusazených osob orientovaných svou produkcí zejména na zahraničí.

Tabulka č. 19: Vývoj inkasa DPH v letech 2020 a 2021 dle finančních úřadů (mil. Kč)

FÚ	2020	2021	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
Specializovaný finanční úřad	167 779	188 365	112,3	20 586
Hlavní město Praha	121 676	133 221	109,5	11 545
Středočeský kraj	27 850	29 092	104,5	1 242
Jihočeský kraj	9 313	9 277	99,6	-36
Plzeňský kraj	7 024	7 369	104,9	345
Karlovarský kraj	1 888	1 793	95,0	-95
Ústecký kraj	7 092	7 302	103,0	210
Liberecký kraj	5 637	5 808	103,0	171
Královéhradecký kraj	12 358	9 620	77,8	-2 738
Pardubický kraj	8 263	8 690	105,2	427
Kraj Vysočina	6 973	7 965	114,2	992
Jihomoravský kraj	29 895	32 689	109,3	2 794
Olomoucký kraj	8 967	9 491	105,8	524
Moravskoslezský kraj	1 921	2 556	133,1	635
Zlínský kraj	9 562	10 028	104,9	466
ČR celkem	426 198	463 266	108,7	37 068

Pramen: FS ADIS - EDA (Intranet FS - Evidence daní a poplatků)

2.4 Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Do tohoto podseskupení patří spotřební daně, které zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň ze surového tabáku, daň ze zahříváných tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproduktů. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly od 1. 1. 2008 zavedeny tzv. energetické daně, tj. daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. Od 1. 1. 2011 byly do této kategorie zařazeny i odvody z elektřiny ze slunečního záření zavedené na základě zákona č. 402/2010 Sb., kterým se novelizoval zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, a mají sloužit jako kompenzace výdajů v důsledku poskytování dotací na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů. Novelizací zákona o spotřebních daních zákonem

č. 80/2019 Sb., ze dne 12. března 2019, byla zavedena s účinností od 1. dubna 2019 spotřební daň ze zahřívacích tabákových výrobků.

S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně z minerálních olejů státnímu rozpočtu a 9,1 % Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

V roce 2021 bylo, stejně jako v případě ostatních daní, i inkaso spotřebních daní ovlivněné dopady opatření zaváděných k zastavení šíření nákazy nemoci COVID-19 a z toho vyplývajícím hospodářským a ekonomickým útlumem. Negativní důsledky mělo zejména omezení turistického ruchu, razantní omezení mobility obyvatelstva a omezení provozu restauračních zařízení. V druhé polovině roku docházelo k postupnému rozvolňování některých protiepidemických opatření, otevření maloobchodů a vybraných služeb, provozu restaurací a částečnému obnovení turistického ruchu, což mělo vliv na postupné zvyšování výběru inkasa u všech spotřebních daní převážně ve druhé polovině sledovaného období.

Celostátní výnos spotřebních daní (včetně energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření) v roce 2021 dosáhl částky **157,6 mld. Kč** (tj. 96,5 % rozpočtu), což bylo o 4,9 mld. Kč (o 3,0 %) méně, než v roce 2020.

Na státní rozpočet připadlo z celkového výnosu 150,1 mld. Kč, což bylo o 14,3 mld. Kč (tj. o 8,7 %) méně, než předpokládal rozpočet. Státnímu fondu dopravní infrastruktury náleželo z celkového výnosu daně z minerálních olejů 7,5 mld. Kč.

Výnos spotřebních daní podle jednotlivých komodit a srovnání s předchozími roky ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 20: Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku a jejich struktura v letech 2019-2021 (mil. Kč)

Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	2019		2020		2021	
	Skutečnost	Index 2019/2018	Skutečnost	Index 2020/2019	Skutečnost	Index 2021/2020
Celkem	158 728	99,7	154 770	97,5	150 143	97,0
Spotřební daně	153 280	99,7	149 360	97,4	144 548	96,8
z minerálních olejů - v tom:	84 029	102,7	77 162	91,8	74 856	97,0
z minerálních olejů (celostátní výnos)	93 935	101,0	88 169	93,9	85 812	97,3
vratky SD - zelená nafta	-990	40,8	-2 844	287,3	-2 979	104,7
vratky SD - pro výrobu tepla	-451	96,9	-406	90,1	-449	110,6
vratky SD dle § 55	-20	81,0	-14	71,7	-17	118,9
vratky SD z ostat. benzinů dle § 56a	-10	102,8	-9	87,2	-9	108,7
vratky SD ozbroj. silám cizích států	-15	109,1	-4	24,6	-3	91,2
vratky SD osobám jiných států	-7	103,1	-5	77,0	-5	96,5
převod SD z minerálních olejů do SFDI	-8 412	102,7	-7 725	91,8	-7 494	97,0
z tabákových výrobků *)	55 917	95,1	59 487	106,4	56 224	94,5
z vína a meziproductů	404	98,8	445	110,2	483	108,7
z piva	4 696	98,3	4 497	95,8	4 252	94,5
z lihu	8 234	103,7	7 768	94,3	8 735	112,4
Energetické daně	3 284	99,0	3 243	98,8	3 490	107,6
ze zemního plynu a někt. dalších plynů	1 359	100,7	1 418	104,4	1 569	110,6
z pevných paliv	357	89,1	322	90,0	348	108,1
z elektřiny	1 567	100,0	1 503	95,9	1 573	104,7
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	2 164	98,7	2 167	100,1	2 104	97,1

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny a údaje ze zůstatků na účtech ČNB

*) včetně spotřební daně ze zahřívacích tabákových výrobků a spotřební daně ze surového tabáku

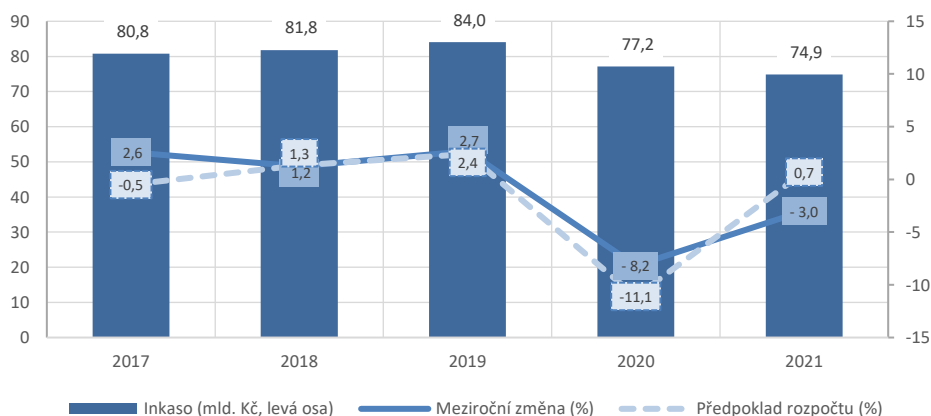
V **meziročním srovnání inkasa** spotřebních daní včetně energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření na úrovni státního rozpočtu došlo k celkovému snížení o 4,6 mld. Kč (tj. 3,0 %). Nejvyšší podíl na tomto poklesu byl zaznamenán u daně z tabákových výrobků (zahrnuje tabákové výrobky včetně surového a zahřívacího tabáku), kde oproti loňskému roku došlo ke snížení výběru o 3,3 mld. Kč (tj. o 5,5 %). Druhý nejvyšší pokles vykazuje inkaso daně z minerálních olejů, u kterého došlo k poklesu o 2,3 mld. Kč (o 3,0 %). Ke snížení výběru došlo také u daně z piva, jehož inkaso kleslo o 0,2 mld. Kč (o 5,5 %). Nejvyšší nárůst ve výběru spotřebních daní byl zaznamenán u daně z lihu, kde bylo inkaso meziročně o 1,0 mld. Kč (o 12,4 %) vyšší.

V roce 2021 nebyla rozpočtovaná částka naplněna v případě spotřební daně z tabákových výrobků (o 10,8 mld. Kč, tj. o 16,1 %), z minerálních olejů (o 2,8 mld. Kč, tj. o 3,7 %), z piva (o 0,2 mld. Kč, tj. o 5,5 %) a odvodu z elektřiny ze slunečního záření (o 0,2 mld. Kč, tj. o 8,5 %). Dále nebyla zavedena původně plánovaná (a rozpočtovaná) daň z digitálních služeb v odhadované výši 1,1 mld. Kč. Na půdě OECD totiž došlo ke společné dohodě o změně mezinárodního daňového systému, kterou odsouhlasilo 137 zemí a jurisdikcí, jež vytvářejí více než 90 procent globálního hrubého domácího produktu (HDP). Součástí této dohody je i deklarace o upuštění od uplatňování národních digitálních daní v určitém časovém období.

Fiskálně nejvýznamnější spotřební daní je **spotřební daň z minerálních olejů**. Rozpočet této daně předpokládal celostátní inkaso ve výši 85,5 mld. Kč, skutečné **celostátní inkaso za rok 2021 činilo 82,3 mld. Kč** (plnění na 96,3 %) a bylo tak oproti skutečnosti roku 2020 nižší o 2,5 mld. Kč, tj. o 3,0 %. **Na státní rozpočet** v roce 2021 připadlo z celkového výnosu spotřební daně z minerálních olejů **74,9 mld. Kč** a **7,5 mld. Kč** plynulo do SFDI.

Graf č. 10: Vývoj příjmů státního rozpočtu ze spotřební daně z minerálních olejů v letech 2017-2021 (mld. Kč)

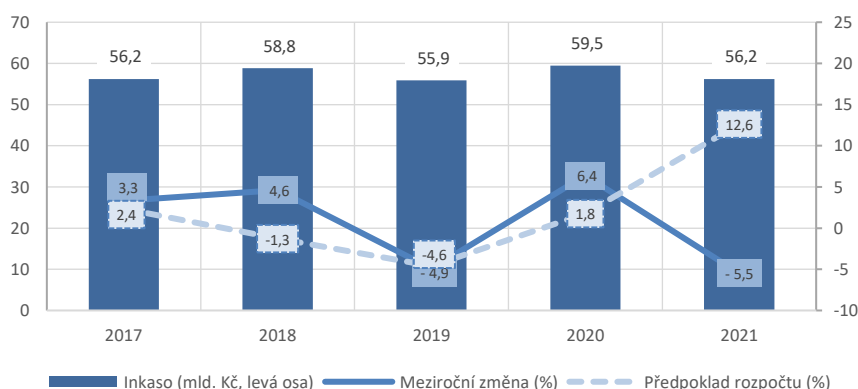

Pozn.: Předpoklad rozpočtu vyjadřuje procentní změnu očekávanou rozpočtem proti skutečnosti předchozího roku

Inkaso spotřební daně z minerálních olejů přímo souvisí se spotřebou pohonných hmot pro dopravní účely, a to zejména motorové nafty a automobilových benzinů. Negativně se na vývoji spotřeby projevily dopady vládních protiepidemiologických opatření, hospodářský a ekonomický útlum i razantní omezení mobility obyvatelstva v první polovině roku 2021. Inkaso spotřební daně z minerálních olejů dále ovlivnilo snížení sazby spotřební daně z motorové nafty k 1. 1. 2021, která byla snížena o 1 Kč/l (tedy z 10 950 Kč/1 000 l na 9 950 Kč/1 000 l). Vliv alternativních pohonů, elektromobilů a hybridních modelů je zatím velmi malý, ale na spotřebu automobilových benzinů má vliv i modernizace vozového parku s nižší spotřebou. V segmentu osobní dopravy, tj. spotřeby motorových benzinů, byl také, oproti dopravě hromadné a zejména nákladní, silnější vliv omezení mobility obyvatelstva.

V komoditě **tabákových výrobků celkové příjmy za rok 2021 činily 56,2 mld. Kč** (plnění rozpočtu na 83,9 %), což znamenalo o 10,8 mld. Kč méně, než bylo rozpočtováno. Oproti roku 2020 pokleslo inkaso o 3,3 mld. Kč (o 5,5 %).

Graf č. 11: Vývoj příjmů státního rozpočtu ze spotřební daně z tabákových výrobků v letech 2017-2021 (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu vyjadřuje procentní změnu očekávanou rozpočtem proti skutečnosti předchozího roku

Přestože došlo k 1. únoru 2021 ke zvýšení sazeb daně u všech tabákových výrobků (včetně zahříváných tabákových výrobků) přibližně o 10 %, patřičný efekt v podobě zvýšených příjmů do státního rozpočtu toto opatření nepřineslo. U daně ze zahříváných tabákových výrobků došlo sice ke zvýšení příjmů do státního rozpočtu v porovnání s předchozím kalendářním rokem o 19 % (navýšení ze 1,2 mld. Kč na 1,4 mld. Kč), ke splnění rozpočtových očekávání a zároveň k růstu tohoto segmentu, nicméně toto v absolutních číslech mírné navýšení nemohlo nijak dorovnat celkově snížené příjmy z tabáku jako celku, neboť jak již bylo v minulosti naznačeno, naprosto zásadní pro celkové inkaso z tabákových daní je výběr daně z cigaret. Důvody pro nižší než předpokládaný příjem z tabákových daní, můžeme dále hledat ve stále neskončené pandemické situaci nemoci COVID-19 a z toho vyplývajících omezení přeshraničního pohybu obyvatelstva. V první polovině roku byla tedy významně menší poptávka zejména zahraničních turistů nakupujících levnější cigarety v ČR. Tento snížený objem nákupů v příhraničních oblastech měl za následek velké množství nespotřebovaných cigaret se starou sazbou daně, které sice přispěly do státního rozpočtu v roce 2020, nicméně v první polovině roku 2021 byly ve velké míře likvidovány za účelem vrácení daně, což negativně ovlivnilo příjmy v roce 2021. V neposlední řadě je třeba připomenout, že chování spotřebitelů, ale i tabákového průmyslu doznalo určitých změn. Procento kuřáků tradičních výrobků, zejména cigaret, každoročně dle ČSÚ klesá a trend nástupu tzv. „produktů nové generace“ je zaměřen daleko více na potenciálně méně škodlivé výrobky. Zahříváné tabákové výrobky jsou výrazně méně daňově zatíženy a například elektronické cigarety a nikotinové sáčky nejsou zatíženy spotřební daní vůbec. Za rok 2021 bylo odebráno 943 mil. kusů tabákových nálepek, což rovněž může naznačovat klesající spotřebu tradičních výrobků v porovnání s předchozími roky (2020 – 1 000 mil. kusů, 2019 - 1 044 mil. kusů). V neposlední řadě je nutné zmínit faktor obtížné porovnatelnosti meziročního vývoje inkasa, který způsobují nepredikovatelné výkyvy plateb na přelomu roku, kdy bývají vysoké částky uhrazeny buď těsně před koncem roku, nebo ihned zpočátku, čímž je následně ovlivněna výše celoročního inkasa. Uhrazení spotřební daně z tabákových výrobků je až 60 dní od odebrání tabákových nálepek, což poskytuje poměrně velký časový prostor pro provedení platby.

Tabulka č. 21: Odebrané tabákové nálepy (tabákové výrobky celkem) v letech 2017 – 2021, od dubna 2019 včetně nálepek na zahřívání tabák (mil. ks)

Měsíc	2017		2018		2019		2020		2021	
	Počet odebraných kusů	Sazba daně	Počet odebraných kusů	Sazba daně	Počet odebraných kusů	Sazba daně	Počet odebraných kusů	Sazba daně	Počet odebraných kusů	Sazba daně
leden	65	T	78	V	65	V	112	V	24/51	Z/F
únor	101	T	64	V	71	V	60/13	V/Z	67	F
březen	90	T	88	V	115	V	99	Z	93	F
duben	82	T	79	V	111	V	50	Z	78	F
květen	98	T	95	V	79	V	79	Z	97	F
červen	97	T	103	V	53	V	69	Z	74	F
červenec	90	T	92	V	80	V	136	Z	101	F
srpen	99	T	97	V	125	V	109	Z	94	F
září	90	T	90	V	115	V	62	Z	60	F
říjen	80	T	97	V	71	V	85	Z	56	F
listopad	73/7	T/V	99	V	94	V	94	Z	110/4	F/G
prosinec	32/59	T/V	46	V	65	V	32	Z	7/27	F/G
Celkem	1 058		1 028		1 044		1 000		943	

V komoditě **líh** bylo na dani inkasováno za rok 2021 celkem **8,7 mld. Kč**, což představovalo růst o 1,0 mld. Kč (o 12,4 %) oproti inkasu z roku 2020. Na celkovou výši příjmů daně z lihu v první polovině roku 2021 mělo zásadní vliv vládní opatření z důvodu trvajících pandemie nemoci COVID-19, jako je uzavření restauračních zařízení, omezení přeshraničního a turistického ruchu, omezení společenských akcí, zákaz prodeje na tržištích, v tržnicích, ve stáncích apod. Od druhé poloviny roku docházelo k postupnému uvolňování zavedených opatření, obnovení provozu restaurací, hotelů a penzionů a turistického ruchu.

Za rok 2021 dosáhly celkové příjmy **spotřební daně z piva 4,3 mld. Kč**, což představovalo v meziročním srovnání pokles přibližně o 0,2 mld. Kč (o 5,5 %). Pokles spotřeby piva (a tím také objemu výroby) byl opět způsoben především sérií opatření zaváděných k zamezení šíření pandemie nemoci COVID-19. Dlouhodobé uzavření restauračních zařízení, která jsou největším odbytištěm sudového piva, a celkové omezení turistického ruchu mělo za následek, že především největší pivovary musely přistupovat k likvidaci již vyrobeného piva. Vratka spotřební daně ze zlikvidovaného piva v roce 2021 činila 7 063 tis. Kč, přičemž na

největší pivovary z této částky připadlo 6 972 tis. Kč. Lze tedy konstatovat, že pandemická opatření nejvíce zasahují právě ty největší pivovary. Malé pivovary se s touto situací vyrovnaly především vhodnou úpravou distribučních kanálů.

Za rok 2021 dosáhly celkové příjmy **spotřební daně z vína a meziproductů 0,5 mld. Kč**, přičemž došlo k růstu inkasa o 38 mil. Kč (o 8,7 %) oproti inkasu v roce 2020. Spotřeba výrobků podléhajících dani z vína a meziproductů stále rok od roku mírně roste, ale tato zvýšená obliba a spotřeba výrobků podléhajících dani z vína a meziproductů na výnos daně z dané komodity nemá příliš velký vliv. Tato situace je způsobena zejména skutečností, že roste především spotřeba tzv. tichých vín podléhajících spotřební dani ve výši 0 Kč/hl. V loňském roce lze zaznamenat trend rostoucí obliby také perlivých vín, který se týká především vína typu „Prosecco“. Toto perlivé víno však ve většině případů nespadá pod vína šumivá a je tedy zatíženo stejnou sazbou spotřební daně jako vína tichá.

Za rok 2021 činily celkové příjmy tzv. **energetických daní 3,5 mld. Kč**, což představovalo růst o 0,2 mld. Kč (o 7,6 %) oproti inkasu v roce 2020. Zvýšil se hlavně výběr daně ze zemního plynu, kdy se vybralo o téměř 151 mil. Kč více než v roce 2020. Toto mohlo způsobit nejen opatření vlády ČR spočívající v podpoře ekologických zdrojů vytápění, program na zlepšování kvality ovzduší, respektive přechod spotřebitelů na ekologičtější druhy paliv, ale také změna v legislativě, kdy od 1. 1. 2021 není bioplyn, který je použitý pro pohon motorů, osvobozen od daně. Dále byl zaznamenán vyšší výběr daně z elektřiny, a to o 70 mil. Kč a u pevných paliv o 26 mil. Kč. Vyšší výběr daně mohla způsobit zvýšená spotřeba těchto komodit v souvislosti s vládními opatřeními k eliminaci epidemie koronaviru SARS CoV-2, omezení pohybu osob a doporučení home office u řady pracovníků, rovněž však také klimatické podmínky, kdy počátek roku 2021 byl oproti rokům předešlým poněkud chladnější.

Státní rozpočet inkasoval v roce 2021 na **odvodu z elektřiny ze slunečního záření 2,1 mld. Kč**, tj. 91,5 %. Absolutní meziroční pokles inkasa odvodu byl zanedbatelný a činil 63 mil. Kč (-2,9 %). U takto nízké meziroční změny nelze jednoznačně určit její důvod. Pokles mohl být způsoben skutečností, že množství elektrické energie, kterou fotovoltaická elektrárna reálně vyrobí, ovlivňuje počasí v daném roce, které nelze přesně odhadnout. Roční rozdíly ve výrobě způsobené proměnlivým počasím mohou být i +/- 20 %. V roce 2021 došlo ke snížení slunečního svitu oproti roku 2020, a to o 41 hodin. Výrobu také negativně ovlivňuje případné znečištění panelů či překrytí vrstvou sněhu.

Dopady legislativních změn na vývoj inkasa spotřebních a energetických daní v roce 2021

Daňové příjmy za rok 2021 mohly být z hlediska spotřebních daní ovlivněny legislativními změnami zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, na základě

- zákona č. 382/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony a
- zákona č. 609/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony.

Zákon č. 382/2015 Sb.

Tento zákon k 31. prosinci 2020 zrušil daňová zvýhodnění vysokoprocentních a čistých biopaliv splňujících kritéria udržitelnosti biopaliv. Od 1. ledna 2021 jsou proto tato biopaliva zdaněna stejně jako jejich fosilní substituty.

Tabulka č. 22: Změna ve zdanění vysokoprocentních a čistých biopaliv k 1. lednu 2021

	do 31. prosince 2020	od 1. ledna 2021
B30 ¹⁾	8 515 Kč/1000 l	9 950 Kč/1000 l
B100 ²⁾	2 190 Kč/1000 l	9 950 Kč/1000 l
Rostlinné oleje	1 610 Kč/1000 l	9 950 Kč/1000 l
HVO30 ³⁾	vratka daně ve výši 3 285 Kč/1000 l směsi	vratka daně byla zrušena (tj. 0 Kč/1000 litrů směsi)
E85 ⁴⁾	vratka daně ve výši 10 970 Kč/1000 litrů lihu ve směsi	vratka daně byla zrušena (tj. 0 Kč/1000 litrů lihu ve směsi)

1) Směs motorové nafty s metylestery řepkového oleje splňujícími kritéria udržitelnosti biopaliv, přičemž podíl metylesteru musí činit nejméně 30 % objemu směsi.

2) Metylestery mastných kyselin splňující kritéria udržitelnosti.

3) Směs motorové nafty s hydrogenovanými rostlinnými oleji splňujícími kritéria udržitelnosti biopaliv, přičemž podíl těchto hydrogenovaných rostlinných olejů musí činit nejméně 30 % objemových všech látek ve směsi obsažených.

4) Směs benzínu a lihu splňujícího kritéria udržitelnosti biopaliv, přičemž podíl lihu činí 70 % až 85 % objemu směsi.

Výše uvedené automatické zvýšení daňových sazeb (snížení daňového zvýhodnění) vysokoprocentních a čistých biopaliv by za jinak nezměněných okolností mělo vést ke zvýšení inkasa státního rozpočtu a státního fondu dopravní infrastruktury.

Zákon č. 609/2020 Sb.

Tímto zákonem došlo k 1. lednu 2021 ke snížení sazby motorové nafty a jejích substitutů z 10 950 Kč/1000 litrů na 9 950 Kč/1000 litrů. Toto opatření mělo za cíl podporu dopravního sektoru v České republice a zvýšení jeho konkurenceschopnosti. Sekundárně však měla být podpořena celá ekonomika, protože dopravní náklady vstupují do produkce všech sektorů.

Negativní dopad opatření byl odhadován na úrovni 5,2 mld. Kč ročně, z toho 4,7 mld. Kč představuje dopad na státní rozpočet a 0,5 mld. Kč na rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury.

Dalším opatřením tohoto zákona bylo navýšení sazeb daně z tabákových výrobků, zahříváných tabákových výrobků a surového tabáku s účinností od 1. února 2021. Cílem navržených změn bylo zajištění, aby nebyla zvyšována jejich cenová dostupnost, a to zejména s ohledem na eliminaci nežádoucích zdravotních důsledků užívání těchto výrobků.

Tabulka č. 23: Změny sazeb spotřebních daní z tabákových výrobků k 1. únoru 2021 v rámci zákona č. 609/2020 Sb.

	Cigarety		Celkem nejméně však Kč/kus	Doutníky a cigarillos Kč/kus	Tabák ke kouření Kč/kg	Surový tabák Kč/kg	Zahřívané tabákové výrobky Kč/g	Lih	
	pevná Kč/kus	procentní %						Pěstitelské pálení Kč/hl	Ostatní Kč/hl
Původní sazba daně	1,61	30	2,9	1,88	2 460	2 460	2,460	14 300	28 500
Nová sazba daně	1,79	30	3,2	2,08	2 720	2 720	2,721	16 200 (+13 %)	32 250 (+13 %)

Z hlediska energetických daní mohl být státní rozpočet v roce 2021 pozitivně ovlivněn zákonem č. 382/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a to v důsledku zrušení osvobození bioplynu určeného k použití, nabízeného k prodeji nebo použitého pro pohon motorů s účinností od 1. ledna 2021.

2.5 Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Výnos z poplatků v oblasti životního prostředí činil 2 114,6 mil. Kč, plnění rozpočtu dosáhlo 98,9 % rozpočtované částky ve výši 2 139,0 mil. Kč. Z pohledu státního rozpočtu je rozhodující odvod za ukládání radioaktivního odpadu, který se řídí zákonem č. 18/1997 Sb., atomový zákon a který se na celkové částce podílel 80,8 %. Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu činily 17,7 % z celkové částky.

V roce 2021 dosáhl **odvod za ukládání radioaktivního odpadu**, jehož příjemcem je kapitola Operace státních finančních aktiv, 1 708,1 mil. Kč a oproti roku 2020 se zvýšil o 40,5 mil. Kč. Předpokládaná rozpočtovaná výše 1 600 mil. Kč tak byla naplněna na 106,8 %.

V roce 2021 činil odvod za **odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu** do státního rozpočtu 373,5 mil. Kč a oproti roku 2020 se zvýšil o 62,5 mil. Kč. Předpokládaná rozpočtovaná výše 500 mil. Kč tak byla naplněna na 74,7 %.

2.6 Správní poplatky a soudní poplatky

Tato položka zahrnuje poplatky stanovené zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích v platném znění, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony. Správní poplatky jsou příjmem jednotlivých kapitol věcně příslušných správců. Novela vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, nově zařadila mezi daňové příjmy také soudní poplatky, které se do konce roku 2020 řadily mezi příjmy nedaňové.

Za rok 2021 inkasoval státní rozpočet na **správních poplatcích 2 503,6 mil. Kč**. Předpokládaný výnos státního rozpočtu ve výši 2 007,1 mil. Kč byl překročen o 496,4 mil. Kč, což představovalo plnění rozpočtu po změnách na 124,7 %. Proti roku 2020 bylo na správních poplatcích vybráno o 343,9 mil. Kč více. Hlavními příjemci těchto příjmů byly kapitoly Český úřad zeměměřický a katastrální (1 491,2 mil. Kč) a Ministerstvo zahraničních věcí (490,2 mil. Kč).

Rozpočtový výnos ze správních poplatků lze pro státní rozpočet a jednotlivé kapitoly jen kvalifikovaně odhadnout podle skutečností minulých let. Inkasované příjmy závisí na skutečně podaných návrzích na

správní řízení, která jsou předmětem správního poplatku. Na výnos správních poplatků má značný vliv i změna právních předpisů.

V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územními samosprávnými celky za přenesený výkon státní správy. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

Inkaso **soudních poplatků** dosáhlo výše 1 106 mil. Kč, tj. 97,2% schváleného rozpočtu. Jejich objem, inkasovaný téměř výhradně v kapitole Ministerstvo spravedlnosti, meziročně vzrostl o 16,9 mil. Kč. Výše poplatků za jednotlivé úkony vyplývá ze sazebníku poplatků. Ministerstvo spravedlnosti výši vybraných poplatků nemůže ovlivnit. Do plnění příjmů ze soudních poplatků se mírně promítla opatření přijatá v souvislosti s pandemií COVID-19, jež způsobila omezení soudních jednání, což se promítlo ve výběru soudních poplatků, který v obou posledních letech zůstal pod úrovní roku 2019 (1,2 mld. Kč).

2.7 Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)

Příjmem státního rozpočtu z hlediska majetkových daní je výnos daně z nabytí nemovitých věcí, daně z převodu nemovitostí, daně dědické a daně darovací, přičemž všechny uvedené daně byly zrušeny.

Tabulka č. 24: Vývoj inkasa majetkových daní ve prospěch státního rozpočtu v letech 2019-2021 (mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2019	Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	Rozdíl 2021-2020
1	2	3	4	5=4-3
Majetkové daně celkem	13 875,0	2 802,5	-55,1	-2 857,6
Daň dědická	1,2	0,5	8,1	7,6
Daň darovací	1,3	0,3	-1,5	-1,8
Daň z převodu nemovitostí	26,0	5,3	9,4	4,1
Daň z nabytí nemovitých věcí	13 846,6	2 796,4	-71,1	-2 867,5

Daň z nabytí nemovitých věcí.

Tato daň byla zrušena zákonem č. 386/2020 Sb., kterým se zrušuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, a mění a zrušují další související právní předpisy (dále jen „zákon č. 386/2020 Sb.“).

Přestože zákon č. 386/2020 Sb. nabyl účinnosti dne 26. 9. 2020, k faktickému zrušení daně došlo ve smyslu přechodných ustanovení již dříve, kdy byl jako rozhodný den stanoven den 31. 3. 2020, pokud v tento den nebo později skončila lhůta pro podání daňového přiznání. Tato skutečnost měla značně negativní dopad na inkaso státního rozpočtu již v roce 2020, kdy inkaso této daně dosáhlo pouze 2 796 mil. Kč. Z uvedeného důvodu také nebyla na rok 2021 rozpočtována částka na daň z nabytí nemovitých věcí schvalována a inkaso daně z nabytí nemovitých věcí v roce 2021 poprvé v historii dosáhlo záporné částky ve výši -71,1 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že záporný dopad inkasa na státní rozpočet za rok 2021 byl oproti roku 2020 způsobem zrušením daně z nabytí nemovitých věcí bez náhrady, je porovnání inkasa za rok 2021 s rokem 2020 irelevantní.

Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí.

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, byl ke dni 31. 12. 2013 zrušen. Právní úprava daně dědické a daně darovací byla s účinností od 1. 1. 2014 inkorporována pod režim daní z příjmů a daň z převodu nemovitostí byla nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí. Z uvedeného důvodu je inkaso všech těchto daní prakticky zanedbatelné.

2.8 Daň z hazardních her a odvod z loterií a jiných podobných her

Schválený státní rozpočet na rok 2021 obsahoval daň z hazardních her podle zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z hazardních her“), včetně zrušeného odvodu z loterií a jiných podobných her, v předpokládaném plnění ve výši 3 900 mil. Kč. **Inkaso daně z hazardních her a zrušeného odvodu z loterií a jiných podobných her** (dále také „daň z hazardních her“), které bylo převedeno do státního rozpočtu, dosáhlo **6 099 mil. Kč**.

Tabulka č. 25: Vývoj příjmů státního rozpočtu z daně z hazardních her a odvodu z loterií a jiných podobných her (tis. Kč)

Ukazatel	2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl
		schválený	po změnách				
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:2	8=5-2
Daň z hazardních her s výjimkou dílčí daně z technických her	5 144 080	3 900 000	3 900 000	6 098 192	156,4	118,5	954 112
Zrušený odvod z loterií a podob. her kromě z výher. hr. př.	1 295	0	0	252	x	19,4	-1 044
Zrušený odvod z výherních hracích přístrojů	573	0	0	151	x	26,3	-422
Celkem	5 145 948	3 900 000	3 900 000	6 098 595	156,4	118,5	952 647

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny

V údajích za rok 2021 je zohledněno inkaso daně plynoucí z hazardních her za 4. čtvrtletí roku 2020 a za 1. - 3. čtvrtletí roku 2021.

Daň z hazardních her se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí. Správu daně z hazardních her vykonává od 1. dubna 2019 výhradně Specializovaný finanční úřad. Správa této daně je vykonávána podle daňového řádu a daň je placena čtvrtletně, neboť zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí.

Daň z hazardních her je rozdělována podle následujícího rozpočtového určení stanoveného zákonem o dani z hazardních her. Celostátní hrubý výnos z dílčí daně z technických her je z 35 % příjmem státního rozpočtu a z 65 % příjmem rozpočtu obcí. Celostátní hrubý výnos z dílčích daní z ostatních hazardních her je ze 70 % příjmem státního rozpočtu a z 30 % příjmem rozpočtu obcí.

Ve srovnání s rokem 2020 došlo k markantnímu **zvýšení** tohoto druhu příjmu státního rozpočtu o **953 mil. Kč**. Tento výsledek je o to pozoruhodnější za situace, kdy po celé 1. čtvrtletí roku 2021 byly uzavřeny všechny kamenné provozovny (herny a kasina), ve kterých se provozuje technická hra a živá hra, a to v souvislosti s opatřeními spojenými se zamezením šíření nemoci COVID-19. Předpokládaný výpadek na dani z hazardních her zejména ve vztahu k hrám provozovaným land-based, byl však více než sanován enormním nárůstem hraní na internetu. Již od 2. čtvrtletí a zejména pak ve 3. čtvrtletí roku 2021 byl také patrný nárůst aktivit spojených s provozováním land-based hazardních her, a to zejména v segmentu kurzových sázek, živých her a technických her. Oblast kurzových sázek byla také povzbuzena konáním dvou velkých sportovních akcí, jež byly přeloženy z roku 2020 a to ME ve fotbale a Letní olympijské hry. I nadále je patrný setrvalý zájem hráčů o internetové hraní a to napříč všemi segmenty hazardních her.

Ukazuje se, že do budoucna bude mít internetové hraní velmi podstatný vliv na inkaso daně z hazardních her, neboť opatření zamezující šíření nemoci COVID-19 napomohla tomu, že značná část hráčů se přesunula do prostředí internetu, které není těmito opatřeními nijak omezováno. Pandemie tak urychlila trend dlouhodobého nárůstu podílu hazardních her provozovaných prostřednictvím internetu.

2.9 Ostatní daňové příjmy

Z ostatních daňových příjmů státního rozpočtu lze uvést například **odvody nahrazující zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností** inkasované podle zákona 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Jejich výše **1 014,2 mil. Kč** překročila původní plán o 265,2 mil. Kč a meziročně vzrostla o 37,3 mil. Kč.

Příjmy státního rozpočtu z vydávání kolkových známek činily **935,6 mil. Kč**, byly plněny na 108,2 % rozpočtu a meziročně vzrostly o 81,2 mil. Kč.

Příjmy úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce vykázané v příjmech kapitol Český báňský úřad, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo životního prostředí (mimo to jsou i příjmem obcí) meziročně klesly o 107,1 mil. Kč na **394,2 mil. Kč**. Jejich rozpočet nebyl naplněn o 73,1 mil. Kč. Na příjmech se nejvíce podílel Český báňský úřad (60 %).

Poplatek na činnost Energetického regulačního úřadu, inkasovaný podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů, naplnil rozpočet na 100 % a dosáhl objemu **295,7 mil. Kč**, tj. meziročně o 6,1 mil. Kč více.

Udržovací poplatek Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost placený podle zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon, a podle nařízení vlády č. 347/2016 Sb., o sazbách poplatků na odbornou činnost tohoto

úřadu byl ve výši **234,4 mil. Kč**, což bylo o 0,5 mil. Kč více než předpokládal státní rozpočet a jeho výnos byl meziročně vyšší o 63,6 mil. Kč.

V rámci ostatních daňových příjmů byla na položce „1704 – Příjem z příslušenství daní a poplatků“ vykázána záporná částka ve výši 2,3 mld. Kč. Záporná hodnota byla výrazně ovlivněna úhradou úroků z neoprávněného jednání správce daně na základě prohraných soudních sporů s energetickými společnostmi ve věci vyměření daně darovací ze získaných emisních povolenek v letech 2011 a 2012. Jednalo se především o vyplacené úroky dvěma daňovým subjektům v objemu 1,6 mld. Kč z prostředků, které Finanční správa dle soudních rozhodnutí neoprávněně zadržovala. Do celkové záporné částky měly dopad i další úhrady úroků z neoprávněného jednání správce daně v oblasti dalších daní.

2.10 Daňové příjmy veřejných rozpočtů

V tomto bodě je pro informaci uveden krátký rozbor daňových příjmů veřejných rozpočtů vycházejících z finančních výkazů organizačních složek státu, územních samosprávných celků a Státního fondu dopravní infrastruktury a také z podkladů zdravotních pojišťoven.

Souhrn rozpočtů daňových příjmů zmíněných složek veřejných rozpočtů představoval pro rok 2021 objem 1 765,1 mld. Kč, což bylo meziročně o 4,8 %, tj. o 95,9 mld. Kč více než činilo skutečné inkaso těchto příjmů v roce 2020. Výběr daní dosáhl v roce 2021 výše **1 923,1 mld. Kč**, což představovalo 109,0 % celoročně rozpočtovaného objemu a meziroční přírůstek o 88,6 mld. Kč, tj. o 4,8 %. Z toho nejvyšší absolutní přírůstek vykázalo inkaso pojistného na sociální zabezpečení (+55,0 mld. Kč), daní z příjmů právnických (+43,2 mld. Kč) a DPH (+34,9 mld. Kč).

Ze skutečného celostátního výnosu daní připadlo na státní rozpočet 1 294,9 mld. Kč, tj. 67,3 % celkové částky. Podíl rozpočtů územně samosprávných celků činil 17,5 %, tj. 335,9 mld. Kč - z toho na daňové příjmy obcí připadlo 256,0 mld. Kč a krajů 79,9 mld. Kč. Státnímu fondu dopravní infrastruktury z celku náleželo 18,3 mld. Kč, tj. 1,0 %. Zdravotní pojišťovny se na daňových příjmech podílely výnosem 274,0 mld. Kč, tj. podílem 14,2 %.

Přehled o daňových příjmech veřejných rozpočtů podávají následující tabulky.

Tabulka č. 26: Struktura daňových příjmů veřejných rozpočtů v roce 2021 (mld. Kč)

UKAZATEL	Celkem rok 2021		v tom:									
	Rozpočet	Skutečnost	Státní rozpočet		Obce		Kraje		SFDI		Zdravotní pojišťovny	
			Rozpočet	Skutečnost	Rozpočet	Skutečnost	Rozpočet	Skutečnost	Rozpočet	Skutečnost	Rozpočet	Skutečnost
DAŇOVÉ PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ	1 765,1	1 923,1	1 198,0	1 294,9	220,7	256,0	70,4	79,9	19,5	18,3	256,4	274,0
Daňové příjmy bez povinného pojistného	946,5	1 053,6	635,9	699,4	220,7	256,0	70,4	79,9	19,5	18,3	x	x
Daň z přidané hodnoty (DPH)	447,2	461,2	287,9	298,5	115,6	119,4	43,7	43,3	x	x	x	x
Spotřební daně *)	172,6	157,6	164,4	150,1	x	x	x	x	8,2	7,4	x	x
Daně z příjmů právnických osob	138,4	208,9	83,8	129,1	41,6	60,0	13,0	19,7	x	x	x	x
Daně z příjmů PO	130,1	201,9	83,8	129,1	33,6	53,4	12,7	19,3	x	x	x	x
Daně z příjmů PO za obce	8,0	6,6	x	x	8,0	6,6	x	x	x	x	x	x
Daně z příjmů PO za kraje	0,3	0,4	x	x	x	x	0,3	0,4	x	x	x	x
Daně z příjmů fyzických osob	139,0	173,0	87,8	109,1	37,6	47,5	13,6	16,4	x	x	x	x
placená plátci	114,8	139,0	72,2	87,1	31,4	38,7	11,2	13,2	x	x	x	x
placená poplatníky	4,0	9,5	2,6	6,2	1,0	2,5	0,4	0,9	x	x	x	x
vybíraná srážkou	20,2	24,4	13,0	15,8	5,2	6,3	2,0	2,3	x	x	x	x
Silniční daň	5,5	5,6	x	x	x	x	x	x	5,5	5,6	x	x
Daň z nemovitých věcí	11,3	11,9	x	x	11,3	11,9	x	x	x	x	x	x
Majetkové daně	0,0	-0,1	0,0	-0,1	x	x	x	x	x	x	x	x
Dálniční poplatek	5,8	5,3	x	x	x	x	x	x	5,8	5,3	x	x
Ostatní daně a poplatky	26,7	30,2	12,0	12,6	14,6	17,1	0,1	0,5	x	x	x	x
Pojistní na SZ a příspěvek na SPZ	562,1	595,5	562,1	595,5	x	x	x	x	x	x	x	x
Pojistné na veřejné zdravotní pojištění	256,4	274,0	x	x	x	x	x	x	x	x	256,4	274,0

*) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny

Tabulka č. 27: Meziroční srovnání daňových příjmů veřejných rozpočtů (mld. Kč)

UKAZATEL	Celkem 2019			Celkem 2020			Celkem 2021			Meziroční rozdíl skutečností		Meziroční index skutečností	
	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	2020-2019	2021-2020	2020/2019	2021/2020
	DAŇOVÉ PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ	1 917,9	1 912,1	99,7	1 772,9	1 834,5	103,5	1 765,1	1 923,1	109,0	-77,5	88,6	95,9
Daňové příjmy bez povinného pojistného	1 110,7	1 104,7	99,5	962,9	1 037,7	107,8	946,5	1 053,6	111,3	-67,0	15,9	93,9	101,5
Daň z přidané hodnoty (DPH)	441,4	430,9	97,6	430,1	426,3	99,1	447,2	461,2	103,1	-4,6	34,9	98,9	108,2
Spotřební daně	165,8	167,2	100,8	158,2	162,5	102,7	172,6	157,6	91,3	-4,7	-4,9	97,2	97,0
Daně z příjmů právnických osob	190,9	193,4	101,3	123,4	165,7	134,3	138,4	208,9	150,9	-27,7	43,2	85,7	126,1
Daně z příjmů PO	184,2	185,5	100,7	115,3	158,9	137,8	130,1	201,9	155,2	-26,6	43,0	85,7	127,1
Daně z příjmů PO za obce	6,3	7,7	122,2	7,8	6,5	83,0	8,0	6,6	82,8	-1,2	0,1	84,1	102,3
Daně z příjmů PO za kraje	0,4	0,3	69,9	0,3	0,3	108,0	0,3	0,4	128,6	0,0	0,1	115,8	119,0
Daně z příjmů fyzických osob placená plátcí	248,5	246,8	99,3	197,9	231,6	117,0	139,0	173,0	124,4	-15,1	-58,7	93,9	74,7
placená poplatníky	221,5	216,3	97,7	185,8	204,9	110,3	114,8	139,0	121,1	-11,4	-65,9	94,7	67,8
placená srážkou	9,2	10,0	108,5	0,0	5,7	x	4,0	9,5	238,5	-4,2	3,8	57,6	166,0
vybíraná srážkou	17,8	20,5	114,9	12,1	20,9	173,1	20,2	24,4	120,9	0,5	3,5	102,4	116,6
Silniční daň	6,3	6,6	105,2	6,4	5,9	91,6	5,5	5,6	101,0	-0,8	-0,3	88,5	94,8
Daň z nemovitých věcí	12,0	10,9	90,9	11,1	11,6	104,2	11,3	11,9	105,1	0,7	0,3	106,0	102,7
Majetkové daně	12,3	13,9	112,8	3,2	2,8	87,6	0,0	-0,1	x	-11,1	-2,9	20,2	x
Dátníční poplatek	5,1	5,4	106,3	5,6	4,2	75,8	5,8	5,3	91,5	-1,2	1,1	78,3	125,1
Ostatní daně a poplatky	28,4	29,6	103,9	27,0	27,1	100,5	26,7	30,2	113,2	-2,4	3,1	91,7	111,5
Pojistné na SZ a příspěvek na SPZ	556,4	551,7	99,2	538,8	540,5	100,3	562,1	595,5	105,9	-11,2	55,0	98,0	110,2
Pojistné na veřejné zdravotní pojištění	250,7	255,7	102,0	271,2	256,3	94,5	256,4	274,0	106,9	0,6	17,7	100,2	106,9

*) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny

3 Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Zákonem č. 90/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2021, došlo mimo jiné ke zvýšení schváleného rozpočtu příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí (původně schválený rozpočet 532,2 mld. Kč) o 13,4 mld. Kč na 545,6 mld. Kč a u kapitoly Ministerstvo vnitra (původně schválený rozpočet 9,0 mld. Kč) o 200 mil. Kč na 9,2 mld. Kč.

Novelou zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2021 byl stanoven schválený rozpočet závazného ukazatele příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v celkové výši 562,1 mld. Kč. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené povinně plátcí podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, bylo inkasováno ve výši 595,5 mld. Kč. Proti roku 2020 se výběr pojistného zvýšil téměř o 55,0 mld. Kč, což představuje nárůst o 10,2 %. Rozpočet roku 2021 byl splněn na 105,9 %, což představovalo překročení plánu o 33,4 mld. Kč.

Výběr pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 28: Povinné a dobrovolné pojistné na sociální zabezpečení (mil. Kč)

Pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti	Skutečnost 2020	2021			% plnění (Sk/RpZ)	Index v % 2021/2020	Rozdíl skutečností 2021-2019
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost			
Ministerstvo práce a sociálních věcí	524 211	545 592	545 592	578 668	106,1	110,4	54 457
Ministerstvo obrany	4 960	5 088	5 088	5 212	102,5	105,1	253
Ministerstvo vnitra	9 252	9 193	9 193	9 496	103,3	102,6	243
Ministerstvo spravedlnosti	1 257	1 376	1 376	1 282	93,2	102,0	25
Ministerstvo financí	774	798	798	768	96,3	99,2	-6
Generální inspekce bezpečnostních sborů	68	72	72	67	93,2	97,6	-2
Celkem povinné pojistné	540 523	562 119	562 119	595 494	105,9	110,2	54 971
Dobrovolné pojistné	528	310	310	564	182,0	106,8	36
Celkem povinné a dobrovolné pojistné	541 051	562 429	562 429	596 058	106,0	110,2	55 007

Kromě povinného pojistného placeného ze zákona bylo vybráno v rámci nedaňových příjmů dobrovolné pojistné ve výši 564 mil. Kč. Z této částky činilo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 245 mil. Kč a dobrovolné důchodové pojištění 319 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2020, ve kterém bylo vybráno na dobrovolném pojistném 528 mil. Kč, se zvýšilo inkaso tohoto pojistného téměř o 6,8 %.

Trend dlouhodobého vývoje inkasa dobrovolného pojistného je patrný z následující časové řady.

Tabulka č. 29: Vývoj dobrovolného pojistného (mil. Kč)

Dobrovolné pojistné	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
na nemocenské pojištění od OSVČ	321	171	190	196	200	204	207	219	268	241	245
na důchodové pojištění	125	130	138	154	175	200	245	269	307	287	319
Celkem	446	301	328	350	375	404	452	488	575	528	564

Pojistné na důchodové pojištění, které je sledováno ve státním rozpočtu jako závazný ukazatel, bylo inkasováno ve výši 534,8 mld. Kč. Schválený rozpočet ve výši 505,0 mld. Kč byl plněn na 105,9 %. Proti roku 2020 jde o nárůst těchto výdajů o téměř 49,7 mld. Kč (tj. o 10,2 %). V úhrnu bylo na důchodovém pojištění povinném a dobrovolném získáno celkem 535,1 mld. Kč.

Z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraného v roce 2021 představovaly příjmy z vlastního pojistného, tj. pojistného bez pokut, penále a přírážek k pojistnému 594,9 mld. Kč (540,0 mld. Kč v roce 2020). Na pokutách a penále bylo v roce 2021 vybráno 576,5 mil. Kč, což bylo o 82,7 mil. Kč více než v roce 2020. Na pokutách bylo přitom z této částky uhrazeno 4,6 mil. Kč, na penále 571,9 mil. Kč. Na přírážce k pojistnému dosáhly příjmy výše 306 tis. Kč. Na rozpočtové položce 1629 (nevyjasněné, neidentifikované a nezařazené příjmy z pojistného na SZ) jsou evidovány příjmy ve výši 709 tis. Kč.

Na povinném pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraném v roce 2021 zaplatili zaměstnavatelé 448,2 mld. Kč, zaměstnanci 117,4 mld. Kč a 29,3 mld. Kč osoby samostatně výdělečně činné. Výše podílu plateb jednotlivých skupin plátců vyplývá ze sazeb pojistného daných právním předpisem.

K 31. 12. 2021 bylo evidováno Českou správou sociálního zabezpečení 282 038 zaměstnavatelů s 4 611 592 pojištěnci. Proti roku 2020 se zvýšil počet zaměstnavatelů o 388 a počet pojištěnců stoupl o 34 825. Celkové vyměřovací základy pojištěnců zaměstnavatelů v roce 2021 činily 1 756,6 mld. Kč, tj. o 160,7 mld. Kč více než v roce 2020.

K 31. 12. 2021 bylo evidováno 725 511 osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění a 100 673 osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných. Proti stejnému období roku 2020 došlo ke zvýšení počtu osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění o 8 814 a ke zvýšení počtu osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných o 3 234.

Opatření přijatá v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19

Meziroční vývoj příjmů z pojistného byl vedle růstu mezd významně ovlivněn také přijetím mimořádných opatření v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19 v letech 2020 i 2021. Výši příjmů z pojistného v roce 2021 ovlivnila tato mimořádná opatření:

- zákonem č. 136/2020 Sb. byla OSVČ suspendována povinnost platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní měsíce v období březen až srpen 2020 a následně, po podání přehledu v roce 2021, bylo sníženo pojistné stanovené z vyměřovacího základu za rok 2020 o částky minimálních záloh (podle charakteru u samostatné výdělečné činnosti) za každý kalendářní měsíc v uvedeném období, v němž byla alespoň po část měsíce vykonávána samostatná výdělečná činnost. Počet OSVČ s odpisem pojistného po podání přehledu v roce 2021 dosáhl téměř 715 tisíc a celkové snížení pojistného za rok 2020 činilo 9,554 mld. Kč. V důsledku odpuštění placení předepsaných záloh a následného ročního vyučování pojistného byly příjmy z pojistného na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti z plateb OSVČ v roce 2021 výrazně vyšší než v roce 2020. V roce 2021 dosáhly tyto příjmy 29,3 mld. Kč, což bylo o 7,3 mld. Kč (tj. o 33,0 %) více než v roce 2020.
- zákonem č. 121/2021 Sb. bylo upraveno poskytování mimořádného příspěvku zaměstnancům při nařízené karanténě. Zaměstnavatelé mohli částku, kterou zúčtovali zaměstnancům na příspěvku, odečíst od pojistného. Celkový úhrn příspěvků odečtených od pojistného za měsíce březen až červen 2021 dosáhl 1,1 mld. Kč.

Změny právních předpisů v roce 2021

- podle zákona č. 121/2021 Sb., o mimořádném příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě, následně novelizovaném zákonem č. 182/2021 Sb., náležel v období od 1. března do 30. června 2021 nemocensky pojištěným zaměstnancům, kterým byla nařízena karanténa nebo izolace z důvodu infekčního onemocnění, mimořádný příspěvek ve výši 370 Kč za každý kalendářní den, nejdéle však po dobu prvních 14 kalendářních dnů trvání nařízené karantény. Pokud součet příspěvku a náhrady příjmu přesáhl 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin, příspěvek se o tento rozdíl snížil. Příspěvek vypláceli zaměstnavatelé a částku, kterou zúčtovali zaměstnancům na příspěvku, si mohli odečíst z výše pojistného odváděného za daný kalendářní měsíc.
- zákonem č. 518/2021 Sb. (účinnost od 23. prosince 2021) bylo opětovně zavedeno poskytování mimořádného příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě za stejných podmínek jako v zákoně č. 121/2021 Sb. Nárok na příspěvek vzniká a trvá nejdéle do 28. února 2022. Příspěvek přísluší i za kalendářní dny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud byla karanténa nařízena po 30. listopadu 2021 a tato karanténa trvala alespoň v den nabytí účinnosti zákona.
- došlo k posunutí termínu pro podání Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2020. Ten mohly OSVČ podat bez sankcí až do 30. června 2021, pokud k tomuto datu zároveň uhradily i případný doplatek pojistného za rok 2020.

4 Daňové nedoplatky

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou. Daní, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.). Daňové nedoplatky se týkají jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků a státních fondů.

Nedoplatky všech daňových příjmů dosáhly ke konci roku 2021 objemu 107,2 mld. Kč a proti roku 2020 klesly o 5,1 mld. Kč, tj. o 4,5 %.

Tabulka č. 30: Stav a vývoj nedoplatků daňových příjmů (mld. Kč)

Stav nedoplatků evidovaných FS ČR, CS ČR a ČSSZ	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rozdíl 2021-2020	Změna v % 2021/2020
Celkové nedoplatky	120,87	110,81	103,48	112,30	107,22	-5,08	-4,5
DPH	34,18	28,14	22,71	27,78	24,28	-3,50	-12,6
SD (vč. tzv. energetických daní)	9,86	9,44	10,02	11,02	9,98	-1,04	-9,4
DPPO	8,13	6,19	6,26	7,57	6,95	-0,63	-8,3
DPFO (z přiznání a ze závislé činnosti) *	4,53	4,01	3,72	4,58	4,38	-0,21	-4,5
Daň z příjmů srážkou § 36 (DPPO i DPFO)	0,27	0,34	0,17	0,29	0,28	-0,01	-4,5
Daň z nemovitých věcí	0,51	0,45	0,41	0,50	0,51	0,01	2,8
Pojistné na soc. zabezpečení **	59,23	58,75	57,11	57,28	57,73	0,45	0,8
Ostatní (dopočet)	4,16	3,50	3,08	3,28	3,11	-0,17	-5,1
Z celku:							
Nedoplatky evid. Finanční správou ČR	50,32	41,62	35,40	43,12	38,76	-4,36	-10,1
Nedoplatky evid. ČSSZ	59,23	58,75	57,11	57,28	57,60	0,32	0,6
Nedoplatky evid. Celní správou ČR	11,32	10,44	10,97	11,90	10,86	-1,04	-8,8

* včetně kompenzačního bonusu (=pomoc drobným podnikatelům v souvislosti epidemií nemoci COVID-19) vypláceného z účtu pro inkaso daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a včetně paušální daně zavedené od 1. ledna 2021

** od 1. ledna 2021 včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění v rámci paušální daně evidované a vymáhané FS ČR

Největší objem nedoplatků ve výši 57,6 mld. Kč (podíl na celku 53,7 % a meziroční růst o 0,3 mld. Kč) evidovala ke konci roku 2021 **Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ)**. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně příslušenství (dále jen pojistné na sociální zabezpečení) vyjma pojistného evidovaného a vymáhaného Finanční správou ČR při výběru paušální daně od 1. ledna 2021.

Druhý největší objem nedoplatků ve výši **38,8 mld. Kč** (podíl na celku 36,1 % a meziroční pokles o 4,4 mld. Kč) evidovala ke konci roku 2021 **Finanční správa ČR**. Ta spravuje nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma cla, energetických daní a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány, a vyjma nedoplatků pojistného na sociální zabezpečení spravovaných ČSSZ.

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, je **Celní správa ČR** a jí evidované nedoplatky cla, energetických daní, části nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní a také odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu dosáhly **10,9 mld. Kč** (podíl na celku 10,1 % a meziroční pokles o 1,0 mld. Kč).

4.1 Daňové nedoplatky v evidenci České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ)

Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti k 31. prosinci 2021 byly vyčísleny na 57 600 mil. Kč. Proti roku 2020, kdy nedoplatky činily na konci roku 57 282 mil. Kč, se nedoplatky zvýšily o 318 mil. Kč.

Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství v časové řadě za celé období výběru pojistného je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 31: Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství od roku 1993 (mil. Kč)

Nedoplatky pojistného								
Rok	Celková výše nedoplatků k 31. 12.	Změna proti předchozímu roku	Rok	Celková výše nedoplatků k 31. 12.	Změna proti předchozímu roku	Rok	Celková výše nedoplatků k 31. 12.	Změna proti předchozímu roku
1993	3 145		2003	63 754	2 005	2013	63 378	852
1994	7 049	3 904	2004	61 977	-1 777	2014	63 867	489
1995	13 762	6 713	2005	62 180	203	2015	61 276	-2 591
1996	21 985	8 223	2006	59 721	-2 459	2016	59 957	-1 319
1997	32 564	10 579	2007	57 488	-2 233	2017	59 234	-723
1998	39 854	7 290	2008	55 797	-1 691	2018	58 751	-483
1999	49 127	9 273	2009	59 713	3 916	2019	57 113	-1 638
2000	55 850	6 723	2010	60 092	379	2020	57 282	169
2001	60 638	4 788	2011	61 311	1 219	2021	57 600	318
2002	61 749	1 111	2012	62 526	1 215			

V roce 2021 byl vývoj pohledávek stále významně ovlivněn situací v ČR v důsledku omezení některých činností z důvodu vyhlášení nouzového stavu v souvislosti s šířením epidemie onemocnění COVID-19 a přijatými karanténními opatřeními. V rámci činností okresních správ sociálního zabezpečení (OSSZ) bylo vymáhání pohledávek tomuto stavu přizpůsobeno.

Vymáhání a právní zajištění pohledávek bylo v roce 2021 realizováno OSSZ ve smyslu platné právní úpravy a ve smyslu příslušných vnitřních organizačních směrnic ČSSZ, a to všemi dostupnými zákonnými formami, zejména pak správní exekucí, včetně přihlašování a uplatňování pohledávek v insolvenčních řízeních a přihlašování pohledávek do dražebních jednání, a to dle aktuálně nastavených postupů, odpovídajících vyhlášení nouzového stavu v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19 a přijatými karanténními opatřeními.

Trvale je kladen velký důraz na včasnost zahájení exekučního řízení a používání adekvátních způsobů vedených exekucí včetně zajištění pohledávek. OSSZ v roce 2021 zpravidla nejprve vydávaly výzvu k úhradě pohledávky, a pokud nebyla pohledávka ani poté uhrazena nebo nebylo povoleno placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, vydávaly následně exekuční příkaz. Na základě provedeného šetření majetkových poměrů dlužníka byl exekuční příkaz vydán již pro konkrétní způsob exekuce (příkázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, srážky ze mzdy, příkázání jiné peněžitě pohledávky), případně došlo ke zřízení zástavního práva k nemovitosti. Pokud nebyly na základě uvedených exekučních příkazů pohledávky uhrazeny, byla správní exekuce zpravidla prováděna opakovaně, a to na základě provedených opakovaných šetření OSSZ o majetkových poměrech dlužníků. V odůvodněných případech byly pohledávky předány k vymáhání soudním exekutorům. Tato spolupráce je vždy realizována v ad hoc případech, kdy další podmínkou je skutečnost, že soudní exekutoři nebudou účtovat OSSZ náklady exekuce a nebudou požadovat ani zálohy na provedení exekuce. K předání pohledávky k vymáhání soudnímu exekutorovi dochází až po předchozím souhlasu příslušného pracoviště ČSSZ. S ohledem na možné náklady

spojené s využitím tohoto způsobu vymáhání pohledávek postupují OSSZ obezřetně, a to vždy při individuálním posouzení konkrétního případu, ale i po vyhodnocení získaných zkušeností z dosavadní spolupráce.

Velká pozornost byla věnována také důslednějšímu zhodnocení kritérií a důvodů pro tzv. odpis nedobytných pohledávek a jejich převodu na podrozvahový účet, zejména pak u pohledávek přihlašovaných a uplatňovaných v insolvenčním řízení.

K 31. 12. 2021 dosáhl kumulovaný objem odepsaných nedobytných pohledávek výše 14 063 mil. Kč (o 1 712 mil. Kč méně než v roce 2020) a bylo prominuto penále v částce 143 mil. Kč, což bylo o 73 mil. Kč více než v roce 2020.

K 31. 12. 2021 evidovala ČSSZ u všech dlužníků celkem 9 704 případů povolených splátek dluhu, a to v souhrnné výši 1 578 mil. Kč. Splátky dluhu byly povoleny 6 421 OSVČ, a to s pohledávkou ve výši 264 mil. Kč a 3 283 zaměstnavatelům s pohledávkou ve výši 1 314 mil. Kč.

Vývoj pohledávek je ovlivňován zejména pohledávkami velkých dlužníků, přičemž velká část těchto dlužníků je již v konkursním nebo v insolvenčním řízení. OSSZ jsou za této situace závislé na výsledcích výše uvedených řízení. Dlužné částky velkých dlužníků pak ztlačně ovlivňují i celkovou výši kumulovaných pohledávek ČSSZ.

S pohledávkou vyšší než 30 mil. Kč bylo k 31. 12. 2021 evidováno celkem 54 dlužníků, což je o 7 méně, než k 31. 12. 2020. Proti stavu k 31. 12. 2020 došlo v roce 2021 ke snížení výše pohledávek o 415 mil. Kč. Celková výše pohledávek za těmito dlužníky činila 3 399 mil. Kč, tj. 5,9 % všech kumulovaných pohledávek. Důvodem tohoto poklesu je především provedení odpisu pohledávek některých velkých dlužníků pro jejich nedobytnost po skončení insolvenčního nebo konkursního řízení. K 31. 12. 2021 probíhá nadále na majetek 32 dlužníků konkursní řízení podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění platném k 31. 12. 2007, nebo bylo zahájeno insolvenční řízení podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ve 3 případech je úpadek dlužníků řešen formou reorganizace. U 1 dlužníka je úpadek řešen oddlužením a u 3 dlužníků nadále probíhá likvidace. Na pohledávky 3 dlužníků jsou prováděna majetková šetření a na pohledávky 3 dlužníků jsou povoleny splátky. V případě 2 dlužníků probíhá příprava k odpisu pohledávky pro její nedobytnost. Pohledávky dalších 3 dlužníků jsou vymáhány prostřednictvím soudního exekutora. U 4 dlužníků probíhá správní exekuce.

K 31. 12. 2021 byla největším dlužníkem společnost VELAMOS, a. s. s pohledávkou ve výši 273 mil. Kč, což představovalo 0,47 % všech kumulovaných pohledávek. U tohoto dlužníka je stále vedeno konkursní řízení, které bylo zahájeno 22. 2. 2002 prohlášením konkursu.

Vůči ostatním dlužníkům má ČSSZ pohledávky do 30 mil. Kč, jež tvoří 94,1 % všech kumulovaných pohledávek. Mezi těmito dlužníky jsou však také dlužníci s tzv. bagatelními pohledávkami (pohledávky od 1 do 100 Kč). ČSSZ se všemi pohledávkami pracuje průběžně, a to jak v exekučním řízení, tak v řízeních dalších (likvidační řízení, insolvenční řízení, dědické řízení atd.).

Nedoplatky na pojistném (včetně pokut a penále) v územním členění uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 32: Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství v územním členění k 31. 12. (mil. Kč)

Region	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Praha	21 100 554	20 859 273	20 580 681	20 744 604	20 873 295	19 553 804	19 616 292	19 939 990
Střední Čechy								
České Budějovice	1 298 705	1 199 587	1 196 999	1 146 464	1 052 344	1 077 600	1 115 453	1 125 425
Plzeň	4 170 129	4 079 995	3 966 558	3 944 665	3 862 258	3 830 198	3 861 811	3 802 207
Ústí nad Labem	8 386 214	7 994 902	7 911 666	7 915 279	7 949 418	7 976 842	7 937 797	7 766 897
Hradec Králové	4 435 269	4 277 635	4 198 951	4 152 105	4 065 208	3 933 516	3 860 908	3 930 223
Brno	12 671 914	12 018 071	11 512 320	11 159 897	11 016 652	10 781 658	10 839 475	10 962 466
Ostrava	11 804 331	10 846 616	10 590 248	10 170 624	9 931 332	9 959 545	10 049 828	10 072 556
Celkem	63 867 116	61 276 079	59 957 423	59 233 638	58 750 507	57 113 163	57 281 564	57 599 764

Vývoj nedoplatků jednotlivých regionů je ovlivněn strukturou a velikostí zaměstnavatelských subjektů a jejich ekonomickou situací, v loňském roce mimořádnými opatřeními v souvislosti s COVID-19.

4.2 Daňové nedoplatky v evidenci Finanční správy ČR

Orgány finanční správy v postavení správce daně evidují u všech daňových subjektů jejich daňové a platební povinnosti, úhrady nebo zániky daňových a platebních povinností a z toho vyplývající přeplatky a nedoplatky. Daňový dlužník je zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „daňový řád“) definován jako daňový subjekt, který neuhradil nedoplatek. Daňové nedoplatky představují souhrnnou částku daňovým subjektem včas neuhrazené splatné daně a po dni splatnosti daně také částku naběhlého příslušenství daně k určitému dni sledování.

Daňová pohledávka a její výše je stanovena správcem daně ve vyměřovacím řízení, kde je též určena lhůta její splatnosti. Podle délky časové prodlevy mezi splatností a úhradou daně je souhrnná částka daňového nedoplatku zvyšována o předepsaný úrok z prodlení.

Do daňových nedoplatků není zahrnuta tzv. posečkávaná daň (posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky podle § 156 odst. 1 daňového řádu), u které je stanovena nová lhůta splatnosti a daň tak do této doby ztrácí svou vykonatelnost a vymahatelnost. Z evidence daní vyplývá, že objem posečkané daně v průběhu roku 2021 dosáhl 7,5 mld. Kč, z nichž 5,8 mld. Kč bylo splaceno. K 31. 12. 2021 zůstalo posečkáváno 3,8 mld. Kč, z nichž 1,7 mld. Kč představovalo nárůst v průběhu roku 2021.

Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných Finanční správou ČR k 31. 12. 2021 dosáhl 38,8 mld. Kč. Proti roku 2020 klesla celková kumulovaná výše daňových nedoplatků o 4,4 mld. Kč, tj. o 10,1 %. Na tom se nejvíce podílel meziroční pokles nedoplatků evidovaných u DPH o 3,5 mld. Kč, tj. o 12,9 %. Nejvyšší stav nedoplatků je i nadále vykazován právě u DPH, když jejich objem k 31. 12. 2021 činil 23,7 mld. Kč, tj. 61,1 % všech daňových nedoplatků evidovaných Finanční správou ČR (v roce 2020 to bylo 63,0 %).

Tabulka č. 33: Vývoj nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR (mil. Kč)

Stav nedoplatků Finanční správa ČR	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rozdíl 2021-2020	Změna v % 2021/2020
DPH	37 318	33 202	27 499	22 094	27 178	23 684	-3 494	-12,9
Spotřební daně	19	11	4	4	7		-7	-100,0
Daň z příjmů právnických osob	7 759	8 127	6 186	6 263	7 572	6 945	-626	-8,3
Daň z příjmů srážkou § 36 (DPPO i DPFO)	192	272	337	167	289	276	-13	-4,5
Daň silniční	739	530	431	379	472	456	-16	-3,4
Daň dědická	6	5	5	5	4		-4	-100,0
Daň darovací	34	22	12	10	13		-13	-100,0
Daň z nabytí nemovitých věcí *	1 411	1 108	936	774	657	199	-458	-69,7
DPFO z příznání (bez paušální daně)	4 548	3 506	3 111	2 898	3 367	3 265	-102	-3,0
Paušální daň z příjmů fyzických osob						0	0	.
Daň z příjmů fyz. osob ze závis. činnosti	1 312	1 026	896	820	1 202	1 087	-116	-9,6
Kompenzační bonus	0	0	0	0	12	24	12	95,9
Daň z nemovitých věcí	616	510	448	414	499	513	14	2,8
Odvod z elektřiny ze slun. záření	0	0	0	0	0	0	0	.
Odvod z loterií §41b odst.1	32	3	2	2	3		-3	.
Odvod z loterií §41b odst.2,3,4	93	19	0	0	1		-1	.
Daň z hazardu	0	1	21	139	295	138	-157	-53,1
Ost. příjmy, odvody a popl. a přísluř. daní	1 780	1 981	1 731	1 432	1 545	1 756	212	13,7
Zrušené daně **						279	279	.
Pojistné celkem ***	8	0	0	0	0	133	133	.
Celkem	55 868	50 323	41 620	35 400	43 117	38 756	-4 361	-10,1

* Do roku 2020 vč. nedoplatků na dani z převodu nemovitostí platné do 31. 12. 2013.

** Od roku 2021 eviduje FS ČR daň dědickou, darovací, z převodu nemovitostí, spotřební daně a odvody z loterií jako zrušené daně.

*** Od roku 2021 se jedná o nedoplatky u odvodů na sociální a zdravotní pojištění vybírané FS ČR v rámci paušální daně

Oproti dlouhodobě klesajícímu vývoji hodnot daňových nedoplatků v předchozích letech začalo v průběhu roku 2020 v důsledku celosvětového ekonomického poklesu zapříčiněného dopady šíření pandemie COVID-19 postupně docházet k růstu stavu daňových nedoplatků. Vývoj české ekonomiky byl v roce 2020 ovlivněn celou řadou přijatých vládních opatření, které oproti předchozím rokům omezily v roce 2020 růstový proces tvorby HDP a které souběžně ovlivnily ekonomickou situaci a platební schopnost daňových subjektů a limitovaly možnosti dodržování daňové kázně. Očekávání ekonomického oživení v roce 2021 byla částečně naplněna, což se promítlo pozitivně do daňového inkasa i vývoje nedoplatků.

Největší objem splatných daňových nedoplatků byl evidován v působnosti Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (21,3 mld. Kč, tj. 55,3 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných orgány finanční správy), Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj (3,2 mld. Kč, tj. 8,2 % nedoplatků), Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj (2,9 mld. Kč, tj. 7,6 % nedoplatků), Finančního úřadu pro Středočeský kraj (2,5 mld. Kč, tj. 6,4 % nedoplatků), Specializovaného finančního úřadu (1,4 mld. Kč, tj. 3,5 % nedoplatků) či Finančního úřadu pro Ústecký kraj (1,3 mld. Kč, tj. 3,4 % nedoplatků). Naopak nejnižší stav nedoplatků (pod 1 mld. Kč) vykázaly Finanční úřad pro Královéhradecký kraj (0,4 mld. Kč), Finanční úřad pro Pardubický kraj (0,5 mld. Kč), Finanční úřad pro Karlovarský kraj (0,5 mld. Kč), Finanční úřad pro Liberecký kraj (0,7 mld. Kč), Finanční úřad pro Jihočeský kraj (0,7 mld. Kč), Finanční úřad pro Kraj Vysočina (0,7 mld. Kč), Finanční úřad pro Zlínský kraj (0,7 mld. Kč) a Finanční úřad pro Olomoucký kraj (0,8 mld. Kč).

Na stav nedoplatků mají také vliv odpisy nedoplatků pro nedobytnost. V průběhu roku 2021 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků v celkové hodnotě 83,0 mld. Kč (meziročně o 12,9 mld. Kč více), zároveň správci daně v tomto období opětovně aktivovali odepsané nedoplatky v celkové výši 104,9 mld. Kč (meziročně o 14,8 mld. Kč více). **Saldo odepsaných a opětovně aktivovaných odepsaných nedoplatků tak v roce 2021 činilo -21,9 mld. Kč, zatímco v roce 2020 to bylo -20,0 mld. Kč.** Více je uvedeno v následující části „Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek“. Přehled zaevidovaných odepsaných daňových nedoplatků k 31. 12. 2021 ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 34: Přehled zaevidovaných odepsaných daňových nedoplatků k 31. 12. 2021 (mil. Kč)

Daň	Odpis nedoplatku pro nedobytnost - §158 DŘ			Odpis a obnovení daňového nedoplatku § 185 a § 209 z. č. 89/2012 Sb			Prekluze a promlčení § 160 DŘ			Zánik, odpis, popření daň. pohledávky - ostatní *		
	Z minul. let	Saldo v akt. roce	Celkem	Z minul. let	Saldo v akt. roce	Celkem	Z minul. let	Saldo v akt. roce	Celkem	Z minul. let	Saldo v akt. roce	Celkem
Daň z přidané hodnoty	154 423,7	-19 050,3	135 373,4	22 948,6	8 324,6	31 273,2	157 964,6	27 518,7	185 483,3	16 168,4	200,4	16 368,8
Daň z příjmů právnických osob	22 586,6	-1 516,7	21 069,9	4 103,4	671,1	4 774,5	47 243,7	2 762,7	50 006,4	11 815,1	21,0	11 836,2
DPPO srážkou § 36	14,5	32,9	47,4	1,6	-0,2	1,4	204,5	5,1	209,7	58,0	0,0	58,0
Daň silniční	951,1	-70,7	880,4	90,8	14,6	105,4	1 430,2	112,3	1 542,5	288,9	6,9	295,8
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	5 630,2	-519,8	5 110,4	60,1	-43,0	17,2	19 390,5	720,1	20 110,6	447,8	28,2	476,0
Paušální daň z příjmů fyz.osob	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DPFO srážkou § 36	199,4	-13,7	185,7	20,6	4,4	25,0	370,4	27,1	397,5	61,9	0,4	62,3
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	2 287,3	-12,3	2 275,0	547,4	29,1	576,5	6 991,2	379,6	7 370,9	2 019,8	15,1	2 034,8
Daň dědičná	1,1	-0,2	0,9	0,0	0,0	0,0	6,1	0,3	6,4	0,6	0,0	0,6
Daň darovací	-58,7	-0,2	-58,9	2,9	-0,1	2,8	1 087,1	1,0	1 088,0	143,8	0,1	143,9
Daň z převodu nemovitostí	853,3	-113,2	740,2	115,4	1,4	116,7	4 241,2	157,6	4 398,8	1 266,4	6,9	1 273,4
Daň z nabytí nemovitých věcí	89,9	7,1	97,0	10,8	5,3	16,1	0,1	5,1	5,2	0,5	1,6	2,1
Daň z nemovitých věcí	405,4	-37,0	368,4	50,0	6,5	56,5	1 079,2	61,5	1 140,7	254,2	4,6	258,8
Odvod z elektřiny ze slun. záření	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odvod z loterií §41b odst. 1	37,3	-17,0	20,3	0,0	4,8	4,8	4,0	16,5	20,5	0,0	0,0	0,0
Odvod z loterií §41b odst. 2, 3, 4	50,8	-30,4	20,4	0,0	11,4	11,4	9,6	19,1	28,7	9,1	0,0	9,1
Daň z hazardu celkem	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spotřební daně	219,2	-365,1	-146,0	315,1	1,4	316,5	9 502,3	367,3	9 869,6	1 180,1	0,0	1 180,1
Příslušenství daní	766,5	-86,6	679,8	70,6	21,9	92,5	712,4	133,1	845,5	71,8	1,2	73,0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	4 366,7	-107,8	4 258,9	541,3	93,9	635,1	6 326,6	300,2	6 626,8	1 753,2	7,2	1 760,4
Celkem daně	192 824,3	-21 901,1	170 923,2	28 878,5	9 147,1	38 025,6	256 563,8	32 587,1	289 150,9	35 539,8	293,6	35 833,4

* *Odpisy nedoplatků po oddlužení, osvobozeného od placení usnesením insolvenčního soudu, zánik, odpis, popření daň. pohledávky - § 63 z. č. 328/1991 Sb., §§ 311 a 356 z. č. 182/2006 Sb., §§ 264 a 243 daňového řádu*

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2021 se vztahuje na činnost orgánů Finanční správy ČR v postavení správce daně podle § 10 daňového řádu. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 daňového řádu evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů.

Základní agregované údaje, které z dlouhodobého pohledu charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymozených daňových nedoplatků evidovaných orgány finanční správy, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 35: Vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR

Rok	Nedoplatky vymáhané (stav)		Nedoplatky vymožené (v daném roce)		% úspěšnosti	
	Počet případů	Částka v mld. Kč	Počet případů	Částka v mld. Kč	Počet případů	Objem
1995	30 633	17,284	24 714	2,648	80,7	15,3
1996	49 954	22,649	35 973	2,895	72,0	12,8
1997	80 558	29,006	51 226	4,240	63,6	14,6
1998	100 743	31,375	72 371	3,957	71,8	12,6
1999	127 278	33,131	92 710	4,235	72,8	12,8
2000	138 919	40,860	96 365	4,482	69,4	11,0
2001	195 548	46,219	134 622	6,716	68,8	14,5
2002	223 015	48,489	169 054	3,827	75,8	7,9
2003	1 234 535	54,164	349 375	3,960	28,3	7,3
2004	1 434 436	64,385	376 258	4,073	26,2	6,3
2005	1 608 868	68,205	412 234	5,111	25,6	7,5
2006	1 751 207	68,505	443 009	5,203	25,3	7,6
2007	1 811 163	68,477	471 228	6,054	26,0	8,8
2008	2 237 389	67,382	521 621	6,334	23,3	9,4
2009	2 997 730	68,011	553 470	5,999	18,5	8,8
2010	3 996 484	71,166	614 493	7,012	15,4	9,9
2011	3 475 900	83,367	214 479	5,754	6,2	6,9
2012	3 244 637	98,774	562 662	7,941	17,3	8,0
2013	3 420 171	111,390	525 999	7,525	15,4	6,8
2014	3 528 833	85,307	583 715	11,105	16,5	13,0
2015	3 843 341	91,398	753 804	11,865	19,6	13,0
2016	2 913 200	44,078	773 843	13,320	26,6	30,2
2017	2 533 894	37,290	804 636	13,583	31,8	36,4
2018	2 338 316	30,912	746 609	12,896	31,9	41,7
2019	2 261 475	25,768	669 118	14,223	29,6	55,2
2020	2 217 247	25,534	480 138	8,755	21,7	34,3
2021	2 194 159	24,790	480 866	8,988	21,9	36,3

Pozn.: Od r. 2003 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání uplatňována nová metodika vykazování - podle ní je počet případů u evidovaných nedoplatků ve vymáhání dán počtem neuhrazených POV (předpisných a odpisných vět) k poslednímu dni sledovaného období, resp. u evidovaných vymožených daňových nedoplatků počtem POV, na kterých došlo v příslušném roce k jejich úhradě.

Pozn.: Od konce roku r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování - počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň.

Údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem podle § 167 až 169 daňového řádu a § 103 zákona o DPH v rámci období příslušného roku, které jsou uváděny v rámci samostatných statistických údajů, obsahuje níže uvedená tabulka.

Tabulka č. 36: Zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň v evidenci Finanční správy ČR

Rok	Zajišťovací příkazy		Úhrady ze zajištění
	Počet vydaných zajišťovacích příkazů	Částka v mld. Kč	Částka v mld. Kč
2014	1 032	4,172	0,256
2015	1 605	3,633	0,822
2016	1 561	3,329	1,098
2017	1 420	1,594	0,690
2018	1 174	1,472	0,471
2019	765	0,559	0,477
2020	1 007	0,520	0,348
2021	1 032	0,727	0,235

Pozn.: Od 1. 1. 2019 je v evidenci zajišťovacích příkazů uplatňován upravený algoritmus - do statistik úhrad ze zajištění jsou zahrnuty pouze úhrady za období vždy od 1. 1. do posledního dne sledovaného měsíce příslušného roku, resp. do posledního dne příslušného roku (dříve byly zahrnuty úhrady i z předchozích let).

Z údajů v tabulce je zřejmý meziroční **nárůst počtu vydaných zajišťovacích příkazů o 25**, tj. o 2,5 %. Počet daňových subjektů s vystaveným a doručeným zajišťovacím příkazem za rok 2021 dosáhl 242, což je meziročně o 34 daňových subjektů méně. Souhrnná částka, uvedená v zajišťovacích příkazech na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň vydaných v průběhu roku 2021, meziročně stoupla o 207,8 mil. Kč, tj. o 40,0 %. Finanční úřady vykazují meziročně nižší objem úhrad ze zajištění, a to o 113,5 mil. Kč (o 32,6 %).

Vývoj objemu daňových nedoplatků v oblasti vymáhání lze z dlouhodobého pohledu sledovat také pomocí porovnání meziročních procentuálních hodnot nedoplatků, v poměru k objemu kumulovaných, resp. vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku (viz údaje v následující tabulce). Druhý sloupec tabulky uvádí celkový objem kumulovaných nedoplatků evidovaných orgány finanční správy, v pátém sloupci

je uveden procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných nedoplatků a v posledním sloupci procentuální podíl objemu vymožených nedoplatků k objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

Tabulka č. 37: Vývoj objemu daňových nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR

Rok	Nedoplatky kumulované k 31. 12. příslušného roku (v mld. Kč)	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku (v mld. Kč)	Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku (v mld. Kč)	Vymáháno v %	Úspěšnost v %
2011	118,822	83,367	5,754	70,2	6,9
2012	134,738	98,774	7,941	73,3	8,0
2013	148,941	111,390	7,525	74,8	6,8
2014	110,604	85,307	11,105	77,1	13,0
2015	107,858	91,398	11,865	84,7	13,0
2016	55,860	44,078	13,320	78,9	30,2
2017	50,323	37,290	13,583	74,1	36,4
2018	41,620	30,912	12,896	74,3	41,7
2019	35,400	25,768	14,223	72,8	55,2
2020	43,117	25,534	8,755	59,2	34,3
2021	38,756	24,790	8,988	64,0	36,3

Pozn.: Od konce r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň.

Objem **kumulovaných daňových pohledávek** meziročně poklesl o **4,4 mld. Kč**, resp. o 10,1 %. **Ve vymáhání** byly finančními úřady k 31. 12. 2021 evidovány daňové nedoplatky ve výši **24,8 mld. Kč**. V porovnání se stavem ke dni 31. 12. 2020 poklesl objem nedoplatků **předaných k vymáhání o 0,7 mld. Kč**, tj. o 2,9 %. Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků a objemem daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání (14,0 mld. Kč, resp. 36,0 %) tvoří zejména daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům Finanční správy ČR do konce roku 2021, u nichž jsou evidovány žádosti daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku a rozložení úhrady daně na splátky, atp.

Z celkového objemu **vymáhaných** daňových nedoplatků (24,8 mld. Kč) činily k 31. 12. 2021 nedoplatky evidované **na daních** částku 23,5 mld. Kč, tj. **94,6 %**, a na **příslušenství daní** částku ve výši 1,3 mld. Kč, tj. **5,4 %**. Meziročně zůstaly procentuální hodnoty předmětných údajů na stejné úrovni.

V období roku 2021 finanční úřady **všemi dostupnými způsoby vybraly a vymohly 9,0 mld. Kč**; meziročně se jedná o nárůst o 0,2 mld. Kč, resp. o 2,7 %. I přes dopady pandemie úspěšnost vymáhání nedoplatků meziročně mírně vzrostla o 2,0 %.

Objem daňových nedoplatků **vymožených prostřednictvím vymáhacích úkonů** za období roku 2021 činil **2,4 mld. Kč**, tj. 26,7 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků (meziroční pokles o 1,1 %). Ještě **před provedením vymáhacích úkonů**, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 daňového řádu, byla v průběhu roku 2021 finančními úřady na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši **6,3 mld. Kč**, což odpovídá 69,7 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Tento výsledek je jednak efektem včasného předávání vzniklých nedoplatků vymáhacím útvarům a dále důsledkem úkonů, jimiž se pracovníci finančních úřadů snaží neinvazivními prostředky ve vztahu k dlužníkovi docílit toho, aby svůj dluh uhradil bez nutnosti provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něj plynoucími negativními důsledky a zároveň jej přimět k plnění jeho dalších daňových povinností řádně a včas. **Po zahájení vymáhacích úkonů** byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši **0,3 mld. Kč** (3,6 % z celkové částky).

V průběhu roku 2021 došlo **k odpisu nedobytných nedoplatků dle § 158 daňového řádu** v celkové hodnotě **83,0 mld. Kč** (meziročně o 12,9 mld. Kč více), zároveň správci daně v tomto roce **opětovně aktivovali dříve odepsané nedoplatky** v celkové výši **104,9 mld. Kč** (meziročně o 14,8 mld. Kč více). Odpis nedoplatku pro nedobytnost nemá vliv na práva a povinnosti daňového subjektu. Potenciálně nedobytné nedoplatky nemají fiskální efekt, odpisy tedy slouží především pro účely reálného zjištění aktiv příjmové stránky veřejných rozpočtů. Nedoplatky odepsané z důvodu nedobytnosti nezanikají, jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou FÚ nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu

dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přistoupeno k jeho dalšímu vymáhání.

V rámci roku 2021 **prekludovaly** nedoplatky ve výši **32,6 mld. Kč**; meziročně se jedná o nárůst o 3,2 mld. Kč. V průběhu roku 2021 **zanikly** ze zákonných důvodů daňové nedoplatky v celkové výši **0,3 mld. Kč**, což je o 0,1 mld. Kč více, než v roce předchozím. Během roku 2021 byly také odepsány, **z důvodu zániku právnické osoby** dle § 185 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), daňové nedoplatky ve výši **27,5 mld. Kč** a zároveň byly v tomto období **obnoveny neuspokojené pohledávky**, dle § 209 občanského zákoníku, ve výši **18,4 mld. Kč**.

V následující tabulce je uveden přehled vymáhaných a vymožených nedoplateků podle vybraných daňových příjmů pro období roku 2021 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2020. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplateků udává podíl objemu nedoplateků evidovaných ve vymáhání na předmětné dani k celkovému objemu nedoplateků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplateků vymožených udává podíl vymožených nedoplateků na předmětné dani k celkovému objemu daňových nedoplateků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 38: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplateků podle daňových příjmů

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené vymáhacími úkony			
	k 31. 12. 2020		k 31. 12. 2021		v roce 2020		v roce 2021	
	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%
Daň z přidané hodnoty	16,885	66,1	16,198	65,3	1,599	65,6	1,407	58,7
Daně z příjmů	6,281	24,6	6,293	25,4	0,496	20,4	0,684	28,5
Daň z nemovitých věcí	0,301	1,2	0,262	1,1	0,038	1,6	0,035	1,4
Daň dědičná, darovací, z převodu nemovitostí ¹⁾	0,331	1,3	0,258	1,0	0,019	0,8	0,013	0,6
Daň z nabytí nemovitých věcí ²⁾	0,217	0,8	0,168	0,7	0,058	2,4	0,037	1,6
Daň silniční	0,348	1,4	0,346	1,4	0,062	2,6	0,051	2,1

1) Případy, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013.

2) Případy, kdy předmět daně vznikl po 1. 1. 2014, do 26. 9. 2020, kdy došlo ke zrušení daně z nabytí nemovitých věcí, a to se zpětnou účinností pro případy, kdy byl vklad práva do katastru nemovitostí proveden v prosinci 2019 a později.

Z meziročního porovnání absolutních údajů k daňovým nedoplatekům u jednotlivých vybraných druhů příjmů je patrný v zásadě vyrovnaný trend u objemu nedoplateků vymáhaných a pokles u objemu nedoplateků vymožených, a to v důsledku mimořádných opatření, přijatých v souvislosti s pandemií COVID-19.

Následující tabulka uvádí přehled vymáhaných a vymožených nedoplateků podle jednotlivých způsobů daňové exekuce podle § 178 daňového řádu, a to pro období roku 2021 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2020. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplateků udává podíl objemu nedoplateků evidovaných ve vymáhání u předmětného způsobu daňové exekuce k celkovému objemu nedoplateků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplateků vymožených udává podíl vymožených nedoplateků předmětným způsobem daňové exekuce k celkovému objemu daňových nedoplateků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 39: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplateků podle daňové exekuce

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené vymáhacími úkony			
	k 31. 12. 2020		k 31. 12. 2021		v roce 2020		v roce 2021	
	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%
DE srážkami ze mzdy	1,254	4,9	1,140	4,6	0,089	3,7	0,075	3,1
DE příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele plateb. služeb	3,779	14,8	5,356	21,6	1,655	67,9	1,604	66,9
DE příkázáním jiné peněžité pohledávky	0,529	2,1	0,395	1,6	0,163	6,7	0,221	9,2
DE postižením jiných majetkových práv	0,323	1,26	0,326	1,3	0,016	0,7	0,010	0,4
DE prodejem movitých věcí	0,355	1,4	0,341	1,4	0,046	1,9	0,060	2,5
DE prodejem nemovitých věcí	1,004	3,9	0,604	2,4	0,067	2,8	0,027	1,1

K 31. 12. 2021 byly jednotlivými způsoby provedení daňové exekuce dle daňového řádu vymáhány nedoplatky o celkové výši 8,2 mld. Kč, což odpovídá 32,9 % z celkového objemu daňových nedoplateků evidovaných ve vymáhání. Za období roku 2021 byly těmito způsoby vymáhání vymoženy v souhrnu 2,0 mld. Kč.

Nejvíce využívaným a nejefektivnějším exekučním prostředkem byla v roce 2021, stejně jako v letech předchozích, daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb.

Ke dni 31. 12. 2021 vykazovaly finanční úřady kumulovanou částku daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených **insolvenčních řízení** v hodnotě **3,1 mld. Kč**, což představuje 12,4 % z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Došlé platby z insolvenčních řízení v průběhu roku 2021 činily celkem **361,9 mil. Kč**, což je meziročně o 2,3 % méně. Míru uspokojení pohledávek věřitelů uplatněných v insolvenčním řízení významně ovlivňuje složení a hodnota majetku dlužníka v úpadku, počet jeho věřitelů, výkon činností insolvenčního správce (zejm. využití všech zákonných prostředků ke zvýšení hodnoty majetkové podstaty a úspěšnému popření sporných pohledávek) a likvidita majetkové podstaty sloužící k uspokojení uplatňovaných pohledávek. Důležitým aspektem odrážejícím se ve výsledných statistikách je délka trvání insolvenčního řízení. V praxi je majetek dlužníka často již před vznikem daňového nedoplatku, resp. před stanovením daně, zatížen zástavními právy jiných věřitelů s ještě výhodnějším pořadím uspokojení pohledávky (nejčastěji se jedná o pohledávky poskytovatelů platebních služeb z úvěrů poskytnutých na pořízení, provoz či údržbu majetku dlužníka). Výtěžnost řízení závisí rovněž na tom, zda dlužník využije výhod spojených se sanačními způsoby řešení úpadku, které umožňují další ekonomickou činnost dlužníka (oddlužení, reorganizace), či zda je úpadek řešen tzv. likvidačním způsobem (konkurs).

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím **soudních exekutorů** je finančními úřady využíváno pouze v nezbytných případech. K 31. 12. 2021 vymáhali soudní exekutoři **k návrhu správce daně, jako oprávněného**, ve smyslu § 175 odst. 1 daňového řádu daňové nedoplatky ve výši **2,0 mil. Kč**. Finanční správa ČR obdržela v roce 2021 k nedoplatkům, vymoženým prostřednictvím soudních exekutorů, částku **6,8 mil. Kč**. Správce daně také, **z titulu věřitele**, přihlašuje daňové pohledávky **do exekucí prováděných soudními exekutory**; tyto pohledávky jsou obsaženy ve statistických údajích k jednotlivým způsobům provádění daňové exekuce. K 31. 12. 2021 se jednalo o částku **110,5 mil. Kč**, přičemž v rámci téhož období získala Finanční správa ČR z pohledávek, přihlášených do exekucí prováděných soudními exekutory, částku **26,6 mil. Kč**.

Také v průběhu roku 2021 byla činnost Finanční správy ČR poznamenána dopady pandemie COVID-19, která výrazně ovlivnila životy lidí, ekonomiku, i činnost veřejné správy. Důsledky mimořádných opatření, přijatých vládou ČR, správními orgány ČR a Finanční správou ČR **v souvislosti s pandemií, se promítly i do oblasti vymáhání daňových nedoplatků**, což se výrazně projevilo, obdobně jako ve výsledcích roku 2020, především v objemu vymožených nedoplatků.

Zvýšený objem kumulovaných daňových pohledávek, pokles objemu nedoplatků předaných k vymáhání a pokles nedoplatků vymožených, jsou logickým následkem aktuálního stavu ekonomiky a snížené platební schopnosti daňových subjektů. Oblast vymáhání daní byla rovněž ovlivněna po stránce personální, a to agendou vyplácení kompenzačních bonusů, kterou zpravidla vykonávají právě vymáhací útvary správce daně.

Případy, kdy by okamžité provedení daňové exekuce mělo pro daňový subjekt zvláště nepříznivé následky mající přímou souvislost s pandemií COVID-19, byly a jsou řešeny také na základě žádostí o posečkání. V souladu s daňovým řádem se daňová exekuce odkládá po dobu řízení o návrhu na posečkání, bylo-li návrhu daňového subjektu vyhověno, daňová exekuce je zastavena. Zejména u nově vzniklých nedoplatků u doposud nedlužících daňových subjektů bylo vždy vydáváno vyrozumění o výši nedoplatku, přičemž jeho součástí byla informace o lhůtě k úhradě nedoplatku do 20 dnů ode dne doručení vyrozumění a poučení daňového subjektu o možnosti podat žádost o posečkání úhrady daně nebo rozložení úhrady daně ve splátkách. Finanční správa ČR také rozšířila formy tzv. neformální komunikace s poplatníky, za účelem plnění jejich povinností; jedná se např. o telefonáty, SMS či písemná vyrozumění s QR kódy.

Z dlouhodobého hlediska na efektivitu vymáhání daňových pohledávek působí nežádoucím vlivem zejména následující faktory:

- Mezi základní příčiny nedobytnosti daňových pohledávek se dlouhodobě řadí nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, při úmrtí dlužníka předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, vysoký počet právnických osob, které se dostávají do likvidace. Vliv na vymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti právnických osob, které nevlastní žádný majetek apod.

Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo v úpadku. Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze spatřovat také v druhotné platební neschopnosti daňových subjektů a v podvodném jednání daňových subjektů s cílem získat majetkový prospěch. Dlužníci využívají možnosti efektivně zmařit konání správce daně podáním insolvenčního návrhu ohledně svého majetku, čímž správce daně ztrácí reálnou možnost dále vést na tento majetek daňovou exekuci. Výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkursních a insolvenčních řízeních a nedoplatky právnických osob v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a poměrně nízká výtěžnost pro správce daně).

- Problematické jsou nekontaktní daňové subjekty, a to zejména subjekty bez reálného sídla, resp. se sídlem, kde je na jedné adrese registrováno mnoho dalších subjektů. Nkontaktní jsou také fyzické osoby, přihlášené k pobytu na adrese ohlašovny nebo na adrese sídla zvláštní matriky.
- Negativa přináší také zadluženost fyzických i právnických osob a dlužníci s vícečetnými exekucemi.

4.3 Daňové nedoplatky v evidenci Celní správy ČR

K 31. 12. 2021 dosáhly **nedoplatky evidované celními orgány celkem 10,9 mld. Kč**, což bylo o 1,0 mld. Kč méně než ve stejném období minulého roku. Na tom se podílely především nedoplatky u vnitrostátní spotřební daně z minerálních olejů (-1,1 mld. Kč) a z lihu (-0,2 mld. Kč), naopak vzrostl stav nedoplatků u spotřební daně z tabákových výrobků včetně surového tabáku (+0,3 mld. Kč). Nedoplatky v rámci celního řízení meziročně klesly o 21 mil. Kč.

4.3.1 Rozbor nedoplatků vnitrostátních spotřebních daní a energetických daní

Celková výše nedoplatků ke dni 31. 12. 2021 činila 8 636 mil. Kč, z toho 8 616 mil. Kč u vnitrostátních spotřebních daní a 21 mil. Kč u energetických daní. Z celkové částky nedoplatků činí dlužné příslušenství 3 340 mil. Kč.

Na celkové výši nedoplatků měly největší podíl nedoplatky spotřebních daní z minerálních olejů ve výši 3 482 mil. Kč a nejvyšší nedoplatek byl evidován u Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ve výši 2 306 mil. Kč.

Tabulka č. 40: Přehled nedoplatků vnitrostátních spotřebních a energetických daní podle jednotlivých CÚ (tis. Kč)

Celní úřad pro	SD z									Daň z			Celkem
	vína	miner. olejů *)	tabák. výrobků	tabák. nálepek	surového tabáku	zahř. tab. výrobků	piva	lihu	Zajištění	elektřiny *)	zemního plynu *)	pevných paliv *)	
Hlavní město Prahu	324	380 320	546 545	0	1 733 501	0	312	44 881	0	3 185	3 273	413	2 712 754
Jihočeský kraj	0	191	1 786	0	0	0	237	12	0	15	0	0	2 241
Jihomoravský kraj	231	2 305 986	21 635	0	294	0	36	163 803	0	231	1 359	0	2 493 576
Karlovarský kraj	0	234	70 713	0	0	0	12	50	0	0	0	0	71 009
Královhradecký kraj	0	142 663	22 983	0	4 922	0	78	477	0	0	41	2	171 167
Liberecký kraj	1	34 198	15 834	0	0	0	0	84	0	0	0	0	50 117
Moravskoslezský kraj	9	379 869	600 081	0	95 378	0	2 143	203 383	0	1 869	2 086	1 832	1 286 649
Olomoucký kraj	11	34 973	2 826	0	0	0	0	14 030	0	583	3 233	0	55 655
Pardubický kraj	20	161	3 575	0	0	0	0	12 615	0	0	0	0	16 372
Plzeňský kraj	12	42 103	16 199	0	0	0	2	12	0	0	0	0	58 328
Středočeský kraj	37	148 192	36 306	0	0	0	497	4 435	0	25	61	2 551	192 105
Ústecký kraj	0	11 774	21 869	0	1 137	0	0	278	0	0	56	0	35 115
Kraj Vysočina	0	1 761	69 654	0	753	0	0	13 223	0	1	0	0	85 393
Zlínský kraj	3	42	7 322	0	0	0	537	1 398 096	0	0	0	0	1 406 001
Praha Ruzyně	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	647	3 482 468	1 437 329	0	1 835 986	0	3 853	1 855 381	0	5 909	10 110	4 798	8 636 482

*) včetně příslušných vratek

Tabulka č. 41: Vývoj stavu nedoplatků vnitrostátních SD a energetických daní k 31. 12. (mil. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl 2021-2020
SD z: minerální olejů *)	5 304,9	4 764,6	4 343,2	5 344,1	5 381,3	5 610,5	5 374,4	4 580,2	3 482,5	-1 097,8
lihu	761,5	657,7	1 337,1	1 672,4	1 655,5	1 772,5	2 024,4	2 096,3	1 855,4	-240,9
piva	50,5	17,1	15,2	2,4	5,0	18,9	3,7	5,8	3,9	-1,9
vína	0,9	0,8	0,6	0,6	1,0	0,8	0,7	0,9	0,6	-0,2
tabákových výrobků	232,3	286,2	506,3	614,9	597,6	592,0	1 157,0	1 191,3	1 437,3	246,1
tabákových nálepek	1 339,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
surového tabáku	x	x	0,0	60,7	31,9	36,8	54,3	1 752,7	1 836,0	83,3
zahř. tabák. výrobků	x	x	x	x	x	x	0,0	0,0	0,0	0,0
Zajištění	x	222,5	151,8	135,6	0,0	52,7	52,7	0,0	0,0	0,0
Energetické daně *)	6,5	9,7	8,1	14,8	18,0	18,4	17,0	20,0	20,8	0,8
Celkem	7 696,5	5 958,6	6 362,3	7 845,5	7 690,3	8 102,6	8 684,1	9 647,2	8 636,5	-1 010,7

*) včetně příslušných vrátek

Vznik nedoplatků na spotřební dani je limitován řadou nástrojů. Pro provádění vyhledávací a kontrolní činnosti v oblasti spotřebních daní disponují celní úřady řadou oprávnění. Tato oprávnění jsou zakotvena jak v daňovém řádu, který je obecným právním předpisem, tak i v předpisech speciálních, jako je např. zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, nebo zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Podle daňového řádu jsou celní úřady v postavení správce daně oprávněny provádět vyhledávací činnost, místní šetření a daňovou kontrolu. Jsou však také oprávněny provádět kontrolu plnění podmínek povolení, vydaných dle zákona o spotřebních daních, které spočívá např. v zajištění vybraných výrobků a dopravního prostředku či realizovat předběžné opatření v případech, kdy jsou vybrané výrobky dopravovány bez dokladů stanovených zákonem o spotřebních daních.

Nejčastějším důvodem vzniku nedoplatku na spotřební dani je prohlášení úpadku daňového subjektu dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. V těchto případech je daňovému subjektu ze zákona povoleno k provozování daňového skladu odejmuto a vybrané výrobky se tak nacházejí ve volném daňovém oběhu, což má za následek vznik nedoplatku na spotřební dani. Celní úřad nemá jinou možnost než přihlásit takovýto nedoplatek do insolvenčního řízení, které však celnímu úřadu neposkytne plnění ve výši skutečného nedoplatku.

Celní úřady také disponují řadou nástrojů pro vymáhání těchto nedoplatků. Pro vymození spotřební daně celní úřady aplikují daňový řád s přihlédnutím k zákonu č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, jakým způsobem lze nedoplatek vůči daňovému subjektu vymáhat. Nejčastějším nástrojem je tak nařízení daňové exekuce postižením účtů vedených u poskytovatelů platebních služeb či postižení věcí movitých nebo nemovitých, které se následně prodají v dražbě.

V roce 2021 došlo u 151 776 nedoplatků (spotřební daně + dělená správa) v celkové hodnotě 1 668,8 mil. Kč k zahájení vymáhacích úkonů. Další nedoplatky byly uhrazeny např. na základě Vyrozumění o nedoplatku.

Celní úřady v roce 2021 vydaly 228 082 exekučních příkazů v celkové hodnotě 595,6 mil. Kč, a to nad všemi nedoplatky v gesci Celní správy ČR. Z toho bylo celkem 78,2 mil. Kč uhrazeno.

V roce 2021 odepsaly celní úřady pro nedobytnost nedoplatky v celkové výši 631,3 mil. Kč. Nejvyšší část těchto nedoplatků odepsaných pro nedobytnost tvoří nedoplatky na spotřební dani z tabáku, kdy došlo k odpisu ve výši 418,8 mil. Kč. Tato částka tvořila 66,3 % odpisu nedoplatků pro nedobytnost. Druhou nejvyšší hodnotu odpisu pro nedobytnost byl vykázán v roce 2021 u spotřební daně z minerálních olejů. Výše odpisu pro nedobytnost u této daně je 202,5 mil. Kč. Odepisování nedoplatků pro nedobytnost probíhá na základě aktuálně vyhodnocovaných poznatků, je proto možné, že se výše odepsaných nedoplatků v rámci jednotlivých let liší.

V roce 2021 bylo na spotřebních daních a ekologických daních povoleno posečkáni úhrady daně v celkové výši 216,5 mil. Kč a z toho zbývá k úhradě 40,2 mil. Kč. Největší podíl posečkané daně byl na spotřební dani

z piva a posečkaná částka činila 173,8 mil. Kč, z toho zbývá k úhradě 8,4 mil. Kč. Druhý největší podíl posečkané daně byl na spotřební dani z tabáku a posečkaná daň činila 24,5 mil. Kč, z toho zbývá k úhradě 22,2 mil. Kč.

Z celkového posečkaní daní zaevidovaného do 31. 12. 2021 zbývá na spotřebních daních k úhradě 56,2 mil. Kč a z toho zbývá k úhradě na příslušenství daní 0,4 mil. Kč.

Tabulka č. 42: Vývoj prominutí, prekluze a odpisů u vnitrostátních spotřebních a energetických daní (tis. Kč)

	Prominutí				Prekluze				Odpis pro nedobytnost			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
SD z minerálních olejů *)	0	0	0	0	365 786	234 393	632 296	1 430 631	53 518	411 155	1 183 727	202 492
SD z lihu	1	0	671	70	44 773	23 988	28 630	84 562	74 918	321	24 936	2 075
SD z piva	0	0	3 426	1 908	18	14 885	247	138	0	249	0	13
SD z vína	0	0	0	1	0	107	4	44	0	42	11	6
SD z tabákových výrobků	100	0	110	122	54 982	16 203	35 018	51 092	37 492	26 631	134 116	418 796
SD ze surového tabáku	0	0	0	0	0	30 748	0	0	0	27 576	144 284	7 851
SD ze zahř. tabák. výrobků	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	0
Daň z elektřiny	0	0	195	562	23	1	87	27	0	0	0	14
Daň ze zemního plynu	0	0	365	521	0	6	469	0	0	0	0	0
Daň z pevných paliv	0	0	0	0	103	26	765	5 967	8	4 253	0	16
Celkem	101	0	4 767	3 185	465 685	320 356	697 516	1 572 461	165 937	470 225	1 487 074	631 263

*) včetně příslušných vratek

V průběhu roku 2021 vyřídilo GŘC jako odvolací orgán celkem 3 536 opravných a dozorčích prostředků (odvolání, přezkumy a obnovy řízení). Oproti roku 2020 došlo k poměrně výraznému navýšení počtu rozhodnutí (cca o 600). Tento počet však odpovídá počtu rozhodnutí za roky 2018 a 2019. Počet vyřízených opravných a dozorčích prostředků v roce 2021 tedy nevybočuje z průměru za předchozí roky, který čítá cca 3 500 rozhodnutí za každý rok. Do oblasti Clo jsou zařazeny všechny případy spojené s celním řízením s výjimkou správního trestání a problematiky placení (výběr a vymáhání). Do této oblasti jsou zařazeny i případy, které se týkají DPH. Vzhledem k tomu, že o DPH rozhodují celní orgány v podstatě výhradně ve spojení se clem nelze samostatně případy týkající se DPH oddělit a sledovat samostatně. V oblastech spotřebních daní a energetických daní jsou zařazeny případy týkající se těchto daní s výjimkou správního trestání a problematiky placení. Oblast Ostatní zahrnuje další případy, které nelze zařadit do žádné jiné výše uvedené oblasti (např. duševní vlastnictví). Co se týká počtu nevyřízených podáních ze sledovaného období, tak oproti předchozímu roku došlo k navýšení počtu nevyřízených podání o cca 400. Toto navýšení je však způsobeno větším počtem nevyřízených množstevních případů. Reálně tedy nedošlo k tak výraznému navýšení.

Tabulka č. 43: Řádné opravné prostředky podle druhu příjmu a výsledku řízení

Druh příjmu	Počet vedených řízení a způsob vyřízení					
	počet odvolání		vyhověno	zastaveno	zamítnuto	z toho k 31.12.2021 nevyřízených
	podaných v předch. období a k 1.1.2021 nevyřízených	podaných ve sledovaném období				
Daň z přidané hodnoty	0	0	0	10	0	0
Clo	381	1 102	127	1	753	602
Spotřební daně	530	1 332	149	6	1 240	467
Správní trestání	166	334	84	4	187	225
Placení	327	824	82	20	624	425
Energetické daně	95	298	25	25	128	215
Ostatní	15	82	13	2	56	26
Celkem	1 514	3 972	480	68	2 988	1 960

Nedoplatky z odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu do SR

Kumulované nedoplatky z odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu činily k 31. 12. 2021 celkem 83 mil. Kč a meziročně tak klesly o 10 mil. Kč. Tvoří je nedoplatky, kdy povinný z rozhodnutí půdu již nevlastní a většinou již jako subjekt zanikl, a po novém majiteli nelze tyto nedoplatky dle ustanovení zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, vymáhat.

4.3.2 Rozbor pohledávek a nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení

Rozbor pohledávek a nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení je zpracován na základě podkladů z celních úřadů ke dni účetní závěrky posledního měsíce kalendářního čtvrtletí, tj. k 31. 12. 2021.

Pro účel zpracování rozboru se pohledávkou rozumí neuhrazená částka splatného cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení včetně příslušenství, bez ohledu na zákonnou lhůtu splatnosti. Po uplynutí lhůty splatnosti se stává tato neuhrazená pohledávka nedoplatkem.

Celková výše pohledávek činila ke dni 31. 12. 2021 částku 2,3 mld. Kč. V této sumě jsou zahrnuty nejen pohledávky a nedoplatky vzniklé neuhrazením cla a daní za zboží propuštěné do režimu volného oběhu, případně po skončení režimu s dočasným osvobozením od cla, ale i pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží v režimu tranzit, celní dluhy vyměřené dodatečnými platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě kontrol po propuštění zboží, kdy u těchto případů není zajištěn celní dluh, a neuhrazené pohledávky, kdy deklarant měl povolení nezajišťovat celní dluh. Jsou zde zahrnuty také úroky z prodlení a penále vyměřené deklarantovi při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu.

Ke dni **31. 12. 2021** činil stav nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení celkem **2,1 mld. Kč (-1,0 %)**.

Tabulka č. 44: Vývoj nedoplatků podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu (tis. Kč)

Druh příjmu		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rozdíl 2021-2020	Index 2021/2020
Clo		147 544	132 858	89 437	98 760	9 323	110,4
DPH		643 731	616 145	598 806	597 321	-1 485	99,8
Spotřební daně		1 335 254	1 333 235	1 366 833	1 343 964	-22 869	98,3
Nedoplatky cla a daní vyměřených v rámci celního řízení		2 126 529	2 082 238	2 055 076	2 040 045	-15 031	99,3
příslušenství	penále, úroky	110 871	105 072	88 764	83 707	-5 057	94,3
	pokuty	9 881	7 502	3 927	2 649	-1 278	67,5
	exekuční náklady	53 097	52 619	14 954	14 838	-116	99,2
	správní poplatky mimo kolků	0	1	0	0	0	.
Nedoplatky celkem		2 300 378	2 247 432	2 162 721	2 141 239	-21 482	99,0

Na celkové výši nedoplatků se podílely:

- nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti částkou 1 777 mil. Kč, tj. 82,8 %,
- nedoplatky z obchodního zboží, vzniklé na základě celního řízení předložením JSD, částkou 299 mil. Kč, tj. 14,1 %,
- nedoplatky z penále a úroků z prodlení a nedoplatky z neobchodního zboží částkou 66 mil. Kč, tj. 3,1 %.

Tabulka č. 45: Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu (tis. Kč)

Celní správa ČR	Stav nedoplatků	Rok	Stav nedoplatků
do roku 2003	1 756 517	2013	1 669
2004	16 941	2014	21 084
2005	206 204	2015	14 390
2006	17 362	2016	31 077
2007	4 204	2017	16 852
2008	14 130	2018	5 338
2009	754	2019	254
2010	877	2020	6 985
2011	606	2021	25 775
2012	220	Celkem	2 141 239

Část nedoplatků ve výši **111 tis. Kč** tvoří nedoplatky z roku 1993, kdy nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh.

Tabulka č. 46: Přehled nedoplatků podle CÚ a druhu příjmu - stav k 31. 12. 2021 (tis. Kč)

Celní úřad pro	Druh příjmu									Celkem
	DPH	SD z min.olejů	SD z lihu	SD z piva	SD z vína a meziopr.	SD z tab. výrobků	clo do 30.4.2004	clo od 1.5.2004	příslušenství daní	
hlavní město Praha	483 071	1 117 993	1	19	41	102	477	4 384	4 462	1 610 550
Jihočeský kraj	2 142	3 833	0	0	0	0	0	119	769	6 863
Jihomoravský kraj	59 489	131 862	0	0	0	19 200	9 503	30 667	20 753	271 474
Karlovarský kraj	37	0	0	0	0	0	526	0	166	729
Královéhradecký kraj	86	0	0	0	0	0	9	138	1 226	1 459
Liberecký kraj	82	0	0	0	0	0	51	27	436	596
Moravskoslezský kraj	20 224	22	53 603	0	0	27	5 897	1 798	43 369	124 940
Olomoucký kraj	4 203	0	0	0	0	0	382	9 706	161	14 452
Pardubický kraj	561	0	0	0	0	2	0	15 246	284	16 093
Plzeňský kraj	3 619	0	5 871	0	0	0	6 079	276	7 321	23 166
Středočeský kraj	16 651	0	296	0	0	10 493	4 954	2 641	14 770	49 805
Ústecký kraj	353	0	0	0	0	0	0	2 453	1 453	4 259
Kraj Vysočina	2 269	0	0	0	0	490	694	463	5 050	8 966
Zlínský kraj	1 335	0	0	0	0	0	0	888	169	2 392
Praha Ruzyně	3 199	0	0	0	0	109	562	820	805	5 495
Celkem	597 321	1 253 710	59 771	19	41	30 423	29 134	69 626	101 194	2 141 239

Nedoplatky u daní z dovozu vznikají odhalováním zboží, které nebylo propuštěno do volného režimu a z kontrol prováděných po propuštění zboží. U těchto nedoplatků není zajištěn celní dluh.

Celní správa při vymáhání nedoplatků postupuje v souladu s daňovým řádem, kdy využívá všechny zákonné možnosti k vymození nedoplatku, tj. uplatňuje dluh po ručiteli, vymáhá prostřednictvím srážek ze mzdy, příkázáním pohledávky z bankovního účtu, prodejem movitých i nemovitých věcí, prodejem jiných peněžitých pohledávek nebo majetkových práv, spolupracuje s Finanční správou ČR při převádění přeplatků dlužníka. Nedoplatky jsou přihlašovány do insolvenčního řízení.

Nejvíce nedoplatků je vymoženo z exekucí na peněžní prostředky. Dále se zvyšuje podíl exekučních příkazů na movitý a nemovitý majetek dlužníka. Část nedoplatků je uplatněna v rámci konkurzního řízení a insolvenčního řízení.

V roce 2021 došlo u 339 nedoplatků v celkové hodnotě 179,3 mil. Kč k zahájení vymáhacích úkonů. Další nedoplatky byly uhrazeny např. na základě Vyrozumění o nedoplatku.

U 136 nedoplatků v celkové hodnotě 154,3 mil. Kč je vedeno exekuční řízení k vymození dlužných částek. U těchto řízení bylo vydáno 190 exekučních příkazů. Z nedoplatků převzatých do exekučního řízení bylo na základě vydaných exekučních příkazů vymoženo 1,5 mil. Kč. Vyměřené exekuční náklady činí 0,5 mil. Kč, z toho bylo 0,003 mil. Kč uhrazeno.

Aktuální stav daňových a celních úlev na jednotlivých druzích příjmů k 31. 12. 2021

V oblasti pohledávek a nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení bylo v průběhu roku 2021 v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, a daňovým řádem, na základě písemných žádostí rozhodnuto o povolení odkladu, posečkání nebo splátek celkem ve 23 případech v celkové výši 3,3 mil. Kč, z toho k 31. 12. 2021 zbývalo k úhradě celkem 2,1 mil. Kč (z toho 98,3 % tvořilo clo).

Z celkového počtu úlev povolených v roce 2021 byla jen v 9 případech úleva povolena na základě žádosti odůvodněné ekonomickými důsledky opatření přijatých v souvislosti s onemocněním COVID-19.

V porovnání s rokem 2019 došlo v roce 2020 v důsledku opatření přijatých v souvislosti s onemocněním COVID-19 k nárůstu celkového počtu povolených úlev celkem o 24 případů, tj. o 24,2 %, a současně k nárůstu celkového objemu ulehčených pohledávek o 50,3 mil. Kč, tj. o více než desetinásobek částky ulehčené v roce 2019.

V roce 2021 došlo naopak i přes ekonomické důsledky opatření přijatých v souvislosti s onemocněním COVID-19 ke značnému poklesu počtu i objemu povolených úlev. Úleva byla v roce 2021 povolena jen ve 23 případech, což bylo v porovnání s rokem 2019 o 76 úlev méně (v objemu pokles o 1,4 mil. Kč) a proti roku 2020 o 100 úlev méně (v objemu pokles o 51,6 mil. Kč).

Celkem bylo v evidenci pohledávek a nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení k 31. 12. 2021 evidováno 450 případů neuhrazených nedoplatků, u kterých bylo v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (zákonem č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění účinném do 28. 7. 2016), a daňovým řádem na základě písemných žádostí rozhodnuto o povolení odkladu, posečkání nebo splátek celního dluhu.

Z celkové ulehčené částky ve výši 533,4 mil. Kč bylo k 31. 12. 2021 neuhrzeno 418,2 mil. Kč, tj. 78,4 %.

Tabulka č. 47: Stav daňových a celních úlev na jednotlivých druzích příjmů k 31. 12. 2021 (tis. Kč)

Druh úlevy	Clo do 30.4.2004	Clo od 1.5.2004	DPH	SPD z dovozu	Pokuty	Exekuční náklady	Úrok/ Penále	Neuhrzeno celkem
Odklad	0	1 262	0	0	0	0	0	1 262
Posečkání	0	2 826	1 405	0	24	0	2 484	6 739
Splátky	0	61 728	107 200	234 932	130	147	6 104	410 241
Celkem	0	65 816	108 605	234 932	154	147	8 588	418 242

5 Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021 stanovil nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v celkové výši 203,8 mld. Kč. Z důvodu stále pokračující epidemie nemoci COVID-19, bylo nutné přijmout novelu (zákon č. 92/2021 Sb.), která reflektovala vývoj boje s epidemií. V rámci novely došlo k navýšení příjmů kapitoly Ministerstvo zdravotnictví o 5 mld. Kč. Jednalo se o předpokládanou refundaci prostředků od zdravotních pojišťoven za nakoupené a vyočkované vakcíny. U kapitoly Ministerstvo životního prostředí se zvýšily plánované kapitálové příjmy z prodeje emisních povolenek o 3,5 mld. Kč z důvodu růstu jejich tržní ceny. V kapitole Ministerstvo zemědělství došlo rovněž ke zvýšení kapitálových příjmů Státního pozemkového úřadu o 300 mil. Kč. Naopak kapitole Ministerstvo dopravy byly sníženy předpokládané příjmy o 25 mld. Kč v rámci programu Nástroj na podporu oživení a odolnosti (dále také RRF), protože tato částka nakonec nebyla zahrnuta do Národního plánu obnovy. Dále byly příjmy sníženy o 43 mil. Kč u Úřadu pro civilní letectví, neboť v důsledku epidemie nemoci COVID-19 přetrvávalo omezení leteckého provozu. Po promítnutí novely předpokládal **schválený rozpočet** nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v celkové výši **187,6 mld. Kč** (o 25,6 mld. Kč více než schválený rozpočet roku 2020).

Na rostoucí dynamice plánovaných nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů se podílel zejména **rozpočet přijatých transferů** ve výši **144,9 mld. Kč**, který se meziročně zvýšil o 15,5 mld. Kč. Jejich hlavní složkou jsou **prostředky přijaté z rozpočtu EU a FM**, které byly pro rok 2021 rozpočtovány ve výši **132,2 mld. Kč**, což bylo o 22,0 mld. Kč více, než bylo rozpočtováno v roce 2020. Současně klesl rozpočet plánovaného převodu prostředků z tzv. privatizačního účtu do příjmů kapitoly VPS o 6,5 mld. Kč. Rozpočet **nedaňových příjmů** meziročně vzrostl o 9,4 mld. Kč na **25,5 mld. Kč**. Na zmíněném růstu se podílely příjmy kapitoly Český telekomunikační úřad zejména z aukce kmitočtů (+5,6 mld. Kč) a také příjmy kapitoly Ministerstvo zdravotnictví získané refundací prostředků za vakcíny (+5 mld. Kč). **Kapitálové příjmy** státního rozpočtu na rok 2021 meziročně vzrostly o 648 mil. Kč na **17,1 mld. Kč**, což souviselo zejména s vyššími plánovanými příjmy Státního pozemkového úřadu za nájem a prodej majetku (+808 mil. Kč).

Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů byla v průběhu roku 2021 rozpočtovými opatřeními **navýšena o 15,7 mld. Kč** (podrobněji byly popsány v části I.2 tohoto sešitu).

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery dosáhly v roce 2021 výše 192,3 mld. Kč (-24,4 mld. Kč, -11,3 %), tj. 94,6 % rozpočtu po změnách. Zmíněný pokles zapříčinily **příjmy z rozpočtu EU a FM**, které dosáhly **126,3 mld. Kč (-10,7 mld. Kč, -7,8 %)**. K poklesu přispěl i převod prostředků z privatizačního účtu do kapitoly VPS ve výši 10,0 mld. Kč (-6,5 mld. Kč). V roce 2021 nebyl uskutečněn převod prostředků z kapitoly VPS (výdaj) prostřednictvím kapitoly OSFA (příjem) do státních finančních aktiv na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění (-16,4 mld. Kč). Naopak pozitivně působil mimořádný výnos kapitoly Český telekomunikační úřad z aukce rádiových kmitočtů 5 telekomunikačním společností (5,6 mld. Kč) a příjmy z prodeje zboží (5,7 mld. Kč) u kapitoly Ministerstvo zdravotnictví získané především za očkovací látky proti nemoci COVID-19. Podíl všech příjmů nedaňového charakteru na celkových příjmech státního rozpočtu se dlouhodobě pohybuje mezi 10-20 % a v roce 2021 klesl na 12,9 % (-1,8 p. b.).

Následující tabulka zobrazuje schválený rozpočet nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů na rok 2021, jeho změny, plnění a srovnání s rokem 2020.

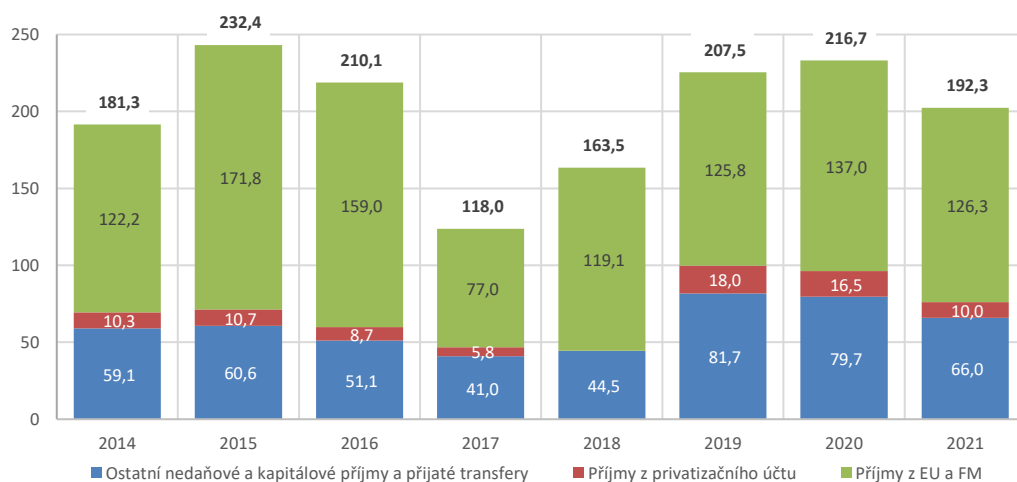
Tabulka č. 48: Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v roce 2020 a 2021 (mil. Kč)

NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY A PŘIJATÉ TRANSFERY	Skutečnost		Rozpočet 2021		Skutečnost	%	Rozdíl	Index
	2020		schválený	po změnách	2021	plnění	2021-2020	2021/2020
	4	2	3		4	5 = 4:3	6 = 4-1	7 = 4:1
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	216 740	187 568	203 296		192 328	94,6	-24 412	88,7
Nedaňové příjmy celkem - v tom:	20 164	25 529	25 485		33 084	129,8	12 919	164,1
Příjmy z vlast.činnosti a odvody přebyt.organiz.s přímým vztahem - v tom:	10 436	18 494	18 491		21 282	115,1	10 846	203,9
Příjmy z vlastní činnosti	1 890	12 618	12 617		13 627	108,0	11 738	721,2
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	4 079	2 502	2 502		4 270	170,7	192	104,7
Příjmy z pronájmu majetku	890	638	636		852	134,0	-38	95,7
Výnosy z finančního majetku	2 494	2 736	2 737		2 532	92,5	38	101,5
Soudní poplatky *	1 084	0	0		0	x	-1 084	0,0
Přijaté sankční platby a vratky transferů - v tom:	3 549	2 414	2 393		5 001	209,0	1 452	140,9
Přijaté sankční platby	1 645	1 570	1 597		2 293	143,6	648	139,4
Přijaté vratky transferů a ostatní podobné příjmy	1 904	843	796		2 709	340,2	805	142,2
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy - v tom:	3 564	2 408	2 387		3 720	155,8	156	104,4
Příjmy z prodeje krátkod. a drobného dlouhod. majetku	46	17	34		74	213,5	27	158,6
Ostatní nedaňové příjmy	2 783	1 946	1 907		2 894	151,7	111	104,0
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům	27	0	0		0	x	-27	0,0
Příjmy za využívání dalších majetkových práv	179	135	135		188	139,0	9	105,0
Dobrovolné pojistné	528	310	310		564	182,0	36	106,9
Přijaté splátky půjčených prostředků - v tom:	969	483	483		745	154,1	-224	76,9
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	479	164	164		414	252,9	-65	86,4
Splátky půjč. prostředků od obecně prosp. společn. a pod. subjektů	92	92	92		92	100,0	0	100,0
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	166	4	4		18	499,8	-148	10,8
Splátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů	88	88	88		88	100,0	0	100,0
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	0	0	0		0	x	0	x
Splátky půjčených prostředků ze zahraničí	139	135	135		129	95,3	-10	92,6
Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek	6	1	1		5	466,0	-1	82,1
Příjmy sdílené s nadnárodním orgánem - z toho:	1 646	1 730	1 730		2 336	135,0	690	141,9
Podíl na clech	1 646	1 730	1 730		2 336	135,0	690	141,9
Kapitálové příjmy celkem - v tom:	21 410	17 129	17 112		18 461	107,9	-2 948	86,2
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	21 386	17 116	17 099		18 417	107,7	-2 969	86,1
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	24	13	13		44	344,6	20	184,8
Přijaté transfery - v tom:	175 167	144 910	160 700		140 784	87,6	-34 383	80,4
Neinvestiční přijaté transfery - z toho:	99 410	59 848	71 095		77 279	108,7	-22 131	77,7
Neinvest.přij.transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	65 876	32 604	39 059		44 946	115,1	-20 931	68,2
Neinvestiční přijaté transfery od veřej. rozpočtů územní úrovně	46	0	0		37	x	-9	80,2
Převody z vlastních fondů a ve vztahu k útvar.bez plné práv.subjekt.	2 701	2	63		2 371	x	-330	87,8
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	30 786	27 242	31 972		29 925	93,6	-861	97,2
Investiční přijaté transfery - v tom:	75 757	85 063	89 605		63 505	70,9	-12 252	83,8
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	67 645	61 251	64 780		57 330	88,5	-10 316	84,8
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	114	0	0		83	x	-31	72,4
Investiční přijaté transfery ze zahraničí	7 997	23 812	24 824		6 093	24,5	-1 905	76,2

* Soudní poplatky byly úpravou vyhlášky o rozpočtové skladbě od 1. 1. 2021 zaříděny mezi daňové příjmy

Následující graf znázorňuje, jak výrazně je výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů ovlivňována prostředky z EU a FM a také zapojením privatizačních prostředků do příjmů rozpočtu.

Graf č. 12: Vývoj nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů v letech 2014-2021 (mlrd. Kč)

5.1 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy státního rozpočtu dosáhly 33,1 mld. Kč (+12,9 mld. Kč, tj. +64,1 %), což představovalo 129,8 % rozpočtu po změnách. Na výrazném meziročním růstu se nejvíce podílely příjmy z prodeje zboží (5,7 mld. Kč) u kapitoly Ministerstvo zdravotnictví získané především za očkovací látky proti nemoci COVID-19. Výši nedaňových příjmů pozitivně ovlivnil mimořádný výnos kapitoly Český telekomunikační úřad z aukce na udělení přidělů rádiových kmitočtů ve výši 5,6 mld. Kč. Opačný dopad měly příjmy ze soudních poplatků (-1,1 mld. Kč), které novela vyhlášky o rozpočtové skladbě zařadila od 1. ledna 2021 mezi daňové příjmy.

Největší podíl na nedaňových příjmech představují „**příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem**“ (**seskupení 21**), které dosáhly 21,3 mld. Kč (+10,8 mld. Kč), tj. 115,1 % rozpočtu po změnách.

Na jejich výrazném růstu se podílely především **příjmy z vlastní činnosti (podseskupení 211)** ve výši 13,6 mld. Kč (+11,7 mld. Kč) při plnění rozpočtu na 108,0 %. Podstatný podíl tvořily „Příjmy z prodeje zboží (již nakoupeného za účelem prodeje)“ ve výši 5,7 mld. Kč (+5,7 mld. Kč), které inkasovalo především Ministerstvo zdravotnictví téměř výhradně jako refundaci od zdravotních pojišťoven za očkovací látky proti nemoci COVID-19 (téměř 5,7 mld. Kč) a také z prodeje léku Veklura (21 mil. Kč). Meziroční růst souvisel rovněž s „**Příjmy z prodeje práv k využívání rádiových kmitočtů**“ (položka 2115) ve výši 5,6 mld. Kč. Jednalo se o příjmy kapitoly Český telekomunikační úřad za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů. V listopadu 2020 skončila aukční fáze výběrového řízení, přičemž všechna rozhodnutí o přidělení kmitočtů nabyla právní moci v únoru 2021. Vydražené kmitočty jsou důležité zejména pro rozvoj budoucích sítí 5. generace. „Příjmy z poskytování služeb a výrobků“ dosáhly 1,9 mld. Kč (+0,4 mld. Kč). Většinu tvořily příjmy kapitoly Český telekomunikační úřad v částce 1,1 mld. Kč (+0,2 mld. Kč), kde šlo zejména o standardní příjmy ze správy radiového spektra ve výši 950 mil. Kč a příjmy ze správy čísel ve výši 107 mil. Kč. Z příjmů ze správy radiového spektra se tvoří podle zákona o elektronických komunikacích a nařízení vlády tzv. Radiokomunikační účet. Stav tohoto účtu k 31. 12. 2021 činil 1,3 mld. Kč a snížil se tak v průběhu roku o 36 mil. Kč (na účet bylo převedeno 60 mil. Kč a čerpáno 96 mil. Kč). Příjmy z vlastní činnosti v objemu 329 mil. Kč (+72 mil. Kč) vykázala kapitola Český úřad zeměměřický a katastrální a zahrnovaly příjmy za údaje z katastru nemovitostí (94,2 % těchto příjmů) a za mapové služby. V souvislosti s epidemií nemoci COVID-19 došlo k nárůstu příjmů za údaje poskytované dálkovým přístupem. Ministerstvo zemědělství vykázalo příjmy z vlastní činnosti ve výši 199 mil. Kč (+7 mil. Kč). Příjmy náležely zejména Státní veterinární správě ČR (115 mil. Kč) a Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému (72 mil. Kč). Kapitola Ministerstvo obrany inkasovala 131 mil. Kč (+66 mil. Kč) za výkony zdravotní péče (59 mil. Kč), poskytování ostatních služeb a výrobků (17 mil. Kč) a provoz nemovitého majetku (5 mil. Kč). Kapitola Ministerstvo vnitra získala 122 mil. Kč (+35 mil. Kč), když převážnou část prostředků (87 mil. Kč) představovaly příjmy Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra. Tyto příjmy zahrnovaly penále a poplatky z prodlení, přijaté platby od zdravotních pojišťoven za výkony služebních lékařů, přímé platby od osob za vyšetření, ošetření a ambulantní péči včetně výkonů nehraných zdravotními pojišťovnami, poplatky a příplatky za poskytované léčebné a zubolékařské úkony, manipulační poplatky a příjmy Policejní akademie za poplatky, které souvisejí s přijímacím řízením atd. Do tohoto podseskupení patří rovněž položka „2119 – Ostatní příjmy z vlastní činnosti“, kam zařazuje všechny své příjmy kapitola Bezpečnostní informační služba. Stejně jako v roce 2020, dosáhly tyto příjmy 255 mil. Kč. Na této položce vykázala příjmy ve výši 75 mil. Kč (+15 mil. Kč) kapitola Ministerstvo financí tvořené hlavně příjmy Generálního ředitelství cel (63 mil. Kč) především z prodeje kontrolních pásek na značení lihu.

Příjmy z odvodů přebytků organizací s přímým vztahem (podseskupení 212) dosáhly 4,3 mld. Kč (+0,2 mld. Kč, tj. +4,7 %). Do ostatních odvodů přebytků organizací s přímým vztahem náležely zejména příjmy kapitoly VPS ve výši 4,1 mld. Kč při meziročním růstu o 0,4 mld. Kč. Na vysoké inkaso měly vliv příjmy z přebytku zákonného pojištění dle zákoníku práce. V roce 2021 byl z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání převeden do státního rozpočtu přebytek za rok 2020 ve výši 4,1 mld. Kč, který se v porovnání s přebytkem z roku 2019 zvýšil o 351 mil. Kč. Přebytku dosáhly obě pověřené pojišťovny (Generální Česká pojišťovna a.s. i Kooperativa pojišťovna, a.s.). Dle § 205d zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zúčtovávají každoročně obě pojišťovny vztahy se státním rozpočtem, přičemž přebytky z hospodaření z předchozího roku převádějí do státního rozpočtu a naopak je jim ze státního rozpočtu uhrazována případná újma, a to vždy

do 30. června běžného roku. Proti růstu působil loňský převod výnosů z likvidace zbytkového státního podniku Středočeské energetické závody (-171 mil. Kč) do kapitoly OSFA. Státní podnik Národní agentura pro komunikační a informační technologie, s.p. převedl do rozpočtu kapitoly Ministerstvo vnitra 7 mil. Kč. Příjmy kapitoly Ministerstvo zemědělství nebyly naplněny prostředky z fondu zakladatele národního podniku Budějovický Budvar z důvodu investičního rozvoje pivovaru a kvůli epidemii COVID-19 (plán předpokládal odvod 300 mil. Kč). U odvodů příspěvkových organizací inkasovaných kapitolou Ministerstvo kultury ve výši 132 mil. Kč (+2 mil. Kč) se jednalo především o odvody odpisů u příspěvkových organizací (zejména Národní galerie, Národní technické muzeum, Národní knihovna a Uměleckoprůmyslové muzeum) stanovené zřizovatelem podle ustanovení § 54 odst. 5) písm. c) rozpočtových pravidel.

Výnosy z finančního majetku (podskupení 214) dosáhly 2,5 mld. Kč (+38 mil. Kč, tj. +1,5 %) při plnění rozpočtu na 92,5 %. Nejvyšší výnosy z finančního majetku dosáhla kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu v částce 2 mld. Kč (téměř ve stejné výši jako v roce 2020), a to z dividend akciové společnosti ČEPS. U kapitoly OSFA byly příjmy v objemu 498 mil. Kč (+53 mil. Kč) tvořeny zejména výnosy z finančního investování na Jaderném účtu ve výši 341 mil. Kč (+17 mil. Kč) a příjmy z dividend v částce 157 mil. Kč (+36 mil. Kč). Jednalo se o dividendy od energetických společností (z toho od ČEZ a.s ve výši 115 mil. Kč, od E.ON SE 32 mil. Kč a od UNIPER 9 mil. Kč), jejichž akcie byly v roce 2021 v držení resortu Ministerstva financí dle usnesení vlády č. 716/2015. Tyto prostředky jsou účelově určeny v souladu s příslušným ustanovením zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Příjmy z pronájmu majetku (podskupení 213) dosáhly 852 mil. Kč (-38 mil. Kč) při plnění rozpočtu po změnách na 134,0 %. Na mírném meziročním poklesu se podílely příjmy kapitoly Ministerstvo financí ve výši 254 mil. Kč (-45 mil. Kč), což vyplývá ze skutečnosti, že tvorba těchto příjmů má nahodilý charakter, který je spojen s momentálním stavem majetkového portfolia. Prostředky směřovaly zejména Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (220 mil. Kč s poklesem o 43 mil. Kč). Ministerstvo zemědělství inkasovalo z pronájmu majetku 321 mil. Kč (-7 mil. Kč), z toho 288 mil. Kč obdržel Státní pozemkový úřad. Kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj inkasovala příjmy z pronájmu majetku ve výši 82 mil. Kč (+12 mil. Kč) související se zefektivněním využívání prostor z pronájmu nemovitostí (byty a obchody).

Soudní poplatky (podskupení 215) inkasované téměř výhradně v rámci kapitoly Ministerstvo spravedlnosti byly novelou vyhlášky o rozpočtové skladbě od 1. ledna 2021 nově zaříděny mezi daňové příjmy (v roce 2020 dosáhly 1,1 mld. Kč).

Přijaté sankční platby a vratky transferů (seskupení 22) v roce 2021 činily 5,0 mld. Kč (+1,5 mld. Kč, tj. 40,9 %) při plnění rozpočtu po změnách na 209,0 %. Na meziročním růstu se podílely obě složky tohoto seskupení.

Přijaté vratky transferů a ostatní podobné příjmy (podskupení 222) dosáhly 2,7 mld. Kč (+805 mil. Kč) při plnění rozpočtu po změnách na 340,2 %. Na celkové výši a překročení rozpočtu o 1,9 mld. Kč se nejvíce podílela kapitola VPS s příjmy ve výši 1,5 mld. Kč (o 1,3 mld. Kč více než stanovil rozpočet), a to zejména dosažením vyšších příjmů z odvodů provedených správci kapitol a dalšími subjekty při finančním vypořádání (1,4 mld. Kč). Součástí těchto příjmů jsou i další odvody, např. vratky prostředků poskytnutých v minulých letech na individuální a družstevní bytovou výstavbu při nedodržení podmínek jejich použití. Na růstu těchto příjmů se rovněž podílela kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí s příjmy 611 mil. Kč (+167 mil. Kč), z toho 402 mil. Kč (+149 mil. Kč) obdržel Úřad práce ČR (jednalo se o vratky sociálních dávek, vratky transferů ze státního rozpočtu na výkon pěstounské péče, příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, prostředky na aktivní politiku zaměstnanosti a v rámci OP Zaměstnanost 2014+, příjmy z titulu úhrad prostředků vynaložených podle zákona č. 118/2000 Sb.) a 187 mil. Kč přijala Česká správa sociálního zabezpečení (z toho přeplatky důchodů 99 mil. Kč, vrácené zálohy poskytované České poště s. p. 36 mil. Kč a zúčtování plateb s cizinou 6 mil. Kč). Kapitola Ministerstvo zemědělství přijala 241 mil. Kč (+227 mil. Kč). Zmíněný růst způsobila vratka ve výši 237 mil. Kč od Státního zemědělského intervenčního fondu. U kapitoly Ministerstvo dopravy klesly příjmy o 283 mil. Kč, což ovlivnila vratka od společnosti České dráhy a.s., která v roce 2020 představovala vyúčtování dotace na zajištění dopravních potřeb státu poskytnuté v roce 2019.

Na meziročním růstu se nejvíce podílely **přijaté sankční platby (podskupení 221)** zahrnující sankce inkasované za porušení obecně nebo místně závazného předpisu či za porušení rozpočtové kázně ve výši **2,3 mld. Kč** (+648 mil. Kč), tj. 143,6 % rozpočtu po změnách. Zmíněný růst nejvíce ovlivnila kapitola

Ministerstvo financí s příjmy ve výši 1,7 mld. Kč (+607 mil. Kč). Rozhodující podíl na plnění této položky mělo Generální ředitelství cel, kde příjmy ze sankčních plateb ve správních řízeních dosáhly 1,4 mld. Kč (+582 mil. Kč). Jednalo se zejména o příjmy z pokut ve výši 1,1 mld. Kč (+542 mil. Kč), ostatní sankční platby ve výši 351 mil. Kč (+38 mil. Kč) a příjmy z pokut uložených dle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, v platném znění, a zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, v platném znění, ve výši 20 mil. Kč. Celní správa ČR je jednak pověřena výběrem pokut uložených některými správními orgány, ale také vymáháním neuhrazených pokut uložených všemi správními orgány. Jedná se o příjmy zcela nahodilé, závislé výhradně na situaci, kdy je spáchán určitý typ přestupku, jaká výše pokuty je přestupci uložena a zda se uloženou sankci podaří vybrat nebo vymoci. Z těchto důvodů nelze výši příjmů z pokut predikovat. Součástí přijatých sankčních plateb u kapitoly Ministerstvo financí byly i příjmy GFŘ ve výši 200 mil. Kč (+29 mil. Kč), kde se jednalo zejména o příjmy z pokut za porušení rozpočtové kázně v rámci hospodaření s prostředky státního rozpočtu atd. U kapitoly Ministerstvo spravedlnosti s příjmy ve výši 300 mil. Kč (+58 mil. Kč) se jednalo zejména o pokuty účastníků řízení, kteří se nedostavili k soudnímu řízení, pokuty účastníkům řízení za nesplnění povinností uložených soudem, sankce za neplnění soudního rozhodnutí atd. Kapitola Ministerstvo zemědělství vykázala příjmy v částce 115 mil. Kč (-2 mil. Kč), z nichž 67 mil. Kč inkasovala Státní zemědělská a potravinářská inspekce, která uděluje pravomocně uložené pokuty ve správním řízení provozovatelům potravinářských podniků a 33 mil. Kč obdržel Státní pozemkový úřad. Kapitola Ministerstvo obrany inkasovala příjmy ve výši 75 mil. Kč (+17 mil. Kč) za pokuty a poplatky z prodlení za pozdní dodávky majetku a služeb. Kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu vykázala příjmy ve výši 60 mil. Kč, z toho 57 mil. Kč obdržela Česká obchodní inspekce za pokuty uložené jak formou příkazů vydaných na místě, tak i příkazů a rozhodnutí vydaných ve správním řízení (vedených na inspektorátech).

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy (seskupení 23) dosáhly **3,7 mld. Kč (+156 mil. Kč, + 4,4 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 155,8 %. Na růstu se nejvíce podílely příjmy kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí s příjmy (+56 mil. Kč) a Ministerstvo spravedlnosti (+68 mil. Kč). Naopak pokles vykázala kapitola Ministerstvo financí (-137 mil. Kč).

Značnou část tohoto seskupení tvoří „**ostatní nedaňové příjmy**“ (**podseskupení 232**), které v roce 2021 dosáhly **2,9 mld. Kč (+111 mil. Kč)** a rozpočet naplnily na 151,7 %. V rámci tohoto podseskupení byly nejobjemnější **přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (položka 2324)**, které dosáhly 1,5 mld. Kč (+48 mil. Kč) a rozpočet po změnách překročily o 64,7 %. Nejvíce těchto prostředků získala kapitola Ministerstvo spravedlnosti ve výši 756 mil. Kč (+65 mil. Kč). Byly tvořeny zejména úhradami za náklady trestního řízení, náklady obhajoby, náklady civilního řízení, exekučními náklady atd. Dále kapitola Ministerstvo vnitra vykázala příjmy ve výši 323 mil. Kč (+7 mil. Kč), kde se jednalo například o příjmy z náhrad za zásahy u dopravních nehod prováděných jednotkami Hasičského záchranného sboru, příjmy za připojení k pultům centrální ochrany atd. Ministerstvo práce a sociálních věcí přijalo prostředky v částce 204 mil. Kč (+19 mil. Kč). Jednalo se o příjmy ze soudem nařízeného vrácení výživného od pěstounů za děti v pěstounské péči. Kapitola Ministerstvo financí vykázala příjmy ve výši 63 mil. Kč (-89 mil. Kč). Pokles ovlivnilo mimořádné inkaso roku 2020 navýšené z příjmy z pohledávky od společnosti SOLITER a.s. (62 mil. Kč) a náhradou škody (43 mil. Kč) způsobenou trestnou činností tří fyzických osob.

Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené (položka 2329) dosáhly 1,3 mld. Kč (+62 mil. Kč), na čemž se nejvíce podílela kapitola VPS příjmy v objemu 769 mil. Kč (+96 mil. Kč). U této kapitoly se jednalo zejména o odvody příspěvků na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření a odvody příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání ve výši 764 mil. Kč. Kapitola Ministerstvo vnitra inkasovala 218 mil. Kč (-13 mil. Kč), kde šlo převážně o příjmy nahodilého charakteru od fyzických a právnických osob, např. o příjmy za poskytování policejního doprovodu firmám při převozu nadměrného nebo nebezpečného nákladu, úhrady nákladů spojených s převozem osoby na záchytnou stanici, oprávněné náklady soudních exekutorů, vratky a refundace výdajů (letenky, zahraniční služební cesty), příjmy z nebytových prostor (umístění potravinových a nápojových automatů) atd. Kapitola Ministerstvo financí obdržela v rámci této položky příjmy ve výši 173 mil. Kč (-23 mil. Kč), které se týkaly především Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Tyto příjmy souvisely s tzv. odúmrtními a tvořily je zejména zůstatky hotovostí, zůstatky na vkladních knížkách, zůstatky bankovních účtů, spoření po zemřelých. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže na tuto položku zatřídil příjmy ve výši 50 mil. Kč

(+31 mil. Kč). Meziroční růst způsobily nahodilé převody 2 kaucí v úhrnné výši 28 mil. Kč, které jsou příjmem státního rozpočtu podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

Mezi příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatních nedaňových příjmů patří i **dobrovolné pojistné (podseskupení 236)** vybírané orgány správy sociálního zabezpečení, které dosáhlo 564 mil. Kč (+36 mil. Kč) a jeho rozpočet byl naplněn na 182,0 %. Z této částky činilo pojistné na nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 245 mil. Kč (+4 mil. Kč) a dobrovolné pojistné na důchodové pojištění 319 mil. Kč (+32 mil. Kč).

Příjmy za využívání dalších majetkových práv (podseskupení 235) plynoucí výhradně kapitole Úřad průmyslového vlastnictví dosáhly 188 mil. Kč (+9 mil. Kč) a rozpočet naplnily na 139,0 %.

Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku (podseskupení 231) dosáhly 74 mil. Kč (+27 mil. Kč) a naplnily rozpočet na 213,5 %. Kapitola Ministerstvo obrany vykázala příjmy ve výši 55 mil. Kč (+23 mil. Kč), jež souvisely s prodejem zbraní, munice a druhotných surovin.

Příjmy sdílené s nadnárodním orgánem (seskupení 25) se od roku 2012 vykazují z hlediska rozpočtové skladby v rámci nedaňových příjmů a tvoří je téměř výhradně **příjmy z podílu na clech** (položka 2511). Tyto příjmy jsou tvořeny podílem České republiky na vybraných clech, který je určen k pokrytí nákladů na jejich výběr prováděný ve prospěch rozpočtu Evropské unie. V roce 2021 činily tyto příjmy **2,3 mld. Kč** (+690 mil. Kč, tj. +41,9 %) a rozpočet naplnily na 135,0 %. Meziroční růst souvisel s rozhodnutím Rady EU, které od 1. 6. 2021 změnilo paritu odvodů z poměru 80/20 na 75/25. Tyto příjmy zahrnují především clo z průmyslových výrobků, clo ze zemědělských výrobků, dodatečná cla, konečná antidumpingová cla a konečná vyrovnávací cla a jejich výše je ovlivněna zejména ekonomickým vývojem v České republice a Evropské unii. K největšímu nárůstu došlo především u dovozů příslušenství k mobilním telefonům (pouzdra, obaly, řemínky pro mobilní telefony a další elektroniku). V souvislosti s epidemií nemoci COVID-19 (uzavření sportovišť) se zvýšil dovoz běžeckých a cyklistických trenažerů, rotopedů a jejich příslušenství. V oblasti automobilového průmyslu došlo po poklesu v roce 2020 opět k nárůstu vyměřeného cla (především u akumulátorů a jejich příslušenství, baterií pro elektromobily, izolovaných drátů a kabelů).

Přijaté splátky půjčených prostředků (seskupení 24) dosáhly 745 mil. Kč (-224 mil. Kč), což představovalo 154,1 % rozpočtu po změnách. Na poklesu se nejvíce podílely splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně (-148 mil. Kč) a splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (-65 mil. Kč).

Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (podseskupení 241) dosáhly 414 mil. Kč (-65 mil. Kč) při plnění rozpočtu po změnách na 252,9 %. Kapitola VPS inkasovala stejně jako v roce 2020 částku 202 mil. Kč. Jednalo se zejména o mimořádnou splátku půjčky od Garančního fondu obchodníků s cennými papíry ve výši 200 mil. Kč. Kapitola Ministerstvo financí vykázala příjmy ve výši 193 mil. Kč (-13 mil. Kč), které byly tvořeny zejména příjmy ze splátek úvěrů poskytnutých na družstevní bytovou výstavbu včetně mimořádných splátek z titulu převodu bytů do osobního vlastnictví členů. Tyto úvěry byly poskytovány dle zvláštních předpisů o družstevní bytové výstavbě v rámci pomoci státu např. vyhláška č. 136/1985 Sb.). Za poklesem stály nulové příjmy kapitoly Ministerstvo dopravy, které byly v roce 2020 navýšeny splátkou půjčky od státního podniku CENDIS ve výši 53 mil. Kč.

Splátky půjčených prostředků ze zahraničí (podseskupení 247) jsou tvořeny výhradně příjmy kapitoly VPS ze splátek vládních úvěrů dříve poskytnutých do zahraničí a příjmy ze splátek pohledávek převzatých od ČSOB a.s. Tyto příjmy dosáhly 129 mil. Kč (-10 mil. Kč) a týkaly se splátek pohledávky ze strany Iráku, které jsou rozvrženy do března roku 2028.

Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů (podseskupení 242) ve výši 92 mil. Kč se týkaly výhradně kapitoly VPS. Jednalo se stejně jako v roce 2020 o úhradu splátky půjčky od sdružení Vířský oblastní vodovod, sdružení měst, obcí a svazků obcí.

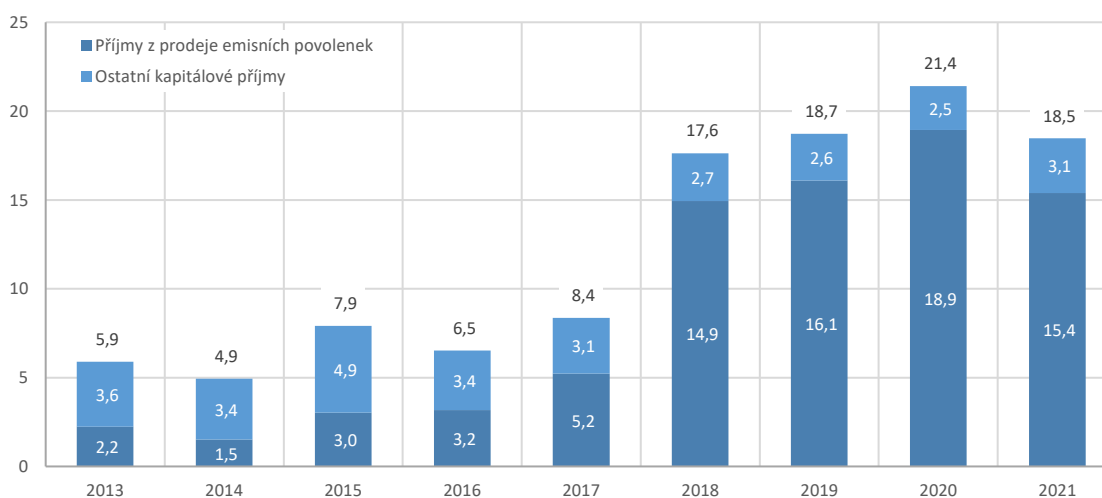
Splátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů (podseskupení 245) dosáhly 88 mil. Kč při plnění rozpočtu po změnách na 100 %. Jednalo se o splátku návratné finanční výpomoci poskytnuté Masarykově univerzitě na výstavbu univerzitního kampusu Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Příjmy ze splátek půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně (podseskupení 244) dosáhly 18 mil. Kč (-148 mil. Kč). Meziroční pokles u kapitoly VPS (-144 mil. Kč) způsobila zejména poslední splátka návratné finanční výpomoci zaplacená v roce 2020 v souvislosti s řešením úhrady plošné a extrapolované finanční opravy vyměřené Regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti NUTS II Severozápad Karlovarskému kraji (splátka 41,2 mil. Kč) a Ústeckému kraji (splátka 80 mil. Kč).

5.2 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy dosáhly **18,5 mld. Kč** (-2,9 mld. Kč, tj. -13,8 %) při plnění rozpočtu po změnách navýšeného březnovou novelou zákona o státním rozpočtu o 3,8 mld. Kč na 107,9 %. Tvoří je příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy (např. příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí, hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku) a dále příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku (např. příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů). Zmíněný pokles ovlivnily příjmy kapitoly Ministerstvo životního prostředí z prodeje emisních povolenek (-3,5 mld. Kč), což také ilustruje následující graf, který znázorňuje vývoj těchto příjmů za posledních 9 let.

Graf č. 13: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2013-2021 (mld. Kč)

Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy (seskupení 31) dosáhly **18,4 mld. Kč** (-3,0 mld. Kč), tj. 107,7 % rozpočtu po změnách. Největší objem těchto prostředků vykázala kapitola Ministerstvo životního prostředí. Jednalo se o příjmy z aukčního prodeje emisních povolenek ve výši 15,4 mld. Kč (-3,5 mld. Kč) při plnění rozpočtu na 104,0 %. Výnosy překročily plánované příjmy z důvodu souvislého růstu ceny povolenky v průběhu celého roku a zejména v posledních dvou měsících roku 2021. Česká republika vydražila v roce 2021 celkem 11 535 000 obecných emisních povolenek EUA v hodnotě 601 890 280 EUR (průměrná cena 52,18 EUR/EUA), čemuž odpovídal příjem ve výši 15,3 mld. Kč. Výnosy z dražeb byly v průběhu roku nevyrovnané s ohledem na proměnlivé množství dražených povolenek a dosaženou cenu, která měla ve vykazovaném období 2021 vzestupnou tendenci. Relativně vysokou úroveň ceny povolenky lze vysvětlit především funkčním nastavením trhu, včetně tržní stabilizační rezervy, zotavením hospodářství z propadu způsobeného epidemií koronaviru a také pokračujícím tlakem na dekarbonizaci (Green Deal aj.) a očekáváním trhu spojeným s klimatickou politikou, včetně probíhající revize směrnice 2003/87/ES o EU ETS. Významnou roli pak má i vývoj na energetických trzích, kdy výrazně vzrostla cena energetických surovin, zejména zemního plynu, z důvodu oživení hospodářství a většího využití uhlí namísto drahého plynu a také emise CO₂. Vedle obecných emisních povolenek EUA dražila ČR v průběhu roku 2021 také emisní povolenky EUAA pro oblast letectví. Od března do listopadu 2021 se uskutečnilo celkem 5 dražeb, v nichž ČR prodala 39 000 leteckých emisních povolenek EUAA v hodnotě 2 104 870 EUR (průměrná cena 53,97 EUR/EUAA). Tomu odpovídal souhrnný příjem ve výši 54 mil. Kč. Dražební cena těchto povolenek se odvíjela od aktuální ceny obecných povolenek EUA.

Další plnění kapitálových příjmů se týkalo především inkasa **příjmů z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí** (položky 3111 a 3112), které dosáhly **2,9 mld. Kč** (+558 mil. Kč). Nejvíce prostředků 1,5 mld. Kč (+43 mil. Kč) získala kapitola Ministerstvo zemědělství při plnění rozpočtu po změnách navýšeného březnovou novelou o 300 mil. Kč na 125,0 %. Příjmy souvisely téměř výhradně s prodejem pozemků Státním

pozemkovým úřadem. Vyšší plnění oproti rozpočtu ovlivňuje například situace, kdy vlastníci nemovitostí předčasně splatí zbývající část mimo splátkový kalendář, nebo se navýší plánovaný doplatek vlivem vyšší hodnoty směněného pozemku. Na zmíněném růstu se také podílela kapitola Ministerstvo financí s příjmy 1,3 mld. Kč (+434 mil. Kč). Jednalo se o výnos Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových z přímého prodeje nemovitého majetku. Výše příjmů je ovlivněna časovým průběhem, stavem portfolia a kvalitou průběžně nabývaného majetku. Kapitola Ministerstvo obrany získala prodejem nepotřebného majetku 115 mil. Kč (+77 mil. Kč).

Na **příjmech z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku** (položka 3113) ve výši **72 mil. Kč** (+20 mil. Kč) se nejvíce podílely kapitola Ministerstvo vnitra částkou 26 mil. Kč (+14 mil. Kč) a kapitola Ministerstvo obrany (14 mil. Kč).

Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku (podseskupení 320) vykázané pouze kapitolou Ministerstvo financí dosáhly 44 mil. Kč (+20 mil. Kč) při plnění rozpočtu po změnách na 344,6 %. Jednalo se zejména o příjmy z prodeje majetkových podílů ve výši 29 mil. Kč (+16 mil. Kč) a příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku a prodeje akcií v objemu 15 mil. Kč (+4 mil. Kč) uskutečněné Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových.

5.3 Přijaté transfery

Kromě výše uvedených patří k příjmům státního rozpočtu rovněž transfery získané převodem z vlastních fondů organizačních složek státu, prostředky přijaté od EU a z FM, popř. transfery od veřejných rozpočtů ústřední nebo územní úrovně. Přitom jsou zvlášť rozlišovány neinvestiční a investiční přijaté transfery.

Rozpočet **přijatých transferů** byl v průběhu roku 2021 rozpočtovými opatřeními navýšen o 15,8 mld. Kč na 160,7 mld. Kč. Jejich **skutečná výše** dosáhla **140,8 mld. Kč (-34,4 mld. Kč, tj. -19,6 %)** při plnění rozpočtu po změnách sníženého březnovou novelou o 25 mld. Kč na 87,6 %. Jednu z příčin výrazného poklesu představovaly příjmy z rozpočtu EU a z FM určenými na krytí předfinancovaných výdajů na společné programy ČR a EU/FM (vč. SZP) meziročně nižší o 10,7 mld. Kč (tj. o 7,8 %). Na poklesu se podílel i převod prostředků z tzv. privatizačního účtu do příjmů kapitoly VPS ve výši 10 mld. Kč (-6,5 mld. Kč). V roce 2021 se neuskutečnil převod prostředků z kapitoly VPS (výdaj) prostřednictvím kapitoly OSFA (příjem) do státních finančních aktiv na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění na základě zmocnění uděleného ministryní financí v zákoně č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2020, v § 4 odst. 2. (-16,4 mld. Kč).

Neinvestiční přijaté transfery

Neinvestiční přijaté transfery dosáhly **77,3 mld. Kč (-22,1 mld. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 108,7 %.

Nejobjemnější část tvořily **neinvestiční převody z Národního fondu (položka 4118)**, které při plnění rozpočtu po změnách na 121,2 % dosáhly **33,7 mld. Kč** (+2,0 mld. Kč). Prostředky z EU a FM, které plynou do státního rozpočtu prostřednictvím Národního fondu, navýšily nejvíce příjmy kapitol Ministerstvo práce a sociálních věcí (11,2 mld. Kč, +4,8 mld. Kč – zejména v rámci OP Zaměstnanost 2014+), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (8,8 mld. Kč, -409 mil. Kč – převážně v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+), Ministerstvo průmyslu a obchodu (6,5 mld. Kč, -3,2 mld. Kč – zejména v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+). Ministerstvo pro místní rozvoj přijalo 3,6 mld. Kč, (-159 mil. Kč), z toho 2,5 mld. Kč (+145 mil. Kč) v rámci Integrovaného regionálního OP 2014+, 570 mil. Kč (-9 mil. Kč) OP Technická pomoc 2014+, 413 mil. Kč (-264 mil. Kč) OP Praha – pól růstu ČR 2014+ atd.) Kapitole Ministerstvo životního prostředí byly převedeny téměř 2,0 mld. Kč (+682 mil. Kč) převážně v rámci OP Životní prostředí 2014+, Ministerstvu zdravotnictví 666 mil. Kč (+97 mil. Kč), z toho 422 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+, 212 mil. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+, Technologické agentuře České republiky 250 mil. Kč (+225 mil. Kč), z toho 233 mil. Kč v rámci finančních mechanismů), Ministerstvu financí 219 mil. Kč (-22 mil. Kč), z toho 198 mil. Kč v rámci OP Technická pomoc 2014+ atd.

Neinvestiční přijaté transfery ze zvláštních fondů ústřední úrovně (položka 4114) dosáhly **11,2 mld. Kč** (-6,5 mld. Kč). Ze zvláštních účtů Ministerstva financí po zrušení Fondu národního majetku byla do příjmů kapitoly VPS na základě možnosti dané § 5 odst. 3 písm. c) bod 5 zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku, převedena částka 10,0 mld. Kč (-6,5 mld. Kč). Uvedený objem odpovídal výši dané schváleným rozpočtem. Kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu obdržela prostředky ve výši 1,2 mld. Kč

(+11 mil. Kč) určené na krytí výdajů určených na odstraňování následků těžby uranu v oblasti Stráže pod Ralskem státním podnikem Diamo.

Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí (podseskupení 415) ve výši **29,9 mld. Kč** (-861 mil. Kč) představovaly zejména transfery přijaté od EU ve výši 29,5 mld. Kč (-931 mil. Kč). Na zmíněném poklesu se podílela kapitola Ministerstvo zemědělství s příjmy ve výši 29,2 mld. Kč (-816 mil. Kč) při plnění rozpočtu po změnách na 93,1 %. Jednalo se především o prostředky určené na krytí výdajů na financování **společné zemědělské politiky**, tj. na Přímé platby zemědělcům 2014+ téměř 22,0 mld. Kč (+31 mil. Kč), na Program rozvoje venkova 2014+ v částce 6,8 mld. Kč (-863 mil. Kč) a na Společnou organizaci trhu 2014+ ve výši 419 mil. Kč (-5 mil. Kč). **Neinvestiční přijaté transfery od cizích států** (tj. mimo rámec společných programů EU/FM a ČR) dosáhly **332 mil. Kč** (+61 mil. Kč). Nejvíce těchto příjmů vykazala kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí, kde prostředky ve výši 268 mil. Kč představovaly refundace dávek státní sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti ze zahraničí mezi institucemi.

Neinvestiční převody z vlastních fondů a ve vztahu k útvarům bez plné právní subjektivity (podseskupení 413) dosáhly **2,4 mld. Kč** (-330 mil. Kč). Největší objem (1,7 mld. Kč) i příčinu poklesu (-453 mil. Kč) představovaly převody z rezervních fondů organizačních složek státu (položka 4135) do příjmů kapitol, kdy nejvíce poklesly převody do příjmů kapitoly Ministerstvo obrany (-362 mil. Kč). Významné převody z rezervního fondu vykazala kapitola Ministerstvo vnitra (1,0 mld. Kč s růstem o 83 mil. Kč), z nichž 558 mil. Kč bylo převedeno do příjmů Hasičským záchranným sborům a 65 mil. Kč Krajským ředitelstvím policie ČR. Kapitola Ministerstvo zdravotnictví převedla 535 mil. Kč (+27 mil. Kč), především prostřednictvím Státního ústavu pro kontrolu léčiv podle zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech. Převody z ostatních vlastních fondů (položka 4132) činily 587 mil. Kč (+115 mil. Kč), a týkaly se především kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (414 mil. Kč, +158 mil. Kč), kde představovaly příjmy z majetkových trestních sankcí převedené ze zvláštního účtu Ministerstva spravedlnosti, a dále kapitoly Ministerstvo vnitra v částce 129 mil. Kč. Z celku představovala částka 51 mil. Kč převody z vlastních fondů hospodářské činnosti (položka 4131) Vězeňské služby ČR v rámci kapitoly Ministerstvo spravedlnosti.

Neinvestiční přijaté transfery od obcí a krajů (podseskupení 412) vykazala jen kapitola Ministerstvo vnitra ve výši 37 mil. Kč (-4 mil. Kč). Tyto prostředky směřovaly zejména hasičským záchranným sborům na základě smluv o poskytnutí finančního příspěvku (35 mil. Kč).

Investiční přijaté transfery

Investiční přijaté transfery dosáhly **63,5 mld. Kč (-12,3 mld. Kč, tj. -16,2 %)**, což představovalo 70,9 % rozpočtu po změnách sníženého březnovou novelou o 25 mld. Kč. Na významném poklesu se nejvíce podílely převody z Národního fondu (-9,7 mld. Kč).

Investiční přijaté transfery byly z velké části tvořeny **transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně (podseskupení 421)**, které dosáhly **57,3 mld. Kč** (-10,3 mld. Kč) při plnění rozpočtu po změnách na 88,5 %. Z této částky představovaly příjmy z rozpočtu EU a FM ve formě **investičních převodů z Národního fondu 56,8 mld. Kč (-9,7 mld. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 89,8 %. Výrazný propad těchto příjmů souvisel s inkasem kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 4,3 mld. Kč vyplacným v roce 2020 a vztahujícím se k programovému období 2007-2013 a také s příjmem kapitoly Ministerstvo dopravy nižším o 4,5 mld. Kč z důvodu snížení tempa refundace příjmů v rámci OP Doprava 2014+. Největší objem prostředků směřoval do příjmů kapitol Ministerstvo pro místní rozvoj (18,3 mld. Kč, -1,2 mld. Kč - z toho 17,8 mld. Kč v rámci Integrovaného regionálního OP 2014+ a 485 mil. Kč v rámci OP Praha – pól růstu ČR 2014+), Ministerstvo dopravy (15,7 mld. Kč, -4,5 mld. Kč v rámci OP Doprava 2014+), Ministerstvo životního prostředí (9,3 mld. Kč, +1,1 mld. Kč – zejména v rámci OP Životní prostředí 2014+), Ministerstvo průmyslu a obchodu (7,6 mld. Kč, -4,9 mld. Kč – téměř vše v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (4,5 mld. Kč, +376 mil. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+), Ministerstvo vnitra (799 mil. Kč, +200 mil. Kč – z toho 680 mil. Kč v rámci Integrovaného regionálního OP 2014+, 109 mil. Kč v rámci OP Životní prostředí 2014+), Ministerstvo kultury (251 mil. Kč, +47 mil. Kč v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+), Ministerstvo zdravotnictví (184 mil. Kč, -798 mil. Kč – z toho 128 mil. Kč v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ a 34 mil. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+), Ministerstvo zemědělství (104 mil. Kč, -202 mil. Kč – z toho 66 mil. Kč v rámci OP Rybářství 2014+ a 32 mil. Kč v rámci

Integrovaného regionálního operačního programu 2014+) atd. **Investiční přijaté transfery ze státních fondů (položka 4213)** ve výši 373 mil. Kč (-577 mil. Kč) představovaly převody prostředků ze Státního zemědělského intervenčního fondu do příjmů Státního pozemkového úřadu v rámci kapitoly Ministerstvo zemědělství z titulu předfinancování Programu rozvoje venkova 2014+. **Investiční přijaté transfery ze zvláštních fondů ústřední úrovně (položka 4214)** ve výši 117 mil. Kč (+4 mil. Kč) směřovaly výhradně kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu jako převod prostředků z titulu § 5 odst. 3 písm. c) bodu 8 zákona na financování strategických průmyslových zón.

Investiční transfery přijaté od EU (položka 4233) dosáhly 6,1 mld. Kč (-1,9 mld. Kč) při plnění rozpočtu po změnách sníženého březnovou novelou o 25 mld. Kč na 24,5 %. Příčinou nízkého plnění jsou zejména příjmy kapitoly Ministerstvo dopravy ve výši 3,6 mld. Kč (-1,1 mld. Kč), které naplnily rozpočet jen na 17,9 %. Jednalo se o prostředky na krytí výdajů v rámci komunitárního programu Nástroj pro propojení Evropy 2014+. Rozpočet roku 2021 předpokládal v rámci nástroje Facilita na podporu oživení a odolnosti refundaci příjmů ve výši 15 mld. Kč, ovšem skutečnost dosáhla nulových hodnot. Kapitola Ministerstvo zemědělství získala od EU na krytí investiční části výdajů Programu rozvoje venkova 2014+ částku 2,3 mld. Kč (-757 mil. Kč).

Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně (podseskupení 422) vykázané výhradně kapitolou Ministerstvo vnitra ve výši 83 mil. Kč (-31 mil. Kč) směřovaly hasičským záchranným sborům na základě smluv o poskytnutí finančního příspěvku.

Prostředky z rozpočtu z EU a FM – agregované údaje

Příjmy prostředků z rozpočtu EU a FM určené na krytí předfinancovaných výdajů na společné programy ČR a EU/FM (podle údajů z rozpočtového informačního systému ve vazbě na závazné ukazatele), v roce 2021 dosáhly **126,3 mld. Kč (-10,7 mld. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 85,4 %. Jak již bylo uvedeno výše, pokles zapříčinilo zejména loňské inkaso 4,2 mld. Kč, které souviselo s doplatkem za programové období 2007-2013 a také snížení tempa refundace příjmů v rámci OP Doprava 2014+. V souvislosti s potřebou řešit hospodářské a sociální dopady nemoci COVID-19 vznikl nový nástroj programového období 2021-2027 tzv. Národní plán obnovy, jehož zásadním prvkem je nástroj Facilita na podporu oživení a odolnosti (dále jen RRF). Na rok 2021 původně stanovil státní rozpočet příjmy z RRF ve výši 41,2 mld. Kč. Březnová novela státního rozpočtu snížila tyto příjmy o 25 mld. Kč, což souviselo s nezahrnutím kompenzací ušlých příjmů v rámci daňových reforem do Národního plánu obnovy. Novelizovaný rozpočet plánoval tyto příjmy ve výši 16,2 mld. Kč, z toho 15 mld. Kč v kapitole Ministerstvo dopravy a 1,2 mld. Kč v kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj. V průběhu roku 2021 byly v rámci RRF čerpány prostředky na výdajové straně v objemu 11,4 mld. Kč, ale k jejich proplacení do příjmů státního rozpočtu zatím nedošlo.

Následující tabulka ukazuje příjmy státního rozpočtu z EU a FM v roce 2020 a 2021 v členění dle jednotlivých nástrojů.

Tabulka č. 49: Příjmy z EU/FM určené na krytí výdajů na společné programy ČR a EU/FM v roce 2020 a 2021 (mil. Kč)

Nástroj	2020				2021				2021-2020
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	% plnění	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	% plnění	Rozdíl skutečnosti
OP Podnikání a inovace	0	0	4 245	x	0	0	0	x	-4 245
OP Technická pomoc	4	0	0	x	0	0	0	x	0
Regionální operační programy	0	0	58	x	0	0	0	x	-58
Jiné programy/projekty EU	26	26	56	214,2	38	38	72	189,6	16
Komunitární programy	61	61	46	74,7	48	49	27	55,4	-19
Twinning out	0	0	2	x	0	0	9	x	7
Fond solidarity	0	0	0	x	0	431	0	0,0	0
Finanční mechanismy	549	549	64	11,6	424	424	349	82,3	285
OP Rybářství 2014+	120	120	111	92,1	120	120	124	103,5	14
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	12 000	21 200	17 868	84,3	10 000	14 000	14 054	100,4	-3 814
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+	12 766	14 260	13 570	95,2	13 247	12 860	13 485	104,9	-85
OP Zaměstnanost 2014+	6 693	9 217	7 044	76,4	6 068	8 308	11 896	143,2	4 852
OP Doprava 2014+	11 000	11 000	20 307	184,6	19 280	19 280	15 830	82,1	-4 477
OP Životní prostředí 2014+	9 877	11 416	9 609	84,2	6 190	9 213	11 357	123,3	1 748
Integrovaný regionální operační program 2014+	20 895	23 285	23 539	101,1	24 451	25 133	21 749	86,5	-1 789
OP Praha - pól růstu ČR 2014+	1 539	1 539	953	61,9	705	705	898	127,4	-55
OP Technická pomoc 2014+	998	1 002	902	90,1	656	656	796	121,3	-107
OP přeshraniční spolupráce 2014+	71	72	117	162,3	47	41	72	173,1	-46
OP nadnárodní spolupráce 2014+	30	30	13	42,1	7	5	2	42,7	-11
OP meziregionální spolupráce - Technická pomoc 2014+	1	1	0	0,0	1	1	0	42,4	0
Jiné EU 2014+	215	279	474	169,9	574	434	404	93,2	-70
Komunitární programy 2014+	2 528	2 527	5 011	198,3	5 460	5 460	3 770	69,0	-1 241
Program ELENA (Horizont 2020)	0	0	0	x	0	0	0	x	0
Program rozvoje venkova 2014+	8 347	10 347	10 672	103,1	7 500	11 000	9 052	82,3	-1 620
Přímé platby zemědělcům 2014+	21 945	21 945	21 936	100,0	21 000	21 000	21 967	104,6	31
Společná organizace trhu 2014+	472	472	424	89,7	156	156	419	268,4	-5
Programy nadnárodní spolupráce 2021+	0	0	0	x	0	2	0	0,0	0
Program pro jednotný trh	0	0	0	x	0	0	2	x	2
Národní plán obnovy (RRF)	0	0	0	x	16 200	18 584	0	0,0	0
Program Občané, rovnost, práva a hodnoty	0	0	0	x	0	0	2	x	2
Jiné EU 2021+	0	0	0	x	0	2	2	70,0	2
CELKEM	110 136	129 347	137 020	105,9	132 171	147 899	126 337	85,4	-10 682
z toho: OP 2007-2013 *)	90	87	4 407	x	86	517	108	20,9	-4 299
SZP 2014-2020	30 764	32 764	33 031	100,8	28 656	32 156	31 438	97,8	-1 593
OP 2014-2020 *)	78 733	95 948	99 518	103,7	86 805	96 214	94 437	98,2	-5 080
OP 2021+ *) **)	0	0	0	x	16 200	18 588	5	0,0	5
Finanční mechanismy	549	549	64	11,6	424	424	349	82,3	285

*) včetně komunitárních programů, jiných programů EU a Twinning out

***) včetně Národního plánu obnovy (RRF)

Tabulka č. 50: Srovnání příjmů z EU/FM a výdajů SR (bez národního podílu) na společné programy ČR a EU/FM v roce 2021 (mil. Kč)

Společné programy ČR a EU/FM v roce 2021	Příjmy z rozpočtu EU a FM				Výdaje SR na společné programy ČR a EU/FM *)					Rozdíl P - V (skut.)
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost 2021	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost 2021	Plnění (%)	
Jiné programy/projekty EU	38	38	72	189,6	38	38	48	42	87,7	30
Komunitární programy	48	49	27	55,4	48	49	177	60	34,2	-34
Twinning out	0	0	9	x	0	0	9	9	99,2	0
Fond solidarity	0	431	0	0,0	0	431	431	211	48,9	-211
Finanční mechanismy	424	424	349	82,3	424	424	949	425	44,8	-77
OP Rybářství 2014+	120	120	124	103,5	120	120	190	151	79,3	-27
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	10 000	14 000	14 054	100,4	10 000	14 000	16 937	14 124	83,4	-70
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+	13 247	12 860	13 485	104,9	13 247	12 860	16 509	12 787	77,5	698
OP Zaměstnanost 2014+	6 068	8 308	11 896	143,2	6 068	8 308	11 323	9 805	86,6	2 091
OP Doprava 2014+	19 280	19 280	15 830	82,1	19 280	19 280	21 288	16 188	76,0	-358
OP Životní prostředí 2014+	6 190	9 213	11 357	123,3	6 190	9 213	12 714	10 113	79,5	1 244
Integrovaný regionální operační program 2014+	24 451	25 133	21 749	86,5	24 451	25 135	27 298	22 375	82,0	-626
OP Praha - pól růstu ČR 2014+	705	705	898	127,4	705	705	1 560	704	45,1	194
OP Technická pomoc 2014+	656	656	796	121,3	656	656	1 067	778	72,9	18
OP přeshraniční spolupráce 2014+	47	41	72	173,1	47	41	223	48	21,6	24
OP nadnárodní spolupráce 2014+	7	5	2	42,7	7	5	61	2	2,6	1
OP meziregionální spolupráce - Technická pomoc 2014+	1	1	0	42,4	1	1	1	0	29,4	0
Jiné EU 2014+	574	434	404	93,2	574	432	599	402	67,1	2
Komunitární programy 2014+	5 460	5 460	3 770	69,0	5 460	5 460	5 764	5 635	97,8	-1 865
Program ELENA (Horizont 2020)	0	0	0	x	0	0	0	0	100,0	0
Program rozvoje venkova 2014+	7 500	11 000	9 052	82,3	7 500	11 000	11 016	9 563	86,8	-511
Přímé platby zemědělcům 2014+	21 000	21 000	21 967	104,6	21 000	21 000	31 252	22 260	71,2	-293
Společná organizace trhu 2014+	156	156	419	268,4	156	156	373	351	94,2	68
Programy nadnárodní spolupráce 2021+	0	2	0	0,0	0	2	2	0	0,0	0
Program pro jednotný trh	0	0	2	x	0	0	2	2	100,0	0
Národní plán obnovy (RRF)	16 200	18 584	0	0,0	16 200	18 584	18 584	11 361	61,1	-11 361
Program Občané, rovnost, práva a hodnoty	0	0	2	x	0	0	2	0	8,6	2
Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF) 2021+	0	0	0	x	0	0	2	0	0,0	0
Jiné EU 2021+	0	2	2	70,0	0	2	2	2	92,5	-1
CELKEM	132 171	147 899	126 337	85,4	132 171	147 899	178 380	137 400	77,0	-11 063
z toho: OP 2007-2013 *)	86	517	108	20,9	86	517	665	323	48,5	-214
SZP 2014-2020	28 656	32 156	31 438	97,8	28 656	32 156	42 640	32 174	75,5	-736
OP 2014-2020 *)	86 805	96 214	94 437	98,2	86 805	96 214	115 533	93 113	80,6	1 325
OP 2021+ *) **)	16 200	18 588	5	0,0	16 200	18 588	18 593	11 365	61,1	-11 360
Finanční mechanismy	424	424	349	82,3	424	424	949	425	44,8	-77

*) včetně komunitárních programů, jiných programů EU a Twinning out

***) včetně Národního plánu obnovy (RRF)

Komentář k příjmům státního rozpočtu určeným na krytí výdajů na společné programy a projekty ČR a EU, které byly předfinancovány ze státního rozpočtu a proplaceny Národním fondem v roce 2021

Stav proplácení prostředků EU z programového období 2014-2020

V roce 2021 byly Národním fondem převedeny na příjmové účty státního rozpočtu prostředky kryjící předfinancovaný podíl EU u operačních programů (dále jen „OP“) období 2014-2020 v celkové výši 90,2 mld. Kč. Oproti roku 2020 tyto příjmy státního rozpočtu mírně klesly o 3,7 mld. Kč, tj. o 4,0 %. Prostředky na předfinancování podílu EU (a tedy i očekávané příjmy podílu EU) byly ve státním rozpočtu pro rok 2021 schváleny ve výši 80,7 mld. Kč, přičemž rozpočet po změnách (tj. po zohlednění rozpočtových opatření) představoval celkem 90,3 mld. Kč. Z výsledků skutečného čerpání, resp. prostředků přijatých státním rozpočtem, vyplývá, že rozpočtované příjmy byly naplněny na 99,9 %. Detailní údaje o výši rozpočtovaných a přijatých prostředků dle jednotlivých OP udává tabulka níže.

Tabulka č. 51: Příjmy státního rozpočtu z Národního fondu za rok 2021 za operační programy z období 2014-2020 (mil. Kč)

Operační program	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index v % 2021/2020
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	17 868	10 000	14 000	14 054	100,4	78,7
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	13 570	13 247	12 860	13 485	104,9	99,4
OP Zaměstnanost	7 044	6 068	8 308	11 896	143,2	168,9
OP Doprava II	20 307	19 280	19 280	15 830	82,1	78,0
OP Životní prostředí II	9 609	6 190	9 213	11 357	123,3	118,2
Integrovaný regionální operační program	23 539	24 451	25 133	21 749	86,5	92,4
OP Praha - pól růstu ČR	953	705	705	898	127,4	94,2
OP Technická pomoc II	902	656	656	796	121,3	88,2
OP Rybářství II	111	120	120	124	103,5	112,4
CELKEM	93 902	80 717	90 274	90 189	99,9	96,0

Pozn.: V přehledu nejsou uvedeny údaje za Interreg V-A Česká republika – Polsko, který není předfinancován ze státního rozpočtu a je financován mimo rozpočet prostřednictvím účtů Národního fondu (neplatí v případech, kde příjemcem projektu je OSS nebo PO OSS).

V roce 2021 došlo k meziročnímu nárůstu příjmů u OP Zaměstnanost, OP Životní prostředí 2014-2020 a OP Rybářství 2014-2020. U ostatních operačních programů byl příjem prostředků nižší než v roce 2020. Tento dílčí pokles příjmů státního rozpočtu je nutné spíše přisoudit běžnému cyklu realizace operačních programů, jelikož u žádného z programů nebylo identifikováno zásadní riziko v jeho realizaci, v čerpání jeho alokace nebo plnění pravidla N+3. Z důvodu blížícího se konce tohoto programového období lze očekávat, že příjmy státního rozpočtu se budou i v následujících letech pohybovat poblíž hranice 90 mld. Kč.

Nejvyšší meziroční nárůst prostředků proplacených do státního rozpočtu byl zaznamenán u OP Zaměstnanost, u kterého v porovnání s rokem 2020 byly příjmy o cca 69 % vyšší. U všech operačních programů probíhalo v roce 2021 proplácení prostředků do státního rozpočtu standardně a bez problémů a do státního rozpočtu byly proplaceny všechny prostředky, které mohl Národní fond (Platební certifikační orgán), s ohledem na předložené souhrnné žádosti od řídicích orgánů a platby od Evropské komise, převést.

Národní fond je v průběžném kontaktu s řídicími orgány jednotlivých OP s cílem maximalizovat objem výdajů vykázaných řídicími orgány, které je následně možné na základě souhrnných žádostí proplatit na příjmové účty státního rozpočtu a také vykázat Evropské komisi v žádostech o platbu.

V roce 2021 bylo splněno tzv. pravidlo N+3 u všech operačních programů a nedošlo tak ke ztrátě alokace u žádného z OP. K 31. 12. 2021 bylo ČR ze strany EK vyplaceno (na základě průběžných plateb a plateb průběžných zůstatků) 60,5 % celkové alokace pro toto programové období, resp. 77,6 % celkové alokace při zohlednění průběžných a předběžných (záloh) plateb. Reálné čerpání (po očištění o finanční opravy z účtů) ke konci roku 2021 dosáhlo 66,4 % celkové alokace.

Stav proplácení prostředků EU z programového období 2007-2013

V roce 2021 Národní fond nepřevodil do státního rozpočtu žádné prostředky, které by se týkaly operačních programů z tohoto programového období.

Z hlediska plnění příjmů státního rozpočtu nelze období 2007-2013 nadále považovat za ukončené. Evropská komise zatím zcela finančně neuzavřela operační programy, které plně nevyčerpaly přidělenou alokaci a u nichž zároveň probíhají šetření dosud neuzavřených případů nesrovnalostí. Jedná se o OP Výzkum a vývoj pro inovace, Integrovaný OP, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, ROP Severozápad a ROP Jihozápad. V případě kladného výsledku šetření očekáváme obdržení plateb, které budou následně převedeny na příjmové účty státního rozpočtu. Dále také nebyly dosud vypořádány všechny vrácené prostředky připadající na chybně využitý výdaje a lze tak očekávat, že na příjmové účty státního rozpočtu budou i u ostatních operačních programů ještě převedeny další příjmy vázající se k tomuto období. Zároveň však nelze do budoucna vyloučit nutnost vrátit některé prostředky zpět EK. Aktuální přehled vyčerpání alokace operačních programů 2007-2013 udává následující tabulka.

Tabulka č. 52: Vyčerpání původní alokace operačních programů 2007-2013 (EU podíl v EUR, stav k 31. 12. 2021)

OP	Původní alokace	Vyčerpáno z alokace	Vyčerpáno z alokace %	Celkové nedočerpání ¹
OP Doprava	5 821 490 363	5 821 490 363	100,0%	
OP Životní prostředí	4 917 867 098	4 643 206 248	94,4%	274 660 850
OP Podnikání a inovace	3 120 690 664	3 120 690 664	100,0%	
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1 901 185 267	1 896 834 228	99,8%	4 351 039
OP Výzkum a vývoj pro inovace	2 070 680 884	1 760 243 177	85,0%	310 437 707
Integrovaný OP	1 619 022 309	1 573 260 811	97,2%	45 761 498
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1 771 813 142	1 596 953 199	90,1%	174 859 943
OP Technická pomoc	175 904 963	112 707 023	64,1%	63 197 942
ROP Severozápad	762 765 902	669 067 614	87,7%	93 698 287
ROP Moravskoslezsko	750 981 748	750 981 748	100,0%	
ROP Jihovýchod	720 363 547	720 363 547	100,0%	
ROP Střední Morava	672 244 025	672 244 025	100,0%	
ROP Severovýchod	671 291 163	671 291 163	100,0%	
ROP Jihozápad	633 653 121	627 678 774	99,1%	5 974 347
ROP Střední Čechy	571 717 102	571 717 102	100,0%	
OP Praha Konkurenceschopnost	243 181 406	243 181 406	100,0%	
OP Praha Adaptabilita	114 797 583	101 798 004	88,7%	12 999 578
OP Přeshraniční spolupráce ČR-PL	219 459 344	211 036 549	96,2%	8 422 795
OP Rybářství	27 106 675	24 214 509	89,3%	2 892 166
CELKEM	26 786 216 306	25 788 960 154	96,3%	997 256 152

¹ Celkové nedočerpání se může navýšit s ohledem na probíhající šetření neuzavřených případů nesrovnalostí.

Stav proplácení prostředků EU z programového období 2021-2027

U programů z programového období 2021-2027 v roce 2021 probíhaly finální přípravy potřebné k zahájení čerpání prostředků tohoto období. Evropské komisi byla do formálního dialogu v prosinci, resp. v lednu 2022, předložena Dohoda o partnerství a také některé operační programy: OP Jan Amos Komenský, OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, OP Technická pomoc 2021-2027, OP Zaměstnanost+, OP Doprava 2021-2027, OP Životní prostředí 2021-2027 a Integrovaný regionální operační program 2021-2027. Doposud však žádný program nebyl Evropskou komisí schválen.

Souběžně probíhala jednak příprava metodického prostředí pro realizaci programů a manuálů řídicích orgánů a jednak také monitorovacího systému MS2021+.

V roce 2021 již sice byly ve státním rozpočtu rozpočtovány prostředky pro některé programy, nebyly však prozatím ze státního rozpočtu proplaceny žádné výdaje týkající se tohoto období. Jelikož nebyly v roce 2021 žádné programy schváleny, neobdržela Česká republika od Evropské komise žádné prostředky. Zahájení čerpání prostředků z tohoto období lze očekávat nejdříve ve druhé polovině roku 2022.

III. Výdaje státního rozpočtu

1 Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu

Zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021 ze dne 18. prosince 2020 stanovil výdaje státního rozpočtu na rok 2021 v celkové výši 1 808,3 mld. Kč, z toho 131,7 mld. Kč představovaly výdaje, u nichž se předpokládalo proplacení z rozpočtu Evropské unie. Běžné výdaje byly zahrnuty v objemu 1 620,8 mld. Kč a kapitálové výdaje v objemu 187,5 mld. Kč. Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2020 měly být celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2021 nižší o 1,9 % (-34,6 mld. Kč); běžné výdaje nižší o 3,0 % (-49,5 mld. Kč) a kapitálové výdaje vyšší o 8,6 % (+14,9 mld. Kč).

Při sestavování státního rozpočtu na rok 2021 se vycházelo z dat a prognóz, které byly v té době aktuálně k dispozici. Epidemie COVID-19, která vypukla v březnu 2020, s sebou přinesla významný propad ekonomické aktivity, omezení daňových příjmů státního rozpočtu a zvýšené výdaje na boj proti šíření epidemie a také na podporu ekonomiky. Vývoj epidemie je bohužel i v současné době stále velmi nepředvídatelný, a byť se předpokládalo, že se ke konci roku 2020 situace zlepší a v roce 2021 nastane oživení ekonomické aktivity, nastalo naopak její zhoršení, a to i přes výrazné restriktce ze strany vlády. Z těchto důvodů bylo nutné přistoupit k novele zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2021, která byla schválena Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 18. února 2021 (s účinností od 1. března 2021). Zákon č. 92/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021, stanovil **celkové výdaje ve výši 1 885,6 mld. Kč, tj. navýšené o 77,3 mld. Kč. Běžné výdaje byly nově schváleny v objemu 1 698,1 mld. Kč a kapitálové výdaje zůstaly v objemu 187,5 mld. Kč.** Novela počítala s navýšením prostředků v kapitole VPS o 48 mld. Kč určených na podporu podnikání i veřejného sektoru. Prostředky měly být zdrojem pro realizaci programů Antivirus, COVID 2021, COVID - Nepokryté náklady, pro vyplacení příspěvku obcím a krajům na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021, ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče, dotací v oblasti sociálních služeb či pro zajištění testování ve školách. O další prostředky byly nejvíce navýšeny rozpočty kapitol Ministerstvo zdravotnictví (+7 mld. Kč na nákup vakcín), Ministerstvo průmyslu a obchodu (+5 mld. Kč na programy COVID Gastro – Uzavřené provozovny, COVID Sport III Lyžařské areály, COVID – veletrhy), Státní dluh (+4,9 mld. Kč na obsluhu státního dluhu) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (+2,7 mld. Kč na zvýšení přídávku na dítě, +1,7 mld. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti a +0,4 mld. Kč na náhradní výživné pro nezaopatřené dítě).

V průběhu roku 2021 byl **rozpočet výdajů navýšen na 1 901,3 mld. Kč.** Jednalo se o souvztažné zvýšení rozpočtu příjmů a výdajů u 13 kapitol na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů, a to v souvislosti s financováním projektů v rámci operačních programů EU. Celkově se příjmy a výdaje souvztažně zvýšily o 15,7 mld. Kč (v roce 2020 to bylo o 19,2 mld. Kč). Z celkového navýšení připadlo nejvíce prostředků kapitole Ministerstvo zemědělství (5,5 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (4,1 mld. Kč) a Ministerstvo životního prostředí (3 mld. Kč).

V roce 2021 bylo evidováno **1 088 rozpočtových opatření** schvalovaných Ministerstvem financí. Oproti roku 2020 jde o snížení počtu provedených rozpočtových opatření o 96.

Nejvíce rozpočtových opatření bylo Ministerstvem financí schváleno v kapitole Všeobecná pokladní správa (206) a v kapitole Ministerstvo vnitra (136), dále pak v kapitolách Ministerstvo obrany (68), Ministerstvo zahraničních věcí (63) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (62). V těchto kapitolách bylo provedeno celkem 535 rozpočtových opatření, což odpovídá 49,2 % rozpočtových opatření v roce 2021, která podléhají schválení Ministerstva financí.

Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků mezi jednotlivými kapitolami (40,8 %). Druhou největší skupinou pak byly přesuny prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (35,8 %). Třetí skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků v rámci rozpočtu příslušné kapitoly (18,5 %). Nižší počet rozpočtových opatření se týkal souvztažného zvýšení příjmů a výdajů (2,3 %), dále pak rozpočtových opatření realizovaných z kapitoly Státní dluh (1,8 %) a dále byly jednotlivým kapitolám uvolňovány prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv (0,7 %).

První skupinu zastoupenou podílem 40,8 % všech rozpočtových opatření schválených Ministerstvem financí tvořily **přesuny mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu**. Tyto přesuny jsou vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu nebo projektu je jeden resort, v rámci jehož rozpočtu výdajů jsou prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který rozhoduje o jejich rozdělování. Tyto přesuny se v určitém objemu každoročně opakují. Nejvíce rozpočtových opatření se v rámci této skupiny realizovalo v kapitole Ministerstvo vnitra (53), dále pak v kapitolách Ministerstvo obrany (52), Ministerstvo zahraničních věcí (48), Ministerstvo životního prostředí (42) a Ministerstvo zdravotnictví (33). Celkově si mezi sebou kapitoly v průběhu roku 2021 přesunuly finanční prostředky ve výši 3,1 mld. Kč. Poměrnou část rozpočtových opatření v této skupině (14,6 % z celkového počtu přesunů mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu schvalovaných Ministerstvem financí v roce 2021) činily převody účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací rozpočtovaných zejména v kapitolách Technologická agentura ČR, Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra na zabezpečení výzkumu, vývoje a inovací. Největší záporné saldo (-1 mld. Kč) vykázala ke konci roku 2021 kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí, a to především v souvislosti s přesunem finančních prostředků do kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj na nové výzvy u národních programů v rámci programového financování. Naopak s největším kladným saldem (0,9 mld. Kč) skončila kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj, a to zejména v souvislosti s přesunem z kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí (viz výše).

Druhou skupinu rozpočtových opatření s podílem 35,8 % na všech rozpočtových opatřeních schvalovaných Ministerstvem financí představovalo **uvolňování prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol**. Jednalo se jak o přesuny z položek účelově rozpočtovaných v kapitole Všeobecná pokladní správa, tak s podílem 18 % o přesuny z Vládní rozpočtové rezervy. Největší objem rozpočtových opatření realizovala v rámci této skupiny kapitola Ministerstvo vnitra (36), dále pak kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (17), Úřad vlády České republiky (15) a kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu (15). Největší objem finančních prostředků (ve výši 10 mld. Kč z celkových 72,3 mld. Kč) byl z kapitoly Všeobecná pokladní správa převeden do kapitoly Ministerstvo obrany za účelem zajištění stabilního financování obrany státu, a to na základě UV č. 77/2021 a 336/2021. V souvislosti s epidemií COVID-19 bylo v roce 2021 uvolněno celkem 49,9 mld. Kč z celkových 72,3 mld. Kč; tj. 69 % z celkem uvolněných prostředků. Finanční prostředky v souvislosti s epidemií COVID-19 byly uvolněny ze 3 položek kapitoly Všeobecná pokladní správa - Vládní rozpočtová rezerva (1,1 mld. Kč), Prostředky na podporu podnikání (29,3 mld. Kč) a Prostředky na podporu veřejného sektoru (19,5 mld. Kč). Největší navýšení výdajů realizovaly kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí (18,4 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (15,7 mld. Kč) a Ministerstvo zdravotnictví (14,1 mld. Kč). Z hlediska jednotlivých účelů byl největší objem finančních prostředků z výše uvedených položek v souvislosti s epidemií COVID-19 uvolněn na Cílený program podpory zaměstnanosti (13,6 mld. Kč), dále pak na mimořádné finanční ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče (12,4 mld. Kč) a Program COVID - Nepokryté náklady (9,1 mld. Kč).

Třetí skupinu zastoupenou podílem 18,5 % všech rozpočtových opatření schvalovaných Ministerstvem financí tvořily **přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly** (např. z běžných výdajů do kapitálových výdajů a naopak, přesuny mezi jednotlivými specifickými či průřezovými ukazateli apod.) na krytí rozpočtově nezajištěných potřeb. Část přesunů v rámci výdajů se uskutečnila v souvislosti se zajištěním českého podílu programů spolufinancovaných ze zdrojů EU, kdy byl navýšen podíl státního rozpočtu v rámci ukazatele „Výdaje spolufinancované zcela nebo částečně z rozpočtu EU bez SZP celkem“ v tom „ze státního rozpočtu“, a to vzhledem k současně provedenému souvztažnému navýšení příjmů a výdajů z prostředků EU dle § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel. Dále se jednalo o přesuny v rámci jednotlivých operačních programů, např. byly provedeny přesuny z oblasti ostatních běžných výdajů do ostatních plateb za provedenou práci. Nejvíce rozpočtových opatření bylo realizováno u následujících kapitol: Ministerstvo vnitra (44), Ministerstvo práce a sociálních věcí (25) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (13). Průřezem přes všechny kapitoly státního rozpočtu se nezanedbatelný počet rozpočtových opatření v rámci rozpočtu dané kapitoly týkal úprav v platové oblasti v souvislosti se zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě.

Z kapitoly Státní dluh byly v roce 2021 převedeny finanční prostředky do 8 kapitol v celkové výši 9,5 mld. Kč. Největší objem finančních prostředků (3,6 mld. Kč; 38,3 % výdajů převedených z kapitoly Státní dluh) byl z kapitoly Státní dluh převeden Všeobecné pokladní správě na úhradu odvodů vlastních zdrojů do rozpočtu EU v prosinci 2021.

Z kapitoly Operace státních finančních aktiv byly v roce 2021 převedeny finanční prostředky kapitolám Ministerstvo práce a sociálních věcí (20 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (0,2 mld. Kč) a Všeobecná pokladní správa (0,02 mld. Kč). Ministerstvu práce a sociální věcí byly finanční prostředky převedeny na zabezpečení financování důchodů ze zůstatku účtu ve státních finančních aktivech.

Čerpání jednotlivých výdajů státního rozpočtu za rok 2021 je hodnoceno v dalších částech tohoto materiálu a vztahuje se, není-li uvedeno jinak, k rozpočtu po změnách po zahrnutí novely rozpočtu.

Schválený a o rozpočtová opatření upravený rozpočet výdajů, jeho čerpání v roce 2021, vč. srovnání s rokem 2020, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 53: Výdaje státního rozpočtu (mil. Kč)

	Skutečnost 2020	Státní rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
		schválený	po změnách				
		1	2				
Běžné výdaje	1 670 309	1 698 093	1 711 978	1 729 790	101,0	103,6	59 481
Platy a podobné a související výdaje	150 498	145 626	153 448	152 836	99,6	101,6	2 338
Neinvestiční nákupy a související výdaje - z toho:	118 343	135 309	122 924	121 200	98,6	102,4	2 857
Úroky a ostatní finanční výdaje	40 816	52 643	43 245	42 057	97,3	103,0	1 241
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům - v tom:	128 657	111 557	129 947	150 112	115,5	116,7	21 456
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	106 753	94 893	106 446	125 414	117,8	117,5	18 661
Neinvestiční transfery neziskovým a pod. organizacím	21 904	16 663	23 501	24 699	105,1	112,8	2 795
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní - z toho:	498 401	500 095	515 335	520 368	101,0	104,4	21 967
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	180 169	200 898	192 026	192 196	100,1	106,7	12 027
Neinvestiční transfery státním fondům	66 353	50 767	64 269	65 793	102,4	99,2	-561
Neinvestiční transfery fondům soc. a veř. zdrav. pojištění	97 273	129 642	127 016	126 338	99,5	129,9	29 065
Neinvestiční transfery prostředků do státních finančních aktiv	16 439	0	0	0	x	0,0	-16 439
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	224 248	218 838	232 470	237 289	102,1	105,8	13 041
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	91 375	77 540	87 825	87 841	100,0	96,1	-3 534
Převody vlast. fondům a ve vztahu k útvarům bez plné práv. subj.	2 232	2 170	2 204	2 212	100,4	99,1	-20
Neinvestiční transfery obyvatelstvu - v tom:	703 439	710 841	710 177	708 975	99,8	100,8	5 537
Sociální dávky *)	687 286	696 977	693 408	692 237	99,8	100,7	4 951
Náhrady placené obyvatelstvu	668	600	660	702	106,5	105,2	35
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	15 485	13 264	16 109	16 036	99,5	103,6	551
Neinvestiční transfery a související platby do zahraničí - z toho:	60 363	60 845	65 179	65 055	99,8	107,8	4 692
Odvody do rozpočtu EU	53 607	54 920	58 547	58 547	100,0	109,2	4 940
Neinvestiční půjčené prostředky	500	0	488	561	115,1	112,2	61
Neinvestiční převody Národnímu fondu	0	500	151	1	0,6	x	1
Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu	5 241	7 538	7 973	5 709	71,6	108,9	468
Ostatní neinvestiční výdaje	4 868	25 783	6 356	4 972	78,2	102,1	104
Kapitálové výdaje	172 621	187 520	189 363	177 136	93,5	102,6	4 515
Investiční nákupy a související výdaje	28 438	31 100	36 731	37 858	103,1	133,1	9 420
Nákup akcií a majetk. podílů a vklady do fondů a ústavů	2 995	295	565	527	93,2	17,6	-2 469
Investiční transfery - z toho:	139 629	117 749	140 809	137 094	97,4	98,2	-2 535
podnikatelským subjektům	16 114	9 017	16 598	15 638	94,2	97,0	-476
neziskovým a podobným organizacím	4 338	141	3 043	2 437	80,1	56,2	-1 901
veřejným rozpočtům ústřední úrovně (=státním fondům)	70 025	86 501	81 295	72 750	89,5	103,9	2 724
veřejným rozpočtům územní úrovně	33 397	8 399	24 005	27 187	113,3	81,4	-6 209
příspěvkovým a podobným organizacím	13 173	13 508	15 322	15 782	103,0	119,8	2 610
obyvatelstvu	2 205	0	76	2 563	3 354,6	116,2	358
Investiční půjčené prostředky	0	0	0	0	x	x	0
Ostatní kapitálové výdaje	1 559	38 376	11 258	1 657	14,7	106,3	98
Výdaje celkem	1 842 929	1 885 613	1 901 341	1 906 925	100,3	103,5	63 996

*) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závažných ukazatelů také sociálními dávkami)

Celkové výdaje státního rozpočtu v roce 2021 dosáhly 1 906,9 mld. Kč, tj. 100,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 3,5 %, tj. o 64,0 mld. Kč. Z celku běžné výdaje představovaly 1 729,8 mld. Kč, tj. 101,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 3,6 % (+59,5 mld. Kč). Kapitálové výdaje činily 177,1 mld. Kč, tj. 93,5 % rozpočtu po změnách; meziročně se tyto výdaje zvýšily o 2,6 % (+4,5 mld. Kč). V čerpání jsou zahrnuty i výdaje, které byly nad rámec rozpočtu zapojeny z tzv. nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let. Na začátku roku 2021 činil jejich stav 174,7 mld. Kč, vyčerpáno bylo 106,4 mld. Kč.

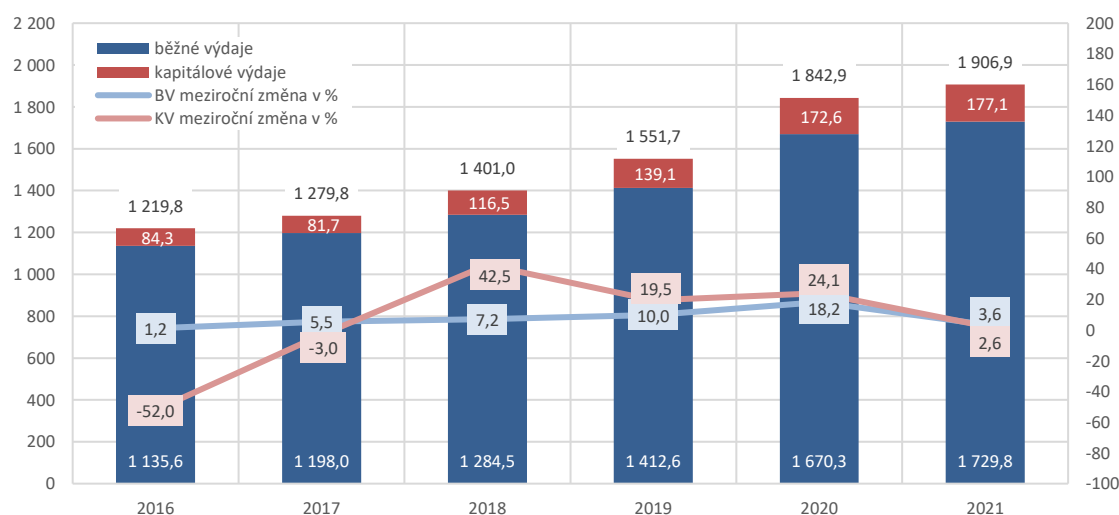
Podíl celkových výdajů státního rozpočtu na nominálním hrubém domácím produktu roku 2021 v běžných cenách (6 127,1 mld. Kč) činil 31,1 %, tj. o 1,2 p. b. méně než v roce 2020 (HDP v b. c. 5 694,4 mld. Kč).

Výdaje na společné programy EU/FM a ČR včetně společné zemědělské politiky dosáhly 150,7 mld. Kč, což představovalo meziroční pokles o 1,8 % (-2,8 mld. Kč). Do běžných výdajů se promítly objemem 72,2 mld. Kč (-4,2 mld. Kč) a do kapitálových 78,5 mld. Kč (+1,4 mld. Kč).

Od roku 2010 do roku 2017 bylo tempo výdajů státního rozpočtu očištěné od nerovnoměrně financovaných společných programů EU/FM a ČR, resp. jejich podílu následně refundovaného z EU, až na jednu výjimku pomalejší než tempo celkových příjmů bez EU/FM vlivu. K mírnému obratu tohoto stavu došlo v letech 2018 a 2019, kdy růst příjmů již nedokázal reagovat na zrychlující se tempo výdajů v těchto letech (+7,5 %, resp. +10,7 %) a zaostal za ním o 0,2 p. b., resp. 2,0 p. b. Důsledky dopadů epidemie koronaviru vedly v roce 2020 ke zvýšení tempa takto očištěných výdajů na 19,4 % a k překročení tempa očištěných příjmů o 23,6 p. b. Fakt, že se v roce 2021 se toto srovnání vrátilo do období těsně před pandemií, když tempo očištěných příjmů zaostalo za tempem očištěných výdajů jen o 2,2 p. b., nelze vnímat pozitivně, neboť výchozím bodem byla skutečnost stagnujících příjmů a rychle rostoucích výdajů v předchozích dvou letech.

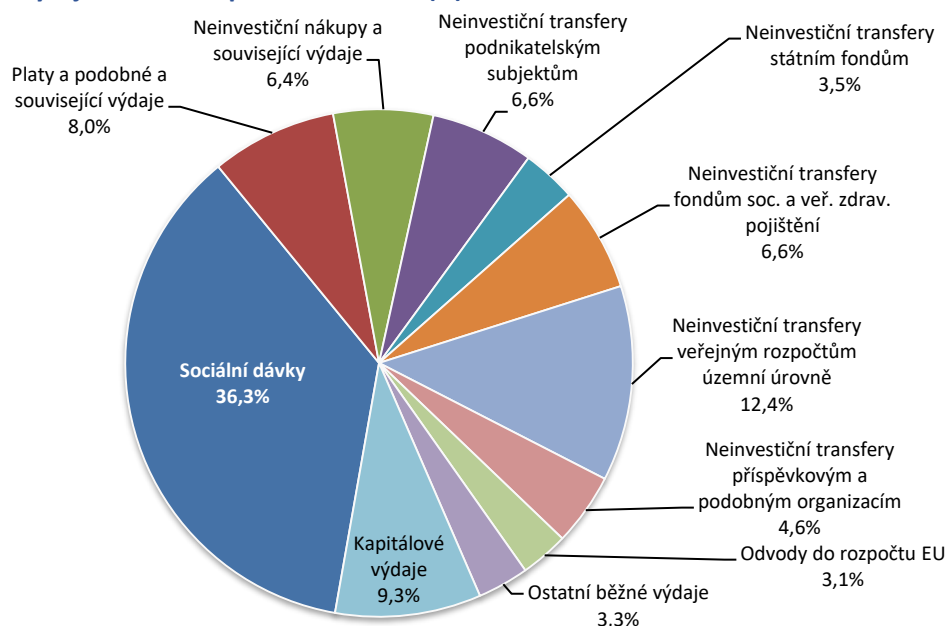
Vývoj celkových výdajů a jejich dvou základních složek od roku 2016 naznačuje níže uvedený graf.

Graf č. 14: Výdaje státního rozpočtu v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)

Strukturu výdajů státního rozpočtu za rok 2021 ukazuje následující graf:

Graf č. 15: Výdaje státního rozpočtu za rok 2021 (%)

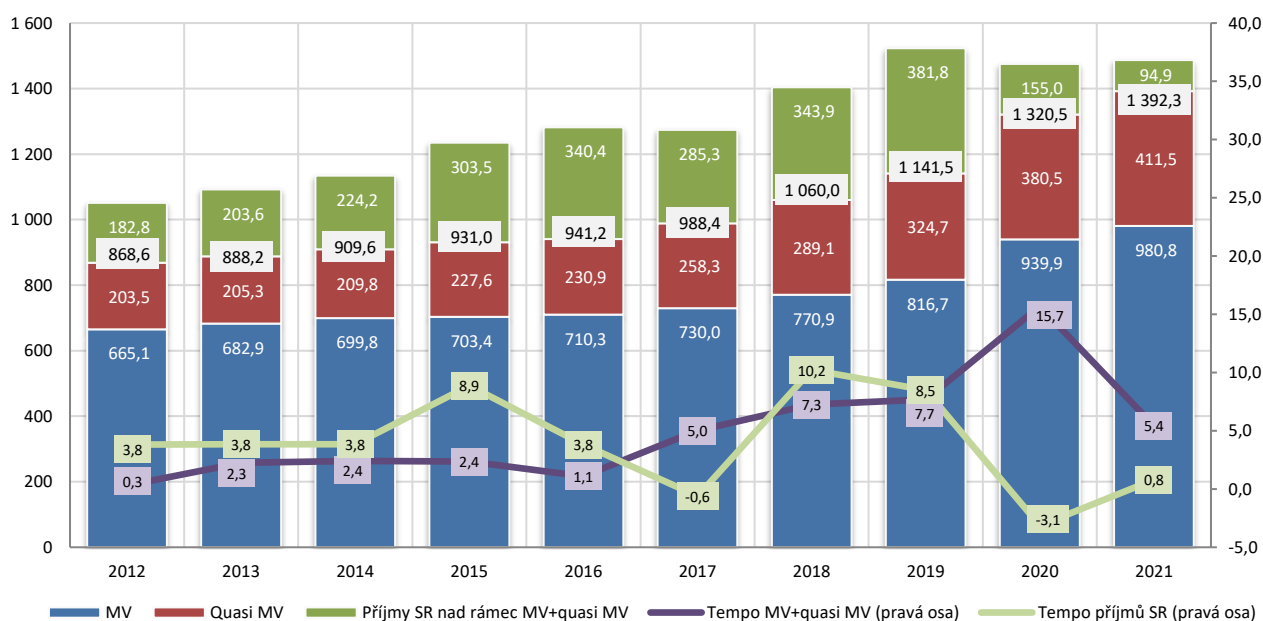
2 Mandatorní a quasi mandatorní výdaje

Mandatorní výdaje hradí stát na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv. Quasi mandatorní výdaje nejsou stanoveny zákonem ani jinými právními normami či smluvními závazky, ale přesto je stát povinen tyto výdaje uhradit a nemůže se zříci jejich plnění.

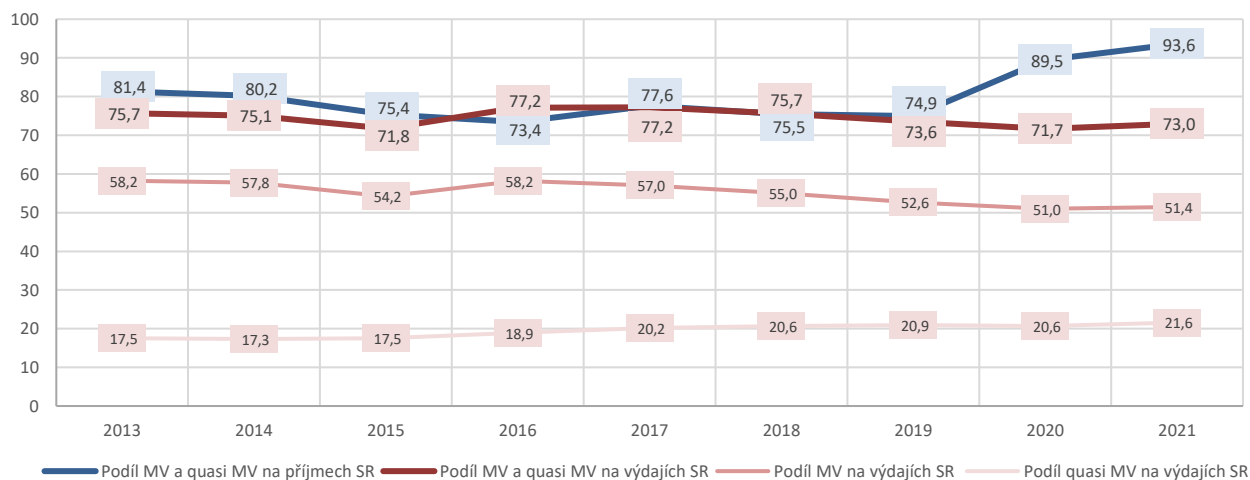
Mandatorní a quasi mandatorní výdaje dosáhly 1 392,3 mld. Kč, tj. 73,0 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2021 při meziročním růstu o 5,4 % (+71,8 mld. Kč).

Mandatorní výdaje dosáhly 980,8 mld. Kč, tj. 51,4 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2021 při meziročním růstu o 4,4 % (+40,9 mld. Kč); čerpáno bylo 99,4 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu sníženého o 11,7 mld. Kč. **Quasi mandatorní výdaje dosáhly 411,5 mld. Kč**, tj. 21,6 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2021 při meziročním růstu o 8,1 % (+30,9 mld. Kč); čerpáno bylo 101,8 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu zvýšeného o 32,4 mld. Kč.

Graf č. 16: Vývoj mandatorních a quasi mandatorních výdajů ve vztahu k celkovým příjmům SR a srovnání jejich tempa s tempem příjmů SR (mld. Kč; pravá osa v %)

Graf č. 17: Podíl mandatorních a quasi mandatorních výdajů na celkových příjmech a výdajích státního rozpočtu (v %)

Mandatorní výdaje

Mandatorní výdaje jsou výdaje státního rozpočtu, které musí stát uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona jsou odvozeny z výše jednotlivé platby stanovené zákonem nebo z uplatnění zákonných nároků a podmínek, za kterých je stát musí realizovat. Do této skupiny patří především sociální transfery obyvatelstvu (důchody, dávky nemocenského pojištění, podpory v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče a ostatní sociální dávky), platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel a státní příspěvek k penzijnímu připojištění. Pro ostatní mandatorní výdaje vyplývající z právních norem jsou stanoveny podmínky k jejich výplatě, za kterých je musí stát uhradit, ale z právního předpisu nelze přímo odvodit výši jednotlivé platby nebo výdaje (např. výdaje na podporu hypotečního úvěrování). Mandatorní výdaje vyplývající ze smluvních závazků jsou dány mezinárodními smlouvami a dohodami nebo jsou spojeny s některými státními zárukami, vládními úvěry, rozhodnutími v arbitrážních sporech, apod.

Mandatorní výdaje byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2021 zahrnuty ve výši **998,8 mld. Kč**, tj. 53,0 % z celkových rozpočtovaných výdajů (v porovnání se schváleným rozpočtem roku 2020 došlo ke zvýšení tohoto podílu o 3,4 p. b., proti skutečným výdajům roku 2020 ke zvýšení o 2,0 p. b.). Meziročně se tyto výdaje měly zvýšit o 8,1 % (+75,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2020, resp. o 6,3 % (+58,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2020. Z celku **mandatorní sociální výdaje**, viz Tabulka č. 56, byly ve státním rozpočtu plánovány v částce **845,7 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 8,6 % (+66,7 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2020, resp. o 5,3 % (+42,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2020. Sociální mandatorní výdaje tak měly odčerpat 61,0 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2021 se podílet 44,8 %. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie (54,9 mld. Kč), na dluhovou službu (52,9 mld. Kč) a dotace na obnovitelné zdroje energie (26,5 mld. Kč).

Mandatorní výdaje dosáhly 980,8 mld. Kč, tj. 51,4 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2021 při meziročním růstu o 4,4 % (+40,9 mld. Kč); čerpáno bylo 99,4 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu sníženého o 11,7 mld. Kč. Z celku představovaly 85,4 % **mandatorní sociální výdaje**, které dosáhly **837,5 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 4,3 % (+34,8 mld. Kč). Podíl mandatorních výdajů na nominálním hrubém domácím produktu v roce 2021 (6 127,1 mld. Kč) činil v běžných cenách 16,0 %, tj. o 0,5 p. b. méně než v roce 2020 (HDP v b. c. 5 694,4 mld. Kč).

Údaje o rozpočtu mandatorních výdajů v roce 2021, jeho změnách a čerpání, včetně srovnání s rokem 2020 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 54: Mandatorní výdaje (mil. Kč)

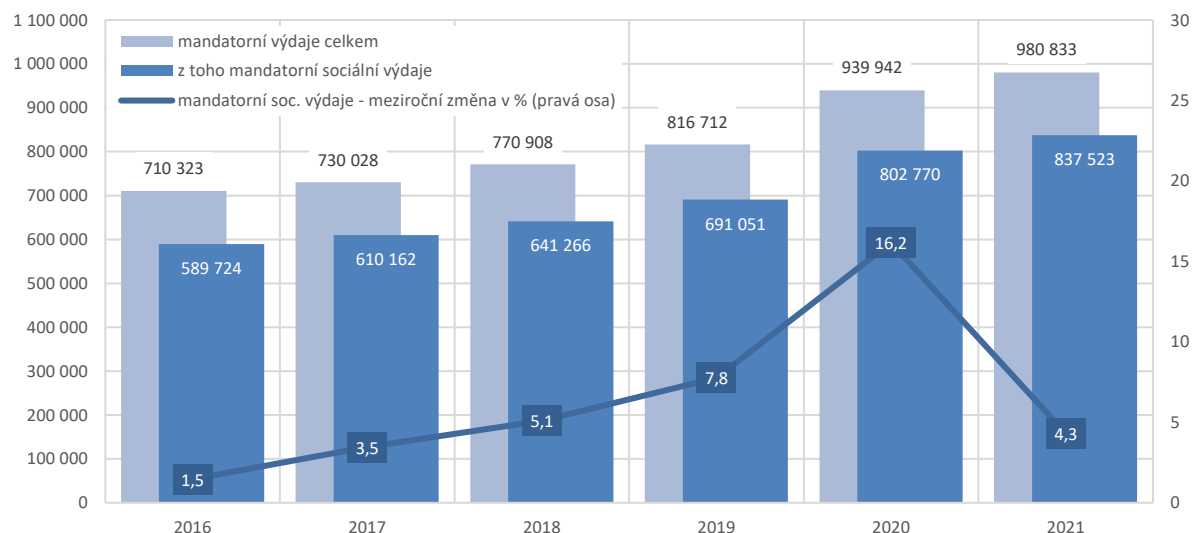
Mandatorní výdaje	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
A. Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona celkem	880 267	938 570	922 709	917 062	99,4	104,2	36 795
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandat. sociál. dotací - v tom:	697 703	707 979	704 449	703 302	99,8	100,8	5 599
Dávky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	519 843	535 577	531 484	530 739	99,9	102,1	10 896
Dávky nemocenského pojištění (vč. ozbrojených složek)	55 611	43 583	51 991	51 904	99,8	93,3	-3 707
Dávky státní sociální podpory a péčovské péče	52 614	51 952	50 070	49 714	99,3	94,5	-2 901
Ostatní sociální dávky	9 422	10 308	10 678	10 514	98,5	111,6	1 092
Podpory v nezaměstnanosti	10 567	15 500	9 720	10 006	102,9	94,7	-560
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	274	400	200	156	77,8	56,8	-118
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	8 737	9 000	9 098	9 527	104,7	109,0	790
Dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky pro osoby se zdrav. post. (MPSV)	7 481	8 658	8 208	7 949	96,8	106,2	467
Příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách	33 153	33 000	33 000	32 793	99,4	98,9	-360
Státní příspěvek k penzijnímu připojištění	7 360	7 600	7 600	7 502	98,7	101,9	142
Platba státu do zdravotního pojištění - VPS	97 262	129 632	127 000	126 322	99,5	129,9	29 060
Obsluha státního dluhu	40 145	52 854	43 391	42 234	97,3	105,2	2 088
Majetková újma peněžních ústavů	20	17	17	11	64,8	57,6	-8
Příspěvek na podporu stavebního spoření	4 118	4 200	4 238	4 238	100,0	102,9	120
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	1 341	1 957	1 989	1 714	86,1	127,8	372
Pozemkové úpravy	700	700	700	700	100,0	100,0	0
Podpora exportu - MF, EGAP, ČEB (bez dorovnání úrok. rozdílů u vývoz. úvěrů)	0	0	0	0	x	x	0
Dotace státním fondům (pouze správní výdaje SZIF)	1 733	1 900	1 900	1 900	100,0	109,6	167
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětí trestné činnosti	254	850	607	327	53,9	128,9	73
Jednorázová částka účastníkům národního boje a dalším osobám podle z. č. 261/2001 Sb. a odškodnění podle z. č. 172/2002 Sb. a další odškodnění osob	445	479	417	397	95,0	89,1	-49
Úhrada ztráty z univerzální služby podle z. č. 127/2005 Sb.	94	110	110	90	82,3	96,7	-3
Výdaje podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi - finanční náhrada	2 178	2 239	2 239	2 239	100,0	102,8	61
Kap. ČTÚ - čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž držitelů poštovní licence	300	1 500	1 500	0	0,0	0,0	-300
Dotace na obnovitelné zdroje energie	26 565	26 500	26 500	26 037	98,3	98,0	-529
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	49	53	51	49	94,7	99,5	0
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I +B/II)	59 675	60 248	64 391	63 772	99,0	106,9	4 097
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	41	70	65	48	73,1	116,1	7
Státní podpora hypotečního úvěrování	0	0	0	0	x	x	0
Souhrnné pojištění vozidel	41	70	65	48	73,1	116,1	7
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	59 634	60 178	64 326	63 724	99,1	106,9	4 090
Státní záruky (mimo programu 398080) a negarantované úvěry s.o. Správa železnic podle z. č. 77/2002 Sb.	313	0	0	0	x	0,0	-313
Výdaje na správu a vedení účtů vládních úvěrů	14	15	15	14	95,6	100,0	0
Transfery mezinárodním organizacím, platby MMF, SB	5 390	5 244	5 764	5 163	89,6	95,8	-227
Odvody a příspěvky do rozpočtu EU	53 917	54 920	58 547	58 547	100,0	108,6	4 630
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	939 942	998 818	987 100	980 833	99,4	104,4	40 892
Výdaje celkem	1 842 929	1 885 613	1 901 341	1 906 925	100,3	103,5	63 996
Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (v %)	51,00	52,97	51,92	51,44			

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona byly čerpány ve výši **917,1 mld. Kč**, tj. 99,4 % rozpočtu po změnách při úspoře 5,6 mld. Kč, a představovaly tak 93,5 % celkových mandatorních výdajů. Meziročně se zvýšily o 4,2 %, tj. o 36,8 mld. Kč. K největšímu zvýšení došlo u výdajů na platby státu za státní pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění (+29,1 mld. Kč), dále u výdajů na sociální dávky, zejména pak dávky důchodového pojištění (+10,9 mld. Kč), dále meziročně vzrostly např. výdaje na obsluhu státního dluhu (+2,1 mld. Kč) atd. Naopak k největšímu snížení došlo u výdajů na dávky nemocenského pojištění (-3,7 mld. Kč) a na dávky státní sociální podpory, nejvíce pak u rodičovského příspěvku (-3,1 mld. Kč).

Ostatní mandatorní výdaje, tj. výdaje vyplývající z jiných právních norem a ze smluvních závazků, byly čerpány ve výši **63,8 mld. Kč**, tj. 99,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 6,9 % (+4,1 mld. Kč). V objemu došlo k meziročnímu zvýšení zejména u výdajů na odvody a příspěvky do rozpočtu EU (+4,6 mld. Kč), kdy meziroční srovnání je mj. ovlivněno výplatou jednorázového příspěvku do rozpočtu Nástroje pro mimořádnou podporu (EU) ve výši 309,9 mil. Kč v roce 2020.

Následující graf ukazuje vývoj mandatorních výdajů a mandatorních sociálních výdajů v letech 2016-2021.

Graf č. 18: Vývoj mandatorních výdajů v letech 2016-2021 (mil. Kč)

Quasi mandatorní výdaje

Quasi mandatorní výdaje byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2021 zahrnuty ve výši **371,7 mld. Kč**, tj. 19,7 % z celkových rozpočtovaných výdajů. Meziročně se tyto výdaje měly zvýšit o 2,2 % (+8,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2020 a o 2,3 % (-8,9 mld. Kč) snížit proti skutečnosti roku 2020. **Quasi mandatorní výdaje dosáhly 411,5 mld. Kč**, tj. 21,6 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2021 při meziročním růstu o 8,1 % (+30,9 mld. Kč); čerpáno bylo 101,8 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu zvýšeného o 32,4 mld. Kč.

Tabulka č. 55: Quasi mandatorní výdaje (mil. Kč)

Quasi mandatorní výdaje	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
	1	schválený 2	po změnách 3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Aktivní politika zaměstnanosti (bez kap. výdajů, bez prostředků EU)	21 466	2 200	22 008	25 113	114,1	117,0	3 646
Kap. Min. obrany - bez soc. dávek	66 586	67 211	77 750	77 182	99,3	115,9	10 596
Zahr. pomoc, humanitární pomoc (od r. 2009 v přísl. kapitolách), Visegrádský fond (do r. 2003)	1 118	912	903	1 028	113,8	92,0	-90
Mzdy OSS a příspěvk. organizací vč. poj. a FKSP (bez mezd zahrnutých v kapitole MO v rámci vojenských výdajů a bez kap. VPS), vč. EU - (od roku 2014 bez pojistného za pěstouny)	290 280	300 332	302 399	307 145	101,6	105,8	16 864
Platy duchovních a administrativy vč. pojistného (od r. 2008 bez administrativy)	1 084	1 011	1 011	1 011	100,0	93,3	-72
Investiční pobídky - na daňovou povinnost	0	0	0	0	x	x	0
Celkem	380 534	371 667	404 071	411 479	101,8	108,1	30 945
Výdaje celkem	1 842 929	1 885 613	1 901 341	1 906 925	100,3	103,5	63 996
Podíl quasi MV na celkových výdajích státního rozpočtu (v %)	20,65	19,71	21,25	21,58			

2.1 Mandatorní sociální výdaje

Největší podíl na mandatorních výdajích mají mandatorní sociální výdaje. Ve státním rozpočtu na rok 2021 byly plánovány v částce **845,7 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 8,6 % (+66,7 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2020, resp. o 5,3 % (+42,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2020. **Mandatorní sociální výdaje dosáhly 837,5 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním navýšení o 4,3 % (+34,8 mld. Kč) a na celkových mandatorních výdajích se podílely 85,4 %.

Vývoj státního rozpočtu v sociální oblasti, jeho čerpání v roce 2021 a srovnání s rokem 2020, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 56: Sociální transfery a výdaje na služby zaměstnanosti (mil. Kč)

SOCIÁLNÍ TRANSFERY A STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2020	Státní rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
		schválený	po změnách				
		1	2				
Sociální dávky - v tom z hlediska odvětvového členění:	688 692	698 579	695 151	693 619	99,8	100,7	4 928
Dávky důchodového pojištění*) - z toho:	519 843	535 577	531 484	530 739	99,9	102,1	10 896
Starobní důchody	422 448	450 549	444 948	444 260	99,8	105,2	21 812
Dávky nemocenského pojištění - z toho:	55 611	43 583	51 991	51 904	99,8	93,3	-3 707
Nemocenské	33 063	29 626	34 407	34 341	99,8	103,9	1 278
Ošetrovné	11 442	2 000	5 670	5 664	99,9	49,5	-5 778
Peněžní pomoc v mateřství	10 683	11 408	11 442	11 433	99,9	107,0	750
Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče	52 614	51 952	50 070	49 714	99,3	94,5	-2 901
Podpory v nezaměstnanosti	10 567	15 500	9 720	10 006	102,9	94,7	-560
Dávky pomoci v hmotné nouzi	4 800	5 658	5 458	5 333	97,7	111,1	533
Dávky osobám se zdravotním postižením	2 681	3 000	2 750	2 616	95,1	97,6	-66
Příspěvek na péči podle zákona o soc. službách	33 153	33 000	33 000	32 793	99,4	98,9	-360
Zvláštní dávky ozbrojených sborů	9 421	9 862	10 611	10 476	98,7	111,2	1 056
Ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení	1	447	67	38	56,5	3 131,1	36
Ochrana zaměstnanců při plat. neschopnosti zaměstnavatelů**)	274	400	200	156	77,8	56,8	-118
Odškodnění a náhrady obyvatelstvu	445	479	417	397	95,0	89,1	-49
Mandatorní peněžní transfery fyzickým osobám celkem	689 411	699 458	695 768	694 172	99,8	100,7	4 761
Příspěvek na penzijní připojištění	7 360	7 600	7 600	7 502	98,7	101,9	142
Platba do veřejného zdravotního pojištění (VPS)	97 262	129 632	127 000	126 322	99,5	129,9	29 060
Sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům - v tom:	8 737	9 000	9 098	9 527	104,7	109,0	790
Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením	8 406	8 500	8 800	9 154	104,0	108,9	748
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	331	500	298	373	124,9	112,6	42
Mandatorní sociální výdaje celkem	802 770	845 690	839 467	837 523	99,8	104,3	34 753
Aktivní politika zaměstnanosti (vč. prostředků EU/FM) - z toho:	25 838	3 804	24 664	28 299	114,7	109,5	2 461
Cílený program podpory zaměstnanosti - Antivirus A, A+ a B	23 786	0	20 207	25 792	127,6	108,4	2 006
Sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	828 609	849 493	864 130	865 822	100,2	104,5	37 214

*) vč. dávek vyplacených do ciziny, poštovních služeb a záloh České poště na důchody

**) náhrady mezd za zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti, úhrady pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění za zaměstnance, úhrada daně z příjmů za zaměstnance, příslušné služby, např. pošty, apod.

Pozn.: Údaje za sociální dávky se liší od údajů viz Tabulka č. 53 a v bilanci příjmů a výdajů o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby.

2.1.1 Sociální dávky včetně souvisejících výdajů

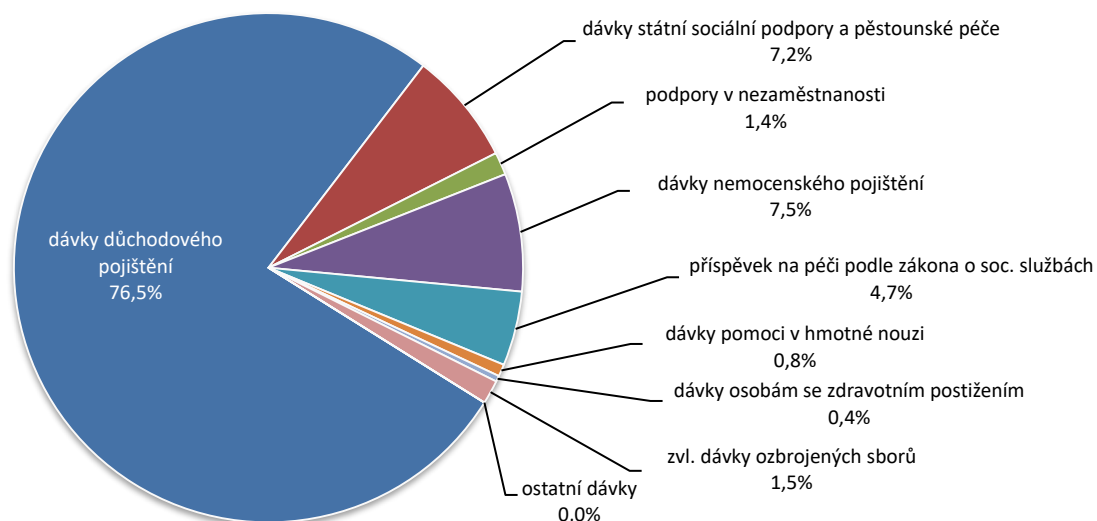
Ve státním rozpočtu na rok 2021 byly sociální dávky včetně souvisejících výdajů² zahrnuty v celkové výši 698,6 mld. Kč při meziročním navýšení o 5,3 % (+34,9 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2020 a o 1,4 % (+9,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2020. Rozpočet sociálních dávek byl ovlivněn jak autonomním vývojem, tak schválenými systémovými změnami sociální legislativy v uplynulém období a legislativními změnami, které nabývaly účinnosti v průběhu roku 2020 (jednalo se zejména o mimořádná, časově omezená opatření reagující na epidemii COVID-19) a k 1. lednu 2021 (např. pravidelná valorizace dávek důchodového pojištění). V souvislosti s novelou zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2021 se do rozpočtu sociálních dávek promítlo zvýšení přídatku na dítě (+2,7 mld. Kč), dále nově zavedené náhradní výživné pro nezaopatřené dítě (+445 mil. Kč) a navýšení výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti (+1,7 mld. Kč), viz dále.

Na sociálních dávkách bylo vyplaceno celkem 693,6 mld. Kč, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,7 % (+4,9 mld. Kč). Zahrnovaly výdaje státního rozpočtu na dávky důchodového pojištění, nemocenského pojištění, státní sociální podpory a pěstounské péče, výdaje na podpory v nezaměstnanosti, na dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdravotním postižením, na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, na zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru a na další drobné dávky (např. příspěvek na péči pro občany žijící v zahraničí, vyrovnání důchodů se Slovenskem).

² Nejčastěji se jedná o poštovní služby, nákup ostatních služeb, dále např. u dávek pěstounské péče také náklady na povinné sociální pojištění a na zdravotní pojištění v souvislosti s výplatou odměny pěstouna ve zvláštních případech atd.

Graf č. 19: Sociální dávky vyplacené v roce 2021 (v %)

Dávky důchodového pojištění

Největší objem (76,7 %) z celkových rozpočtovaných sociálních dávek (vč. souvisejících výdajů) na rok 2021 připadl na **dávky důchodového pojištění**. Schválený rozpočet dávek důchodového pojištění na rok 2021 ve výši 535,6 mld. Kč (pododdíl 411) předpokládal meziroční růst o 5,6 % (+28,3 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2020, proti skutečnosti roku 2020 předpokládal zvýšení o 3,0 % (+15,7 mld. Kč). Od roku 2018 se pro zvýšení důchodu používá 100 % růstu indexu spotřebitelských cen nebo 100 % růstu indexu životních nákladů důchodců. Vybrán je ten index, který je vyšší, a zohlední se 1/2 růstu reálných mezd. Nařízením vlády č. 381/2020 Sb. se pro rok 2021 stanovila mj. výše základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu na 3 550 Kč (navýšení o 60 Kč) a zvýšení procentní výměry důchodu o 7,1 % (pro důchody přiznané před 1. 1. 2021 a splatné po 31. 12. 2020). Průměrný starobní důchod se zvýšil o 839 Kč měsíčně, tj. o 5,8 %. Kromě uvedeného se na výši rozpočtu projevuje mj. vliv růstu příjmů, z nichž jsou důchody vyměřovány, mění se mezigenerační struktura důchodců a předpokládaný nárůst počtu důchodců s vyššími důchody.

Tabulka č. 57: Dávky důchodového pojištění v roce 2021 (mil. Kč)

DŮCHODY	Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
Dávky důchodového pojištění celkem - z toho:	519 843	530 739	102,1	10 896
důchody starobní	422 448	444 260	105,2	21 812
důchody invalidní - v tom:	51 364	53 012	103,2	1 648
3. stupeň	27 195	27 679	101,8	484
2. stupeň	8 178	8 638	105,6	460
1. stupeň	15 991	16 695	104,4	704
důchody pozůstalostní - v tom:	31 039	33 235	107,1	2 196
vdovské	23 845	25 413	106,6	1 568
vdovecké	3 235	3 499	108,2	264
sirotčí	3 960	4 323	109,2	363
jednorázový příspěvek důchodci	14 966	232	1,6	-14 733

Dávky důchodového pojištění³ v roce 2021 **dosáhly celkem 530,7 mld. Kč**, tj. 99,9 % plnění rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,1 % (+10,9 mld. Kč), a představovaly tak 76,5 % sociálních dávek. Tyto výdaje zahrnovaly veškeré prostředky na výplatu důchodů, včetně výplat důchodů do ciziny, poštovních poplatků a zálohy České pošty na výplatu důchodů v prvních výplatních termínech ledna následujícího roku.

³ Údaje o výdajích na důchody jsou uváděny z hlediska rozpočtu (finančního zúčtování rozpočtového roku), tzn. ve výdajích je zahrnuta záloha zasláná České poště na výplatu důchodů z rozpočtu běžného roku, ale příjemce obdrží tento důchod až v roce příštím, naopak v běžném roce příjemce obdrží důchod, ve kterém je zahrnuta záloha České pošty z rozpočtu minulého roku.

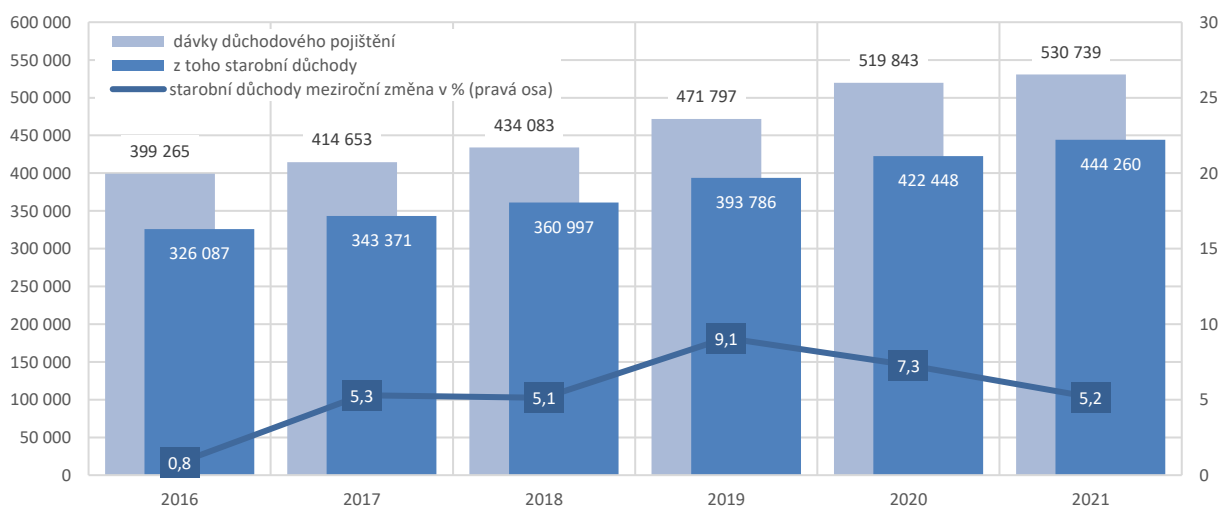
Meziroční srovnání je ovlivněno výplatou jednorázového příspěvku důchodci ve výši 5 tis. Kč v prosinci roku 2020 dle UV č. 1186/2020.

Z celku nejvyšší částka **444,3 mld. Kč** byla poskytnuta na **důchody starobní**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,2 % (+21,8 mld. Kč); z toho 97,5 % (433,0 mld. Kč vč. poštovních služeb) vyplatila kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí⁴. Dále byly vyplaceny **důchody invalidní** ve výši **53,0 mld. Kč**, tj. téměř 100,0 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 3,2 % (+1,6 mld. Kč), z toho 27,7 mld. Kč představovaly invalidní důchody 3. stupně. **Důchody pozůstalostní** (vdovské, vdovecké a sirotčí) dosáhly **33,2 mld. Kč**, tj. 99,9 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 7,1 % (+2,2 mld. Kč), z toho 25,4 mld. Kč činily důchody vdovské.

Průměrná výše plného starobního důchodu činila 14 980 Kč a meziročně se zvýšila o 6,5 % (+908 Kč). Česká správa sociálního zabezpečení zajišťovala výplatu 3 558,0 tis. důchodů (vč. zahraničních). Z celku bylo 2 443,8 tis. plných starobních důchodů (o 21,8 tis. méně než v roce 2020), dále 13,2 tis. poměrných starobních důchodů, 424,9 tis. invalidních důchodů (z toho 179,0 tis. důchodů pro invalidy 1. stupně v průměrné výši 7 594 Kč, tj. o 272 Kč více než v roce 2020, a 165,9 tis. důchodů pro invalidy 3. stupně v průměrné výši 13 417 Kč, tj. o 695 Kč více než v roce 2020) a 676,1 tis. pozůstalostních důchodů (z toho 535,4 tis. vdovských důchodů v průměrné výši 3 844 Kč, tj. o 259 Kč více než v roce 2020). V porovnání s rokem 2020 došlo ke snížení počtu vyplácených důchodů o 23 365 případů. Počet důchodců činil 2 958 590 (vč. zahraničních), což představovalo snížení počtu důchodců o 22 826 oproti roku 2020.

Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění ukazuje následující graf:

Graf č. 20: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2016-2021 (mil. Kč)

Meziročně se, jak již bylo uvedeno, výdaje na dávky důchodového pojištění v roce 2021 zvýšily o 2,1 % (+10,9 mld. Kč), v roce 2020 o 10,2 % (+48,0 mld. Kč), v roce 2019 pak o 8,7 % (+37,7 mld. Kč), v roce 2018 o 4,7 % (+19,4 mld. Kč), v roce 2017 o 3,9 % (+15,4 mld. Kč), v roce 2016 o 1,0 % (+3,8 mld. Kč).

Dávky nemocenského pojištění

Schválený rozpočet **dávek nemocenského pojištění** na rok 2021 byl v pododdílu 412 stanoven ve výši 43,6 mld. Kč, tj. o 13,9 % (-7,05 mld. Kč) méně proti schválenému rozpočtu roku 2020 a o 21,6 % (-12,0 mld. Kč) méně proti skutečnosti 2020. Nižší rozpočtovaná částka vycházela z předpokladu, že legislativní úpravy reagující na epidemii COVID-19 jsou dočasné, nicméně trvání výskytu tohoto onemocnění a přijatá související opatření opakovaně upravila podmínky pro poskytování ošetrovného, a to nejprve v období uzavření škol a dalších zařízení od 1. ledna do 30. června 2021 a následně pro období od 1. listopadu do 31. prosince 2021.

⁴ Tato kapitola od roku 2014 začleňuje do závazného ukazatele Dávky důchodového pojištění rovněž výdaje na poštovní služby (položka RS 5161) spojené s výplatou těchto dávek.

Tzv. „krizové ošetřovné“ bylo ve výše zmíněných obdobích poskytováno při péči o dítě mladší 10 let (či jinou v zákoně⁵ uvedenou osobu) při uzavření školského zařízení z důvodu mimořádného opatření nebo při péči o tuto osobu z důvodu karantény. Výše ošetřovného byla stanovena od 1. ledna do 28. února 2021 na 70 % denního vyměřovacího základu (původně 60 %) a od 1. března do 30. června 2021 a také v období od 1. listopadu do 31. prosince 2021 byla navýšena na 80 % denního vyměřovacího základu, přičemž minimální denní výše dávky činila pro zaměstnance v pracovním poměru s plným úvazkem 400 Kč.

Nárok na nemocenské vzniká 15. dnem nemoci či karantény. Do 30. kalendářního dne trvání nemoci či karantény má zaměstnanec nárok na 60 % z denního vyměřovacího základu, od 31. do 60. dne se částka zvyšuje na 66 % a od 61. dne až do konce pracovní neschopnosti má zaměstnanec nárok na 72 % z redukovaného denního vyměřovacího základu. Stejně jako v roce 2020 byly výdaje na nemocenské do značné míry ovlivněny epidemií COVID-19 a souvisejícími mimořádnými opatřeními. Na výši výdajů na nemocenské měl vliv vyšší počet proplacených dnů nemocenského, a to zejména v první polovině roku z důvodu vysokého počtu dočasných pracovních neschopností v souvislosti s epidemií a přijatými karanténními opatřeními.

Tabulka č. 58: Dávky nemocenského pojištění (mil. Kč)

DÁVKY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ	Skutečnost		Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
	2020	2021		
Dávky nemocenského pojištění celkem - z toho:	55 611	51 904	93,3	-3 707
nemocenské	33 063	34 341	103,9	1 278
ošetřovné	11 442	5 664	49,5	-5 778
peněžitá pomoc v mateřství	10 683	11 433	107,0	750
dávky otcovské poporodní péče	278	301	108,5	24
dlouhodobé ošetřovné	139	159	114,5	20
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	7	6	94,5	0

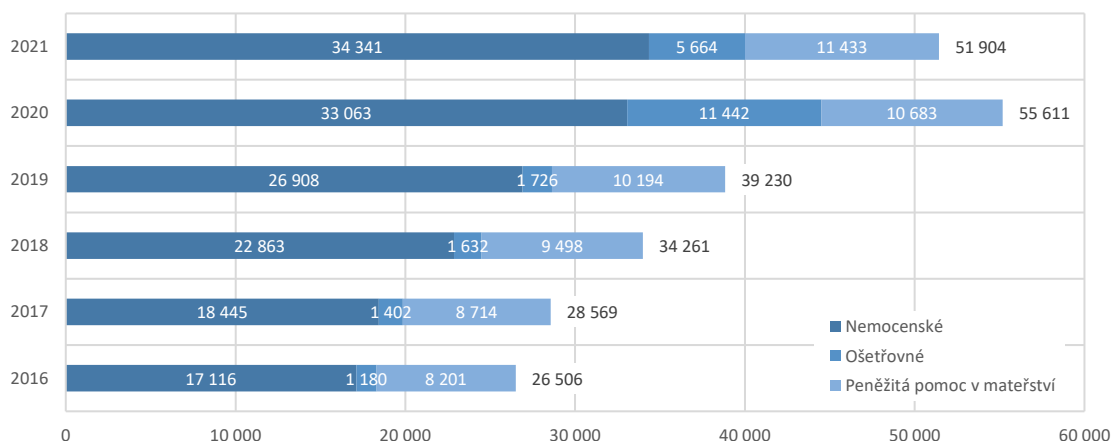
Vyplaceno bylo celkem **51,9 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 6,7 % (-3,7 mld. Kč). Snížení těchto výdajů je ve srovnání s rokem 2020 ovlivněno poklesem výdajů na **ošetřovné**, a to o 50,5 % (-5,8 mld. Kč). Pokles je způsoben vysokým čerpáním ošetřovného v roce 2020, které bylo způsobeno změnami nároku na tuto dávku z důvodu epidemie COVID-19. Ostatní výdaje na dávky nemocenského pojištění s výjimkou vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství vykazují mírný nárůst, který je způsoben jak růstem platové úrovně zaměstnanců, tak i nárůstem počtu vyplacených případů.

Z celku 66,2 % představovala dávka **nemocenské**, která byla čerpána ve výši **34,3 mld. Kč** na 99,8 % rozpočtu po změnách, a která se meziročně zvýšila o 3,9 % (+1,3 mld. Kč); kvalifikovaný odhad dopadu epidemie činí 3 mld. Kč. Dále byly poskytnuty dávky **ošetřovné** ve výši **5,7 mld. Kč**, tj. 99,9 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 50,5 % (-5,8 mld. Kč); kvalifikovaný odhad dopadu epidemie činí 3,7 mld. Kč, **peněžitá pomoc v mateřství** v částce **11,4 mld. Kč**, tj. 99,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 7,0 % (+749,8 mil. Kč), **otcovská poporodní péče** ve výši **301,3 mil. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 8,5 % (+23,6 mil. Kč), **dlouhodobé ošetřovné** ve výši **158,9 mil. Kč**, tj. 98,1 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 14,5 % (+20,1 mil. Kč) a **vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství** ve výši **6,3 mil. Kč**, tj. 91,5 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 5,5 % (-364,9 tis. Kč). Ošetřovné pro OSVČ vyplacené v roce 2021 Ministerstvem průmyslu a obchodu jako součást mixu protikrizové pomoci podnikatelské sféry ve výši 820,8 mil. Kč nebylo vykázáno jako součást sociálních dávek či dávek nemocenského pojištění, ale jako transfer podnikatelským subjektům v rámci paragrafu „Podpora podnikání a inovací“.

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2016 až 2021 ukazuje následující graf:

⁵ Zákon č. 438/2020 Sb., o úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii a o změně zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Graf č. 21: Hlavní složky dávek nemocenského pojištění a jejich vývoj v letech 2016-2021 (mil. Kč)

Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče

Dávky státní sociální podpory⁶ poskytované podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a **dávky pěstounské péče**⁷ poskytované podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, byly ve schváleném rozpočtu v pododdílech 413 a 414 stanoveny ve výši 49,25 mld. Kč, což byla téměř shodná částka jako v roce 2020. Novelou zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2021 došlo k navýšení o 2,7 mld. Kč na 51,95 mld. Kč. Důvodem tohoto navýšení bylo s účinností od 1. 7. 2021 zvýšení **přídavku na dítě**, resp. zvýšení hranice rozhodného příjmu limitujícího nárok na přídavek na dítě z 2,7 na 3,4 násobek částky životního minima rodiny, zvýšení částek přídavku na dítě o 26 %, zvýšení částek přídavku na dítě z 300 Kč na 500 Kč v rodinách, kde alespoň jeden z rodičů pracuje, podniká, je na rodičovské, nemocenské, ošetrovném či v důchodu, přičemž se do rozhodného příjmu pro nárok na tuto dávku nezapočítává výtěžek ze studentské praxe či brigády. Výše **rodičovského příspěvku**, který tvoří 67,2 % rozpočtu těchto dávek, zůstala stejná jako v roce 2020. Nárok na rodičovský příspěvek měl rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně, celodenně a řádně pečoval o dítě, které bylo nejmladší v rodině, a to až do vyčerpání celkové částky 300 tis. Kč, nejdéle do 4 let věku dítěte. V případě, že nejmladším dítětem v rodině byly 2 a více dětí narozených současně, měl rodič nárok až na vyčerpání celkové částky 450 tis. Kč. Rodič si i nadále může zvolit vyšší měsíčního příspěvku dle svých potřeb (až do výše peněžité pomoci v mateřství), přičemž při narození dalšího dítěte se rodičům vyplatí jednorázově nevyčerpaná rodičovská na starší dítě. Nárok na **porodné** také zůstal stejný jako v roce 2020 a náležel rodině, které se narodilo první nebo druhé živé dítě a jejíž příjem byl nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Výše porodného činila 13 000 Kč na první živě narozené dítě, při narození druhého živého dítěte to bylo 10 000 Kč. Za stanovených podmínek zůstal pro určitý okruh osob také nárok na **pohřebné** ve výši 5 000 Kč. V roce 2021 se mírně zvýšily náklady uznatelné pro vyplacení **příspěvku na bydlení**⁸. **Dávky pěstounské péče** vykazují nepatrný růst z důvodu nárůstu počtu pěstounů (meziročně +115). V dubnu roku 2020 došlo k navýšení částky životního a existenčního minima, přičemž tyto částky zůstaly stejné i pro rok 2021, kdy např. měsíční částka životního minima u jednotlivce činí 3 860 Kč (původně 3 410 Kč), u osoby, která je považována jako první v pořadí 3 550 Kč (původně 3 140 Kč), atd. Existenční minimum činí 2 490 Kč (původně 2 200 Kč) měsíčně. Tato úprava ovlivňuje dávky, které jsou vázány na částky životního minima.

Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory a dávek pěstounské péče v roce 2021 a jejich srovnání s rokem 2020 ukazuje následující tabulka:

⁶ přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné

⁷ od 1. 1. 2013 dávky pěstounské péče přestaly být dávkami státní sociální podpory, jejich právní úpravu obsahuje zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů; o dávkách pěstounské péče rozhodují a vyplácejí je pobočky Úřadu práce ČR

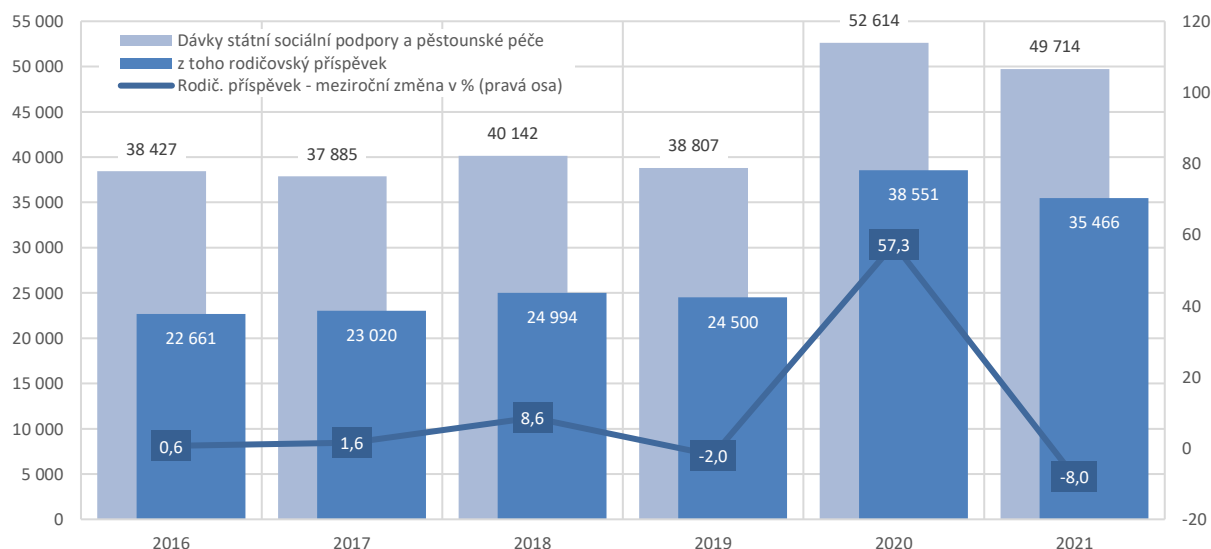
⁸ Nařízení vlády č. 580/2020 Sb., kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2021 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení.

Tabulka č. 59: Dávky státní sociální podpory a dávky péčovské péče (mil. Kč)

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY A DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PĚČE	Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
Dávky státní sociální podpory a dávky péčovské péče celkem - v tom:	52 614	49 714	94,5	-2 901
Dávky státní sociální podpory - z toho:	47 853	44 855	93,7	-2 997
přídavek na dítě	2 144	2 571	119,9	427
příspěvek na bydlení	6 972	6 641	95,2	-332
rodičovský příspěvek	38 551	35 466	92,0	-3 085
porodné	106	97	91,6	-9
pohřebné	12	13	110,1	1
Dávky péčovské péče	4 762	4 858	102,0	96

Vyplaceno bylo celkem **49,7 mld. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 5,5 % (-2,9 mld. Kč). Z dávek státní sociální podpory vykázal **nejvyšší nárůst přídavek na dítě 2,6 mld. Kč (+427,3 mil. Kč)** z důvodu jeho navýšení od 1. 7. 2021 viz výše. Naopak **k největšímu meziročnímu poklesu došlo u rodičovského příspěvku 35,5 mld. Kč (-3,1 mld. Kč)**. Důvodem tohoto meziročního snížení byla novela zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která od 1. 1. 2020 navýšila celkovou částku rodičovského příspěvku z 220 tis. Kč na 300 tis. Kč (u vícerčat z 330 tis. Kč na 450 tis. Kč). Na jejím základě došlo v průběhu roku 2019 ke zvýšenému zájmu rodičů o snížení částky rodičovského příspěvku tak, aby se výplata dávky prodloužila i do kalendářního roku 2020 a více rodičů tedy mělo na toto navýšení nárok. V roce 2020 tedy došlo na základě této novely k dočasnému nárůstu. V roce 2021 již tento efekt nenastal. Dávky péčovské péče dosáhly téměř 4,9 mld. Kč (+96,3 mil. Kč). Celková částka zahrnuje také výdaje spojené s výplatou těchto dávek, např. výdaje na služby pošt dosáhly 67,9 mil. Kč, u dávek péčovské péče náklady na povinné sociální pojištění 641,3 mil. Kč a na zdravotní pojištění 232,7 mil. Kč v souvislosti s výplatou odměny pěstouna ve zvláštních případech.

Graf č. 22: Dávky státní sociální podpory a dávky péčovské péče v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)

Podpory v nezaměstnanosti

Schválený státní rozpočet stanovil v pododdílu 421 výdaje na **podpory v nezaměstnanosti** pro rok 2021 ve výši 15,5 mld. Kč, tj. o 103,9 % (+7,9 mld. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2020, resp. o 46,7 % (+4,9 mld. Kč) více proti skutečným výdajům v roce 2020. Navýšení rozpočtu souviselo převážně s očekávaným negativním vývojem na trhu práce a predikovaným růstem nezaměstnanosti s ohledem na přetrvávající pandemii COVID-19. V únoru 2021 došlo rozpočtovým opatřením ke snížení těchto výdajů o částku 6,8 mld. Kč ve prospěch programu Antivirus. **Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny ve výši 10,0 mld. Kč**, tj. 102,9 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 5,3 % (-560,1 mil. Kč). V roce 2021

se situace na trhu práce proti roku 2020 zlepšila. V důsledku přijatých opatření v rámci realizace Cíleného programu na podporu zaměstnanosti Antivirus se podařilo udržet příznivý vývoj nezaměstnanosti.

Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti v roce 2021 meziročně vzrostla pouze o 267 Kč na 8 801 Kč, a to zejména z toho důvodu, že v předchozím období přicházeli do evidence uchazeči o zaměstnání z odvětví s nižšími výdělky (ubytování, stravování a pohostinství, kulturní, zábavní a rekreační činnosti). Postupně se mj. i pozvolným zvýšením dynamiky růstu výdělků průměrná výše podpory v nezaměstnanosti opět zvyšovala, na konci roku 2021 činila již 9 232 Kč a byla meziročně vyšší o 730 Kč. Podporu v nezaměstnanosti v prosinci 2021 pobíralo celkem 82,3 tis. uchazečů o zaměstnání, tj. 31,9 % všech osob vedených v evidenci (v prosinci 2020 to bylo 33,4 %).

Vývoj nezaměstnanosti je ovlivněn důsledkem šíření nemoci COVID-19. Na začátku roku 2021 dosahovala míra nezaměstnanosti 4,3 %, což bylo nejvíce za celé období epidemie, která byla v té době na vrcholu. Od poloviny roku podíl nezaměstnaných osob klesal v souvislosti s uvolňováním restriktivních opatření a postupným návratem pracovníků do nejvíce postižených odvětví.

Srovnání nezaměstnanosti k 31. 12. v letech 2016 až 2021 a její vývoj v průběhu roku 2021 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 60: Vývoj registrované nezaměstnanosti dle MPSV

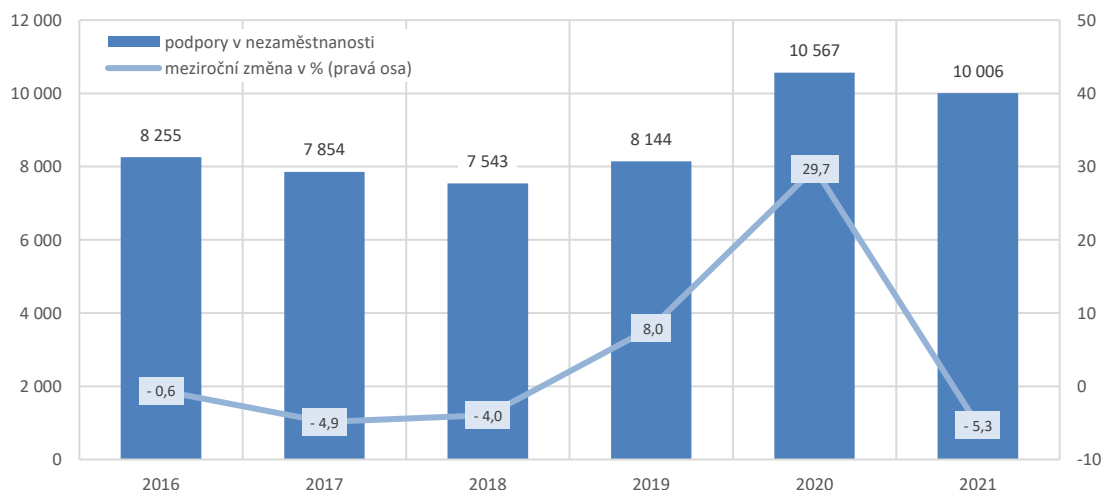
	12/2016	12/2017	12/2018	12/2019	12/2020	03/2021	06/2021	09/2021	12/2021
Podíl nezaměstnaných osob v %	5,2	3,8	3,1	2,9	4,0	4,2	3,7	3,5	3,5
Nezaměstnanost v tis. osob	381,4	280,6	231,5	215,5	292,0	306,6	273,3	262,1	258,2
Volná pracovní místa v tis.	132,5	216,6	324,4	341,0	318,6	338,9	355,6	357,9	343,1

Pramen: MPSV

V roce 2021 se průměrný měsíční počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce ČR ve srovnání s rokem 2020 zvýšil o 20,8 tis. uchazečů na 279,9 tis. uchazečů a průměrný podíl nezaměstnaných osob byl meziročně vyšší o 0,3 p. b., když vzrostl z 3,5 % na 3,8 %.

Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2021 činil **3,5 %**, podíl nezaměstnaných mužů činil 3,3 %, podíl nezaměstnaných žen 3,7 %. Ke stejnému datu evidoval Úřad práce ČR 258,2 tis. uchazečů o zaměstnání (meziroční pokles o 33,8 tis.), z toho 236,4 tis. dosažitelných uchazečů, tj. těch, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Vyšší nebo stejný podíl nezaměstnaných než republikový průměr vykazalo 30 okresů – nejvyšší okres Karviná 8,5 %, Bruntál 6,5 %, Most 6,2 %, Chomutov 6,1 %, Louny 5,7 %, Ostrava-město a Ústí nad Labem shodně 5,6 %, Znojmo 5,4 % atd. Nejnižší podíl nezaměstnaných vykazaly okresy Praha-východ 1,3 %, Praha-západ, Rychnov nad Kněžnou a Benešov shodně 1,7 %, Pelhřimov 1,8 %, Mladá Boleslav 2,1 % atd. K 31. 12. 2021 nabízel Úřad práce ČR celkem 343,1 tis. volných pracovních míst, když na jedno volné místo připadlo v průměru 0,8 uchazeče, nejvíce pak v okresech Karviná 10,1, Bruntál 5,1, Ústí nad Labem 4,9, Most 4,7, Sokolov 3,8, Znojmo 3,7 atd.

Graf č. 23: Podpory v nezaměstnanosti v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)

Dávky pomoci v hmotné nouzi

Dávky pomoci v hmotné nouzi byly ve schváleném rozpočtu na rok 2021 v pododdílu 417 zahrnuty v objemu 5,7 mld. Kč, tj. o 5,7 % (+307,2 mil. Kč) více než stanovil schválený rozpočet na rok 2020 a o 17,9 % (+858,3 mil. Kč) více proti skutečnosti roku 2020. Systém pomoci v hmotné nouzi upravuje zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje situace spojené s nedostatečným zabezpečením základní obživy a bydlení a s mimořádnými událostmi.

V roce 2021 **dosáhla výplata dávek pomoci v hmotné nouzi 5,3 mld. Kč**, tj. 97,7 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 11,1 % (+533,0 mil. Kč). Z celkové částky činil **příspěvek na živobytí**, který je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi a který pomáhá osobě nebo rodině při nedostatečném příjmu, 3,3 mld. Kč (99,5 % rozpočtu po změnách; +260,8 mil. Kč). **Doplatek na bydlení**, který řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby nebo rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory, dosáhl 1,8 mld. Kč (99,3 % rozpočtu po změnách; +139,3 mil. Kč). **Mimořádná okamžitá pomoc (MOP)** je poskytována osobám, které se ocitnou v situacích, které je nutno bezodkladně řešit (např. při živelní pohromě lze poskytnout dávku až do výše 15násobku životního minima jednotlivce, tj. 57,9 tis. Kč) - tato dávka byla poskytnuta v částce 172,5 mil. Kč (99,5 % rozpočtu po změnách; +93,6 mil. Kč). V období pandemie COVID-19 byl zaznamenán výrazný nárůst této pomoci, kdy např. na roušky a respirátory bylo poskytnuto 26,8 mil. Kč, přičemž celkově bylo v rámci MOP - COVID-19 vyplaceno 51,4 mil. Kč. Dále se do nárůstu výdajů promítly i výdaje spojené s tornádem, kterým byly zasaženy obce na Hodonínsku, Břeclavsku a také na Podbořansku. Na základě žádostí obyvatel zasažených obcí byla poskytnuta okamžitá pomoc na odstranění prvotních škod a zajištění základních životních potřeb v maximální možné výši 57,9 tis. Kč. Na MOP - Tornádo bylo ze státního rozpočtu vyplaceno 72,8 mil. Kč. Od října 2021 byla řešena pomoc osobám, které zasáhla nečekaně energetická krize, jež byla způsobena zvýšenými cenami na trhu energií. Od listopadu byla připravena pomoc prostřednictvím MOP - vyúčtování DPI (dodavatel poslední instance). Na tuto dávku bylo k 31. 12. 2021 vyplaceno 303 tis. Kč. **Osobám ohroženým sociálním vyloučením** bylo vyplaceno 10,6 mil. Kč (91,4 % rozpočtu po změnách; +217,1 tis. Kč).

Dávky osobám se zdravotním postižením

Dávky osobám se zdravotním postižením jsou poskytovány podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, který od roku 2012 zakotvil změny ve struktuře dávek tak, že z mnoha dílčích dávek vznikly pouze dvě: příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku, a který změnil systém posuzování zdravotního stavu osob na hodnocení zvládnutí 10 základních životních potřeb. Na rok 2021 byly dávky pro osoby se zdravotním postižením rozpočtovány v pododdíle 418 ve výši 3,0 mld. Kč, tj. o 3,2 % (-100,0 mil. Kč) méně než v roce 2020 a o 11,9 % (+318,5 mil. Kč) více než bylo čerpáno v roce 2020.

Oprávněným osobám byly **vyplaceny celkem 2,6 mld. Kč**, tj. 95,1 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 2,4 % (-65,6 mil. Kč). Z celku **příspěvek na mobilitu** dosáhl 1,7 mld. Kč (pokles o 3,2 %, tj. -54,6 mil. Kč) a **příspěvek na zvláštní pomůcku** 894,4 mil. Kč (pokles o 1,2 %, tj. -11,0 mil. Kč).

Příspěvek na péči

Příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Ve schváleném rozpočtu na rok 2021 byl tento příspěvek stanoven na § 4195 částkou 33,0 mld. Kč, tj. o 5,4 % (+1,7 mld. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2020 a o 153,2 mil. Kč méně než činila skutečnost roku 2020.

V roce 2021 **činil příspěvek na péči 32,8 mld. Kč**, tj. 99,4 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 1,1 % (-360,1 mil. Kč). Od roku 2015 dochází, s výjimkou nepatrného snížení v loňském roce, k trvalému meziročnímu zvyšování čerpání příspěvku na péči. Dlouhodobě zvýšené meziroční čerpání je způsobeno především legislativními úpravami, které upravují, resp. zvyšují přiznanou výši příspěvku. S velmi mírným snížením objemu výplat příspěvku na péči v roce 2021 souvisí i mírné snížení počtu přiznaných vyplácených příspěvků na péči, ale vzhledem k celkové mimořádnosti tohoto roku to zatím nelze považovat za trend, ale spíše za výjimku z celkové tendence sledované od roku 2012. I za této situace se však zvyšují celkové náklady na příspěvek na péči, k čemuž nedochází pouhým nárůstem počtu přiznaných dávek, ale především

novelizacemi zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, které průběžně zvyšují částky příspěvku.

Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru

Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy vnitra, obrany, financí, spravedlnosti a GIBS, byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 9,9 mld. Kč, tj. o 8,2 % (+746,1 mil. Kč) více než v roce 2020 a o 4,7 % (+441,0 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2020.

Čerpány byly ve výši **10,5 mld. Kč**, tj. 98,7 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 11,2 %, (téměř +1,1 mld. Kč). Z celku představoval **výsluhový příspěvek** 9,2 mld. Kč, z toho vyplatila kapitola Ministerstvo vnitra 5,0 mld. Kč a kapitola Ministerstvo obrany 2,7 mld. Kč, **odchodné** činilo 1,2 mld. Kč, **odbytné** 28,2 mil. Kč a **úmrtné a příspěvek na pohřeb příslušníka** 57,7 mil. Kč. Nejvyšší meziroční růst těchto výdajů byl zaznamenán u výsluhového příspěvku (+762,0 mil. Kč) a odchodného (+281,4 mil. Kč). Tato skutečnost je zapříčiněna navýšením průměrného hrubého platu vojáků (ve vazbě na zrušení superhrubé mzdy od 1. ledna 2021), nárůstem a valorizací přiznaných výsluhových příspěvků s účinností od 1. ledna 2021 a zvýšeným počtem ukončených služebních poměrů.

Ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení

Výdaje na ostatní sociální dávky zahrnovaly v roce 2021 výdaje na důchodové připojištění, náklady spojené s výplatou rozdílu mezi důchodem, který by náležel podle českých právních předpisů a důchodem, který náleží podle Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení a nově od 1. 7. 2021 i výdaje na náhradní výživné pro nezaopatřené dítě. Schválený rozpočet byl novelou zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2021 stanoven na 446,5 mil. Kč a v průběhu roku byl upraven na 66,5 mil. Kč. **Celkem** byly čerpány prostředky v objemu **37,6 mil. Kč**, což je proti roku 2020 o 36,4 mil. Kč, více.

Na důchodové připojištění bylo čerpáno 79 tis. Kč. Na výdaje spojené s výplatou rozdílu mezi důchodem, který by náležel podle českých právních předpisů a důchodem, který náleží podle Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení bylo vynaloženo 1,1 mil. Kč. Výdaje na **náhradní výživné pro nezaopatřené dítě** dosáhly výše **36,4 mil. Kč**. Náhradní výživné pro nezaopatřené dítě je od 1. 7. 2021 novým opatřením v oblasti sociálního zabezpečení, které je dáno zákonem č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném). Náhradní výživné náleží ve výši stanovené vyživovací povinnosti, která není povinnou osobou hrazena, nejvýše však ve výši 3 000 Kč na jednu žádost o náhradní výživné. V roce 2021 bylo vyplaceno 19 681 dávek.

2.1.2 Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů

Prostředky na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnanců, na odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, na odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění, na odvod daně z příjmů za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu, byly na rok 2021 schváleny v částce 400,0 mil. Kč, tj. o 33,3 % (+100,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet v roce 2020 a o 46,0 % (+126,1 mil. Kč) více než bylo v roce 2020 čerpáno.

V roce 2021 dosáhly tyto výdaje celkem 155,6 mil. Kč, tj. 77,8 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 43,2 % (-118,3 mil. Kč). Z celku 116,4 mil. Kč činily náhrady mezd zaměstnancům ze státního rozpočtu za zaměstnavatele, 22,4 mil. Kč odvody daně z příjmů, 6,8 mil. Kč odvody pojistného na veřejné zdravotní pojištění, 9,8 mil. Kč odvody pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (vždy za zaměstnance) a služby pošty 197,0 tis. Kč. Vzhledem k pokračující epidemii COVID-19 byl opět očekáván vyšší nárůst insolvenčních návrhů, a s tím spojený i vyšší počet žádostí od zaměstnanců, kteří nedostali vyplaceny mzdy nebo odstupné. Nestalo se tak i díky pokračujícímu podpůrnému Cílenému programu Antivirus, který pomohl odvrátit vlnu insolvencí již v roce 2020.

2.1.3 Výdaje na odškodnění podle příslušných právních předpisů

V souboru ostatních náhrad placených obyvatelstvu, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na odškodnění** podle příslušných legislativních předpisů. Zákonem o státním rozpočtu byly výdaje na odškodnění na rok 2021 rozpočtovány v částce 478,9 mil. Kč, přičemž 440,0 mil. Kč připadlo na kapitolu Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Následující tabulka uvádí vyplacené prostředky v roce 2021 podle jednotlivých právních předpisů a kapitol státního rozpočtu, vč. počtu odškodněných osob.

Tabulka č. 61: Odškodnění a podobné náhrady obyvatelstvu podle zvláštních předpisů

VÝDAJE NA ODŠKODNĚNÍ	MO		MPSV		MV		MS		C e l k e m	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
Příplatky k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. ¹⁾	197	472	3 108	92 577	3	188			3 308	93 237
Nároky podle zákona č. 357/2005 Sb. ²⁾	900	1 960	12 159	290 778	64	1 505	112	209	13 235	294 453
Odškodnění podle zákona č. 108/2009 Sb. ³⁾	330	1 336							330	1 336
Odškodnění podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. ⁴⁾										
Jednorázové odškodnění podle nařízení vlády č. 102/2002 Sb. ⁵⁾										
Odškodnění podle zákona č. 212/2009 Sb. ⁶⁾			2	8					2	8
Odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb. ⁷⁾										
Celkem	1 427	3 768	15 269	383 363	67	1 693	112	209	16 875	389 033

¹⁾ nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, ve znění pozdějších předpisů

²⁾ zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

³⁾ zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů

⁴⁾ nařízení vlády č. 135/2009 Sb., o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem

⁵⁾ nařízení vlády č. 102/2002 Sb., o vyplacení jednorázové finanční náhrady ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem osobám zařazeným do vojenských táborů nucených prací

⁶⁾ zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik

⁷⁾ zákon č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb. - uplatnění nároku do 31. 12. 2002

Celkem výdaje spojené s realizací odškodňovacích zákonů dosáhly **389,0 mil. Kč**, z toho v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí 383,4 mil. Kč, tj. 98,5 % z celku. Ve srovnání s rokem 2020 se tyto výdaje snížily o 10,7 % (-46,4 mil. Kč).

2.1.4 Doplnkové penzijní spoření a penzijní připojištění

V roce 2021 vyplatilo Ministerstvo financí prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa penzijním společnostem státní příspěvek na základě jejich žádosti podle § 16 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů, a to pro účastníky, kterým náleží státní příspěvek podle § 14 tohoto zákona. Schválený státní rozpočet na rok 2021 počítal na výplatu státního příspěvku penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření s částkou 7,6 mld. Kč. **Vyplaceno** bylo **7,5 mld. Kč**, tj. 98,7 % schváleného rozpočtu.

V roce 2021 došlo ve výši vyplaceného státního příspěvku proti roku 2020 ke zvýšení o 142,0 mil. Kč, tj. o 1,9 %. S účinností od 1. 1. 2013 činí maximální výše státního příspěvku 230 Kč, je-li výše měsíčního příspěvku účastníka ve výši 1 000 Kč a více. Je-li výše měsíčního příspěvku účastníka v rozpětí 300–900 Kč, činí výše měsíčního státního příspěvku 90 Kč a 20 % z částky převyšující 300 Kč. Pokud účastník spoří měsíčně méně než 300 Kč, státní příspěvek mu nenáleží.

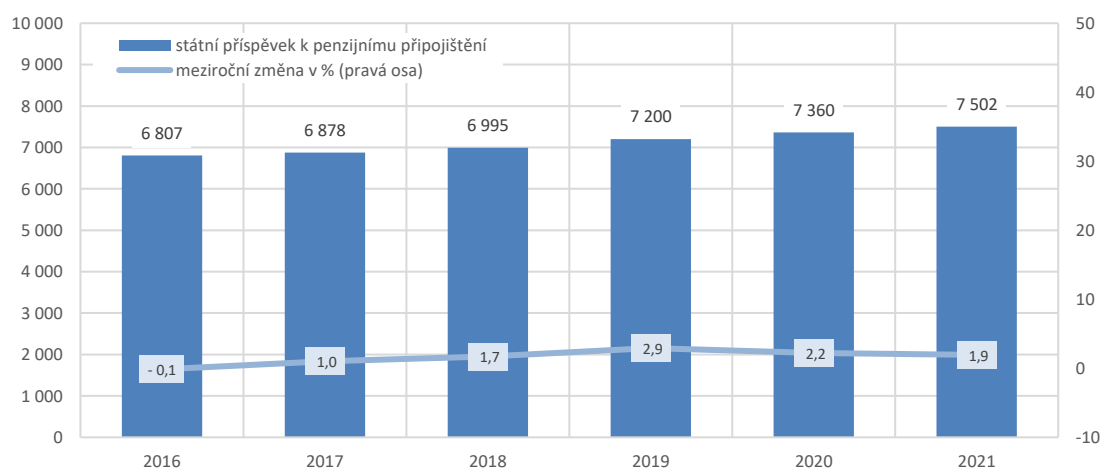
Podle údajů poskytnutých penzijními společnostmi Ministerstvu financí činil k 31. 12. 2021 počet neukončených penzijních připojištění a doplňkových penzijních spoření celkem 4 441 tis. Jejich počet se proti stavu k 31. 12. 2020 zvýšil o 17 tis., což představuje nárůst o 0,4 %. Počet nově uzavřených smluv o doplňkovém penzijním spoření za rok 2021 dosáhl počtu 284 tis., což činí meziroční nárůst o 42 tis. smluv (o 17,4 %). V roce 2021 bylo evidováno 1 629 tis. neukončených penzijních připojištění a doplňkových penzijních spoření, u nichž jsou vedeny příspěvky zaměstnavatele. Proti roku 2020 vzrostl celkový objem

účastnických příspěvků (bez příspěvků zaměstnavatelů), který v roce 2021 dosáhl výše 40,6 mld. Kč, což je o 1,3 mld. Kč více než v roce 2020 (nárůst o 3,3 %). Výše průměrného měsíčního příspěvku účastníka penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření vzrostla proti roku 2020 o 26 Kč na hodnotu 796 Kč, přičemž průměrná výše měsíčního příspěvku u penzijního připojištění vzrostla o 27 Kč na hodnotu 781 Kč a průměrná výše měsíčního příspěvku u doplňkového penzijního spoření vzrostla o 17 Kč na hodnotu 829 Kč. Výše průměrného měsíčního státního příspěvku na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření se proti roku 2020 zvýšila o 2 Kč na hodnotu 146 Kč, přičemž průměrná výše měsíčního státního příspěvku vyplaceného na penzijní připojištění činila 140 Kč (nárůst o 3 Kč) a na doplňkové penzijní spoření 161 Kč (beze změn).

K 31. 12. 2021 působilo na finančním trhu v ČR celkem 9 penzijních společností oprávněných k nabízení a poskytování finančních služeb v oblasti doplňkového penzijního spoření, resp. penzijního připojištění.

Uvedený vývoj situace ve výdajích státu na příspěvek k doplňkovému penzijnímu spoření a penzijnímu připojištění v letech 2016 až 2021 ukazuje následující graf:

Graf č. 24: Státní příspěvek na doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)

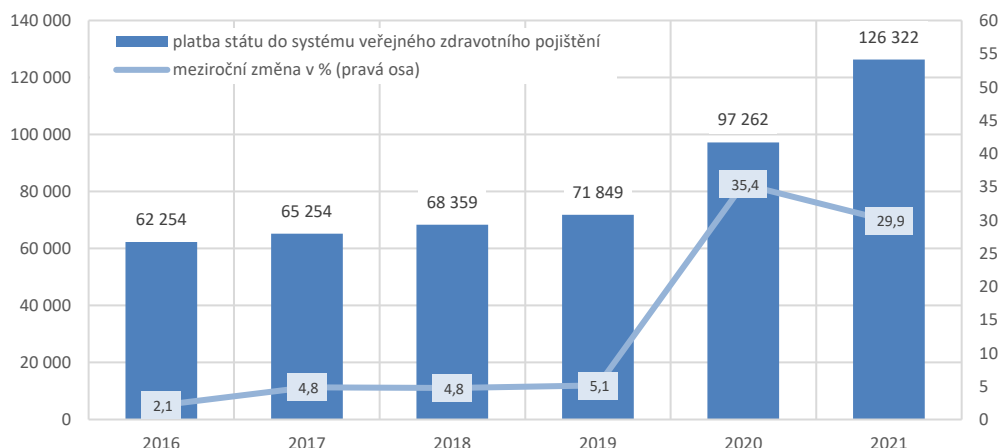

2.1.5 Platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění

Platba státu na zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnci) byla ve státním rozpočtu zahrnuta v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši 129,6 mld. Kč. Oproti skutečnosti roku 2020 byla navýšena o 33,3 % (+32,4 mld. Kč), a to zejména v souvislosti se zvýšením vyměřovacího základu pro tuto platbu z 11 607 Kč na 13 088 Kč (od 1. 1. 2021) a z něj odvozené měsíční platby státu z 1 567 Kč za osobu na 1 767 Kč za osobu (+200 Kč).

Na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění bylo z kapitoly Všeobecná pokladní správa **převáděno 126,3 mld. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu po změnách, při meziročním navýšení o 29,9 % (+29,1 mld. Kč). Čerpání prostředků na tento účel bylo v roce 2021 ovlivněno nejasnou situací v souvislosti s vývojem pandemie COVID-19 a nepředvídatelnými makroekonomickými podmínkami. Celkově však byly podmínky příznivější, než se očekávalo, a tak byl počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce nižší. Především díky tomu došlo k úspoře prostředků oproti schválenému rozpočtu ve výši 3,3 mld. Kč a oproti rozpočtu po změnách ve výši 677,7 mil. Kč. Průměrný měsíční počet státních pojištěnců činil 5 957,5 tis. osob, v roce 2020 to bylo 5 961,5 tis. osob.

Graf č. 25: Platba státu za státní pojistěnce v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)

Platba státu činila 870 Kč v roce 2016, 920 Kč v roce 2017, 969 Kč v roce 2018, 1 018 Kč v roce 2019, 1 067 Kč od 1. 1. 2020 do 31. 5. 2020, 1 567 Kč od 1. 6. 2020 do 31. 12. 2020 a 1 767 Kč za osobu a měsíc v roce 2021.

2.1.6 Sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům

Příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením jsou poskytovány zaměstnavateli zaměstnávajícímu na chráněných pracovních místech více než 50 % zdravotně postižených osob z celkového počtu svých zaměstnanců (nejvýše však ve výši 14 600 Kč, včetně povinných odvodů a příspěvku na provozní náklady, za osobu a měsíc) podle § 78a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Ve schváleném rozpočtu byly zahrnuty ve výši 8,5 mld. Kč, tj. o 13,3 % (+995,0 mil. Kč) vyšší než stanovil schválený rozpočet roku 2020, proti skutečnému čerpání v roce 2020 byly vyšší o 1,1 % (+93,6 mil. Kč).

Celkem byly tyto příspěvky **vyplaceny** ve výši téměř **9,2 mld. Kč**, tj. na 104,0 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 8,9 % (+747,9 mil. Kč). Vyšší meziroční čerpání souvisí s navýšením maximální částky příspěvku o 800 Kč od 1. 10. 2020. Z celku bylo 91,0 % (8,3 mld. Kč) převedeno do podnikatelské sféry, zbývající část pak do sféry neziskové, územním celkům a cizím příspěvkovým organizacím.

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací hnědouhelného průmyslu) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2021 zahrnuty ve výši 500,0 mil. Kč v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu; následně byl rozpočet snížen o 201,7 mil. Kč.

V roce 2021 byly tyto příspěvky uvedenou kapitolou horníkům na obligatorní sociálně zdravotní dávky podle zákona č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků, **uvolněny** v celkové částce **250,4 mil. Kč**. Z celku obdržely 231,9 mil. Kč DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem, 12,8 mil. Kč Palivový kombinát Ústí, s.p., Ústí nad Labem, 4,4 mil. Kč Coal Services, a.s., Most, 967 tis. Kč Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Chomutov a 347 tis. Kč Severočeské doly, a.s., Chomutov. Na základě NV č. 167/2016 Sb., o příspěvku ke zmírnění sociálních dopadů souvisejících s restrukturalizací a útlumem činností právnických osob v insolvenční zabývající se těžbou černého uhlí, dle NV č. 415/2020 Sb., kterým se mění NV č. 167/2016 Sb., dále dle NV č. 342/2016 Sb., o příspěvku ke zmírnění sociálních dopadů souvisejících s restrukturalizací nebo útlumem činnosti právnických osob zabývající se těžbou uhlí nebo uranu a dle NV 491/2020 Sb., kterým se mění NV č. 342/2016 Sb., byly vyplaceny příspěvky v celkové výši **122,2 mil. Kč**. DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem, vyplatil příspěvky dle NV č. 167/2016 Sb. a NV č. 415/2020 Sb. ve výši 85,8 mil. Kč a dle NV č. 342/2016 Sb. ve výši 1,8 mil. Kč. Palivový kombinát Ústí, s.p., Ústí nad Labem, vyplatil příspěvky dle NV č. 342/2016 Sb. a NV č. 491/2020 Sb. ve výši 34,6 mil. Kč. **Celkově** na výdaje podle zákona č. 154/2002 Sb., NV č. 167/2016 Sb., NV č. 415/2020 Sb., NV č. 342/2016 Sb. a NV 491/2020 Sb. byla v roce 2021 vynaložena částka **v souhrnné výši 372,6 mil. Kč**.

2.1.7 Státní politika zaměstnanosti

Výdaje na státní politiku zaměstnanosti v širším pojetí⁹ byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2021 stanoveny na 28,7 mld. Kč při meziročním poklesu o 7,7 % (-2,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2020, proti skutečnosti roku 2020 byly nižší o 36,8 % (-16,7 mld. Kč). **Čerpáno** bylo celkem **48,0 mld. Kč**, tj. 109,9 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 5,7 % (+2,6 mld. Kč). Za tímto nárůstem stojí, stejně jako v roce 2020, kdy celkový nárůst činil +26,8 mld. Kč, především Cílený program podpory zaměstnanosti – Antivirus režim A, A+ a B, který vznikl za účelem ochrany pracovních míst v souvislosti s epidemií COVID-19, viz dále.

Státní politiku zaměstnanosti zabezpečuje především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** zejména prostřednictvím Úřadu práce ČR. V roce 2021 bylo v této kapitole rozpočtováno 28,2 mld. Kč. **Vynaloženo** bylo celkem **47,6 mld. Kč**, tj. 109,8 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení výdajů o 5,6 % (+2,5 mld. Kč). Z celkové částky bylo 59,4 % (28,3 mld. Kč) použito na aktivní část politiky zaměstnanosti, 21,0 % (10,0 mld. Kč) na podpory v nezaměstnanosti a 19,2 % (9,2 mld. Kč) na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Ve výdajích státního rozpočtu souvisejících s politikou zaměstnanosti jsou rovněž sledovány dotace sociálního charakteru vyplacené kapitolou **Ministerstvo průmyslu a obchodu** zaměstnavatelům **na sociální důsledky restrukturalizace** ocelářského a hnědouhelného průmyslu. Ty byly v roce 2021 vyplaceny v celkové výši **372,6 mil. Kč** (viz výše).

Tabulka č. 62: Státní politika zaměstnanosti (mil. Kč)

STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
Výdaje na státní politiku zaměstnanosti celkem	45 416	47 988	105,7	2 572
1. Výdaje na státní politiku zaměstnanosti - kapitola MPSV - v tom:	45 085	47 616	105,6	2 531
a) podpory v nezaměstnanosti	10 567	10 006	94,7	-560
b) aktivní politika zaměstnanosti*) - v tom:	25 838	28 299	109,5	2 461
rekvalifikace	71	126	177,4	55
veřejně prospěšné práce	871	959	110,1	88
společensky účelná pracovní místa	106	322	302,5	215
podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů	18	22	119,9	4
cílené programy k řešení zaměstnanosti - z toho	24 169	26 243	108,6	2 074
program podpory zaměstnanosti Antivirus A, A+ a B	23 786	25 792	108,4	2 006
investiční pobídky	219	324	147,6	105
ostatní	382	303	79,2	-79
c) ochrana zaměstnanců při platební nesch. zaměstnavatelů	274	156	56,8	-118
d) zaměstnávání zdravotně postižených občanů**)	8 406	9 154	108,9	748
2. Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace***)	331	373	112,6	42

*) včetně výdajů v rámci společných programů EU a ČR

***) příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce

****) v roce 2020 i 2021 za kapitolu MPO

Výdaje na podpory v nezaměstnanosti (bod III.2.1.1), na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů (bod III.2.1.2), příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce a příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (bod III.2.1.6) jsou součástí mandatorních sociálních výdajů a byly již komentovány.

Aktivní politika zaměstnanosti¹⁰

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) představuje systém nástrojů, které přispívají k tvorbě nových pracovních míst - jde zejména o podporu na udržení a zvýšení zaměstnanosti rizikových skupin zaměstnanců (např. osoby se zdravotním postižením, mladí do 20 let, osoby starší než 50 let, dlouhodobě nezaměstnaní, ženy po mateřské nebo rodičovské dovolené), o podporu na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí

⁹ Podpory v nezaměstnanosti, aktivní politika zaměstnanosti, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů, příspěvky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce a příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace.

¹⁰ Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti nejsou součástí mandatorních výdajů.

zaměstnání, apod. Jedná se o **nemandatorní část financování státních služeb zaměstnanosti**. Zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021, ze dne 18. prosince 2020, stanovil rozpočet výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti (vč. prostředků z rozpočtu EU/FM) ve výši 2,1 mld. Kč. Novela zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2021 navýšila výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti o dalších 1,7 mld. Kč vzhledem k očekávané situaci na trhu práce, jednalo se o posílení výdajů na veřejně prospěšné práce (1,0 mld. Kč) a společensky účelná pracovní místa (700,0 mil. Kč). Prostředky na Cílený program podpory zaměstnanosti – Antivirus režim A, A+ a B byly rozpočtovým opatřením provedeným v únoru 2021 navýšeny snížením rozpočtu podpor v nezaměstnanosti o 6,8 mld. Kč, dalších 13,6 mld. Kč bylo na tento účel převedeno z rezervní položky kapitoly VPS „Prostředky na podporu podnikání“ a zdrojem pro čerpání tohoto programu zaměřeného na záchranu zaměstnanosti byly i zůstatky nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let (5,2 mld. Kč).

Cílem programu Antivirus je ochránit pracovní místa u zaměstnavatelů přímo dotčených vládními omezeními, která spočívají v uzavření určitých provozoven za účelem zamezení šíření epidemie COVID-19 a předejít tak hromadnému propouštění ve firmách, které by jinak byly nuceny snižovat své náklady formou propouštění zaměstnanců, kteří jsou dočasně nadbyteční. Příspěvky z Cíleného programu Antivirus byly vypláceny od 12. března 2020, přičemž realizace programu přešla i do celého roku 2021, kdy se příspěvky vyplácely ve třech režimech. V **režimu A** náležel příspěvek zaměstnavateli na náhradu mzdových nákladů každého zaměstnance, kterému byla nařízena karanténa/izolace nebo kterému nemohl zaměstnavatel přidělovat práci z důvodu krizových opatření přijatých vládou nebo mimořádných opatření nařízených Ministerstvem zdravotnictví či jiným orgánem ochrany veřejného zdraví v souvislosti s COVID-19, a to ve výši 80 %. V **režimu B** náležel příspěvek zaměstnavateli na náhradu nákladů na náhradu mezd každého zaměstnance, u kterého existují překážky v práci na straně zaměstnavatele vyvolané buď nepřítomností významné části zaměstnanců na pracovišti, např. z důvodů karantény, péče o dítě nebo snížením odbytu produkce anebo nedostatkem vstupů (např. omezení dodávek surovin), a to ve výši 60 %. V **režimu A+** náležel příspěvek zaměstnavateli na náhradu nákladů na náhradu mezd každého zaměstnance, který nemohl vykonávat práci z důvodu jiné překážky v práci na straně zaměstnavatele spočívající v uzavření nebo omezení provozu z důvodu krizových opatření přijatých vládou nebo mimořádných opatření nařízených Ministerstvem zdravotnictví či jiným orgánem ochrany veřejného zdraví v souvislosti s COVID-19, a to ve výši 100 %.

K 31. 12. 2021 celkové výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**, resp. kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, do jejíž kompetence tato problematika spadá, **dosáhly 28,3 mld. Kč**. Jak již bylo uvedeno, největší objem ve výši **25,8 mld. Kč** připadl na **Cílený program podpory zaměstnanosti – Antivirus režim A, A+ a B**, dále výdaje na **rekvalifikace** dosáhly **126,1 mil. Kč**, výdaje na **veřejně prospěšné práce** **959,2 mil. Kč**, na **společensky účelná pracovní místa** **321,9 mil. Kč** a na **podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů** **22,1 mil. Kč** (vždy vč. prostředků z rozpočtu EU/FM).

Výrazný nárůst výdajů v rámci aktivní politiky zaměstnanosti byl zaznamenán na **společensky účelná pracovní místa**. Prostředky byly čerpány ve výši **321,9 mil. Kč**, tj. o 215,5 mil. Kč (+202,5 %) více než v roce 2020. Úřad práce ČR poskytl v roce 2021 v 1 019 případech příspěvek na vyhrazení společensky účelného pracovního místa. Na těchto místech bylo umístěno 956 uchazečů o zaměstnání. Celkem bylo v roce 2021 vytvořeno 1 595 společensky účelných pracovních míst. Další výrazný meziroční nárůst byl zaznamenán u **investičních pobídek**. V roce 2021 bylo čerpáno **324,1 mil. Kč**, tj. o 104,6 mil. Kč (+47,6 %) více než v předchozím roce. Úřad práce ČR sjednal Dohodu o hmotné podpoře na vytváření nových pracovních míst v rámci investičních pobídek s třinácti zaměstnavateli ve zpracovatelském průmyslu a se třemi zaměstnavateli pro centra strategických služeb. Na základě Dohody o hmotné podpoře na vytváření nových pracovních míst v rámci investičních pobídek byli podpořeni zaměstnanci na 1 721 vytvořených nových pracovních místech (oproti roku 2020 nárůst o 383 nových pracovních míst) ve výši 320,5 mil. Kč. Na základě Dohody o hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců byla vyplacena hmotná podpora pro 547 zaměstnanců na nově vytvořených pracovních místech (oproti roku 2020 nárůst o 345 zaměstnanců) ve výši 3,6 mil. Kč.

Nově se v roce 2021 realizoval **Cílený program Tornádo** jako reakce na extrémní bouřky, které vyvolaly rozsáhlou devastaci ohrožující život, zdraví a majetek v noci z 24. června 2021 na 25. června 2021 v oblastech jižní Moravy a části Ústeckého kraje (Lounsko). Příspěvky z tohoto programu byly poskytovány zaměstnavatelům, kterých se dotkly jejich překážky v práci nebo překážky v práci na straně zaměstnanců. Celkem na realizaci tohoto programu bylo vyčerpáno **27,4 mil. Kč**.

2.2 Další mandatorní výdaje vyplývající ze zákona

V předchozí části byly komentovány mandatorní sociální výdaje. V této části jsou komentovány další důležité mandatorní výdaje vyplývající ze zákona, které ale svým charakterem mezi sociální výdaje nepatří.

2.2.1 Výdaje na obsluhu státního dluhu

Výdaje na obsluhu státního dluhu byly na rok 2021 rozpočtovány v částce 52,9 mld. Kč, tj. o 2,0 % (+1,0 mld. Kč) více proti schválenému rozpočtu roku 2020 a o 31,7 % (+12,7 mld. Kč) více proti skutečnosti 2020. Celkově bylo na obsluhu státního dluhu vynaloženo **42,2 mld. Kč**, tj. 97,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,2 % (+2,1 mld. Kč). Podrobnější informace jsou obsaženy v sešitu E státního závěrečného účtu.

2.2.2 Majetková újma peněžních ústavů

Úhrada majetkové újmy peněžních ústavů podle § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby na individuální a družstevní bytovou výstavbu a půjčky mladým manželům byla na rok 2021 rozpočtována v částce 17,4 mil. Kč. Na základě uzavření Dodatku smlouvy č. 1 ke „Smlouvě o úhradě majetkové újmy ze zvýhodněných tzv. sociálních půjček (úvěrů) na individuální bytovou výstavbu a mladým manželům“ uzavřené dne 1. 3. 2000 mezi Ministerstvem financí České republiky a Českou spořitelnou, a.s., který je účinný od 1. ledna 2016, se vyplácí skutečná majetková újma běžného roku jednorázově v roce následujícím. V 1. pololetí roku 2021 byla vyplacena částka **11,3 mil. Kč** jako úhrada za rok 2020.

2.2.3 Státní podpora stavebního spoření

V průběhu roku 2021 podaly stavební spořitelny v souladu s § 11 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, žádosti o roční zálohy státní podpory za rok 2020 (tzv. 2. a 3. kolo roku 2020) a žádosti o roční zálohu státní podpory za rok 2021 pro účastníky, kteří ukončili stavební spoření v 1. pololetí roku 2021 (tzv. 1. kolo roku 2021).

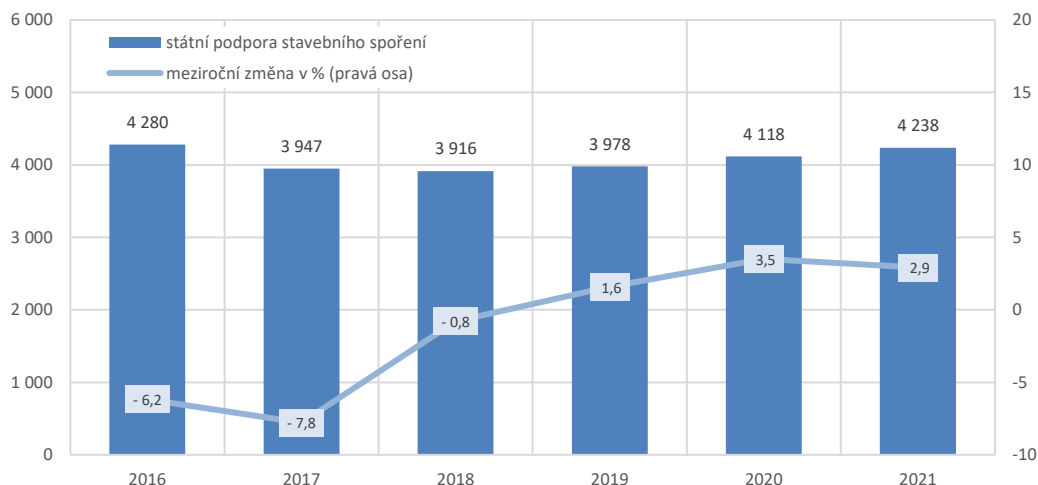
Schválený státní rozpočet na rok 2021 počítal na výplatu státní podpory stavebního spoření s částkou 4,2 mld. Kč. **Vyplaceno bylo 4 238,0 mil. Kč**, tj. 100,0 % rozpočtu po změnách. V porovnání s rokem 2020, kdy byla vyplacena státní podpora ve výši 4 118,0 mil. Kč, byla výplata státní podpory v roce 2021 vyšší o 120,0 mil. Kč, tj. o 2,9 %. V roce 2021 tak došlo již potřetí, po předchozím mnohaletém poklesu výdajů, k meziročnímu nárůstu částky vyplacené státní podpory.

S účinností od 1. 1. 2011 činí poskytovaná záloha státní podpory na 10 % z uspořené částky v příslušném kalendářním roce, max. však z částky 20 000 Kč, tj. max. 2 000 Kč, přičemž celkový součet záloh státní podpory ke všem smlouvám účastníka v příslušném kalendářním roce nesmí přesáhnout limit 2 000 Kč. Celkový počet smluv o stavebním spoření ve fázi spoření k 31. 12. 2021 činil 3,266 mil., tj. o 23 tis. smluv více než ke konci roku 2020.

V roce 2021 bylo podle údajů stavebních spořitelen poskytnutých Ministerstvu financí uzavřeno 450 tis. nových smluv o stavebním spoření. Průměrná cílová částka u smluv uzavřených fyzickými osobami dosáhla výše 809 tis. Kč. Proti roku 2020, kdy byl počet nově uzavřených smluv 462 tis. a průměrná cílová částka u fyzických osob dosáhla výše 456 tis. Kč, došlo v roce 2021 k poklesu nově uzavřených smluv o 12 tis. při současném nárůstu průměrné cílové částky o 353 tis. Kč. Celkový objem naspořené částky k 31. 12. 2021 dosáhl hodnoty 366 mld. Kč, což je o 3,6 mld. Kč více než ke konci roku 2020.

K 31. 12. 2021 působilo na finančním trhu v ČR celkem 5 stavebních spořitelen oprávněných k nabízení a poskytování finančních služeb v oblasti stavebního spoření.

Graf č. 26: Státní podpora stavebního spoření v letech 2016 až 2021 (mil. Kč)

Státní podpora stavebního spoření u smluv uzavřených do 31. 12. 2003 činila 4 500 Kč ročně, u smluv uzavřených po 1. 1. 2004 činila 3 000 Kč ročně, od 1. 1. 2011 (tj. u státní podpory vyplacené za rok 2011 a následující roky) se snížila maximální výše státní podpory na 2 000 Kč ročně, a to bez ohledu na datum uzavření smlouvy.

2.2.4 Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám a politickým hnutím

Výdaje na volby

V roce 2021 proběhly mimořádné volby do zastupitelstev obcí (nové, dodatečné a opakované volby, případně opakované hlasování) a volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2021 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa zahrnuty výdaje na volby ve výši 697,4 mil. Kč. K čerpání bylo z kapitoly VPS uvolněno celkem 671,6 mil. Kč, z toho pro Český statistický úřad 85,5 mil. Kč, pro Ministerstvo vnitra 105,2 mil. Kč, pro Ministerstvo zahraničních věcí 2,5 mil. Kč a 478,3 mil. Kč pro územní samosprávné celky. Z rozpočtovaných výdajů nebyla využita částka 57,9 mil. Kč. Na úhradu nákladů spojených zejména se zpracováním výsledků voleb vynaložil Český statistický úřad celkem 76,0 mil. Kč (zejména na analytické, programátorské a konzultační služby, dále na služby elektronických komunikací, na nákup služeb pro zajištění zpracování výsledků voleb, na cestovné, kancelářský materiál a energie, atd.), Ministerstvo vnitra poskytlo na zajištění voleb celkem 79,8 mil. Kč (zejména na tisk, kompletaci a distribuci volebních materiálů a hlasovacích lístků, na platy a související výdaje příslušníků Policie ČR, na pohonné hmoty a maziva, cestovné, pohoštění, služby elektronických komunikací atd.), Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo celkem 1,9 mil. Kč (zejména na odměny členů volebních komisí, pohoštění, poštovní služby, tisk volebních lístků atd.) a územně samosprávné celky disponovaly na organizačně technické zabezpečení voleb částkou 478,3 mil. Kč (jedná se o prostředky poskytnuté z kapitoly VPS; dle předběžného vyúčtování bylo skutečně kraji a obcemi vyčerpáno 423,9 mil. Kč, přičemž zbývající částka bude předmětem finančního vypořádání).

Výdaje státního rozpočtu na volby v roce 2021 dosáhly v souhrnu **642,7 mil. Kč**, z čehož částka 6,8 mil. Kč představovala finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem za rok 2020 (tyto prostředky obdržely ÚSC v 1. pololetí 2021).

Příspěvky politickým stranám a politickým hnutím

Ve schváleném rozpočtu na rok 2021 byla v kapitole Všeobecná pokladní správa vyhrazena na příspěvky politickým stranám a politickým hnutím částka 1 259,6 mil. Kč. Vyplaceno bylo na tyto příspěvky celkem **1 042,0 mil. Kč**. Tyto výdaje jsou mandatorním výdajem státního rozpočtu, ale zároveň jsou vykazovány dle rozpočtové skladby v rámci neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím. Podrobnější komentář k těmto výdajům obsahuje část III.3.4.2.

2.2.5 Výdaje podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi - Finanční náhrada

Tyto výdaje jsou financovány na základě zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů. Na závazném ukazateli kapitoly Ministerstvo kultury „Výdaje podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi – Finanční náhrada“ byly na rok 2021 stanoveny ve výši 2,2 mld. Kč, tj. o 2,8 % (+61,0 mil. Kč) vyšší proti schválenému rozpočtu a i skutečnosti roku 2020. Stejně jako v roce 2020 byla vynaložena celá rozpočtovaná částka.

2.2.6 Dotace na obnovitelné zdroje energie

Dotace je poskytována v souladu se zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vláda stanovuje svým nařízením podle ustanovení § 28 odst. 3 zákona č. 165/2012 Sb., ve znění zákona č. 131/2015 Sb., na příslušný rok prostředky státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na podporu elektřiny a provozní podporu tepla a náklady na kompenzaci podle § 28a zákona. Na závazném ukazateli kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu „Dotace na obnovitelné zdroje energie“ byla na rok 2021 rozpočtována částka 26,5 mld. Kč, tj. o 1,9 % (-500,0 mil. Kč) méně oproti schválenému rozpočtu na rok 2020 a o 65,4 mil. Kč méně proti skutečnosti roku 2020. Vynaloženo bylo **26,0 mld. Kč**, tj. 98,3 % rozpočtu při meziročním poklesu o 2,0 % (-528,7 mil. Kč). Bližší informace jsou obsaženy v části III.3.4.1.

2.3 Ostatní mandatorní výdaje

Na ostatních mandatorních výdajích se z největší části podílely odvody a příspěvky do rozpočtu EU a transfery mezinárodním organizacím.

2.3.1 Odvody a příspěvky do EU

Podrobnější komentář je uveden v části Zprávy týkající se finančních vztahů ČR a EU (část III.6.5 a III.6.6).

2.3.2 Transfery mezinárodním organizacím¹¹

Tyto platby jsou stanoveny mezinárodními smlouvami. Ve státním rozpočtu na rok 2021 byly rozpočtovány v částce 5,2 mld. Kč, tj. o 1,0 % (+54,3 mil. Kč) více než ve schváleném rozpočtu roku 2020 a o 2,7 % (-146,1 mil. Kč) méně oproti skutečnosti 2020. Vynaloženo bylo **5,2 mld. Kč**, tj. 89,6 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 4,2 % (-226,8 mil. Kč).

2.3.3 Výdaje na realizaci státních záruk a závazků obdobného charakteru

V roce 2021 nebyly v kapitole Všeobecná pokladní správa na rozpočtové položce 5183 evidovány žádné mandatorní výdaje na realizaci státních záruk.

Mimo rámec mandatorních výdajů byly v roce 2021 v kapitole Všeobecná pokladní správa na rozpočtové položce 5214 evidovány výdaje na realizaci jedné státní záruky určené na zajištění úvěrů od Evropské investiční banky pro Národní rozvojovou banku, a.s. (dříve Českomoravskou záruční a rozvojovou banku, a.s.). Předmětem úvěru byl program odstranění povodňových škod. Na realizaci této záruky bylo rozpočtováno 312 mil. Kč. Z tohoto limitu bylo během roku 2021 vyčerpáno celkem 296,7 mil. Kč, přičemž na splátku jistin šlo 272,3 mil. Kč a na splátku úroků 24,5 mil. Kč.

V roce 2021 nebyla poskytnuta nová státní záruka podle § 73 zákona o rozpočtových pravidlech. Poslední státní záruka byla poskytnuta v roce 2018 zákonem č. 179/2018 Sb., o poskytnutí státní záruky České republiky na zajištění zápůjčky České národní banky pro Mezinárodní měnový fond. Zaručena je částka v limitní výši 1,5 mld. EUR. V letech 2018 - 2021 však nedošlo k jejímu čerpání. Záruka není považována pro státní rozpočet za rizikovou.

¹¹ Z hlediska mandatorních výdajů se jedná o transfery a členské příspěvky mezinárodním vládním organizacím, transfery nadnárodním orgánům a o členské příspěvky mezinárodním nevládním organizacím vyjma těchto plateb z kapitol Ministerstvo obrany a Všeobecná pokladní správa. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa jsou zahrnuty pouze platby mezinárodním finančním institucím a fondům ve výši 1 237,3 mil. Kč.

Tabulka č. 63: Státní záruky (mil. Kč)

Realizace státních záruk	rozpočet 2021		skutečnost 2021			% plnění
	schválený	po změnách	jistina	úrok	celkem	
Správa železnic, s.o. (pol. 5183)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	x
Úvěry přijaté za NRB, a.s. (dříve ČMZRB) od EIB (pol. 5214)	312,0	312,0	272,3	24,5	296,7	95,1
Celkem	312,0	312,0	272,3	24,5	296,7	95,1

Podrobný přehled o stavu a vývoji státních záruk je uveden v části III. sešitu D státního závěrečného účtu.

2.3.4 Výdaje na správu a vedení účtů vládních úvěrů

V souvislosti s financováním vládních a obdobných úvěrů poskytnutých do zahraničí byly v roce 2021 vynaloženy prostředky na správu a vedení účtů těchto úvěrů ve výši téměř **14,0 mil. Kč**, tj. 95,6 % rozpočtu schváleného ve výši 14,6 mil. Kč. Plánované výdaje i skutečně vynaložené prostředky z kapitoly Všeobecná pokladní správa jsou svým objemem stejné jako v roce 2020.

3 Běžné výdaje

Běžné výdaje státního rozpočtu představují výdaje správců kapitol státního rozpočtu na provoz a plnění úkolů vlastního úřadu, výdaje na činnost jimi zřizovaných organizačních složek státu a příspěvkových organizací a další výdaje, které tyto správci kapitol uskutečňují poskytováním příspěvků, dotací nebo transferů v souladu se svou působností podle kompetenčního zákona, příp. dalších zákonů, na jejichž základě byly zřízeny.

Běžné výdaje byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2021 stanoveny ve výši 1 698,1 mld. Kč. Oproti schválenému rozpočtu roku 2020 byly navýšeny o 0,5 % (+7,7 mld. Kč) a oproti skutečnosti 2020 o 1,7 % (+27,8 mld. Kč). Z převážné části stála za navýšením rozpočtu pokračující epidemie COVID-19. V průběhu roku 2021 byly běžné výdaje rozpočtovými opatřeními zvýšeny o dalších 13,9 mld. Kč. **Čerpány** byly ve výši **1 729,8 mld. Kč**, tj. 101,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 3,6 % (+59,5 mld. Kč).

3.1 Výdaje na platy a podobné a související výdaje (OSS)

Výdaje na platy a podobné a související výdaje rozpočtované v organizačních složkách státu (OSS) tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Schválený rozpočet na rok 2021 představoval 145,6 mld. Kč a proti schválenému rozpočtu roku 2020 byl nižší o 3,4 mld. Kč, tj. o 2,0 %. V průběhu roku byl schválený rozpočet zvýšen o 7,8 mld. Kč na 153,4 mld. Kč. Rozhodující roli tohoto zvýšení hrála rozpočtová opatření, která vracela Ministerstvu obrany 10 mld. Kč z kapitoly VPS (dle UV č. 77/2021 a č. 336/2021. Z těch 10 mld. Kč se týkalo 5,7 mld. Kč seskupení 50. Rozpočet v platové oblasti vycházel z parametrů střednědobého výhledu na rok 2021, schváleného usnesením vlády č. 652/2019 a obsahoval zapracování rozpočtových opatření s charakterem trvalých vlivů z roku 2020. Zohledňoval též vlivy plynoucí ze schválených usnesení vlády, promítnutí přesunů dle resortních priorit, rozhodnutí ministryně financí a z promítnutí vládních priorit. Do rozpočtu byly zapracovány též prostředky v souvislosti se zabezpečením platů zaměstnanců zapojených do oblasti čerpání prostředků z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů a podílejících se na realizaci projektů v rámci programů. Na jejich platy byla pro rok 2021 z nadnárodních zdrojů vybilancovaných zvýšenými příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů zahrnutá částka 2,5 mld. Kč, což bylo oproti roku 2020 navýšení o cca 0,1 mld. Kč. K výdajům krytým příjmy z EU/FM byla v oblasti platů a ostatních plateb za provedenou práci rozpočtována rovněž národní část prostředků na spolufinancování ze státního rozpočtu, tento podíl pro rok 2021 činil 0,5 mld. Kč.

Ve schváleném rozpočtu a následně i v rozpočtu po změnách a ve skutečnosti byly zapracovány uvedené a další vlivy, které jsou podrobně komentovány v kapitole **III.3.2**.

Tabulka č. 64: Výdaje na platy a podobné a související výdaje OSS (mil. Kč)

VÝDAJE NA PLATY A PODOBNÉ A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Konečný rozpočet 2021	Skutečnost 2021	Plnění v %	Rozdíl proti RpZ	Index 2021/2020	Rozdíl skut. 2021-2020
		schválený	po změnách						
	1	2	3	4	5	5:3	5-3	5:1	5-1
Výdaje na platy a podobné a související výdaje	150 498	145 626	153 448	157 534	152 836	99,6	-612	101,6	2 338
v tom:									
platy	102 864	103 388	104 887	106 965	104 668	99,8	-219	101,8	1 804
ostatní platby za provedenou práci	8 803	7 730	8 717	9 626	8 677	99,5	-40	98,6	-126
povinné pojistné placené za zaměstnavatelem	38 268	34 062	39 222	40 267	38 880	99,1	-342	101,6	613
odměny za užití duševního vlastnictví	214	120	215	266	242	112,4	27	113,0	28
mzdové náhrady	5	0	16	19	19	115,1	2	348,2	14
mzdy podle cizího práva	344	326	390	390	350	89,8	-40	101,8	6

Výdaje na platy a podobné a související výdaje OSS za rok 2021 dosáhly 152,8 mld. Kč, tj. 99,6 % rozpočtu po změnách (v roce 2020 to bylo 99,5 %), z toho na platy (vč. podseskupení položek 504-Odměny za užití duševního vlastnictví, 505-Mzdové náhrady a 506-Mzdy podle cizího práva) bylo vynaloženo 105,3 mld. Kč, tj. 99,8 % rozpočtu. Proti stejnému období roku 2020 se zvýšily o 2,3 mld. Kč, tj. o 1,6 %, když státní rozpočet počítal s poklesem těchto výdajů o 2,0 % proti schválenému rozpočtu roku 2020, resp. s nárůstem o 0,4 % proti skutečnosti roku 2020.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem tvoří pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění. Objem pojistného ve sledovaném období dosáhl 38,9 mld. Kč, tj. 99,1 % rozpočtu po změnách a v návaznosti na vyšší vyplacené platy se meziročně zvýšil o 613 mil. Kč, tj. o 1,6 %.

Ostatní platby za provedenou práci byly v roce 2021 vyplaceny ve výši 8,7 mld. Kč při plnění rozpočtu na 99,5 %. Meziročně byly nižší o 126 mil. Kč, tj. o 1,4 %. Patří sem především platy představitelů státní moci a některých orgánů (nejvíce kapitoly Ministerstvo spravedlnosti, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, Senát Parlamentu ČR, Ústavní soud a Nejvyšší kontrolní úřad).

Na celkovém čerpání výdajů na platy a podobné a související výdaje se podílely **výdaje spojené s epidemií COVID-19** částkou 2,5 mld. Kč. Šlo převážně o navýšení prostředků na služební příjmy příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR, na mimořádné odměny zaměstnanců krajských hygienických stanic, na zvýšené osobní náklady KHS a ÚZIS ČR, na navýšení prostředků na služební platy vojáků z povolání a zaměstnanců Vězeňské správy vč. příslušenství atd. Detailní náhled na výdaje čerpané v souvislosti s COVID-19 zobrazuje tabulka č. 16 v sešitu G.

3.2 Čerpání prostředků na platy ve vládou regulované sféře

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) tvoří významnou část výdajů státního rozpočtu. Spolu s náklady na platy a ostatní osobní výdaje ústředně řízených příspěvkových organizací, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni platem podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, činil jejich objem v roce 2021 ve skutečnosti 245 546 mil. Kč. Počet vládou regulovaných zaměstnanců (přepočtený počet míst na úvazky v celoročním vyjádření) byl vykázán v celkové výši 471 325 a průměrný plat na úrovni 41 380 Kč.

Mimořádný význam rozpočtu v platové oblasti je vládou zdůrazněn tím, že kromě stanovení objemu prostředků na platy v podobě závazných ukazatelů státního rozpočtu u organizačních složek státu, ovlivňuje vláda tuto oblast i prostřednictvím závazných objemů prostředků na platy a počtu míst zaměstnanců v detailnějším členění, a to podle jednotlivých typů organizací a jednotlivých kategorií zaměstnanců. Tyto limity schvaluje vláda s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok.

3.2.1 Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady)

Schválený rozpočet prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) ve výši 239 113 mil. Kč se po změnách podle § 23 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel a změnách limitů regulace zaměstnanosti u příspěvkových organizací zvýšil na 241 915 mil. Kč. Nad tento rámec byly podle § 23 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů (dále též NNV), prostředky z rezervních fondů a další mimorozpočtové zdroje, prostředky v dalších případech povoleného překročení a prostředky vyčleněné z limitů regulace zaměstnanosti v celkové výši 8 638 mil. Kč.

Skutečné čerpání ve výši 245 546 mil. Kč odpovídá 101,5 % rozpočtu po změnách a 98,4 % konečného rozpočtu. Ve skutečnosti došlo k čerpání prostředků rezervního fondu a dalších mimorozpočtových zdrojů ve výši 2 911 mil. Kč, nároků z nespotřebovaných výdajů pak ve výši 3 105 mil. Kč. Celkový nárůst objemu prostředků je proti skutečnosti roku 2020 vykázán ve výši 13 054 mil. Kč, jedná se o meziroční nárůst ve výši 5,6 %.

Schválený rozpočet prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci u organizačních složek státu ve výši 111 118 mil. Kč se po změnách podle § 23 odst. 1 písm. a) zvýšil na 113 604 mil. Kč. Dále byl rozpočet upraven posílením z rezervních fondů, mimorozpočtovými prostředky a zapojením NNV na svou konečnou úroveň 116 592 mil. Kč. Skutečné čerpání je vykázáno ve výši 113 345 mil. Kč, což odpovídá 99,8 % rozpočtu po změnách a 97,2 % konečného rozpočtu. Z celkového čerpání bylo z rezervních fondů, dalších mimorozpočtových zdrojů a NNV vyčerpáno 3 393 mil. Kč. Celkový meziroční nárůst objemu prostředků proti skutečnosti roku 2020 dosáhl výše 1 678 mil. Kč, tj. 1,5 %.

V roce 2021 vešel v účinnost § 25a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, kterým jsou organizační složky státu povinny vázat prostředky státního rozpočtu na služební příjmy, služební platy nebo platy, a to včetně pojistného na sociální zabezpečení, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a přidělu do fondu kulturních a sociálních potřeb, které odpovídají volným místům státních zaměstnanců odměňovaných podle zákoníku práce, zákona o státní službě, příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků z povolání. Organizační složky státu v r. 2021 zavázaly podle tohoto institutu jen v oblasti platů celkem 929 mil. Kč, celková částka včetně příslušenství pak činila 1 261 mil. Kč.

Schválený objem nákladů na platy a ostatní osobní náklady u příspěvkových organizací regulovaných vládou ve výši 127 996 mil. Kč se po změnách navýšil na úroveň 128 310 mil. Kč. Ve skutečnosti byly náklady čerpány ve výši 132 201 mil. Kč, a to včetně čerpání prostředků z rezervních fondů, čerpání příspěvku navýšeného o nároky z nespotřebovaných výdajů zřizovatele, mimorozpočtových zdrojů, prostředků v případech povoleného překročení, prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací podle § 10 zákona č. 130/2002 Sb. a prostředků vyčleněných z limitů regulace zaměstnanosti v kapitole MŠMT, a to v celkové výši 4 255 mil. Kč. Celkový meziroční nárůst nákladů na platy a ostatní osobní náklady dosáhl proti skutečnosti roku 2020 výše 11 375 mil. Kč, tj. 9,4 %.

Vývoj objemu prostředků v roce 2021 byl ovlivněn zejména následujícími vlivy:

Samotné meziroční navýšení rozpočtovaných prostředků na platy, ostatní platby za provedenou práci a ostatní osobní náklady mezi schválenými rozpočty na roky 2021 a 2020 činilo celkem 11 981 mil. Kč. Objemově významné změny byly diferencovaně zapracovány do jednotlivých rozpočtových kapitol v návaznosti na realizaci vládních priorit.

Za zmínku stojí zejména navýšení objemu prostředků na platy v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které v sobě obsahovalo zejména následující výrazné vlivy v platové a personální oblasti. Byly navýšeny prostředky na platy pedagogických a nepedagogických pracovníků v regionálním školství s dopadem v celkové výši 9,3 mld. Kč v souvislosti se závazkem uvedeným v programovém prohlášení vlády ČR „aby se platy učitelů a nepedagogů na konci volebního období v roce 2021 dostaly minimálně na 150 procent jejich výše pro rok 2017“ resp. sníženy početní stavy o 2 564 míst asistentů pedagogů v oblasti společného vzdělávání (inkluze) včetně objemu prostředků na platy ve výši 0,9 mld. Kč. Dále došlo v oblasti RGŠ k navýšení o 1 mld. Kč a 1 938 přepočtených míst pedagogů na zabezpečení opatření PHmax (maximální týdenní počet hodin vyučování) v základních a středních školách, dále k navýšení o 1,55 mld. Kč a 3 439 přepočtených míst pedagogických a nepedagogických pracovníků z důvodu nárůstu výkonů v souvislosti s vyšším počtem dětí a žáků, dále k nárůstu o 368 mil. Kč a 1 283 přepočtených míst nepedagogických pracovníků v rámci odbřemenění učitelů od administrativní práce, která nesouvisí přímo s pedagogickou činností, dále k nárůstu o 295 mil. Kč a 801 přepočtených míst asistentů pedagoga za účelem vyšší podpory inkluzivního vzdělávání.

Podrobněji jsou specifika vývoje oblasti platů mezi rozpočty 2021 a 2020 popsána v rozpočtové dokumentaci, konkrétně Zprávě ke státnímu rozpočtu České republiky na rok 2021, kapitole 5.5 Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci.

Schválený objem finančních prostředků a limit personálních kapacit byl dále na základě rozhodnutí vlády a zmocnění ministra k úpravám limitů regulace zaměstnanosti (bod IV./1. písm. b) usnesení vlády č. 1054/2020) ovlivněn rozpočtovými opatřeními podle § 23 odst. 1 písm. a) a povolenými úpravami počtu míst a nákladů na platy a ostatní osobní náklady příspěvkových organizací. Tímto způsobem byl rozpočet platové oblasti navýšen celkem o 2 801 mil. Kč.

Na vrub kapitoly Všeobecná pokladní správa byl rozpočet v platové oblasti posílen celkově o 2 470 mil. Kč, z toho nejvýrazněji o 1 195 mil. Kč v kapitole Ministerstvo obrany (zpětné navýšení vlivem snížení výdajů kapitoly o celkových 10 mld. Kč, ke kterému došlo v rámci 6. běhu projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2021 + odměny vojákům z povolání za jejich nasazení při pandemii.) a o 708 mil. Kč v kapitole Ministerstvo vnitra (zejména na zabezpečení zvýšených výdajů, které měly bezpečnostní sbory Policie ČR a Hasičský záchranný sbor ČR v souvislosti s pandemickými opatřeními).

Na vrub ostatních běžných výdajů byl limit prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci posílen celkem o 101 mil. Kč. Finančně nejvýraznější vlivy byly realizovány v kapitole:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí, kde došlo k navýšení platového limitu v celkové výši 45,7 mil. Kč s určením pro Úřad práce, když s účinností od 1. 4. 2021 došlo ke zvýšení prostředků na platy s určením na realizaci zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném) s tím, že prostředky na platy budou pro rok 2021 zabezpečeny v rámci schváleného rozpočtu kapitoly přesunem z dávek státní sociální podpory,
- Ministerstvo vnitra, kde došlo k navýšení limitu objemu prostředků na platy ve výši 26,6 mil. Kč s určením pro zaměstnance Zdravotnického zařízení MV na mimořádné odměny zaměstnanců této organizace z důvodu nebývalého vysokého pracovního nasazení v souvislosti s pandemií,
- Ministerstvo průmyslu a obchodu, kde došlo k navýšení limitu pro ostatní platby za provedenou práci v celkové výši 22 mil. Kč s určením pro 229 externích pracovníků, kteří vykonávali administraci COVID programů formou DPČ.

V organizačních složkách státu došlo dále k zapojení prostředků na platy podle § 23 odst. 1 písm. b), tj. posílení rozpočtu rezervními fondy, mimorozpočtovými zdroji a nároky z nespotřebovaných výdajů. Skutečně vyčerpáno bylo z rezervních fondů 301,9 mil. Kč, z čehož největší podíl čerpání je vykázán u Státního ústavu pro kontrolu léčiv v kapitole Ministerstvo zdravotnictví ve výši 253 mil. Kč, s nimiž bylo hospodařeno na základě výjimky z rozpočtových pravidel (zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech) a u Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv ve výši 16,3 mil. Kč v souvislosti se zákonem 378/2007 Sb. o léčivech a vyhláškou č. 427/2008 Sb. Významný podíl v čerpání prostředků představují nároky z nespotřebovaných výdajů. V roce 2021 bylo v organizačních složkách státu z nároků z nespotřebovaných výdajů čerpáno celkem 3 068,1 mil. Kč, když nejvyšší čerpání vykazují resorty Ministerstvo spravedlnosti ve výši 655,5 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 379,6 mil. Kč, Ministerstvo financí ve výši 365,2 mil. Kč, Ministerstvo obrany ve výši 358,9 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví ve výši 277,8 mil. Kč, Ministerstvo vnitra ve výši 248 mil. Kč a Ministerstvo zemědělství ve výši 176,2 mil. Kč.

Základní přehled čerpání finančních prostředků v oblasti výdajů určených na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) demonstruje následující tabulka:

Tabulka č. 65: Prostředky na platy a OPPP (OON) ve vládou regulované sféře (mil. Kč)

Organizační členění	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021			Skutečnost 2021	Plnění RZ v %	Plnění KR v %	Rozdíl skutečnost a RZ	Rozdíl skutečnost a KR	Meziroční index v %
		Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný *) (KR)						
		1	2	3						
Organizační složky státu	111 667	111 118	113 604	116 592	113 345	99,8	97,2	-259	-3 247	101,5
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	51 711	51 669	52 030	53 887	52 006	100,0	96,5	-24	-1 881	100,6
Platy příslušníků a vojáků	49 161	49 769	50 917	51 005	50 680	99,5	99,4	-237	-325	103,1
Platy státních státních zástupců a odvození	1 992	1 950	1 940	2 073	1 982	102,2	95,6	42	-91	99,5
Ostatní platby za provednou práci	8 803	7 730	8 717	9 626	8 677	99,5	90,1	-40	-949	98,6
Příspěvkové organizace	120 825	127 996	128 310	133 031	132 201	103,0	99,4	3 890	-831	109,4
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	118 278	126 567	126 926	129 951	129 373	101,9	99,6	2 447	-578	109,4
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	111 590	120 189	120 366	122 878	122 523	101,8	99,7	2 157	-355	109,8
Ostatní platby za provednou práci	2 547	1 429	1 385	3 081	2 827	204,2	91,8	1 443	-253	111,0
OSS a PO celkem	232 492	239 113	241 915	249 623	245 546	101,5	98,4	3 631	-4 078	105,6

*) u PO pouze odvozen

ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

Z tabulky je zřejmé, že objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci u organizačních složek státu meziročně vzrostl o 1,5 %. U příspěvkových organizací dochází k meziročnímu nárůstu objemu prostředků na platy a ostatní osobní náklady o 9,4 %.

Podrobnější přehled o čerpání objemů prostředků za jednotlivé kapitoly, typy organizací a kategorie zaměstnanců je uveden v sešitě G v tabulce č. 11.

3.2.2 Vývoj počtu zaměstnanců

Vývoj počtu zaměstnanců v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích znázorňuje následující tabulka:

Tabulka č. 66: Počet zaměstnanců ve vládou regulované sféře

Organizační členění	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021			Skutečnost 2021	Plnění RZ v %	Plnění KR v %	Rozdíl skutečnost a RZ	Rozdíl skutečnost a KR	Meziroční index v %
		Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný *) (KR)						
	1	2	3	4	5	(5:3)	(5:4)	(5-3)	(5-4)	(5:1)
Organizační složky státu	198 394	209 613	209 906	210 289	199 847	95,2	95,0	-10 059	-10 442	100,7
Zaměstnanci ZP a ZSS	110 062	114 460	114 666	115 049	110 327	96,2	95,9	-4 339	-4 722	100,2
Příslušníci a vojáci	87 051	93 743	93 833	93 833	88 242	94,0	94,0	-5 591	-5 591	101,4
Státní zástupci a odvození	1 281	1 410	1 407	1 407	1 278	90,8	90,8	-129	-129	99,8
Příspěvkové organizace	265 254	272 656	273 380	279 473	271 478	99,3	97,1	-1 902	-7 995	102,3
Zaměstnanci ZP a ZSS	265 254	272 656	273 380	279 473	271 478	99,3	97,1	-1 902	-7 995	102,3
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	250 275	257 808	258 217	263 898	256 487	99,3	97,2	-1 730	-7 412	102,5
OSS a PO celkem	463 648	482 270	483 286	489 762	471 325	97,5	96,2	-11 961	-18 437	101,7

*) u PO pouze odvozen

ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

V průběhu roku 2021 došlo díky povoleným úpravám k celkovému zvýšení schváleného limitu přepočteného počtu míst o 1 016, výrazné byly zejména následující vlivy:

V kapitole Ministerstvo obrany došlo z důvodu pokračování nábory nových vojáků z povolání s účinností od 1. září 2021 k navýšení celoročně přepočteného počtu míst vojáků z povolání o 89 míst. V kapitole Ministerstvo obrany dále došlo ke zvýšení limitu počtu zaměstnanců o 221 míst u SPO VOLAREZA z důvodu změny poměru výnosů mezi hlavní a jinou činností v souvislosti s pandemií COVID-19. V kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí došlo v limitu počtu míst určeném pro Úřad práce ČR v souvislosti s realizací zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném) s účinností od 1. dubna 2021 k navýšení celoročně přepočteného počtu míst o 120 míst. V kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy došlo v úseku RgŠ k navýšení o 408,5 míst pedagogických pracovníků, jednalo se o pokrytí tzv. "nových výkonů" (zejména nárůst počtu dětí a vyšší počet dělených hodin výuky).

Skutečný počet míst v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích se pak meziročně zvýšil o 7 677 přepočtených míst, tj. o 1,7 %.

Podrobný přehled o počtech zaměstnanců za jednotlivé kapitoly, typy organizací a kategorie zaměstnanců je uveden v sešitě G v tabulce č. 10.

3.2.3 Průměrné platy

Proti roku 2020, kdy byl zaznamenán meziroční nárůst průměrných platů ve výši 7,2 %, došlo v roce 2021 k již méně dramatickému nárůstu průměrných platů, a to o 4,1 %. V následující tabulce je uveden přehled o vývoji průměrných platů v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích.

Tabulka č. 67: Průměrné platy ve vládou regulované sféře (Kč)

Organizační členění	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021			Skutečnost 2021	Plnění RZ v %	Plnění KR v %	Rozdíl skutečnost a RZ	Rozdíl skutečnost a KR	Meziroční index v %
		Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný *)						
		1	2	3						
Organizační složky státu	43 207	41 103	41 640	42 388	43 645	104,8	103,0	2 005	1 257	101,0
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	39 153	37 618	37 813	39 032	39 281	103,9	100,6	1 469	249	100,3
Platy příslušníků a vojáků	47 062	44 243	45 219	45 298	47 861	105,8	105,7	2 642	2 563	101,7
Platy státních zástupců a odvození	129 616	115 230	114 904	122 768	129 286	112,5	105,3	14 382	6 519	99,7
Příspěvkové organizace	37 159	38 683	38 690	38 749	39 713	102,6	102,5	1 022	964	106,9
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	37 159	38 683	38 690	38 749	39 713	102,6	102,5	1 022	964	106,9
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	37 156	38 850	38 845	38 802	39 808	102,5	102,6	963	1 006	107,1
OSS a PO celkem	39 747	39 735	39 972	40 311	41 380	103,5	102,7	1 408	1 069	104,1

*) u PO pouze odvozen

ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

Meziroční změny průměrných platů jsou v jednotlivých resortech rozdílné. Stěžejní faktory související s růstem průměrných platů jsou spojené s přijetím usnesení vlády č. 1054/2020 a usnesení Poslanecké sněmovny č. 1432/2020.

Do vývoje průměrných platů dále zasáhly diferencované úpravy prostředků na platy a počtu zaměstnanců při návrhu státního rozpočtu na rok 2021, provedení změn během roku, nenaplnění počtu tabulkových míst či využití nároků z nespoteřovaných výdajů a jiných mimorozpočtových zdrojů.

3.2.4 Srovnání průměrných platů v národním hospodářství a vládou regulované sféře

Podle předběžných údajů Českého statistického úřadu uveřejněných ke dni 7. března 2022 o průměrné hrubé měsíční mzdě na přepočtené počty zaměstnanců za rok 2021 bylo v národním hospodářství jako celku dosaženo průměrného výdělku 37 839 Kč, oproti průměrnému výdělku roku 2020 ve výši 35 662 Kč tak došlo k meziročnímu zvýšení o 6,1 %, tj. o 2 177 Kč. Vládou regulovaná sféra (OSS a PO) pak rostla o 4,1 %, tj. o 1 633 Kč. Podrobnější srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách na přepočtené počty je uvedeno v následující tabulce.

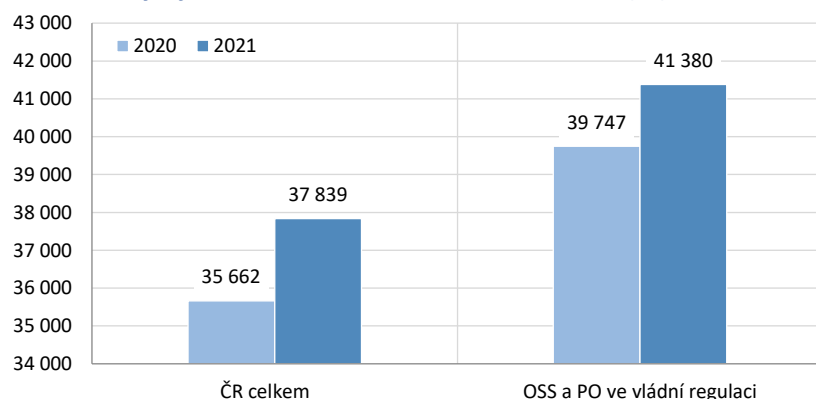
Tabulka č. 68: Porovnání průměrných platů/mezd podle sfér hospodářství (přepočtené osoby)

Sféry	2020					2021				
	Průměrný plat v Kč	Meziroční index v %	Meziročně rozdíl v Kč	Index ku NH v %	Změna ku NH v %	Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %	Meziročně rozdíl v Kč	Index ku NH v %	Změna ku NH v %
Národní hospodářství	35 662	104,5	1 551	100,0	100,0	37 839	106,1	2 177	100,0	100,0
z toho: OSS a PO ve vládní regulaci	39 747	107,2	2 686	111,5	102,6	41 380	104,1	1 633	109,4	98,1

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje k 7. 3. 2022) a MF

Výše uvedené trendy se promítají i do vývoje reálných mezd. V roce 2021 vzrostla reálná mzda v celém národním hospodářství o 2,2 %, ve sféře organizačních složek státu pak o 0,3 %. V následujícím grafu je znázorněna průměrná mzda v národním hospodářství ČR ve srovnání s průměrným platem ve vládou regulované sféře (OSS a PO).

Graf č. 27: Vývoj nominálních mezd v letech 2020 a 2021 (Kč)

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje k 7. 3. 2022) a MF

Z grafického znázornění a z výše uvedeného je zřejmé, že dynamika růstu průměrných platů v celém národním hospodářství a průměrných platů ve vládou regulované sféře je přiměřená. Vyšší úroveň průměrných platů v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích je způsobena několika faktory. Vládou regulovaná sféra se od ostatních sfér národního hospodářství odlišuje zejména vyšším podílem zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním, vyšší průměrnou délkou praxe zaměstnanců, nižší fluktuací či v posledních letech významnou podporou regionálního školství. Vliv pandemie se pak v ukazateli průměrného platu ve vládou regulované sféře v roce 2021 nikterak negativně neprojevil, naopak některá přijatá opatření měla za následek jeho růst (viz níže kap. 3.2.5).

Průměrný plat ve vládou regulované sféře byl v roce 2021 o 3 541 Kč vyšší než průměrný plat v celém národním hospodářství (v roce 2020 byl rozdíl průměrných platů 4 085 Kč). Výše uvedenému odpovídá reálný růst platů – ve vládou regulované sféře byl v roce 2021 o 1,9 % nižší než reálný růst platů v národním hospodářství jako celku.

3.2.5 Opatření přijatá ke zmírnění šíření nemoci COVID-19

Oblast počtu míst a objemu prostředků na platy v regulovaných organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích doznala také v roce 2021 řady změn, které měly bezprostřední souvislost se stále aktuální pandemií COVID-19.

Níže je uveden přehled významných změn, jejichž následkem byl stanovený limit počtu míst či objemu prostředků na platy v průběhu roku 2021 navýšen, a to v bezprostřední souvislosti s pandemií COVID-19:

- v kapitole Ministerstvo obrany došlo k navýšení objemu finančních prostředků určených na služební platy vojáků z povolání ve výši 237,1 mil. Kč podle UV č. 664/2021,
- v kapitole Ministerstvo obrany dále došlo k navýšení limitu počtu míst o 221 a limitu prostředků na platy v celkové výši 76,4 mil. Kč u SPO Vojenská lázeňská a rekreační zařízení z důvodu změny poměru výnosů mezi hlavní a jinou činností v přímé souvislosti s pandemií,
- v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí došlo k navýšení objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci v celkové výši 32,4 mil. Kč s určením na odměny zaměstnancům příspěvkových organizací pracujícími v oblasti sociálních služeb a sociální práce, a to na základě UV č. 275/2021 a UV č. 695/2021,
- v kapitole Ministerstvo vnitra došlo k navýšení objemu prostředků na platy určených na služební příjmy příslušníků Policie ČR a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR ve výši 677,2 mil. Kč podle UV č. 663/2021,
- v kapitole Ministerstvo vnitra došlo také k navýšení objemu prostředků na platy určených na odměny zaměstnanců Zdravotnického zařízení MV v celkové výši 26,6 mil. Kč,
- v kapitole Ministerstvo vnitra dále došlo k navýšení objemu prostředků na platy určených na odměny zaměstnanců Správy uprchlických zařízení pracujících v sociálních službách v celkové výši 0,7 mil. Kč,
- v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu došlo k navýšení objemu prostředků na ostatní platby za provedenou práci v celkové výši 22 mil. Kč, a to za účelem zajištění finančních prostředků pro 229 externích pracovníků, kteří se podíleli na administraci COVID programů formou DPČ,
- v kapitole Ministerstvo kultury došlo k navýšení objemu prostředků na ostatní platby za provedenou práci v celkové výši 1,6 mil. Kč, a to za účelem zabezpečení mimořádných výdajů, které vznikly ústřednímu orgánu Ministerstva kultury v souvislosti s vypsáním a hodnocením mimořádných dotačních programů realizovaných za účelem zmírnění dopadů pandemie,
- v kapitole Ministerstvo zdravotnictví došlo k navýšení objemu prostředků na platy pro zaměstnance Hygienické stanice hlavního města Prahy, ostatních hygienických stanic v krajích ČR, Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR a Státního zdravotního ústavu v celkové výši 207,7 mil. Kč, a to v souvislosti s plněním mimořádných úkolů souvisejících s pandemií COVID-19 podle UV č. 310/2021, UV č. 406/2021, a UV č. 807/2021,
- v kapitole Ministerstvo spravedlnosti došlo k navýšení objemu finančních prostředků určených na služební příjmy příslušníků Vězeňské služby ČR ve výši 130,2 mil. Kč podle UV č. 665/2021,

- v kapitole Ministerstvo spravedlnosti došlo dále k navýšení objemu prostředků na platy občanských zaměstnanců Vězeňské služby ČR v celkové výši 21,7 mil. Kč, a to za účelem zabezpečení mimořádného finančního ohodnocení určeného pro oblast lůžkové i ambulantní péče.

3.3 Neinvestiční nákupy a související výdaje

Neinvestiční nákupy a související výdaje představují základní výdaje organizačních složek státu, jako jsou nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb pošt, telekomunikací, bankovních institucí, výdaje na opravy a udržování, cestovné a související výdaje. Jsou zde zahrnuty i úroky a ostatní finanční výdaje a výdaje na realizaci záruk.

Schválený rozpočet této oblasti výdajů ve výši 135,3 mld. Kč byl rozpočtovými opatřeními, realizovanými v průběhu roku, **snížen** celkem o 12,4 mld. Kč na **122,9 mld. Kč**, když k úpravám rozpočtu došlo u všech položek – snížení se týkalo nejvíce výdajů na úroky a ostatní finanční výdaje (o 9,4 mld. Kč), nákupu služeb (o 2,3 mld. Kč), souvisejících výdajů (o 1,3 mld. Kč), cestovného (o 383 mil. Kč) a nákupu vody, paliv a energie (o 316 mil. Kč). Rozpočet ostatních položek byl zvýšen, nejvíce u nákupu materiálu (o 907 mil. Kč; a u výdajů na opravy a udržování (o 150 mil. Kč).

Tabulka č. 69: Neinvestiční nákupy a související výdaje (mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	Plnění v %	Rozdíl proti RpZ	Index 2021/2020	Rozdíl skut. 2021-2020
		schválený	po změnách					
		1	2					
Neinvestiční nákupy a související výdaje	118 343	135 309	122 924	121 200	98,6	-1 724	102,4	2 856
v tom:								
výdaje na někt. úpravy hmot. věcí a pořízení někt. práv k hmot. věcem	40	18	24	23	96,2	-1	58,3	-17
nákup materiálu	20 035	17 487	18 393	18 409	100,1	16	91,9	-1 626
úroky a ostatní finanční výdaje	40 816	52 643	43 245	42 057	97,3	-1 187	103,0	1 241
nákup vody, paliv a energie	4 646	5 053	4 737	4 848	102,3	111	104,3	202
nákup služeb	33 091	37 010	34 671	35 065	101,1	394	106,0	1 974
ostatní nákupy	7 274	8 131	8 218	7 851	95,5	-367	107,9	577
z toho: opravy a udržování	5 094	5 487	5 638	5 593	99,2	-45	109,8	499
cestovné	1 017	1 717	1 334	1 103	82,7	-231	108,5	87
výdaje na netransf. přev. uvnitř organiz., na převzaté povinnosti a jistoty	321	64	72	14	20,0	-58	4,5	-307
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	12 119	14 903	13 563	12 932	95,3	-632	106,7	813

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje dosáhly v roce 2021 celkové výše **121,2 mld. Kč** a byly tak pod úrovní rozpočtu po změnách o 1,7 mld. Kč (o 1,4 %). Největší úspory rozpočtu bylo dosaženo u úroků a ostatních finančních výdajů (o 1,2 mld. Kč), u výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 632 mil. Kč) a u cestovného (o 231 mil. Kč). Na druhé straně rozpočet po změnách byl překročen nejvíce u výdajů na nákup služeb (o 394 mil. Kč, překročení bylo kryto zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů ve výši 4,3 mld. Kč) a u výdajů na nákup vody, paliv a energie (o 111 mil. Kč, zapojením nároků bylo kryto 244 mil. Kč). Na čerpání celkových výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje se podílel především základní rozpočet kapitol - částkou 110,3 mld. Kč, nároky z nespotřebovaných výdajů (NNV) byly zapojeny ve výši 10,3 mld. Kč a posílení rozpočtu rezervními a ostatními mimorozpočtovými fondy částkou 599 mil. Kč. Meziročně se neinvestiční nákupy a související výdaje zvýšily celkem o 2,9 mld. Kč, tj. o 2,4 %, což bylo ovlivněno především nárůstem výdajů na nákup služeb (o 2,0 mld. Kč), úroků a ostatních finančních výdajů (o 1,2 mld. Kč), výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 813 mil. Kč) a výdajů na opravy a udržování (o 499 mil. Kč). Na druhé straně se meziročně nejvíce snížily výdaje na nákup materiálu (o 1,6 mld. Kč). Podíl neinvestičních nákupů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 6,4 % a proti roku 2020 se snížil o 0,7 procentního bodu.

Na celkovém čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů se podílely **výdaje spojené s epidemií COVID-19** částkou 9,2 mld. Kč (detailní náhled na výdaje čerpané v souvislosti s COVID-19 zobrazuje tabulka č. 16 v sešitu G). Šlo převážně o centrální nákupy očkovacích vakcín, testů pro plošné a pravidelné testování na přítomnost COVID-19, respirátorů, ochranných prostředků a dalšího vybavení, výdaje na pořízení státních hmotných rezerv atd.

Výdaje na některé úpravy hmotných věcí a pořízení některých práv k hmotným věcem činily **23 mil. Kč** a rozpočet po změnách byl čerpán na 96,2 % (v roce 2020 byly čerpány ve výši 40 mil. Kč). Téměř v plné výši šlo o položku Podlimitní technické zhodnocení, na které se evidují výdaje na technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku (i drobného), které nepřesahují v každém jednotlivém případě 40 000 Kč. Z rozpočtových kapitol tyto výdaje nejvíce čerpaly Ministerstvo vnitra (10 mil. Kč), Ministerstvo obrany (5 mil.

Kč), Ministerstvo spravedlnosti (3 mil. Kč), Ministerstvo financí (2 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1 mil. Kč) a Ministerstvo pro životní prostředí (1 mil. Kč).

Výdaje na nákup materiálu ve výši **18,4 mld. Kč** byly čerpány na 100,1 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 1,6 mld. Kč, tj. o 8,1 % (NNV byly zapojeny částkou 3,5 mld. Kč). Tyto výdaje zabezpečují především vlastní činnost organizačních složek státu a patří sem takové položky jako např. výdaje na nákup léků a zdravotnického materiálu (7,5 mld. Kč), materiálu jinde nezařazeného (5,2 mld. Kč, především materiální výdaje silových resortů), dále výdaje na drobný hmotný dlouhodobý majetek (2,7 mld. Kč, jde o předměty, jejichž ocenění je 40 tis. Kč nebo nižší a doba použitelnosti delší než jeden rok), výdaje na prádlo, oděv a obuv (1,3 mld. Kč), nákup zboží za účelem dalšího prodeje (762 mil. Kč), nákup potravin (567 mil. Kč), ochranných pomůcek (273 mil. Kč), knih, učebních pomůcek a tisku (56 mil. Kč) a další položky. Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil – z 1,20 % v roce 2020 na 1,06 % v roce 2021. Zatímco v předchozích letech dosahovaly výdaje na nákup materiálu objemů kolem 10 mld. Kč, v roce 2020 a 2021 byly výrazně navýšeny dopady epidemie nemoci COVID-19. Příčiny téměř dvojnásobného nárůstu spočívaly v roce 2020 zejména v nákupech zdravotnického materiálu a ochranných pomůcek, v roce 2021 byly z velké části nahrazeny nákupy vakcín. Nejvíce prostředků na nákup materiálu vynaložilo Ministerstvo zdravotnictví (6,6 mld. Kč), Ministerstvo obrany (4,6 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (3,2 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,1 mld. Kč), Správa státních hmotných rezerv (800 mil. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (487 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (340 mil. Kč), Ministerstvo financí (331 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (237 mil. Kč) a Ministerstvo zemědělství (187 mil. Kč). Na nákup materiálu souvisejícího s epidemií COVID-19 bylo vynaloženo celkem 8,2 mld. Kč.

Úroky a ostatní finanční výdaje dosáhly **42,1 mld. Kč** a zůstaly pod úrovní rozpočtu po změnách o 1,2 mld. Kč, tj. o 2,7 %. Proti roku 2020 vzrostly o 1,2 mld. Kč, tj. o 3,0 %. Rozhodující objem těchto výdajů představují vlastní úroky na obsluhu státního dluhu (41,2 mld. Kč), v menší míře úrokové výdaje na finanční deriváty (675 mil. Kč) a poplatky dluhové služby (230 mil. Kč). Tyto výdaje jsou téměř plně financovány prostřednictvím kapitoly Státní dluh (42,1 mld. Kč) a komentovány samostatně v sešitu E státního závěrečného účtu.

Výdaje na nákup vody, paliv a energie dosáhly celkem **4,8 mld. Kč**, což představovalo plnění na 102,3 % rozpočtu po změnách (NNV byly zapojeny ve výši 244 mil. Kč). Ve srovnání s předchozím rokem se zvýšily o 202 mil. Kč, tj. o 4,3 %. Největší položkou byly výdaje na elektrickou energii (1,6 mld. Kč), pohonné hmoty a maziva (1,4 mld. Kč), teplo (671 mil. Kč), studenou vodu (582 mil. Kč) a plyn (564 mil. Kč). Největšími „spotřebiteli“ těchto komodit byly „silové“ resorty – Ministerstvo vnitra (1,8 mld. Kč), Ministerstvo obrany (1,0 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (833 mil. Kč), následované Ministerstvem financí (317 mil. Kč), Ministerstvem práce a sociálních věcí (254 mil. Kč), Ministerstvem zemědělství (106 mil. Kč) atd.

Výdaje na nákup služeb činily **35,1 mld. Kč** a rozpočet po změnách byl čerpán na 101,1 % (NNV byly zapojeny ve výši 4,3 mld. Kč). Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 2,0 mld. Kč, tj. o 6,0 %. Největší položkou představovaly výdaje na „nákup ostatních služeb“ (čerpání v částce 17,0 mld. Kč, meziroční nárůst o 0,8 mld. Kč), ke kterým patří např. úhrady zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky osob nastupujících do ústavů sociální péče a za služby poskytované zdravotnickým nebo jiným specializovaným zařízením za zdravotní prohlídky dané zvláštním předpisem, příspěvek na stravování zaměstnanců v zařízení jiné organizace, nákup stravenek ve veřejném stravování, výdaje na rozhlasové a televizní poplatky, na přezkušování, revize, cejchování, kontrolu, kalibraci a posuzování technického stavu přístrojů a zařízení, výdaje za znalecké posudky, certifikáty, audit, plány povodí a povodňové plány, na jazykové překlady, na mytí oken atd. Do výdajů na nákup služeb dále patří výdaje na zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi (10,1 mld. Kč, meziroční nárůst o 0,7 mld. Kč), nájemné (3,0 mld. Kč, nárůst o 0,1 mld. Kč), služby elektronických komunikací (1,5 mld. Kč), poštovní služby (1,4 mld. Kč), služby školení a vzdělávání (1,1 mld. Kč), konzultační, poradenské a právní služby (422 mil. Kč), služby peněžních ústavů (408 mil. Kč) apod. Výdaje na nákup služeb čerpalo především Ministerstvo vnitra (8,6 mld. Kč), Ministerstvo obrany (6,1 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (4,1 mld. Kč), Ministerstvo financí (2,6 mld. Kč), Správa státních hmotných rezerv (1,9 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,6 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,5 mld. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (1,4 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,3 mld. Kč) a Český statistický úřad (1,0 mld. Kč).

Výdaje na ostatní nákupy dosáhly **7,9 mld. Kč**, byly plněny na 95,5 % rozpočtu po změnách a meziročně vzrostly o 577 mil. Kč, tj. o 7,9 % (na čerpání participovaly NNV v částce 538 mil. Kč). Z celkového objemu

výdajů na ostatní nákupy připadlo nejvíce na výdaje na opravy a udržování, a to 5,6 mld. Kč (plnění na 99,2 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 499 mil. Kč, tj. o 9,8 %, a na cestovné (tuzemské i zahraniční), na které bylo vynaloženo celkem 1,1 mld. Kč, tj. o 87 mil. Kč více než v předchozím roce. Dále sem patří výdaje na programové vybavení (498 mil. Kč), na pohoštění (78 mil. Kč) a výdaje na ostatní nákupy jinde nezařazené (569 mil. Kč), kterými jsou např. příspěvek na ošacení, náhrady chovatelům služebních psů, platby dálničních známek a poplatků, příspěvek na zkvalitnění stravy vlastním zaměstnancům apod. Výdaje tohoto podseskupení položek čerpalo nejvíce Ministerstvo obrany (3,7 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (1,7 mld. Kč), Ministerstvo financí (537 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (449 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (299 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (281 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (166 mil. Kč), Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR (112 mil. Kč) atd.

Výdaje na netransferované převody uvnitř organizace, na převzaté povinnosti a na jistoty (dříve Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry) byly v roce 2021 realizovány ve výši **14 mil. Kč**, když téměř celou částku představovala položka **jistoty**. Meziročně celkové výdaje na toto podseskupení položek kleslo proti roku 2020 o 307 mil. Kč, neboť v roce 2021 nebyly realizovány žádné výdaje na záruky (v roce 2020 byly ve výši 313 mil. Kč). Na položku Jistoty se zařazují převody peněžních prostředků, které má jejich příjemce po splnění plátcových závazků vůči příjemci nebo jiné osobě nebo po skončení smluvního vztahu mezi plátcem a příjemcem nebo jinou osobou plátcí vrátit, zejména jistoty (kauce) podle § 2010 a násl. občanského zákoníku a jiných zákonných ustanovení, poskytují-li se v penězích.

Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary dosáhly v roce 2021 výše **12,9 mld. Kč**, čerpány byly na 95,3 % rozpočtu po změnách (NNV byly zapojeny v částce 1,7 mld. Kč) a meziročně vzrostly o 813 mil. Kč, tj. o 6,7 %. V rámci těchto výdajů (podseskupení 519) bylo nejvíce prostředků vynaloženo na položce 5193 Výdaje na dopravní územní obslužnost - celkem 5,5 mld. Kč (o 699 mil. Kč, resp. o 14,5 % více než v předchozím roce) a souviselo se skutečností, že Ministerstvo dopravy vyrovnává dopravcům ztrátu způsobenou plněním státem objednaného dopravního výkonu, a to podle „Smluv o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu na zajištění dopravních potřeb státu“, uzavřených mezi dopravci a Ministerstvem dopravy. Na druhé největší položce 5197 Náhrady zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí bylo čerpáno 2,3 mld. Kč, když náhrady byly vypláceny pracovníkům zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinným příslušníkům (§ 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb.). Na položce 5192 Poskytnuté náhrady bylo vynaloženo 2,2 mld. Kč a z věcného hlediska šlo např. o cestovní a podobné náhrady osobám, které pro organizaci nevykonávají závislou činnost, zejména svědkům, znalcům, advokátům, exekutorům či notářům, stanovené příslušnými zákony, o úhrady advokátům a notářům zastupujícím klienty ex offo, náhrady za náklady soudního řízení, náhrady za pracovní úrazy a bolestné, příspěvky poslaneckým a senátorským klubům, náhrady svědkům a přezvědným osobám (svědečné) apod. Patří sem i náhrady nákladů a ztrát, které vznikly chovatelům v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření nařízených ke zdolávání některé z nebezpečných nákaz a nemocí. Na finanční náhrady v rámci majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi bylo vyplaceno 2,2 mld. Kč. Náhrady a příspěvky související s výkonem ústavní funkce a funkce soudce (poskytované podle § 5 zákona č. 236/1995 Sb.) dosáhly 510 mil. Kč. Na věcné dary bylo čerpáno 32 mil. Kč a sankce byly zaplacené ve výši 23 mil. Kč. Odvody za neplnění povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené osoby dosáhly 45 mil. Kč. V roce 2021 nebyly České poště proplaceny žádné prostředky na náhrady čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž držitele poštovní licence (v roce 2020 bylo poskytnuto 300 mil. Kč). Výdaje související s neinvestičními nákupy byly čerpány především Ministerstvem dopravy (5,5 mld. Kč), Ministerstvem kultury (2,2 mld. Kč), Ministerstvem zahraničních věcí (1,8 mld. Kč), Ministerstvem spravedlnosti (1,3 mld. Kč), Ministerstvem vnitra (721 mil. Kč), Ministerstvem obrany (527 mil. Kč), Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR (221 mil. Kč) a Ministerstvem zemědělství (142 mil. Kč).

Neinvestiční nákupy a související výdaje jsou hlavní složkou tzv. **běžných výdajů na provoz organizačních složek státu** (jinak také „užších běžných výdajů“). Jsou tvořeny nákupy materiálu, vody, paliv, energií a služeb, nájemným, cestovným a ostatními nákupy a výdaji jinde nezařazenými. Jejich objem v roce 2021 dosáhl 70,8 mld. Kč, tedy o 1,2 mld. Kč (o 1,7 %) více než v roce 2020. Následující tabulka zachycuje jejich vývoj od roku 2016 a potvrzuje významný dopad protiepidemických opatření.

Tabulka č. 70: Běžné výdaje na provoz organizačních složek státu – ušší běžné výdaje (mil. Kč)

Běžné výdaje na provoz organizačních složek státu (podsek. položek 513, 515, 516, 517, 590 bez kapitol SD, OSFA a VPS)	Skutečnost (mil. Kč)						Index				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Potraviný	573,8	604,5	586,0	582,2	580,8	567,3	105,3	96,9	99,4	99,7	97,7
Ochranné pomůcky	133,1	148,2	173,3	135,2	2 883,5	273,0	111,3	117,0	78,0	2 132,3	9,5
Léky a zdravotnický materiál	162,7	179,2	176,9	159,6	481,9	7 497,3	110,1	98,8	90,2	301,9	1 555,9
Prádlo, oděv a obuv	686,3	1 244,1	1 131,2	1 253,7	1 429,5	1 295,2	181,3	90,9	110,8	114,0	90,6
Učebnice a bezplatně poskytované školní potřeby	0,0	0,1	0,6	0,6	0,4	0,5	329,6	394,9	102,0	72,4	109,1
Knihy, učební pomůcky a tisk	75,5	70,8	66,8	64,5	57,7	55,8	93,7	94,4	96,6	89,4	96,7
Drobný hmotný dlouhodobý majetek	1 813,4	2 057,5	2 376,2	2 533,7	2 743,3	2 737,6	113,5	115,5	106,6	108,3	99,8
Nákup zboží (za účelem dalšího prodeje)	150,7	320,7	233,9	226,0	1 488,9	761,7	212,9	72,9	96,6	658,8	51,2
Nákup materiálu jinde nezařazený	3 697,1	4 157,0	5 688,5	5 449,8	10 369,0	5 220,9	112,4	136,8	95,8	190,3	50,4
Nákup materiálu celkem	7 292,8	8 782,0	10 433,4	10 405,4	20 034,9	18 409,3	120,4	118,8	99,7	192,5	91,9
Studená voda	553,8	565,7	573,6	586,0	588,9	581,5	102,1	101,4	102,2	100,5	98,7
Teplota	614,7	623,2	601,4	587,5	640,8	671,4	101,4	96,5	97,7	109,1	104,8
Plyn	592,8	594,6	550,4	575,1	558,0	563,8	100,3	92,6	104,5	97,0	101,0
Elektrická energie	1 362,6	1 322,6	1 384,8	1 445,8	1 577,7	1 561,7	97,1	104,7	104,4	109,1	99,0
Pevná paliva	14,3	12,1	7,5	7,9	7,2	7,3	84,7	61,6	106,3	90,4	102,4
Pohonné hmoty a maziva	1 253,0	1 458,4	1 609,0	1 414,8	1 234,4	1 413,0	116,4	110,3	87,9	87,2	114,5
Teplá voda	8,1	9,1	8,7	9,5	10,4	8,7	113,1	95,7	109,2	109,6	83,0
Nákup ostatních paliv a energie	39,5	36,9	38,2	46,5	28,9	40,5	93,4	103,5	121,9	62,1	140,1
Nákup vody, paliv a energie celkem	4 438,8	4 622,5	4 773,6	4 673,0	4 646,3	4 847,9	104,1	103,3	97,9	99,4	104,3
Poštovní služby	1 436,8	1 393,9	1 379,4	1 293,8	1 373,2	1 436,3	97,0	99,0	93,8	106,1	104,6
Služby elektronických komunikací	1 286,0	1 211,7	1 118,7	1 152,4	1 288,2	1 545,4	94,2	92,3	103,0	111,8	120,0
Služby peněžních ústavů	172,4	165,3	183,5	195,0	193,1	188,1	95,9	111,0	106,3	99,0	97,4
Nájemné	1 816,7	2 810,5	2 933,9	2 739,7	2 876,3	3 012,2	154,7	104,4	93,4	105,0	104,7
Nájemné za půdu	1,1	1,4	1,5	1,4	1,5	1,6	130,7	107,0	92,2	106,3	110,3
Konzultační, poradenské a právní služby	568,8	570,2	400,9	487,2	463,1	421,7	100,2	70,3	121,5	95,1	91,1
Služby školení a vzdělávání	764,9	815,9	839,8	1 176,7	1 057,0	1 090,2	106,7	102,9	140,1	89,8	103,1
Zprac. dat a služby související s inform. a komunik. technologiemi	6 081,9	7 432,4	7 829,4	8 491,6	9 445,9	10 147,7	122,2	105,3	108,5	111,2	107,4
Nákup ostatních služeb	13 375,9	14 170,1	14 245,4	14 960,8	16 113,5	16 921,8	105,9	100,5	105,0	107,7	105,0
Nákup služeb celkem	25 504,6	28 571,3	28 932,6	30 498,6	32 811,8	34 764,9	112,0	101,3	105,4	107,6	106,0
Opravy a udržování	5 663,2	5 973,6	5 640,9	5 613,7	5 093,7	5 592,5	105,5	94,4	99,5	90,7	109,8
Programové vybavení	465,5	345,6	385,3	357,2	604,8	497,8	74,2	111,5	92,7	169,3	82,3
Cestovné	1 490,7	1 625,8	1 675,6	1 761,7	1 016,7	1 103,4	109,1	103,1	105,1	57,7	108,5
Pohoštění	132,7	135,1	137,5	145,5	69,9	78,0	101,8	101,8	105,8	48,1	111,5
Účastnické poplatky na konference	26,7	28,8	27,6	29,7	6,7	10,6	107,9	95,8	107,8	22,5	158,6
Nákup archiválií	27,3	19,6	0,0	0,4	0,4	0,4	71,7	0,0	.	104,7	95,7
Nájemné za nájem s právem koupě	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	.	.	.	.
Ostatní nákupy jinde nezařazené	604,4	616,5	422,9	429,5	441,3	521,1	102,0	68,6	101,6	102,7	118,1
Ostatní nákupy celkem	8 410,7	8 745,0	8 289,8	8 337,7	7 233,5	7 803,8	104,0	94,8	100,6	86,8	107,9
Ostatní výdaje z finančního vypořádání minulých let	0,5	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	26,1	148,9	27,9	27,3	69,4
Převody domněle neoprávněně použ. dotací zpět poskytovateli	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	.	.	.	.	.
Ostatní neinvestiční výdaje jinde nezařazené	1 831,3	3 335,5	3 815,5	4 709,5	4 867,8	4 971,5	182,1	114,4	123,4	103,4	102,1
Ostatní neinvestiční výdaje celkem	1 831,8	3 335,6	3 815,7	4 709,6	4 867,9	4 971,6	182,1	114,4	123,4	103,4	102,1
Ušší běžné výdaje celkem	47 478,7	54 056,5	56 245,1	58 624,3	69 594,3	70 797,4	113,9	104,0	104,2	118,7	101,7

3.4 Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům

3.4.1 Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům

Přehled státního rozpočtu, jeho úprav a čerpání neinvestičních transferů podnikatelským subjektům je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 71: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům (mil. Kč)

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	Plnění v %	Rozdíl proti RpZ	Index 2021/2020	Rozdíl skut. 2021-2020
		schválený	po změnách					
	1	2	3	4	4:3	4-3	4:1	4-1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	106 753	94 893	106 446	125 414	117,8	18 968	117,5	18 661
z toho:								
Ministerstvo průmyslu a obchodu	47 575	42 724	57 602	67 822	117,7	10 220	142,6	20 247
Ministerstvo práce a sociálních věcí	32 989	10 884	31 932	35 886	112,4	3 954	108,8	2 897
Ministerstvo zemědělství	8 363	2 649	5 646	6 096	108,0	450	72,9	-2 267
Ministerstvo zdravotnictví	5 249	547	5 915	5 945	100,5	30	113,3	696
Ministerstvo pro místní rozvoj	2 524	0	161	3 762	2 332,4	3 601	149,1	1 238
Technologická agentura ČR	2 401	2 660	3 161	2 971	94,0	-190	123,7	570
Ministerstvo dopravy	1 354	103	101	1 112	1 096,9	1 011	82,1	-242
Ministerstvo školství, mládeže a těl.	773	425	402	515	128,2	113	66,7	-257
Ministerstvo kultury	343	181	291	343	117,6	51	99,9	0
Všeobecná pokladní správa	4 329	34 322	691	297	42,9	-395	6,9	-4 032
Ministerstvo životního prostředí	195	6	154	230	149,2	76	117,8	35
Ministerstvo obrany	421	323	187	223	119,0	36	53,0	-198
Ministerstvo vnitra	149	0	130	130	100,4	1	87,5	-19

Objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům ve státním rozpočtu na rok 2021 představoval 94,9 mld. Kč. Při meziročním porovnání těchto výdajů došlo ke zvýšení oproti schválenému rozpočtu na rok 2020 o 24,9 % (o 18,9 mld. Kč), resp. proti skutečnosti roku 2020 pak ke snížení o 11,1 % (o 11,9 mld. Kč). V průběhu roku 2021 byl schválený rozpočet celkových transferů rozpočtovými opatřeními zvýšen o 11,6 mld. Kč na 106,4 mld. Kč, když úpravy byly provedeny u všech rozpočtových kapitol. Největší zvýšení schváleného rozpočtu – o 21,0 mld. Kč – bylo vykázáno u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí a souviselo se zvýšením prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti spojenými s epidemií COVID-19 (viz dále).

Skutečné čerpání dosáhlo **125,4 mld. Kč**, tj. 117,8 % rozpočtu po změnách, což znamenalo meziroční nárůst proti skutečnosti předchozího roku o 18,7 mld. Kč, tj. o 17,5 %. Překročení rozpočtu umožnily nároky z nespotřebovaných výdajů čerpané v částce 27,6 mld. Kč. Celkový podíl neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 7,3 %, což bylo o 0,9 procentního bodu více než v roce 2020.

Na skutečném čerpání transferů podnikatelům se podílely **výdaje spojené s epidemií koronaviru** částkou 67,8 mld. Kč. Šlo např. o programy ANTIVIRUS A+B, COVID-Ubytování, Ošetrovné pro OSVČ, Nájemné, Nepokryté náklady, Program podpory podnikatelů COVID 2021, mimořádné odměny včetně souvisejících výdajů zaměstnancům poskytovatelů lůžkové péče, o program COVID II – finanční nástroj Expanze (záruky), COVID I – finanční nástroj Expanze (úvěry), program AGRICOVID-Potravinářství, program COVID-Záruka cestovní kanceláře a další. Detailní náhled na výdaje čerpané v souvislosti s COVID-19 zobrazuje tabulka č. 16 v sešitu G.

Převážnou většinu (98,5 %) celkových neinvestičních transferů podnikatelským subjektům poskytly kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo pro místní rozvoj, Technologická agentura České republiky a Ministerstvo dopravy.

Schválený rozpočet neinvestičních transferů podnikatelským subjektům kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** na rok 2021 ve výši 42,7 mld. Kč byl v průběhu roku zvýšen o 14,9 mld. Kč na 57,6 mld. Kč. Ve skutečnosti bylo poskytnuto **67,8 mld. Kč**, tj. 117,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním nárůstu o 20,2 mld. Kč (o 42,6 %). Překročení rozpočtu bylo kryto čerpáním nároků ve výši 14,8 mld. Kč. Nárůst byl nejvíce ovlivněn výdaji spojenými s epidemií COVID-19, které dosáhly 31,3 mld. Kč (v předchozím roce to bylo 13,4 mld. Kč) a týkaly se nejvíce Programu Covid-Nepokryté náklady, Programu podpory podnikatelů Covid 2021, Programu Covid-Nájemné, Programu Ošetrovné pro OSVČ, COVID I+II a Programu Covid-Kultura. Nově byly v roce 2021 čerpány výdaje na začlenění OKD, a.s. do s.p. DIAMO (2,3 mld. Kč, v roce 2020 se nevyskytly) a též výdaje na kompenzace nepřímých nákladů odvětví s rizikem úniku uhlíku (1,1 mld. Kč). Na druhé straně klesly transfery v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (o 3,4 mld. Kč), dále dotace na obnovitelné zdroje energie (o 529 mil. Kč) a na výzkum a vývoj (o 364 mil. Kč).

Tabulka č. 72: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu (mil. Kč)

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	Plnění v %	Index 2021/2020	Rozdíl skut. 2021-2020
		schválený	po změnách				
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	47 575	42 724	57 602	67 822	117,7	142,6	20 247
v tom:							
Záruka "COVID"	6 845	5 000	20 332	27 990	137,7	408,9	21 145
Dotace na obnovitelné zdroje energie	26 565	26 500	26 500	26 037	98,3	98,0	-529
Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	7 168	1 103	2 541	3 748	147,5	52,3	-3 420
Výzkum a vývoj a inovace	3 774	5 406	3 460	3 410	98,5	90,4	-364
OKD - začlenění do s.p. DIAMO	0	0	0	2 316	x	x	2 316
Útlum hornictví	1 804	1 870	1 873	1 848	98,7	102,5	45
Odstraňování následků těžby uranu v oblasti Stráž p. Ralskem	1 126	1 175	1 175	1 131	96,3	100,4	5
Kompenzace nepřímých nákladů odvětví s rizikem úniku uhlíku	0	1 330	1 330	1 065	80,1	x	1 065
Úhrady z vydobytých nerostů-ekolog. dotace podle horního zákona	130	131	131	115	87,9	88,2	-15
Živelné pohromy	0	0	200	93	46,3	x	93
Dotace na správu skládek pro s.p. DIAMO	32	40	37	37	100,0	116,0	5
Výdaje aparátu	10	0	0	17	x	171,4	7
Státní program úspor energie - EFEKT	12	1	8	13	168,1	107,4	1
Výdaje na administraci a supervizi strateg. prům. zón PPNI	0	0	0	1	x	x	1
INOSTART - program záruk za úvěry začínajícím podnikatelům	0	0	0	1	x	x	1
Rámcový komunitární prog. pro konkurenceschopnost a inovace	0	19	0	0	x	x	0
Dotace společnosti Hyundai a strategické investiční akce	108	150	15	0	0,0	0,0	-108

Nejvýznamnější běžné transfery podnikatelským subjektům směřované z rozpočtu Ministerstva průmyslu a obchodu byly z hlediska struktury ukazatelů členěny následujícím způsobem.

Záruka „COVID“

Tento ukazatel v sobě zahrnoval prostředky určené na pomoc při řešení dopadů protiepidemických opatření. Rozpočet v průběhu roku navýšený na 20,3 mld. Kč se týkal programů COVID GASTRO – UZAVŘENÉ PROVOZOVNY, COVID SPORT II, COVID-Kultura, COVID NÁJEMNÉ, COVID 21, COVID NN, COVID Sport III, COVID ZÁRUKA CK, COVID OŠETŘOVNÉ pro OSVČ, COVID – VELETRHY/KONGRESY. Do konce roku 2021 byly tyto výdaje čerpány v celkové výši 28,0 mld. Kč, tj. o 21,1 mld. Kč více než v roce 2020. Detailní náhled na výdaje čerpané v souvislosti s COVID-19 zobrazuje tabulka č. 16 v sešitu G.

Dotace na obnovitelné zdroje energie

Dotace na obnovitelné zdroje energie (OZE) hrazené z prostředků státního rozpočtu jsou určeny k zajištění přiměřenosti finančních nákladů na provozní podporu pro OZE a další podporované zdroje energie pro spotřebitele energií, přiměřenosti výše příslušné části regulované ceny elektřiny pro domácnosti, podnikatele a průmyslové výrobce a tím zabezpečení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR. Dotace tvoří základní část financování provozní podpory poskytované výrobcům OZE a toto opatření a nástroj slouží k plnění závazných cílů ČR, které vyplývají z legislativy EU (směrnice EP a Rady č. 2009/28/ES). Neposkytnutím dotace by hrozilo riziko nesplnění cílů pro ČR v oblasti energie z OZE a tedy i riziko zahájení řízení o porušení Smlouvy o fungování EU.

Dotace je poskytována v souladu se zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vláda stanovuje svým nařízením podle ustanovení § 28 odst. 3 zákona č. 165/2012 Sb., ve znění zákona č. 131/2015 Sb., na příslušný rok prostředky státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na podporu elektřiny a provozní podporu tepla a náklady na kompenzaci podle § 28a zákona. Rozpočet po změnách na rok 2021 byl pro tento dotační titul stanoven ve výši 26,5 mld. Kč. Podle § 29 zákona č. 165/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, poskytovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu v roce 2021 předmětnou dotaci operátorovi trhu čtvrtletně na základě jeho žádosti předložené do konce měsíce následujícího po ukončení čtvrtletí. Ministerstvo operátorovi trhu pak do konce dalšího měsíce poukázalo jednu čtvrtinu částky uvedené v nařízení vlády. Operátorovi trhu, společnosti OTE Praha, a.s. byla Ministerstvem průmyslu a obchodu v souladu se zákonnou úpravou vyplacena neinvestiční dotace na obnovitelné zdroje energie za 4. čtvrtletí roku 2020 v únoru roku 2021 a za 1. až 3. čtvrtletí roku 2021 v průběhu roku 2021. Skutečně čerpané prostředky tak dosáhly výše 26,0 mld. Kč (nároky zapojeny částkou 727 mil. Kč).

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (OP PIK)

Program byl schválen usnesením vlády č. 581/2014 a Evropskou komisí dne 29. dubna 2015 a je klíčovým nástrojem pro podporu českých podnikatelů k dosažení rozvoje výzkumných, vývojových a inovačních kapacit. Zprostředkujícím subjektem pro dotační tituly OP PIK je od 1. 6. 2016 Agentura pro podnikání a inovace (API). Operační program je zaměřen na zvýšení inovační výkonnosti podniků, využití výsledků průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje a rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Dále podporuje aktivity vedoucí ke snižování energetické náročnosti podnikatelského sektoru, činnosti směřující ke zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů, rozvoj distribučních sítí a uplatnění nových technologií v energetice. Mezi další podporované oblasti patří rozšíření vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a rozvoj informačních a komunikačních technologií. Program se skládá z 5 prioritních os. Čtyři prioritní osy (*Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků, Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií*) jsou dále rozděleny na specifické cíle, v jejichž rámci je stanoveno 24 programů podpory. Prioritní osa 5 *Technická pomoc* je určena jen pro podporu řízení a implementaci operačního programu. Program je podporován z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši 85 % výdajů, české spolufinancování činí 15 %. Rozpočet po změnách ve výši 2,5 mld. Kč byl čerpán v částce 3,7 mld. Kč, tj. na 147,5 % (nároky kryto 1,9 mld. Kč). Meziročně byly tyto výdaje nižší o 3,4 mld. Kč.

Podpora výzkumu, vývoje a inovací

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům na účelovou a institucionální podporu výzkumu, vývoje a inovací celkem činily v rozpočtu po změnách 3,5 mld. Kč a čerpány byly ve výši 3,4 mld. Kč. Prostředky byly použity na zabezpečení realizace vyhlášených (národních) programů na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

OKD, a.s. – začlenění do s.p. DIAMO

DIAMO, státní podnik, se sídlem ve Stráži pod Ralskem je organizací, která realizuje zahlazování následků hornické činnosti po těžbě uranu, rud a části uhelného hornictví v České republice. Dle rozhodnutí vlády tento podnik převzal k 1. 1. 2021 utlumované doly Lazy, Dukla, Staříč a Frenštát, v souladu se smlouvou o koupi části závodu OKD. DIAMO tím zároveň převzalo náklady související s útlumem dolů a zahlazováním následků hornické činnosti. Celkové náklady na útlum OKD v letech 2020–2035 byly vyčísleny na 15,6 mld. Kč (vč. nákladů na zajišťování báňské záchranné služby a státního příspěvku uvolňovaným zaměstnancům). V roce 2021 bylo na tento účel vynaloženo 2,3 mld. Kč s využitím nároků z nespotřebovaných výdajů.

Zahlazování následků hornické činnosti (útlum hornictví)

Neinvestiční dotace na zahlazování následků hornické činnosti (ZNHČ) byly v roce 2021 poskytnuty v celkové výši 1,8 mld. Kč. Z toho dotace na likvidační práce, sanační a rekultivační práce dosáhly 1,55 mld. Kč a mandatorní sociálně zdravotní náklady 298 mil. Kč. Útlum uhelného hornictví probíhal v roce 2021 na příslušných lokalitách v souladu s usnesením vlády č. 1128/2003, kterým byl schválen program dokončení restrukturalizace uhelného hornictví, a usnesením vlády č. 1584/2009, kterým byly aktualizovány potřeby státních podniků DIAMO a Palivový kombinát Ústí na zajištění realizace zahlazování následků hornické činnosti a odstraňování ekologických škod v roce 2010 a následujících letech. Poskytnuté finanční prostředky byly čerpány a použity v souladu s vydanými rozhodnutími Ministerstva průmyslu a obchodu a se „Zásadami pro přípravu, schvalování, realizaci a financování procesu ZNHČ a pro poskytování, čerpání a kontrolu dotací ze státního rozpočtu na proces ZNHČ a na účely předem schválené vládou a zákonem č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků“.

Rozhodující objem prací procesu ZNHČ byl realizován u s.p. DIAMO se sídlem ve Stráži pod Ralskem, a to převážně v oblasti sanace a likvidace následků po bývalé chemické těžbě uranu ve Stráži pod Ralskem, na sanace skládek, povrchových areálů, na likvidace vrtů, na zajištění hlavních důlních děl a kontrolu stavu zlikvidovaných důlních děl, na provoz čistíren důlních vod, na čerpání a čištění důlních vod a rekultivace odkališť a odvalů a na monitoring oblastí uranového a rudného hornictví. Sanační a likvidační práce byly v roce 2021 realizovány převážně v lokalitách Příbram, Stráž pod Ralskem, Dolní Rožinka a Ostrava. U Palivového kombinátu Ústí, s.p., šlo o lokality Chabařovice, Kohinoor, Kladenské doly, Východočeské uhelné doly, Hodonín a Doly a úpravny Komořany.

Odstraňování následků těžby uranu v oblasti Stráž p. Ralskem

V souladu s usnesením vlády č. 655 ze dne 18. září 2017 je zajišťována úhrada nákladů a výdajů spojených s řešením důsledků po chemické těžbě uranu a souvisejících činnostech v oblasti Stráže pod Ralskem. Dotace je poskytována státnímu podniku DIAMO. Ve Stráži pod Ralskem se uran těžil v letech 1967 až 1996. Chemickou těžbou tam bylo kontaminováno přes 370 milionů metrů krychlových podzemních vod na ploše 27 kilometrů čtverečních. Tato kontaminace přímo ohrožovala rozsáhlou zásobárnu pitných vod v severních Čechách. Základem zahlazování následků chemické těžby je sanace horninového prostředí, likvidace neprovozovaných a nepotřebných vrtů a revitalizace ploch zasažených těžební aktivitou. Likvidace následků těžby uranu byla zahájena v roce 1996, kdy byla uvedena do provozu stanice likvidace kyselých roztoků, díky níž se podařilo stabilizovat kontaminované zbytkové roztoky a zabránit jejich šíření. Jedná se dotační titul zahájený v roce 2019. Rozpočet po změnách v roce 2021 ve výši 1,2 mld. Kč byl čerpán v částce 1,1 mld. Kč, tj. na 96,3 %.

Kompenzace nepřímých nákladů odvětví s rizikem úniku uhlíku

Únik uhlíku označuje situaci, která může nastat v některých odvětvích výroby, pokud náklady na elektřinu průmyslovým subjektům vzrostou vlivem rostoucí ceny povolenek na emise skleníkových plynů do té míry, že jejich provoz bude na území členského státu EU ukončen a výroba se přesune do zemí s nižšími provozními náklady, tedy do zemí kladoucích menší důraz na snižování emisí. V důsledku tohoto vývoje by pak došlo ke

zvýšení globálních emisí skleníkových plynů. Účelem vyplácení finančních kompenzací průmyslovým subjektům v odvětvích, která jsou energeticky náročná, je předejít tomuto riziku. Vláda svým nařízením určila částku ze státního rozpočtu vyčleněnou na tento účel pro rok 2021 ve výši 1,3 mld. Kč, čerpána byla ve výši 1,1 mld. Kč, tj. na 80,1 %.

Ekologická dotace

Ekologická dotace je poskytována v souladu se zákonem č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na metodiku finančních toků úhrady za vydobyté nerosty odvádějí obvodní báňské úřady příslušné finanční prostředky rovným dílem přímo na příjmové účty kapitol Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo životního prostředí. Na příjmový účet Ministerstva průmyslu a obchodu byly v roce 2021 zaslány prostředky v celkové výši 115 mil. Kč, které byly návazně přes výdajový účet poukázány ve stejné výši podnikatelským subjektům k využití k nápravě škod na životním prostředí po hornické činnosti, zejména na sanace a rekultivace dolů, odvalů a dalších území dotčených hornickou činností. Prostředky byly poskytnuty státnímu podniku Palivový kombinát Ústí a státnímu podniku DIAMO.

Na ostatní programy kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu byly vynaloženy menší částky nebo nebyly čerpány vůbec.

V kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly v roce 2021 poskytnuty neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v celkovém objemu **35,9 mld. Kč**, tj. 112,4 % rozpočtu po změnách, při meziročním nárůstu o 2,9 mld. Kč. Zvýšení objemu oproti předchozímu roku bylo ovlivněno především vyššími výdaji na aktivní politiku zaměstnanosti o 2,0 mld. Kč, z toho 1,5 mld. Kč tvořil nárůst výdajů spojených s epidemií COVID-19 (cílené programy k řešení zaměstnanosti). V absolutním vyjádření tak v roce 2021 výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti dosáhly celkem 26,3 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 24,3 mld. Kč), z toho cílené programy k řešení zaměstnanosti tvořily 25,4 mld. Kč (šlo především o program Antivirus). Druhá největší část prostředků byla vynaložena na transfery poskytované podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, na příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností – celkem 8,3 mld. Kč (o 706 mil. Kč více než v předchozím roce). Na transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, bylo vynaloženo 608 mil. Kč (v roce 2020 to bylo 448 mil. Kč), z toho výdaje spojené s epidemií COVID-19-Neinvestiční nedávkové transfery 252 mil. Kč, když prostředky byly transferovány převážně domovům pro osoby se zdravotním postižením a domovům se zvláštní péčí (332 mil. Kč) a domovům pro seniory (174 mil. Kč). Z celkových dotací podnikatelům bylo vynaloženo v rámci Operačního programu Zaměstnanost 2014+ celkem 3,8 mld. Kč (vč. programu Antivirus). Z tuzemských zdrojů bylo kryto celkem 32,7 mld. Kč a ze zahraničních zdrojů (EU) 3,2 mld. Kč.

Výdaje spojené s epidemií COVID-19 dosáhly v této oblasti výdajů u MPSV celkem 25,6 mld. Kč a týkaly se nejvíce cílených programů k řešení zaměstnanosti – Antivirus A+B (25,1 mld. Kč), zvýšených provozních nákladů v sociálních službách, odměn pracovníků v sociálních službách atd.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** byly na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům rozpočtovány prostředky ve výši 2,6 mld. Kč. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet zvýšen o 3,0 mld. Kč na 5,6 mld. Kč, což bylo ovlivněno zejména navýšením prostředků na podporu lesního hospodářství. Usneseními vlády ČR č. 1052/2020 a č. 1138/2020 byl schválen dotační program AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ, jehož čerpání nastalo až v roce 2021. Ve skutečnosti bylo na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům vynaloženo celkem **6,1 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 108,0 % (nároky kryto 1,8 mld. Kč). Meziročně tyto výdaje klesly o 2,3 mld. Kč, tj. o 27,1 %.

Neinvestiční podpory transferované podnikatelským subjektům byly v roce 2021 rozpočtovány a čerpány takto:

Tabulka č. 73: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo zemědělství (mil. Kč)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	Plnění v %	Index 2021/2020	Rozdíl skut. 2021-2020
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	4:3	4:1	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	8 363	2 649	5 646	6 096	108,0	72,9	-2 267
v tom:							
Podpora agropotravinářského komplexu	2 176	1 155	1 103	1 833	166,2	84,2	-343
Podpora lesního hospodářství	5 757	1 292	4 128	3 673	89,0	63,8	-2 084
Podpora vodního hospodářství	203	0	130	305	235,4	150,3	102
Zemědělský a lesnický výzkum, vývoj a inovace	177	202	234	234	99,9	131,9	57
Ostatní neinvestiční transfery	49	0	51	51	100,0	104,0	2

Ve prospěch podnikatelských subjektů působících v **agropotravinářském komplexu** bylo Ministerstvem zemědělství transferováno celkem 1,8 mld. Kč a prostředky byly poskytnuty převážně jako dotační programy podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, na základě kterého jsou každoročně schvalovány Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací. Prostředky směřovaly především k podpoře podnikání a restrukturalizace v zemědělství a potravinářství, na udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství a k podpoře aktivit na udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat, osiv a sádí. Z celkové výše podpor do agrokomplexu činily dotační programy zemědělství, poskytované podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, 22 mil. Kč a dotace Podpůrnému a garančnímu rolnickému a lesnickému fondu (PGRLF) částku 1,5 mld. Kč, z toho 500 mil. Kč bylo použito na program AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ k řešení situace vyvolané COVID-19. Vinařskému fondu byla vyplacena dotace 36 mil. Kč a na Operační program Rybářství 2014+ bylo čerpáno 68 mil. Kč. Snížení čerpání prostředků v oblasti výdajů agropotravinářského komplexu v roce 2021 oproti roku 2020 bylo způsobeno převodem administrace a proplácení dotačních programů zemědělství na Státní zemědělský intervenční fond. Na podporu **lesního hospodářství** bylo vynaloženo 3,7 mld. Kč (o 2,1 mld. Kč méně než v předchozím roce, snížení u § 1037 Celospolečenské funkce lesů), z toho 1,1 mld. Kč bylo poskytnuto na kompenzace škod způsobených kůrovcovou kalamitou. Ve prospěch **vodního hospodářství** bylo poskytnuto 305 mil. Kč, a to především na úpravy drobných vodních toků a na vodní díla v zemědělské krajině. Na podporu **výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství** a lesnictví šlo 234 mil. Kč. Na výdaje spojené s epidemií COVID-19 bylo v rámci Programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ celkem čerpáno 706 mil. Kč (vč. výše zmíněných 500 mil. Kč poskytnutých PGRLF).

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo podnikatelským subjektům neinvestiční transfery ve výši **5,9 mld. Kč**, což představovalo 100,5 % rozpočtu po změnách a meziroční nárůst o 696 mil. Kč. Čerpání bylo ovlivněno výdaji spojenými s epidemií COVID-19, které dosáhly celkem 5,6 mld. Kč, z toho výdaje na mimořádné finanční ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče 5,2 mld. Kč a výdaje na mimořádný dotační program pro poskytovatele lůžkové péče s cílem prevence negativních dopadů psychické a fyzické zátěže a obnovy psychických a fyzických sil v částce 336 mil. Kč. Prostředky byly dále použity zejména na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví a na činnost lázeňských léčeben, ozdravoven a sanatorií.

Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v částce **3,8 mld. Kč**, když rozpočet po změnách představoval pouze 161 mil. Kč (nároky bylo kryto 3,6 mld. Kč) a meziroční nárůst 1,2 mld. Kč. Čerpání i nárůst byly ovlivněny výdaji spojenými s epidemií COVID-19 – programy COVID-Ubytování (3,0 mld. Kč), COVID – Lázně (306 mil. Kč), COVID- Podpora cestovního ruchu (305 mil. Kč) a COVID-Školy v přírodě (33 mil. Kč). Na územní rozvoj bylo podnikatelům transferováno 161 mil. Kč - převážně v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (160 mil. Kč).

Technologická agentura České republiky poskytla podnikatelským subjektům neinvestiční transfery ve výši **3,0 mld. Kč**, což představovalo 94,0 % rozpočtu po změnách (nároky zapojeny v částce 333 mil. Kč) a meziroční nárůst o 570 mil. Kč, tj. o 23,7 %. Prostředky byly určeny na dotační programy vybraných projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v rámci programů **ZÉTA** – program podpory začínajících výzkumnic a výzkumníků v inovačních aktivitách a kultuře rovných příležitostí, **ÉTA** – program na podporu inovačního potenciálu společenských věd, humanitních věd a umění, **THÉTA** – program na modernizaci energetického sektoru, včetně výzkumu ve veřejném zájmu a energetických strategií, **BETA2** - program veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy, **GAMA2** - program na podporu ověřování výsledků výzkumu a vývoje z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich

následného komerčního využití, *TREND* – program zaměřený na zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků rozšířením jejich trhů v zahraničí, *Centra kompetence (CK)* – podpora vzniku a činnosti center výzkumu, vývoje a inovací v progresivních oborech s vysokým aplikačním potenciálem, *DELTA* – podpora mezinárodní spolupráce na poli výzkumu, vývoje a inovací, *Prostředí pro život* a *DOPRAVA 2020+*. Podnikatelům – právnickým osobám bylo poskytnuto téměř 3,0 mld. Kč, fyzickým osobám pak 12 mil. Kč.

Ministerstvo dopravy dotovalo podnikatelské subjekty částkou **1,1 mld. Kč**, meziročně o 242 mil. Kč nižší. Rozpočet po změnách byl překročen o 1,0 mld. Kč, když nároky byly zapojeny v částce 1,0 mld. Kč. Největší vynaloženou položkou byl příspěvek na provoz veřejné železniční dopravy (635 mil. Kč), na silniční dopravu (346 mil. Kč), na civilní leteckou dopravu (61 mil. Kč) a na vnitrozemskou a námořní plavbu (36 mil. Kč). Na výdaje související s epidemií COVID-19 bylo vynaloženo celkem 841 mil. Kč (převážně podpora podnikatelů v pravidelné osobní železniční dopravě - komerčních spojích a podpora v rámci programu COVID-Bus).

Ostatní kapitoly se na neinvestičních transferech podnikatelským subjektům podílely v menší míře.

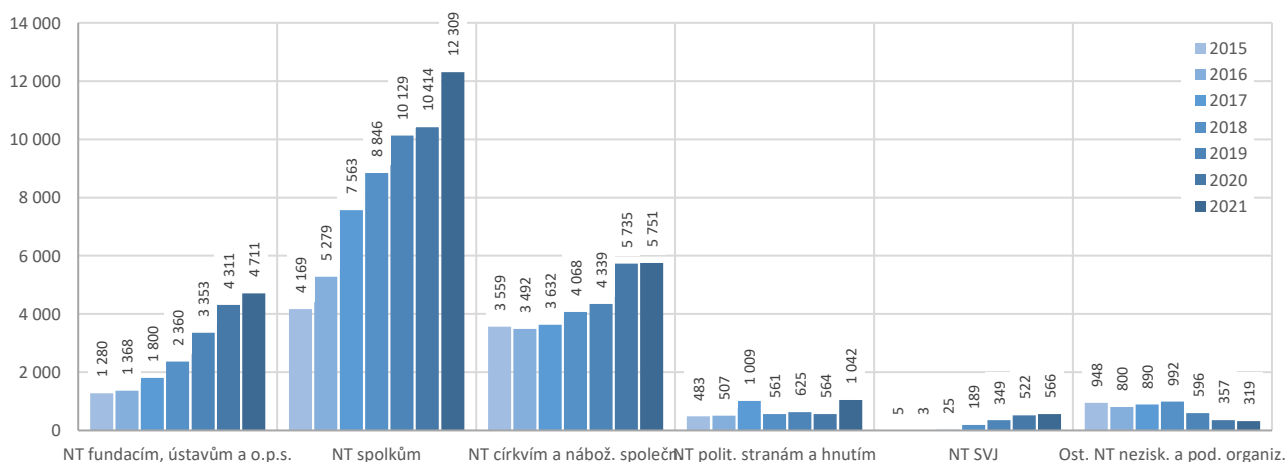
3.4.2 Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Schválený rozpočet neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na rok 2021 dosáhl výše **16,7 mld. Kč** a proti skutečnosti roku 2020 byl nižší o 5,2 mld. Kč, tj. o 23,9 %. Z celkového objemu je téměř 84,0 % prostředků součástí rozpočtu kapitol Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Národní sportovní agentura, Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo kultury. Podpora cílí především na tělovýchovu a sport, na volnočasové aktivity dětí a mládeže, na církevní školy a školská zařízení.

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím dosáhly **24,7 mld. Kč (+2,8 mld. Kč, tj. +12,8 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 105,1 %. Překročení rozpočtu umožnily nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let čerpané v této oblasti v objemu 2,8 mld. Kč. Na zmíněném růstu se nejvíce podílely výdaje kapitoly Národní sportovní agentura v celkové výši 5,9 mld. Kč (+5,7 mld. Kč), což souviselo s tím, že kapitola v roce 2020 nerealizovala výdaje tohoto typu v plné výši, protože vznikla až 1. 8. 2019 a v roce 2020 vyhlášovala pouze výzvy k poskytování podpory sportu, které byly dříve v působnosti kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (pokles o 4,3 mld. Kč). U kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí souvisel růst výdajů (+773 mil. Kč) s prioritou vlády orientovanou na sociální oblast. Do čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím se rovněž projevily dopady opatření přijatých proti šíření nemoci COVID-19 ve výši 3,8 mld. Kč. Podrobnější informace o výdajích vynaložených v souvislosti s epidemií COVID-19 se nachází v sešitě G.

Následující graf znázorňuje vývoj uskutečněných neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím dle jednotlivých rozpočtových položek v letech 2015 až 2021.

Graf č. 28: Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím v letech 2015-2021 (mil. Kč)

Následující tabulka uvádí čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím podle jednotlivých rozpočtových položek a kapitol v roce 2021 a srovnání s rokem 2020.

Tabulka č. 74: Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím (mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5 = 4:3	6 = 4:1	7 = 4-1
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím - v tom:	21 904	16 663	23 501	24 699	105,1	112,8	2 795
obecně prospěšným společností - z toho:	4 311	2 072	4 484	4 711	105,1	109,3	399
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2 528	1 006	2 772	2 810	101,4	111,2	282
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	420	131	353	390	110,5	92,8	-30
Ministerstvo kultury	300	261	339	343	101,2	114,4	43
Ministerstvo pro místní rozvoj	299	196	275	317	115,0	105,9	18
Úřad vlády České republiky	230	155	177	230	130,0	100,1	0
Ministerstvo zahraničních věcí	228	153	167	184	110,2	80,8	-44
Ministerstvo zdravotnictví	125	16	98	108	111,0	86,7	-17
Ministerstvo průmyslu a obchodu	13	3	116	107	92,2	803,8	94
spolkům - z toho:	10 414	8 369	11 475	12 309	107,3	118,2	1 896
Národní sportovní agentura	132	5 000	5 712	5 844	102,3	4 432,0	5 712
Ministerstvo práce a sociálních věcí	3 009	2 039	3 297	3 342	101,4	111,1	333
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	5 760	503	1 009	1 251	124,0	21,7	-4 508
Ministerstvo kultury	332	286	342	430	125,8	129,6	98
Ministerstvo průmyslu a obchodu	143	15	379	400	105,7	279,7	257
Ministerstvo pro místní rozvoj	269	1	147	302	205,5	112,3	33
Ministerstvo zdravotnictví	167	107	120	159	132,3	95,3	-8
Ministerstvo zemědělství	167	106	117	143	122,6	85,6	-24
Ministerstvo životního prostředí	89	42	52	103	195,8	114,8	13
Ministerstvo vnitra	92	72	86	91	106,2	99,1	-1
Úřad vlády České republiky	76	87	68	81	118,8	105,4	4
Ministerstvo zahraničních věcí	100	37	68	69	101,9	68,7	-31
církvím a náboženským společností - z toho:	5 735	3 839	5 381	5 751	106,9	100,3	16
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2 229	2 109	2 171	2 511	115,7	112,7	282
Ministerstvo kultury	1 347	1 298	1 302	1 311	100,7	97,3	-37
Ministerstvo práce a sociálních věcí	925	256	1 071	1 047	97,7	113,1	121
Ministerstvo pro místní rozvoj	542	3	364	404	111,1	74,6	-138
Ministerstvo zemědělství	427	77	231	209	90,3	49,0	-218
Ministerstvo zahraničních věcí	136	80	121	126	104,6	92,7	-10
Ministerstvo zdravotnictví	89	0	69	75	107,6	84,1	-14
politickým stranám a hnutím (VPS)	564	1 260	1 260	1 042	82,7	184,8	478
společenstvím vlastníků jednotek	522	1	591	566	95,9	108,4	44
ostatním neziskovým apod. organizacím - z toho:	357	1 123	311	319	102,7	89,3	-38
Ministerstvo práce a sociálních věcí	205	1 101	234	242	103,4	117,9	37

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společností

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společností dosáhly celkem **4,7 mld. Kč (+399 mil. Kč, tj. +9,3 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 105,1 %. Na meziročním růstu se nejvíce podílela kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** s výdaji ve výši **2,8 mld. Kč (+282 mil. Kč, tj. +11,2 %)**, z toho směřovalo 830 mil. Kč (-127 mil. Kč) na projekty spolufinancované z prostředků EU a FM (bez aktivní politiky zaměstnanosti), 647 mil. Kč (+185 mil. Kč) na služby sociální péče, 419 mil. Kč (+23 mil. Kč) na příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním pojištěním, 276 mil. Kč (+49 mil. Kč) na služby sociální prevence, 197 mil. Kč (+21 mil. Kč) na sociální péči a pomoc manželství a rodinám, 122 mil. Kč (+43 mil. Kč) na sociální poradenství, 112 mil. Kč (+19 mil. Kč) na sociální rehabilitaci a ostatní sociální péči a pomoc. Kapitola uvolnila 205 mil. Kč (+69 mil. Kč) na aktivní politiku zaměstnanosti – z toho 166 mil. Kč (+72 mil. Kč) připadlo na cílené programy k řešení zaměstnanosti zejména na program Antivirus A+B specificky zaměřený na udržení zaměstnanosti v době epidemie nemoci COVID-19 (158 mil. Kč) a 32 mil. Kč bylo v rámci OP Zaměstnanost 2014+.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo obecně prospěšným společností téměř **390 mil. Kč** (-30 mil. Kč, tj. -7,2 %). Převážná část prostředků 274 mil. Kč (-80 mil. Kč) byla určena na nevýzkumné projekty spolufinancované v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+. Mimo operační programy obdrželi úspěšní řešitelé projektů výzkumu a vývoje celkem 5 mil. Kč. V rámci ostatních účelových dotací bylo poskytnuto

31 mil. Kč na podporu školního stravování. V souvislosti s epidemií COVID-19 uvolnila kapitola prostředky ve výši 55 mil. Kč na výzvu „Letní kempy 2021“ zaměřené na snižování negativních dopadů pandemie COVID-19 na vzdělávání dětí od 6 do 15 let. Největšími příjemci dotací byly tyto obecně prospěšné společnosti: Women for Women, MAS Šternbersko, o.p.s., Nová škola, o.p.s., MAS Podlipansko, o.p.s. či Kroužky, o.p.s. atd.

Ministerstvo kultury uvolnilo **343 mil. Kč** (+43 mil. Kč, tj. +14,4 %), z toho připadlo 147 mil. Kč (+31 mil. Kč) na hudební činnost, 96 mil. Kč (+13 mil. Kč) na divadelní činnost, 51 mil. Kč na ostatní záležitosti kultury, 14 mil. Kč na ostatní záležitosti ochrany památek a péče o kulturní dědictví, 11 mil. Kč na výstavní činnost atd. V souvislosti s pandemií COVID-19 kapitola uvolnila 54 mil. Kč na kulturní aktivity (46 mil. Kč) a na Program státní podpory profesionálních divadel, orchestrů a pěveckých sborů (8 mil. Kč).

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vyplatila **317 mil. Kč** (+18 mil. Kč, tj. +5,9 %). Nejvíce prostředků 181 mil. Kč (+12 mil. Kč) obdržela Horská služba, zejména na poskytování první pomoci, na provádění záchranných a pátracích akcí, na preventivní činnost apod. Na společné programy ČR a EU spolufinancované z rozpočtu EU bylo vyčleněno 122 mil. Kč, především v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (121 mil. Kč). V souvislosti s epidemií COVID-19 kapitola uvolnila téměř 5 mil. Kč především na Program COVID Ubytování. Prostředky dále dle Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy obdrželi např. NIPÍ bezbariérové prostředí, o.p.s. (5 mil. Kč), Partnerství, o.p.s (2 mil. Kč).

Kapitola **Úřad vlády ČR** poskytla obecně prospěšným společnostem stejně jako v předchozím roce **230 mil. Kč** především na program protidrogové politiky (222 mil. Kč) a na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce (5 mil. Kč).

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo **184 mil. Kč** (-44 mil. Kč, tj. -19,2 %), z toho 89 mil. Kč (-36 mil. Kč) na rozvojovou zahraniční pomoc, 56 mil. Kč (-2 mil. Kč) na humanitární pomoc, 23 mil. Kč (-10 mil. Kč) na ostatní zahraniční pomoc, 16 mil. Kč (+3 mil. Kč) na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo **108 mil. Kč** (-17 mil. Kč) především na ostatní speciální zdravotnickou péči (58 mil. Kč, -20 mil. Kč), na ostatní nemocnice (22 mil. Kč), na hospice (+14 mil. Kč) atd. Na opatření související s řešením pandemie onemocnění COVID-19 kapitola uvolnila 45 mil. Kč.

Ministerstvo průmyslu a obchodu uvolnilo celkem **107 mil. Kč** (+94 mil. Kč), z toho 35 mil. Kč na program podpory podnikatelů COVID 2021, 25 mil. Kč na program COVID-KULTURA, 14 mil. Kč na program COVID NEPOKRYTÉ NÁKLADY, 9 mil. Kč na program COVID-Nájemné, 9 mil. Kč na program COVID GASTRO-Uzavřené provozovny, atd. Na ochranu spotřebitele bylo poskytnuto téměř 11 mil. Kč několika obecně prospěšným společnostem jako: dTest, o.p.s., GLE, o.p.s., ICOS Český Krumlov, REMEDIUM Praha, o.p.s., AISIS, z. ú., Sdružení českých spotřebitelů, z. ú., THEIA - Krizové centrum, o.p.s. a AISIS, z. ú.

Ministerstvo vnitra vyplatilo **63 mil. Kč** (+3 mil. Kč) zejména na azylový, migrační a integrační fond (27 mil. Kč) a na integraci cizinců (24 mil. Kč).

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** poskytla obecně prospěšným společnostem **60 mil. Kč** (+5 mil. Kč), zejména na zlepšování stavu přírody a krajiny v rámci OP Životní prostředí 2014+ (49 mil. Kč). Nejvyšší částku čerpala Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s. na akci SZ Lednice, revitalizace zámeckého rybníka Lva památka UNESCO (36 mil. Kč).

Další kapitoly, které převedly neinvestiční prostředky obecně prospěšným společnostem, byly Technologická agentura ČR (34 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (18 mil. Kč), Ministerstvo financí (15 mil. Kč), Národní sportovní agentura (12 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (11 mil. Kč), Grantová agentura ČR (6 mil. Kč), Všeobecná pokladní správa (2 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (592 tis. Kč), Ministerstvo obrany (164 tis. Kč) a Ústav pro studium totalitních režimů (80 tis. Kč).

Neinvestiční transfery spolkům

Neinvestiční transfery spolkům dosáhly **12,3 mld. Kč (+1,9 mld. Kč, tj. +18,2 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 107,3 %.

Nejvyšší podporu v částce **5,8 mld. Kč (+5,7 mld. Kč)** poskytla kapitola **Národní sportovní agentura**. Meziroční růst byl způsoben tím, že v roce 2020 kapitola nerealizovala výdaje tohoto typu v plné míře, protože vznikla až 1. 8. 2019 a v roce 2020 pouze vyhlášovala výzvy k poskytování podpory sportu, které byly dříve v působnosti kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Národní sportovní agentura v roce 2021 uvolnila prostředky především na rozvoj a podporu sportu (3,7 mld. Kč), na sportovní reprezentaci (1,8 mld. Kč) a na podporu významných sportovních akcí (322 mil. Kč). Z celku na výdaje spojené s epidemií COVID-19 poskytla kapitola spolkům prostřednictvím programu Restart sportu 751 mil. Kč a programu COVID-SPORT 56 mil. Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo celkem **3,3 mld. Kč (+333 mil. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 101,4 %. Nejvíce prostředků (1,8 mld. Kč, -24 mil. Kč) připadlo na projekty spolufinancované z prostředků EU, zejména v rámci OP Zaměstnanost 2014+. Na významném růstu se podílely zejména transfery na aktivní politiku zaměstnanosti v celkové výši 340 mil. Kč (+152 mil. Kč), z toho na výdaje spojené s epidemií COVID-19 v rámci cíleného programu podpory zaměstnanosti Antivirus A+B bylo poskytnuto 277 mil. Kč a v rámci OP Zaměstnanost 2014+ bylo uvolněno 46 mil. Kč. Částka 310 mil. Kč (+45 mil. Kč) směřovala na sociální péči a pomoc manželství a rodinám, 306 mil. Kč (+14 mil. Kč) na zaměstnávání zdravotně postižených občanů, 227 mil. Kč (+57 mil. Kč) na služby sociální prevence, 182 mil. Kč (+65 mil. Kč) na sociální služby v oblasti sociální péče, 112 mil. Kč (+16 mil. Kč) na sociální poradenství atd. Z celku bylo poskytnuto téměř 200 mil. Kč na odměny pro pracovníky v sociálních službách, 66 mil. Kč na další zvýšené provozní náklady v sociálních službách spojené s epidemií COVID-19 (Neinvestiční nedávkové transfery).

Od kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** přijaly spolky **1,3 mld. Kč (-4,5 mld. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 124 %. Významný pokles souvisel s přechodem kompetencí o podpoře sportu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na kapitolu Národní sportovní agentura. Na využití volného času dětí a mládeže směřovalo 363 mil. Kč (+171 mil. Kč), tj. téměř dvojnásobek skutečnosti roku 2020. Důvodem bylo zejména zajištění letních vzdělávacích kempů v celkové výši 173 mil. Kč, které byly zaměřeny na snižování negativních dopadů pandemie COVID-19 na děti od 6 do 15 let v rámci výzvy MŠMT „LETNÍ KEMPY 2021“. Úspěšní řešitelé projektů výzkumu a vývoje mimo programy spolufinancované z EU získali 450 mil. Kč. V rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ byla na nevýzkumné projekty určena částka 381 mil. Kč (-54 mil. Kč) a na podporu výzkumu bylo vynaloženo celkem 29 mil. Kč. Mezi největší příjemce dotací patřily tyto spolky: CESNET, zájmové sdružení, Technologické centrum AV ČR, Junák – český skaut, z.s., Pionýr, z.s., Sdružení hasičů ČMS, Česká rada dětí a mládeže, ATOM Asociace turistických oddílů a další.

Kapitola **Ministerstvo kultury** poskytla **430 mil. Kč (+98 mil. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 125,8 %. Nejvíce prostředků 331 mil. Kč (+75 mil. Kč) připadlo na program Kulturní aktivity – z toho 125 mil. Kč (+44 mil. Kč) na ostatní záležitosti kultury, 89 mil. Kč (+15 mil. Kč) na divadelní činnost, 48 mil. Kč (+4 mil. Kč) na hudební činnost, 28 mil. Kč na výstavní činnost v kultuře, atd. Dále byly prostředky poskytnuty na Program státní podpory festivalů profesionálního umění ve výši 47 mil. Kč (+18 mil. Kč), na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (22 mil. Kč), atd. Z celku výdaje spojené s epidemií COVID-19 dosáhly 140 mil. Kč, jednalo se o prostředky na minimalizaci dopadů epidemie na sektor kultury.

Z kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo spolkům převedeno **400 mil. Kč (+257 mil. Kč)**. Z celku kapitola poskytla 244 mil. Kč na výdaje spojené s epidemií COVID-19, z toho připadlo 75 mil. Kč na program COVID-KULTURA, 50 mil. Kč na program podpory podnikatelů COVID 2021, 39 mil. Kč na COVID - NEPOKRYTÉ NÁKLADY, 28 mil. Kč na COVID-Nájemné, 26 mil. Kč na program COVID Sport III-Lyžařská střediska, 25 mil. Kč na COVID GASTRO - Uzavřené provozovny apod. Dalších 126 mil. Kč (+29 mil. Kč) směřovalo na výzkum a vývoj v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+, 18 mil. Kč na podporu podnikání v rámci Komunitárního programu CIP/COSME Technologickému centru Akademie věd České republiky atd.

Ministerstvo pro místní rozvoj převedlo spolkům **302 mil. Kč (+33 mil. Kč)** především na projekty v oblasti územního rozvoje, komunálních služeb (234 mil. Kč), cestovního ruchu (43 mil. Kč) a bydlení (24 mil. Kč). Na společné programy ČR a EU uvolnila kapitola celkem 230 mil. Kč (+16 mil. Kč), zejména využitím Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (220 mil. Kč). Na výdaje spojené s epidemií COVID-19 (27 mil. Kč) bylo nejvíce prostředků směřováno do Programu COVID-Ubytování (26 mil. Kč). Dle Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy byly podpořeny spolky jako např. Klub Českých turistů (8 mil. Kč), Sdružení místních samospráv ČR (10 mil. Kč), či Asociace bytových poraden (4 mil. Kč).

Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** uvolnila **159 mil. Kč** (-8 mil. Kč), z toho poskytla 60 mil. Kč (-12 mil. Kč) na ostatní speciální zdravotnickou péči (50 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+), 41 mil. Kč (+5 mil. Kč) na pomoc zdravotně postiženým, 32 mil. Kč na ostatní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví, atd. Z celku 15 mil. Kč směřovalo na výdaje související s epidemií COVID-19.

Z kapitoly **Ministerstvo zemědělství** čerpaly spolky **143 mil. Kč** (-24 mil. Kč), z toho 67 mil. Kč (-43 mil. Kč) připadlo na podporu lesního hospodářství (7 mil. Kč uvolněno na realizaci programu na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity). Na projekty z Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím bylo poskytnuto 57 mil. Kč (+19 mil. Kč). Podporu obdrželi např. Potravinářská komora České republiky (7 mil. Kč) a Český svaz včelařů z. s. (7 mil. Kč).

Ministerstvo životního prostředí poskytlo spolkům **103 mil. Kč** (+13 mil. Kč), z toho např. na programy na zlepšování stavu přírody a krajiny 81 mil. Kč (+14 mil. Kč) a na činnosti v ochraně životního prostředí 22 mil. Kč. Prostřednictvím OP Životní prostředí 2014+ bylo uvolněno 46 mil. Kč (+18 mil. Kč) a v rámci komunitárního programu LIFE+ 5 mil. Kč.

Ministerstvo vnitra uvolnilo **91 mil. Kč** především na požární ochranu, integrovaný záchranný systém, ochranu obyvatel a krizové řízení (37 mil. Kč), na veřejně prospěšný program – sportovní aktivity (17 mil. Kč), na azylový, migrační a integrační fond (16 mil. Kč) a na integraci cizinců (8 mil. Kč).

Úřad vlády ČR poskytl **81 mil. Kč** (+4 mil. Kč) na program protidrogové politiky (44 mil. Kč), na podporu veřejných aktivit zdravotně postižených (24 mil. Kč), na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (3 mil. Kč) atd.

Ministerstvo zahraničních věcí převedlo spolkům **69 mil. Kč** (-31 mil. Kč) zejména na ostatní zahraniční pomoc (30 mil. Kč), na rozvojovou zahraniční pomoc (18 mil. Kč) a na humanitární pomoc (16 mil. Kč, -22 mil. Kč).

Další kapitoly, které převedly neinvestiční prostředky spolkům, byly Ministerstvo financí (24 mil. Kč), Ministerstvo obrany (24 mil. Kč), Všeobecná pokladní správa (18 mil. Kč), Akademie věd ČR (12 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (10 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (7 mil. Kč) a Ústav pro studium totalitních režimů (40 tis. Kč).

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem

Církvím a náboženským společnostem bylo v roce 2021 ze státního rozpočtu uvolněno celkem **5,8 mld. Kč (+16 mil. Kč)**, tj. 106,9 % rozpočtu po změnách.

Nejvíce prostředků (**2,5 mld. Kč**, +282 mil. Kč) poskytla kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v částce** při plnění rozpočtu po změnách na 115,7 %. Ta zabezpečuje zejména finanční prostředky školám a školským zařízením, jejichž zřizovateli jsou církve nebo náboženské společnosti podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, v platném znění. Financována jsou školská zařízení a školy různého charakteru, od škol mateřských, přes základní, speciální, střední a vyšší odborné až po střediska mládeže. Církevnímu školství bylo poskytnuto 2,5 mld. Kč a ostatním církevním a náboženským společnostem téměř 5 mil. Kč. V roce 2021 působilo v ČR 140 církevních škol a školských zařízení, kterým bylo na provozní náklady poskytnuto celkem 2,5 mld. Kč (+285 mil. Kč). Součástí provozní dotace byly i finanční prostředky na podpůrná opatření pro žáky církevních škol se speciálními vzdělávacími potřebami ve výši 107 mil. Kč. Další účelové dotace byly poskytnuty na programy v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ ve výši 44 mil. Kč a na dotační výzvy (Návrat do škol, Podpora ZŠ s oběma stupni a menšími třídními kolektivy, Rekreační pobyty dětí a mládeže z dětských domovů) v částce 4 mil. Kč.

V kapitole **Ministerstvo kultury** dosáhly neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem **1,3 mld. Kč** (-37 mil. Kč). Z celku výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností činily 1,0 mld. Kč (-72 mil. Kč). Jednalo se o příspěvek na podporu činnosti církví a náboženských společností podle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů. Další největší objemy prostředků byly čerpány v rámci kulturních aktivit, Programu státní podpory profesionálních divadel a stálých symfonických orchestrů a pěveckých sborů a v oblasti památkové

péče. Kapitola poskytla na výdaje spojené s epidemií COVID-19 (zvýšená podpora v sektoru kultury) 10 mil. Kč.

Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem v rámci kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly vykázány v celkové výši **1,0 mld. Kč (+121 mil. Kč)**. Z této částky připadlo 601 mil. Kč (+109 mil. Kč) na služby sociální péče, 103 mil. Kč (+18 mil. Kč) na služby sociální prevence, 80 mil. Kč na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, 56 mil. Kč (+10 mil. Kč) na aktivní politiku zaměstnanosti celkem (z toho 31 mil. Kč bylo poskytnuto na cílené programy k řešení zaměstnanosti), 51 mil. Kč na sociální péči a pomoc manželství a rodinám. Na společné programy ČR a EU bylo použito 122 mil. Kč (-26 mil. Kč). Z celku kapitola poskytla 567 mil. Kč na výdaje spojené s epidemií COVID-19, když 434 mil. Kč směřovalo na mimořádné odměny pro zaměstnance v sociálních službách, 105 mil. Kč bylo poskytnuto na zvýšené provozní náklady v sociálních službách (neinvestiční nedávkové transfery) a částka 26 mil. Kč byla uvolněna na cílený program podpory zaměstnanosti Antivirus A+B.

Ministerstvo pro místní rozvoj uvolnilo prostředky ve výši **404 mil. Kč (-138 mil. Kč)**, z toho 399 mil. Kč (-138 mil. Kč) v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+. Prostředky směřovaly na různé akce v oblasti územního rozvoje, např. Stará Boleslav – kolébka české státnosti – kostel sv. Václava (38 mil. Kč), Revitalizace Katedrály sv. Bartoloměje v Plzni (38 mil. Kč), záchrana kostela svaté Markéty v Jaroměřicích nad Rokytnou (28 mil. Kč), Jezuitský kostel v Klatovech (27 mil. Kč), Obnova poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou (22 mil. Kč), Revitalizace konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie v Opavě (22 mil. Kč), Obnova kostela Čtrnácti sv. Pomocníků ve františkánském klášteře v Kadani (21 mil. Kč), atd. Na výdaje spojené s epidemií COVID-19 bylo uvolněno 5 mil. Kč (zejména program COVID-Ubytování).

Ministerstvo zemědělství uvolnilo církvím a náboženským společnostem **209 mil. Kč (-218 mil. Kč)**. Meziroční pokles souvisel s prostředky ve výši 114 mil. Kč (-240 mil. Kč), které směřovaly na celospolečenskou funkci lesů - z toho 68 mil. Kč činila výplata finančních příspěvků na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity. Dále kapitola poskytla 71 mil. Kč (+21 mil. Kč) na pěstební činnost a 21 mil. Kč na podporu ostatních produkčních činností.

Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo církvím a náboženským společnostem **126 mil. Kč (-10 mil. Kč)** zejména na rozvojovou zahraniční pomoc (76 mil. Kč) a na humanitární pomoc (47 mil. Kč).

Ministerstvo zdravotnictví uvolnilo prostředky ve výši **75 mil. Kč (-14 mil. Kč)** především na odměny zdravotníkům u poskytovatelů lůžkové péče za epidemií COVID-19 (55 mil. Kč) a na ostatní speciální zdravotnickou péči v rámci OP Zaměstnanost 2014+ (8 mil. Kč).

Další prostředky poskytly kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu (23 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (18 mil. Kč), Úřad vlády ČR (13 mil. Kč), Ministerstvo financí (9 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (5 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (715 tis. Kč) a Ministerstvo dopravy (48 tis. Kč).

Příspěvky politickým stranám a politickým hnutím

Ve schváleném rozpočtu na rok 2021 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa (VPS) na činnost politickým stranám, politickým hnutím a jejich politických institutů vyhrazeny finanční prostředky ve výši 590 mil. Kč a na úhradu volebních nákladů politickým stranám a politickým hnutím ve výši 670 mil. Kč.

Tabulka č. 75: Příspěvky vyplacené politickým stranám a politickým hnutím v roce 2021 (tis. Kč)

Název politické strany, politického hnutí	stálý příspěvek	počet poslanců										příspěvek na mandát										příspěvek na mandát celkem	příspěvek na činnost za rok 2021 celkem	příspěvek na podporu činnosti pol. institutu ²⁾	příspěvky dle z.č. 424/1991 Sb. celkem	příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do PSP dle z.č.247/1995 Sb. ³⁾	příspěvky vyplacené v roce 2021 celkem
		před volbami		po volbách		poslanci		počet senátorů		počet zastupitelů kraje		zastupitelé hl.m.Prahy		počet zast. hl.m.Prahy		zast. hl.m.Prahy											
		sl.1	sl.2	sl.3	sl.4	sl.5	sl.6	sl.7	sl.8	sl.9	sl.10	sl.11=sl.4+6+8+10	sl.12=sl.1+11	sl.13	sl.14=sl.12+13	sl.15	sl.16=sl.14+15										
ANO 2011	10 000	78	72	69 300	5	4 500	178	44 500	12	3 000	121 300	131 300	13 130	144 430	145 814	290 244											
Česká pirátská strana	7 500	22	4	14 850	2	1 350	99	18 563	13	2 438	37 200	44 700	0	44 700	58 138	102 838											
ČSSD ⁴⁾	9 900	15	0	11 250	3	2 700	35	8 766	0	0	22 716	32 616	3 262	35 878	25 040	60 917											
HLAS ⁵⁾	0	0	0	0	0	0	0	110	0	0	110	110	0	110	0	110											
Hnutí SÓL	0	0	0	0	0	0	1	250	0	0	250	250	0	250	0	250											
Hnutí pro Prahu 11	0	0	0	0	1	900	0	0	0	0	900	900	0	900	0	900											
Hradecký demokratický klub	0	0	0	0	1	900	3	750	0	0	1 650	1 650	0	1 650	0	1 650											
JiHOCESÍ 2012	0	0	0	0	0	0	4	1 000	0	0	1 000	1 000	0	1 000	0	1 000											
JsmoPRO!	0	0	0	0	0	0	1	250	0	0	250	250	0	250	0	250											
Karlovaráci	0	0	0	0	0	0	3	750	0	0	750	750	0	750	0	750											
KDU-ČSL ⁷⁾	8 889	10	23	11 925	11	9 900	53	13 250	0	0	35 075	43 964	4 396	48 360,28	37 348	85 708											
KSČM	9 533	15	0	11 250	0	0	13	3 250	0	0	14 500	24 033	2 403	26 437	19 382	45 818											
"Marek Hilšer do Senátu"	0	0	0	0	1	900	0	0	0	0	900	900	0	900	0	900											
MÍSTNÍ HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST	0	0	0	0	0	0	4	1 000	0	0	1 000	1 000	0	1 000	0	1 000											
Nestranici	0	0	0	0	1	900	1	250	0	0	1 150	1 150	0	1 150	0	1 150											
Občanské patrioti	0	0	0	0	1	900	0	0	0	0	900	900	0	900	0	900											
OBČANÉ SPOLU - NEZÁVISLÍ	0	0	0	0	1	900	0	0	0	0	900	900	0	900	0	900											
ODS ⁷⁾	8 889	25	34	24 525	18	16 200	99	24 750	14	3 500	68 975	77 864	7 786	85 650,28	82 165	167 815											
Ostravak	0	0	0	0	1	900	0	0	0	0	900	900	0	900	0	900											
ProOlomouc	0	0	0	0	0	0	2	500	0	0	500	500	0	500	0	500											
ProMOST	0	0	0	0	0	0	2	500	0	0	500	500	0	500	0	500											
PRO PLZEŇ	0	0	0	0	0	0	2	500	0	0	500	500	0	500	0	500											
PŘÍSAHA – občanské hnutí Roberta Šlachty	2 350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 350	2 350	0	2 350	25 156	27 506											
SENÁTOR 21	0	0	0	0	3	2 700	0	0	0	0	2 700	2 700	0	2 700	0	2 700											
Severočeši.cz	0	0	0	0	1	900	0	0	0	0	900	900	0	900	0	900											
Sdružení nezávislých kandidátů 1 - Starostové našeho kraje	0	0	0	0	0	0	3	750	0	0	750	750	0	750	0	750											
Spojení demokraté - Sdružení nezávislých Společně pro kraj ⁴⁾	0	0	0	0	1	900	0	0	0	0	900	900	0	900	0	900											
SNK Evropská demokraté	0	0	0	0	0	0	5	1 250	0	0	1 250	1 250	0	1 250	0	1 250											
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	7 500	6	33	4 050	17	11 475	69	12 938	4	750	29 213	36 713	0	36 713	25 839	62 552											
Starostové pro Liberecký kraj	0	0	0	0	2	1 800	22	5 500	0	0	7 300	7 300	0	7 300	0	7 300											
Starostové pro občany	0	0	0	0	0	0	2	500	0	0	500	500	0	500	0	500											
Strana soukromníků České republiky	0	0	0	0	0	0	2	500	0	0	500	500	0	500	0	500											
Strana zelených ⁵⁾	0	0	0	0	1	900	7	1 692	0	0	2 592	2 592	0	2 592	0	2 592											
Svoboda a přímá demokracie (SPD)	10 000	22	20	19 500	0	0	35	8 750	0	0	28 250	38 250	0	38 250	51 391	89 641											
Svobodní	0	0	0	0	1	900	0	0	0	0	900	900	0	900	0	900											
TOP 09 ⁶⁾	8 889	7	14	7 875	5	4 500	20	4 890	9	2 250	19 515	28 403	2 840	31 243,82	29 878	61 122											
Trikolora Svobodní Soukromníci	0	0	0	0	0	0	1	250	0	0	250	250	0	250	14 846	15 096											
ÚSTECKÉ FORUM OBČANŮ VÍCHOVOCESÍ	0	0	0	0	0	0	2	500	0	0	500	500	0	500	0	500											
CELKEM	83 450	200	200	174 525	77	65 025	675	158 258	52	11 938	409 746	493 196	33 818	527 014	514 997	1 042 011											

1) Podle § 20 zákona č. 424/1991 Sb. - Příspěvek na činnost stálý příspěvek a příspěvek na mandát. Stálý příspěvek činí ročně 6 000 tis. Kč pro stranu a hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny 3 % hlasů. Za každých dalších i započatých 0,1 % hlasů obdrží strana a hnutí ročně 200 tis. Kč. Obdrží-li strana a hnutí více než 5 % hlasů, příspěvek se dále nezvyšuje. Příspěvek na mandát poslance a senátora činí ročně 900 tis. Kč a na mandát člena zastupitelstva kraje a člena zastupitelstva hl. m. Prahy činí ročně 250 tis. Kč. V roce konání voleb do Poslanecké sněmovny, Senátu, zastupitelstva kraje nebo zastupitelstva hlavního města Prahy se propočítávají roční státní příspěvky za každé volební období zvlášť. Straně a hnutí náleží měsíčně jedna dvanáctina propočteného ročního státního příspěvku. V měsíci konání voleb obdrží strana a hnutí státní příspěvek propočtený z výsledků voleb toho volebního období, jehož výše bude pro stranu a hnutí výhodnější.

2) Podle § 20 zákona č. 424/1991 Sb. - Nárok na příspěvek na podporu činnosti politického institutu vzniká straně a hnutí, jejíž alespoň jeden poslanec byl zvolen za danou stranu a hnutí alespoň ve dvou z posledních tří po sobě jdoucích volebních období Poslanecké sněmovny včetně probíhajícího volebního období a která je zakladatelem nebo členem politického institutu. Příspěvek na podporu činnosti politického institutu činí ročně částku rovnající se 10 % z celkové výše příspěvku na činnost, který náleží straně nebo hnutí.

3) Podle § 85 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, se příspěvek na úhradu volebních nákladů poskytuje pouze za výsledky voleb do Poslanecké sněmovny. Poslanecká sněmovna sdělí, po ověření volby poslanců, Ministerstvu financí údaje o počtu platných hlasů odevzdaných pro jednotlivé politické strany, politická hnutí nebo koalice. Politické straně, politickému hnutí nebo koalici, která ve volbách získala nejméně 1,5 procenta z celkového počtu platných hlasů, bude za každý odevzdaný hlas ze státního rozpočtu uhrazeno 100 Kč. Na základě dohody koalice SPOLU – ODS, KDU-ČSL, TOP 09 byl příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu, který náleží koalici ve výši 149 390 500 Kč, rozdělen poměrem: ODS 55 %, KDU-ČSL 25 %, TOP 09 20 %. ODS bylo vyplaceno 82 164 775 Kč, KDU-ČSL 37 347 625 Kč a TOP 09 29 878 100 Kč. Na základě dohody koalice PIRÁTI a STAROSTOVÉ byl příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu, který náleží koalici ve výši 83 977 600 Kč, rozdělen tak, že Česká pirátská straně bylo vyplaceno 58 138 338,46 Kč a politickému hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ 25 839 261,54 Kč."

4) Ve splátce příspěvku na činnost za 1. čtvrtletí 2021 byla provedena úprava výše příspěvku na mandát v návaznosti na sdělení Krajského úřadu Pardubického kraje ohledně rezignace člena zastupitelstva kraje MUDr. Vladimíra Ningera, PhD. dne 19. 10. 2020 navrženého politickou stranou ČSSD a na uprázdněný mandát nastoupila dne 20. 10. 2020 Ing. Lenka Pařízková navržená politickým hnutím Společně pro kraj, a to v rámci koalice 3PK - Pro prosperující Pardubický kraj.

5) Ve splátce příspěvku na činnost za 2. čtvrtletí 2021 byla provedena v návaznosti na sdělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje úprava výše příspěvku na mandát, neboť dne 24. 3. 2021 zanikl mandát člena zastupitelstva kraje Bc. Pavla Hečky navrženého politickou stranou ČSSD a na uprázdněný mandát nastoupil dne 25. 3. 2021 Mgr. Martin Hanousek navržený Stranou zelených, a to v rámci koalice SPOLU PRO KRAJ - Osobnosti našeho kraje, ČSSD a Zelení.

6) Ve splátce příspěvku na činnost za 3. čtvrtletí 2021 byla provedena v návaznosti na sdělení Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 2. 9. 2021 úprava výše příspěvku na mandát, neboť dne 9. 6. 2021 zanikl mandát člena zastupitelstva kraje JUDr. Pavla Teličky navrženého politickým hnutím HLAS a na uprázdněný mandát nastoupil dne 10. 6. 2021 Ing. Jan Švácha navržený stranou TOP 09, a to v rámci koalice Spojenci pro Středočeský kraj - TOP 09, HLAS, Zelení.

7) Ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR konaných v říjnu 2021 koalice SPOLU – ODS, KDU-ČSL, TOP 09 získala 27,79 % z celkového počtu platných hlasů. Celková roční výše stálého příspěvku pro koalici SPOLU – ODS, KDU-ČSL, TOP 09 ve výši 10 000 000 Kč se dle § 20 odst. 10 zákona č. 424/1991 Sb. dělila rovným dílem.

Ministerstvo financí vyplatilo prostřednictvím kapitoly VPS v roce 2021 **politickým stranám, politickým hnutím a koalicím** ze státního rozpočtu **příspěvky celkem ve výši 1,0 mld. Kč (+478 mil. Kč)**. Jednalo se o příspěvek na činnost ve výši 493 mil. Kč a příspěvek na podporu činnosti politického institutu ve výši 34 mil. Kč, které jsou vypláceny na základě zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 424/1991 Sb.“) a příspěvek na úhradu

volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ve výši 515 mil. Kč, který je vyplácen podle § 85 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 247/1995 Sb.“). Celkově nejvyšší příspěvky ze státního rozpočtu byly uhrazeny politickému hnutí ANO 2011, a to ve výši 290 mil. Kč, dále ODS ve výši 168 mil. Kč, České pirátské straně ve výši 103 mil. Kč, politickému hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) ve výši téměř 90 mil. Kč, KDU-ČSL ve výši 86 mil. Kč, politickému hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ ve výši téměř 63 mil. Kč.

Politickým stranám a politickým hnutím byla vyplacena z položky „**Příspěvek politickým stranám**“ částka **527 mil. Kč**, což činilo 89,4 % schváleného rozpočtu. **Příspěvek na činnost** vyplácený v roce 2021 ve výši 493 mil. Kč tvořily stálý příspěvek ve výši 83 mil. Kč a příspěvek na mandát ve výši 410 mil. Kč. Z vypláceného příspěvku na činnost byla nejvyšší částka uhrazena politickému hnutí ANO 2011 (131 mil. Kč) a ODS (78 mil. Kč). Příspěvek na činnost byl ve srovnání s rokem 2020 nižší o 33 mil. Kč, tj. o 6,3 %. Nižší čerpání za rok 2021 ovlivnila skutečnost, že České pirátské straně a politickému hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ se vyplatil příspěvek na činnost za 4. čtvrtletí 2021 až v roce 2022.

Příspěvek na podporu činnosti politického institutu za rok 2021 byl ve srovnání s rokem 2020 nižší o téměř 4 mil. Kč, tj. o 10,5 %. Nižší příspěvek na podporu činnosti politického institutu byl vyplácen ČSSD a KSČM v souvislosti s nižším příspěvkem na činnost za 4. čtvrtletí 2021.

Na základě výsledků voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které se konaly ve dnech 8. 10. a 9. 10. 2021, byl vyplácen politickým stranám, politickým hnutím a koalicím **příspěvek na úhradu volebních nákladů** v celkové výši **515 mil. Kč** při plnění rozpočtu po změnách na 76,9 %. Výši plnění ovlivnila volební účast ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na úrovni 65,4 %. Z celkového příspěvku na úhradu volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu získala nejvyšší příspěvek koalice SPOLU - ODS, KDU-ČSL, TOP 09 ve výši 149 mil. Kč, politické hnutí ANO 2011 ve výši 146 mil. Kč a koalice PIRÁTI A STAROSTOVÉ ve výši 84 mil. Kč.

Neinvestiční transfery společenstvím vlastníků jednotek

Společenství vlastníků jednotek získala v roce 2021 celkem **566 mil. Kč** (+44 mil. Kč) při plnění rozpočtu po změnách na 95,9 %. Prostředky poskytla především kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** (566 mil. Kč) na projekty v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (např. na zateplení, opravy a modernizace, rekonstrukce, stavební úpravy, energetická opatření, atd.).

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Jedná se o transfery neziskovým a podobným organizacím, které nejsou zařaditelné pod předchozí kategorie, např. nadace, tuzemské svazy a spolky apod. Tyto výdaje byly čerpány v celkové částce **319 mil. Kč (-38 mil. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 102,7 %. Na poklesu se podílela kapitola **Ministerstvo životního prostředí** s transfery 7 mil. Kč (-93 mil. Kč). Z celku kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** uvolnila **242 mil. Kč (+37 mil. Kč)**, z nichž 135 mil. Kč (+35 mil. Kč) směřovalo na společné programy ČR a EU (OP Zaměstnanost 2014+), 86 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, zejména na výdaje spojené s epidemií COVID-19 (cílený program podpory zaměstnanosti Antivirus 84 mil. Kč) a 22 mil. Kč na sociální péči a pomoc manželství a rodinám.

Dále těmto organizacím poskytly finanční prostředky kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu (30 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (14 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (13 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (7 mil. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (5 mil. Kč), Grantová agentura ČR (4 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (4 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (242 tis. Kč), Ministerstvo obrany (202 tis. Kč), Ústav pro studium totalitních režimů (30 tis. Kč).

3.5 Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům

3.5.1 Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění. Jejich rozpočet byl březnovou novelou zákona o státním rozpočtu navýšen o 20,3 mld. Kč u kapitoly VPS na položce „Prostředky na podporu veřejného sektoru“. Tyto prostředky byly následně rozpočtovými opatřeními převedeny do jednotlivých kapitol

na stanovené prioritní oblasti. Po promítnutí novely zákona o státním rozpočtu dosáhl **schválený rozpočet** výše **200,9 mld. Kč** (+39,6 mld. Kč, tj. +24,5 %), oproti skutečnosti roku 2020 vyšší o 20,7 mld. Kč, tj. o 11,5 %.

Ve skutečnosti bylo veřejným rozpočtům ústřední úrovně v roce 2021 převedeno 192,2 mld. Kč (+12,0 mld. Kč, tj. +6,7 %) při plnění rozpočtu po změnách na 100,1 %. Na tomto významném růstu se podílely zejména platby státu veřejného zdravotního pojištění za státní pojištěnce z kapitoly VPS (+29,1 mld. Kč). Postupné zvyšování těchto plateb od konce roku 2019 mělo za cíl posílit financování zdravotnictví v době epidemie nemoci COVID-19. Naopak meziroční srovnání bylo zkresleno převodem přebytku systému důchodového pojištění (16,4 mld. Kč) z roku 2019 realizovaného v roce 2020, zatímco v roce 2021 byl nulový.

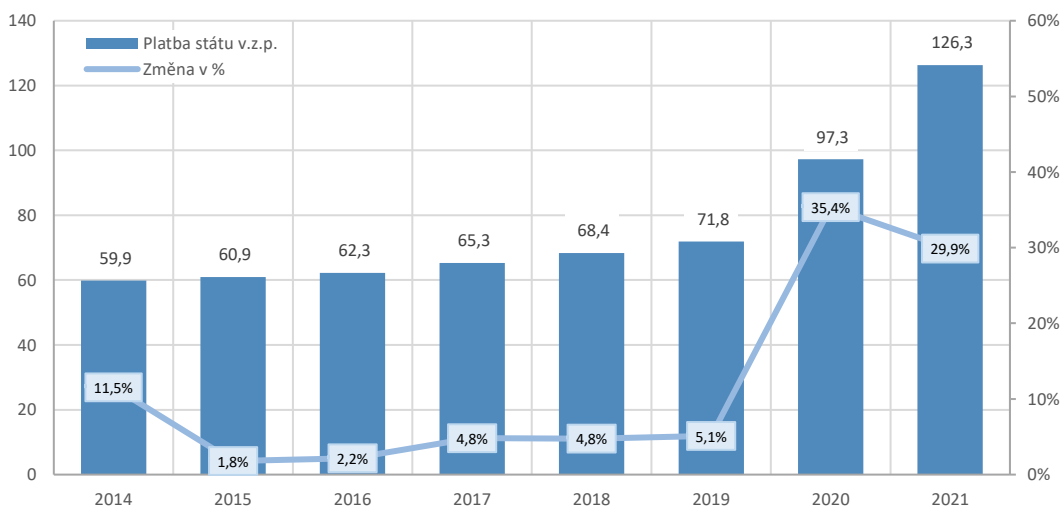
Tabulka č. 76: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚSTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
		schválený	po změnách				
		1	2				
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	180 169	200 898	192 026	192 196	100,1	106,7	12 027
Státním fondům - z toho:	66 353	50 767	64 269	65 793	102,4	99,2	-561
Státní zemědělský intervenční fond (MZe)	40 909	34 771	39 098	40 065	102,5	97,9	-844
Státní fond dopravní infrastruktury (MD)	24 096	15 064	23 787	24 217	101,8	100,5	121
Státní fond kinematografie (MK)	905	807	1 107	1 107	100,0	122,3	202
Státní fond životního prostředí (MŽP)	366	14	157	317	202,2	86,4	-50
Státní fond podpory investic (MMR)	73	109	117	84	71,8	114,1	10
Státní fond kultury (MK)	3	3	3	3	100,0	100,0	0
Fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění - z toho:	97 273	129 642	127 016	126 338	99,5	129,9	29 065
Platby státu za st. pojištěnce (VPS)	97 262	129 632	127 000	126 322	99,5	129,9	29 060
Prostředky do státních finančních aktiv (VPS)	16 439	0	0	0	x	0,0	-16 439
Ostatní transfery jiným veřejným rozpočtům	26	20 324	674	26	3,8	100,0	0

Neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění

Neinvestiční transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění představují především **platbu státu na veřejné zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel**, která je hrazena z kapitoly Všeobecná pokladní správa. Následující graf znázorňuje vývoj těchto plateb v období 2014 až 2021. Růst vychází především z navýšování vyměřovacího základu v jednotlivých letech.

Graf č. 29: Platba státu za státní pojištěnce (mld. Kč)

Schválený rozpočet stanovil neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění pro rok 2021 ve výši 129,6 mld. Kč (+30,5 mld. Kč, tj. +30,7 %), oproti skutečnosti 2020 o 32,4 mld. Kč (tj. o 33,3 %) více. Navýšení rozpočtu vyplývalo zejména ze změny vyměřovacího základu, který se od 1. 1. 2021 zvýšil na částku na 13 088 Kč (+1 481 Kč) za kalendářní měsíc, což představovalo měsíční platbu státu 1 767 Kč (vyšší o 200 Kč) za osobu (podrobněji uvedeno v části Zprávy týkající se sociálních výdajů). Z kapitoly **VPS** bylo **uvolněno 126,3 mld. Kč (+29,1 mld. Kč, tj. +29,9 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 99,5 %. Čerpání ovlivnila nejasná situace v souvislosti s vývojem epidemie COVID-19 a nepředvídatelné makroekonomické podmínky. Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce byl nakonec oproti očekávání nižší, a proto došlo k úspoře prostředků oproti schválenému rozpočtu ve výši 3,3 mld. Kč a oproti rozpočtu po změnách o 678 mil. Kč.

Velká část těchto úspor byla rozpočtovými opatřeními přesunuta kapitole Ministerstvo vnitra pro Policii ČR (1,0 mld. Kč) a na výplatu výsluhového příspěvku a odchodného (354 mil. Kč) a kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí na dávky nemocenského pojištění (1,3 mld. Kč).

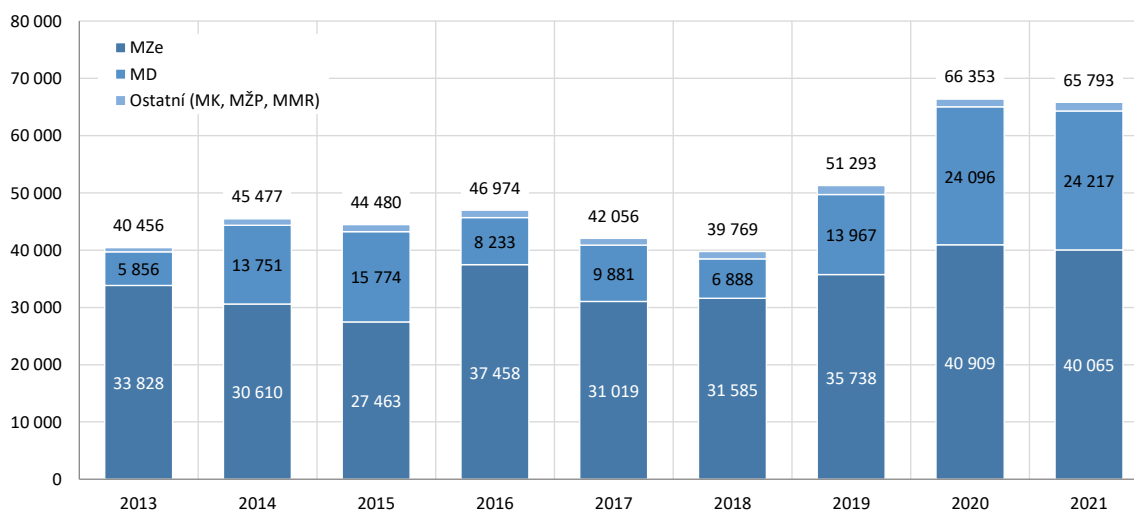
Dále jsou do této skupiny výdajů zahrnuty prostředky poskytované z rozpočtu **Ministerstva obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně. Fondům zprostředkování úhrady zdravotní péče a pro úhradu preventivní péče pro vojáky v činné službě nad rámec veřejného zdravotního pojištění, zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., bylo převedeno **16 mil. Kč** (+5 mil. Kč), tj. 100 % rozpočtu po změnách.

Neinvestiční transfery státním fondům

Schválený rozpočet neinvestičních transferů státním fondům na rok 2021 činil 50,8 mld. Kč (-1,3 mld. Kč, -2,5 %) a oproti skutečnosti roku 2020 byl nižší o 15,6 mld. Kč (tj. o 23,5 %). Z toho 68,5 % celkové částky, tj. 34,8 mld. Kč (-1,9 mld. Kč) připadlo na transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (dále jen SZIF), 15,1 mld. Kč (+579 mil. Kč) na transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury (dále jen SFDI), 807,4 mil. Kč Státnímu fondu kinematografie, 109 mil. Kč Státnímu fondu podpory investic, 13,9 mil. Kč Státnímu fondu životního prostředí a 2,5 mil. Kč Státnímu fondu kultury.

Státním fondům bylo převedeno celkem 65,8 mld. Kč (-561 mil. Kč) neinvestičních prostředků, tj. 102,4 % rozpočtu po změnách. Meziroční pokles souvisel s nižším čerpáním finančních prostředků SZIF (-844 mil. Kč), především na dotační programy do zemědělství. Následující graf znázorňuje vývoj transferů státním fondům v letech 2013 až 2021 a lze na něm mimo jiné pozorovat výrazný růst neinvestičních dotací SFDI v posledních dvou letech.

Graf č. 30: Neinvestiční transfery státním fondům v letech 2013-2021 (mil. Kč)

Ministerstvo zemědělství převedlo **SZIF** celkem **40,1 mld. Kč** (-844 mil. Kč) neinvestičních prostředků tj. 102,5 % rozpočtu po změnách; pro úplnost, investiční transfery tomuto fondu činily 5,2 mld. Kč. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo na financování společné zemědělské politiky – celkem 34,2 mld. Kč (-1,2 mld. Kč) neinvestičních prostředků, z toho 22,8 mld. Kč (-840 mil. Kč) směřovalo na Přímé platby zemědělcům 2014+, 10,6 mld. Kč (-270 mil. Kč) na Program rozvoje venkova 2014+ a 803 mil. Kč (-71 mil. Kč) na Společnou organizaci trhu 2014+. Podrobné údaje o společné zemědělské politice jsou uvedeny v části III.6.2 tohoto sešitu. Prostředky na národní dotační programy do zemědělství byly poskytnuty ve výši 3,8 mld. Kč (+176 mil. Kč), správní výdaje SZIF činily 1,8 mld. Kč (+110 mil. Kč) a na marketingovou činnost bylo uvolněno 250 mil. Kč (+50 mil. Kč).

Ministerstvo dopravy poskytlo neinvestiční prostředky **SFDI** ve výši **24,2 mld. Kč (+121 mil. Kč)**, tj. 101,8 % rozpočtu po změnách. Nárůst požadavku neinvestičních potřeb vychází z potřeb konečných příjemců, tj. Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD ČR), Správy železnic (SŽ) a Ředitelství vodních cest ČR (ŘVC ČR). Výdaje směřovaly zejména na vyrovnání deficitu příjmů a výdajů rozpočtu SFDI (24,2 mld. Kč). V rámci OP Doprava 2014+ bylo převedeno 33 mil. Kč (-7 mil. Kč) a v rámci komunitárního programu Nástroj pro propojení Evropy 2014+ bylo uvolněno téměř 5 mil. Kč.

Ministerstvo kultury převedlo **Státnímu fondu kinematografie** prostředky ve výši **1,1 mld. Kč** (+202 mil. Kč). Na dotace na filmové pobídky připadlo 1,1 mld. Kč (+300 mil. Kč) a na dotace ze státního rozpočtu na provoz 7 mil. Kč. Další prostředky ve výši **2,5 mil. Kč** převedla kapitola **Státnímu fondu kultury** na základě memoranda o dlouhodobé spolupráci uzavřeného mezi ministrem kultury a Státním fondem kultury, a to jako kompenzace ztráty příjmů z pronájmu Národního domu na Vinohradech obsazením několika kanceláří pracovníky Ministerstva kultury.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** převedla **Státnímu fondu životního prostředí** celkem **317 mil. Kč** (-50 mil. Kč) neinvestičních prostředků, včetně nároků z nespotebovaných výdajů v minulých letech. Zmíněný pokles byl způsoben loňským vyšším čerpáním prostředků z důvodu přesunu úhrad 3 projektů z roku 2019 v celkové výši cca 50 mil. Kč. V rámci programu 115 280 „Nová zelená úsporám“ byly převedeny prostředky ve výši 87 mil. Kč (-56 mil. Kč) na akce zajišťující kvalitní výkonnou strukturu pro administraci tohoto programu a prostředky ve výši 229 mil. Kč byly určeny na akce zajišťující řádné a efektivní řízení a administraci OP Životní prostředí 2014–2020. U obou zmíněných se jednalo především o úhradu nákladů na platy, propagaci, ICT zařízení/ služby, nájmy, vzdělávání, kontroly, autoprovoz a ostatní režijní náklady.

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj** byly poskytnuty neinvestiční prostředky Státnímu fondu podpory investic ve výši **84 mil. Kč** (+10 mil. Kč) na úrokové dotace v rámci programu Nový Panel ze smluv roku 2011 a dotace na krytí skutečných výdajů spojených se snížením jistiny úvěrů poskytnutých mladým lidem při narození dítěte dle nařízení vlády č. 616/2004 Sb. (69 mil. Kč) a na program Zateplování (7,5 mil. Kč).

Ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům

U ostatních neinvestičních transferů jiným veřejným rozpočtům byl novelou zákona o státním rozpočtu navýšen rozpočet kapitoly Všeobecná pokladní správa o **20,3 mld. Kč**. Tyto prostředky, označené jako „**Prostředky na podporu veřejného sektoru**“, byly určeny na odměny zdravotníkům a poskytovatelům lůžkové péče za epidemii COVID-19 (12,2 mld. Kč), na testování žáků škol (2,6 mld. Kč), na odměny zaměstnancům a zvýšené provozní výdaje v době epidemie v oblasti sociálních služeb (5 mld. Kč) a na kulturu zasaženou epidemií COVID-19 (0,5 mld. Kč). Ze skutečně uvolněných prostředků v objemu 19,7 mld. Kč bylo určeno 13,5 mld. Kč kapitole Ministerstvo zdravotnictví zejména na mimořádné finanční ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče v souvislosti s epidemií COVID-19, 4,8 mld. Kč kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí na oblast sociálních služeb a sociální práce, 625 mil. Kč kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na testování dětí a žáků v souvislosti s COVID-19 (vč. pořízení antigenních testů) a program Letní kempy 2021, 500 mil. Kč kapitole Ministerstvo kultury na podporu v sektoru kultury a na zpřístupnění národní digitální knihovny a 200 mil. Kč Kanceláři prezidenta republiky na příspěvek na provoz Správy Pražského hradu v souvislosti s COVID-19. Skutečné čerpání prostředků ve zmíněných oblastech probíhalo na výdajových položkách, které nejsou součástí tohoto podseskupení.

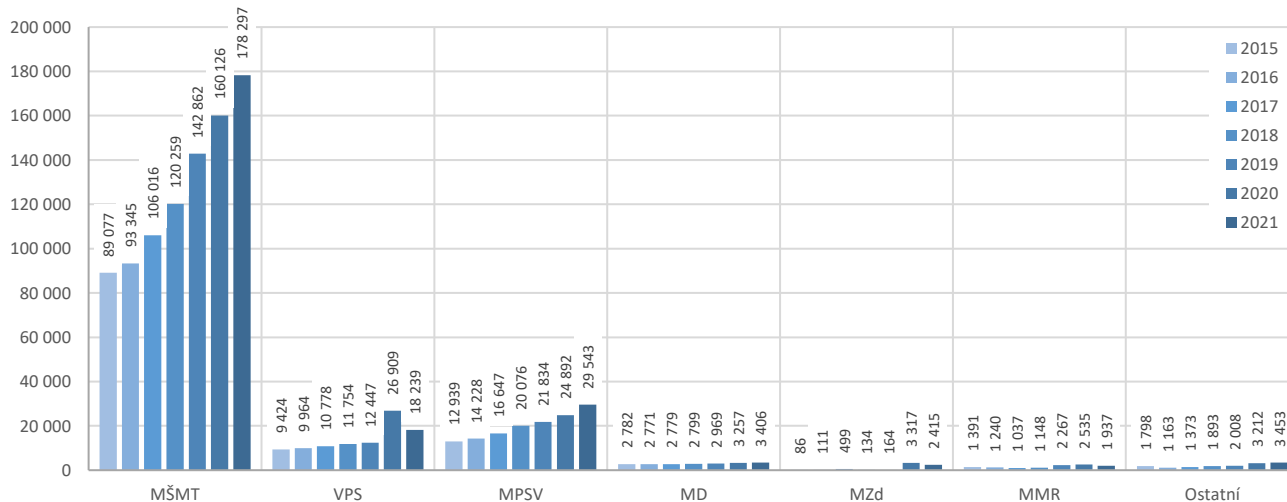
3.5.2 Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Schválený **rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně** ve výši **218,8 mld. Kč** předpokládal zvýšení výdajů o 1,7 % (o 3,7 mld. Kč) proti novelizovanému rozpočtu roku 2020 a snížení o 2,4 % (o 5,4 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2020. Z celkových účelových dotací poskytovaných mimo finanční vztah (205,7 mld. Kč) byla ve schváleném rozpočtu částka 175,9 mld. Kč (+15,4 mld. Kč, tj. +9,6 %) určena rozpočtům územních celků z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zejména na tzv. přímé výdaje na vzdělávání pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi, příp. dobrovolnými svazky obcí. Meziroční růst rozpočtu vycházel zejména z předpokládaného navyšování průměrných platů v regionálním školství, a to o 9,0 % u pedagogických a o 4,3 % u nepedagogických pracovníků, a dále z očekávaného růstu počtu dětí a žáků ve školním systému. Z rozpočtu kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí byla vyhrazena pro rozpočty municipalit částka 23,8 mld. Kč (+2,4 mld. Kč). Růst byl způsoben posílením prostředků na financování sociálních služeb. Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí, hl. m. Prahy a krajů byly rozpočtovány ve výši 13,1 mld. Kč (+665 mil. Kč). Příspěvek na výkon státní správy byl pro rok 2021 navýšen oproti úrovni roku 2020 o 5,3 %. Do jeho plánované výše byly promítnuty např. meziroční změny počtu obyvatel, změny správních obvodů stavebních úřadů, financování veřejného opatrovnictví, atd.

Uskutečněné transfery činily celkem **237,3 mld. Kč** (+13,0 mld. Kč, tj. +5,8 %) při plnění rozpočtu po změnách na 102,0 %. Velká část prostředků (75,1 %) byla uvolněna z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a

tělovýchovy a směřovala zejména na platy pedagogických a nepedagogických pracovníků ve školství. Do čerpání neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně se rovněž projevil dopad opatření přijatých proti šíření nemoci COVID-19 ve výši 10,5 mld. Kč, zejména příspěvek obcím a krajům na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021 (4,3 mld. Kč), odměny pro pracovníky v sociálních službách (2,6 mld. Kč), odměny zaměstnancům poskytovatelů lůžkové péče (více než 2 mld. Kč). Podrobnější informace o výdajích vynaložených v souvislosti s epidemií COVID-19 se nachází v sešitě G. V následujícím grafu lze pozorovat vývoj neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně jednotlivých kapitol v letech 2015 až 2021.

Graf č. 31: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně v letech 2015-2021 (mil. Kč)

V následující tabulce jsou zobrazeny neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně v roce 2021 a 2020 dle kapitolního a položkového členění.

Tabulka č. 77: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
		schválený	po změnách				
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	224 248	218 838	232 470	237 289	102,1	105,8	13 041
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	160 126	175 882	176 647	178 297	100,9	111,3	18 172
Ministerstvo práce a sociálních věcí	24 892	23 819	27 665	29 543	106,8	118,7	4 650
Všeobecná pokladní správa	26 909	13 799	18 287	18 239	99,7	67,8	-8 670
Ministerstvo dopravy	3 257	3 355	3 384	3 406	100,6	104,6	149
Ministerstvo zdravotnictví	3 317	106	2 392	2 415	101,0	72,8	-902
Ministerstvo pro místní rozvoj	2 535	224	962	1 937	201,3	76,4	-598
Ministerstvo životního prostředí	677	38	813	1 150	141,4	169,8	473
Ministerstvo kultury	740	1 007	1 038	1 046	100,8	141,4	306
Ministerstvo zemědělství	1 561	287	911	895	98,3	57,3	-666
Ministerstvo vnitra	188	204	224	225	100,7	120,1	38
z celku:							
Obcím	46 829	29 222	38 397	40 242	104,8	85,9	-6 587
Obcím v rámci souhrnného dotačního vztahu	10 970	11 462	11 462	11 462	100,0	104,5	492
Krajům	164 564	176 439	180 670	183 529	101,6	111,5	18 965
Krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	1 488	1 661	1 661	1 661	100	111,6	172
Regionálním radám regionů soudržnosti	183	15	11	62	564	33,8	-121
Dobrovolným svazkům obcí	213	40	268	334	124	156,3	120

Z kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)** bylo veřejným rozpočtům územní úrovně převedeno **178,3 mld. Kč (+18,2 mld. Kč, tj. +11,3 %)**. Naprostá většina těchto prostředků (92,45 %) byla určena na tzv. přímé výdaje na vzdělávání pro školy a školská zařízení v kompetenci krajů a obcí, které se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Další 5,4 % těchto dotací bylo v souladu se zákonem č. 306/1999 Sb., určeno pro soukromé školy a školská zařízení. **Na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení v kompetenci krajů a obcí směřovalo z MŠMT celkem 164,8 mld. Kč (+16,1 mld. Kč)**. Tento meziroční nárůst

o 10,8 % byl ovlivněn zejména navýšením platů pracovníků v regionálním školství (u pedagogických pracovníků o 9 %, u nepedagogických o 4,3 %), dále navýšením finančních prostředků na zvýšený počet dětí a žáků ve školním roce 2020/2021 i pro první 4 měsíce školního roku 2021/2022 a v souvislosti s vyšším využití dělení hodin výuky v základních a středních školách či na ostatní neinvestiční výdaje. Od roku 2020 se na základě novely školského zákona změnil dosavadní normativní systém financování na dítě/žáka na tzv. normativně nákladový systém financování. Zásadní změnou je financování pedagogické práce, a to na základě skutečného počtu hodin přímé pedagogické činnosti v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a školní družinou. Přímé výdaje byly rovněž poskytnuty i právníkům školským osobám zřizovaným kraji, obcemi a DSO ve výši 20 mil. Kč. V roce 2021 byly krajskými úřady poskytnuty **dotace 977 soukromým školám a školským zařízením v částce 9,7 mld. Kč (+1,5 mld. Kč)**. Do výrazného meziročního navýšení o 18,9 % byla promítnuta zásadní změna stanovení struktury a výše normativů soukromých MŠ, ZŠ a oborů vzdělání SŠ a také došlo k navýšení mzdových prostředků v návaznosti na navýšení platů ve veřejném školství v roce 2020. Dotace soukromému školství jsou určeny k financování neinvestičních výdajů souvisejících se vzděláváním a výchovou. Jejich součástí jsou i výdaje na podpůrná opatření pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami, na které bylo v roce 2021 poskytnuto celkem 323 mil. Kč (+49 mil. Kč). Další dotační prostředky byly určeny zejména na přímé výdaje na vzdělávání pro sportovní gymnázia (20 mil. Kč), na soutěže (15 mil. Kč), na program sociální prevence a prevence kriminality (9 mil. Kč) atd. Na projekty v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ bylo uvolněno 3,6 mld. Kč (+910 mil. Kč). V souvislosti s epidemií COVID-19 bylo uvolněno 96 mil. Kč na testování žáků metodou RT-PCR testů, 12 mil. Kč v rámci výzvy „Spolu po Covidu“ (na realizaci tří denních pobytových programů pro žáky 1. a 2. ročníků středních škol a také pro pedagogické pracovníky daných škol), 219 mil. Kč v rámci Výzvy „Národní plán podpory návratu do škol“ (doučování), které byly současně zahrnuty do přímých nákladů na vzdělávání a téměř 3 mil. Kč v rámci výzvy „LETNÍ KEMPY 2021“.

Neinvestiční transfery obcím a krajům převedené z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** dosáhly **29,5 mld. Kč (+4,7 mld. Kč, tj. +18,7 %)** a představovaly plnění rozpočtu po změnách na 106,8 %. Za meziročním navýšením stál převod prostředků určených na financování sociálních služeb, které byly rozhodnutím vlády podpořeny téměř 4,8 mld. Kč nad rámec původního rozpočtu. Nejvíce prostředků bylo poskytnuto obcím a krajům na služby sociální péče (24,7 mld. Kč, +4,4 mld. Kč). Na činnosti vykonávané obcemi v oblasti sociálně právní ochrany dětí bylo vynaloženo 1,7 mld. Kč (+78 mil. Kč), na aktivní politiku zaměstnanosti 729 mil. Kč (+79 mil. Kč) – z toho 253 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+. Na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc bylo poskytnuto 158 mil. Kč a 122 mil. Kč směřovalo na státní příspěvek na výkon pěstounské péče. Na společné programy ČR a EU byly poskytnuty dotace ve výši 1,9 mld. Kč (+54 mil. Kč). **Dobrovolným svazkům** kapitola poskytla prostředky ve výši **114 mil. Kč (+5 mil. Kč)**, které směřovaly především na projekty v rámci OP Zaměstnanost 2014+ (86 mil. Kč).

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno **18,2 mld. Kč (-8,7 mld. Kč, tj. -32,2 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 99,7 %. V meziročním poklesu se odráží dopad kompenzace obcím na zmírnění dopadů poklesu daňových příjmů v částce 13,4 mld. Kč vyplacené v roce 2020. Naopak na růst působí vyplacení příspěvku na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021 ve výši 4,3 mld. Kč a také 5 % valorizace příspěvku na výkon státní správy. **V rámci souhrnného dotačního vztahu** bylo poukázáno celkem **13,1 mld. Kč (+665 mil. Kč)**, z toho příspěvek na výkon státní správy pro kraje činil 1,7 mld. Kč (+172 mil. Kč), pro hl. m. Praha 1,2 mld. Kč (+70 mil. Kč) a pro obce 10,3 mld. Kč (+423 mil. Kč). Na volby kapitola uvolnila celkem 478 mil. Kč (-57 mil. Kč), z toho 461 mil. Kč na nové volby do Parlamentu ČR a 16 mil. Kč na doplňovací volby do Senátu Parlamentu ČR. Z rezervy určené na řešení krizových situací (zákon č. 240/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů) bylo uvolněno 160 mil. Kč, z nichž 140 mil. Kč (10 mil. Kč/kraj) bylo poskytnuto v návaznosti na vyhlášení nouzového stavu z důvodu epidemie COVID-19 a 20 mil. Kč směřovalo Jihomoravskému kraji, kde byl vyhlášen krizový stav v souvislosti s rozsáhlou přírodní katastrofou (tornádo). Na náhradu škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy v souladu se zákonem č. 115/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo převedeno 86 mil. Kč. **Dobrovolným svazkům obcí** bylo z kapitoly VPS mimo souhrnný dotační vztah vyplaceno 24 mil. Kč (-3 mil. Kč). Jednalo se o částečnou úhradu výdajů na provoz pro základní školy a mateřské školy zřizované dobrovolnými svazky obcí.

Ministerstvo dopravy převedlo územním rozpočtům celkem **3,4 mld. Kč (+149 mil. Kč, tj. +4,6 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 100,6 %, když téměř všechny prostředky (3,4 mld. Kč, +271 mil. Kč) směřovaly

na dofinancování dopravní obslužnosti krajů a hl. m. Prahy veřejnou železniční osobní dopravou (UV č. 1132/2009 a UV č. 191/2016). Kapitola také poskytla Jihomoravskému kraji dotaci na úhradu zvýšených nákladů dopravců zajišťujících závazek veřejné služby v linkové dopravě ve výši 24 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** uvolnila obcím a krajům celkem **2,4 mld. Kč (-902 mil. Kč, tj. -27,2 %)**, při plnění rozpočtu po změnách na 101,0 %. Prostředky směřovaly převážně nemocnicím, léčebným ústavům a hospicům na řešení pandemie. Z celku bylo poskytnuto 72 mil. Kč zdravotnické záchranné službě, 63 mil. Kč na výdaje související s krizovým řízením a 91 mil. Kč na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. Na opatření související s řešením onemocnění COVID-19 kapitola uvolnila 2,2 mld. Kč. Prostředky byly poskytnuty na finanční ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče a na mimořádný dotační program pro poskytovatele lůžkové péče s cílem prevence negativních dopadů psychické a fyzické zátěže a obnovy psychických a fyzických sil pro pracovníky ve zdravotnictví.

Z kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj** bylo uvolněno do rozpočtů územní úrovně celkem **1,9 mld. Kč (-598 mil. Kč, tj. -23,6 %)**. Obcím a krajům byly uvolněny prostředky ve výši 1,9 mld. Kč (-477 mil. Kč), které směřovaly zejména na územní rozvoj a cestovní ruch, z toho 729 mil. Kč s využitím národních programů, 724 mil. Kč (-343 mil. Kč) v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+, 324 mil. Kč (-245 mil. Kč) v rámci OP Praha – Pól růstu ČR 2014+, 70 mil. Kč v rámci OP Technická pomoc 2014+. Na výdaje spojené s epidemií COVID-19 bylo uvolněno 16 mil. Kč, z toho 15 mil. Kč na program COVID-Ubytování a 1 mil. Kč na program COVID-Školy v přírodě. **Regionální rady regionů soudružnosti** čerpaly prostředky ve výši **62 mil. Kč** (-121 mil. Kč) na společné programy ČR a EU především prostřednictvím OP Technická pomoc 2014+ (61 mil. Kč, -100 mil. Kč). **Dobrovolným svazkům obcí** převedla kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj částku 5 mil. Kč na územní rozvoj a cestovní ruch.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** uvolnila municipalitám celkem **1,2 mld. Kč (+473 mil. Kč, tj. +69,8 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 141,4 %. **Obce a kraje** získaly 986 mil. Kč (+353 mil. Kč) na ochranu přírody a krajiny (493 mil. Kč, +146 mil. Kč), na nakládání s odpady (380 mil. Kč, +172 mil. Kč), na ochranu ovzduší a klimatu (39 mil. Kč) atd. V rámci OP Životní prostředí 2014+ bylo uvolněno 891 mil. Kč (+308 mil. Kč). Z důvodu výrazného snížení příjmů zoologických zahrad zapříčiněného pandemií COVID-19 vyplatila kapitola příspěvek na krmení zvířat v částce 60 mil. Kč. Nejvýznamnější příjemce dotací obec Dubno přijala částku 65 mil. Kč v rámci OP Životní prostředí 2014+ na akci Sanace bývalé deponie Dubno. Jihočeský kraj čerpal v rámci OP Životní prostředí 2014+ téměř 25 mil. Kč na akci Opatření pro regeneraci stanovišť předmětů ochrany v přírodní rezervaci Vrbenské rybníky na rybnících Domin a Bažina. Z celku kapitola Ministerstvo životního prostředí uvolnila **dobrovolným svazkům obcí** 165 mil. Kč (+120 mil. Kč) v rámci OP Životní prostředí 2014+ zejména na nakládání s odpady. Nejvyšší částka (20 mil. Kč) byla poskytnuta Dobrovolnému svazku obcí Sompna na akci SOMPO - door to door systém sběru a svozu odpadů.

Kapitola Ministerstvo kultury poskytla veřejným rozpočtům územní úrovně prostředky ve výši **1,0 mld. Kč (+306 mil. Kč, tj. +41,4 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 100,8 %, z toho 950 mil. Kč (+269 mil. Kč) obcím a 96 mil. Kč (+37 mil. Kč) krajům. Jednalo se zejména o prostředky na financování tzv. památkových programů a programů v oblasti živého umění např. Programu státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů (628 mil. Kč, +246 mil. Kč), Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón (159 mil. Kč), Programu záchrany architektonického dědictví (46 mil. Kč) atd. Z důvodů zmírnění dopadů epidemie COVID-19 bylo uvolněno 113 mil. Kč na zvýšenou podporu v sektoru kultury. Kapitola dále uvolnila **dobrovolným svazkům obcí** 490 tis. Kč na zachování a obnovu kulturních památek.

Ministerstvo zemědělství uvolnilo municipalitám celkem **895 mil. Kč (-666 mil. Kč, tj. -42,7 %)** při plnění rozpočtu po změnách na 98,3 %. Z celku bylo obcím a krajům převedeno 891 mil. Kč (-662 mil. Kč). Kapitola uvolnila 808 mil. Kč (-681 mil. Kč) na lesní hospodářství, přičemž 510 mil. Kč bylo použito na řešení kůrovcové kalamity. Dalších 55 mil. Kč (+13 mil. Kč) směřovalo na vodní hospodářství. Kapitola dále poskytla **dobrovolným svazkům obcí** 4 mil. Kč (-4,3 mil. Kč) především na lesní hospodářství.

Ministerstvo vnitra převedlo obcím a krajům **225 mil. Kč (+38 mil. Kč, tj. +20,1 %)** při plnění rozpočtu na 100,7 %. **Obce** obdržely prostředky ve výši **204 mil. Kč (+41 mil. Kč)** zejména na podporu činnosti jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí dle § 27 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně (101 mil. Kč), na podporu prevence kriminality (35 mil. Kč), na mimořádné finanční ohodnocení strážníků obecních nebo městských

policíí v roce 2021 v souvislosti s COVID-19 (35 mil. Kč), na podporu integrace cizinců (26 mil. Kč). **Kraje získaly 21 mil. Kč** (-3 mil. Kč) na podporu integrace cizinců (12 mil. Kč), na podporu ochrany veřejných prostranství a objektů veřejné správy, škol a školských zařízení jako měkkých cílů (8 mil. Kč).

Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytlo obcím a krajům **93 mil. Kč (+71 mil. Kč)**, tj. 208,3 % rozpočtu po změnách. Na růst působily výdaje spojené s epidemií COVID-19 ve výši 61 mil. Kč zejména Program podpory podnikatelů COVID 2021 (29 mil. Kč), Program GASTRO-uzavřené provozovny (21 mil. Kč), COVID-KULTURA (10 mil. Kč). Dále kapitola poskytla téměř 16 mil. Kč na podporu rozvoje průmyslových zón (Program regenerace a podnikatelské využití brownfieldů), 8 mil. Kč na úsporu energie a obnovitelné zdroje (Program EFEKT 2).

Další kapitoly, které převedly prostředky veřejným rozpočtům územní úrovně, byly Úřad vlády České republiky (18 mil. Kč), Ministerstvo financí (14 mil. Kč), Ministerstvo obrany (8 mil. Kč) a Technologická agentura České republiky (3 mil. Kč).

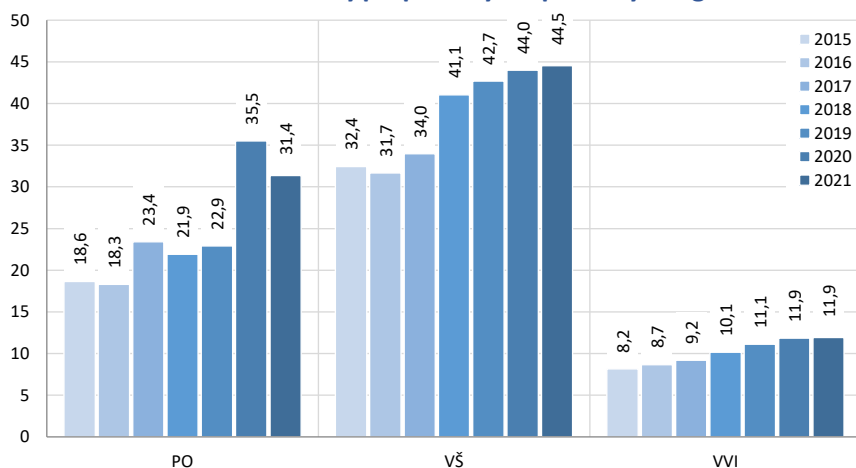
Hodnocení využití prostředků státního rozpočtu z pohledu územních samosprávných celků je uvedeno v části II. sešitu F.

3.5.3 Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím

V souvislosti s epidemií COVID-19, která zapříčinila výpadek výnosů státním příspěvkovým organizacím způsobený uzavřením provozoven, zejména památkových objektů, byl rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím upraven březnovou novelou zákona o státním rozpočtu. Novela navýšila rozpočet výdajů kapitoly Ministerstvo kultury o 500 mil. Kč určených na minimalizaci dopadů epidemie v oblasti kultury. Navýšení rozpočtu Ministerstva zdravotnictví (+600 mil. Kč) bylo určeno na kompenzaci daňové povinnosti 6 fakultních nemocnic v souvislosti s poskytnutím 6,6 mld. Kč v roce 2020 na jejich oddlužení. **Schválený rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím** ve výši **77,5 mld. Kč** předpokládal meziroční pokles o 2,3 % (-1,8 mld. Kč) proti novelizovanému rozpočtu roku 2020 a proti skutečnosti roku 2020 byl nižší o 15,1 % (-13,8 mld. Kč). V průběhu roku 2021 došlo rozpočtovými opatřeními k jeho zvýšení o 10,3 mld. Kč, a to zejména zapojením rezervních položek kapitoly VPS vytvořených k řešení důsledků epidemie.

Skutečné převody prostředků příspěvkovým a podobným organizacím dosáhly 87,8 mld. Kč, tj. 100,0 % rozpočtu po změnách (navýšeného březnovou novelou zákona o státním rozpočtu o 1,1 mld. Kč), při meziročním poklesu o 3,9 % (o 3,5 mld. Kč). Tento pokles byl ovlivněn především převodem prostředků ve výši 6,6 mld. Kč z kapitoly Ministerstvo zdravotnictví určených v roce 2020 na oddlužení státních nemocnic v rámci pomoci zdravotnímu systému při boji s epidemií COVID-19. Celkové výdaje na dopady opatření přijatých proti šíření nemoci COVID-19 dosáhly 7,9 mld. Kč a bez zahrnutí oddlužení nemocnic meziročně vzrostly o 1,9 mld. Kč. Podrobnější informace o výdajích vynaložených v souvislosti s epidemií COVID-19 jsou uvedeny v sešitě G. Následující graf znázorňuje neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, vysokým školám a veřejným výzkumným institucím v letech 2015 až 2021. U příspěvkových organizací se do vývoje výrazně promítlo oddlužení státních nemocnic (6,6 mld. Kč) v roce 2020 a mimořádné finanční ohodnocení zaměstnanců lůžkové péče v obou posledních letech, u vysokých škol a veřejných výzkumných institucí lze pozorovat mírně rostoucí trend jejich podpory.

Graf č. 32: Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím v letech 2015-2021 (mld. Kč)

Pozn.: PO = příspěvky a dotace zřízeným i cizím příspěvkovým organizacím. VŠ = transfery vysokým školám a školským právníkům osobám zřízeným státem, kraji, obcemi, VVI = transfery veřejným výzkumným institucím

Následující tabulka znázorňuje schválený rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2021, jeho změny a čerpání a srovnání s rokem 2020.

Tabulka č. 78: Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	% plnění	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5 = 4:3	6 = 4:1	7 = 4-1
Neinvestiční transfery příspěvkovým a pod. organizacím	91 375	77 540	87 825	87 841	100,0	96,1	-3 534
příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím - z toho:	34 676	22 275	30 008	30 567	101,9	88,2	-4 109
Ministerstvo zdravotnictví	13 428	2 216	7 973	8 285	103,9	61,7	-5 143
Ministerstvo kultury	6 760	6 209	6 496	6 777	104,3	100,3	17
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	4 608	6 120	5 425	5 218	96,2	113,2	610
Ministerstvo obrany	3 102	2 458	3 273	3 282	100,3	105,8	181
Ministerstvo životního prostředí	1 787	1 345	1 427	1 793	125,7	100,3	6
Ministerstvo vnitra	979	838	1 031	1 040	100,9	106,2	61
Ministerstvo pro místní rozvoj	907	780	873	986	112,9	108,7	79
Ministerstvo průmyslu a obchodu	927	727	1 227	925	75,3	99,8	-2
Ministerstvo zemědělství	803	491	834	815	97,7	101,5	12
Ministerstvo práce a sociálních věcí	438	401	435	478	109,9	109,3	41
Kancelář prezidenta republiky	466	237	442	466	105,3	100,0	0
Ministerstvo zahraničních věcí	327	240	367	361	98,5	110,3	34
transfery vysokým školám - z toho:	44 002	44 784	45 397	44 528	98,1	101,2	526
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	38 803	39 686	40 288	39 219	97,3	101,1	416
Grantová agentura České republiky	2 207	2 110	2 063	2 203	106,8	99,8	-4
Technologická agentura České republiky	1 675	1 500	1 470	1 509	102,7	90,1	-166
Ministerstvo zdravotnictví	481	1 083	655	551	84,2	114,5	70
Ministerstvo vnitra	207	2	237	334	140,6	161,5	127
Ministerstvo zemědělství	242	174	292	302	103,5	125,1	61
Ministerstvo kultury	264	201	209	211	100,6	79,8	-53
transfery školským práv. osobám zřízeným státem, kraji, obcemi	9	0	27	7	26,0	77,0	-2
transfery veřejným výzkumným institucím - z toho:	11 861	10 096	11 674	11 944	102,3	100,7	83
Akademie věd České republiky	5 190	5 588	5 449	5 449	100,0	105,0	259
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2 452	945	1 963	2 147	109,4	87,6	-304
Grantová agentura České republiky	1 956	2 000	2 010	2 010	100,0	102,8	54
Ministerstvo zemědělství	653	609	725	725	99,9	111,0	72
Technologická agentura České republiky	670	500	648	718	110,9	107,2	48
Ministerstvo vnitra	198	0	181	181	100,0	91,1	-18
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	128	120	135	135	100,0	105,2	7
Ministerstvo zdravotnictví	112	0	99	122	123,8	109,6	11
Ministerstvo životního prostředí	110	0	115	116	100,8	105,9	6
Ministerstvo práce a sociálních věcí	134	101	113	113	100,1	84,0	-21
transfery cizím příspěvkovým organizacím - z toho:	827	385	720	795	110,5	96,2	-32
Technologická agentura České republiky	96	73	139	260	187,6	272,2	165
Ministerstvo práce a sociálních věcí	198	45	191	233	121,8	117,2	34
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	351	146	141	135	95,6	38,6	-215
Grantová agentura České republiky	121	100	108	108	100,0	89,7	-12

Neinvestiční příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím

Příspěvkovým organizacím zřízeným v rámci příslušných kapitol státního rozpočtu byly převedeny neinvestiční prostředky ve výši téměř **30,6 mld. Kč**, tj. 101,9 % rozpočtu po změnách navýšeného březnovou

novelou zákona o státním rozpočtu o 1,1 mld. Kč, při meziročním poklesu o 11,8 % (-4,1 mld. Kč). Tento pokles byl ovlivněn především loňským převodem prostředků ve výši 6,6 mld. Kč z kapitoly Ministerstvo zdravotnictví určených na oddlužení státních nemocnic v rámci pomoci zdravotnímu systému při boji s epidemií COVID-19. Z celku **příspěvky na činnost** představovaly **25,6 mld. Kč (-4,7 mld. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 99,0 % a **dotace téměř 5 mld. Kč (+585 mil. Kč)**, tj. 120,0 % rozpočtu po změnách.¹²

Největší objem příspěvků a dotací uvolnilo **Ministerstvo zdravotnictví**, a to ve výši **8,3 mld. Kč (-5,1 mld. Kč)**, tj. 103,9 % rozpočtu navýšeného rozpočtovými opatřeními o 5,8 mld. Kč. Nárůst rozpočtu byl způsoben především přesuny zaměřenými na financování důsledků epidemie nemoci COVID-19, které představovaly 5,5 mld. Kč. Meziroční pokles souvisel s loňským převodem částky 6,6 mld. Kč na oddlužení nemocnic. Jak již bylo uvedeno výše schválený rozpočet byl navýšen březnovou novelou zákona o 600 mil. Kč. Tyto prostředky směřovaly na kompenzaci daňové povinnosti šesti fakultních nemocnic, která vznikla po jejich oddlužení. Z celku představovaly **příspěvky na činnost 6,6 mld. Kč (-5,3 mld. Kč)**. Příspěvek na činnost přímo řízeným příspěvkovým organizacím je poskytován pouze na činnosti, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. V souvislosti s epidemií COVID-19 směřovalo 4,7 mld. Kč na finanční ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče, 473 mil. Kč na jednorázový příspěvek na úhradu doplatku závazku daně z příjmů za rok 2020 (souvisí s prostředky poskytnutými v roce 2020 na oddlužení nemocnic), 261 mil. Kč na mimořádný program pro poskytovatele lůžkové péče s cílem prevence negativních dopadů psychické a fyzické zátěže a obnovy psychických a fyzických sil pro pracovníky ve zdravotnictví. Prostředky byly poskytnuty především fakultním a ostatním nemocnicím, odborným léčebným ústavům, vysoce specializovaným pracovištím a hygienické službě. Na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví bylo uvolněno 83 mil. Kč. **Dotace** těmto organizacím dosáhly výše **1,7 mld. Kč (+127 mil. Kč)**, z toho 1,0 mld. Kč směřovalo na výzkum a vývoj ve zdravotnictví, 534 mil. Kč na ostatní speciální zdravotnickou péči (z toho 276 mil. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+, 217 mil. Kč OP Zaměstnanost 2014+, atd.) a 138 mil. Kč na vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví.

Ministerstvo kultury poskytlo částku **6,8 mld. Kč (+17 mil. Kč)**. Vlivem epidemie COVID-19 došlo k výpadkům příjmů po uzavření provozu státních příspěvkových organizací Ministerstva kultury, proto bylo nutné posílit oblast výdajů (navýšeno březnovou novelou o 500 mil. Kč). Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet kapitoly navýšen celkem o 287 mil. Kč. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa (položka „Prostředky na podporu veřejného sektoru“) bylo uvolněno 500 mil. Kč na výdaje spojené s epidemií COVID-19, tj. na podporu v sektoru kultury (420 mil. Kč) a na zpřístupnění Národní digitální knihovny (80 mil. Kč). Celkové výdaje spojené s epidemií COVID-19 zde dosáhly 879 mil. Kč. Z částky 6,8 mld. Kč představovaly **příspěvky 5,9 mld. Kč (+124 mil. Kč)**, z toho připadlo 2,1 mld. Kč na činnost muzeí a galerií, 1,2 mld. Kč na činnosti památkových ústavů, hradů a zámků, 1,1 mld. Kč na činnost divadelní, 798 mil. Kč (+77 mil. Kč) na činnost knihoven, 372 mil. Kč na hudební činnost, 164 mil. Kč na ostatní záležitosti kultury, 99 mil. Kč na filmovou tvorbu, distribuci, kina a shromažďování audiovizuálních archiválií atd. **Dotace** těmto organizacím dosáhly celkem **856 mil. Kč (-107 mil. Kč)**, z toho směřovalo 506 mil. Kč (+43 mil. Kč) na činnost památkových ústavů, hradů a zámků, 203 mil. Kč na výzkum a vývoj, 119 mil. Kč na činnost muzeí a galerií atd. Na společné programy ČR a EU směřovalo 131 mil. Kč (+26 mil. Kč), z toho 100 mil. Kč prostřednictvím projektů Integrovaného regionálního operačního programu 2014+.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo **5,2 mld. Kč (+610 mil. Kč)**. Meziroční růst je odrazem zvýšené podpory v oblasti výzkumu financované z národních prostředků (+417 mil. Kč). Z celku připadlo 4,4 mld. Kč (+152 mil. Kč) na příspěvek na provoz přímo řízených organizací, 839 mil. Kč (+458 mil. Kč) na dotace, z toho 280 mil. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+. V souvislosti s epidemií COVID-19 bylo celkem uvolněno 10,1 mil. Kč především pro Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání na mimořádný termín maturitní zkoušky (8,5 mil. Kč). V roce 2021 bylo v regionálním školství MŠMT financováno 68 přímo řízených příspěvkových organizací – 58 ústavů (diagnostických, výchovných ústavů a dětských domovů se školou) a 11 škol se speciálními vzdělávacími programy. Další 7 ostatních přímo řízených organizací tvoří Národní pedagogický institut, Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, Dům zahraniční spolupráce,

¹² Od 1. 1. 2010 jsou tyto finanční prostředky ústředními orgány státní správy rozpočtovány podle § 54 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2008 Sb., rozpočtová pravidla, jako příspěvky na činnost a podle § 54 odst. 1 písm. e) a písm. f) zákona o rozpočtových pravidlech (úhrada provozních nákladů v rámci společných programů EU a ČR a projektů finančních mechanismů) a zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, jako dotace.

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze, Národní technická knihovna, Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín a Komise J. W. Fulbrighta.

Ministerstvo obrany uvolnilo **3,3 mld. Kč (+181 mil. Kč)** celkem 9 zřízeným příspěvkovým organizacím, z toho 6 zabezpečovalo činnost na úseku vojenského zdravotnictví, zdravotní rehabilitace, bytového a tepelného hospodářství a péče o nemovitý majetek. Meziroční růst souvisel s plněním úkolů v souvislosti s vládními opatřeními proti šíření koronaviru, na jejichž plnění se rezort významně podílel. Z celku bylo v souvislosti s epidemií COVID-19 uvolněno 359 mil. Kč. Na řešení dopadů epidemie byly použity také peněžní prostředky převedené z rozpočtu jiných kapitol. Z kapitoly Ministerstvo zdravotnictví byly poskytnuty peněžní prostředky ve výši 305 mil. Kč především na mimořádné finanční ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče pro příspěvkové organizace Ústřední vojenská nemocnice – Fakultní vojenská nemocnice Praha, Vojenská nemocnice Brno a Olomouc a Vojenská a rekreační zařízení Praha, z kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj bylo poskytnuto 8 mil. Kč v souladu s dotačním titulem COVID-Lázně pro Vojenská a lázeňská a rekreační zařízení Praha, z kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí byly poskytnuty dotace na registrované sociální služby ve výši 3 mil. Kč. Dále byly navýšeny peněžní prostředky (42 mil. Kč) na pokrytí ztráty způsobené nedostatečným krytím zdravotních výkonů od zdravotních pojišťoven u zdravotnických zařízení (úhradová vyhláška) a na provozování, reprodukci, údržbu a opravy ubytovacích zařízení a péči o nemovitou infrastrukturu. Z celku byla uvolněna 1,1 mld. Kč pro Armádní Servisní p. o., 881 mil. Kč pro Ústřední vojenskou nemocnici – Vojenskou fakultní nemocnici Praha, 697 mil. Kč pro Vojenská lázeňská a rekreační zařízení Praha, 245 mil. Kč pro Vojenskou nemocnici Olomouc, 193 mil. Kč pro Vojenskou nemocnici Brno, 86 mil. Kč pro Ústav leteckého zdravotnictví atd.

Ministerstvo životního prostředí vydalo na příspěvky a dotace 8 přímo řízeným příspěvkovým organizacím celkem **1,8 mld. Kč (+6 mil. Kč)**, z toho na činnost připadlo 1,4 mld. Kč (-7 mil. Kč) – pro Český hydrometeorologický ústav (623 mil. Kč), Správu NP Šumava (226 mil. Kč), Správu KRNAP (198 mil. Kč), Českou geologickou společnost (141 mil. Kč), Správu NP České Švýcarsko (84 mil. Kč), pro příspěvkovou organizaci CENIA (62 mil. Kč), Správu NP Podyjí (40 mil. Kč) a pro Správu jeskyní ČR (31 mil. Kč). Dotace byly poskytnuty ve výši 388 mil. Kč (+13 mil. Kč), z toho připadlo 176 mil. Kč na projekty v rámci OP Životní prostředí 2014+, 135 mil. Kč na institucionální podporu výzkumných organizací podle zhodnocení jimi dosažených výsledků, 36 mil. Kč na Program 115 030 „Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému a řízení resortu MŽP – od r. 2018“ atd.

Ministerstvo vnitra převedlo svým 4 zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **1,0 mld. Kč (+61 mil. Kč)** a to především na oblasti autodopravy a servisu vozidel, stravování, ostražky a úklidu, provoz hotelů a lázeňských domů, správy nemovitého a movitého majetku včetně prodeje nepotřebných služebních dopravních prostředků a movitého majetku, vzdělávání úředníků, správy bytového fondu resortu MV, polygrafické výroby, distribuce atd. Prostředky směřovaly pro Zařízení služeb pro MV (897 mil. Kč), Institut pro veřejnou správu Praha (56 mil. Kč), Bytovou správu MV (47 mil. Kč) a Tiskárnu MV (40 mil. Kč).

Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo svým zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **986 mil. Kč (+79 mil. Kč)**, z toho 377 mil. Kč (+49 mil. Kč) jako příspěvek na činnost agentuře CzechTourism, 89 mil. Kč Centru regionálního rozvoje. Dotace ve výši 520 mil. Kč formou neinvestičního transferu Centru regionálního rozvoje směřovala na financování projektů Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (401 mil. Kč), OP Technická pomoc 2014+ (78 mil. Kč) a OP Přeshraniční spolupráce 2014+ (42 mil. Kč).

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** převedla svým zřízeným organizacím celkem téměř **925 mil. Kč** (-2 mil. Kč), z toho bylo poskytnuto 300 mil. Kč na příspěvek na činnost agentuře na podporu obchodu CzechTrade, 229 mil. Kč agentuře pro podporu podnikání a investic CzechInvest, 205 mil. Kč Českému metrologickému institutu, 179 mil. Kč Agentuře pro podnikání a inovace, 47 mil. Kč Správě služeb MPO a 35 mil. Kč České agentuře pro standardizaci. Dotace ve výši 235 mil. Kč (+30 mil. Kč) obdržela Agentura pro podporu podnikání a inovace CzechTrade (180 mil. Kč) a Agentura pro podnikání a investice CzechInvest (55 mil. Kč).

Ministerstvo zemědělství uvolnilo zřízeným příspěvkovým organizacím **815 mil. Kč (+12 mil. Kč)**, z toho na příspěvek poskytnutý na úkoly vyplývající z předmětu činnosti a na účely a úkoly uložené nebo dohodnuté s ministerstvem bylo 11 resortním příspěvkovým organizacím vyplaceno 783 mil. Kč (+16 mil. Kč). Nejvíce prostředků získaly Státní veterinární ústavy – 3 příspěvkové organizace (278 mil. Kč), Ústav zemědělské

ekonomiky a informací (156 mil. Kč), Národní hřebčín Kladruby nad Labem (143 mil. Kč), Národní zemědělské muzeum, s.p.o. (112 mil. Kč) atd. Dotace byly poskytnuty ve výši 32 mil. Kč (-5 mil. Kč), z toho směřovalo 14 mil. Kč na podporu výzkumu a vývoje, 10 mil. Kč na projekty spolufinancované z rozpočtu EU především v rámci OP Rybářství 2014+ (9 mil. Kč), 3 mil. Kč na Program pro ochranu měkkých cílů v oblasti kultury atd.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **478 mil. Kč** (+41 mil. Kč). Jednalo se především o příspěvky resortním příspěvkovým organizacím na podporu služeb sociální péče 478 mil. Kč (+44 mil. Kč).

Neinvestiční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím poskytla kapitola **Kancelář prezidenta republiky** ve výši **466 mil. Kč**. Správa Pražského hradu získala 423 mil. Kč, z toho 212 mil. Kč bylo čerpáno v souvislosti s epidemií COVID-19 a jednalo se o příspěvek na provoz Správy Pražského hradu z důvodu zajištění výpadku příjmů kvůli poklesu návštěvnosti, zájmu o pořádání akcí a pronájmů nemovitých prostor. Pro Lesní správu Lány bylo uvolněno téměř 43 mil. Kč, z toho 37 mil. Kč byl příspěvek na provoz a 8 mil. Kč směřovalo na výdaje v souvislosti s kůrovcovým kalamitním stavem atd.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo pro své 4 příspěvkové organizace celkem **361 mil. Kč (+34 mil. Kč)**, z toho 165 mil. Kč pro Česká centra zajišťující propagaci ČR v zahraničí, 131 mil. Kč (+64 mil. Kč) pro Diplomatický servis spravující majetek, který je využíván zejména cizími zastupitelskými úřady v ČR, 37 mil. Kč pro zámek Štiřín, kde jsou zajišťovány konferenční, ubytovací, restaurační a sportovní činnosti a 27 mil. Kč (-38 mil. Kč) pro Kancelář generálního komisaře EXPO na zajištění účasti České republiky na Všeobecné světové výstavě EXPO 2020.

Ministerstvo dopravy uvolnilo celkem **82 mil. Kč (-4 mil. Kč)**, z toho směřovalo téměř 80 mil. Kč Centru služeb pro silniční dopravu na dopravně správní agendy (45 mil. Kč), na zabezpečení delegovaných činností BESIP (21,5 mil. Kč), na činnost organizace (9,5 mil. Kč) atd. Ředitelství silnic a dálnic ČR získalo 2 mil. Kč na zajištění správy a provozu Výcvikového střediska Kojetín.

Ministerstvo spravedlnosti převedlo celkem **38 mil. Kč** svým zotavovněm na poskytování ubytovacích a stravovacích služeb v rámci ozdravných pobytů pracovníků Vězeňské služby ČR, na služební a pracovní akce (porady, školení) Vězeňské služby ČR a rezortu ministerstva, na provozování sportovních činností, apod.

Národní sportovní agentura poskytla 21 mil. Kč (+2 mil. Kč) na činnost Antidopingového výboru.

Neinvestiční transfery vysokým školám

Největší část z celkového objemu (50,7 %) finančních prostředků poskytnutého příspěvkovým a podobným organizacím představovaly **neinvestiční transfery vysokým školám** ve výši **44,5 mld. Kč (+526 mil. Kč, tj. +1,2 %)**. Čerpáno bylo 98,1 % rozpočtu po změnách.

Meziroční růst byl ovlivněn výdaji kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, která poskytla vysokým školám prostředky ve výši **39,2 mld. Kč** (+416 mil. Kč), v tom transfery za oblast vzdělávání činily 26,3 mld. Kč, výdaje na podporu výzkumu 12,8 mld. Kč a ostatní dotace 113 mil. Kč. Ke zmírnění dopadů epidemie COVID-19 na hospodaření vysokých škol v roce 2021 bylo z kapitoly MŠMT poskytnuto celkem 600 mil. Kč. V roce 2021 působilo v ČR 26 **veřejných vysokých škol**, kterým byly z rozpočtu této kapitoly poskytnuty neinvestiční dotace ve výši **39,2 mld. Kč**, z toho největší objem prostředků ve výši téměř 5,0 mld. Kč získala Univerzita Karlova (vč. plnění mezinárodní dohody mezi ČR a Egyptskou arabskou republikou ve výši 25 mil. Kč) a téměř 3,0 mld. Kč Masarykova univerzita (včetně 25 mil. Kč na dotaci na podporu aktivit – Smlouva o Antarktidě). V rámci celkových neinvestičních transferů obdržely veřejné vysoké školy **na svou činnost částku 26,2 mld. Kč** (+637 mil. Kč), zahrnující příspěvek ve výši 24,9 mld. Kč a dotace v částce 1,3 mld. Kč. Na vzdělávací činnost bylo veřejným vysokým školám poskytnuto 20,4 mld. Kč, na stipendia 1,6 mld. Kč, na Institucionální plány 1,1 mld. Kč, na společenské priority 718 mil. Kč, na ubytovací stipendia 764 mil. Kč, atd. Neinvestiční dotace **na výzkum a vývoj** byla poskytnuta v celkové výši **12,7 mld. Kč** (zahrnuje i výdaje přes OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ ve výši 2,9 mld. Kč, komunitární program Horizont 2020 ve výši téměř 10 mil. Kč). Celkem bylo poskytnuto **soukromým vysokým školám** na činnost (v rámci položky 5332) 34,8 mil. Kč, což bylo o 5,4 % méně než v roce 2020. Z toho směřovalo 4,5 mil. Kč na projekty OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+. Z celkového počtu 33 soukromých vysokých škol bylo poskytnuto téměř 11 mil. Kč Vysoké škole zdravotnické o. p. s. jako platba za závazek veřejné služby za uskutečňování akreditovaných studijních programů „Ošetřovatelství“ a „Porodní asistence“ a

29 soukromým vysokým školám 20 mil. Kč na sociální a ubytovací stipendia. Projekty výzkumu a vývoje soukromých vysokých škol (na položce 5332) byly podpořeny částkou 29 mil. Kč, z toho 3 mil. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+.

Dalšími kapitolami, které převedly neinvestiční prostředky vysokým školám, zejména na výzkum, vývoj a inovace, byly: **Grantová agentura ČR (2,2 mld. Kč)**, **Technologická agentura ČR (1,5 mld. Kč)**, Ministerstvo zdravotnictví (551 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (334 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (302 mil. Kč), Ministerstvo kultury (211 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (99 mil. Kč – z toho 89 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti), Ministerstvo zahraničních věcí (38 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (24 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (15 mil. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (15 mil. Kč), Ministerstvo financí (6 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (2 mil. Kč), Úřad vlády ČR (1 mil. Kč), Ústav pro studium totalitních režimů (204 tis. Kč).

Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím

Cizím příspěvkovým organizacím (tj. příspěvkovým organizacím jiných zřizovatelů) bylo poskytnuto celkem **795 mil. Kč** (-32 mil. Kč), tj. 110,5 % rozpočtu po změnách. Nejvíce prostředků v objemu 260 mil. Kč (+165 mil. Kč) převedla **Technologická agentura ČR** převážně na výzkum a vývoj, z toho 45 mil. Kč v rámci finančních mechanismů. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** poskytlo **233 mil. Kč** (+34 mil. Kč), z toho převážná část prostředků (192 mil. Kč) byla uvolněna na aktivní politiku zaměstnanosti (z toho 75 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+) a 37 mil. Kč na státní příspěvek na výkon pěstounské péče. Kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** uvolnila 135 mil. Kč (-215 mil. Kč) na projekty výzkumu a vývoje, z toho 18 mil. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a inovace 2014+. Meziroční pokles o 61,4 % souvisí s ukončením projektů Národního programu udržitelnosti. Mezi příjemci byl např. Český metrologický institut, Český hydrometeorologický ústav či Masarykův onkologický ústav. **Grantová agentura ČR** poskytla cizím příspěvkovým organizacím **108 mil. Kč** (-12 mil. Kč) účelových prostředků na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které byly přidělovány na základě výsledků veřejné soutěže. Další kapitoly, které převedly cizím příspěvkovým organizacím finanční prostředky, byly Ministerstvo zdravotnictví (20 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (15 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (11,6 mil. Kč), Ministerstvo kultury (6 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (5 mil. Kč), Ministerstvo obrany (1 mil. Kč) a Ministerstvo zemědělství (148 tis. Kč).

Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím

Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím zřízeným podle zákona č. 341/2005 Sb. dosáhly **11,9 mld. Kč (+83 mil. Kč)**, tj. 102,3 % rozpočtu po změnách. Kapitola **Akademie věd ČR** uvolnila těmto subjektům institucionální podporu na výzkum, vývoj a inovace ve výši **5,4 mld. Kč (+259 mil. Kč)**. **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** poskytlo **2,1 mld. Kč** s poklesem o 304 mil. Kč, který odráží snížení objemu účelové podpory projektů výzkumu a vývoje (ukončení projektů Národního programu udržitelnosti). Poskytnuté prostředky byly určeny pro Centrum pro studium vysokého školství (Vědeckopedagogická a výzkumná organizace MŠMT), které obdrželo téměř 8 mil. Kč, a ostatní veřejné výzkumné instituce, které získaly 2,1 mld. Kč. Veřejným výzkumným institucím byly poskytnuty prostředky především na výzkum a vývoj (2,1 mld. Kč, tj. 99,6 % všech poskytnutých prostředků), z toho 1,0 mld. Kč na projekty v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ a 8 mil. Kč v rámci KP Horizont 2020. Nejvyšší částku obdržely Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i., Ústav molekulární genetiky AV ČR v.v.i., Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v.v.i. a Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v.v.i. **Grantová agentura ČR** uvolnila na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací přes **2,0 mld. Kč (+54 mil. Kč)** účelových prostředků, které jsou přidělovány na základě výsledků veřejné soutěže. **Ministerstvo zemědělství** poskytlo veřejným výzkumným institucím **725 mil. Kč (+72 mil. Kč)** na projekty v oblasti výzkumu a vývoje (680 mil. Kč), agropotravinářského komplexu (38 mil. Kč) a lesního hospodářství (6 mil. Kč). **Technologická agentura ČR** uvolnila účelovou podporu na výzkum, vývoj a inovace ve výši **718 mil. Kč (+48 mil. Kč)**, z toho 72 mil. Kč na projekty v rámci finančních mechanismů. Na podporu výzkumu, vývoje a inovací poskytly veřejným výzkumným institucím prostředky i kapitoly Ministerstvo vnitra (181 mil. Kč – především na výzkum ve státní správě a samosprávě), Státní úřad pro jadernou bezpečnost (135 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (122 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (116 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (113 mil. Kč – z toho 8 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+), Ministerstvo kultury (99 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (90 mil. Kč), Ministerstvo

zahraničních věcí (32 mil. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (5 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (2 mil. Kč) a Ústav pro studium totalitních režimů (83 tis. Kč).

Neinvestiční transfery školským právníckým osobám zřízeným státem, kraji a obcemi

Neinvestiční transfery školským právníckým osobám zřízeným státem, kraji a obcemi ve výši 7 mil. Kč (-2 mil. Kč), tj. 26,0 % rozpočtu po změnách poskytla především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí (7 mil. Kč)** na aktivní politiku zaměstnanosti (6 mil. Kč – z toho 2 mil. Kč v rámci OP zaměstnanost 2014+) a na sociální péči a pomoc manželství a rodinám. Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytlo transfer těmto organizacím v částce 354 tis. Kč.

3.6 Neinvestiční transfery obyvatelstvu

Neinvestiční transfery obyvatelstvu (seskupení položek 54) tvoří z největší části sociální dávky (PSP 541). Tyto transfery byly na rok 2021 rozpočtovány v částce 710,8 mld. Kč, tj. o 4,9 % (+33,1 mld. Kč) více oproti schválenému rozpočtu na rok 2020 a o 1,1 % (+7,4 mld. Kč) více oproti skutečnosti 2020. Vynaloženo bylo **709,0 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,8 % (+5,5 mld. Kč).

3.6.1 Sociální dávky

Sociální dávky (PSP 541), tj. bez souvisejících výdajů, měly představovat 98,0 % schváleného rozpočtu neinvestičních transferů obyvatelstvu na rok 2021. Rozpočtovány byly v objemu 697,0 mld. Kč, tj. o 5,3 % (+35,0 mld. Kč) vyšším oproti schválenému rozpočtu na rok 2020 a o 1,4 % (+9,7 mld. Kč) vyšším oproti skutečnosti 2020. Vynaloženo bylo **692,2 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,7 % (+5,0 mld. Kč).

Hodnocení objemu, struktury a vývoje sociálních dávek je součástí kapitoly Mandatorní sociální výdaje (část III.2.1), ve které jsou posuzovány z hlediska závazných ukazatelů, tj. včetně souvisejících výdajů, které dle druhového členění nejsou transfery obyvatelstvu.

3.6.2 Náhrady placené obyvatelstvu

Na toto podseskupení položek 542 jsou zaříděny náhrady z úrazového pojištění, náhrady mezd podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, náhrady mezd v době nemoci a příspěvek na náklady pohřbu dárce orgánu a náhrada poskytovaná žijícímu dárce. Schválený rozpočet na rok 2021 počítal s částkou 599,8 mil. Kč, v průběhu roku byl navýšen na 659,6 mil. Kč a skutečně **čerpáno** bylo **702,2 mil. Kč**. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 5,2 % (+34,6 mil. Kč). Největší objem, tj. 569,6 mil. Kč, připadl na **náhrady mezd v době nemoci**, které se vyplácejí zaměstnancům v prvních dvou týdnech nemoci dle ustanovení zákonů definovaných pro tyto náhrady rozpočtovou skladbou. Tato částka je oproti loňskému roku vyšší o 114,4 mil. Kč z důvodu pokračující vyšší nemocnosti v souvislosti s pandemií COVID-19. Další významný objem tvoří **náhrady mezd podle zákona č. 118/2000 Sb.** Jedná se o mzdy vyplacené Úřadem práce ČR zaměstnancům za zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti. Vyplaceny byly v částce 116,4 mil. Kč a blíže komentovány jsou v části Mandatorní sociální výdaje, kde jsou uvedeny nejen mzdové náhrady, ale i ostatní výdaje související s touto ochranou zaměstnanců.

3.6.3 Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu

Na tyto transfery (podseskupení 549) byla ve schváleném rozpočtu na rok 2021 rozpočtována částka 13,3 mld. Kč. V průběhu roku došlo rozpočtovými opatřeními k navýšení rozpočtu na 16,1 mld. Kč. Na tomto navýšení se nejvíce podílela kapitola Ministerstvo obrany (+2,3 mld. Kč), které byly tyto prostředky převedeny z vládní rozpočtové rezervy zejména na zvýšení výdajů kapitoly dle UV č. 77/2021 a UV č. 336/2021 (částka celkem 10 mld. Kč). Největší objem z rozpočtované částky připadl na příspěvek k doplňkovému penzijnímu spoření a penzijnímu připojištění (7,6 mld. Kč) a na příspěvek na podporu stavebního spoření (4,2 mld. Kč), které jsou vypláceny z kapitoly VPS. Skutečně byla na tyto příspěvky vynaložena téměř celá rozpočtovaná částka (případně částka rozpočtu po změnách). Bližší informace jsou obsaženy v části Mandatorní sociální výdaje a v části Další mandatorní výdaje vyplývající ze zákona. Dále byly vyplaceny z kapitoly Ministerstvo obrany **stabilizační příspěvky vojákům z povolání** podle § 70b zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, v částce 2,2 mld. Kč (+82,2 mil. Kč) a **služební příspěvky na bydlení vojákům** podle § 61a téhož zákona

v částce 1,0 mld. Kč (+33,8 mil. Kč). Dle rozpočtové skladby patří na toto podseskupení položek také např. stipendia žákům, studentům a doktorandům, dary obyvatelstvu apod. Celkově za rok 2021 představovaly ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu **16,0 mld. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 3,6 % (+551,0 mil. Kč).

3.7 Neinvestiční transfery a související platby do zahraničí

Neinvestiční transfery a související platby do zahraničí jsou tvořeny zejména **odvody vlastních zdrojů EU do rozpočtu EU** (detailněji popsány v části III.6) a **transfery a příspěvky mezinárodním organizacím** (blíže popsány v části III.2.3).

Celkové výdaje na seskupení položek 55 dosáhly téměř **65,1 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 7,8 % (+4,7 mld. Kč). Na tomto navýšení se nejvíce podílely odvody vlastních zdrojů EU do rozpočtu EU, které byly meziročně vyšší o 4,9 mld. Kč, když byly vyplaceny v částce 58,5 mld. Kč. Transfery a příspěvky mezinárodním a nadnárodním organizacím byly vyplaceny v částce 5,2 mld. Kč a meziročně se snížily o 4,2 % (-226,8 mil. Kč).

3.8 Neinvestiční půjčené prostředky

Neinvestiční prostředky byly v roce 2021 půjčeny v celkové výši 561 mil. Kč, z toho nejvíce, 479 mil. Kč, z kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu pro veřejnou vysokou školu České vysoké učení technické v Praze na předfinancování projektů posílení výzkumných a vývojových kapacit letectví v ČR (UV č. 668/2016 a č. 106/2019). Z kapitoly Všeobecná pokladní správa byly půjčeny prostředky obcím ve výši 42 mil. Kč na řešení aktuálních problémů ÚSC (návrtné finanční výpomoci obdržely obce Prameny a Železná) a z kapitoly Ministerstvo dopravy 40 mil. Kč státnímu podniku CENDIS na provozování služeb, informačních systémů veřejné správy a pokrytí provozních nákladů spojených s iniciací rozvoje podniku, stabilizaci možných výkyvů cash flow během přípravy konkrétního smluvního zajištění nových projektů. Tato půjčka byla pokryta nároky z nespotřebovaných výdajů.

V předchozím roce 2020 byly půjčeny prostředky (na vrub nároků) pouze Ministerstvem dopravy – celkem ve výši 500 mil. Kč, a to státnímu podniku Řízení letového provozu na zajištění letových navigačních služeb v souvislosti s dopadem opatření vlády přijatých proti šíření onemocnění COVID-19 na leteckou dopravu.

3.9 Neinvestiční převody Národnímu fondu

Na převody neinvestičních prostředků do Národního fondu byly v kapitole Všeobecná pokladní správa státním rozpočtem po změnách na rok 2021 předpokládány výdaje ve výši 150 mil. Kč, a to na krytí případných závazků Národního fondu vyplývajících z mezinárodních smluv. Prostředky nebyly (stejně jako v roce 2020) čerpány. Kapitolou MPSV byla z rozpočtované částky 1,2 mil. Kč určené na převody NF (ke kompenzacím případných nesrovnalostí při hospodaření s peněžními prostředky poskytnutými z evropských fondů a s peněžními prostředky na jejich předfinancování) transferována částka 916 tis. Kč.

3.10 Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu

Od roku 2019 se na nové položce 5811 „Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu“ vyskytují mj. **kompenzace 75 % slev z jízdného v železniční i autobusové dopravě pro žáky a studenty do 26 let a seniory od 65 let** věku schválené vládou s platností od září 2018. Tyto kompenzace probíhají na základě smlouvy uzavřené mezi dopravcem a Ministerstvem dopravy. V roce 2019 bylo s autobusovými a železničními dopravci uzavřeno celkem 154 smluv na dobu neurčitou, v roce 2020 pak dalších 21 a v roce 2021 dalších 14 (dohromady bylo tedy uzavřeno 189 smluv). Ze schváleného rozpočtu roku 2021 ve výši 6,0 mld. Kč byly čerpány prostředky ve výši **3,9 mld. Kč**, tj. 64,3 % rozpočtu při meziročním nárůstu o 1,7 % (o 66 mil. Kč), z toho 2,0 mld. Kč bylo proplaceno za vlakové jízdenky a 1,8 mld. Kč za autobusové.

Tabulka č. 79: Největší příjemci kompenzací slev z jízdného (tis. Kč)

Autobusy:		Vlaky:	
ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY s.r.o.	146 377	České dráhy, a.s.	1 534 220
STUDENT AGENCY k.s.	95 512	RegioJet a.s.	314 446
ARRIVA autobusy a.s. (původně ARRIVA MORAVA a.s.)	78 618	ARRIVA vlaky s.r.o.	72 492
Z-Group bus a.s. (ČSAD Vsetín a.s.)	76 596	LEO Express s.r.o.	68 114
Dopravní společnost Ústeckého kraje, příspěvková organizace	72 990	GW Train Regio a.s.	15 624

Tabulka č. 80: Struktura a objem (v %) kompenzací podle kategorií cestujících

Dítě/žák 6 - 18 let	36,5 %
Student 18 – 26 let	41,1 %
Senior 65+	20,1 %
Ostatní*)	cca 2,3 %

*) Hradí se pouze na „komerčních“ spojích, jedná se zejména o kompenzaci za bezplatnou přepravu dětí do 6 let a zlevněné jízdné pro zdravotně postižené, držitele průkazu ZTP a ZTP/P.

Pozn.: Nejedná se o podíl cestujících se slevou, resp. počtu využitých jízdének.

V důsledku omezení cestování zejména po uzavření škol v návaznosti na nouzový stav vyvolaný onemocněním COVID-19 došlo v roce 2020 ke značné redukci využívání slevových jízdének. V roce 2021 bylo možné zaznamenat postupné zlepšení situace až ve druhé polovině roku, a tak celkový objem kompenzací slev uhrazených dopravcům zůstal srovnatelný s rokem 2020.

Na položce 5811 se vyskytují dále také např. **výdaje spojené s realizací odškodňovacích zákonů**, které byly přiznány podle ustanovení zvláštních právních předpisů. V roce 2021 byly vyplaceny v částce **383,4 mil. Kč**, tj. o 45 mil. Kč nižší než v roce 2020.

3.11 Ostatní neinvestiční výdaje

Tyto výdaje byly čerpány ve výši **5,0 mld. Kč** při rozpočtu po změnách 6,4 mld. Kč a byly realizovány převážně v kapitolách Ministerstvo obrany a Bezpečnostní informační služba. Týkaly se hlavně zajištění činnosti Vojenského zpravodajství a zabezpečení plnění úkolů Bezpečnostní informační služby, které jsou sledovány v utajeném režimu. V předchozím roce 2020 byly čerpány ve výši 4,9 mld. Kč. Ve schváleném rozpočtu kapitoly VPS je zde rozpočtována též vládní rozpočtová rezerva (16,5 mld. Kč), ze které se rozpočtovými opatřeními přesouvají prostředky na financování nezajištěných potřeb.

4 Kapitálové výdaje státního rozpočtu

Státní rozpočet na rok 2021 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **187,5 mld. Kč**, což představovalo proti schválenému rozpočtu roku 2020 nárůst o 13,1 mld. Kč, tj. o 7,5 %, proti skutečnosti dosažené v roce 2020 pak navýšení o 14,9 mld. Kč, tj. o 8,6 %. K meziročnímu nárůstu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo u výdajů, které jsou kryty příjmy z rozpočtu EU a FM (+25,5 mld. Kč), u kapitálových výdajů krytých z tuzemských zdrojů došlo ke snížení o 12,4 mld. Kč. Z celkové rozpočtované výše 187,5 mld. Kč připadalo na tuzemské zdroje 103,8 mld. Kč, tj. 55,4 % celkových kapitálových výdajů (ve skutečnosti roku 2020 to bylo 116,2 mld. Kč a 66,6 %), na zdroje kryté z EU a FM pak 83,7 mld. Kč a 44,6 % (v roce 2020 to bylo 58,2 mld. Kč a 33,4 %).

Z celkové částky 187,5 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadalo na Ministerstvo dopravy** (83,2 mld. Kč, tj. 44,4 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu, meziroční nárůst o 22,8 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (26,4 mld. Kč, pokles o 771 mil. Kč), Ministerstvo obrany (22,5 mld. Kč, nárůst o 7,9 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (11,3 mld. Kč, nárůst o 4,4 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (9,4 mld. Kč, snížení o 5,7 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (7,2 mld. Kč, pokles o 4,3 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (6,3 mld. Kč, nárůst o 201 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (5,6 mld. Kč, snížení o 5,9 mld. Kč), Ministerstvo kultury (2,8 mld. Kč, snížení o 1,1 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (2,4 mld. Kč, snížení o 42 mil. Kč), Všeobecnou pokladní správu (1,8 mld. Kč, pokles o 3,7 mld. Kč), Národní sportovní agenturu (1,8 mld. Kč, nárůst o 1,8 mld. Kč), Ministerstvo práce a

sociálních věcí (1,8 mld. Kč, nárůst o 201 mil. Kč), Ministerstvo financí (1,2 mld. Kč, pokles o 277 mil. Kč), Akademii věd ČR (1,1 mld. Kč, pokles o 15 mil. Kč) atd.

Z druhového hlediska byly celkové kapitálové výdaje (187,5 mld. Kč) rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně – dotace státním fondům (86,5 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (31,1 mld. Kč), transfery podnikatelským subjektům (9,0 mld. Kč), příspěvkovým a podobným organizacím (13,5 mld. Kč) a veřejným rozpočtům územní úrovně (8,4 mld. Kč). Většina prostředků rozpočtovaných v seskupení „Ostatní kapitálové výdaje“ je určena na financování společných programů EU a ČR a v průběhu roku je rozpočtovými opatřeními přesunuta na jiné výdajové položky.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů byl v průběhu roku 2021 rozpočtovými opatřeními **zvýšen celkem o 1,8 mld. Kč na 189,4 mld. Kč**. Nejvíce byl rozpočet kapitálových výdajů zvýšen v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu - o 3,9 mld. Kč, Ministerstvo obrany o 2,4 mld. Kč, Ministerstvo zemědělství o 1,9 mld. Kč, Ministerstvo životního prostředí o 1,7 mld. Kč a Ministerstvo pro místní rozvoj o 1,5 mld. Kč. Kapitálové výdaje byly v průběhu roku navyšovány např. na základě splněných předpokladů daných § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, kdy výdaje byly zvyšovány při souvztažném zvýšení příjmů kapitol v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, dále přesuny v rámci rozpočtu příslušné kapitoly (z běžných výdajů), jakož i přesuny prostředků mezi jednotlivými kapitolami.

Největší **snížení** schváleného rozpočtu kapitálových výdajů - o 9,0 mld. Kč - bylo realizováno u Ministerstva dopravy, u něhož se snížily investiční transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury (o 8,7 mld. Kč, převod do neinvestičních transferů SFDI, při snížení celkového rozpočtu kapitoly o 0,3 mld. Kč) a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o 2,7 mld. Kč (převod do běžných výdajů, celkový rozpočet kapitoly se zvýšil o 0,9 mld. Kč).

Ve skutečnosti byly kapitálové výdaje státního rozpočtu v roce 2021 čerpány ve výši **177,1 mld. Kč**, což bylo o 12,2 mld. Kč, tj. o 6,5 % méně než činil rozpočet po změnách. Na nich participovaly též **výdaje spojené s epidemií COVID-19** v celkové výši 687 mil. Kč. Šlo např. o program Technologie COVID, Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení, o nákup zdravotnické techniky, zejména plicních ventilátorů a termokamer atd. Detailní náhled na výdaje čerpané v souvislosti s COVID-19 zobrazuje tabulka č. 16 v sešitu G.

Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu se snížil z 9,4 % v roce 2020 na 9,3 % v roce 2021.

Přehled o plnění a vývoji kapitálových výdajů státního rozpočtu podává následující tabulka.

Tabulka č. 81: Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu (mil. Kč)

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	Skutečnost 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021	Plnění v %	Rozdíl proti RpZ	Index 2021/2020	Rozdíl skut. 2021-2020
		schválený	po změnách					
	1	2	3	4	4:3	4-3	4:1	4-1
Kapitálové výdaje státního rozpočtu - v tom:	172 621	187 520	189 363	177 136	93,5	-12 227	102,6	4 515
Investiční nákupy a související výdaje	28 438	31 100	36 731	37 858	103,1	1 127	133,1	9 420
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	3 432	3 372	3 209	3 187	99,3	-22	92,9	-245
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	24 970	27 725	33 422	34 567	103,4	1 145	138,4	9 597
Pozemky	36	3	99	104	104,4	4	288,2	68
Nadlimitní věcná břemena a právo stavby			0	0	88,0	0	x	0
Nákup akcií a majetkových podílů	2 995	295	565	527	93,2	-38	17,6	-2 469
Investiční transfery	139 629	117 749	140 809	137 094	97,4	-3 715	98,2	-2 535
podnikatelským subjektům	16 114	9 017	16 598	15 638	94,2	-960	97,0	-476
neziskovým a pod. organizacím	4 338	141	3 043	2 437	80,1	-606	56,2	-1 901
veřejným rozpočtům ústřední úrovně	70 025	86 501	81 295	72 750	89,5	-8 546	103,9	2 724
veřejným rozpočtům územní úrovně	33 397	8 399	24 005	27 187	113,3	3 183	81,4	-6 209
příspěvkovým a podobným organizacím	13 173	13 508	15 322	15 782	103,0	461	119,8	2 610
vlastním fondům a k útvarům bez plné právní subjektivity	180	0	0	266		266	147,6	86
obyvatelstvu	2 205	0	76	2 563	3 354,6	2 486	116,2	358
do zahraničí	197	182	471	471	100,0	0	239,7	274
Investiční půjč. prostředky veřej. rozp. územní úrovně								
Ostatní kapitálové výdaje	1 559	38 376	11 258	1 657	14,7	-9 602	106,3	98

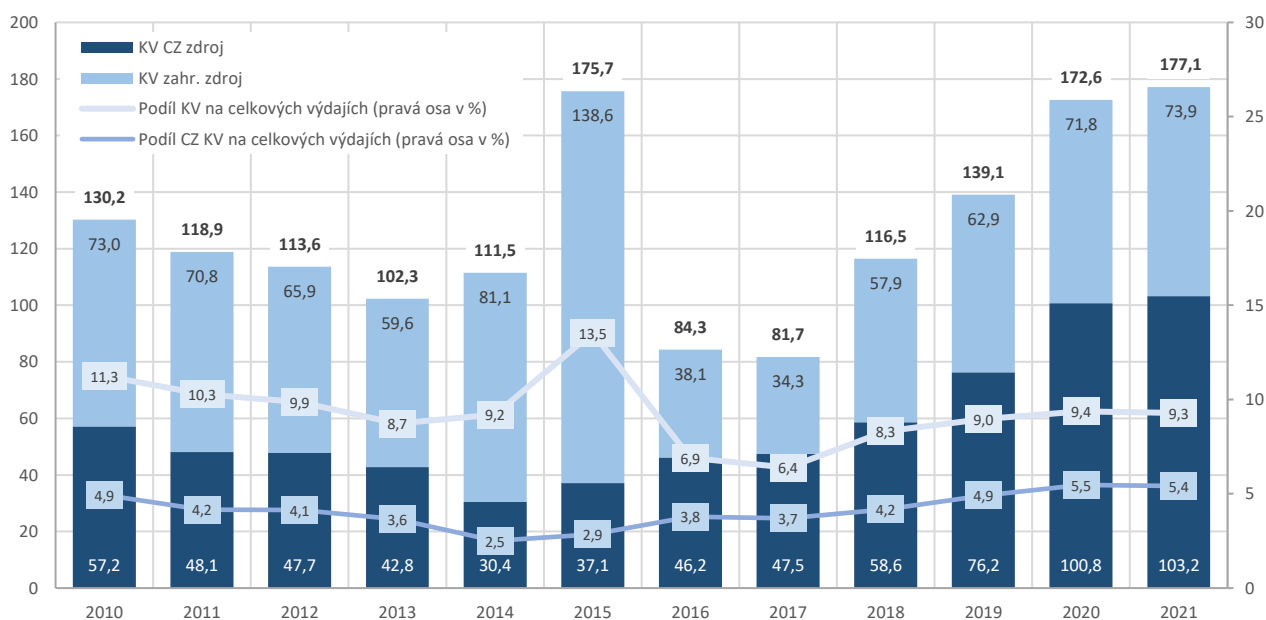
Na celkovém čerpání se podílel základní rozpočet kapitol objemem 141,0 mld. Kč, zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů vytvořených v předchozích obdobích částkou 34,9 mld. Kč, posílení rozpočtu rezervním fondem a ostatními mimorozpočtovými a podobnými prostředky částkou 1 246 mil. Kč. Čerpání kapitálových výdajů z hlediska podkladové jednotky (dle rozpočtové skladby jde o členění podle podkladu pro případnou změnu rozpočtu) je zřejmé z následující tabulky:

Tabulka č. 82: Kapitálové výdaje podle podkladové jednotky (mil. Kč)

Podkladová jednotka	Kapitálové výdaje	K 31.12.2020 Skutečnost	K 31.12.2021 Skutečnost	2021-2020 Rozdíl	2021/2020 v %
1	Základní rozpočet	133 325	141 033	7 708	105,8
2	Posílení rozpočtu rezervním fondem	1 432	990	-441	69,2
3	Posílení rozpočtu ost. mimorozpočtovými apod. prostředky	286	256	-31	89,3
4	Výdaje kryté nároky	37 577	34 856	-2 721	92,8
5	Výdaje nad rozpočet podle zvláštních zákonů				
1 - 5	Celkem	172 621	177 136	4 515	102,6

Na celkových kapitálových výdajích ve výši 177,1 mld. Kč se podílely tuzemské zdroje částkou 103,2 mld. Kč, tj. 58,3 % a zahraniční zdroje částkou 73,9 mld. Kč, tj. 41,7 %. Vývoj čerpání kapitálových výdajů z hlediska prostorové jednotky je patrný z následujícího grafu.

Graf č. 33: Kapitálové výdaje a jejich podíl na celkových výdajích (mld. Kč; pravá osa %)

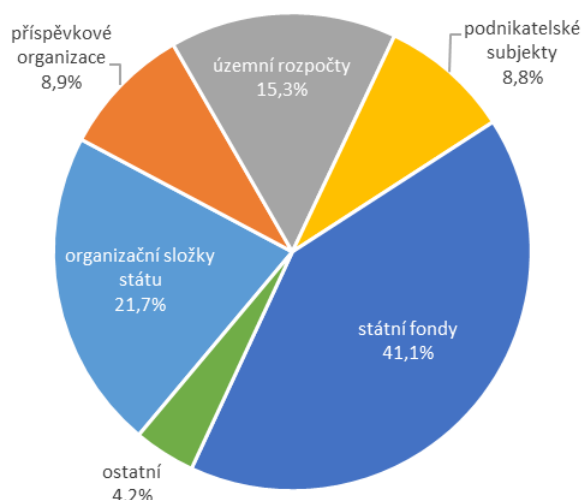

Pozn.: Zahraniční zdroje - téměř všechny prostředky představují EU/FM podíl na spolufinancování společných programů EU/FM a ČR. V marginálním objemu se jedná o prostředky z NATO a jiné prostředky ze zahraničí.

Proti předchozímu roku byly v roce 2021 celkové skutečné kapitálové výdaje vyšší o 4,5 mld. Kč, tj. o 2,6 %. Meziročně se kapitálové výdaje zvýšily jak nárůstem národního podílu jejich financování (o 2,4 mld. Kč), tak i podílu zahraničních prostředků tvořených téměř výhradně těmi, u kterých se očekává jejich proplacení z rozpočtu EU (o 2,1 mld. Kč). Z druhového hlediska se kapitálové výdaje meziročně nejvíce zvýšily v oblasti výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (o 9,6 mld. Kč), investičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně (o 2,7 mld. Kč), příspěvkovým a podobným organizacím (o 2,6 mld. Kč), obyvatelstvu (o 358 mil. Kč) a do zahraničí (o 274 mil. Kč). Naproti tomu meziroční pokles vykázaly především transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (o 6,2 mld. Kč), nákup akcií a majetkových podílů (o 2,5 mld. Kč), transfery neziskovým apod. organizacím (o 1,9 mld. Kč) a výdaje na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku (o 245 mil. Kč).

Dále je uveden podíl jednotlivých „příjemců“ prostředků na celkových kapitálových výdajích v roce 2021.

Graf č. 34: Struktura kapitálových výdajů uskutečněných ze státního rozpočtu v roce 2021 (v %)

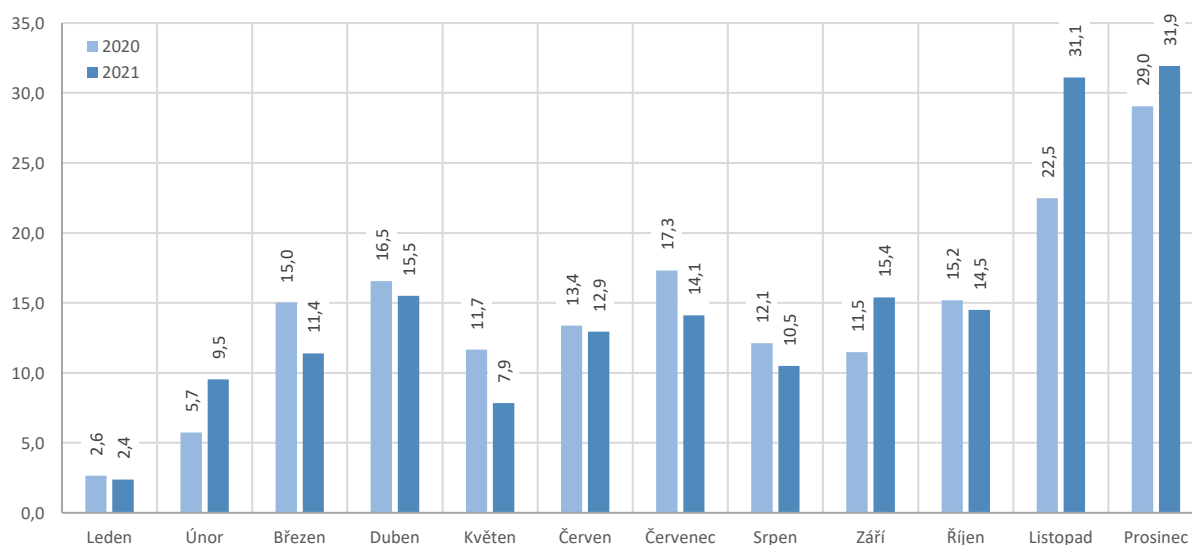
Z grafu je patrné, že více než tři čtvrtiny všech investic státu je realizováno formou transferu prostředků určených k realizaci z úrovně jiných rozpočtů či subjektů.

Na celkových skutečných kapitálových výdajích státního rozpočtu ve výši 177,1 mld. Kč se podílely **výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU/FM ve výši 78,5 mld. Kč**. V rámci nich byly zapojeny především následující programy: Integrovaný regionální OP 2014+ (20,8 mld. Kč), Operační program Doprava 2014+ (16,1 mld. Kč), Národní plán obnovy (RRF) 9,8 mld. Kč, Operační program Životní prostředí 2014+ (8,4 mld. Kč), Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (7,6 mld. Kč), Komunitární programy 2014+ (5,6 mld. Kč), Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (4,8 mld. Kč), Program rozvoje venkova 2014 (4,4 mld. Kč), Operační program Praha – pól růstu ČR 2014+ (380 mil. Kč), Operační program Rybářství 2014+ (103 mil. Kč) a další programy. Výdaje hrazené výlučně bez zapojení zahraničních prostředků dosáhly 98,6 mld. Kč.

Čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku 2021 bylo o něco méně vyrovnané než v předchozím roce, a bylo, jak je obvyklé, více soustředěno do druhé půlky roku, což zpravidla souvisí s procesem přípravy a schvalování projektů, s posuny výběrových řízení (též z důvodu vznášení námitek nevybraných uchazečů) a následnou realizací prostředků. Z celkových kapitálových výdajů roku 2021 bylo v prvním čtvrtletí roku čerpáno 13 % výdajů, ve druhém čtvrtletí 20 %, ve třetím pak 23 % a ve čtvrtém 44 % výdajů.

Vývoj čerpání kapitálových výdajů státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2021 a 2020 ukazuje následující graf.

Graf č. 35: Čerpání kapitálových výdajů SR v jednotlivých měsících let 2020 a 2021 (mil. Kč)

Z kapitol státního rozpočtu **největší meziroční nárůst skutečných kapitálových výdajů** zaznamenalo Ministerstvo obrany (o 8,7 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (o 1,3 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (o 448 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (o 414 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (o 310 mil. Kč), Nejvyšší kontrolní úřad (o 300 mil. Kč), Ministerstvo kultury (o 221 mil. Kč), Bezpečnostní informační služba (o 194 mil. Kč) a Správa státních hmotných rezerv (o 158 mil. Kč). Na druhé straně největší **meziroční snížení** těchto výdajů vykazala kapitola Všeobecná pokladní správa (o 3,9 mld. Kč), Ministerstvo financí (o 1,4 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (o 966 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 675 mil. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (o 400 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (o 361 mil. Kč) a Ministerstvo pro místní rozvoj (o 101 mil. Kč).

Přehled o celkových skutečných kapitálových výdajích podle rozpočtových kapitol v letech 2021 a 2020 je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 83: Čerpání kapitálových výdajů podle kapitol SR (mil. Kč)

Kapitálové výdaje	Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	Index 2021/2020	Rozdíl 2021-2020
Kapitálové výdaje - z toho:	172 621	177 136	102,6	4 515
Ministerstvo dopravy	66 233	66 543	100,5	310
Ministerstvo obrany	15 957	24 680	154,7	8 723
Ministerstvo pro místní rozvoj	22 320	22 219	99,5	-101
Ministerstvo zemědělství	11 180	12 441	111,3	1 261
Ministerstvo životního prostředí	12 530	11 564	92,3	-966
Ministerstvo průmyslu a obchodu	9 516	8 841	92,9	-675
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	9 102	8 703	95,6	-400
Ministerstvo vnitra	8 018	7 657	95,5	-361
Ministerstvo zdravotnictví	2 271	2 719	119,7	448
Ministerstvo kultury	2 001	2 222	111,0	221
Ministerstvo financí	3 194	1 828	57,2	-1 366
Všeobecná pokladní správa	5 426	1 482	27,3	-3 945
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 032	1 446	140,1	414
Akademie věd ČR	1 367	1 394	102,0	27
Ministerstvo spravedlnosti	873	901	103,2	28
Bezpečnostní informační služba	314	509	161,8	194
Nejvyšší kontrolní úřad	55	355	645,7	300
Ministerstvo zahraničních věcí	224	272	121,6	48
Správa státních hmotných rezerv	99	257	259,7	158
Český úřad zeměměřický a katastrální	207	223	107,8	16
Národní úřad pro kybernetickou a inf. bezp.	70	163	232,6	93

Z jednotlivých rozpočtových kapitol se na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu **nejvíce podílelo Ministerstvo dopravy, a to 37,6 %**, dále Ministerstvo obrany 13,9 %, Ministerstvo pro místní rozvoj 12,5 %, Ministerstvo zemědělství 7,0 %, Ministerstvo životního prostředí 6,5 %, Ministerstvo průmyslu a obchodu 5,0 %, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 4,9 %, Ministerstvo vnitra 4,3 %, Ministerstvo zdravotnictví 1,5 %, Ministerstvo kultury 1,2 %, Ministerstvo financí 1,0 %, Všeobecná pokladní správa 0,8 %, Ministerstvo práce a sociálních věcí 0,8 %, Akademie věd ČR 0,8 % atd.

Ministerstvo dopravy čerpalo kapitálové výdaje ve výši **66,5 mld. Kč**, což bylo o 310 mil. Kč více než v roce 2020 (z toho 2,7 mld. Kč tvořily nároky z nespotřebovaných výdajů). Největší objem kapitálových výdajů byl vynaložen formou investičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně. Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI) byla poskytnuta částka ve výši 66,3 mld. Kč (z toho podíl EU 31,3 mld. Kč) do oblasti dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu, když část prostředků byla Fondem použita v rámci Operačního programu Doprava 2014+ (16,0 mld. Kč), Národního plánu obnovy (RRF) 9,7 mld. Kč a Komunitárních programů 2014+ (5,5 mld. Kč) především na výstavbu, modernizaci a údržbu celostátních a regionálních drah (Správa železnic, s.o.). Vedle výdajů na operační a komunitární programy a na Národní plán obnovy byly prostředky vynaloženy na krytí deficitu rozpočtu SFDI v roce 2021 v částce 33,1 mld. Kč a na další účely. Mimo dotací SFDI byly prostředky transferovány dále podnikatelským subjektům (82 mil. Kč) a veřejným výzkumným institucím (41 mil. Kč) a čerpány též na pořízení programového vybavení (58 mil. Kč), výpočetní techniky (7 mil. Kč) atd.

Ministerstvo obrany vynaložilo na kapitálové výdaje **24,7 mld. Kč** (z toho výdaje kryté nároky 622 mil. Kč), když nejvíce prostředků směřovalo na Armádu ČR – 20,1 mld. Kč a bezpečnostní složky ozbrojených sil 1,6 mld. Kč. Prostředky byly poskytnuty též na činnost ústředního orgánu státní správy ve vojenské obraně, vojenským nemocnicím a léčebnám, na mezinárodní spolupráci v obraně, na činnost vysokých a středních odborných škol v působnosti kapitoly včetně výzkumu a vývoje na vysokých školách, na státní sportovní reprezentaci, na zahraniční vojenskou pomoc atd.

Ministerstvo pro místní rozvoj vynaložilo na kapitálové výdaje **22,2 mld. Kč** (nároky kryto 4,3 mld. Kč). Prostředky byly poskytnuty převážně územním rozpočtům - celkem 16,9 mld. Kč, z toho obcím 9,2 mld. Kč, krajům 7,7 mld. Kč a regionálním radám regionů soudržnosti 15 mil. Kč. Byly určeny především na financování projektů realizovaných v rámci Integrovaného regionálního OP 2014+ (13,8 mld. Kč), Operačního programu Praha – pól růstu ČR 2014+, Operačního programu přeshraniční spolupráce 2014+, dále pak také v rámci národních programů zaměřených na podporu regionálního rozvoje, bydlení, cestovního ruchu či územního plánování. Prostředky byly poskytnuty též podnikatelským subjektům, neziskovým a podobným organizacím, příspěvkovým a podobným organizacím a Státnímu fondu podpory investic zejména v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+, Operačního programu Technická pomoc 2014+ a Operačního programu přeshraniční spolupráce 2014+ v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje, bydlení, bytového hospodářství a cestovního ruchu.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** dosáhly kapitálové výdaje **12,4 mld. Kč** (z toho 6,0 mld. Kč kryto nároky), když čerpání bylo realizováno převážně formou transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu – celkem ve výši 5,2 mld. Kč, z toho 4,4 mld. Kč na Program rozvoje venkova 2014+ a 750 mil. Kč na podnikání a restrukturalizace v zemědělství a potravinářství. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl pořízen v částce 3,0 mld. Kč. Prostředky byly určeny převážně na správu v zemědělství, na udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství. Podnikatelským subjektům bylo transferováno 2,3 mld. Kč - převážně na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu, na vodní toky a vodohospodářská díla, na zabezpečení pitnou vodou apod. Obcím a krajům byla poskytnuta 1,8 mld. Kč především pro oblast odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, na vodní toky a vodohospodářská díla a na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj. Prostředky byly poskytnuty též příspěvkovým a podobným organizacím (103 mil. Kč) a neziskovým a podobným organizacím (1 mil. Kč).

Ministerstvo životního prostředí vynaložilo na kapitálové výdaje **11,6 mld. Kč** (nároky kryto 6,1 mld. Kč). Z toho bylo transferováno obcím a dobrovolným svazkům obcí 3,3 mld. Kč a krajům 1,9 mld. Kč, převážně v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014+, a to zejména na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na změny technologií vytápění, na podporu úspor energie a používání obnovitelných zdrojů, na zabezpečení pitnou vodou, na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu, na využívání a zneškodňování komunálních odpadů atd. Obyvatelstvu byly poskytnuty 2,6 mld. Kč, podnikatelským subjektům 2,6 mld. Kč, příspěvkovým a podobným organizacím 638 mil. Kč a neziskovým a podobným organizacím 286 mil. Kč. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl pořízen v částce 122 mil. Kč. Prostředky byly účelově určeny především na úsporu energie a podporu obnovitelných zdrojů, na zabezpečení pitnou vodou, na odstraňování tuhých a plyných emisí, na chráněné části přírody vč. ochrany druhů a stanovišť, na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na využívání a zneškodňování komunálních a ostatních odpadů, na monitoring ochrany ovzduší apod.

Ministerstvo průmyslu a obchodu čerpalo kapitálové výdaje ve výši **8,8 mld. Kč** (z toho kryto nároky ve výši 1,1 mld. Kč), přičemž většina této částky (8,0 mld. Kč) byla transferována podnikatelským subjektům - převážně na podporu v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (7,4 mld. Kč) a na podporu výzkumu a vývoje v průmyslu kromě paliv a energetiky. Pokračovala též podpora při realizaci akcí v oblasti zahlazování následků hornické činnosti, dekontaminace půd a čištění spodní vody a podpora příspěvkových organizací v oblasti normalizace, standardizace a metrologie. Realizovány byly též výdaje související s přepravou a nakládáním s radioaktivním odpadem kryté převodem z jaderného účtu. Územním rozpočtům byly převedeny investiční prostředky v částce 431 mil. Kč - převážně na podporu rozvoje průmyslových zón vč. Brownfieldů, na Program úspor energie – EFEKT a na Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vynaložilo na kapitálové výdaje **8,7 mld. Kč** (z toho kryto nároky ve výši 4,0 mld. Kč), když převažující část prostředků byla použita na transfery vysokým školám včetně podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách (6,8 mld. Kč), především na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ a na obnovu a rozvoj materiálně technické základny vysokých škol. Mezi významnější akce patřily např. dostavba, vestavba a přestavba objektu Mikulandská na inovační technologické a výzkumné vzdělávací centrum Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, Univerzita Hradec Králové - modernizace a rekonstrukce budovy B, Vysoké učení technické v Brně - Rekonstrukce a modernizace areálu - objekty A3 a KH3, Univerzita Karlova v Praze, Lékařská fakulta v Plzni - Výstavba menzy a děkanátu v kampusu atd. Další prostředky byly poskytnuty spolkům (311 mil. Kč, převážně na výzkum a vývoj a využití volného času dětí a mládeže), veřejným výzkumným institucím (870 mil. Kč), obcím, krajům a dalším subjektům. Z funkčního hlediska šlo kromě transferů vysokým školám na jejich činnost a na výzkum a vývoj především o prostředky poskytnuté ve prospěch výchovných ústavů a dětských domovů se školou, diagnostických ústavů, středních škol a konzervatoří pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami apod. Prostředky směřovaly též na programy rozvoje výukových kapacit regionálního školství, například na výstavbu nové svazkové základní devítileté školy v Přezleticích, na akci Odborné, kariérové a polytechnické vzdělávání v Moravskoslezském kraji II, na novou základní školu v Jesenicích, na rozšíření, dostavby, přístavby, stavební úpravy a navýšení kapacity regionálních škol apod.

Ministerstvo vnitra čerpalo v hodnoceném roce kapitálové výdaje ve výši **7,7 mld. Kč** (nároky kryto 2,3 mld. Kč), když převážná část představovala pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku a požární ochrany. Prostředky byly čerpány též na archivnictví, krizové řízení a nouzové plánování, zahraniční humanitární pomoc, státní sportovní reprezentaci, střední, vyšší odborné i vysokoškolské vzdělávání, tělovýchovnou činnost, výzkum a vývoj, ambulantní péči, uprchlická zařízení apod. Z věcného hlediska šlo vedle stavebních investic především o nákup dopravních prostředků a o investice do programového vybavení, strojů, zařízení a výpočetní techniky.

Ministerstvo zdravotnictví vynaložilo na kapitálové výdaje **2,7 mld. Kč** (nároky kryto 1,7 mld. Kč), z nichž 2,6 mld. Kč byla transferována zřízeným příspěvkovým a podobným organizacím. Na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku bylo vynaloženo 79 mil. Kč, rozpočtům územní úrovně bylo poskytnuto 47 mil. Kč, církvím a náboženským organizacím 2 mil. Kč a podnikatelským subjektům 1 mil. Kč. Z věcného hlediska nejvíce prostředků směřovalo na zdravotnické programy – 1,4 mld. Kč, lůžkovou péči (převážně fakultní nemocnice) 936 mil. Kč, na výzkum a vývoj ve zdravotnictví 93 mil. Kč a na zvláštní zdravotnická zařízení (hygienická služba) a služby pro zdravotnictví 92 mil. Kč. V rámci zdravotnických programů bylo nejvíce prostředků vynaloženo na Integrovaný regionální operační program 2014+, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ a OP Životní prostředí 2014+. Kapitálové výdaje spojené s epidemií COVID-19 (nákup ochranných prostředků a dalšího vybavení, zejména plicních ventilátorů a termokamer) dosáhly 27 mil. Kč.

Ministerstvo kultury čerpalo kapitálové výdaje v částce **2,2 mld. Kč** (nároky kryto 1,4 mld. Kč), když převážnou většinu prostředků – 1,8 mld. Kč transferovalo příspěvkovým a podobným organizacím, Státnímu fondu kinematografie 200 mil. Kč a územním rozpočtům 215 mil. Kč. Nejvíce byla podpořena obnova a rozvoj materiální základny muzeí a galerií – 762 mil. Kč, památkových ústavů, hradů a zámků 489 mil. Kč, knihoven 209 mil. Kč, divadel 201 mil. Kč, dále pak také výkup předmětu kulturní hodnoty, hudební činnost, výzkum a vývoj v oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků, ochrana památek a péče o kulturní dědictví.

Ministerstvo financí vynaložilo na kapitálové výdaje **1,8 mld. Kč** (nároky kryto 1,1 mld. Kč), z nichž připadlo na ústřední orgán státní správy 388 mil. Kč, na Finanční správu 931 mil. Kč, na Celní správu 448 mil. Kč a na správu majetku státu a právní zastupování státu ve věcech majetkových 59 mil. Kč. Prostředky byly použity převážně na nákup programového vybavení 968 mil. Kč, akcií v částce 300 mil. Kč (navýšení základního kapitálu společnosti THERMAL-F, a.s.), budov a staveb 278 mil. Kč, výpočetní techniky 126 mil. Kč, strojů, přístrojů a zařízení 91 mil. Kč a dopravních prostředků 39 mil. Kč.

V kapitole **Všeobecná pokladní správa** byly kapitálové výdaje čerpány v částce **1,5 mld. Kč**, z toho do rozpočtů obcí a krajů byly převedeny 1,3 mld. Kč především na podporu rozvoje materiálně technické základny regionálního školství (základních škol 508 mil. Kč, mateřských škol 299 mil. Kč) v okolí velkých měst a na podporu výstavby a obnovy komunální infrastruktury (404 mil. Kč). Na platby mezinárodním finančním institucím bylo vynaloženo 227 mil. Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí čerpalo kapitálové výdaje ve výši 1,4 mld. Kč (nároky kryto 1,2 mld. Kč), převážně na činnost orgánů státní správy v oblasti politiky zaměstnanosti a v sociálním zabezpečení a obcím a krajům ve prospěch podpory reprodukce majetku zařízení poskytujících služby sociální péče (domovy pro osoby se zdravotním postižením, pro seniory apod.).

Akademie věd ČR vynaložila na kapitálové výdaje **1,4 mld. Kč** především jako transfery veřejným výzkumným institucím v rámci institucionální podpory.

Ostatní ministerstva a ústřední orgány státní správy se na kapitálových výdajích podílely menšími částkami.

Podrobnější údaje o investičních výdajích jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Státní rozpočet se i v roce 2021 podílel na financování kapitálových výdajů územních rozpočtů. Celkový objem kapitálových výdajů územních rozpočtů v roce 2021 dosáhl 131,0 mld. Kč, z **rozpočtů** jednotlivých **kapitol státního rozpočtu** bylo do této sféry transferováno **27,2 mld. Kč**. Podíl státního rozpočtu na financování investičních potřeb územních rozpočtů tak dosáhl 20,8 % (v roce 2020 to bylo 24,6 %). Z celkové částky investičních transferů připadlo obcím a dobrovolným svazkům obcí 16,7 mld. Kč, krajům 10,5 mld. Kč a regionálním radám 15 mil. Kč. **Prostředky** pro územní rozpočty **uvolnilo především Ministerstvo pro místní rozvoj** – celkem ve výši **16,9 mld. Kč**, Ministerstvo životního prostředí 5,2 mld. Kč, kapitola Všeobecná pokladní správa 1,3 mld. Kč, Ministerstvo zemědělství 1,8 mld. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 569 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 431 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 402 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 325 mil. Kč, Ministerstvo kultury 215 mil. Kč atd.

Kapitálové výdaje byly v roce 2021 čerpány též **na podporu bytové výstavby**, a to ve výši 686 mil. Kč (hlavní část podpor do této oblasti, zejména v rámci stavebního spoření, je soustředěna v běžných výdajích; pojednáno v jiné části této zprávy). Proti předchozímu roku 2020 byly nižší o 424 mil. Kč. Na dotační titul Podpora výstavby, obnovy a provozování komunální infrastruktury bylo vynaloženo 404 mil. Kč a na Programy podpory bydlení 281 mil. Kč. První dotační titul byl určen na opravy či modernizace objektů či bytů v majetku žadatele (obce do 3 000 obyvatel), které slouží nebo budou sloužit k nájemnímu bydlení občanů do maximální podlahové plochy bytu 80 m². Program podpora bydlení má podprogramy Podporované byty (Pečovatelství byt a Komunitní dům seniorů), Technická infrastruktura a Bytové domy bez bariér. Cílem podpory byl vznik podporovaných bytů na území České republiky sloužících k poskytování sociálního bydlení pro osoby v ekonomicky neaktivním věku – seniory a pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z jejich nepříznivé sociální situace (věk, zdravotní stav).

5 Výdaje realizované prostřednictvím programového financování

Kapitálové výdaje státního rozpočtu jsou v souladu s ustanovením §12 a souvisejících paragrafů zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, realizovány převážně formou tzv. programového financování. Každý program musí mít kapitolou vypracovanou a Ministerstvem financí schválenou dokumentaci programu obsahující zejména jasně nastavené a zdůvodněné cíle, bilanci potřeb a zdrojů potřebných k jejich efektivnímu dosažení a harmonogram přípravy a realizace. Konkrétní investiční akce uskutečňují oprávnění investoři, resp. subjekty tyto prostředky dále přerozdělující přímým investorům (státní fondy), a to na základě investičních záměrů vypracovaných v souladu s dokumentací příslušného programu a schválených správcem kapitoly, případně poskytovatelem dotace. Rozpočet programu může obsahovat nejen kapitálové, ale i související neinvestiční výdaje potřebné k dosažení stanoveného cíle. Na základě stejného principu mohou být v rozpočtu investiční akce zahrnuty s realizací akce související neinvestiční výdaje.

Ke sledování kapitálových výdajů na programové financování, zpracování dokumentací programů a k vydávání řídicích dokumentů jednotlivých akcí slouží informační systém EDS/SMVS, který je součástí rozpočtového systému.

Ukazatel „*Výdaje na akce programového financování EDS/SMVS celkem*“ patří k údajům sledovaným průřezově přes všechny kapitoly a je uveden v příloze č. 4 zákona o státním rozpočtu, v níž jsou uváděny ukazatele v členění dle kapitol.

Na rok 2021 byly zákonem č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021, ve znění pozdějších předpisů, alokovány pro programové financování výdaje v celkové výši 193,2 mld. Kč. V průběhu roku byly tyto výdaje dále zvýšeny o 11,4 mld. Kč, resp. o 5,9 %, a rozpočet po změnách tak dosáhl částky 204,6 mld. Kč. Po přičtení ostatních zdrojů, zejména nároků z nespotřebovaných výdajů, dosáhly disponibilní zdroje v programovém financování částky 269,9 mld. Kč.

Tabulka č. 84: Výdaje realizované prostřednictvím programového financování (mil. Kč)

		2020	2021				Rozdíl 2021-2020	
		Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost		Plnění v %
Běžné výdaje	Základní rozpočet	30 063	22 476	33 584	33 575	32 039	95,40	1 976
	Posílení rozpočtu rezervním fondem	8	0	0	5	5		-3
	Posílení rozpočtu ost. mimorozpočt. apod. prostředky	1	0	0	1	1		0
	Výdaje kryté nároky	6 446	0	0	8 443	5 147		-1 300
	Celkem běžné výdaje	36 518	22 476	33 584	42 023	37 191	110,74	673
Kapitál. výdaje	Základní rozpočet	113 919	170 761	171 054	171 054	127 625	74,61	13 705
	Posílení rozpočtu rezervním fondem	1 289	0	0	727	726		-564
	Posílení rozpočtu ost. mimorozpočt. apod. prostředky	227	0	0	249	235		8
	Výdaje kryté nároky	35 707	0	0	55 820	30 055		-5 652
	Celkem kapitálové výdaje	151 143	170 761	171 054	227 850	158 641	92,74	7 498
Celkový výsledek	187 661	193 237	204 638	269 873	195 833	95,70	8 172	

Skutečné čerpání za rok 2021 bylo vykázáno v celkové výši 195,8 mld. Kč (včetně nároků z nespotřebovaných výdajů a mimorozpočtových prostředků), z toho 122,5 mld. Kč z tuzemských zdrojů a 73,3 mld. Kč ze zdrojů zahraničních. Z celkové čerpané částky tvořily kapitálové výdaje 158,6 mld. Kč a běžné výdaje 37,2 mld. Kč. Z celkových prostředků, které byly po provedených změnách k dispozici (včetně nároků z nespotřebovaných výdajů), bylo vyčerpáno 72,6 %, u tuzemského financování se jednalo o 70,2 % konečného rozpočtu. Z meziročního hlediska byla realizace projektů programového financování vyšší o 8,2 mld. Kč, tj. o 4,4 %.

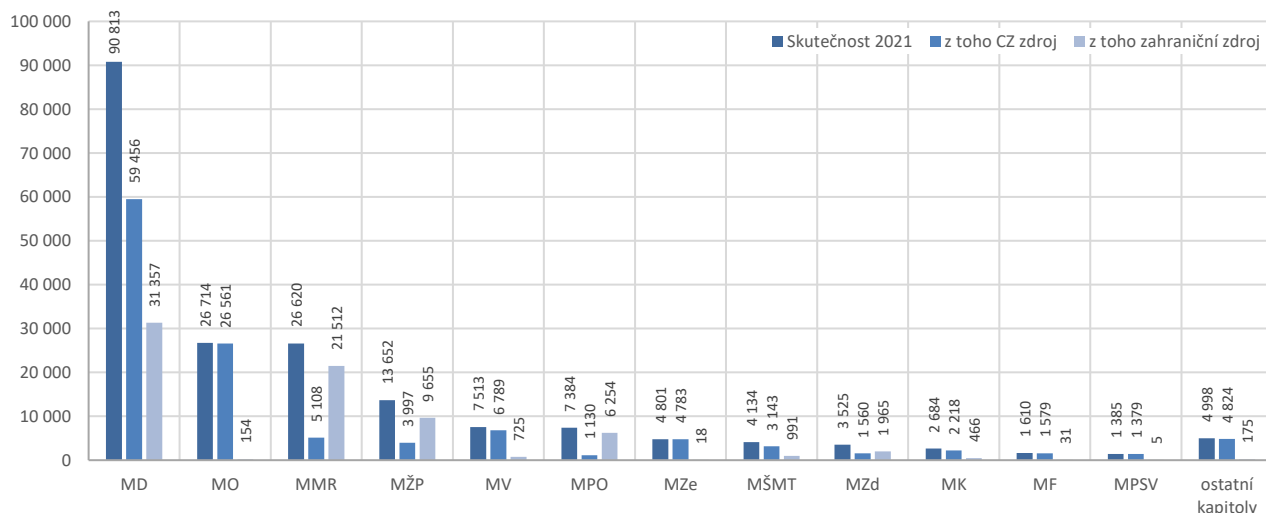
Výrazně nejvyšší podíl na realizovaných výdajích roku 2021 měla kapitola Ministerstvo dopravy, kde byly prostřednictvím programů uskutečněny výdaje v celkové výši 90,8 mld. Kč, z toho 59,5 mld. Kč z tuzemských zdrojů. Dále následují kapitoly Ministerstvo obrany s čerpáním 26,7 mld. Kč, z toho z tuzemských zdrojů 26,6 mld. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj s 26,6 mld. Kč, z toho z tuzemských zdrojů 5,1 mld. Kč, Ministerstvo životního prostředí s 13,7 mld. Kč, z toho z tuzemských zdrojů 4,0 mld. Kč, Ministerstvo vnitra s 7,5 mld. Kč, z toho z tuzemských zdrojů 6,8 mld. Kč a Ministerstvo průmyslu a obchodu s 7,4 mld. Kč, z toho z tuzemských zdrojů 1,1 mld. Kč.

Přehled kapitol s nejvyššími výdaji a agregované výdaje menších kapitol je uveden v následující tabulce a převeden do navazujícího grafu.

Tabulka č. 85: Výdaje kapitol státního rozpočtu realizované prostřednictvím programového financování

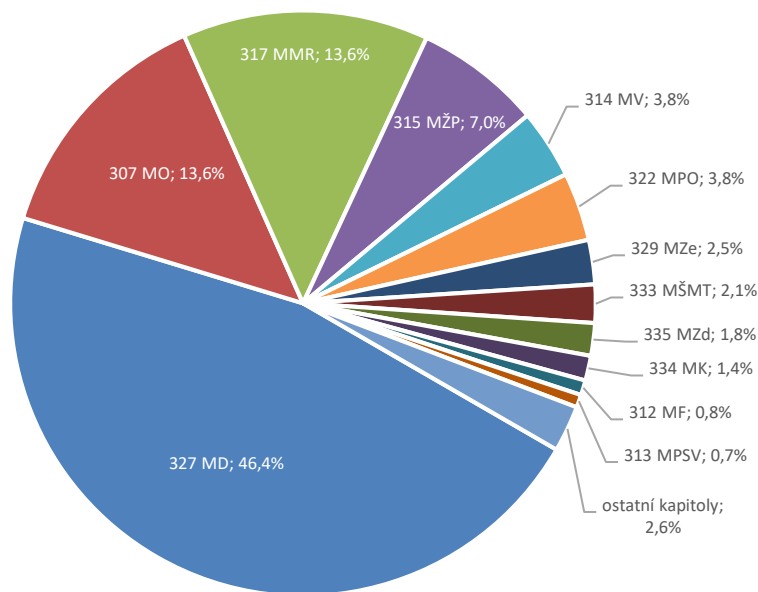
	Skutečnost (údaje v mil. Kč)			Podíl na celku	Podíl na výdajích s CZ zdrojem	Podíl na výdajích se zahr. zdrojem
	Celkem	z toho CZ zdroj	z toho zahr. zdroj			
Ministerstvo dopravy	90 813	59 456	31 357	46,37%	48,53%	42,77%
Ministerstvo obrany	26 714	26 561	154	13,64%	21,68%	0,21%
Ministerstvo pro místní rozvoj	26 620	5 108	21 512	13,59%	4,17%	29,35%
Ministerstvo životního prostředí	13 652	3 997	9 655	6,97%	3,26%	13,17%
Ministerstvo vnitra	7 513	6 789	725	3,84%	5,54%	0,99%
Ministerstvo průmyslu a obchodu	7 384	1 130	6 254	3,77%	0,92%	8,53%
Ministerstvo zemědělství	4 801	4 783	18	2,45%	3,90%	0,02%
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	4 134	3 143	991	2,11%	2,57%	1,35%
Ministerstvo zdravotnictví	3 525	1 560	1 965	1,80%	1,27%	2,68%
Ministerstvo kultury	2 684	2 218	466	1,37%	1,81%	0,64%
Ministerstvo financí	1 610	1 579	31	0,82%	1,29%	0,04%
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 385	1 379	5	0,71%	1,13%	0,01%
Ostatní kapitoly v úhrnu	4 998	4 824	175	2,55%	3,94%	0,24%
Celkem	195 833	122 526	73 306	100,00%	100,00%	100,00%

Graf č. 36: Výdaje kapitol státního rozpočtu realizované prostřednictvím programového financování (mld. Kč)

Z procentuálního vyjádření podílu jednotlivých kapitol na celkové hodnotě průřezového ukazatele „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ vyplývá, že kapitola Ministerstvo dopravy se na celkových realizovaných výdajích podílela ze 46,4 %. Následují Ministerstvo obrany s 13,6 %, Ministerstvo pro místní rozvoj rovněž s 13,6 %, Ministerstvo životního prostředí s 7,0 %, Ministerstvo vnitra s 3,8 % a Ministerstvo průmyslu a obchodu také s 3,8 %. Celkem v roce 2021 realizovalo akce v programovém financování 41 kapitol, přičemž výše uvedených 6 kapitol se na celkovém čerpání podílelo z 88,2 %. Bližší informace o významných programech tří kapitol nejvíce se podílejících na čerpání jsou uvedeny níže.

Graf č. 37: Podíl jednotlivých kapitol na výdajích realizovaných prostřednictvím programového financování (v %)

Klíčovým programem kapitoly **Ministerstvo dopravy**, jejíž celkové čerpání dosáhlo **90,8 mld. Kč**, byl program **127 77 Podpora financování dopravy** členěný na pět podprogramů. Z tohoto programu bylo vynaloženo celkem 90,6 mld. Kč na financování investičních a neinvestičních akcí.

V rámci podprogramu 127 772 Operační program Doprava 2014-2020 - Ministerstvo dopravy byly čerpány prostředky ve výši 0,07 mld. Kč. Konečnými příjemci byly podnikatelské subjekty - právnické osoby. V podprogramu 127 773 Operační program Doprava 2014-2020 – Státní fond dopravní infrastruktury byly čerpány investiční prostředky (prostředky EU) ve výši 16,0 mld. Kč. Tyto prostředky byly použity na velké dopravní stavby, kdy konečnými příjemci byly Ředitelství silnic a dálnic ČR a Správa železnic, s. o. V rámci podprogramu 127 774 Nástroj pro propojení Evropy byly vynaloženy prostředky (prostředky EU) ve výši

5,6 mld. Kč, příjemci dotací v těchto podprogramech byly SFDI a podnikatelské subjekty – právnické osoby. V podprogramu 127 775 Ostatní dotace Státního fondu dopravní infrastruktury byly čerpány investiční prostředky státního rozpočtu ve výši 35,0 mld. Kč na krytí deficitu SFDI (33,1 mld. Kč) a na dotace na projekty spolufinancované z EIB (1,9 mld. Kč). Neinvestiční prostředky byly čerpány ve výši 24,2 mld. Kč. Tyto prostředky byly rovněž použity na krytí deficitu SFDI. V nově založeném podprogramu 127 776 Facilita na podporu oživení a odolnosti bylo vyčerpáno 9,7 mld. Kč na předfinancování projektů zařazených v rámci Národního plánu obnovy do komponenty Udržitelná a bezpečná doprava.

V kapitole **Ministerstvo obrany** bylo financováno celkem 19 programů reprodukce majetku a 1 dotační program, celkové čerpání kapitoly dosáhlo částky **26,7 mld. Kč**.

Nejvýznamněji se na uskutečněných výdajích podílel program 107 08 Strategický program pozemních sil s čerpanou částkou 9,9 mld. Kč. Největší investicí zrealizovanou v tomto programu (čerpání 2,9 mld. Kč) bylo pořízení čtyř baterií protiletadlového raketového systému krátkého dosahu SHORAD. Dále byly v rámci tohoto programu vynakládány prostředky zejména na pořízení samonosných děl ráže NATO 155 mm.

Dalším významným programem je program 107 32 Strategický program udržení a rozvoj schopností vzdušných sil AČR s čerpáním dosahujícím 4,8 mld. Kč obsahující pro vojenské letectvo klíčové akce, které byly zaměřeny zejména na nákup víceúčelových vrtulníků a letadel.

Čerpání nad dvě miliardy korun přesáhl ještě program 107 22 Zajištění kompatibility mobilních komunikačních prostředků velení a řízení pozemních sil AČR s realizací 2,2 mld. Kč, v níž je zásadní akce na pořízení kolových obrněných vozidel Titus.

V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** byly ve sledovaném období vyčerpány finanční prostředky v celkové výši **26,6 mld. Kč**, z toho 25,5 mld. Kč tvořily prostředky určené na financování dotačních akcí. Na realizaci výdajových investičních akcí bylo vynaloženo 1,1 mld. Kč.

Největší objem finančních prostředků byl čerpán v rámci akcí administrovaných v programu 117 03 Integrovaný regionální operační program (IROP), a to ve výši 21,2 mld. Kč. Z tohoto programu byly financovány především projekty zaměřené na oblast dopravy, snížení energetické náročnosti staveb v sektoru bydlení a zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života obyvatel regionů. Obcím bylo z IROP v roce 2021 proplaceno 6,1 mld. Kč, krajům 7,7 mld. Kč.

Nejvýznamnějším národním programem je program 117 82 Podpora rozvoje regionů 2019+, jehož prostřednictvím byly celkově vyčerpány finanční prostředky v objemu 2,8 mld. Kč, což je v meziročním srovnání o 40 % více, než kolik bylo vyčerpáno v roce 2020. Z tohoto programu byly prostředky čerpány na obnovu staveb a zařízení dopravní infrastruktury, rekonstrukci a přestavbu veřejných budov, revitalizaci veřejných ploch aj.

Na cíle související s nápravou škod po řádění tornáda na území Jihomoravského kraje bylo z programu 117 73 Živel vynaloženo 0,3 mld. Kč.

Komentář k opatřením přijatým ke zmírnění šíření nemoci COVID-19 v programovém financování v roce 2021

V souvislosti s řešením epidemie onemocnění COVID-19 byly v roce 2021 v rámci výdajových akcí programového financování čerpány prostředky státního rozpočtu v kapitolách Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra a Národní sportovní agentura.

V kapitole Ministerstvo zdravotnictví byla v rámci programu 135 08 Podpora rozvoje a obnovy materiálně technického vybavení pro řešení krizových situací, konkrétně v podprogramu 135 083 Podpora rozvoje a obnovy materiálně technického vybavení pro řešení krizových situací, realizována akce SZÚ - přístrojová sestava na vyšetřování WGS (COVID-19), kde bylo ze státního rozpočtu čerpáno cca 9 mil. Kč. Cílem akce bylo pořízení přístrojové sestavy na detekci nových variant viru SARS-CoV-2.

V kapitole **Ministerstvo vnitra** byly v souvislosti s řešením pandemie virového onemocnění COVID-19 v roce 2021 čerpány v režimu programového financování prostředky v celkové výši 18,8 mil. Kč na pořízení elektrických vysokozdvíhacích vozíků, gama spektrometru, videokonferenčního setu a posílení konektivity integrované telekomunikační sítě MV (technologická PC, videoservery a směrovače).

Kapitola **Národní sportovní agentura** realizuje v programu **162 01 Rozvoj a obnova materiálně technické základny Národní sportovní agentury** akci Pořízení SW COVID-SPORT s celkovým čerpáním v roce 2021 ve výši 0,1 mil. Kč.

V kapitole **Ministerstvo průmyslu a obchodu** v programu **122 18 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost** bylo identifikačním znakem COVID-19 označeno celkem 17 akcí. Podpořeny byly především akce realizované podnikatelskými subjekty v oblastech rozšíření výroby dezinfekce, ochranných prostředků a zdravotnické techniky.

V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** jsou v programu **117 03 Integrovaný regionální operační program** realizovány s použitím zdrojů nového nástroje REACT-EU dotační projekty zaměřené na pomoc s bojem proti epidemii COVID-19 a zvýšení odolnosti proti obdobným hrozbám.

6 Vyhodnocení souhrnných rozpočtových vztahů k rozpočtu EU a finančních mechanismů

6.1 Výdaje na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie (bez společné zemědělské politiky)

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj pro realizaci politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti, jejichž cílem je snižování rozdílů mezi úrovní regionů a členských států Evropské unie.

Výdaje na financování společných programů České republiky a Evropské unie (bez Společné zemědělské politiky) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2021 stanoveny v celkové výši 107,8 mld. Kč, z toho 4,7 mld. Kč představovaly národní prostředky a 103,1 mld. Kč prostředky s předpokladem krytí z rozpočtu EU. Rozpočet po změnách činil 120,8 mld. Kč, z toho 115,3 mld. Kč (95,5 %) představovaly prostředky z rozpočtu EU a 5,5 mld. Kč představovaly národní prostředky. Schválený rozpočet byl tedy navýšen o 13,0 mld. Kč, když podíl národních prostředků vzrostl o 817,7 mil. Kč a podíl prostředků z rozpočtu EU vzrostl o 12,2 mld. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **111,5 mld. Kč** (včetně NNV), z toho 6,7 mld. Kč činily národní prostředky a 104,8 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU. Skutečné čerpání NNV k 31. 12. 2021 činilo 18,0 mld. Kč.

V rámci **programového období 2004-2013** byly na rok 2021 plánovány výdaje ve výši 149,2 mil. Kč, z toho 63,0 mil. Kč představovaly národní prostředky a 86,2 mil. Kč prostředky s předpokladem krytí z rozpočtu EU. Nejvíce prostředků bylo rozpočtováno v kapitole Ministerstvo životního prostředí na komunitární program Life+ v částce 100,0 mil. Kč (z toho 60,0 mil. Kč národních prostředků a 40,0 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU). Na operační programy nebyly na rok 2021 rozpočtovány žádné výdaje. Vynaloženo bylo 15,7 mil. Kč národních prostředků, jednalo se o čerpání nároků z nespotebovaných výdajů v kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci Regionálních operačních programů a OP Praha Adaptabilita. **Celkem** bylo v rámci tohoto období vynaloženo **390,9 mil. Kč** (z toho 68,4 mil. Kč národních prostředků a 322,6 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU). Skutečné čerpání NNV k 31. 12. 2021 činilo 93,0 mil. Kč. Nejvíce prostředků vynaložila kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v rámci Fondu solidarity v částce 210,8 mil. Kč (vše prostředky z rozpočtu EU) a kapitola Ministerstvo životního prostředí v rámci výše zmíněného komunitárního programu Life+ v částce 64,1 mil. Kč (z toho 25,8 mil. Kč národních prostředků a 38,3 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU).

V rámci **víceletého finančního rámce 2014-2020** bylo ve výdajích schváleného rozpočtu na rok 2021 vyčleněno celkem 91,4 mld. Kč, z toho 4,6 mld. Kč národních prostředků a 86,8 mld. Kč prostředků s předpokládaným krytím příjmy z rozpočtu EU. Nejvíce prostředků bylo rozpočtováno v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ v částce 24,9 mld. Kč, dále OP Doprava 2014+ v částce 19,3 mld. Kč, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ v částce 15,5 mld. Kč, OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ v částce 10,1 mld. Kč, OP Zaměstnanost 2014+ v částce 7,2 mld. Kč, OP Životní prostředí 2014+ v částce 6,3 mld. Kč, komunitárního programu – Nástroj pro propojení Evropy 2014+ v částce 5,4 mld. Kč atd. **Čerpáno** bylo celkem **99,8 mld. Kč** (z toho 6,7 mld. Kč národních prostředků a 93,1 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU). Skutečné čerpání NNV k 31. 12. 2021 činilo 17,9 mld. Kč.

V rámci **operačních programů** čerpala nejvíce kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj ve výši téměř 21,2 mld. Kč (z toho 910,8 mil. Kč národních prostředků a 20,2 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+, dále kapitola Ministerstvo dopravy ve výši

16,2 mld. Kč (z toho 12,3 mil. Kč národních prostředků a 16,2 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Doprava 2014+, dále kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 14,9 mld. Kč (z toho téměř 2,5 mld. Kč národních prostředků a téměř 12,5 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+, kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 14,2 mld. Kč (z toho 101,0 mil. Kč národních prostředků a 14,1 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+, kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 10,7 mld. Kč (z toho téměř 1,8 mld. Kč národních prostředků a téměř 9,0 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Zaměstnanost 2014+, kapitola Ministerstvo životního prostředí ve výši 9,8 mld. Kč (z toho 43,4 mil. Kč národních prostředků a 9,8 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci OP Životní prostředí 2014+ atd. V rámci **komunitárních programů** čerpala nejvíce kapitola Ministerstvo dopravy na Nástroj pro propojení Evropy 2014+ v částce 5,6 mld. Kč (z toho 2,0 mil. Kč národních prostředků a 5,6 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU). Z **ostatních programů** bylo nejvíce prostředků čerpáno v kapitole Ministerstvo vnitra na Fond pro vnitřní bezpečnost 2014+ v částce 235,8 mil. Kč (z toho 54,7 mil. Kč národních prostředků a 181,1 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU) a na Azylový a migrační fond 2014+ v částce 139,5 mil. Kč (z toho 30,3 mil. Kč národních prostředků a 109,2 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU).

V rámci **víceletého finančního rámce 2021-2027** bylo ve výdajích schváleného rozpočtu na rok 2021 vyčleněno celkem 16,2 mld. Kč (vše prostředky z rozpočtu EU). V souvislosti s epidemií COVID-19 a potřebou řešit hospodářské a sociální dopady pandemie vznikl nový nástroj tzv. **Národní plán obnovy (NPO)**, jehož zásadním prvkem je nástroj zvaný **Facilita na podporu oživení a odolnosti**. Na výdajové straně byl rozpočtován v celkové výši 16,2 mld. Kč, z toho 15,0 mld. Kč u kapitoly Ministerstvo dopravy a 1,2 mld. Kč u kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj. Tento nástroj je 100% hrazen příjmy z rozpočtu EU. **Čerpáno** bylo celkem **11,4 mld. Kč**. Nejvíce prostředků směřovalo na NPO Udržitelná a bezpečná doprava v částce 9,7 mld. Kč v kapitole Ministerstvo dopravy a na NPO Ochrana přírody a adaptace na klimatickou změnu v částce 1,5 mld. Kč v kapitole Ministerstvo zemědělství.

Podrobné údaje o schváleném rozpočtu, jeho změnách a čerpání v rámci operačních programů, komunitárních a ostatních programů EU a o nárocích z nespotebovaných výdajů k 31. 12. 2021, vždy v rozdělení na výdaje kryté národními prostředky státního rozpočtu a výdaje kryté příjmy z rozpočtu EU, jsou uvedeny podle víceletých finančních rámců v tabulce č. 87 a podle jednotlivých kapitol v tabulce č. 88.

6.2 Společná zemědělská politika a společná rybářská politika

Společná zemědělská politika (SZP) je financována prostřednictvím Evropského zemědělského fondu rozvoje venkova, který slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny, kvality života ve venkovských oblastech a diversifikace hospodářství venkova, a Evropského zemědělského záručního fondu na financování tržních a dalších opatření.

Výdaje na SZP byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2021 stanoveny v celkovém objemu 33,9 mld. Kč v kapitole Ministerstvo zemědělství. Největší položku tvořily přímé platby, které se vyplácejí na principu předfinancování ze státního rozpočtu a které byly stanoveny v celkové výši 21,6 mld. Kč, z toho 596,3 mil. Kč představovaly národní zdroje a 21,0 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU. Na podporu rozvoje venkova byla rozpočtována částka 12,0 mld. Kč, z toho 4,5 mld. Kč představovaly prostředky státního rozpočtu a 7,5 mld. Kč představovaly prostředky EU. Provádění tržních opatření v rámci společné organizace trhu byla ve státním rozpočtu zahrnuta ve výši 328,7 mil. Kč, z národních zdrojů mělo být čerpáno 172,6 mil. Kč a z rozpočtu EU 156,1 mil. Kč. V rámci SZP bylo v roce 2021 **poskytnuto 38,6 mld. Kč**, vč. použití nároků z nespotebovaných výdajů předchozích let ve výši 13,4 mld. Kč. Z celkové částky představovaly 6,4 mld. Kč národní prostředky a 32,2 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU.

Plnění jednotlivých ukazatelů SZP v roce 2021 je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka č. 86: Společná zemědělská politika (tis. Kč)

Společná zemědělská politika	Rozpočet 2021		Skutečnost 2021		
	schválený	po změnách	celkem	z toho	
				státní rozpočet	nároky
Přímé platby - předfinancování ze SR (prostředky EU)	21 000 000	21 000 000	22 259 698	12 008 124	10 251 575
Přímé platby - doplňkové PVP (prostředky ČR)	596 300	596 300	538 645	520 312	18 333
Program Rozvoj venkova (prostředky ČR)	4 500 000	5 200 462	5 405 879	2 903 438	2 502 441
Program Rozvoj venkova (prostředky EU)	7 500 000	11 000 000	9 563 028	9 557 320	5 708
Společná organizace trhu (prostředky ČR)	172 639	172 639	452 338	52 155	400 182
Společná organizace trhu (prostředky EU)	156 078	156 078	351 145	134 464	216 681
Celkem	33 925 017	38 125 478	38 570 732	25 175 812	13 394 920

Z částky **22,3 mld. Kč** použité na **předfinancování přímých plateb** (vč. nároků) bylo poskytnuto na jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy 11,1 mld. Kč, na platby pro zemědělce dodávající zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí 6,9 mld. Kč, na platby pro mladé zemědělce 124,1 mil. Kč, na dobrovolnou podporu vázanou na produkci 3,8 mld. Kč, na platby kompenzace finanční disciplíny 316,7 mil. Kč a na oddělenou platbu za cukr pro pěstitele cukrové řepy 183 tis. Kč. Pro rok 2021 byly na předfinancování přímých plateb rozpočtovány příjmy z EU ve výši 21,0 mld. Kč, skutečně Ministerstvo zemědělství obdrželo částku téměř 22,0 mld. Kč, tj. plnění příjmů z EU na 104,6 %. **Doplňkové národní platby** na poskytování přechodných vnitrostátních podpor (PVP) dosáhly **538,6 mil. Kč**, z toho 18,3 mil. Kč byly prostředky z nároků z nespotřebovaných výdajů.

V rámci **programu rozvoje venkova** jsou poskytovány platby za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, v oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě podle příslušných právních předpisů. V roce 2021 bylo na SZIF převedeno celkem **15,0 mld. Kč** (vč. 2,5 mld. Kč z nároků z nespotřebovaných výdajů). Z celku 5,4 mld. Kč představovaly národní prostředky a 9,6 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU. Na realizaci programu rozvoje venkova byla poskytnuta z rozpočtu EU pro rok 2021 do příjmů Ministerstva zemědělství částka ve výši 9,1 mld. Kč, tj. 82,3 % rozpočtu po změnách ve výši 11,0 mld. Kč.

V rámci **společné organizace trhu** jsou realizována tržní opatření, stanovená jednotlivými předpisy EU a ČR, která řeší zejména výkyvy poptávky a nabídky trhu. Většina opatření je plně hrazena z rozpočtu EU (např. vývozní subvence, podpora na restrukturalizaci a přeměnu vinic), některá je však nutné spolufinancovat z národních zdrojů (např. zlepšení výroby včelařských produktů a jejich uvádění na trh, ovoce a zelenina do škol, podpora spotřeby školního mléka, apod.). Čerpáno bylo celkem **803,5 mil. Kč**, vč. 616,9 mil. Kč prostředků z nároků z nespotřebovaných výdajů. Z celku 452,3 mil. Kč byly národní prostředky a 351,1 mil. Kč prostředky z rozpočtu EU. Příjmy z rozpočtu EU činily 419,0 mil. Kč.

Společná rybářská politika (SRP) je financována prostřednictvím Evropského námořního a rybářského fondu. Mezi hlavní úkoly a priority této politiky patří např. stanovení pravidel evropského rybolovu, poskytování finančních prostředků a technické podpory iniciativám usilujícím o větší udržitelnost odvětví a omezení dopadů rybolovu na životní prostředí, řízení společné organizace trhu, podpora rozvoje dynamického odvětví akvakultury, řízení rybářské flotily EU apod.

SRP je v ČR realizována prostřednictvím OP Rybářství 2014+ v kapitole Ministerstvo zemědělství. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2021 bylo počítáno s částkou 160,0 mil. Kč, z toho 40,0 mil. Kč činily národní prostředky a 120,0 mil. Kč činily prostředky z rozpočtu EU. **Čerpáno** bylo **200,3 mil. Kč** (49,4 mil. Kč národní prostředky a 150,9 mil. Kč prostředky z rozpočtu EU). Skutečné čerpání NNV k 31. 12. 2021 činilo 70,7 mil. Kč.

Rok 2021 byl šestým rokem čerpání prostředků z OP Rybářství 2014+ a zatím s největším objemem vyčerpaných prostředků. Nejvyšší čerpání proběhlo v opatření 2.2. Produktivní investice do akvakultury a to ve výši cca 87,5 mil. Kč. Druhým nejvíce čerpaným opatřením bylo nové opatření 2.6. Posílení konkurenceschopnosti podniků akvakultury a to ve výši cca 46,3 mil. Kč. Dále byly čerpány mzdové prostředky

pracovníků Řídicího orgánu, kteří pracují na hlavní pracovní poměr a jsou hrazeni plně z prostředků OP Rybářství 2014+.

Podrobné údaje o schváleném rozpočtu, jeho změnách a čerpání v rámci SZP a o nárocích z nespotřebovaných výdajů k 31. 12. 2021, vždy v rozdělení na výdaje kryté národními prostředky státního rozpočtu a výdaje kryté příjmy z rozpočtu EU, jsou uvedeny v tabulce č. 89.

6.3 Finanční mechanismy EHP a Norska, Program švýcarsko-české spolupráce

Česká republika je příjemcem finanční podpory z Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Norských fondů od vstupu do EU a EHP v roce 2004. Hlavními oblastmi podpory jsou: ochrana životního prostředí, boj s organizovaným zločinem a posilování systému justice, zkvalitňování služeb ve zdravotnictví, uchování kulturního dědictví, spolupráce v oblasti výzkumu, rozvoj občanské společnosti, zlepšování situace ohrožených skupin obyvatel, atd. Na rok 2021 byly plánovány výdaje pouze na třetí grantové období finančních mechanismů EHP a Norska (2014 – 2021) ve výši 542,1 mil. Kč, z toho 118,4 mil. Kč představovaly národní prostředky a 423,7 mil. Kč prostředky kryté příjmy z finančních mechanismů EHP a Norska na principu předfinancování z příslušných kapitol státního rozpočtu. Oproti druhému grantovému období (2009 – 2014), které bylo v roce 2018 ukončeno, je ve třetím grantovém období ČR zavázána zajistit z národních zdrojů 15% spolufinancování všech výdajů na úrovni jednotlivých programů. Tento fakt má vliv na výši prostředků určených na spolufinancování ze státního rozpočtu.

Rozpočtovaná částka odpovídala tomu, že od roku 2020 došlo k postupnému nárůstu čerpání prostředků finančních mechanismů EHP a Norska (2014 – 2021) v souvislosti se zahájením realizace předem definovaných projektů a projektů vybraných v rámci otevřených výzev ve všech programech. Pokračovalo také čerpání finančních prostředků na technickou asistenci a řízení jednotlivých programů a na bilaterální spolupráci mezi ČR a zeměmi EHP.

V Programu švýcarsko-české spolupráce v roce 2021 již neprobíhaly žádné transfery a byly čerpány pouze prostředky z nároků z nespotřebovaných výdajů (1,1 mil. Kč) v rámci programu INOSTART, který je zaměřen na poskytování zajištěných úvěrů pro inovativní malé a střední podnikatele.

V roce 2021 bylo na uvedené nástroje pomoci **čerpáno celkem 571,6 mil. Kč**, tj. 105,4 % rozpočtu po změnách. Z celku 146,1 mil. Kč připadlo na národní prostředky a 425,5 mil. Kč na prostředky z obou nástrojů. Skutečné čerpání NNV k 31. 12. 2021 činilo 203,0 mil. Kč. Výrazné zvýšení čerpání v porovnání s předešlými roky je způsobeno akcelerací realizace jednotlivých programů a projektů po ukončení většiny plánovaných otevřených výzev, přestože realizace byla i v roce 2021 stále částečně negativně ovlivněna epidemií COVID-19.

Údaje o rozpočtu, jeho změnách a čerpání a údaje o nárocích z nespotřebovaných výdajů k 31. 12. 2021, týkající se finančních mechanismů EHP/Norsko a Programu švýcarsko-české spolupráce, podle jednotlivých kapitol jsou uvedeny v tabulce č. 90.

Tabulka č. 87: Výdaje na financování společných programů EU a ČR (bez SZP) dle víceletých finančních rámců v roce 2021 (tis. Kč) – 2 strany

Název	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotebovaných výdajů k 1.1.2021			Skutečné čerpání nároků z nespotebovaných výdajů k 31.12.2021			Stav nároků z nespotebovaných výdajů k 1.1.2022			
	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	
03200 OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost										2	9	11				2	9	11	
03300 OP Lidské zdroje a zaměstnanost										38 882		38 882							
03600 Integrovaný operační program										308 797	129 734	438 531				31 257	129 734	160 991	
03701 OP Technická pomoc - MMR										8 089		8 089							
03800 Regionální operační programy									15 677		15 677	499 395		499 395	15 677	483 717		483 717	
03900 OP Praha Konkurenceschopnost										24 592		24 592				24 592		24 592	
04000 OP Praha Adaptabilita							20		20	106		106	20		20	85		85	
04100 OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS - MMR										67 042		67 042							
04101 OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS ČR - Bavorsko										871		871							
04601 Jiné programy/projekty EU - EURES/T										4 237	23 453	27 689				4 237	23 453	27 689	
04602 Jiné programy/projekty EU - EMCDDA	1 146		1 146	1 146		1 146	1 146	1 146	2 292										
04603 Jiné programy/projekty EU - Veterinární opatření		35 000	35 000		35 000	35 000		33 415	33 415			136		136			1 721	1 721	
04604 Jiné programy/projekty EU - Evropská migrační síť	190	2 905	3 095	190	2 905	3 095	109	2 630	2 739	1 000	4 228	5 228	24	1 025	1 049	1 072	4 322	5 394	
04605 Jiné programy/projekty EU - IEE/CA									45		45								
04606 Jiné programy/projekty EU - Samostatné granty EK									4 914	4 914	3 830	1 246	5 077	0	0	3 830	1 254	5 085	
04608 Jiné programy/projekty EU - Konference, semináře												2		2					
04701 KP Progress										11 427		507		11 935		11 427	507	11 935	
04703 KP Life+	60 000	40 000	100 000	60 000	40 000	100 000	25 842	38 280	64 122	99 453	113 099	212 551	19 843	17 466	37 309	133 611	117 401	251 012	
04706 KP Connect										409		457		866		409	457	866	
04710 KP Eurostar	750	250	1 000	750	250	1 000	24 042	8 014	32 056	46 432	15 045	61 477	23 292	7 764	31 056	23 140	7 281	30 421	
04711 KP Občanská spravedlnost, Civil Justice										325		556		881		325	556	881	
04712 KP Trestní spravedlnost, Crime Justice										150		479		628		150	479	628	
04716 KP Kooperační program s EUIPO		6 400	6 400		6 400	6 400			5 663	5 663									
04717 KP Evropa pro občany	43		43	43		43			338	338	32	461		493	179	179	75	282	356
04719 KP Erasmus									370	370	226		226			226		226	
04726 Solidarita a řízení migračních toků EIF												25		25				25	
04741 KP ICT PSP										98		53		150		98	53	150	
04742 KP Justice							15	46	61	1 619	5 098	6 717	15	46	61	1 604	5 052	6 656	
04743 KP Rights, Equality and Citizenship									147	147							100	100	
04746 KP Hercule	826	1 653	2 479	826	1 653	2 479	1 393	5 571	6 964	1 667	6 711	8 378	1 393	5 571	6 964	826	2 479	3 306	
04749 KP Civilní ochrana	49	0	49	84	311	395	106	2 020	2 126	190	688	878	34	637	671	167	244	412	
04800 Twinning out									9 236	9 236		190		190				263	
04900 Fond solidarity		0	0		430 822	430 822			210 755	210 755								220 067	
Období 2004-2013	63 004	86 208	149 212	63 039	517 341	580 380	68 351	322 591	390 941	1 118 869	302 178	1 421 047	60 298	32 688	92 986	720 850	515 740	1 236 589	

Nástroj	Název	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2021			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2021			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2022		
		podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem
10100	OP Rybářství 2014+	40 000	120 000	160 000	40 000	120 000	160 000	49 380	150 944	200 325	54 120	70 435	124 555	17 380	53 355	70 735	44 721	39 434	84 155
10200	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	56 237	10 000 000	10 056 237	55 130	14 000 000	14 055 130	100 976	14 123 756	14 224 733	1 935 195	4 302 626	6 237 821	48 726	2 762 943	2 811 669	1 888 830	4 175 933	6 064 764
10300	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+	2 261 707	13 246 930	15 508 637	2 376 503	12 859 552	15 236 055	2 517 368	12 787 497	15 304 865	465 153	4 345 224	4 810 377	358 482	3 074 344	3 432 826	320 361	4 397 782	4 718 143
10400	OP Zaměstnanost 2014+	1 083 854	6 068 158	7 152 011	1 698 454	8 307 779	10 006 233	1 981 739	9 804 923	11 786 662	631 434	3 712 629	4 344 062	389 986	2 200 432	2 590 418	344 891	2 201 568	2 546 459
10501	OP Doprava - ERDF 2014+		5 351 690	5 351 690		5 351 690	5 351 690		5 034 373	5 034 373		28 634	28 634		230 000	230 000		547 317	547 317
10502	OP Doprava - CF 2014+	11 830	13 927 937	13 939 767	11 830	13 927 937	13 939 767	12 312	11 153 870	11 166 182	15 588	2 364 373	2 379 961	1 947	1 257 904	1 259 851	14 863	4 935 705	4 950 568
10601	OP Životní prostředí - ERDF 2014+	29 618	1 020 906	1 050 524	68 146	1 766 737	1 834 883	89 772	2 144 655	2 234 427	136 286	959 503	1 095 789	56 576	761 054	817 630	120 928	461 982	582 910
10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	130 026	5 169 386	5 299 412	241 930	7 446 167	7 688 097	252 027	7 968 502	8 220 529	479 869	3 270 068	3 749 937	119 396	2 558 395	2 677 791	454 102	2 861 454	3 315 556
10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	451 308	24 451 053	24 902 361	365 416	24 328 018	24 693 434	1 265 826	21 849 354	23 115 180	4 748 661	2 735 468	7 484 129	1 064 931	1 419 215	2 484 146	3 730 306	5 156 906	8 887 211
10701	Integrovaný regionální operační program REACT-EU 2014+		0	0	82 499	807 086	889 585	39 534	526 039	565 573				5 646	116	5 763	153 948	281 407	435 355
10800	OP Praha - půl růstu ČR 2014+		704 761	704 761		704 761	704 761		703 881	703 881		855 071	855 071		703 881	703 881		855 951	855 951
10901	OP Technická pomoc - MMR 2014+	252 539	500 000	752 539	123 539	500 000	623 539	99 850	565 815	665 664	96 955	828 590	925 545	33 974	195 881	229 851	119 908	758 600	878 507
10902	OP Technická pomoc Auditní orgán 2014+	24 586	110 583	135 169	24 586	110 583	135 169	27 578	157 671	185 249	22 190	185 333	207 523	15 400	89 780	105 180	18 397	133 701	152 098
10903	OP Technická pomoc Platební a certifikační orgán 2014+	5 361	28 519	33 879	5 361	28 519	33 879	6 761	38 754	45 515	5 605	39 922	45 527	3 972	19 979	23 951	3 925	28 099	32 024
10904	OP Technická pomoc CKB AFCOS 2014+	1 234	6 995	8 229	1 234	6 995	8 229	1 122	6 358	7 480	355	2 001	2 356	109	620	730	466	2 638	3 105
10905	OP Technická pomoc - Ostatní 2014+	1 804	9 675	11 480	1 804	9 675	11 480	1 625	9 208	10 833	5 304	31 505	36 809	644	3 648	4 291	5 464	31 859	37 323
11000	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A - Technická pomoc 2014+	79 084	30 000	109 084	79 084	30 000	109 084	74 197	36 952	111 150	73 987	134 581	208 568	13 474	10 122	23 596	78 874	127 629	206 503
11001	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-PI 2014+	1 616	4 132	5 748	1 665	2 690	4 355	2 886	8 967	11 853	9 642	22 241	31 883	2 768	8 099	10 866	6 831	14 749	21 580
11002	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-SI 2014+	100		100	100		100				1 301	1 004	2 305				1 400	1 000	2 400
11003	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Rk 2014+	4 017	2 097	6 114	4 000	2 000	6 000	347		347	4 384	12 553	16 936	347		347	8 017	14 443	22 460
11004	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Bv 2014+	7 689	7 405	15 094	7 000	3 500	10 500	2 002	1 115	3 118	5 693	28 131	33 825	1 885	1 115	3 000	10 691	30 516	41 207
11005	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+	1 716	3 292	5 009	1 716	3 292	5 009	360	1 084	1 443	8 012	20 908	28 920	261	525	786	7 578	16 148	23 726
11100	OP nadnárodní spolupráce - Technická pomoc 2014+		2 000	2 000		0	0		119	119	217	8 895	9 112		119	119	217	8 775	8 992
11101	OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+	3 850		3 850	1 300		1 300	417		417	5 844	40 772	46 617	417		417	6 617	40 142	46 759
11102	OP nadnárodní spolupráce Danube 2014+	2 617	4 814	7 431	867	4 814	5 681	253	1 434	1 687	6 569	12 256	18 825	175	993	1 168	7 165	15 535	22 700
11200	OP meziregionální spolupráce 2014+	3 332	748	4 080	132	748	880	39	220	258	3 861	1 721	5 583				3 955	2 250	6 204
12000	Jiné EU 2014+	2 940	15 368	18 308	2 716	14 270	16 986	2 671	20 098	22 768	5 418	14 582	20 000	441	5 562	6 003	5 463	20 206	25 670
12001	Jiné EU - Fond pro vnitřní bezpečnost 2014+	67 140	335 089	402 229	11 860	184 341	196 201	57 612	191 038	248 650	60 852	57 472	118 325	46 068	27 452	73 520	15 100	49 540	64 640
12002	Jiné EU - Azylový a migrační fond 2014+	38 643	168 934	207 577	41 724	178 148	219 872	30 325	110 279	140 604	28 714	58 911	87 626	13 143	16 307	29 450	40 064	125 994	165 558
12003	Jiné EU - Operační program Potravinové a materiální pomoci 2014+	5 244	29 715	34 959	5 244	29 715	34 959	11 460	65 041	76 501	10 453	59 246	69 699	6 825	38 675	45 500	4 203	23 726	27 929
12004	Jiné EU - Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci 2014										19	26 224	26 243				19	26 224	26 243
12005	Jiné EU - zahraniční rozvojová spolupráce s EK 2014+	0	25 202	25 202	800	25 202	26 002	402	15 438	15 840		17 151	17 151		715	715	398	26 579	26 977
12101	KP - Nástroj pro propojení Evropy 2014+	1 794	5 423 396	5 425 189	1 794	5 423 396	5 425 189	2 025	5 586 177	5 588 202	5 021	365 080	370 102	1 361	211 578	212 939	4 790	237 357	242 147
12103	KP COSME 2014+	19 033		19 033	19 033		19 033	18 277		824		824					1 581		1 581
12104	KP Horizont 2020 2014+	15 752	19 893	35 645	16 781	20 143	36 924	15 693	21 700	37 392	2 225	18 160	20 385	774	5 074	5 848	3 403	20 339	23 742
12105	KP Program pro zaměstnanost a sociální inovace (EASI)	50	450	500	62	450	512	3 312	9 263	12 574	5 808	7 893	13 701	3 298		3 298	2 558	8 328	10 886
12106	KP Statistický program ES 2014+	4 605	14 995	19 600	4 605	14 995	19 600	5 346	12 648	17 994	2 848	9 211	12 059	1 607	2 768	4 375	2 107	13 511	15 617
12107	KP Customs 2020	23		23	101		101	164	164	328	76	2 127	2 203	72	95	167	13	2 042	2 055
12108	KP Erasmus +	0	0	0	823	0	823	785	3 029	3 814	446	4 404	4 850	259	259	483	3 356	3 839	
12109	KP 3. Akční program v oblasti zdraví	645	972	1 617	645	972	1 617	58	2 204	2 262	436	375	810	21	96	117	1 023	1 911	2 934
12200	Program ELENA (Horizont 2020)								54	54									
Všechny finanční rámce 2014-2020		4 609 993	86 805 094	91 415 088	5 298 484	96 214 174	101 512 658	6 674 500	93 112 622	99 787 122	8 839 364	24 655 282	33 494 646	2 210 106	15 661 103	17 871 208	7 433 658	27 700 134	35 133 792
14900	Integrovaný regionální operační program 2021+	0	0	0	50 000	0	50 000										50 000	0	50 000
15001	OP Technická pomoc - MMR 2021+	0	0	0	71 000	0	71 000										71 000	0	71 000
15201	Programy nadnárodní spolupráce - Technická pomoc 2021+	0	0	0	2 000	0	2 000										2 000	0	2 000
15202	Program nadnárodní spolupráce Central Europe 2021+	0	0	0	2 550	0	2 550										2 550	0	2 550
15203	Program nadnárodní spolupráce Danube 2021+	0	0	0	1 750	0	1 750										1 750	0	1 750
15300	Programy meziregionální spolupráce 2021+	0	0	0	3 200	0	3 200										3 200	0	3 200
16802	Program pro jednotný trh - Statistický program ES 2021+							1 825	1 825										
17000	Národní plán obnovy - Nástroj pro oživení a odolnosti (RRF)		16 200 000	16 200 000	0	0	0	0	0	0									
17011	NPO Digitální služby občanům a firmám	0	0	0	94 000	0	94 000	64 342	64 342								29 658	29 658	
17012	NPO Digitální systémy státní správy	0	0	0	256 970	0	256 970	35 365	35 365								221 605	221 605	
17016	NPO Zrychlení a digitalizace stavebního řízení	0	0	0	1 200 000	0	1 200 000												

Tabulka č. 88: Výdaje na financování společných programů EU a ČR (bez SZP) dle kapitol v roce 2021 (tis. Kč) – 4 strany

Kapitola	Období/Víceletý finanční rámec	Nástroj	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2021			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2021			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2022		
			podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem
KPR	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10601		3 491	3 491		3 491	3 491		605	605		7 969	7 969		605	605		10 855	10 855
		Výsledek		3 491	3 491		3 491	3 491		605	605		7 969	7 969		605	605		10 855	10 855
UV ČR	Období 2004-2013	04602		1 146	1 146		1 146	1 146		1 146	1 146		2 292	2 292						
		04717		43	43		43	43		338	338		32	461	493		179	179	75	282
		Výsledek		1 189	1 189		1 189	1 189		1 484	2 630		32	461	493		179	179	75	282
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10400		541	541		541	541		541	4 043		15 116	19 160	9 782	40 520	50 302	3 570	15 116	18 687
		10602		1 707	9 673	11 380	1 707	9 673	11 380	1 799	10 194	11 994	3 176	18 000	21 176	1 799	10 194	11 994	3 084	17 479
		10905		506	2 865	3 370	506	2 865	3 370	640	3 627	4 267	940	5 395	6 335	360	2 040	2 399	780	4 486
		11102											15	84	98					
		Výsledek		2 754	12 538	15 291	2 754	12 538	15 291	6 482	28 938	35 420	13 914	63 998	77 912	5 729	27 351	33 080	10 145	47 369
	Víceletý finanční rámec 2021-2027	18000											147	147						1 560
		19500		0	0		308	2 411	2 719	291	2 231	2 521								17
		Výsledek		0	0		308	2 411	2 719	291	2 378	2 669								17
MZV	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10602		0	0		1 352	1 202	2 554	1 352	1 202	2 554								17
		12001								30	89	119								535
		12005		0	25 202	25 202	800	25 202	26 002	402	15 438	15 840								398
		Výsledek		0	25 202	25 202	2 152	26 404	28 557	1 784	16 729	18 513								933
	Víceletý finanční rámec 2021-2027	17012			0		251 970	251 970		35 365	35 365									216 605
		Výsledek		0	0		251 970	251 970		35 365	35 365									216 605
MO	Období 2004-2013	04719								370	370									216 605
		Výsledek								370	370									216 605
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10300		43	242	285	43	242	285	68	384	452	4 431	25 108	29 538	28	158	186	2 502	14 181
		10400		4 322	13 654	17 976	4 391	14 342	18 734	3 426	11 878	15 305	3 877	10 235	14 112	691	2 308	2 999	4 843	12 699
		10602		3 177	30 012	33 188	16 508	30 012	46 520	39 596	133 016	172 612	38 043	123 320	161 363	28 389	111 411	139 800	14 946	20 291
		10700											1 500	3 500	5 000					35 237
		Výsledek		7 542	43 907	51 449	20 942	44 596	65 538	43 090	145 279	188 369	47 851	162 163	210 014	29 107	113 877	142 985	22 291	47 171
KVOP	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10400		189	1 071	1 260	189	1 071	1 260	130	739	869	96	546	642				155	878
		10700											109	461	571					1 033
		Výsledek		189	1 071	1 260	189	1 071	1 260	130	739	869	206	1 007	1 213				155	878
MF	Období 2004-2013	04746		826	1 653	2 479	826	1 653	2 479	1 393	5 571	6 964	1 580	6 360	7 940	1 393	5 571	6 964	826	2 479
		Výsledek		826	1 653	2 479	826	1 653	2 479	1 393	5 571	6 964	1 580	6 360	7 940	1 393	5 571	6 964	826	2 479
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10400		464	700	1 164	464	700	1 164	817	1 208	2 025	6 689	21 763	28 452	679	1 018	1 697	6 336	21 255
		10601		10 078	6 718	16 796	18 548	6 718	25 266	9 787	6 525	16 312	2 986	7 964	10 950	1 589	4 239	5 828	11 747	8 157
		10602		12 000	8 000	20 000	6 500	8 000	14 500										6 500	8 000
		10902		24 586	110 583	135 169	24 586	110 583	135 169	27 578	157 671	185 249	22 190	185 333	207 523	15 400	89 780	105 180	18 397	133 701
		10903		5 361	28 519	33 879	5 361	28 519	33 879	6 761	38 754	45 515	5 605	39 922	45 527	3 972	19 979	23 951	3 925	28 099
		10904		1 234	6 995	8 229	1 234	6 995	8 229	1 122	6 358	7 480	355	2 001	2 356	109	620	730	466	2 638
		12000											89	89						89
		12001		2 999	9 370	12 369	2 999	9 370	12 369	2 901	9 858	12 759	131	3 749	3 881		1 110	1 110	229	3 261
		12002			354	354		354	354		1 094	1 094		3 316	3 316		1 024	1 024		2 577
		12107		23		23	101		164	164	328	76	2 127	2 203	72	95	167	13	2 042	
		Výsledek		56 744	171 239	227 984	59 793	171 239	231 032	49 130	221 632	270 762	38 032	266 265	304 297	21 822	117 864	139 686	47 613	209 820
MPSV	Období 2004-2013	03200											2	9	11					9
		03600											31 257	129 734	160 991					160 991
		04601											4 237	23 453	27 689					27 689
		04606											3 830	1 242	5 072					5 072
		04701											11 427	507	11 935					11 935
		04743											147	147						100
		Výsledek											147	147	50 753	154 946	205 698			50 753
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10400		948 219	5 036 441	5 984 660	1 561 523	7 754 441	9 315 964	1 771 490	8 973 192	10 744 682	329 934	2 456 985	2 786 919	269 666	1 704 544	1 974 210	119 198	1 234 981
		10601		7 223	0	7 223	10 100	1 918	12 017	5 817	3 917	9 734	3 167	2 111	5 278	3 167	2 111	5 278	7 450	
		10602		31 668		31 668	31 668		31 668				3 857	7	3 864				35 525	
		10700											18 590	0	18 590				18 590	
		10905		339	1 919	2 258	339	1 919	2 258	417	2 364	2 781	2 578	14 606	17 184	116	657	773	2 499	
		12000											3 701	5 606	9 307				3 701	
		12003		5 244	29 715	34 959	5 244	29 715	34 959	11 460	65 041	76 501	10 453	59 246	69 699	6 825	38 675	45 500	4 203	
		12004											19	26 224	26 243				19	
		12105		50	450	500	62	450	512	3 312	9 263	12 574	5 808	7 893	13 701	3 298	3 298	2 558	8 328	
		Výsledek		992 742	5 068 526	6 061 268	1 608 934	7 788 444	9 397 378	1 792 495	9 053 777	10 846 272	378 106	2 572 678	2 950 784	283 072	1 745 987	2 029 059	193 743	1 313 145

Kapitola	Období/Víceletý finanční rámec	Nástroj	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2021			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2021			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2022				
			podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem		
MV	Období 2004-2013	04604		Jiné programy/projekty EU - Evropská migrační síť	190	2 905	3 095	190	2 905	3 095	109	2 630	2 739	1 000	4 228	5 228	24	1 025	1 049	1 072	4 322	5 394
		04726		Solidarita a řízení migračních toků EIF											25	25					25	25
		04749		KP Civilní ochrana	49	0	49	84	311	395	106	2 020	2 126	190	688	878	34	637	671	167	244	412
		Výsledek			239	2 905	3 144	274	3 216	3 490	215	4 650	4 865	1 190	4 941	6 132	58	1 662	1 720	1 240	4 592	5 831
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10300		OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+	102	576	678	102	576	678	163	843	1 005	176	837	1 013	117	581	697	115	571	686
		10400		OP Zaměstnanost 2014+	45 258	145 132	190 391	45 200	146 987	192 187	35 212	147 963	183 175	47 751	129 049	176 800	8 081	37 278	45 360	56 544	123 260	179 805
		10601		OP Životní prostředí - ERDF2014+	12 318	10 697	23 014	30 982	14 937	45 919	41 319	21 501	62 819	21 783	10 711	32 494	21 751	11 075	32 826	11 953	9 733	21 686
		10602		OP Životní prostředí - CF 2014+	52 652	91 515	144 167	61 617	42 264	103 881	73 685	45 580	119 265	28 674	64 847	93 521	19 674	12 429	32 104	14 859	55 896	70 754
		10700		Integrovaný regionální operační program 2014+	25 046	474 150	499 196	24 971	397 904	422 874	40 763	238 600	279 364	190 649	137 011	327 660	40 315	62 905	103 221	172 182	286 704	458 886
		10701		Integrovaný regionální operační program REACT-EU 2014+	0	0	0	67 094	276 406	343 501	29 753	191 776	221 529									122 060
		11001		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-PI 2014+	116	4 132	4 248	165	2 690	2 855	1 651	8 967	10 618	5 711	21 241	26 952	1 533	8 099	9 631	2 635	13 749	16 384
		11002		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-SI 2014+										1	4	5						
		11003		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-RK 2014+	17	97	114	0	0	0				158	885	1 044				158	885	1 044
		11004		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-BV 2014+	689	3 905	4 594	0	0	0	197	1 115	1 312	536	3 038	3 575	197	1 115	1 312	339	1 923	2 263
		11005		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+							7	41	49	1 742	6 687	8 429	7	41	49	7	40	47
		12000		Jiné EU 2014+	853	3 341	4 195	629	2 242	2 872	584	10 157	10 741	1 717	7 226	8 943	441	3 980	4 421	1 762	10 230	11 992
		12001		Jiné EU - Fond pro vnitřní bezpečnost 2014+	64 141	325 719	389 860	8 860	174 971	183 831	54 681	181 091	235 772	60 156	51 558	111 714	46 038	26 253	72 291	14 335	44 203	58 538
		12002		Jiné EU - Azylový a migrační fond 2014+	38 643	168 580	207 222	41 724	177 794	219 518	30 325	109 185	139 510	28 714	55 595	84 309	13 143	15 283	28 425	40 064	122 917	162 981
		12104		KP Horizont 2020 2014+	0	0	0	28	28	28	26	2 678	2 705		2 059	2 059		664	664	1	1 315	1 317
		12108		KP Erasmus +								673	673		817	817		259	259		1 092	1 092
		Výsledek			239 834	1 227 844	1 467 679	281 371	1 236 772	1 518 143	308 367	960 172	1 268 538	387 768	491 566	879 334	151 297	179 964	331 261	352 384	757 148	1 109 532
	Víceletý finanční rámec 2021-2027	18800		Azylový, migrační a integrační fond (AMIF) 2021+	0	0	0	1	1	1										1	1	
		18900		Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF) 2021+	0	0	0	362	54	416										362	1 509	1 872
		Výsledek			0	0	0	363	54	417										363	1 509	1 873
MŽP	Období 2004-2013	04703		KP Life+	60 000	40 000	100 000	60 000	40 000	100 000	25 842	38 280	64 122	99 453	113 099	212 551	19 843	17 466	37 309	133 611	117 401	251 012
		04890		Twinning out								6 539	6 539		190	190					263	263
		Výsledek			60 000	40 000	100 000	60 000	40 000	100 000	25 842	44 819	70 661	99 453	113 289	212 741	19 843	17 466	37 309	133 611	117 664	251 275
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10300		OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+										1 250	23 500	24 750				1 250	23 500	24 750
		10400		OP Zaměstnanost 2014+	1 756	7 419	9 175	1 756	7 419	9 175	2 843	11 853	14 696	11 120	48 520	59 640	2 380	9 782	12 162	10 033	44 086	54 120
		10601		OP Životní prostředí - ERDF2014+		1 000 000	1 000 000		1 730 000	1 730 000	24 579	2 096 092	2 120 671	107 275	917 003	1 024 279	24 579	730 965	755 544	82 697	413 330	496 226
		10602		OP Životní prostředí - CF 2014+	20 000	5 000 000	5 020 000	20 000	7 270 000	7 290 000	18 787	7 668 021	7 686 809	93 575	2 422 620	2 516 195	7 615	2 338 490	2 346 105	94 221	2 157 065	2 251 285
		10700		Integrovaný regionální operační program 2014+							48 785	62 942	111 727	78 561	223 849	302 410	48 785	62 942	111 727	29 776	160 907	190 683
		10905		OP Technická pomoc - Ostatní 2014+	450	2 000	2 450	450	2 000	2 450	307	1 740	2 047	744	4 214	4 958	168	951	1 119	900	4 550	5 449
		11001		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-PI 2014+	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 235	3 931	1 235	3 931	1 000	4 931	1 235	1 235	4 196	1 000	5 196	
		11002		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-SI 2014+	100	100	100	100	100	100	1 000	1 000	2 300	1 300	1 000	2 300	1 000	1 000	1 400	1 000	2 400	
		11003		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-RK 2014+	4 000	2 000	6 000	4 000	2 000	6 000	347	347	4 225	11 667	15 893	347	347	7 859	13 557	21 417		
		11004		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-BV 2014+	7 000	3 500	10 500	7 000	3 500	10 500	1 806	1 806	5 157	25 093	30 250	1 688	1 688	10 352	28 593	38 945		
		11005		Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+	1 400	1 500	2 900	1 400	1 500	2 900	168	168	5 439	11 762	17 201	168	168	6 607	12 899	19 506		
		11101		OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	417	417	4 226	36 247	40 473	417	4 999	35 617	40 616			
		11102		OP nadnárodní spolupráce Danube 2014+	600	3 300	3 900	600	3 300	3 900	131	739	870	3 032	11 833	14 865	124	702	826	3 498	14 377	17 875
		11200		OP meziregionální spolupráce 2014+										600	600					600	600	
		12000		Jiné EU 2014+								123	123							52	52	
		12104		KP Horizont 2020 2014+										910	910					910	910	
		Výsledek			38 106	6 019 719	6 057 825	38 106	9 019 719	9 057 825	99 404	9 841 510	9 940 914	321 345	3 738 310	4 059 655	87 506	3 143 831	3 231 337	259 298	2 910 732	3 170 030
MMR	Období 2004-2013	03300		OP Lidské zdroje a zaměstnanost																	38 882	38 882
		03600		Integrovaný operační program											277 540						277 540	
		03701		OP Technická pomoc - MMR											8 089						8 089	
		03800		Regionální operační programy							15 677		15 677	499 395		15 677			483 717		483 717	
		03900		OP Praha Konkurenceschopnost											24 592						24 592	
		04000		OP Praha Adaptabilita							20		20	106		20			85		85	
		04100		OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EUS - MMR											67 042							
		04101		OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EUS ČR - Bavorsko											871							
		Výsledek									15 698	15 698	916 517	916 517	15 698	15 698	508 395	508 395	508 395	508 395	50	

Kapitola	Období/Víceletý finanční rámec	Nástroj	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2021			Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2021			Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2022				
			podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem		
			MPO	Období 2004-2013	04605	Jiné programy/projekty EU - IEE/CA						45	45									
		04606	Jiné programy/projekty EU - Samostatné granty EK						4 914	4 914				5	5		0	0		12	12	
		Výsledek							4 959	4 959				5	5		0	0		12	12	
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10200	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	56 237	10 000 000	10 056 237	55 130	14 000 000	14 055 130	100 976	14 123 756	14 224 733	1 933 195	4 300 626	6 233 821	48 726	2 762 943	2 811 669	1 886 830	4 173 933	6 060 764	
		10300	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+	3 124	8 282	11 406	4 160	11 028	15 188	3 144	8 333	11 477	2 657	17 492	20 148	127	336	463	3 615	19 857	23 471	
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	262	515	777	1 215	4 539	5 754	3 591	13 098	16 689	8 139	47 465	55 604	2 471	8 792	11 263	5 763	38 906	44 669	
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	0	0	0	25 595	48 163	73 758	32 673	29 791	62 464	47 598	40 778	88 376	7 806	7 807	15 613	40 519	59 150	99 670	
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+										3 340	14 113	17 453				3 340	14 113	17 453	
		10905	OP Technická pomoc - Ostatní 2014+										392	2 221	2 613				392	2 221	2 613	
		11102	OP nadnárodní spolupráce Danube 2014+	267	1 514	1 781	267	1 514	1 781	123	694	817	60	339	399	51	291	342	204	1 158	1 363	
		11200	OP meziregionální spolupráce 2014+	132	748	880	132	748	880	39	220	258	304	1 721	2 025				397	2 250	2 646	
		12103	KP COSME 2014+	19 033		19 033	19 033		19 033	18 277									1 581		1 581	
		12104	KP Horizont 2020 2014+										407									
		12200	Program ELENA (Horizont 2020)										54	54								
		Výsledek		79 056	10 011 058	10 090 114	105 532	14 065 992	14 171 524	158 823	14 176 354	14 335 176	1 996 508	4 424 755	6 421 263	59 181	2 780 170	2 839 351	1 942 641	4 311 589	6 254 230	
MD	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	0	0	0	749	3 163	3 912	757	2 079	2 837	851	851	1 701	348	348	695	842	1 935	2 776	
		10501	OP Doprava - ERDF 2014+		5 351 690	5 351 690		5 351 690	5 351 690		5 034 373	5 034 373		28 634	28 634		230 000	230 000		547 317	547 317	
		10502	OP Doprava - CF 2014+	11 830	13 927 937	13 939 767	11 830	13 927 937	13 939 767	12 312	11 153 870	11 166 182	15 588	2 364 373	2 379 961	1 947	1 257 904	1 259 851	14 863	4 935 705	4 950 568	
		12101	KP - Nástroj pro propojení Evropy 2014+	1 794	5 423 396	5 425 189	1 794	5 423 396	5 425 189	2 025	5 586 177	5 588 202	5 021	364 389	369 411	1 361	211 578	212 939	4 790	237 357	242 147	
		12104	KP Horizont 2020 2014+											1 270	1 270					1 270	1 270	
		Výsledek		13 624	24 703 023	24 716 646	14 372	24 706 186	24 720 558	15 095	21 776 499	21 791 594	21 460	2 759 517	2 780 977	3 656	1 699 830	1 703 486	20 495	5 723 583	5 744 078	
	Víceletý finanční rámec 2021-2027	17000	Národní plán obnovy - Nástroj pro oživení a odolnosti (RRF)		15 000 000	15 000 000		0	0		0	0								5 282 184	5 282 184	
		17021	NPO Udržitelná a bezpečná doprava		0	0		15 000 000	15 000 000		9 717 816	9 717 816									5 282 184	5 282 184
		Výsledek			15 000 000	15 000 000		15 000 000	15 000 000		9 717 816	9 717 816									5 282 184	5 282 184
ČTÚ	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10700	Integrovaný regionální operační program 2014+										1 569	6 630	8 200				1 569	6 630	8 200	
		Výsledek											1 569	6 630	8 200				1 569	6 630	8 200	
Mže	Období 2004-2013	04603	Jiné programy/projekty EU - Veterinární opatření		35 000	35 000		35 000	35 000		33 415	33 415			136					1 721	1 721	
		04608	Jiné programy/projekty EU - Konference, semináře												2							
		Výsledek			35 000	35 000		35 000	35 000		33 415	33 415			138	138				1 721	1 721	
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10100	OP Rybářství 2014+	40 000	120 000	160 000	40 000	120 000	160 000	49 380	150 944	200 325	54 120	70 435	124 555	17 380	53 355	70 735	44 721	39 434	84 155	
		10400	OP Zaměstnanost 2014+							85	358	443	763	2 429	3 191	85	358	443	678	2 070	2 748	
		10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+							44	250	294	862	4 886	5 748	44	250	294	818	4 636	5 454	
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+		143	143		143	143	3 104	17 587	20 690	18 069	90 777	108 847	3 104	17 587	20 690	14 966	73 333	88 299	
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+							23	131	154	4 656	21 083	25 739	23	131	154	4 632	20 952	25 584	
		11005	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+	106	601	707	106	601	707										106	601	707	
		12000	Jiné EU 2014+	2 087	12 027	14 114	2 087	12 027	14 114	2 087	9 818	11 904	0	1 661	1 662		1 582	1 582		4 230	4 230	
		12104	KP Horizont 2020 2014+		365	365		365	365		783	783		1 152	1 152		259	259		1 165	1 165	
		Výsledek		42 193	133 136	175 328	42 193	133 136	175 328	54 722	179 871	234 593	78 470	192 424	270 894	20 635	73 522	94 157	65 921	146 421	212 342	
	Víceletý finanční rámec 2021-2027	17026	NPO Ochrana přírody a adaptace na klimatickou změnu		0	0		2 032 645	2 032 645		1 543 467	1 543 467								489 177	489 177	
		Výsledek			0	0		2 032 645	2 032 645		1 543 467	1 543 467								489 177	489 177	
MŠMT	Období 2004-2013	04710	KP Eurostar	750	250	1 000	750	250	1 000	20 402	8 014	32 056	46 432	15 045	61 477	23 292	7 764	31 056	23 140	7 281	30 421	
		04900	Fond solidarity		0	0		430 822	430 822		210 755	210 755								220 067	220 067	
		Výsledek		750	250	1 000	750	431 072	431 822	24 042	218 769	242 811	46 432	15 045	61 477	23 292	7 764	31 056	23 140	227 348	250 488	
	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10300	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+	2 207 906	13 000 000	15 207 906	2 322 210	12 609 688	14 931 898	2 451 069	12 457 700	14 908 769	412 411	3 958 313	4 370 724	333 723	2 861 040	3 194 763	282 120	4 104 136	4 386 256	
		10400	OP Zaměstnanost 2014+	13 500	85 511	99 011	13 500	46 176	59 676	16 389	75 593	91 982	8 524	49 502	58 026	6 015	34 810	40 825	5 635	20 085	25 720	
		10601	OP Životní prostředí - ERDF2014+	0	0	0	328	1 857	2 185										328	1 857	2 185	
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	1 000	10 000	11 000	11 174	14 000	25 174	0	0	0	463	1 850	2 313	0	0	0	11 637	15 850	27 487	
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	9 883	41 772	51 655	5 211	34 741	39 952	362	2 054	2 416	7 435	68 346	75 781	362	0	362	12 283	69 625	81 908	
		12104	KP Horizont 2020 2014+	14 000	6 000	20 000	14 000	6 000	20 000	13 022	6 268	19 290	722	594	1 317	182		182	1 700	1 553	3 253	
		12108	KP Erasmus +	0	0	0	823		823	785	2 355	3 140	446	2 259	2 705				483	2 264	2 747	
		Výsledek		2 246 288	13 143 284	15 389 572	2 367 245	12 712 462	15 079 707	2 481 627	12 543 971	15 025 598	430 000	4 080 866	4 510 866	340 283	2 895 850	3 236 132	314 185	4 215 370	4 529 556	
MK	Víceletý finanční rámec 2014-2020	10300	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+	382	1 417	1 798	382	1 606	1 987	440	1 851	2 291	734	3 090	3 824	440	1 851	2 291	676	2 845	3 521	
		10400	OP Zaměstnanost 2014+																			

Tabulka č. 89: Výdaje na financování Společné zemědělské politiky v roce 2021 (tis. Kč)

Kapitola	Programové období	Nástroj	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespoteřebovaných výdajů k 1.1.2021			Skutečné čerpání nároků z nespoteřebovaných výdajů k 31.12.2021			Stav nároků z nespoteřebovaných výdajů k 1.1.2022			
			podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	
			MZe	SZP 2014-2020	13000	Program rozvoje venkova 2014+	4 500 000	7 500 000	12 000 000	5 200 462	11 000 000	16 200 462	5 405 879	9 563 028	14 968 906	2 504 839	15 884	2 520 723	2 502 441	5 708	2 508 149
		13100	Přímé platby zemědělcům 2014+	596 300	21 000 000	21 596 300	596 300	21 000 000	21 596 300	538 645	22 259 698	22 798 343	28 013	10 251 575	10 279 588	18 333	10 251 575	10 269 907	85 668	8 991 876	9 077 545
		13201	Společná organizace trhu - mimo včely 2014+	140 139	123 578	263 717	140 139	123 578	263 717	419 214	318 002	737 216	384 243	195 412	579 655	384 243	195 412	579 655	105 167	988	106 156
		13202	Společná organizace trhu - včely 2014+	32 500	32 500	65 000	32 500	32 500	65 000	33 123	33 143	66 266	15 940	21 268	37 208	15 940	21 268	37 208	15 316	20 625	35 941
Celkový výsledek				5 268 939	28 656 078	33 925 017	5 969 401	32 156 078	38 125 478	6 396 861	32 173 870	38 570 732	2 933 035	10 484 139	13 417 174	2 920 956	10 473 963	13 394 920	2 505 574	10 466 346	12 971 920

Tabulka č. 90: Výdaje na financování společných programů v rámci finančních mechanismů, Programu švýcarsko-české spolupráce a prostředků ČR v roce 2021 (tis. Kč)

Kapitola	Nástroj	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespoteřebovaných výdajů k 1.1.2021			Skutečné čerpání nároků z nespoteřebovaných výdajů k 31.12.2021			Stav nároků z nespoteřebovaných výdajů k 1.1.2022				
		podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu donor. zemí FM	celkem		
		ÚV ČR	06004	EHP/Norsko 3					795	4 506	5 301	2 569	14 415	16 985	795	4 506	5 301	1 774	9 909	11 684	
	Výsledek						795	4 506	5 301	2 569	14 415	16 985	795	4 506	5 301	1 774	9 909	11 684			
KVOP	06004	EHP/Norsko 3	1 500	8 500	10 000	1 500	8 500	10 000	1 193	6 761	7 955	475	2 690	3 164	160	909	1 069	781	4 428	5 210	
	Výsledek		1 500	8 500	10 000	1 500	8 500	10 000	1 193	6 761	7 955	475	2 690	3 164	160	909	1 069	781	4 428	5 210	
MF	06002	Program švýcarsko-české spolupráce									7 908	76 165	84 073				33	73 548	73 581		
	06003	FM EHP/Norsko 2										102 832	102 832					95 981	95 981		
	06004	EHP/Norsko 3	35 681	9 812	45 493	35 681	9 812	45 493	72 519	21 564	94 082	95 405	123 397	218 802	40 677	14 250	54 927	66 404	120 894	187 298	
	Výsledek		35 681	9 812	45 493	35 681	9 812	45 493	72 519	21 564	94 082	103 314	302 394	405 708	40 677	14 250	54 927	66 438	290 423	356 860	
MPSV	06003	FM EHP/Norsko 2									7 752	34 746	42 499				7 752	34 746	42 499		
	Výsledek										7 752	34 746	42 499				7 752	34 746	42 499		
MV	06004	EHP/Norsko 3	15 409	46 802	62 211	15 409	46 802	62 211	6 135	27 556	33 691	24 825	103 509	128 334	4 866	23 013	27 879	34 098	122 756	156 854	
	Výsledek		15 409	46 802	62 211	15 409	46 802	62 211	6 135	27 556	33 691	24 825	103 509	128 334	4 866	23 013	27 879	34 098	122 756	156 854	
MŽP	06003	FM EHP/Norsko 2									8 141	9 117	17 257				8 141	8 992	17 132		
	06004	EHP/Norsko 3									7 050	21 400	28 450				7 050	21 400	28 450		
	Výsledek										15 191	30 517	45 707				15 191	30 392	45 582		
MMR	06004	EHP/Norsko 3	2 179	12 346	14 524	2 179	12 346	14 524	1 611	9 128	10 739	1 593	9 028	10 621	1 098	6 223	7 321	2 081	11 795	13 876	
	Výsledek		2 179	12 346	14 524	2 179	12 346	14 524	1 611	9 128	10 739	1 593	9 028	10 621	1 098	6 223	7 321	2 081	11 795	13 876	
MPO	06002	Program švýcarsko-české spolupráce									1 072	1 072		107 219	107 219		1 072	1 072		106 147	106 147
	Výsledek										1 072	1 072		107 219	107 219		1 072	1 072		106 147	106 147
MŠMT	06004	EHP/Norsko 3	8 945	50 688	59 633	8 945	50 688	59 633	8 945	50 688	59 633	511	2 003	2 514	511	2 003	2 514	511	2 003	2 514	
	Výsledek		8 945	50 688	59 633	8 945	50 688	59 633	8 945	50 688	59 633	511	2 003	2 514	511	2 003	2 514	511	2 003	2 514	
MK	06004	EHP/Norsko 3	10 300	41 700	52 000	10 300	41 700	52 000	3 121	11 208	14 330	21 179	83 425	104 605	3 112	11 157	14 269	28 358	113 917	142 275	
	Výsledek		10 300	41 700	52 000	10 300	41 700	52 000	3 121	11 208	14 330	21 179	83 425	104 605	3 112	11 157	14 269	28 358	113 917	142 275	
MZd	06003	FM EHP/Norsko 2									1 500		1 500								
	06004	EHP/Norsko 3	783	4 438	5 222	783	4 438	5 222	5 645	31 986	37 631	68 578	540 220	608 798	4 981	27 933	32 914	65 217	512 672	577 889	
	Výsledek		783	4 438	5 222	783	4 438	5 222	5 645	31 986	37 631	70 078	540 220	610 298	4 981	27 933	32 914	65 217	512 672	577 889	
MS	06002	Program švýcarsko-české spolupráce									4 121	22 314	26 435				2 860	15 714	18 574		
	06003	FM EHP/Norsko 2							0	0	0	9 805	45 805	55 610	0	0	0	6 061	25 613	31 674	
	06004	EHP/Norsko 3	5 165	31 064	36 228	5 165	31 064	36 228	5 922	32 860	38 782	5 991	34 344	40 334	4 580	25 456	30 036	10 238	59 339	69 577	
	Výsledek		5 165	31 064	36 228	5 165	31 064	36 228	5 922	32 860	38 782	19 916	102 463	122 379	4 580	25 456	30 036	19 159	100 666	119 825	
TA ČR	06004	EHP/Norsko 3	38 429	218 397	256 826	38 429	218 397	256 826	40 264	228 163	268 427	76 756	437 873	514 630	3 858	21 861	25 719	74 920	428 102	503 022	
	Výsledek		38 429	218 397	256 826	38 429	218 397	256 826	40 264	228 163	268 427	76 756	437 873	514 630	3 858	21 861	25 719	74 920	428 102	503 022	
Celkový výsledek				118 390	423 746	542 136	118 390	423 746	542 136	146 149	425 492	571 641	344 159	1 770 503	2 114 662	64 639	138 383	203 022	316 281	1 767 956	2 084 237

6.4 Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci v rámci čerpání výdajů na společné programy ČR a EU/FM

V roce 2021 bylo do oblasti EU/FM programů nebo projektů zapojeno v rámci administrativních a ostatních personálních kapacit (v oblasti kmenové činnosti i jednorázového navýšení) celkem 7 462 přepočtených úvazků zaměstnanců a 1 183 zaměstnanců s nárokem na motivaci, a to včetně zaměstnanců vyjmutých z vládní regulace platové oblasti v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (limity nebyly stanoveny při sestavování parametrů návrhu státního rozpočtu na rok 2021 v návaznosti na bod I./2. usnesení vlády č. 1054/2020, a to s ohledem na financování prioritní osy 3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání). Vyjmutá oblast je hodnocena vždy až v rámci státního závěrečného účtu.

Ve srovnání se skutečností roku 2020 lze zaznamenat pokles celkového přepočteného počtu úvazků zaměstnanců v rámci kmenové činnosti resp. jednorázového navýšení (včetně zaměstnanců vyjmutých z vládní regulace platové oblasti v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy) o 583 a dále naopak nárůst o 355 míst v oblasti kapacit, kterým v návaznosti na splnění potřebných podmínek vzniká nárok na finanční motivaci. Dosažená úroveň průměrného platu pak ve srovnání se skutečností roku 2020 vzrostla o 6 %.

Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci byly v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích čerpány v roce 2021 v celkové výši 4,69 mld. Kč, průměrný plat dosáhl úrovně 39 596 Kč, průměrná výše měsíční motivace činila 2 932 Kč.

Bez zohlednění kapacit vyjmutých z vládní regulace platové oblasti bylo vyčerpáno celkem 3,17 mld. Kč, přepočtený počet úvazků zaměstnanců byl v této oblasti vykázán ve výši 5 108, počet zaměstnanců s nárokem na motivaci činil 1 183. Průměrný plat dosáhl úrovně 43 856 Kč.

Vyjmuto z limitu vládní regulace platové oblasti bylo 2 353 přepočtených úvazků zaměstnanců regionálního školství podílejících se na projektech v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, objem prostředků na platy a ostatní osobní náklady činil v této oblasti 1,52 mld. Kč, průměrný plat byl vykázán ve výši 30 349 Kč.

U administrativních kapacit dosáhl přepočtený počet úvazků zaměstnanců úrovně 2 413, zaměstnanců s nárokem na motivaci bylo vykázáno 253. Objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci byl čerpán ve výši 1,68 mld. Kč, průměrný plat dosáhl úrovně 53 358 Kč a průměrná měsíční motivace úrovně 3 944 Kč.

Početní stav ostatních personálních kapacit včetně vyjmutých z regulace platové oblasti dosáhl úrovně 5 048 přepočtených úvazků zaměstnanců, 930 zaměstnanců mělo nárok na motivaci. Celkový objem čerpaných prostředků byl vykázán ve výši 3,02 mld. Kč, průměrný plat činil 33 017 Kč a průměrná motivace 2 658 Kč. Bez započtení objemu prostředků na platy s vazbou k 2 353 přepočteným úvazkům zaměstnanců vyjmutých z regulace platové oblasti činil objem prostředků 1,5 mld. Kč, průměrný plat činil 35 347 Kč a průměrná měsíční motivace 2 658 Kč.

Dosažená úroveň průměrného platu a průměrná výše motivace je u jednotlivých rozpočtových kapitol rozdílná. Nejvyšší průměrný plat byl zaznamenán u administrátorů Operačního programu Doprava v kapitole Ministerstvo dopravy ve výši 62 386 Kč, respektive v administraci projektů v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 59 721 Kč. Nejvyšší průměrná měsíční motivace byla vykázána v realizaci projektů v kapitole Ministerstvo kultury ve výši 8 505 Kč, respektive v realizaci projektů v kapitole Ministerstvo financí ve výši 8 276 Kč.

Celkový přehled skutečných výdajů na platy a ostatní platby za provedenou práci/ostatní osobní náklady včetně počtů zaměstnanců organizačních složek státu a příspěvkových organizací poskytuje následující tabulka. Údaje ohledně počtu míst jsou zobrazeny ve formátu celého čísla, přičemž ve skutečnosti je v řadě případů uveden přepočtený počet míst zaměstnanců (na úvazky i celorok) na desetinná místa. Průměrný plat je poté počítán z nezaokrouhlených přepočtených míst. V tabulce nejsou dále vykázány počty zaměstnanců podílejících se na realizaci EU/FM projektů a objem prostředků na jejich mzdy v organizacích, které nejsou začleněny do vládní regulace platové oblasti.

Tabulka č. 91: Počty a platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci v rámci společných programů ČR a EU/FM v členění dle kapitol

Kapitola	Administrativní personální kapacity/ Ostatní personální kapacity	Průměrný měsíční plat	Průměrná motivace	Systemizovaná místa	Motivace	Jednorázové navýšení	Celkem	spolufinancování ČR ze SR skutečnost 2021				Z rozpočtu EU a finančních mechanismů skutečnost 2021				Celkové prostředky na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci skutečnost 2021							
								Prostředky na platy	z toho motivace:	Ostatní platby za provedenou práci	Celkem	Prostředky na platy	z toho motivace:	Ostatní platby za provedenou práci	Celkem	Prostředky na platy	z toho motivace:	Ostatní platby za provedenou práci	Celkem	Prostředky na platy	z toho motivace:	Ostatní platby za provedenou práci	Celkem
304 Úřad vlády České republiky	Ostatní personální kapacity	47 867	2 693	0	56	18	74	2 823 908	840 876	1 060 546	3 884 454	9 428 386	968 831	6 457 341	15 885 727	12 252 294	1 809 707	7 517 887	19 770 181				
306 Ministerstvo zahraničních věcí	Ostatní personální kapacity	0	0	4	0	0	4	0	0	0	0	1 651 726	0	227 050	1 878 776	1 651 726	0	227 050	1 878 776				
307 Ministerstvo obrany	Ostatní personální kapacity	0	0	0	0	0	0	0	1 982 788	1 982 788	0	0	6 550 826	6 550 826	0	0	8 533 614	8 533 614					
309 Kancelář veřejného ochránce práv	Ostatní personální kapacity	31 842	0	2	0	10	12	757 123	63 600	92 702	849 826	4 290 365	360 400	525 314	4 815 678	5 047 488	424 000	6 181 016	5 665 504				
312 Ministerstvo financí	Administrativní personální kapacity	58 021	0	0	0	225	225	23 548 456	0	83 780	23 632 236	133 441 349	0	474 750	133 916 099	156 989 804	0	558 530	157 548 334				
	Ostatní personální kapacity	52 773	8 276	5	32	16	53	1 870 298	286 788	155 536	2 025 834	14 378 482	2 891 273	209 218	14 587 700	16 248 780	3 178 061	364 753	16 613 533				
313 Ministerstvo práce a sociálních věcí	Ostatní personální kapacity	57 580	8 276	5	32	242	278	25 418 754	286 788	239 316	25 658 069	147 819 831	2 891 273	683 968	148 503 798	173 238 584	3 178 061	923 283	174 161 867				
	Celkem	39 721	3 428	0	93	342	435	43 937 684	648 897	1 869 023	45 806 707	204 873 258	3 176 504	8 782 399	213 655 657	248 810 942	3 825 401	10 651 422	259 462 364				
314 Ministerstvo vnitra	Ostatní personální kapacity	30 908	2 994	0	118	1 527	1 645	99 773 555	780 637	6 704 249	106 477 803	470 976 052	3 458 744	28 469 877	499 445 930	570 749 607	4 239 381	35 174 126	605 923 733				
	Celkem	36 177	3 185	0	211	1 869	2 080	143 711 238	1 429 534	8 573 272	152 284 510	675 849 311	6 635 248	37 252 276	713 101 587	819 560 549	8 064 782	45 825 548	865 386 097				
315 Ministerstvo životního prostředí	Administrativní personální kapacity	53 434	0	18	0	0	18	0	0	0	0	11 541 771	6 325	11 548 096	11 541 771	0	6 325	11 548 096					
	Ostatní personální kapacity	48 682	1 869	7	129	141	278	18 076 701	596 592	6 965 845	25 042 546	71 709 150	2 296 932	33 799 866	105 509 016	89 785 850	2 893 524	40 765 711	130 551 562				
317 Ministerstvo pro místní rozvoj	Ostatní personální kapacity	49 195	1 869	25	129	141	296	18 076 701	596 592	6 965 845	25 042 546	83 250 921	2 296 932	33 806 191	117 057 112	101 327 621	2 893 524	40 772 036	142 099 658				
	Celkem	49 253	5 108	53	17	52	122	9 351 257	156 300	227 822	9 579 085	53 655 724	885 700	1 291 012	54 946 736	63 006 981	1 042 000	1 518 840	64 525 821				
322 Ministerstvo průmyslu a obchodu	Ostatní personální kapacity	35 379	729	24	84	181	288	11 444 594	38 809	1 122 030	12 566 624	76 109 225	696 156	29 481 380	105 590 605	87 553 819	734 964	30 603 410	118 157 229				
	Celkem	40 081	1 466	77	101	233	410	20 795 851	195 109	1 349 858	22 145 709	129 764 949	1 581 856	30 772 392	160 537 341	150 560 800	1 776 964	32 122 250	182 683 050				
327 Ministerstvo dopravy	Administrativní personální kapacity	47 984	8 172	6	17	792	815	70 641 681	250 051	4 389 722	75 031 403	390 634 829	1 416 953	415 299 994	461 276 510	1 667 004	29 054 887	490 331 397	554 496 767				
	Ostatní personální kapacity	38 652	0	0	0	91	91	8 429 772	0	3 986 744	12 416 515	33 949 354	0	17 799 500	51 748 854	42 379 126	0	21 786 244	64 165 370				
328 Český telekomunikační úřad	Ostatní personální kapacity	47 025	8 172	6	17	884	907	79 071 452	250 051	8 376 465	87 447 918	424 584 183	1 416 953	42 464 666	467 048 849	503 655 636	1 667 004	50 841 131	554 496 767				
	Celkem	55 458	0	178	0	192	369	36 875 322	0	3 717 141	40 592 463	208 959 997	0	21 063 774	230 023 771	245 835 319	0	24 780 915	270 616 234				
329 Ministerstvo zemědělství	Ostatní personální kapacity	44 057	2 763	19	14	16	49	3 887 392	0	3 959 295	7 846 687	15 124 151	464 178	20 307 485	35 431 636	19 011 543	464 178	24 266 780	43 278 323				
	Celkem	54 469	2 763	197	14	208	418	40 762 714	0	7 676 436	48 439 150	224 084 148	464 178	41 371 259	265 455 407	264 846 862	464 178	49 047 695	313 894 557				
332 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Administrativní personální kapacity	62 386	0	38	0	33	71	7 984 141	0	274 806	8 258 947	45 243 394	0	1 557 229	46 800 623	53 227 535	0	1 832 035	55 059 570				
	Ostatní personální kapacity	57 155	5 764	4	47	0	51	1 148 032	804 186	348 517	1 496 549	4 798 213	2 446 624	1 938 199	6 736 412	5 946 245	3 250 810	2 286 716	8 232 961				
333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Ostatní personální kapacity	62 112	5 764	42	47	33	122	9 132 173	804 186	623 323	9 755 496	50 041 607	2 446 624	3 495 428	53 537 035	59 173 780	3 250 810	4 118 751	63 292 531				
	Celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
334 Ministerstvo kultury	Administrativní personální kapacity	44 412	5 832	15	46	0	60	4 974 546	1 382 035	76 531	5 051 077	6 070 412	1 801 994	150 594	6 221 006	11 044 958	3 184 029	227 125	11 272 083				
	Ostatní personální kapacity	46 243	2 855	0	173	2	175	1 478 443	1 288 660	136 500	1 614 943	5 397 942	4 638 810	2 388 850	7 786 792	6 876 385	5 927 470	2 525 350	9 401 735				
335 Ministerstvo zdravotnictví	Ostatní personální kapacity	44 602	3 475	15	219	2	235	6 452 989	2 670 695	213 031	6 666 020	11 468 354	6 440 804	2 539 444	14 007 798	17 921 343	9 111 499	2 752 475	20 673 818				
	Celkem	54 557	0	2	0	407	409	50 498 561	0	2 490 882	52 989 443	217 345 621	0	10 723 343	228 068 964	267 844 182	0	13 214 225	281 058 407				
336 Ministerstvo spravedlnosti	Ostatní personální kapacity bez vyjmutých z regulace platů	45 920	2 225	1	61	289	351	32 391 744	311 790	21 324 332	53 716 076	129 302 832	1 317 210	88 021 655	217 324 487	161 694 576	1 629 000	109 345 987	271 040 563				
	Celkem bez vyjmutých z regulace platů	50 971	2 225	3	61	696	761	82 890 305	311 790	23 815 214	106 705 519	346 648 453	1 317 210	98 744 998	445 393 451	429 538 758	1 629 000	122 560 212	552 098 970				
337 Technologická agentura ČR	Vyjmuté z regulace platů	30 349	0	0	0	0	0	2 353	128 562 651	0	99 397 279	227 959 930	0	563 251 248	1 291 772 938	857 084 341	0	662 648 527	1 519 732 868				
	Celkem	35 075	2 225	3	61	696	3 114	211 452 956	311 790	123 212 493	334 665 449	1 075 170 143	1 317 210	661 996 246	1 737 166 389	1 286 623 099	1 629 000	785 208 739	2 071 831 838				
338 Ministerstvo kultury	Ostatní personální kapacity	36 222	8 505	0	6	33	39	1 972 228	91 856	916 875	2 889 103	13 166 690	520 517	4 419 146	17 585 836	15 138 918	612 373	5 336 021	20 474 939				
339 Ministerstvo zdravotnictví	Administrativní personální kapacity	48 659	2 325	0	80	61	141	7 931 114	391 867	8 152 671	16 083 785	29 703 412	1 840 250	31 066 014	60 769 426	37 634 526	2 232 116	39 218 685	76 853 211				
	Ostatní personální kapacity	35 026	1 731	56	78	144	279	13 710 842	363 528	5 351 991	19 062 833	72 233 023	1 256 472	21 727 602	93 960 625	85 943 865	1 620 000	27 079 593	113 023 458				
340 Ministerstvo spravedlnosti	Ostatní personální kapacity	38 190	2 032	56	158	205	419	21 641 956	755 395	13 504 662	35 146 618	101 936 436	3 096 722	52 793 616	154 730 052	123 578 392	3 852 116	66 298 278	189 876 670				
	Celkem	35 246	3 197	4	43	37	83	2 958 672	316 995	878 007	3 836 679	15 669 553	1 332 749	3 773 706	19 443 259	18 628 225	1 649 744	4 651 713	23 279 938				
341 Úřad pro ochranu osobních údajů	Ostatní personální kapacity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
342 Úřad průmyslového vlastnictví	Ostatní personální kapacity	43 441	0	8	0	0	8	0	0	0	0	4 170 362	0	4 170 362	4 170 362	0	0	0	4 170 362				
343 Český statistický úřad	Ostatní personální kapacity	43 696	1 148	21	89	2	112	4 425 496	96 041	191 465	4 616 961	8 797 699	1 129 954	1 235 748	10 033 447	13 223 195	1 225 995	1 427 213	14 650 408				
344 Český úřad zeměměřičský a katastrální	Ostatní personální kapacity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
345 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	Ostatní personální kapacity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
346 Ústav pro studium totalitních režimů	Ostatní personální kapacity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
347 Technologická agentura ČR	Ostatní personální kapacity	43 463	0	32	0	32	0	2 905 860	0	28 902	2 934 762	13 570 018	0	675 727	14 245 745	16 475 878	0	704 629	17 180 507				
348 Nejvyšší kontrolní úřad	Ostatní personální kapacity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Celkem administrativní personální kapacity		53 358	3 944	310	253	2 104	2 666	255 742 761	2 829 149	21 282 384	277 025 145												

6.5 Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu Evropské unie

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2021 byla na úhradu odvodů prostředků vlastních zdrojů do rozpočtu EU podle daně z přidané hodnoty (DPH), podle nerecyklovaných plastových obalových materiálů (plastů) a podle hrubého národního důchodu (HND) rozpočtována částka celkem 54 920,0 mil. Kč. Základem pro stanovení její výše byly zejména údaje o vlastních zdrojích uvedené pro Českou republiku v návrhu rozpočtu EU na rok 2021, který předložila Evropská komise v květnu 2020. Ve schváleném státním rozpočtu po změnách byla tato částka rozpočtovými opatřeními zvýšena na 58 547,1 mil. Kč. Navýšení položky 3401 v částce 3 627,1 mil. Kč bylo provedeno přesunem prostředků z kapitoly Státní dluh.

Důvodem potřeby navýšení (schválených) prostředků na úhradu vlastních zdrojů ve státním rozpočtu o částku 3 627,1 mil. Kč v roce 2021 bylo především navyšování odvodů na základě opravných rozpočtů navyšujících rozpočet EU, ve kterých bylo nutno zohlednit aktualizované vyměřovací základy pro odvody vlastních zdrojů dle DPH a HND odsouhlasené na jednání ACOR v květnu 2021 a rovněž vstup v platnost nové legislativy k vlastním zdrojům¹³ (vč. zavedení nového zdroje z plastů a hrubého snížení pro vybrané členské státy¹⁴).

Ze státního rozpočtu bylo v roce 2021 do rozpočtu EU skutečně odvedeno 58 547,1 mil. Kč (z toho 7 154,3 mil. Kč na zdroj dle DPH, 1 548,4 mil. Kč na zdroj dle plastů a 49 844,4 mil. Kč na zdroj dle HND¹⁵). V roce 2021 tak byly celkově vynaložené prostředky státního rozpočtu na úhradu vlastních zdrojů EU cca o 4 940,0 mil. Kč vyšší než v roce 2020. Nárůst odvodů ČR reflektuje jak rostoucí objem rozpočtu EU, tak i dlouhodobé posilování ekonomické vyspělosti ČR v rámci EU. Dále se zde odráží navýšení rozpočtu EU v souvislosti s ekonomickou krizí zapříčiněnou pandemií koronaviru COVID-19.

Uhrazené prostředky vlastních zdrojů za rok 2021 zahrnují prostředky na odvody do rozpočtu EU na rok 2021 dle upraveného rozpočtu EU č. 4/2021 ve výši 58 421,4 mil. Kč a tzv. opt-out platby¹⁶ ve výši 22,3 mil. Kč. V rámci vypořádání odvodů dle DPH a HND podle skutečnosti za rok 2019 a předchozí roky ČR doplácela částku 225,7 mil. Kč, o kterou byl navýšen odvod za červen.

V rámci tzv. tradičních vlastních zdrojů (cel), které jsou vybírány na mimorozpočtové účty, byla v roce 2021 odvedena do rozpočtu EU částka 7 797,9 mil. Kč¹⁷. Do státního rozpočtu byla jako úhrada nákladů na výběr v roce 2021 převedena částka ve výši 2 335,7¹⁸ mil. Kč.

6.6 Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU

Čistá pozice za rok 2021

V průběhu roku 2021 obdržela Česká republika z programů rozpočtu EU celkem **131,7 mld. Kč** (tj. cca 5,13 mld. EUR) a odvedla do něj **66,3 mld. Kč** (tj. cca 2,59 mld. EUR). Z toho vyplývá, že za celý rok 2021 Česká republika získala **o 65,3 mld. Kč více** (tj. o 2,55 mld. EUR), než do rozpočtu EU zaplatila. Vedle příjmů z rozpočtu EU obdržela ČR v roce 2021 zálohu na Národní plán obnovy z Nástroje EU na podporu oživení (NGEU) ve výši 23,5 mld. Kč (914,6 mil. EUR). **Při započítání příjmů z NGEU** tak celkové kladné saldo činí **88,8 mld. Kč** (3,45 mld. EUR).

Za kladnou bilanci ČR vůči rozpočtu EU stojí především **příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU**, které dosáhly **94,7 mld. Kč** (tj. 3,7 mld. EUR). Největší objem, celkem 88,4 mld. Kč (tj. 3,45 mld. EUR),

¹³ Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie (dále jen ORD 2020), účinné od 1. ledna 2021 vstoupilo v platnost 1. června 2021. Následně byly upraveny odvody členských států tak, aby odpovídaly těmto novým pravidlům.

¹⁴ Hrubé snížení ročních příspěvků založených na HND pro Dánsko, Německo, Nizozemsko, Rakousko a Švédsko.

¹⁵ Z této položky je rovněž financováno hrubé snížení pro vybrané státy, viz ppč č. 14.

¹⁶ Opt-out platby tvoří podíl ČR na financování určitých akcí a politik (zejména v oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti), kterých se některé členské státy neúčastní (dlouhodobě Dánsko a Irsko, nově také Maďarsko, Polsko a Švédsko).

¹⁷ Částka byla o 1 215,4 mil. Kč vyšší než v roce 2020.

¹⁸ V souvislosti s ORD 2020 si členské státy ponechávají 25 % vybraného cla jako náklady na výběr a 75 % odvádějí do rozpočtu EU. Nové ORD však vstoupilo v platnost až 1. června 2021, ČS tak za leden - březen 2021 odvedly do rozpočtu 80 % vybraného cla (dle předchozího ORD), EK tak v prosincové platbě 5% rozdíl členským státům vrátila (započítala). Pro Českou republiku to znamenalo snížení prosincového odvodu o 122,3 mil. Kč.

tvořily průběžné platby na programy období 2014–2020, zálohové platby dosáhly 6,3 mld. Kč (tj. 245 mil. EUR).

Prostředky ze **Společné zemědělské politiky (SZP)** pak činily celkem **31,5 mld. Kč** (1,23 mld. EUR). Klíčovou položku zde představují přímé platby, které dosáhly výše 21,8 mld. Kč (849,6 mil. EUR), finanční prostředky čerpané na rozvoj venkova dosáhly výše 9,1 mld. Kč (256,1 mil. EUR).

Dlouhodobý postupný nárůst odvodů ČR pak reflektuje jak rostoucí objem rozpočtu EU (včetně jeho navýšení v souvislosti s ekonomickou krizí zapříčiněnou pandemií koronaviru COVID-19 v r. 2020), tak i dlouhodobé posilování ekonomické vyspělosti ČR v rámci EU.

U programů EU, které podléhají přímému řízení ze strany Komise (např. program Horizont 2020, Erasmus+, Nástroj pro propojení Evropy, atd.), nemá nyní ČR k dispozici přesná čísla o čerpání v předchozím roce. V čisté pozici za rok 2021 je proto uveden údaj odpovídající skutečné výši příjmů na tyto programy za rok 2020 tak, jak je uveden ve Finanční zprávě¹⁹.

Vývoj čisté pozice od roku 2004

Celkově ČR od 1. května 2004 do 31. prosince 2021 zaplatila do rozpočtu EU **743,3 mld. Kč** (cca 28,1 mld. EUR) a získala **1,71 bil. Kč** (tj. cca 64,6 mld. EUR). Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak od vstupu do EU celkově dosáhlo **961,5 mld. Kč** (cca 36,6 mld. EUR).

Při započítání příjmů z NGEU činí celkové příjmy 1,73 bil. Kč (tj. cca 65,6 mld. EUR) a celkové kladné saldo za dobu členství ČR v EU 984,3 mld. Kč (cca 37,5 mld. EUR).

Tabulka č. 92: Vývoj čisté pozice ČR vůči EU v letech 2004-2021

	2004-2016		2017		2018		2019		2020		2021		2004 - 31. 12. 2021	
	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU														
Strukturální akce	28 268,9	747 812,1	2 434,1	64 090,5	2 345,8	60 154,0	3 235,7	83 067,0	4 015,5	106 186,2	3 693,0	94 707,7	43 993,1	1 156 017,5
SF	18 802,0	497 051,5	1 252,0	32 965,7	1 610,1	41 286,7	2 437,1	62 565,3	2 866,5	75 801,2	2 735,4	70 148,3	29 703,0	779 818,8
CF	9 466,9	250 760,6	1 182,1	31 124,8	735,8	18 867,3	798,6	20 501,7	1 149,0	30 385,0	957,7	24 559,4	14 290,1	376 198,7
Zemědělství	11 098,0	294 628,0	1 114,9	29 354,9	1 168,4	29 961,9	1 270,0	32 604,3	1 280,2	33 852,7	1 230,0	31 542,2	17 161,4	451 944,0
Tržní operace	395,4	10 868,4	25,7	676,4	14,0	359,4	18,4	473,2	16,1	426,5	17,1	438,9	486,8	13 242,9
Přímé platby	6 877,3	182 345,5	828,8	21 821,2	824,7	21 148,1	855,6	21 964,1	854,7	22 601,2	849,6	21 787,6	11 090,6	291 667,9
Rozvoj venkova	3 763,6	99 807,6	258,8	6 815,1	322,0	8 256,1	392,9	10 086,5	403,4	10 666,5	356,1	9 132,4	5 496,8	144 764,1
Veterinární opatření	32,5	855,6	1,4	37,4	2,4	61,0	1,1	28,4	1,8	48,1	2,6	65,5	41,8	1 096,0
Rybářství	29,1	750,9	0,2	4,8	5,4	137,3	2,0	52,1	4,2	110,3	4,6	117,8	45,5	1 173,2
Programy EU	1 239,2	33 539,7	186,7	4 915,6	165,4	4 240,1	222,9	5 721,0	211,5	5 593,9	211,5	5 424,9	2 237,2	59 435,2
Budování institucí	28,0	821,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,0	821,6
Komunitární programy	1 211,2	32 718,1	186,7	4 915,6	165,4	4 240,1	222,9	5 721,0	211,5	5 593,9	211,5	5 424,9	2 209,2	58 613,6
Předvstupní nástroje	415,3	12 330,0	0,0	0,0	-0,8	-21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	414,5	12 308,8
Phare	178,7	5 574,4	0,0	0,0	-0,8	-21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	177,9	5 553,3
Ispa	184,9	5 115,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	184,9	5 115,5
Sapard	51,7	1 640,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	51,7	1 640,1
Kompenzace	834,2	25 116,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	834,2	25 116,7
Příjmy z NGEU	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	914,6	23 456,0	914,6	23 456,0
Celkové příjmy z rozpočtu EU	41 855,5	1 113 426,4	3 735,7	98 361,0	3 678,8	94 334,9	4 728,6	121 392,3	5 507,2	145 632,8	5 134,5	131 674,8	64 640,4	1 704 822,2
Celkové příjmy z rozpočtu EU vč. NGEU	41 855,5	1 113 426,4	3 735,7	98 361,0	3 678,8	94 334,9	4 728,6	121 392,3	5 507,2	145 632,8	6 049,2	155 130,8	65 555,0	1 728 278,2
Platby do rozpočtu EU														
tradiční vlastní zdroje (cla)	2 380,0	63 865,7	268,0	7 056,3	267,2	6 852,6	287,0	7 368,1	248,9	6 582,5	304,1	7 797,9	3 755,2	99 523,1
Zdroj z DPH	2 369,6	63 725,8	218,0	5 740,8	245,2	6 288,6	263,8	6 771,9	266,2	7 038,9	279,0	7 154,3	3 641,8	96 720,3
Zdroj z HND*	12 907,1	345 793,4	1 124,7	29 612,1	1 421,8	36 460,0	1 452,1	37 278,2	1 761,0	46 568,2	1 943,6	49 844,4	20 610,4	545 556,3
Zdroj z plastů**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,4	1 548,4	60,4	1 548,4
Celkové platby do rozpočtu EU	17 656,7	473 384,9	1 610,7	42 409,1	1 934,3	49 601,2	2 002,9	51 418,2	2 276,1	60 189,6	2 587,1	66 345,0	28 067,7	743 348,1
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	24 198,8	640 041,5	2 125,0	55 951,9	1 744,5	44 733,6	2 725,7	69 974,1	3 231,1	85 443,2	2 547,5	65 329,9	36 572,6	961 474,1
Čistá pozice vůči rozpočtu EU vč. NGEU	24 198,8	640 041,5	2 125,0	55 951,9	1 744,5	44 733,6	2 725,7	69 974,1	3 231,1	85 443,2	3 462,1	88 785,8	37 487,3	984 930,1

* vč. hrubého snížení pro DK, SE, NL a do r. 2020 korekce UK

** od r. 2021

Pozn.: pro přepočtení mezi EUR a CZK byl za rok 2021 použit průměrný kurz 25,645 Kč/EUR - údaj ČNB

¹⁹ Spolehlivé údaje o čerpání prostředků z programů EU je možné získat až z Finanční zprávy, kterou Komise vydává vždy na podzim následujícího roku.

7 Rezervní položky kapitoly VPS

Vládní rozpočtová rezerva se vytváří podle § 27 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok k zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů. Objem této rezervy na rok 2021 byl na základě zákona č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021, ze dne 18. prosince 2020, stanoven na 16,5 mld. Kč v rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa. Původně navrhovaný objem rezervy 6,5 mld. Kč byl v průběhu projednávání rozpočtu v Poslanecké sněmovně navýšen o 10 mld. Kč přesunem z rozpočtu Ministerstva obrany. Novela zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2021 tento objem nezměnila. Dále byly v kapitole VPS zřízeny na ukazateli „Ostatní výdaje“ dvě rezervní položky zaměřené na protiepidemickou pomoc. O použití těchto prostředků rozhodovala vláda. Položka **„Prostředky na podporu podnikání“** byla schválena v objemu 33,8 mld. Kč. Tyto prostředky byly určeny především na pokračování programu Antivirus, na příspěvek obcím a krajům na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021 (zákon č. 95/2021 Sb.), na nový program COVID 2021 a na další výdaje na programy a opatření vlády v souvislosti s pandemií COVID-19. Položka **„Prostředky na podporu veřejného sektoru“** se schválenou částkou 20,3 mld. Kč byla určena na odměny zdravotníkům u poskytovatelů lůžkové péče za epidemii COVID-19, na testování žáků škol, dotace pro sociální služby na odměny zaměstnancům a zvýšené provozní výdaje v době epidemie, na kulturu zasaženou epidemií COVID-19 apod. Následující tabulka zachycuje uvolněné prostředky z položek Vládní rozpočtová rezerva, Prostředky na podporu podnikání a Prostředky na podporu veřejného sektoru a skutečné čerpání na úrovni kapitol státního rozpočtu k 31. 12. 2021. Z tabulky je zřejmé, že na úrovni kapitol bylo z prostředků Vládní rozpočtové rezervy realizováno 13,6 mld. Kč, tj. 82,9 % z celkového objemu uvolněných prostředků, z položky Prostředky na podporu podnikání 33,4 mld. Kč, tj. 99,4 % a z položky Prostředky na podporu veřejného sektoru 18,9 mld. Kč, tj. 96,3 %.

Tabulka č. 93: Prostředky uvolněné z rezervních položek kapitoly VPS a skutečně čerpané na úrovni kapitol k 31. 12. 2021 (Kč)

Vládní rozpočtová rezerva			
kapitola	titul	uvolněno	skutečně čerpáno bez NNV
MŽP	COVID-19 - financování zoologických zahrad	50 000 000	50 000 000
MS	COVID-19 - mimořádné finanční ohodnocení příslušníků Vězeňské služby ČR (UV č.665/2021)	176 838 760	176 838 760
MS	Rekonstrukce budovy "CH" v prostorách Justičního areálu na Mičáňkách Městského soudu v Praze	50 000 000	0
MS	Rozhodnutí ESLP ve věci Jiří Petr proti ČR	67 604	67 391
MS	Rozhodnutí ESLP ve věci Balajovi proti ČR	129 744	129 744
MS	Rozhodnutí ESLP ve věci Hajský proti ČR	309 048	306 974
MS	Rozhodnutí ESLP ve věci Muška proti ČR	131 704	130 820
MV	COVID-19 - mimořádné finanční ohodnocení příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR (UV č.663/2021)	919 664 760	919 664 760
MV	COVID-19 - prostředky pro HZS k úhradě výdajů vynaložených na provádění mimořádných opatření	25 000 000	25 000 000
MV	COVID-19 - zabezpečení nákupu a distribuce testů pro plošné a pravidelné testování na přítomnost viru COVID-19 (UV č.170/2021 a UV č.250/2021)	237 539 250	237 539 250
MMR	Prostředky pro Státní fond podpory investic na základě potřeby zajištění financování obnovy obydlí postižených živelní pohromou dne 24. 6. 2021 podle NV č. 257/2021 Sb. (UV č.708/2021)	1 400 000 000	281 220 709
MMR	Posílení zdrojů podprogramu "Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2021" ke Strategii obnovy části Jihomoravského kraje postižené v červnu 2021 tornádem (UV č.805/2021)	915 000 000	0
MPO	Zvýšení výdajů kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu na zajištění činnosti Odboru koordinace Národního plánu obnovy	9 350 315	4 457 054
MPO	Opatření zaměřená na podnikatele postižené tornádem (UV č.589/2021)	200 000 000	92 597 897
MK	Prostředky pro Státní fond kinematografie na filmové pobídky (UV č. 831/2021)	300 000 000	300 000 000
MK	Zámek Petrkov	7 000 000	7 000 000
MZd	COVID-19 - financování sekvenace viru SARS-CoV-2	50 000 000	16 068 584
MZd	COVID-19 - zajištění zvýšených osobních nákladů krajských hygienických stanic a Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (UV č.807/2021)	127 000 000	125 937 397
MZd	COVID-19 - kampaň na podporu očkování a komunikace spojené s řešením zdravotních následků epidemie - provozní výdaje (UV č. 597/2021)	50 000 000	35 542 554
MZd*)	COVID-19 - pokrytí nákladů projektu Chytrá karanténa 2.0 (UV č.806/2021)	176 000 000	24 800 497
MZd	COVID-19 - k zajištění zvýšených osobních nákladů KHS, Státního zdravotnického ústavu a zdravotních ústavů v souvislosti s nepříznivým vývojem epidemiologické situace ve výskytu onemocnění COVID-19 (UV č.310/2021)	184 360 763	184 292 708
MŠMT	COVID-19 - Letní kempy 2021	50 000 000	50 000 000
MO	COVID-19 - navýšení prostředků na služební platy vojáků z povolání (UV č.664/2021)	321 927 480	321 459 416
MO	Zvýšení výdajů kapitoly Ministerstva obrany dle UV č. 77/2021 a UV č. 336/2021	10 000 000 000	9 751 797 398
AV ČR	COVID-19 - financování sekvenace viru SARS-CoV-2	5 000 000	5 000 000
MZe	Opatření zaměřená na řešení následků přírodní katastrofy v Jihomoravském a Ústeckém kraji (UV č.754/2021 a UV č.976/2021)	637 000 000	637 000 000
MZe	Zajištění financování mimořádných veterinárních opatření, mimořádných protipovodňových opatření a náhrad vzniklých v ochranném pásmu vodního zdroje vodní nádrže Švihov (UV č.976/2021)	357 000 000	209 749 599
MZe	COVID-19 - financování sekvenace viru SARS-CoV-2	2 500 000	2 500 000
VPS	Pokrytí prvotních nákladů na likvidaci následků mimořádné události (tornádo) dne 24. června 2021 (UV č.591/2021)	20 000 000	20 000 000
NSA	Spolupořádání Mistrovství světa družstev žen v tenise Billie Jean King Cup v roce 2021 (UV č.757/2021)	65 000 000	65 000 000
SSHR	Pořízení a ochraňování přípravku AdBlue (UV č.985/2021)	7 000 000	0
ČÚZK	Pokrytí zvýšených výdajů na poštovní služby katastrálních úřadů	30 000 000	30 000 000
RRTV	Zvýšení výdajů kapitoly Rady pro rozhlasové a televizní vysílání - kauza odvolaných radních	38 021 759	32 798 838
Celkem		16 411 841 187	13 606 900 349
Prostředky na podporu podnikání			
MPSV	COVID-19 - cílený program podpory zaměstnanosti Antivirus (UV č. 271/2021, UV č. 392/2021 a UV č. 599/2021)	13 600 000 000	13 599 937 303
VPS	COVID-19 - Příspěvek obcím a krajům na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021 (zákon č. 95/2021 Sb., UV č.434/2021)	4 280 882 981	4 280 882 981
MPO	COVID-19 - program podpory podnikatelů COVID 2021 (UV č.277/2021 a UV č.530/2021)	6 632 720 078	6 592 501 619
MPO	COVID-19 - program COVID - Nepokryté náklady (UV č.278/2021, UV č.531/2021, UV č.756/2021 a UV č. 834/2021)	9 060 000 000	8 897 388 817
Celkem		33 573 603 059	33 370 710 719
Prostředky na podporu veřejného sektoru			
MZd**)	COVID-19 - dotační program na podporu mimořádného finančního ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče v souvislosti s epidemií COVID-19 pro rok 2021 (UV č.274/2021 a UV č.417/2021)	12 419 578 724	12 353 929 652
MZd***)	COVID-19 - Pokrytí nákladů projektu Chytrá karanténa 2.0 (UV č.988/2021)	272 000 000	38 328 040
MZd****)	COVID-19 - mimořádný dotační program pro poskytovatele lůžkové péče s cílem prevence negativních dopadů psychologické a fyzické zátěže a obnovy psychologických a fyzických sil pro pracovníky ve zdravotnictví (UV č.595/2021)	856 000 000	751 046 940
MŠMT	COVID-19 - pořízení antigenních testů (UV č.352/2021)	279 633 530	279 633 530
MŠMT	COVID-19 - screeningové testování dětí a žáků v základních a středních školách a konzervatořích v období od prosince 2021 do února 2022 (UV č.1058/2021)	192 000 000	0
MŠMT	COVID-19 - další finanční prostředky státního rozpočtu na výdaje spojené s činností škol (UV č.436/2021, UV č.527/2021 a UV č. 692/2021)	73 012 400	67 289 769
MŠMT	COVID-19 - Letní kempy 2021 (UV č.527/2021)	80 000 000	80 000 000
MK	COVID-19 - zpřístupnění národní digitální knihovny (UV č.238/2021)	80 000 000	80 000 000
MK	COVID-19 - zvýšená podpora v sektoru kultury (UV č.573/2021)	420 000 000	332 874 830
KPR	COVID-19 - navýšení prostředků v kapitole Kancelář prezidenta republiky na příspěvek na provoz Správy Pražského hradu z důvodu zajištění výpadku příjmů kvůli poklesu návštěvnosti, zájmu o pořádání akcí a pronájmu nemovitých prostor (UV č.549/2021 a URV č.559/2021)	200 000 000	200 000 000
MPSV*****)	COVID-19 - mimořádné dotační řízení v souvislosti s COVID-19 pro oblast sociálních služeb a sociální práce (UV č.275/2021 a UV č.695/2021)	4 777 935 975	4 746 031 200
Celkem		19 650 160 629	18 929 133 961

*) Celková realizovaná částka ve výši 63,1 mil. Kč byla rozdělena do dvou, které svým poměrem odpovídají uvolněným prostředkům z vládní rozpočtové rezervy a prostředkům na podporu veřejného sektoru.

***) Z původní alokace prostředků bylo kapitolou MZd převedeno 287,7 mil. Kč do rozpočtu MO a 12,9 mil. Kč do rozpočtu MS (skutečně čerpání je uvedeno za všechny kapitoly - na úrovni MZd činilo 12 053,8 mil. Kč, z úrovně MO 287,2 mil. Kč a z MS 12,9 mil. Kč).

****) Celková realizovaná částka ve výši 63,1 mil. Kč byla rozdělena do dvou, které svým poměrem odpovídají uvolněným prostředkům z vládní rozpočtové rezervy a prostředkům na podporu veřejného sektoru.

*****) Z původní alokace prostředků bylo kapitolou MZd převedeno 21,2 mil. Kč do rozpočtu MO a 760,0 tis. Kč do rozpočtu MS (skutečně čerpání je uvedeno za všechny kapitoly - na úrovni MZd činilo 732,9 mil. Kč a z úrovně MO 18,2 mil. Kč).

*****) Z původní alokace prostředků bylo kapitolou MPSV převedeno 3,1 mil. Kč do rozpočtu MO, 983,4 tis. Kč do rozpočtu MV a 772,1 tis. Kč do rozpočtu MZd (skutečně čerpání je uvedeno za všechny kapitoly - na úrovni MPSV činilo 4 741,3 mil. Kč, z úrovně MO 3,1 mil. Kč, MV 926,5 tis. Kč a z MZd 772,1 tis. Kč).

8 Nároky z nespotřebovaných výdajů

Nároky z nespotřebovaných výdajů vznikají ke dni 1. ledna běžného roku jako rozdíl mezi konečným rozpočtem výdajů a skutečnými rozpočtovanými výdaji za minulý rok zvýšený o zbylé nároky z nespotřebovaných výdajů z minulého roku. Konečným rozpočtem výdajů organizační složky státu se rozumí rozpočet těchto výdajů upravený o všechna provedená rozpočtová opatření.

V souladu s § 47 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů (rozpočtová pravidla), může organizační složka státu překročit rozpočet výdajů běžného roku o částku vypočtených nároků z nespotřebovaných výdajů. Každou částku, o kterou se při využívání tohoto práva rozhodne tento rozpočet překročit, zanesse do evidence nároků z nespotřebovaných výdajů a zařadí na příslušnou položku a paragraf rozpočtové skladby. Tím se stane oprávněnou překročit rozpočet výdajů podle § 25 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel a tato částka se stane součástí konečného rozpočtu výdajů. O každou takovou částku se stav nároků z nespotřebovaných výdajů sníží.

§ 47 odst. 1 rozpočtových pravidel uvádí členění výdajů na profilující a neprofilující výdaje. Toto členění je pro evidenci nároků z nespotřebovaných výdajů závazné. Struktura profilujících výdajů je patrná i z následující tabulky.

Je důležité zdůraznit, že profilující nároky z nespotřebovaných výdajů uplatňuje pouze ta organizační složka státu, u které nároky vznikly a lze je použít pouze na tytéž účely, na něž byly k 1. lednu běžného roku vyčleněny. Uskutečněné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů vede ke zvýšení výdajů státního rozpočtu a tím i zhoršení salda hospodaření státního rozpočtu.

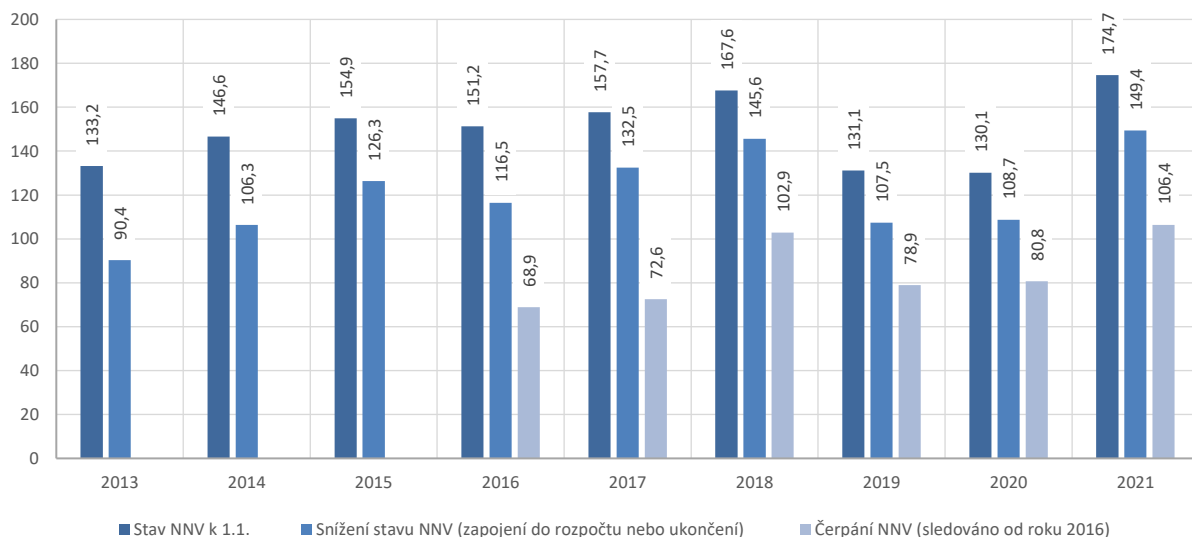
Nároky z nespotřebovaných výdajů dosáhly k 1. 1. 2021 stavu 174,7 mld. Kč. V roce 2009 kdy byly podle § 47 zákona o rozpočtových pravidlech nároky z nespotřebovaných výdajů zavedeny, činil tento stav 72,5 mld. Kč. Z uvedeného tedy vyplývá, že stav nároků k 1. 1. běžného roku se od roku 2009 navýšil o 102,2 mld. Kč tj. o 240,9 %.

Vysoký meziroční nárůst počátečního stavu nároků k 1. lednu 2021 o 44,5 mld. Kč byl výrazně ovlivněn nárůstem nespotřebovaných výdajů účelově určených podle § 21 odst. 3 a 4 rozpočtových pravidel. V tomto případě nárůst souvisel s prostředky ve výši 27,1 mld. Kč, které byly v roce 2020 účelově uvolněny z kapitol Všeobecná pokladní správa a Státní dluh zejména na protiepidemickou pomoc a které nebyly v daném roce použity. Výrazně vzrostl i stav nároků u výdajů určených na programové financování (+15,1 mld. Kč) a u neprofilujících výdajů (+11,7 mld. Kč). Naopak se podařilo snížit stav u výdajů, které mají být kryty z rozpočtu EU (-10,3 mld. Kč).

Z celkového počátečního stavu nároků v roce 2021 náležela největší část v objemu 56,4 mld. Kč, tj. 32,3 %, na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel. Stav nároků byl vysoký i u výdajů, na jejichž provedení dostává Česká republika peněžní prostředky nebo jejich část od EU (47,1 mld. Kč, tj. 27,0 % všech nároků). Stav nároků k 1. 1. 2021 byl dále významně tvořen z 18,2 % neprofilujícími výdaji (31,8 mld. Kč) a z 16,9 % výdaji účelově určenými podle § 21 odst. 3 a 4 rozpočtových pravidel, což jsou prostředky státního rozpočtu určené na individuálně posuzované výdaje, na financování vymezeného okruhu finančních potřeb, na individuální a systémové dotace právnickým a fyzickým osobám a na návratné finanční výpomoci určené na konkrétní akce.

Graf č. 38: Vývoj stavu NNV k 1. 1. a 31. 12. od roku 2013 a jejich skutečné čerpání (mld. Kč)

V průběhu roku 2021 bylo zapojeno nebo ukončeno celkem 149,4 mld. Kč nároků z nespotřebovaných výdajů. **Skutečně vyčerpáno bylo 106,4 mil. Kč, což představovalo 71,6 % zapojených nároků. Stav nároků k 31. 12. 2021**, tedy nároků, které nebyly v průběhu roku zapojeny ani ukončeny činily **25,3 mld. Kč** a byly z velké části převedeny do roku 2021.

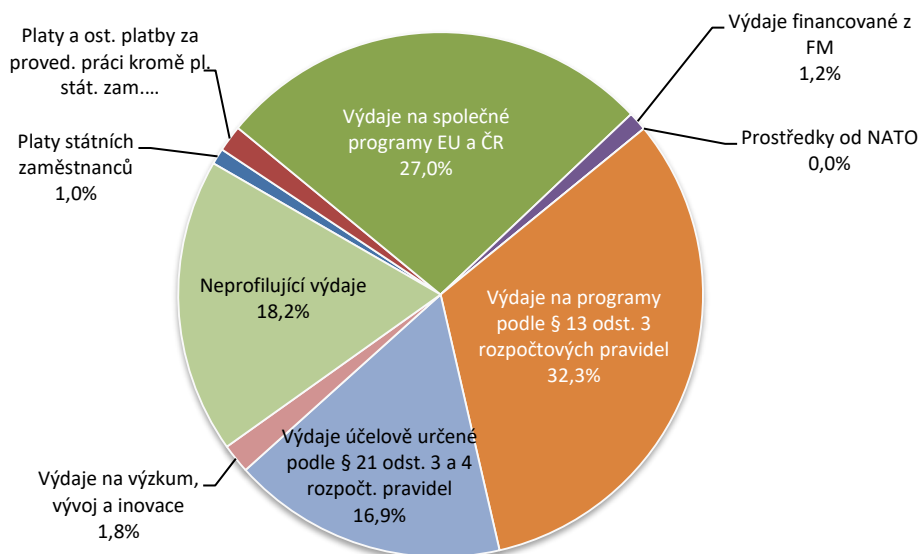
Tabulka č. 94: Přehled nároků z nespotřebovaných výdajů v roce 2021 (mil. Kč)

Ukazatel	Číslo řádku	Stav NNV k 1.1.2021	Zapojení do rozpočtu nebo ukončení NNV	Stav NNV k 31.12.2021	Skutečné čerpání NNV	Podíl realizovaných NNV k počátečnímu stavu NNV
Profilující výdaje (A až H) ř.(2+3+4+7+10+11+12+13)	1	142 929	123 255	19 673	84 125	58,9
A. Na platy státních zaměstnanců 3)	2	1 727	1 424	303	1 183	68,5
B. Na platy a ost.platby za proved.práci kromě pl.stát.zam.4)	3	2 846	2 181	665	1 885	66,2
C. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostředky z EU	4	47 135	37 829	9 306	30 810	65,4
v tom: výdaje financované z nár. peněžních prostředků	5	12 677	8 534	4 143	5 107	40,3
výdaje, které jsou nebo mají být kryty peněžními prostř. EU	6	34 458	29 295	5 163	25 703	74,6
D. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostř.z fin.mech.	7	2 040	604	1 435	169	8,3
v tom: výdaje financované z nár. peněžních prostředků	8	335	116	219	60	18,0
výdaje kryté peněžními prostředky z finančních mechanismů	9	1 705	489	1 216	109	6,4
E. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostř. od NATO	10	0	0	0	0	x
F. Na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel	11	56 403	49 440	6 963	25 274	44,8
G. Účelově určené podle § 21 odst. 3 a 4 rozpočt.pravidel	12	29 607	29 229	378	22 533	76,1
H. Na výzkum, vývoj a inovace	13	3 171	2 547	624	2 272	71,7
Neprofilující výdaje	14	31 750	26 110	5 641	22 312	70,3
Celkem (ř. 1 + ř. 14)	15	174 679	149 365	25 314	106 437	60,9

*) Snížení stavu NNV zahrnuje mimo zapojených NNV i ukončené NNV podle §47 odst. 6 písm. b) až e) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Následující graf ukazuje podíl jednotlivých druhů výdajů na stavu nároků z nespotřebovaných výdajů k 1. lednu 2021.

Graf č. 39: Podíl jednotlivých druhů výdajů na stavu k 1. 1. 2021

Institut nároků umožňuje v rámci sestavování rozpočtu na kalendářní rok zajištění víceletého financování programů, a proto velkou část z celkového stavu nároků tvoří výdaje, na jejichž provedení dostává Česká republika peněžní prostředky nebo jejich část od EU nebo z finančních mechanismů či výdaje na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel. Největší podíl z celkového objemu nároků k 1. 1. 2021 měly kapitoly, které se na řízení těchto programů podílejí. Ministerstvo zemědělství (26,6 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (24,8 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (23,6 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (15,0 mld. Kč) Ministerstvo životního prostředí (13,1 mld. Kč) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (12,8 mld. Kč). Z počátečního stavu nároků v roce 2021 byly dvě třetiny pro použití na kapitálové výdaje a jedna třetina na výdaje běžné.

Tabulka č. 95: Přehled vývoje stavu nároků z nespotřebovaných výdajů v průběhu roku 2021 po kapitolách (mil. Kč)

Kap.	Název kapitoly	Stav NNV k 1.1.2021	Zapojení do rozpočtu nebo ukončení NNV k 31.12.2021	Stav NNV k 31.12.2021	Skutečné čerpání NNV	Podíl realizovaných NNV k počátečnímu stavu NNV
329	Ministerstvo zemědělství	26 638	26 347	291	22 185	83,3
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	24 756	19 989	4 767	10 264	41,5
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	23 634	20 047	3 587	16 972	71,8
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	14 956	13 079	1 877	10 966	73,3
315	Ministerstvo životního prostředí	13 088	12 267	821	7 578	57,9
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	12 756	11 596	1 160	9 211	72,2
335	Ministerstvo zdravotnictví	9 297	7 399	1 898	5 458	58,7
327	Ministerstvo dopravy	6 599	5 828	771	4 958	75,1
334	Ministerstvo kultury	6 342	6 342	0	2 344	37,0
312	Ministerstvo financí	5 703	3 893	1 810	2 496	43,8
314	Ministerstvo vnitra	5 230	4 685	545	3 748	71,7
336	Ministerstvo spravedlnosti	4 282	2 892	1 390	2 254	52,6
374	Správa státních hmotných rezerv	3 805	3 805	0	1 082	28,4
328	Český telekomunikační úřad	3 558	297	3 261	81	2,3
362	Národní sportovní agentura	3 452	3 452	0	994	28,8
306	Ministerstvo zahraničních věcí	2 256	1 593	663	1 194	52,9
307	Ministerstvo obrany	1 793	1 766	27	1 564	87,3
377	Technologická agentura České republiky	1 358	793	565	704	51,8
345	Český statistický úřad	885	762	122	411	46,5
305	Bezpečnostní informační služba	828	443	385	443	53,5
381	Nejvyšší kontrolní úřad	770	330	440	258	33,6
304	Úřad vlády České republiky	607	393	213	196	32,3
303	Senát Parlamentu	262	85	177	78	29,9
321	Grantová agentura České republiky	245	219	26	218	88,9
355	Ústav pro studium totalitních režimů	228	43	185	17	7,4
378	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	203	203	0	161	79,3
301	Kancelář prezidenta republiky	195	177	17	69	35,7
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	161	38	122	27	17,0
346	Český úřad zeměměřický a katastrální	154	145	9	133	86,2
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	146	146	0	145	99,7
349	Energetický regulační úřad	99	45	53	26	26,1
308	Národní bezpečnostní úřad	82	82	0	60	73,1
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	67	47	20	17	25,4
371	Úřad pro dohled nad hospod. polit. stran a polit. hnutí	49	4	45	3	5,6
358	Ústavní soud	40	26	14	24	61,1
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	31	24	7	23	73,7
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	29	2	27	2	6,9
376	Generální inspekce bezpečnostních sborů	27	26	1	25	93,4
309	Kancelář veřejného ochránce práv	20	5	15	5	23,2
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	14	10	3	10	75,9
348	Český báňský úřad	11	11	0	10	90,7
361	Akademie věd České republiky	9	9	0	9	100,0
344	Úřad průmyslového vlastnictví	9	9	0	8	93,3
359	Úřad Národní rozpočtové rady	8	8	0	3	33,4
	Celkový výsledek	174 679	149 365	25 314	106 437	60,9

Efektivita čerpání těchto prostředků ve vztahu ke stavu nároků k 1. 1. 2021 u kapitol, jejichž počáteční stav nároků se pohyboval nad hranicí 1 mld. Kč, byla nejvyšší u Ministerstva obrany (87,3 %), Ministerstva zemědělství (83,3 %), Ministerstva dopravy (75,1 %) a Ministerstva práce a sociálních věcí (73,3 %).

Z celkově skutečně vyčerpaných prostředků ve výši 106,4 mld. Kč připadlo 71,6 mld. Kč, tj. 67,5 %, na běžné výdaje a 34,9 mld. Kč, tj. 32,7 %, výdaje kapitálové.

Jak již bylo řečeno, čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů je mimorozpočtový zdroj a výrazně tak může ovlivnit skutečné čerpání u jednotlivých výdajových položek a jejich plnění ve vztahu k rozpočtu. Z hlediska druhového členění se jejich čerpání promítlo nejvíce do následujících výdajových podseskupení (uvedeny dopady čerpání nároků nad 1 mld. Kč).

Tabulka č. 96: Nejvýraznější dopady čerpání NNV do výdajových podseskupení v roce 2021 (mil. Kč)

Podseskupení	Druhové členění	Skutečné čerpání NNV v roce 2021
521	Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	27 551
531	Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	13 139
634	Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	8 513
635	Investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	7 051
612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	6 900
532	Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	6 794
533	Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	5 011
516	Nákup služeb	4 305
633	Investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	3 976
513	Nákup materiálu	3 535
631	Investiční transfery podnikatelským subjektům	3 245
522	Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	2 830
637	Investiční transfery obyvatelstvu	2 486
501	Platy	2 413
611	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	1 779
519	Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	1 665
503	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	1 049

Vysoká míra čerpání NNV v oblasti transferů podnikatelským subjektům souvisela se zapojením prostředků, které nebyly v rámci pomoci související s epidemií nemoci COVID-19 v roce 2020 realizovány.

Další tabulka znázorňuje, jaký podíl tvoří stav nároků z nespotebovaných výdajů k 1. 1. 2021 ke schválenému rozpočtu na rok 2021. Uvedeny jsou pouze kapitoly, kde je tento podíl vyšší než 20 %.

Tabulka č. 97: Kapitoly s nejvyšším podílem stavu NNV k 1. 1. 2021 na schváleném rozpočtu výdajů v roce 2021 (mil. Kč)

Kapitola	Název kapitoly	Schválený rozpočet výdajů 2021	Stav NNV k 1.1.2021	Podíl stavu NNV k 1.1.2021 na schváleném rozpočtu výdajů 2021 v %
328	Český telekomunikační úřad	2 236	3 558	159,1
371	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politic	33	49	151,8
374	Správa státních hmotných rezerv	2 752	3 805	138,3
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	22	29	130,6
355	Ústav pro studium totalitních režimů	183	228	124,5
315	Ministerstvo životního prostředí	11 350	13 088	115,3
381	Nejvyšší kontrolní úřad	854	770	90,2
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	29 481	24 756	84,0
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	254	161	63,2
304	Úřad vlády České republiky	1 047	607	57,9
335	Ministerstvo zdravotnictví	18 038	9 297	51,5
362	Národní sportovní agentura	6 982	3 452	49,4
329	Ministerstvo zemědělství	55 354	26 638	48,1
378	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	428	203	47,4
301	Kancelář prezidenta republiky	423	195	46,0
345	Český statistický úřad	1 930	885	45,8
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	51 576	23 634	45,8
303	Senát Parlamentu	636	262	41,2
334	Ministerstvo kultury	15 849	6 342	40,0
305	Bezpečnostní informační služba	2 297	828	36,0
349	Energetický regulační úřad	292	99	33,8
359	Úřad Národní rozpočtové rady	25	8	32,4
308	Národní bezpečnostní úřad	293	82	28,0
306	Ministerstvo zahraničních věcí	8 423	2 256	26,8
377	Technologická agentura České republiky	5 316	1 358	25,5
312	Ministerstvo financí	23 777	5 703	24,0
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	68	14	20,2

Obecně lze konstatovat, že schopnost organizačních složek státu zapojovat a čerpat nároky z nespotřebovaných výdajů je výrazně ovlivňována průběhem financování projektů národních i spolufinancovaných programů a tento trend lze očekávat i v dalších letech.

Výše stavu nároků z nespotřebovaných výdajů představuje každoročně riziko pro státní rozpočet, neboť dává organizačním složkám státu možnost realizovat značný objemu výdajů nad rámec schváleného rozpočtu. Je ovšem zároveň nástrojem, který umožňuje rozložit financování víceletých projektů, souvisejících nejčastěji s realizací společných programů EU a ČR či akcí programového financování, do více let. Stává se však i nástrojem, kterým stát může efektivněji řídit požadavky kapitol při procesu schvalování státního rozpočtu.

Negativně lze hodnotit míru skutečného vyčerpání zapojených nároků, tedy takových, u kterých organizační složka státu již předpokládá jejich realizaci. Nevyčerpané zapojené nároky činily 42,1 mld. Kč a tvořily více než čtvrtinu prostředků zapojených do konečného rozpočtu.

9 Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění

Odvětvové členění výdajů státního rozpočtu (podle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, platné do konce roku 2021) má za cíl především transparentně interpretovat směry vládní rozpočtové politiky a finanční zajištěnost jednotlivých funkcí státu. Toto členění odhlíží od všech ostatních hledisek, která do odvětvového členění nepatří, a naopak agreguje jednotlivé odvětvové kategorie výdajů podle druhu činnosti, na kterou jsou prostředky státního rozpočtu vynakládány.

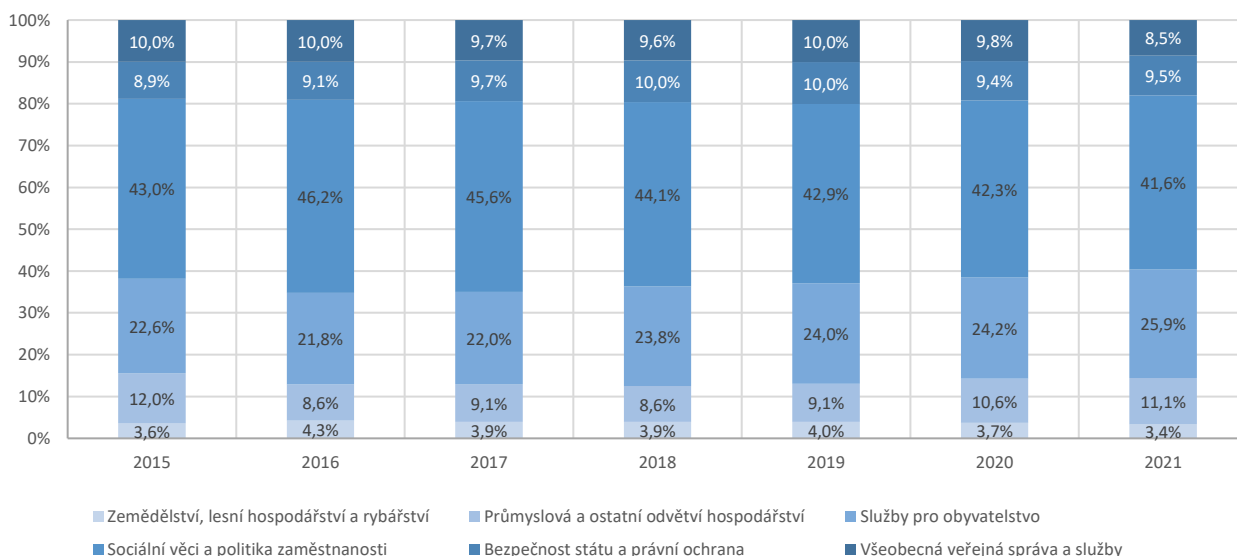
Přehled o výdajích SR podle odvětvového hlediska podává následující tabulka:

Tabulka č. 98: Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění (mld. Kč)

Rozp. skup.	Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění	Skut. 2020	Rozpočet 2021			Skut. 2021	% plnění	Index 2021/20	Rozdíl 2021-20
			schválený	po změnách	konečný				
			1	2	3				
1	Zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství z toho: Zeměděl. a potravin. činnost a rozvoj	67,8 47,5	54,4 40,3	63,3 45,6	85,4 62,1	64,1 44,4	101,3 97,2	94,7 93,4	-3,6 -3,1
2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství Průmysl, stavebnictví, obchod a služby Doprava Vodní hospodářství Spoje Všeob. hosp. záležitosti a ost.ekon.funkce	194,8 71,2 107,2 6,7 1,0 8,6	232,1 50,4 115,2 1,8 2,2 62,6	201,4 71,6 114,9 3,6 2,2 9,1	243,0 100,0 120,4 10,0 2,5 10,0	211,2 87,9 107,6 6,4 0,7 8,6	104,8 122,7 93,6 178,6 31,2 95,1	108,4 123,4 100,3 94,5 72,1 100,0	16,4 16,7 0,3 -0,4 -0,3 0,0
3	Služby pro obyvatelstvo Vzdělávání a školské služby Kultura, církev a sdělovací prostředky Sport a zájmová činnost Zdravotnictví Bydlení, komunální služby a územní rozvoj Ochrana životního prostředí Ostatní výzkum a vývoj Ost.činnosti související se služb.pro obyvat.	445,9 219,3 16,9 8,3 132,7 33,2 12,9 22,7 0,0	480,9 232,0 16,5 8,4 149,8 34,0 14,4 25,6 0,0	501,8 235,8 17,6 9,7 162,4 37,2 15,0 24,2 0,0	553,8 246,3 24,2 13,4 170,3 51,1 22,3 26,1 0,0	494,5 238,0 17,6 7,8 161,4 32,5 14,0 23,2 0,0	98,5 100,9 99,8 80,0 99,4 87,5 93,2 96,0 100,0	110,9 108,5 104,0 93,6 121,7 97,9 108,6 102,1 89,7	48,5 18,7 0,7 -0,5 28,8 -0,7 1,1 0,5 0,0
4	Sociální věci a politika zaměstnanosti Dávky a podpory v sociálním zabezpečení Politika zaměstnanosti Sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezp.a politice zaměstnanosti	779,9 685,9 45,4 48,5	764,9 691,1 28,7 45,1	789,0 693,4 43,7 51,9	802,0 693,4 50,3 58,3	793,8 691,5 48,0 54,4	100,6 99,7 109,9 104,7	101,8 100,8 105,7 112,0	14,0 5,6 2,6 5,8
5	Bezpečnost státu a právní ochrana Obrana Civilní připravenost na krizové stavy Bezpečnost a veřejný pořádek Právní ochrana Požární ochrana a integr. záchr. systém	174,0 61,4 4,1 64,8 30,7 13,1	168,3 63,3 2,9 59,4 30,7 11,9	179,6 72,1 3,2 60,6 31,1 12,6	193,9 73,3 7,1 64,9 33,9 14,6	180,8 71,4 3,8 60,9 31,1 13,7	100,7 99,1 116,4 100,4 100,0 108,6	103,9 116,3 92,5 94,0 101,3 104,6	6,8 10,0 -0,3 -3,9 0,4 0,6
6	Všeobecná veřejná správa a služby Státní moc, stát. správa, územní samospráva a politické strany Jiné veřejné služby a činnosti Finanční operace Ostatní činnosti	180,6 108,2 5,8 40,6 25,9	185,0 93,3 6,1 53,3 32,3	166,1 96,7 6,4 44,1 18,9	172,8 102,9 6,8 44,1 19,0	162,5 96,1 6,0 42,8 17,6	97,8 99,4 93,1 97,0 93,2	90,0 88,8 102,5 105,3 68,0	-18,1 -12,1 0,1 2,1 -8,3
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM		1 842,9	1 885,6	1 901,3	2 051,0	1 906,9	100,3	103,5	64,0

Následující graf znázorňuje podíl jednotlivých odvětví na celkových skutečných výdajích státního rozpočtu za rok 2021:

Graf č. 40: Struktura výdajů podle jednotlivých odvětví v letech 2015 až 2021

Meziroční srovnání výdajů státního rozpočtu je v některých letech poměrně výrazně ovlivněno výdaji na financování společných programů EU/FM a ČR (včetně SZP). Následující tabulka ukazuje dopady těchto výdajů do jednotlivých odvětví výdajové strany státního rozpočtu. U neuvedených oddílů bylo vykázáno nulové čerpání těchto výdajů.

Tabulka č. 99: Dopad výdajů na společné programy EU/FM a ČR vč. SZP (národní i EU podíl) do jednotlivých odvětví (mld. Kč)

Oddíl	rok 2020	rok 2021	rozdíl
10 Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	41,2	40,4	-0,8
21 Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	19,5	15,6	-3,9
22 Doprava	25,9	31,5	5,6
23 Vodní hospodářství	4,1	2,4	-1,7
25 Všeobecné hospodářské záležitosti a ost. ekonomické funkce	0,1	0,1	0,1
31 a 32 Vzdělávání a školské služby	12,4	12,9	0,5
33 Kultura, církve a sdělovací prostředky	0,6	0,6	-0,1
34 Sport a zájmová činnost	0,0	0,0	0,0
35 Zdravotnictví	1,9	2,4	0,4
36 Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	24,5	22,8	-1,8
37 Ochrana životního prostředí	5,8	6,4	0,6
38 Ostatní výzkum a vývoj	2,8	2,8	0,0
42 Politika zaměstnanosti	5,4	3,9	-1,5
43 Sociál. služby a společné činn. v sociál. zabezpečení a politice zaměstn.	7,1	7,0	-0,1
51 Obrana	0,0	0,0	0,0
52 Civilní připravenost na krizové stavy	0,0	0,0	0,0
53 Bezpečnost a veřejný pořádek	1,1	0,9	-0,2
54 Právní ochrana	0,1	0,2	0,1
55 Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	0,5	0,4	-0,2
61 Státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany	0,3	0,4	0,1
62 Jiné veřejné služby a činnosti	0,1	0,0	-0,1
64 Ostatní činnosti	0,0	0,1	0,1
Celkový výsledek	153,5	150,7	-2,8

9.1 Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti

Tyto výdaje dosáhly v roce 2021 výše 793,8 mld. Kč, což bylo o 14,0 mld. Kč, tj. o 1,8 %, více než v předchozím roce (v roce 2020 vzrostly o 17,2 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 41,6 %, tj. o 0,7 procentního bodu méně než v roce 2020. Jejich skutečná výše byla nad úrovní danou rozpočtem po změnách o 4,8 mld. Kč.

Na dávky a podpory v sociálním zabezpečení (rozpočtový oddíl 41) bylo vynaloženo 87,1 % prostředků této skupiny výdajů, dosáhly 691,5 mld. Kč a meziročně vzrostly o 5,6 mld. Kč, tj. o 0,8 %. Proti rozpočtu po změnách byly nižší o 1,9 mld. Kč.

Z výdajů tohoto oddílu připadalo 76,8 % na **dávky důchodového pojištění**, které při meziročním růstu o 10,9 mld. Kč, tj. o 2,1 %, dosáhly výše 530,7 mld. Kč. Jejich výši ovlivnila valorizace důchodů o 5,8 %. Z toho na starobní důchody bylo vynaloženo celkem 444,3 mld. Kč (růst o 21,8 mld. Kč, tj. o 5,2 %), na invalidní důchody pro invaliditu prvního, druhého i třetího stupně 53,0 mld. Kč (růst o 1,6 mld. Kč) a na vdovské, vdovecké a sirotčí důchody celkem 33,2 mld. Kč (růst o 2,2 mld. Kč).

Druhou váhově nejvýznamnější částku v rámci sociálního zabezpečení představují **dávky státní sociální podpory a dávky péčovské péče**. Jejich čerpání ve výši 49,7 mld. Kč znamenalo meziroční pokles o 2,9 mld. Kč, tj. o 5,5 %. V rámci těchto pododdílů (413+414) došlo k poklesu u rodičovského příspěvku (o 3,1 mld. Kč na 35,5 mld. Kč) a příspěvku na bydlení (o 0,3 mld. Kč na 6,6 mld. Kč). Naopak meziročně vzrostly zejména přídavek na dítě (o 0,4 mld. Kč na 2,6 mld. Kč) a dávky péčovské péče (o 0,1 mld. Kč na 4,9 mld. Kč).

Dalším významným pododdílem jsou **dávky nemocenského pojištění**. Jejich objem 51,9 mld. Kč znamenal meziroční pokles o 3,7 mld. Kč, tj. o 6,7 %. Na poklesu se podílelo nejvíce ošetřovné, které se snížilo o 5,8 mld. Kč na 5,7 mld. Kč, když nemocenské vzrostlo o 1,3 mld. Kč na 34,3 mld. Kč. Hlavním faktorem ovlivňujícím pokles ošetřovného byla vysoká základna podpory při ošetřování člena rodiny v důsledku pandemie COVID-19 v předchozím roce 2020. Za rok 2021 bylo proplaceno 13,4 mil. dnů ošetřovného, tj. o 8,9 mil. (o 60,1 %) dnů méně než v roce 2020. Meziroční pokles objemu vyplacených prostředků na ošetřovné souvisí s rozdílnými podmínkami uzavření školských zařízení i poskytování ošetřovného v letech 2020 a 2021 (jedná se o ošetřovné v působnosti ČSSZ).

Ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení dosáhly 40,7 mld. Kč, což bylo o 0,2 mld. Kč méně než v roce 2020. Z toho **příspěvek na péči osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci** podle § 7 až 31 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, dosáhl 32,8 mld. Kč, což bylo o 0,3 mld. Kč méně než v roce 2020. V rámci tohoto pododdílu byly vyplaceny i **státní příspěvky na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření** ve výši 7,5 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč).

Dávky pomoci v hmotné nouzi meziročně vzrostly o 0,5 mld. Kč a dosáhly 5,3 mld. Kč. Byly tvořeny zejména příspěvkem na živobytí (3,3 mld. Kč s nárůstem o 0,3 mld. Kč) a doplatkem na bydlení (1,8 mld. Kč, nárůst o 0,1 mld. Kč).

Dávky osobám se zdravotním postižením ve výši 2,6 mld. Kč meziročně poklesly o 0,1 mld. Kč. Z toho příspěvek na mobilitu činil 1,7 mld. Kč a příspěvek na zvláštní pomůcku 0,9 mld. Kč (oba téměř stejně jako v roce 2020).

V rámci tohoto oddílu bylo také vyplaceno 10,5 mld. Kč (o 1,1 mld. Kč více než v předchozím roce) na **zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru**. Z toho výsluhový příspěvek činil 9,2 mld. Kč při růstu o 0,8 mld. Kč. Odchodné vyplacené příslušníkům ozbrojených sil dosáhlo 1,2 mld. Kč, což bylo meziročně o 0,2 mld. Kč více.

Výdaje na politiku zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 42) dosáhly v roce 2021 výše **48,0 mld. Kč** a proti roku 2020 vzrostly o 2,6 mld. Kč, tj. o 5,7 % (v roce 2020 vzrostly o 144,4 %). Z nich největší objem i nárůst vykázaly výdaje na cílené programy k řešení zaměstnanosti, které dosáhly 26,2 mld. Kč, tj. o 2,0 mld. Kč více než v roce 2020. I zde se projeví důsledky řešení dopadů epidemie COVID-19, v tomto případě prostřednictvím programu Antivirus A+B čerpaného v objemu 25,8 mld. Kč (meziroční nárůst o 2,0 mld. Kč, tj. o 8,6 %). **Podpory v nezaměstnanosti** v objemu 10,0 mld. Kč (meziroční pokles o 0,6 mld. Kč, tj. o 5,2 %) představovaly především výdaje na hmotné zabezpečení osob v nezaměstnanosti a zvýšení ke hmotnému zabezpečení na manželku a děti osobám se změněnou pracovní schopností.

Příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností dosáhl 9,2 mld. Kč při meziročním růstu o 0,7 mld. Kč, tj. o 8,9 %.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v celkově vynaložené částce 28,3 mld. Kč meziročně vzrostly o 2,5 mld. Kč a byly použity – jak je zmíněno již výše - zejména na cílené programy k řešení zaměstnanosti (26,2 mld. Kč při nárůstu o 2,0 mld. Kč), dále na veřejně prospěšné práce (1,0 mld. Kč při meziročním nárůstu

o 0,1 mld. Kč), na tvorbu společensky účelných pracovních míst (0,3 mld. Kč při meziročním nárůstu o 0,2 mld. Kč), na rekvalifikace (126 mil. Kč při nárůstu o 55 mil. Kč) a na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů (22 mil. Kč při nárůstu o 4 mil. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace ve výši 0,4 mld. Kč (meziroční nárůst o 0,1 mld. Kč) byly vyplaceny zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů především v souvislosti s restrukturalizací uhelného průmyslu.

Ze státního rozpočtu bylo také vyplaceno 0,2 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč méně než v roce 2020) jako úhrada mezd zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

Výdaje na sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 43), které představují nikoliv přímé dávky a podpory, ale výdaje na činnosti a služby zaměřené na určité sociální skupiny obyvatelstva nebo obecné sociální programy, dosáhly v roce 2021 celkové **výše 54,4 mld. Kč** a proti předchozímu roku vzrostly o 5,8 mld. Kč, tj. o 12,0 %. V rámci tohoto oddílu byly financovány výdaje na správu v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (zejména činnost Ministerstva práce a sociálních věcí, ČSSZ, Úřadu práce ČR) ve výši 21,5 mld. Kč (meziroční nárůst o 0,5 mld. Kč). Na služby sociální péče bylo vynaloženo 27,6 mld. Kč (růst o 5,1 mld. Kč). Většina těchto prostředků (24,7 mld. Kč s meziročním růstem o 4,4 mld. Kč) byla převedena obcím a krajům podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Na sociální péči a pomoc dětem a mládeži šlo 2,0 mld. Kč (nárůst o 0,1 mld. Kč), dalších 0,8 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč více než v roce 2020) bylo určeno na příspěvek na výkon pěstounské péče.

9.2 Výdaje na služby pro obyvatelstvo

Výdaje na služby pro obyvatelstvo zahrnují výdaje na vzdělávání a školské služby, kulturu, církvě a sdělovací prostředky, tělovýchovu a zájmovou činnost, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a územní rozvoj, ochranu životního prostředí, na podporu výzkumu, vývoje a inovací uvedených oblastí a podporu výzkumu, vývoje a inovací odvětvově nespécifikovanou. Prostředky na tyto účely jsou poskytovány rozpočtovými kapitolami přímo nebo prostřednictvím rozpočtů územních samosprávných celků. **Výdaje na služby pro obyvatelstvo dosáhly v roce 2021 částku 494,5 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 48,5 mld. Kč, tj. o 10,9 % (v roce 2020 vzrostly o 19,8 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 25,9 % (v roce 2020 to bylo 24,2 %). Rozpočet po změnách byl čerpán na 98,5 %, což představovalo úsporu 7,4 mld. Kč. Na této skupině výdajů se podílely též výdaje určené na financování společných programů EU/FM a ČR, které dosáhly 47,8 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč méně než v roce 2020. Z hlediska odvětvového členění ovlivnily růst hlavně výdaje na zdravotnictví vyšší o 28,8 mld. Kč a výdaje na vzdělávání a školské služby vyšší o 18,7 mld. Kč.

Objemově nejvýznamnější část těchto výdajů (48,1 %) představovaly výdaje na vzdělávání a školské služby (rozpočtový oddíl 31 a 32) – celkem dosáhly **238,0 mld. Kč**, což bylo o 18,7 mld. Kč, tj. o 8,5 %, více než v roce 2020. Většina této částky směřovala do pododdílu „Ostatní činnost a nespécifikované výdaje“, kde bylo při meziročním růstu o 18,1 mld. Kč vyplaceno celkem 179,3 mld. Kč. V naprosté většině šlo o prostředky transferované z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy územním samosprávným celkům (výkonové financování regionálního školství) zejména na platy učitelů. Na vysokoškolské vzdělávání bylo vynaloženo celkem 47,7 mld. Kč, což bylo o 2,1 mld. Kč více než v roce 2020. Z toho na činnost vysokých škol směřovalo 33,7 mld. Kč a na podporu výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách 14,1 mld. Kč. Na předškolní a základní vzdělávání směřovalo 4,7 mld. Kč (pokles o 1,0 mld. Kč), na střední vzdělávání a konzervatoře 1,7 mld. Kč (pokles o 0,5 mld. Kč) a na školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy jako jsou např. výchovné ústavy, dětské domovy se školou a diagnostické ústavy 1,9 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč).

Výdaje na zdravotnictví (rozpočtový oddíl 35) financované ze státního rozpočtu dosáhly v roce 2021 v souhrnu **161,4 mld. Kč** a byly o 28,8 mld. Kč, tj. o 21,7 %, nad úroveň roku 2020 (vliv epidemie COVID-19; detailní náhled na výdaje čerpané v souvislosti s COVID-19 zobrazuje tabulka č. 16 v sešitu G). Největší objem představovaly výdaje na "ostatní činnost ve zdravotnictví" zahrnující platbu státu na zdravotní pojištění nevýdělečných osob ve výši 126,3 mld. Kč (o 29,0 mld. Kč více než v roce 2020). Na meziroční růst mělo vliv zákonem upravené zvýšení měsíčních plateb veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce o dvě třetiny proti stavu k 1. lednu 2020. Transfer ze státního rozpočtu tak pokryl okolo 30 % výdajů na veřejnou

zdravotní péči. Výdaje na lůžkovou péči pak dosáhly 17,3 mld. Kč, což bylo o 3,8 mld. Kč méně než v roce 2020. Na zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví, kam patří např. hygienická a zdravotnická záchranná služba, bylo vynaloženo 8,3 mld. Kč, tj. o 2,5 mld. Kč více než v roce 2020. Na zdravotnické programy (zejména prevence kriminality a prevence před návykovými látkami) směřovalo 2,8 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 0,2 mld. Kč. Na výzkum a vývoj ve zdravotnictví bylo vynaloženo 1,8 mld. Kč, o 0,1 mld. Kč více než v roce 2020. Na činnost orgánů státní správy ve zdravotnictví směřovalo 3,8 mld. Kč.

Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (rozpočtový oddíl 36) bylo v roce 2021 z prostředků státního rozpočtu vynaloženo celkem **32,5 mld. Kč**, tj. o 0,7 mld. Kč, tj. o 2,1 % méně než v předchozím roce. V rámci celého oddílu se výrazně projevily výdaje na společné programy EU a ČR (22,8 mld. Kč při poklesu o 1,8 mld. Kč), z nichž největší podíl tvořily výdaje v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (21,2 mld. Kč s poklesem o 1,6 mld. Kč), které směřovaly do oblasti územního rozvoje. Podpora stavebního spoření formou státních příspěvků v roce 2021 dosáhla 4,2 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 4,1 mld. Kč). Od roku 2011 byla stanovena maximální výše státní podpory stavebního spoření na 2 000 Kč ročně. Zejména formou kapitálových výdajů bylo vynaloženo do oblasti bytového hospodářství 0,7 mld. Kč (výdaje na poskytování bydlení, podpora ze strany státu obcím na výstavbu bytů, získávání pozemků pro bytovou výstavbu).

Na kulturu, církve a sdělovací prostředky (rozpočtový oddíl 33) bylo v roce 2021 vynaloženo **17,6 mld. Kč**, což bylo o 0,7 mld. Kč, tj. o 4,0 %, více než v předchozím roce. Z celkového objemu připadlo nejvíce prostředků registrovaným církvím a náboženským společnostem (3,3 mld. Kč, z toho 1,0 mld. Kč představovaly příspěvky na podporu činnosti dotčených církví a náboženských společností a 2,2 mld. Kč finanční náhrady v rámci majetkového vyrovnání s církvemi), muzeím a galeriím (3,2 mld. Kč při nárůstu o 0,1 mld. Kč), na činnost památkových ústavů, hradů a zámků (2,2 mld. Kč při růstu o 0,1 mld. Kč), na divadelní činnost (2,1 mld. Kč při poklesu o 0,2 mld. Kč), na činnosti knihovnické (1,2 mld. Kč), na hudební činnost (0,8 mld. Kč), na zachování a obnovu kulturních památek (0,7 mld. Kč), na Pražský hrad (0,4 mld. Kč) atd.

Výdaje na ochranu životního prostředí (rozpočtový oddíl 37) dosáhly **14,0 mld. Kč** a proti roku 2020 vzrostly o 1,1 mld. Kč, tj. o 8,6 %. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo na ochranu přírody a krajiny – 5,0 mld. Kč, což bylo o 0,5 mld. Kč více než v roce 2020 zejména vlivem výdajů na ochranu druhů a stanovišť vyšších o 0,5 mld. Kč. Na ochranu ovzduší a klimatu bylo vynaloženo 2,2 mld. Kč (pokles o 0,3 mld. Kč), z nichž 1,7 mld. Kč plynulo na změny technologií vytápění (pokles o 0,3 mld. Kč) a 0,2 mld. Kč na odstraňování tuhých emisí (pokles o 0,2 mld. Kč). Na nakládání s odpady směřovalo 2,3 mld. Kč s nárůstem o 0,7 mld. Kč – z toho na využívání a zneškodňování komunálních odpadů šlo 0,8 mld. Kč (o 0,2 mld. Kč více než v předchozím roce) a na prevenci vzniku odpadů 0,5 mld. Kč s nárůstem o 0,3 mld. Kč. Další prostředky byly vynaloženy na ochranu a sanaci půdy a podzemní vody (1,3 mld. Kč, nárůst o 0,1 mld. Kč proti předchozímu roku), přepravu a nakládání s radioaktivním odpadem (0,5 mld. Kč; souvislost s činností Správy úložišť radioaktivních odpadů a hledáním lokalit pro hlubinné úložiště), na mezinárodní spolupráci v oblasti životního prostředí (0,2 mld. Kč) a v neposlední řadě na správu v ochraně životního prostředí (1,5 mld. Kč).

Sport a zájmová činnost (rozpočtový oddíl 34) byla v roce 2020 financována částkou **7,8 mld. Kč**, což bylo o 0,5 mld. Kč, tj. o 6,4 % méně než v roce 2020. Nejvíce prostředků (4,3 mld. Kč s poklesem o 0,8 mld. Kč) bylo vynaloženo na „ostatní sportovní činnost“ (§ 3419), která zahrnuje např. podporu státu sportovním oddílům, výdaje na konání sportovních akcí apod. Na rozvoj státní sportovní reprezentace bylo vynaloženo 2,8 mld. Kč (téměř stejně jako v předchozím roce). Na využití volného času dětí a mládeže bylo věnováno 0,5 mld. Kč (o 0,2 mld. Kč více než v předchozím roce) v rámci podpory činnosti domů dětí a mládeže, mládežnických organizací, výstavby dětských hřišť, zábavních parků apod.

Ostatní výzkum a vývoj (rozpočtový oddíl 38) dosáhl **23,2 mld. Kč** při meziročním nárůstu o 0,5 mld. Kč, tj. o 2,1 %. Nárůst nejvýrazněji ovlivnilo čerpání účelové podpory na programy vyhledávané Technologickou agenturou ČR podle zákona č. 320/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), které byly vyšší o 0,6 mld. Kč při celkově vynaložené částce 5,7 mld. Kč. Projevilo se zde i čerpání prostředků OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+, které v rámci tohoto oddílu dosáhlo 2,5 mld. Kč a bylo meziročně nižší o 0,3 mld. Kč. Tento oddíl zahrnuje zejména výdaje do výzkumu a vývoje odvětvově nespécifikovaného – šlo o 6,9 mld. Kč s nárůstem o 0,3 mld. Kč čerpaných Akademií věd ČR, resp. o 6,0 mld. Kč s poklesem o 0,5 mld. Kč transferovaných z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na výzkum, experimentální vývoj a inovace především veřejným výzkumným institucím, nefinančním podnikatelským subjektům,

příspěvkovým organizacím a spolkům. Patří sem i výdaje kapitoly Grantová agentura ČR (4,5 mld. Kč, přibližně stejně jako v předchozím roce).

9.3 Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství (rozpočtová skupina 1) a **na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** (rozpočtová skupina 2) dosáhly v roce 2021 celkové výše **286,5 mld. Kč**, což představovalo 15,0 % všech výdajů státního rozpočtu (v roce 2020 to bylo 14,2 %) a meziročně vzrostly o 24,0 mld. Kč, tj. o 9,1 % (v roce 2020 meziročně vzrostly o 29,3 mld. Kč).

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství (rozpočtový oddíl 10) dosáhly výše **64,1 mld. Kč** a klesly tak o 3,6 mld. Kč, tj. o 5,3 %. V tomto oddílu byly čerpány zejména výdaje na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj ve výši 44,4 mld. Kč (o 3,1 mld. Kč méně než v roce 2020). V rámci tohoto pododdílu převažovala především podpora podnikatelských záměrů a restrukturalizace v oblasti zemědělství a potravinářství (25,6 mld. Kč při meziročním poklesu o 3,1 mld. Kč) a také podpora méně příznivých oblastí, zvyšování kvality a revitalizace půdy, vč. podpory vodního hospodářství a ostatních složek v zemědělské a lesnické krajině (15,3 mld. Kč při poklesu o 1,6 mld. Kč), to vše zejména formou transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu určených na Přímé platby zemědělcům a na Program rozvoje venkova v rámci společné zemědělské politiky. Na ozdravování hospodářských zvířat, polních a speciálních plodin a zvláštní veterinární péči směřovalo zejména formou dotací podnikatelským subjektům výhradně z národních zdrojů 2,7 mld. Kč, což bylo o 0,1 mld. Kč více než v roce 2020.

Na podporu lesního hospodářství bylo vynaloženo 6,0 mld. Kč (pokles o 3,0 mld. Kč). Na regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor bylo použito 3,0 mld. Kč s nárůstem o 0,1 mld. Kč (vše ve formě transferů SZIF, z toho 0,8 mld. Kč v rámci Společné organizace trhu 2014+), na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství a lesnictví 1,2 mld. Kč (růst o 0,2 %) a v neposlední řadě na činnost orgánů státní správy v zemědělství 7,8 mld. Kč (růst o 1,5 mld. Kč).

Na dopravu (rozpočtový oddíl 22) bylo ze státního rozpočtu poskytnuto **107,6 mld. Kč**, což bylo o 0,3 mld. Kč (o 0,3 %) více než v roce 2020. Na celkové částce se podílel zejména paragraf „Ostatní záležitosti v dopravě“ (92,7 mld. Kč při nárůstu o 2,2 mld. Kč), do kterého byla zaříděna mimo jiné naprostá většina transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Ty, v rámci tohoto paragrafu, představovaly 88,6 mld. Kč s meziročním nárůstem o 2,1 mld. Kč. Na tomto paragrafu se objemem ve výši 3,9 mld. Kč (nárůst o 0,1 mld. Kč) podílely i prostředky vyplacené dopravcům jako kompenzace dopadů slev nařízených státem (od roku 2019 nová rozpočtová položka 5811 Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu). Jde o 75% slevy z jízdného pro seniory nad 65 let a studenty do 26 let.

Na dopravní obslužnost směřovalo 8,9 mld. Kč, což bylo o 0,9 mld. Kč více než v roce 2020. Tyto prostředky byly poukázány akciové společnosti České dráhy (5,5 mld. Kč na dálkovou dopravu) a také krajům a obcím (3,4 mld. Kč na regionální dopravu). Výdaje do pozemních komunikací klesly o 0,1 mld. Kč a dosáhly 0,1 mld. Kč. Výdaje do železniční dopravy (pododdíl 224) dosáhly 2,6 mld. Kč, meziročně klesly o 1,5 mld. Kč a byly nejvíce tvořeny investičními transfery SFDI (1,9 mld. Kč, v roce 2020 to bylo 0,6 mld. Kč), kapitálovými i běžnými transfery podnikatelským subjektům (0,6 mld. Kč, o 0,3 mld. Kč méně než v roce 2020). Na mezinárodní spolupráci v dopravě směřovala 1,1 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč méně než v roce 2020), z nichž téměř celá částka 1,1 mld. Kč představovalo výdaje spojené s kosmickými aktivitami. Výdaje na správu v dopravě činily 1,5 mld. Kč (zhruba stejně jako v roce 2020).

Výdaje státního rozpočtu na průmysl, stavebnictví, obchod a služby (rozpočtový oddíl 21) dosáhly **87,9 mld. Kč**, což bylo o 16,7 mld. Kč, tj. o 23,4 % více než v roce 2020. Nárůst ovlivnily zejména výdaje spojené s epidemií COVID-19 ve výši 28,4 mld. Kč, což bylo o 21,6 mld. Kč více než v předchozím roce. Největší objem prostředků směřoval na výdaje na úsporu energií a obnovitelné zdroje, které při nárůstu o 1,2 mld. Kč dosáhly 31,2 mld. Kč. Byly tvořeny zejména dotacemi na obnovitelné zdroje energie poskytovanými z kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 26,0 mld. Kč a výdaji na programy zaměřenými na udržitelné využívání zdrojů energie ve výši 3,9 mld. Kč. Nově od roku 2021 sem patří též výdaje na kompenzace nepřímých nákladů odvětví s rizikem úniku uhlíku vyplacené z kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 1,1 mld. Kč. Výdaje na podporu podnikání a inovací včetně opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti

průmyslových odvětví (pododdíl 212) dosáhly 40,5 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 18,2 mld. Kč. Byly financovány převážně v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+, na který bylo vynaloženo 11,3 mld. Kč při poklesu o 3,9 mld. Kč. Výdaje na tomto pododdílu (212) výrazně ovlivnily i prostředky vynaložené ve spojitosti s epidemií COVID-19 ve výši 28,4 mld. Kč, což bylo o 21,6 mld. Kč více než v předchozím roce (Program COVID-Nepokryté náklady ve výši 8,9 mld. Kč, Program podpory podnikatelů COVID 2021 v částce 6,6 mld. Kč, Program COVID-Nájemné ve výši 4,5 mld. Kč, Program COVID-Gastro v objemu 2,5 mld. Kč, COVID-Kultura 1,2 mld. Kč a další), z nichž první dva programy a program Gastro nebyly v roce 2020 realizovány. Na výzkum a vývoj v průmyslu (bez paliv a energetiky) bylo poskytnuto 4,5 mld. Kč, o 0,5 mld. Kč méně než v předchozím roce. Na cestovní ruch bylo vynaloženo 4,3 mld. Kč, o 1,2 mld. Kč více než v roce 2020. Na technický útlum uhelného hornictví směřovalo při meziročním nárůstu o 2,1 mld. Kč celkem 4,0 mld. Kč. Na činnost ústředních a ostatních orgánů státní správy v těchto odvětvích připadlo v roce 2021 celkem 2,7 mld. Kč, což bylo téměř stejně jako v roce 2020.

Vodní hospodářství (rozpočtový oddíl 23) se na výdajích státního rozpočtu v roce 2021 podílelo částkou **6,4 mld. Kč** při meziročním poklesu o 0,4 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Z této částky bylo použito na odvádění a čištění odpadních vod 3,0 mld. Kč (pokles o 0,4 mld. Kč), na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, tj. zejména vodárenskou infrastrukturou, 1,4 mld. Kč (pokles o 0,3 mld. Kč) a na úpravy vodních toků a vodohospodářská díla 1,3 mld. Kč (nárůst o 0,2 mld. Kč). Z celkové částky představovaly kapitálové výdaje 5,6 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 6,0 mld. Kč), z nichž 2,4 mld. Kč tvořily výdaje v rámci OP Životní prostředí 2014+ (4,1 mld. Kč v roce 2020).

Na odvětví spojů (rozpočtový oddíl 24) bylo vynaloženo **0,7 mld. Kč**, což bylo o 0,3 mld. Kč méně než v předchozím roce. Meziroční pokles byl způsoben výdaji na kompenzace za ztrátové služby, které musí ze zákona poskytovat státní podnik Česká pošta. Kompenzace jsou vypláceny Českým telekomunikačním úřadem v souladu s ustanovením § 34d odst. 2 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, ve znění pozdějších předpisů. Tyto kompenzace v roce 2021 nebyly vyplaceny, na rozdíl od roku 2020, kdy byly poskytnuty ve výši 0,3 mld. Kč. Z ostatních výdajů tohoto oddílu se jednalo zejména o výdaje na správu ve spojích (činnost Českého telekomunikačního úřadu) ve výši 0,6 mld. Kč s meziročním nárůstem o 33 mil. Kč.

Součástí této skupiny výdajů jsou též **výdaje na všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce** (rozpočtový oddíl 25). Tyto výdaje dosáhly částky **8,6 mld. Kč**, čímž zůstaly na stejné úrovni jako v roce 2020. Patří sem např. výdaje na služby v oblasti meteorologie (v působnosti kapitoly Ministerstvo životního prostředí, 0,6 mld. Kč), výdaje na činnost ústředních orgánů státní správy v oblasti hospodářství (ČÚZK 0,5 mld. Kč, ÚOHS 0,3 mld. Kč a Úřad průmyslového vlastnictví 0,2 mld. Kč), výdaje na činnost ostatních orgánů a organizací v oblasti normalizace, standardizace a metrologie (v působnosti kapitoly MPO, 0,3 mld. Kč), na činnost ostatních orgánů státní správy v zeměměřičství a katastru (v působnosti ČÚZK, 3,2 mld. Kč), výdaje na správu národního majetku (v působnosti kapitoly MF výdaje na činnosti po zrušeném Fondu národního majetku a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, 1,7 mld. Kč), výdaje na činnost ostatních orgánů státní správy v oblasti bezpečnosti práce (v působnosti kapitoly MPSV, 0,6 mld. Kč, např. výdaje Státního úřadu inspekce práce a jiné), výdaje na paragraf „Všeobecná hospodářská správa jinde nezařazená“ (převážně v působnosti MV, 1,0 mld. Kč, v malém rozsahu u kapitoly MPSV) a na některé další činnosti.

9.4 Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu

Výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly celkové částky **180,8 mld. Kč**, což bylo o 6,8 mld. Kč, tj. o 3,9 %, více než v předchozím roce (v roce 2020 vzrostly o 11,7 %) a podíl na celkových výdajích státního rozpočtu dosáhl 9,5 % (v roce 2020 to bylo 9,4 %).

Největší část těchto výdajů připadla **na obranu** (rozpočtový oddíl 51), na kterou bylo vynaloženo **71,4 mld. Kč** při meziročním růstu o 10,0 mld. Kč, tj. o 16,3 %. Z této částky představovaly běžné výdaje 47,9 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 46,4 mld. Kč) a kapitálové výdaje 23,5 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 14,9 mld. Kč). Na činnost jednotlivých složek Armády České republiky bylo vynaloženo celkem 55,7 mld. Kč (meziroční růst o 8,8 mld. Kč byl ovlivněn zejména vyššími investicemi do přístrojového vybavení o 8,0 mld. Kč, programového vybavení o 0,2 mld. Kč, nákupem dopravních prostředků o 0,6 mld. Kč a vyššími výdaji na platy a související výdaje o 0,8 mld. Kč), na činnost Vojenské policie a Vojenského zpravodajství 6,3 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč), na mezinárodní spolupráci v obraně a zahraniční vojenskou pomoc 3,2 mld. Kč (nárůst

o 0,6 mld. Kč) a na státní správu ve vojenské obraně 4,2 mld. Kč (růst o 0,6 mld. Kč). Podpůrné složky ozbrojených sil čerpaly 1,0 mld. Kč (růst o 22 mil. Kč) a na činnost Vojenské kanceláře prezidenta republiky a Hradní stráže plynulo 0,8 mld. Kč (nárůst o 0,1 mld. Kč).

Na bezpečnost a veřejný pořádek (rozpočtový oddíl 53) vynaložil státní rozpočet celkem **60,9 mld. Kč** při meziročním poklesu o 3,9 mld. Kč, tj. o 6,0 %. Z toho 52,3 mld. Kč (o 0,9 mld. Kč více než v roce 2020 – zejména vliv vyšších neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů o 0,8 mld. Kč a výdajů na platy a související výdaje o 0,3 mld. Kč) směřovalo na výdaje na policii, obecní policii a na Bezpečnostní informační službu a 7,5 mld. Kč na činnost Ministerstva vnitra, Národního bezpečnostního úřadu a Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (o 5,3 mld. Kč méně než v roce 2020). Snížení prostředků bylo ovlivněno zejména výdaji Ministerstva vnitra v souvislosti s řešením pandemie koronaviru (-6,1 mld. Kč) především formou zajištění financování nákupu ochranných pomůcek a dalšího potřebného materiálu.

Na právní ochranu (rozpočtový oddíl 54) bylo čerpáno **31,1 mld. Kč** při meziročním růstu o 0,4 mld. Kč, tj. o 1,3 %. Z této částky bylo vynaloženo na činnost soudů včetně Ústavního soudu ČR 14,9 mld. Kč (meziroční růst o 31 mil. Kč), na vězeňství 11,0 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč) a na státní zastupitelství 3,5 mld. Kč (růst o 30 mil. Kč). Na činnost orgánů státní správy v oblasti právní ochrany směřovalo 0,9 mld. Kč (o 57 mil. Kč méně než v předchozím roce), na činnost probační a mediační služby 0,4 mld. Kč (zhruba stejně jako v roce 2020).

Na požární ochranu a integrovaný záchranný systém (rozpočtový oddíl 55) bylo v roce 2021 vynaloženo **13,7 mld. Kč**, což bylo o 0,6 mld. Kč, tj. o 4,6 %, více než v předchozím roce. Naprostá většina těchto prostředků směřovala do oblasti profesionálních složek útvarů požární ochrany (11,7 mld. Kč při růstu o 0,2 mld. Kč), dále na podporu jednotek sborů dobrovolných hasičů (0,5 mld. Kč při nárůstu o 2 mil. Kč), na vzdělávací a technická zařízení požární ochrany (0,8 mld. Kč, o 0,2 mld. Kč více než v roce 2020) a na činnost Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru (0,7 mld. Kč při nárůstu o 0,2 mld. Kč).

Na civilní připravenost na krizové stavy (rozpočtový oddíl 52) bylo čerpáno **3,8 mld. Kč**, což představovalo meziroční pokles o 0,3 mld. Kč, tj. o 7,5 %. Prostředky byly použity zejména v souvislosti s pořizováním, obměňováním a ochraňováním státních hmotných rezerv (2,8 mld. Kč s poklesem o 0,6 mld. Kč), na státní správu v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (0,6 mld. Kč s růstem o 0,2 mld. Kč), na činnost orgánů krizového řízení na územní úrovni a dalších územních správních úřadů v oblasti krizového řízení (0,2 mld. Kč, 8 mil. Kč v roce 2020), na hospodářská opatření pro krizové stavy (0,2 mld. Kč, o 20 mil. Kč více než v roce 2020) atd.

9.5 Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby

Celkové výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly v roce 2021 hodnoty **162,5 mld. Kč** a byly tak o 18,1 mld. Kč, tj. o 10,0 % nižší než v předchozím roce (v roce 2020 byly meziročně vyšší o 16,3 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 8,5 % (v roce 2020 to bylo 9,8 %).

Na státní moc, státní správu, územní samosprávu a politické strany (rozpočtový oddíl 61) bylo vynaloženo celkem **96,1 mld. Kč**, tj. o 12,1 mld. Kč (o 11,2 %) méně než v roce 2020. Z toho 84,8 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 97,7 mld. Kč) se čerpalo v pododdíle 614 „Všeobecná vnitřní státní správa“. Zde se nejvíce projevil odvod vlastních zdrojů EU do rozpočtu EU podle DPH a HNP, které dosáhly 57,0 mld. Kč (o 3,4 mld. Kč více než v roce 2020) a nulový převod prostředků na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění (v roce 2020 to bylo 16,4 mld. Kč). Další výdaje byly použity na činnost orgánů Finanční správy ČR (13,2 mld. Kč s poklesem o 0,3 mld. Kč) a na činnost Celní správy ČR (5,5 mld. Kč, nárůst o 0,1 mld. Kč). Na činnost Českého statistického úřadu směřovalo 1,2 mld. Kč (snížení o 10 mil. Kč), na činnost Úřadu vlády ČR 0,7 mld. Kč (nárůst o 54 mil. Kč). V rámci jiných pododdílů směřovaly na zastupitelství a stálé mise ČR v zahraničí prostředky ve výši 3,5 mld. Kč (pokles o 33 mil. Kč), na činnost Ministerstva zahraničních věcí 1,8 mld. Kč (pokles o 0,1 mld. Kč), na činnost Parlamentu 2,1 mld. Kč (nárůst o 0,2 mld. Kč), na činnost Nejvyššího kontrolního úřadu 0,9 mld. Kč (růst o 0,3 mld. Kč) a na činnost politických stran a hnutí bylo vynaloženo celkem 1,0 mld. Kč (nárůst o 0,5 mld. Kč). Výdaje na volby klesly o 0,1 mld. Kč a dosáhly výše 0,6 mld. Kč. Téměř celou částku tvořily výdaje na volby do Parlamentu ČR ve výši 0,6 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 59 mil. Kč), když volby do zastupitelstev územních samosprávních celků dosáhly 13 mil. Kč (v roce 2020 to bylo 0,7 mld. Kč).

Další součást výdajů této skupiny tvořily tzv. **finanční operace** (rozpočtový oddíl 63). Dosáhly **42,8 mld. Kč**, což bylo o 2,1 mld. Kč, tj. o 5,3 % více než v roce 2020. Na této částce se nejvíce podílely výdaje na obsluhu státního dluhu ve výši 42,2 mld. Kč s meziročním nárůstem o 2,1 mld. Kč. Na soudní a mimosoudní rehabilitace směřovalo 0,3 mld. Kč (růst o 37 mil. Kč). Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu dosáhly 0,4 mld. Kč (nárůst o 0,1 mld. Kč). Za služby peněžních ústavů bylo v rámci tohoto oddílu vyplaceno 0,2 mld. Kč (nárůst o 14 mil. Kč).

Na jiné veřejné služby a činnosti (rozpočtový oddíl 62) bylo vynaloženo celkem **5,9 mld. Kč** při meziročním růstu o 0,1 mld. Kč, tj. o 2,5 %. Na humanitární zahraniční pomoc bylo vynaloženo 2,5 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč) a na zahraniční rozvojovou spolupráci 0,8 mld. Kč (pokles o 10 mil. Kč). Členské příspěvky mezinárodním organizacím, které nemají povahu nadnárodního orgánu, dosáhly 1,3 mld. Kč (o 43 mil. Kč méně než v roce 2020). Patří sem i archivní činnost s objemem vyčerpaných prostředků 1,2 mld. Kč (meziroční růst o 0,1 mld. Kč).

Výdaje na ostatní činnosti (rozpočtový oddíl 64) dosáhly v roce 2020 částky **17,6 mld. Kč** a meziročně klesly o 8,3 mld. Kč, tj. o 32,0 %. Pokles je ovlivněn vysokou základnou roku 2020, kdy došlo k vyplacení částky 13,4 mld. Kč jako příspěvku obcím na zmírnění dopadů poklesu daňových příjmů z důvodu epidemie COVID-19 (v roce 2021 takový příspěvek nebyl vyplacen). Naopak, v roce 2021 byl vyplacen příspěvek ÚSC na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu 2021 ve výši 4,3 mld. Kč. V rámci tohoto oddílu byly, v souladu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2021, poskytnuty neinvestiční transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu, a to obcím vč. hl. m. Praha ve výši 11,5 mld. Kč (růst o 0,5 mld. Kč) a krajům 1,7 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč).

Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i **výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací**, které jsou v rozpočtové skladbě z hlediska jejího odvětvového třídění obsaženy v podstatě v každém výše uvedeném oddílu – jde o tzv. vědní paragraf (v rozpočtové skladbě zpravidla vymezen koncovým dvojcíslím 80). Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou dále samostatně sledovány na § 3801 (Akademie věd ČR), § 3802 (Grantová agentura ČR), § 3803 (Technologická agentura ČR), § 3809 (Ostatní výzkum a vývoj odvětvově nespécifikovaný) a na § 3212 (Výzkum a vývoj na vysokých školách).

Celkem byly ze státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací (včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM) **vynaloženy v roce 2021 prostředky ve výši 46,6 mld. Kč** (plnění na 98,2 % rozpočtu po změnách) a proti roku 2020 klesly o 0,8 mld. Kč, tj. o 1,8 %. Meziroční pokles ovlivnily výdaje čerpané z národních zdrojů (-0,9 mld. Kč), zatímco výdaje kryté příjmy z EU a FM byly na stejné úrovni. Podíl výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací na souhrnných výdajích státního rozpočtu v roce 2021 představoval 2,4 % (v roce 2020 to bylo 2,6 %). Následující tabulka podrobněji ukazuje čerpání těchto prostředků podle jednotlivých kapitol.

Tabulka č. 100: Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace podle kapitol (mil. Kč)

	Schválený rozpočet 2021				Rozpočet po změnách 2021				Konečný rozpočet 2021				Skutečnost 2021				Plnění v % k RpZ	
	Tuzemské zdroje		Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje		Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje		Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje		Zahr. zdroje	Celkem		
	Instituc. výdaje	Účelové výdaje		Instituc. výdaje	Účelové výdaje		Instituc. výdaje	Účelové výdaje		Instituc. výdaje	Účelové výdaje		Instituc. výdaje	Účelové výdaje				
Úřad vlády ČR	68	0	0	68	58	0	0	58	74	0	0	0	74	59	0	0	59	102,7
Ministerstvo zahraničních věcí	31	0	0	31	31	0	0	31	31	0	0	0	31	31	0	0	31	100,0
Ministerstvo obrany	95	318	0	413	95	137	0	232	114	188	0	0	302	97	134	0	231	99,5
Ministerstvo práce a sociálních věcí	84	0	0	84	84	0	0	84	86	0	0	0	86	86	0	0	86	102,1
Ministerstvo vnitra	155	597	0	752	145	531	0	676	204	772	0	0	976	135	627	0	761	112,7
Ministerstvo životního prostředí	285	0	0	285	285	7	0	291	285	6	0	0	291	285	3	0	287	98,7
Grantová agentura ČR	120	4 261	0	4 381	120	4 259	0	4 379	143	4 455	0	0	4 598	139	4 392	0	4 530	103,5
Ministerstvo průmyslu a obchodu	548	862	4 000	5 410	548	762	4 000	5 310	613	1 240	4 000	0	5 854	547	1 074	2 887	4 507	84,9
Ministerstvo dopravy	94	0	0	94	94	0	0	94	94	0	0	0	94	94	0	0	94	100,0
Ministerstvo zemědělství	568	600	0	1 168	565	600	0	1 165	577	601	0	0	1 178	564	600	0	1 164	99,9
MŠMT	10 370	4 229	6 006	20 605	10 370	4 117	5 726	20 213	10 692	4 558	7 211	0	22 461	10 415	4 344	5 201	19 960	98,7
Ministerstvo kultury	134	392	0	526	134	387	0	521	138	389	0	0	527	134	389	0	523	100,3
Ministerstvo zdravotnictví	753	1 043	0	1 796	723	1 039	0	1 763	770	1 232	0	0	2 002	720	1 029	0	1 750	99,3
Ministerstvo spravedlnosti	0	0	0	0	8	0	0	8	8	0	0	0	9	5	0	0	6	70,4
Ústav pro studium totalitních režimů	0	0	0	0	0	7	0	7	0	7	0	0	7	0	7	0	7	99,9
Akademie věd ČR	6 789	0	0	6 790	6 956	0	0	6 957	6 965	0	0	0	6 966	6 948	0	0	6 948	99,9
Technologická agentura ČR	218	4 854	244	5 316	224	5 238	247	5 709	231	5 987	283	0	6 501	170	5 275	254	5 699	99,8
Celkem	20 312	17 156	10 251	47 719	20 440	17 084	9 973	47 498	21 025	19 437	11 494	51 956	20 425	17 873	8 343	46 644	98,2	

Podrobnější informace o výdajích na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v části 10 této zprávy.

10 Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací

Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací byly zákonem č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2021, stanoveny ve výši 37,5 mld. Kč ze státního rozpočtu bez výdajů krytých příjmy ze zahraničních programů. Proti roku 2020 se jednalo o zvýšení o 1,3 mld. Kč, na 103,6 %.

V roce 2021 byly za oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací (dále také VaVal) rozpočtovány výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU a výdaje kryté z finančních mechanismů EHP/Norsko v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), Technologická agentura ČR a Akademie věd ČR. **Včetně výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a EHP/Norsko činily schválené výdaje na tuto oblast celkem 47,7 mld. Kč.**

Podíl schválených celkových výdajů 2021 z národních zdrojů na podporu výzkumu, vývoje a inovací v přepočtu na odhad vývoje HDP, činil 0,61 % HDP, včetně výdajů krytých z rozpočtu EU a FM EHP/Norsko činil podíl 0,78 % HDP.

Jako každým rokem byla provedena řada rozpočtových opatření, běžné přesuny výdajů ve smyslu rozpočtových pravidel mezi kapitolami a v rámci rozpočtů kapitol poskytujících nebo realizujících podporu výzkumu, vývoje a inovací. Upravený rozpočet zaznamenal mírné zvýšení o 56 mil. Kč, a to zejména vlivem posílení rozpočtu Akademie věd ČR z kapitoly Ministerstvo zemědělství na podporu výzkumu v oblasti globálních změn a z kapitoly Všeobecná podkladní správa na sekvenování vzorků na SARS-CoV-2.

Skutečné čerpání výdajů státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací, **bez výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/ Norska**, dosáhlo **38,3 mld. Kč** tj. 102,1 % rozpočtu po změnách. Proti roku 2020 došlo ke zvýšení skutečných výdajů o 0,2 mld. Kč, tj. o 0,5 %. V této částce je zapojeno využití nároků z nespotřebovaných výdajů kapitol ve výši 2,5 mld. Kč.

Skutečné čerpání celkového objemu podpory výzkumu, vývoje a inovací, **včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko**, činilo **46,6 mld. Kč**, což je o 0,9 mld. Kč méně než v roce 2020. Do této částky byly **zapojeny nároky** z nespotřebovaných výdajů předchozích let včetně zahraničních zdrojů **ve výši 3,9 mld. Kč**. Výdaje kryté příjmy ze zahraničních zdrojů vykazaly kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (5,2 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (2,9 mld. Kč), Technologická agentura ČR (254 mil. Kč) a Akademie věd ČR (0,4 mil. Kč).

Podíl skutečných celkových výdajů z národních zdrojů, v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2022, činil **0,67 % HDP**, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko činil podíl skutečných výdajů **0,82 % HDP**.

Jako **nároky z nespotřebovaných výdajů za předchozí období** k využití do dalších let ve smyslu rozpočtových pravidel zůstávají kapitolám na podporu této oblasti celkem, včetně roku 2021, **nevyčerpané výdaje v celkové výši 7,9 mld. Kč**. Z toho národní zdroje činí 3,3 mld. Kč, včetně národní části spolufinancování prostředků ze zahraničních zdrojů. Po odečtení nároků z výdajů na spolufinancování programů EU a FM činí výše nároků z národních zdrojů 2,7 mld. Kč. Nároky z nespotřebovaných výdajů krytých ze zahraničních zdrojů činí 4,6 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem byly úspory do dalších let sníženy u národních zdrojů o 0,8 mld. Kč a u výdajů krytých příjmy ze zahraničních zdrojů došlo ke zvýšení o 1,6 mld. Kč.

Největší podíl výdajů na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů připadl jako každý rok **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**, které čerpalo celkem **14,8 mld. Kč**, což představuje 101,9 % rozpočtu po změnách výdajů kapitoly na podporu výzkumu, vývoje a inovací a 38,6 % skutečného celkového objemu podpory z národních zdrojů. Poměr výdajů kapitoly na celkové výši podpory se meziročně snížil o 1,0 procentní bod. Institucionální podpora byla z kapitoly MŠMT uvolněna ve výši 10,4 mld. Kč, ve srovnání s rokem 2020 o 0,1 mld. Kč více. Účelová podpora byla uvolněna ve výši 4,3 mld. Kč, o 0,5 mld. Kč méně než v roce 2020.

Druhé nejvyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací z národních zdrojů vykazuje kapitola **Akademie věd ČR**, a to ve výši **6,9 mld. Kč** celkem, tj. o 0,2 mld. Kč více než v roce 2020. Od roku 2014 je z kapitoly uvolňována pouze institucionální podpora pro veřejné výzkumné instituce v její působnosti.

Dalšími významnými poskytovateli podpory VaVal jsou Grantová agentura ČR a Technologická agentura ČR, které jsou zákonem č. 130/2002 Sb., určeny výhradně pro poskytování účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Grantová agentura ČR v rámci účelové podpory základního výzkumu uvolnila celkem 4,5 mld. Kč, o 0,1 mld. Kč více než v roce 2020.

Technologická agentura ČR uvolnila v rámci účelové podpory celkem 5,4 mld. Kč, o 0,5 mld. Kč více než v roce 2020.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů celkem 1,6 mld. Kč, což proti rozpočtu po změnách činilo 123,7 %. Ve srovnání s rokem 2020 se jednalo o snížení o 0,2 mld. Kč. Účelová podpora průmyslového výzkumu činila 1,1 mld. Kč, proti roku 2020 méně o 0,2 mld. Kč.

V rámci institucionální **podpory výzkumných organizací** přidělované dle hodnocení Metodiky 2017+ bylo uvolněno 15,7 mld. Kč, ve srovnání s rokem 2020 o 0,9 mld. Kč více.

Z celkových výdajů, bez výdajů krytých příjmy z EU, ve výši 38,3 mld. Kč, vynaložených na podporu výzkumu, vývoje a inovací v roce 2021, připadlo na účelové výdaje 17,9 mld. Kč, tj. 46,7 % z celkového objemu podpory, a na institucionální výdaje 20,4 mld. Kč, tj. 53,3 % celku. Vzájemný poměr institucionální a účelové podpory se nadále zvyšuje ve prospěch institucionální podpory, což je v souladu se záměrem zajistit udržitelnost vybudovaných výzkumných infrastruktur za spoluúčasti evropských zdrojů a systému VaVal jako celku.

Podrobnosti o využití prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v jednotlivých kapitolech sešitů resortů realizujících podporu výzkumu, vývoje a inovací.

11 Vyhodnocení projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru

K 31. 12. 2021 byly v realizaci smlouvy na koncese podle části osmé zákona č. 134/2016 Sb. a koncesní smlouvy dle právní úpravy předcházející zákonu č. 134/2016 Sb., o celkové předpokládané hodnotě 94,6 mld. Kč. Převážně se jedná o provozní smlouvy. Struktura těchto smluv, realizovaných územními samosprávnými celky, je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 101: Přehled koncesních smluv územních samospráv podle předmětu smlouvy

Koncesní smlouvy územních samosprávných celků v realizaci, k nimž bylo vydáno stanovisko Ministerstva financí do 31.12.2021		
Předmět koncesní smlouvy	Předpokládaná hodnota (mil. Kč)	Podíl na celkové hodnotě koncesních smluv (%)
Vodohospodářství	79 524	84,1
Energie	4 700	5,0
Sociální služby	4 504	4,8
Doprava	886	0,9
Volnočasová infrastruktura	2 872	3,0
Ostatní	2 100	2,2
CELKEM	94 587	100,0

12 Výdaje k odstraňování povodňových škod

V roce 2021 nebyl určen závazný ukazatel „Výdaje na odstraňování škod způsobených povodněmi“ a ani v průběhu roku 2021 nebylo provedeno žádné rozpočtové opatření, které by se týkalo oblastí zasažených povodněmi. Finanční prostředky v této oblasti v roce 2021 nebyly čerpány.

13 Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů poskytnutých na základě zákonů č. 164/1998 Sb., 21/2000 Sb. a 246/2000 Sb.

Na základě zákona č. 246/2000 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodu vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické či fyzické osoby, dle § 15 byly Ministerstvu kultury poskytnuty prostředky na úhradu nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen váznoucích na majetku vydaném oprávněným subjektům a ke krytí nezbytných výdajů, které souvisejí s náhradou za majetek státu vydaný oprávněným osobám. Náhrada objektů vydaných v restitucích byla a je řešena především výstavbou nových kapacit zejména depozitního charakteru a současně také rekonstrukcí a modernizací stávajících nebo i případně nově získaných historických budov.

Tento podprogram je součástí programu 134 110 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních zařízení a v hodnoceném období již tento podprogram nebyl financován z prostředků kapitoly OSFA, ale již jen pouze z prostředků státního rozpočtu a současně ve formě nároků z nespotřebovaných výdajů z předchozích období. V tomto podprogramu byly registrovány akce zahájené v roce 2011 a dalších letech, platnost dokumentace byla prodloužena do konce roku 2022. Ve sledovaném období byly v tomto podprogramu vedeny 4 akce (+jedna akce pouze s předložením závěrečné vyhodnocené akce): 3 akce Památníku národního písemnictví „Rekonstrukce objektu v Sadech 44/2, Praha 6 (rekonstrukce Petschkovy vily)“, „Stěhování sbírkových fondů“, „Nové expozice v objektu v Sadech čp. 44/2“ a dále potom 1 akce Institutu umění – Divadelního ústavu - Interiérové vybavení, IT technika - Nekázanka čp. 887.

Skutečné výdaje na tyto akce dosáhly v roce 2021 celkem **54 mil. Kč** a byly čerpány z nároků z nespotřebovaných výdajů, což dokumentuje i následující tabulka:

Tabulka č. 102: Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů v roce 2021 (tis. Kč)

134V113 Náhrada úbytku objektů kulturních zařízení	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost	plnění (%)
PNP Praha - rekonstrukce objektu v Sadech č.p. 44/2, Praha 6	0	0	52 343	49 672	x
PNP Praha - stěhování sbírkových fondů	0	0	5 106	0	x
PNP Praha - nové expozice v objektu v Sadech čp. 44/2 (vč. vypracování PD)	0	0	27 146	0	x
IDU - Interiérové vybavení a IT technika - Nekázanka čp. 887	0	0	5 838	4 270	x
CELKEM	0	0	90 433	53 942	x

IDU – Rekonstrukce budovy č. p. 887 Praha – Nekázanka (134V113000003; v roce 2021 administrace pouze závěrečné hodnocení akce)

Stavba byla zkolaudována dne 22. 7. 2020 a dokumentace k závěrečnému vyhodnocení akce byla na Ministerstvu kultury předložena dne 29. 12. 2020. Akce je ukončena, závěrečné vyhodnocení akce vydáno dne 17. 3. 2021.

IDU – Interiérové vybavení a IT technika – Nekázanka čp. 887 (134V113000012)

Akce s rozsahem poskytnuté dotace ve výši 6,6 mil. Kč byla řádně ukončena s termínem do 31. 12. 2021. Dokumentace k závěrečnému vyhodnocení akce dosud předložena nebyla, termín předložení je správcem programu stanoven do 31. 3. 2022.

PNP – rekonstrukce objektu v Sadech 44/2, Praha 6 (134V113000004)

Finanční bilance akce byla v roce 2021 na základě žádosti účastníka programu navýšena o 11,1 mil. Kč. Ve 3. čtvrtletí pak byly ukončeny stavební práce a byl zahájen zkušební provoz, k ověření souladu projektovaných parametrů se skutečností. Zkušební provoz bude ukončen v roce 2022 kolaudací stavby. Následně proběhne závěrečné vyhodnocení akce.

PNP – Nové expozice v objektu v Sadech 44/2 (vč. vypracování projektové dokumentace; 134V113000010)

Akce s rozsahem poskytnuté dotace ve výši 28,2 mil. Kč dosud stále probíhá. Termín ukončení realizace stanovený na 30. 6. 2022 bude s největší pravděpodobností prodloužen na nejpozdější možné datum.

PNP Praha – stěhování sbírkových fondů (134V113000005)

Akce s rozsahem poskytnuté dotace ve výši 16,5 mil. Kč dosud stále probíhá. Termín ukončení realizace stanovený na 30. 6. 2022 bude s největší pravděpodobností prodloužen na nejpozdější možné datum.

14 Vyčíslení salda systému důchodového pojištění

Dle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, je součástí státních finančních aktiv také zvláštní účet rezervy důchodového pojištění, na který ministerstvo za každý rok, ve kterém byly příjmy pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění vyšší než výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění, převádí ze státního rozpočtu částku ve výši rozdílu těchto příjmů a výdajů.

Způsob výpočtu rozdílu těchto příjmů a výdajů je stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb., o stanovení způsobu výpočtu rozdílu mezi příjmy pojistného na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Příjmy z pojistného na důchodové pojištění, které plátcí platí povinně, včetně příjmů z penále a pokut činily 534,8 mld. Kč. Příjmy z dobrovolného důchodového pojištění činily 319 mil. Kč. Příjmy z pojistného na důchodové pojištění včetně pokut a penále a příjmy z dobrovolného důchodového pojištění dosáhly za všechny kapitoly státního rozpočtu, které pojistné vybírají, v úhrnu částky **535,1 mld. Kč**. Tato částka tak představuje **celkové příjmy** pro účely výpočtu rozdílu důchodového účtu.

Výdaje na dávky důchodového pojištění činily za všechny kapitoly státního rozpočtu, ze kterých jsou vypláceny, v úhrnu **530,5 mld. Kč**.

Výše výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění („výdaje na správu“) se v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí počítá jako součin koeficientu 0,9302 a výdajů České správy sociálního zabezpečení snížených o:

- výdaje na dávky důchodového pojištění,
- výdaje na dávky nemocenského pojištění,
- výdaje na další dávky sociálního zabezpečení,
- výdaje na výplaty, které podle zvláštních právních předpisů provádí Česká správa sociálního zabezpečení,
- výdaje na společné programy Evropské unie a České republiky s výjimkou programů, které se týkají důchodového pojištění.

Výdaje na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí byly vypočteny ve výši 6,7 mld. Kč.

Výše výdajů na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti se počítá jako součin výdajů na dávky důchodového pojištění v příslušné rozpočtové kapitole a čísla vypočteného jako podíl výdajů na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Výdaje na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti byly vypočteny ve výši 157,5 mil. Kč.

U kapitoly Ministerstvo financí a Generální inspekce bezpečnostních sborů nejsou výdaje na správu propočítávány, jelikož z této kapitoly nejsou vypláceny dávky důchodového pojištění; z této kapitoly jsou vypláceny dávky nemocenského pojištění a zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil – celníků při skončení služebního poměru.

Celkové výdaje na správu byly vypočteny za všechny kapitoly ve výši **6,9 mld. Kč**.

Výdaje na dávky důchodového pojištění a výdaje na správu dosáhly v úhrnu 537,4 mld. Kč. Celkové příjmy dosáhly v úhrnu částky 535,1 mld. Kč a jsou tedy nižší o 2,3 mld. Kč, což představuje schodek hospodaření systému důchodového pojištění v roce 2021.

Výsledek hospodaření systému důchodového pojištění dokumentuje následující tabulka.

Tabulka č. 103: Výpočet salda hospodaření systému důchodového pojištění (tis. Kč)

	MPSV	MO	MV	MS	MF	GIBS	Celkem
Příjmy z pojistného na důchodové pojištění celkem	519 845 607	4 662 787	8 727 512	1 144 179	687 323	60 651	535 128 059
v tom: Příjmy z pojistného na důchodové pojištění	519 526 224	4 662 787	8 727 512	1 144 179	687 323	60 651	534 808 676
Příjmy z dobrovolného pojistného na důchodové pojištění	319 383	0	0	0	0	0	319 383
Výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů na správu	525 113 338	4 916 602	6 472 665	883 835	0	0	537 386 440
v tom: Výdaje na dávky důchodového pojištění	518 384 027	4 853 506	6 389 600	872 493	0	0	530 499 626
Výdaje na správu *	6 729 311	63 096	83 065	11 342	0	0	6 886 814
Saldo systému důchodového pojištění	-5 267 731	-253 815	2 254 847	260 344	687 323	60 651	-2 258 381

* Výdaje spojené s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění. U kapitoly MPSV se jedná o součin správních výdajů ČSSZ (7 234 262 tis. Kč) a koeficientu stanoveného vyhláškou č. 76/2005 Sb. (0,9302). U ostatních kapitol jde o součin výdajů na dávky důchodového pojištění a koeficientu vypočteného jako podíl výdajů na správu v kapitole MPSV k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole MPSV (v roce 2021 koeficient ve výši 0,0130)

Saldo hospodaření systému důchodového pojištění je součástí celkového výsledku hospodaření státního rozpočtu.

Příloha: Zpráva o opatřeních cenových orgánů v oblasti cen

V roce 2021 pokračovala cenová regulace vybraných výrobků a služeb podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a to buď formou úředně stanovených cen (pevné ceny, maximální i minimální ceny) nebo formou věcného usměrňování cen. Cenovou regulaci vykonávaly cenové orgány, tj. Ministerstvo financí, Ministerstvo zdravotnictví, Energetický regulační úřad, Český telekomunikační úřad, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Celní úřad pro Středočeský kraj a dále kraje a obce v rozsahu a za podmínek stanovených Ministerstvem financí.

Seznam výrobků a služeb (dále také „zboží“) v působnosti Ministerstva financí (dále také „MF“), u nichž byla v roce 2021 uplatněna některá z forem cenové regulace, byl vydán v souladu se zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, výměrem MF č. 01/2021 ze dne 7. 12. 2020, ve znění pozdějších úprav²⁰.

Vedle této řady výměrů MF byla zavedena nová řada pro obor vodovodů a kanalizací s účinností od 1. 1. 2022; dne 12. 7. 2021 byl vydán výměr MF č. 01/VODA/2022 a dne 22. 11. 2022 byla vydána novela k tomuto výměru (výměr MF č. 02/VODA/2022).

Struktura seznamu zboží s regulovanými cenami zůstává i nadále zachována co do členění na zboží s maximálními cenami a pevnými cenami stanovenými MF, zboží s věcně usměrňovanými cenami a zboží s maximálními cenami, které mohou při splnění zákonných podmínek stanovit kraje a obce.

Výměrem MF č. 02/2021 s účinností od 1. 7. 2021 byla zrušena regulace formou maximální ceny u dvou položek: u položky „Mléčné výrobky pro žáky“ z důvodu změny příslušného nařízení vlády, na jehož základě byly maximální ceny pro ochucené mléčné výrobky pro žáky stanoveny, a u položky „Respirátory třídy FFP3“ pominula mimořádná tržní situace, kdy cenová regulace nebyla již nezbytná, protože výrobci (tuzemští i zahraniční) produkovali dostatečné množství respirátorů a zákazníci měli k dispozici dostatečné množství tohoto zboží a situace na trhu byla zcela jiná než v době zavedení této regulace v roce 2020.

Výměrem MF č. 03/2021 byl aktualizován text a navýšeny ceny jízdních dokladů v tzv. „Systému jednotného tarifu“, který umožňuje cestujícímu přepravu na síti české železnice na „jednu jízdenku“ za použití více dopravců. Povinnost zavedení tohoto systému vyplývá z novely zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně souvisejících zákonů, konkrétně z jeho nového ustanovení § 7a. Podle ustanovení § 7a zákona je dopravce „při provozování veřejné drážní osobní dopravy na dráze celostátní nebo regionální na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících povinen umožnit využití jím poskytovaných přepravních služeb na základě jednotného jízdního dokladu“. S účinností od 12. 12. 2021 byly na základě žádosti Ministerstva dopravy pevné ceny v rámci „Systému jednotného tarifu“ navýšeny o inflaci.

1 Změny regulovaných cen

1.1 Úředně stanovené ceny

Elektrická energie

Konec roku 2021 byl ovlivněn extrémním nárůstem cen komodit na velkoobchodních trzích s elektřinou a plynem, který měl za následek významné zvyšování neregulovaných cen elektřiny a plynu včetně přechodu velkého počtu zákazníků k tzv. dodavatelům poslední instance po ukončení činnosti některých dodavatelů. Uvedený nárůst cen komodit však neovlivnil klasické regulované ceny elektřiny a plynu na rok 2021, tedy ceny za související službu v elektroenergetice a plynárenství. Situace na velkoobchodních trzích se však významně promítla do cen tepelné energie, a to částečně již ke konci roku 2021.

Rok 2021 byl prvním rokem V. regulačního období a ceny byly stanoveny v souladu se Zásadami cenové regulace pro regulační období 2021–2025 pro odvětví elektroenergetiky, plynárenství, pro činnosti operátora trhu v elektroenergetice a plynárenství a pro povinně vykupující.

²⁰ K výměru MF č. 01/2021 byl vydán výměr MF č. 02/2021 ze dne 25. 6. 2021 a výměr MF č. 03/2021 ze dne 25. 10. 2021.

Celkové plánované regulované ceny elektřiny na rok 2021 v průměru vzrostly oproti roku 2020 pro zákazníky připojené na hladině velmi vysokého napětí o 11,5 % a pro zákazníky připojené na hladině vysokého napětí o 6,52 %. Pro zákazníky připojené na hladině nízkého napětí v průměru plánované regulované ceny na rok 2021 klesly o 1,68 % – viz následující tabulky. Průměrné plánované regulované ceny jsou uvedeny bez DPH a daně z elektřiny.

Tabulka č. 104: Výše celkových plánovaných regulovaných cen pro rok 2021 v Kč/MWh bez daní (distribuce elektřiny, podpora elektřiny, systémové služby a operátor trhu)

	ČEZ Distribuce	EG.D	PREdistribuce	ČR
VVN	519	532,9	545,4	521,7
VN	940,9	955	985,7	951,5
NN – domácnosti	1 839,90	1 991,10	2 132,50	1 904,10
NN – podnikatelé	2 136,30	2 318,00	2 389,50	2 220,20

Zdroj: ERÚ

Tabulka č. 105: Procentní změna regulované části ceny bez daní (distribuce elektřiny, podpora elektřiny, systémové služby a operátor trhu) 2021/2020

	ČEZ Distribuce	EG.D	PREdistribuce	ČR
VVN	10,90%	14,20%	12,10%	11,50%
VN	5,20%	8,50%	8,60%	6,50%
NN - domácnosti	-3,40%	-0,40%	-0,50%	-2,40%
NN - podnikatelé	-0,30%	1,90%	-0,60%	0,30%

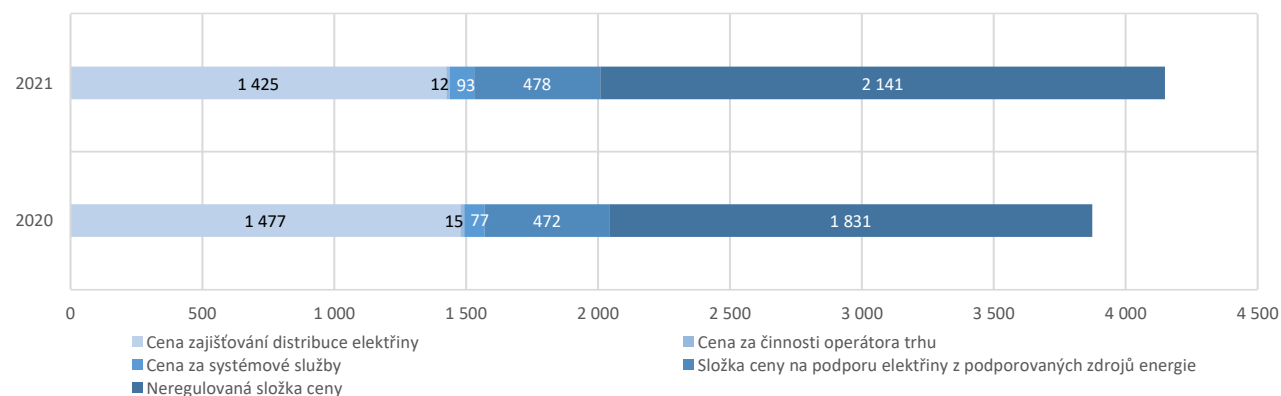
Zdroj: ERÚ

Podle typu odběru tvořila v roce 2021 regulovaná část v případě zákazníků připojených na hladině nízkého napětí přibližně polovinu celkové ceny (bez daní), na hladině vysokého napětí 40 % a na hladině velmi vysokého napětí tvořila regulovaná část přibližně 30 % z výsledné celkové ceny elektřiny bez daní.

Na neregulovanou složku ceny nemá Energetický regulační úřad (dále také „ERÚ“) vliv, její výše je dána vývojem cen elektřiny na velkoobchodním trhu a obchodním modelem jednotlivých dodavatelů. Pro orientaci v nabídkách neregulovaných cen elektřiny mohou zákazníci využít Cenový kalkulátor na stránkách ERÚ, který zobrazuje nabídky od dodavatelů, kteří chtějí být v tomto kalkulátoru zařazeni.

Odhad výše celkové průměrné ceny dodávky bez daní na hladině nízkého napětí (dále také „NN“) pro roky 2020 a 2021 je uveden v následujícím grafu.

Graf č. 41: Průměrné ceny dodávky elektřiny v letech 2020–2021 pro zákazníky v ČR na hladině NN v Kč/MWh bez daní

Zdroj: ERÚ

Dle údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) došlo v roce 2021 k průměrnému²¹ nárůstu spotřebitelských cen elektřiny o 4,3 %.

²¹ Průměrná míra inflace – přírůstek průměrného ročního indexu spotřebitelských cen vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za 12 posledních měsíců proti průměru 12 předchozích měsíců.

Plyn

Konec roku 2021 ovlivnil extrémní nárůst cen komodit na velkoobchodních trzích s elektřinou a plynem, který měl za následek významné zvyšování neregulovaných cen elektřiny a plynu včetně přechodu velkého počtu zákazníků k tzv. dodavatelům poslední instance po ukončení činnosti některých dodavatelů. Uvedený nárůst cen komodit však neovlivnil klasické regulované ceny plynu na rok 2021, tedy ceny za související službu v plynárenství. Situace na velkoobchodních trzích se však významně promítla do cen tepelné energie, a to částečně již ke konci roku 2021.

Celkové plánované regulované ceny plynu na rok 2021 v průměru vzrostly pro zákazníky kategorie velkoobjem a střední odběr (VOSO) o 3,04 % a pro zákazníky kategorie malooobjem a domácnost (MODOM) o 1,54 % – viz následující tabulky. Průměrné plánované regulované ceny jsou uvedeny bez DPH a daně z plynu.

Tabulka č. 106: Výše celkových plánovaných regulovaných cen pro rok 2021 v Kč/MWh bez daní (operátor trhu a distribuce plynu)

	E.OND	Pražská plynárenská Distribuce	GasNet	ČR
VOSO	247,82	168,7	125,88	134,38
MODOM	391,72	311,41	291,04	298,62

Zdroj: ERÚ

Tabulka č. 107: Procentní změna regulované části ceny (operátor trhu, distribuce plynu) 2021/2020

	E.OND	Pražská plynárenská Distribuce	GasNet	ČR
VOSO	-1,19%	-2,58%	-3,11%	-3,04%
MODOM	-0,43%	4,72%	-2,75%	-1,54%

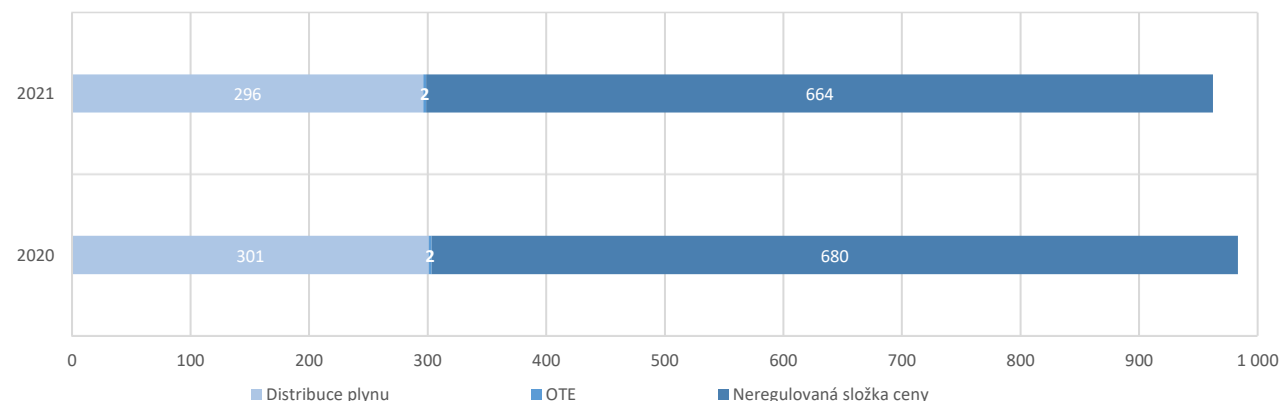
Zdroj: ERÚ

V roce 2021 tvořila regulovaná část v případě velkoobjemu a středního odběru přibližně jednu pětinu celkové ceny a u malooobjemu tvořila regulovaná část přibližně jednu čtvrtinu celkové ceny plynu.

V návaznosti na kompetence vyplývající z energetického zákona byl i v průběhu roku 2021 pravidelně zveřejňován čtvrtletně aktualizovaný ukazatel, tzv. indikativní cena komodity plynu, jenž působí pro podporu již existující konkurence a usnadňuje spotřebitelům orientaci v cenových nabídkách obchodníků. Metodika stanovení indikativní ceny ovšem nedokázala reflektovat výrazné změny, které se odehrávaly ve IV. čtvrtletí 2021 na velkoobchodních trzích, proto ERÚ zvažuje změnu této metodiky.

Také v plynárenství platí, že na neregulovanou složku ceny nemá ERÚ přímý vliv, její výše je dána vývojem cen plynu na velkoobchodním trhu a obchodním modelem jednotlivých dodavatelů. Celková průměrná cena dodávky plynu bez daní pro kategorii zákazníků malooobjem a domácnost s použitím indikativní ceny komodity v letech 2020 a 2021 je uvedena v grafu níže.

Graf č. 42: Průměrné ceny služeb dodávky plynu v roce 2020 - 2021 pro zákazníky v ČR bez daní (Kč/MWh)

Zdroj: ERÚ

Podle údajů ČSÚ v roce 2021 spotřebitelské ceny plynu klesly v průměru o 4,7 %.

Léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely

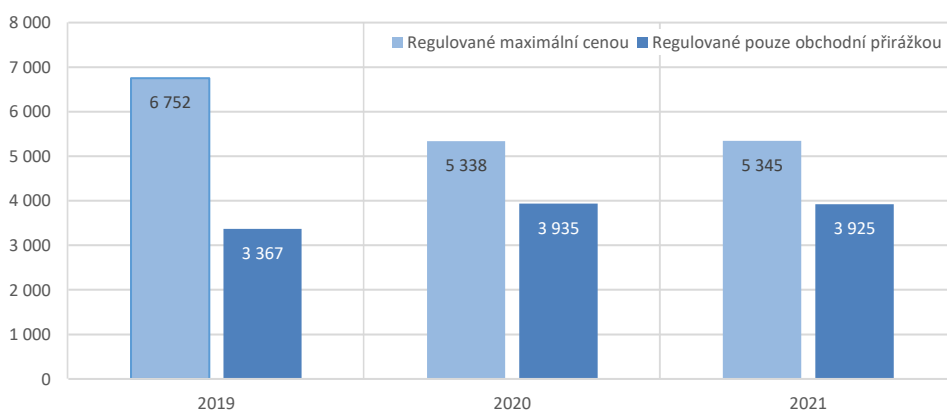
Zásadní legislativní úpravou v oblasti cenové regulace je pro rok 2021 Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 1/2020/CAU ze dne 10. 12. 2019 o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, a Cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví 5/2020/CAU, kterým se stanoví seznam ATC skupin, které v uvedené lékové formě nepodléhají cenové regulaci stanovením maximální ceny. Oba předpisy upravují způsob cenové regulace od roku 2020 a v průběhu roku 2021 nedošlo k jejich změně.

V roce 2021 nedošlo ani ke změně sazby daně z přidané hodnoty. Poslední úpravou sazby DPH pro léčivé přípravky a některé potraviny pro zvláštní lékařské účely je úprava k 1. 1. 2015 (snížením z 15 % na 10 %). Vlivem selektivního nastavení daňové sazby na okruh určitých zvýhodněných položek však nedošlo u větší části potravin pro zvláštní lékařské účely hrazených z veřejného zdravotního pojištění ke snížení sazby, ale zůstala zachována 15 % sazba DPH.

V letech 2020 a 2021 dochází k navýšení podílu přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou – viz následující graf, kde je zobrazen počet kódů léčivých přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou a léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou a maximální cenou.

V roce 2020 došlo oproti předchozímu roku k výraznému poklesu počtu léčivých přípravků regulovaných maximální cenou, který je způsoben také zrušením úhrady (a tedy i regulace maximální cenou) u rok neobchodovaných léčivých přípravků; v roce 2021 je již situace v porovnání s předchozím rokem poměrně stabilní – viz graf níže.

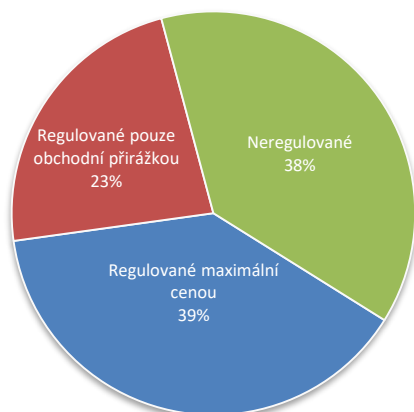
Graf č. 43: Struktura hrazených léčivých přípravků dle typu cenové regulace (počet)

Zdroj: SÚKL

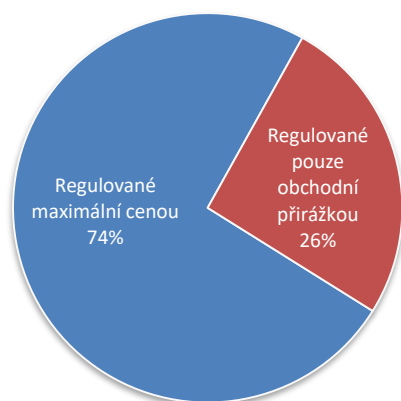
Dochází ke změně ve struktuře a v důsledku výše zmíněných regulačních změn k oslabení segmentu léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou o 2 %, maximální cenou cca o 3 % a výraznému posílení segmentu neregulovaných léčivých přípravků o 5 %. Zobrazení struktury trhu v posledním čtvrtletí roku 2021 dle typu cenové regulace, a to včetně neregulovaných (tedy převážně nehrazených) léčivých přípravků zobrazují následující dva grafy.

Graf č. 44: Podíl léčivých přípravků na trhu dle počtu balení v posledním čtvrtletí 2021

Zdroj: SÚKL

Graf č. 45: Podíl léčivých přípravků na trhu dle objemu financí v ceně pro konečného spotřebitele v posledním čtvrtletí 2021 – pouze hrazené

Zdroj: SÚKL

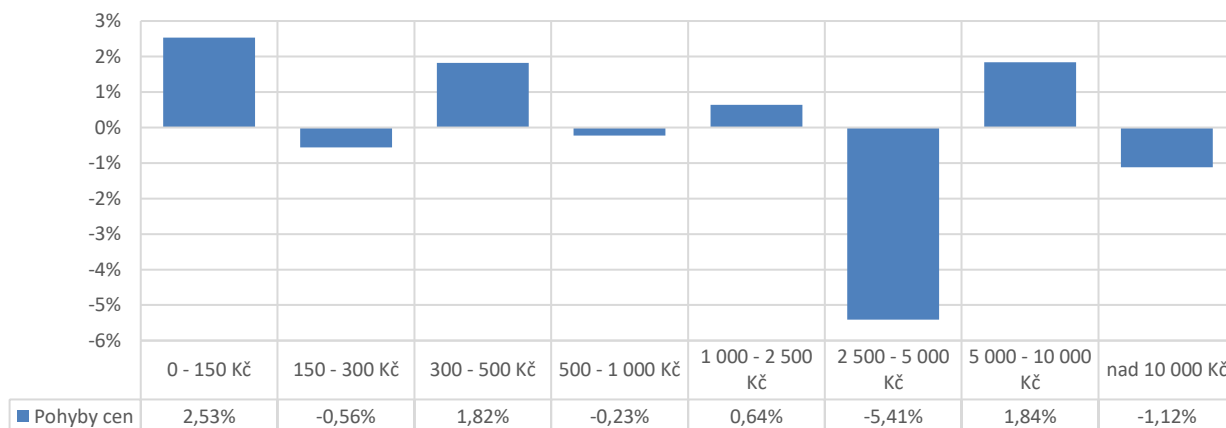
Při hodnocení struktury dle finančního objemu v ceně pro konečného spotřebitele lze hodnotit za rok 2021 pouze hrazené léčivé přípravky, tedy regulované obchodní přírůžkou i maximální cenou.

Mezi zásadní systémové faktory, které mohou přímo ovlivnit vývoj cen léčivých přípravků, patří zejména sazba DPH a podoba cenového předpisu a cenového rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví. Od 1. 1. 2015 je uplatňována pro léčivé přípravky a část potravin pro zvláštní lékařské účely sazba DPH ve výši 10 %. Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví 5/2020/CAU upravující okruh léčivých přípravků (ATC skupin) nepodléhajících cenové regulaci stanovením maximální ceny s účinností od 1. 3. 2020 nahradilo předcházející Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví 1/19-FAR ze dne 12. 12. 2018 (s účinností od 1. 1. 2019) a v průběhu roku 2021 nedošlo k jeho změně.

V průběhu roku 2020 a 2021 nedošlo ke změně sazeb maximálních obchodních přírůžek daných cenovým předpisem Ministerstva zdravotnictví 1/2019/FAR o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely. Sazby i pro rok 2021 tedy platí od 1. 1. 2019, kdy došlo ke snížení 7. pásma o dva procentní body a snížení sazby v posledním pásmu také o dva procentní body.

V případě léčivých přípravků regulovaných obchodní přírůžkou a maximální cenou došlo k zvýšení průměrné ceny v posledním čtvrtletí roku 2021²² o 2,45 %, kdy k navýšení průměrné ceny přispělo navýšení obchodovaných cen zejména v nejnižším cenovém pásmu (0–150 Kč), ve třetím pásmu (300–500 Kč) a v sedmém, předposledním, pásmu (5 000–10 000 Kč). V ostatních pásmech došlo ke snížení obchodovaných cen. K největšímu snížení průměrné ceny pak došlo v šestém cenovém pásmu (o 5,41 %) – viz následující graf.

Graf č. 46: Cena léčivých přípravků regulovaných MC – srovnání průměrných cen ve 4. Q 2020 a 4. Q 2021 dle jednotlivých cenových pásem

Zdroj: SÚKL

²² V porovnání s posledním čtvrtletím roku 2020.

V případě léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou a maximální cenou činila v posledním čtvrtletí roku 2021 průměrná cena²³ původce za balení 531,16 Kč. V porovnání s celým rokem 2021 (524,96 Kč) se jedná o mírně nadprůměrnou hodnotu (1,2 %).

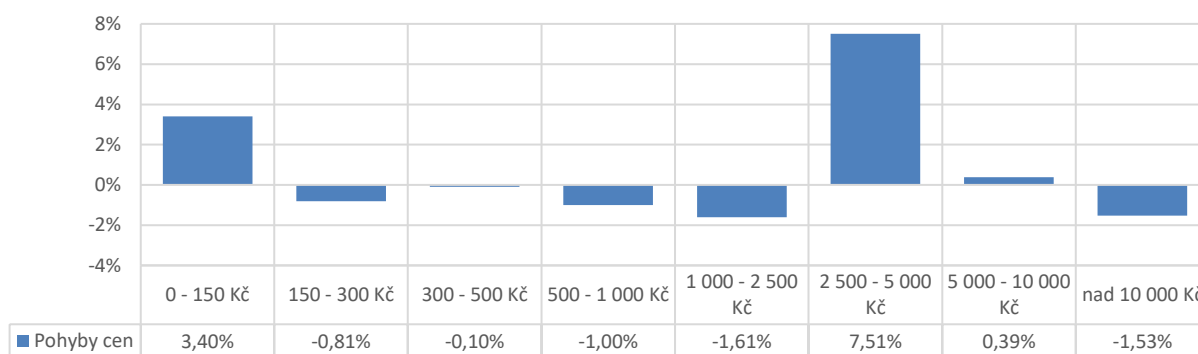
Průměrná cena za balení tedy odpovídá portfoliu obchodovaných léčivých přípravků v daném období. Portfolio obchodovaných léčivých přípravků je pro každé období jiné. Nejedná se o porovnání ceny pouze stejných léčivých přípravků ve dvou různých obdobích.

V roce 2021 došlo v segmentu léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou a maximální cenou ke zvýšení finančního objemu ke konci roku o 1,76 %.

V případě léčivých přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou je při srovnání období posledních čtvrtletí roků 2020 a 2021 patrné snížení průměrné obchodované ceny za balení zejména v nižších cenových pásmech: průměrná cena za balení léčivého přípravku v roce 2021 činila 290,33 Kč a je nižší o 1,68 %. Průměrná cena za poslední čtvrtletí 2021 (291,97 Kč) je z hlediska celého roku mírně nadprůměrná (zvýšení o 0,6 %).

Výsledná průměrná cena byla ovlivněna zejména zvýšením cen léčivých přípravků v prvním a šestém cenovém pásmu a snížením v ostatních cenových pásmech, kde současně došlo ke snížení počtu balení. V prvním cenovém pásmu (0–150 Kč) došlo ke zvýšení ceny (o 3,4 %), a také ke zvýšení dodávek. K významnějšímu navýšení dodávek došlo zejména v nižších pásmech. K největšímu poklesu průměrné ceny došlo v pátém cenovém pásmu (1 000–2 500 Kč) o 1,61 %. K největšímu nárůstu průměrné ceny došlo v šestém cenovém pásmu (2 500–5 000 Kč) – viz graf níže.

Graf č. 47: Cena léčivých přípravků regulovaných OP – srovnání průměrných cen ve 4. Q 2020 a 4. Q 2021 dle jednotlivých cenových pásem

Zdroj: SÚKL

V roce 2021 došlo v segmentu přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou ke zvýšení finančního objemu o 3,85 %.

Tabulka č. 108: Deset nejčastěji distribuovaných léčivých přípravků, u kterých došlo ke změně MC

Kód	ATC	Název	Doplňk názvu	Počet balení	Původní CP (Kč)	Nová CP (Kč)	Změna CP v %
0098219	C03CA01	FURON	40MG TBL NOB 50	1 060 856	53,38	47,74	-10,6
0200935	A12BA01	KALNORMIN	1G TBL PRO 30	894 750	39,97	37,07	-7,3
0233016	J01CF04	PROSTAPHLIN	1000MG INJ PLV SOL 1	745 295	49,18	94,83	92,8
0231956	R03AC02	VENTOLIN INHALER N	100MCG/DÁV INH SUS PSS 200DÁV	635 447	44,71	39,80	-11,0
0131426	J07BB02	VAXIGRIP TETRA	INJ SUS ISP 1X0,5ML+J	624 565	329,82	219,49	-33,5
0014821	M01AX25	CONDROSULF	800MG TBL FLM 30	573 927	258,42	946,31	266,2
0002679	R03AL01	BERODUAL N	0,02MG/0,05MG/DÁV INH SOL PSS 200DÁV	544 945	142,41	129,01	-9,4
0140192	A02BC01	OMEPRAZOL STADA	20MG CPS ETD 100	500 747	76,43	119,09	55,8
0243138	H03AA01	EUTHYROX	50MCG TBL NOB 100 II	500 690	54,47	49,35	-9,4
0187425	H03AA01	LETROX	50MCG TBL NOB 100	437 472	44,01	40,17	-8,7

Zdroj: SÚKL

²³ Pokud SÚKL uvažuje při analýzách cenu pro konečného spotřebitele (CKS), pak se jedná o částku založenou na ceně původce s využitím maximálních sazeb obchodní přírážky a daně z přidané hodnoty. Na základě uvedených hodnot, tedy hodnot CKS, nelze dovozovat reálný dopad výše zmíněných faktorů. Reálně uplatněná cena může být ve skutečnosti nižší, např. v důsledku nevyužití plného rozsahu maximální obchodní přírážky. Zobrazené hodnoty reflektují především změny průměrné ceny původce, objemy dodaných balení a také změny v portfoliu dodávaných léčivých přípravků.

Státní ústav pro kontrolu léčiv pokračoval v hloubkové revizi maximálních cen, která byla započata již v roce 2020, a jejímž výsledkem je snížení maximálních cen, popřípadě zachování jejich původní výše. Z rozhodnutých revizních správních řízení v hloubkové revizi maximálních cen v roce 2020 došlo ve 45 % léčivých přípravků ke snížení maximální ceny. Toto snížení se však reálně uplatnilo až v roce 2021.

Individuálně připravované léčivé přípravky s obsahem konopí pro léčebné použití

Ke dni 1. 1. 2021 nabyl účinnosti Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví č. 1/2021/OLZP, ze dne 30. 11. 2020, o regulaci cen individuálně připravovaných léčivých přípravků s obsahem konopí pro léčebné použití, nahrazující Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví č. 4/2020/CAU. Cenový předpis č. 1/2021/OLZP obsahuje oproti Cenovému předpisu č. 4/2020/CAU pouze aktualizované výše maximálních cen individuálně připravovaných léčivých přípravků s obsahem konopí pro léčebné použití (KLP), vycházející z ceny konopí nově vysoutěženého Státním ústavem pro kontrolu léčiv. Nová cena je oproti předchozí ceně o 5 Kč za gram KLP nižší. Dle Cenového předpisu č. 4/2020/CAU maximální cena za gram KLP činila 148,75 Kč a nyní po snížení ceny činí 143,75 Kč za gram KLP.

V roce 2021 tak došlo ke snížení maximálních cen typizovaných přípravků s obsahem KLP uvedených v článku II. (individuálně připravovaných léčivých přípravků v lékové formě tobolek a ve formě rostlinné drogy k inhalaci) a ke snížení maximálních cen netypizovaných léčivých přípravků s obsahem KLP (blíže nespecifikovaných individuálně připravovaných přípravků v jakékoliv lékové formě) podléhajících cenové regulaci podle článku III. Cenového předpisu č. 1/2021/OLZP.

Zdravotnické prostředky

V roce 2021 nadále platila cenová regulace zdravotnických prostředků zavedená v předchozím období, tj. Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 1/2019/CAU ze dne 22. 5. 2019, který nahradil Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 3/2012/FAR, ze dne 16. 4. 2012.

Cenové regulaci podléhá zdravotnický prostředek hrazený plně nebo částečně z veřejného zdravotního pojištění (bez ohledu na skutečnost, zda je zboží v konkrétním případě skutečně hrazeno z veřejného zdravotního pojištění nebo je plně hrazen pacient) na základě předepsání na poukaz a dále zvláště účtovaný zdravotnický materiál a přímo spotřebovaný materiál.

Zdravotní služby

V oblasti regulace cen zdravotních služeb byly pro rok 2021 vydány tyto cenové předpisy:

- Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 1/2021/CAU, ze dne 24. 11. 2020, o regulaci cen poskytovaných zdravotních služeb, stanovení maximálních cen zdravotních služeb poskytovaných zubními lékaři hrazených z veřejného zdravotního pojištění a specifických zdravotních výkonů (dále jen „Předpis 1/2021/CAU“),
- Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 2/2021/CAU, ze dne 4. 6. 2021, o regulaci cen poskytovaných zdravotních služeb, stanovení maximálních cen zdravotních služeb poskytovaných zubními lékaři hrazených z veřejného zdravotního pojištění a specifických zdravotních výkonů (dále jen „Předpis 2/2021/CAU“).

Předpis 1/2021/CAU specifikuje v Oddíle A, jaké zdravotní služby jsou regulovány maximální cenou, a v Oddíle D, jaké zdravotní služby jsou regulovány věcně usměrněnou cenou. V Oddíle B stanovuje maximální cenu neodkladné zdravotní péče poskytované nesmluvními poskytovateli zdravotních služeb a v Oddíle C stanovuje cenu bodu při čerpání neodkladné zdravotní péče mimo území ČR, v členských státech EU a dále cenu bodu při čerpání hrazených přeshraničních služeb. V Oddíle E je stanovena maximální cena testování metodou PCR na onemocnění COVID-19 pro samoplátce.

ČSÚ vykázal u ambulantní lékařské péče v roce 2021 průměrný nárůst o 1,2 % a průměrné ceny ústavní zdravotní péče vzrostly o 3,7 %.

Specifické zdravotní výkony

V souladu s kapitolou 7 odst. 1 vyhlášky č. 563/2020 Sb., kterou se mění vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů, byla v Předpisu 1/2021/CAU stanovena maximální cena specifických zdravotních výkonů v návaznosti na 10 % navýšení

nositelů výkonů a s ohledem na každoroční navýšení minutové režijní sazby. S ohledem na rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví a po konzultaci se zainteresovanými stranami byla maximální cena pro rok 2021 navýšena z 1,32 Kč na 1,33 Kč.

Zdravotní služby zubních lékařů

V souladu s „úhradovou“ vyhláškou pro rok 2021 (vyhláška č. 428/2020 Sb.) došlo v návaznosti na navýšení cen touto vyhláškou u všech výkonů k aktualizaci výše maximální ceny výkonu. Rozdíl mezi cenou dle vyhlášky a vyšší maximální ceny činilo 30 %.

U výkonů č. 00914 Vyhodnocení extraorálního rentgenového snímku, 00925 Primární endodontické ošetření – stálý zub – v rozsahu a řezáků a špičáků, 00926 Primární endodontické ošetření – stálý zub – v rozsahu molárů a premolárů a 00936 Odebrání transplantátu došlo k úpravě názvu.

Výkon č. 00965 Čas zubního lékaře strávený dopravou za imobilním pacientem byl zrušen.

Průměrná cena v roce 2021 za ambulantní stomatologickou péči dle údajů ČSÚ narostla o 8,7 %.

Stomatologické výrobky

V roce 2021 platilo Cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví č. 6/2020/CAU vydané dne 18. 2. 2020, kterým se stanoví maximální ceny stomatologických výrobků plně hrazených z veřejného zdravotního pojištění, které nahradilo Cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví 1/2019/FAR ze dne 15. 11. 2018.

Cena bodu pro nesmluvní poskytovatele

Cena bodu pro nesmluvní poskytovatele zdravotních služeb při poskytování neodkladné péče je nově stanovena jako pevná cena, tzn. není možné se od ní odchýlit, jelikož jde o cenu účtovanou v případě, že neexistuje smluvní vztah, a v takovém případě se maximální cena nejeví jako vhodná (a dosavadní maximální cena byla i nyní v praxi aplikována, jako kdyby šlo o cenu pevnou).

Maximální cena pro testování metodou PCR

V souvislosti s epidemiologickou situací a šířením onemocnění COVID-19 se v průběhu roku 2020 stanovil způsob regulace za poskytnutí zdravotní služby, které byly vykazovány zdravotní pojišťovně s hlavní nebo vedlejší diagnózou U07.1 – COVID-19 nebo U69.75 – Podezření na COVID-19. Regulace byla stanovena maximální cenou bodu ve výši 100 % hodnoty bodu a byla také zavedena maximální cena pro samoplátce v případě testování metodou PCR.

Od 1. 1. 2021 v návaznosti na vydání vyhlášky č. 563/2020 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, došlo ke snížení úhrady z veřejného zdravotního pojištění u výkonu detekce nukleové kyseliny SARS-COV-2 pomocí metody PCR z 1 647 Kč na 1 310 Kč, tudíž bylo obdobně i zde navrženo snížení maximální ceny této zdravotní služby pro samoplátce z 1 647 Kč na 1 310 Kč (Cenový předpis 1/2021/CAU).

Oddíl E byl také doplněn o možnost zahrnout do ceny testu náklady na převoz vzorku pro PCR test do laboratoře pro případy, kdy biologický materiál odebírá jiný poskytovatel, než který jej následně analyzuje, a je tedy nutné vzorek přepravit z místa odběru do místa vyhodnocení, a to ve výši věcně regulované ceny.

Od 8. 6. 2021 v návaznosti na vydání vyhlášky č. 243/2021 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, došlo ke snížení úhrady z veřejného zdravotního pojištění u výkonů detekce nukleové kyseliny SARS-COV-2 pomocí metody PCR z 1 310 Kč na 614 Kč a vyšetření na přítomnost antigenu viru SARS-COV-2 z 351 Kč na 201 Kč, tudíž bylo obdobně i zde navrženo snížení maximální ceny těchto zdravotních služeb pro samoplátce (Cenový předpis 2/2021/CAU).

Elektronické komunikace

Cenovou regulaci v odvětví elektronických komunikací vykonává v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických

komunikacích, dále také „ZEK“), Český telekomunikační úřad (dále také „ČTÚ“). Cenová regulace je uplatňována na základě výsledků analýz relevantních trhů u podniků s významnou tržní silou²⁴.

S ohledem na povahu současně vymezených relevantních trhů ČTÚ uplatňuje v současné době cenovou regulaci pouze na velkoobchodních trzích, tedy u cen hrazených mezi operátory s cílem napomoci rozvoji konkurenčního prostředí a díky dostupným velkoobchodním službám napomoci alternativním operátorům nabízet konkurenceschopné maloobchodní služby koncovým uživatelům. Rozhodnutí o ceně vydává Rada ČTÚ podle § 107 odst. 9 písm. b) ZEK ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2021 ČTÚ nevydal žádné rozhodnutí o ceně a rozsah cenové regulace se tedy nezměnil. V platnosti nadále zůstává jedno rozhodnutí o ceně vydané v roce 2018 na základě výsledku provedené analýzy relevantního trhu č. 3a – velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě vydané v roce 2017. Tímto rozhodnutím o ceně byla uložena povinnost sjednávat jednorázové a měsíční ceny služeb kolokace ve stanovené maximální výši a dále povinnost sjednávat ceny služeb poskytovaných v rámci vysunutí kolokace a přístupu k nenasvícenému vláknu tak, aby byly stanoveny na základě zásady nákladové orientace.

Do 30. 6. 2021 bylo v platnosti 30 rozhodnutí o ceně vydaných v roce 2020 na dvou relevantních trzích ukončení hlasového volání (z nich jedno rozhodnutí o ceně rušilo dříve uvedené povinnosti), kterými byly stanoveny maximální ceny za terminaci. Šlo o 25 rozhodnutí o ceně, kterým byly stanoveny maximální ceny na trhu č. 1 – velkoobchodní služby volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě a 4 rozhodnutí o ceně, kterými byly stanoveny maximální ceny za ukončení volání na trhu č. 2 – velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích. Platnost těchto rozhodnutí o ceně zanikla poté, kdy dne 1. 7. 2021 vstoupilo v účinnost nařízení²⁵ v přenesené pravomoci vydané Evropskou komisí, které zavedlo jednotné maximální celounijní terminační ceny za ukončení hlasového volání v mobilních i pevných sítích.

V roce 2021 došlo k metodickým změnám v oblasti regulace cen služeb elektronických komunikací.

Český telekomunikační úřad vydal v Telekomunikačním věstníku, částka 10 ze dne 5. 11. 2021 opatření obecné povahy č. OOP/4/10.2021-10, kterým se změnilo opatření obecné povahy č. OOP/4/09.2014-6, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se struktura vykazovaných informací, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/4/12.2015-7 a č. OOP/4/02.2019-2. Tímto opatřením obecné povahy byla stanovena hodnota procenta návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC pro stanovený podnik zajišťující síť elektronických komunikací nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací a hodnota procenta návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC pro službu přístupu na přístupových sítích nové generace. WACC pro stanovený podnik zajišťující síť elektronických komunikací nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací byl stanoven ve výši 4,84 %, což oproti původní hodnotě představuje pokles o 2,41 p. b., a WACC pro službu přístupu na přístupových sítích nové generace ve výši 5,78 %, který oproti původní hodnotě klesl o 2,88 p. b. Toto opatření je účinné od 1. 1. 2022.

Dále ČTÚ dne 5. 5. 2021 vydal opatření obecné povahy č. OOP/1/5.2021-5, kterým se změnilo opatření obecné povahy č. OOP/1/12.2019-11, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, které zveřejnil v Telekomunikačním věstníku, částka 5 ze dne 6. 5. 2021. V tomto opatření byly vymezeny tři relevantní trhy, z toho dva trhy podle Doporučení Komise (EU) 2020/2245 (trh č. 1 – velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě, trh č. 2 – vyhrazená velkoobchodní kapacita) a jeden relevantní trh (trh č. 3 – velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám), podle zákona o elektronických komunikacích, a to na základě výsledků hodnocení situace na maloobchodním trhu mobilních služeb a za účelem podpory rozvoje konkurence a prospěchu koncových uživatelů služeb na tomto trhu v souladu s požadavky evropského regulačního rámce a ZEK.

²⁴ Podle § 57 zákona č. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). Rozhodnutí o ceně vydává Rada Českého telekomunikačního úřadu podle § 107 odst. 9 písm. b) zákona o elektronických komunikacích ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0654&from=CS>

Ustanovením § 65 odst. 2 ZEK je dále uložena povinnost uplatňovat nákladově orientovanou cenu za upozornění účastníka za nezaplacení vyúčtování.

Plnění těchto povinností kontroluje ČTÚ podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Velkoobchodní ceny za přenesení pevných i mobilních čísel, jejichž výši ČTÚ ověřoval v roce 2018 z hlediska povinnosti nákladové orientace podle § 55 odst. 1 ZEK u tří operátorů, a to společností O2 Czech Republic a.s., T-Mobile Czech Republic a.s. a Vodafone Czech Republic a.s., se nezměnily.

V souvislosti s cenovou regulací ČTÚ sleduje a vyhodnocuje vývoj cen služeb elektronických komunikací, které jsou nebo mohou být předmětem cenové regulace. Výsledky sledování vývoje úrovně cen jsou uplatněny v analýzách jednotlivých relevantních trhů a jsou také zveřejňovány na stránkách ČTÚ.

Průměrné roční ceny služeb elektronických komunikací²⁶ dle údajů ČSÚ za rok 2021 klesly o 0,2 %.

Poštovní služby

V oblasti poštovních služeb Český telekomunikační úřad v roce 2021 nevydal žádné rozhodnutí o ceně. Ze zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost pro držitele poštovní licence, tj. Českou poštu, s. p., poskytovat základní poštovní služby za nákladově orientované ceny. Povinnost stanovit ceny základních služeb tak, aby zahrnovaly efektivně a účelně vynaložené náklady a přiměřený zisk, je dána ustanovením § 33 odst. 5 zákona o poštovních službách. Povinností ČTÚ je kontrolovat tuto povinnost držitele poštovní licence a její případné porušení sankcionovat.

V roce 2021 nedošlo k metodickým změnám v oblasti regulace cen poštovních služeb.

V roce 2021 Česká pošta, s. p. zvýšila ceny svých základních služeb oproti cenám platným k 31. 12. 2020 zejména následovně:

Česká pošta, s. p. zvýšila od 1. 1. 2021 ceny některých vnitrostátních základních služeb, což v souladu s § 33 odst. 9 zákona o poštovních službách oznámila v zákonné lhůtě ČTÚ. Pro smluvní zákazníky – uživatele výplatních strojů, při úhradě cen Kreditem a zákazníkы Hybridní pošty zvýšila o 0,50 Kč do té doby zvýhodněné ceny u služby Obyčejné psaní a o 4 Kč zvýšila těmto smluvním zákazníkům zvýhodněné ceny služby Doporučené psaní a Cenné psaní. Pro velké (hromadné) odesilatele snížila o 2 % poskytované množstevní slevy u služby Obyčejné psaní v pásmech od 10 mil. Kč ročního obratu podání (včetně). Od uvedeného data dále snížila velkým (hromadným) odesilatelům u služeb Doporučené psaní a Cenné psaní množstevní slevy v pásmech od 5 mil. Kč ročního obratu o 0,75 %, od 10 mil. Kč ročního obratu podání o 3 % a od 100 mil. Kč ročního obratu podání o 4 %. Pro tuto skupinu smluvních zákazníků dále zrušila do té doby poskytované množstevní slevy u služeb Obyčejný balík a Cenný balík.

U základních služeb do zahraničí zdražila Česká pošta, s. p. od 1. 1. 2021 služby Obyčejná zásilka do zahraničí, Doporučená zásilka do zahraničí a Obyčejný tiskovinový pytel do zahraničí tím, že u těchto služeb zrušila do té doby možný levnější režim jejich podání „ekonomický“ a ponechala pouze dražší režim podání „prioritní“; dále o 8 Kč zvýšila základní ceny služby Doporučené psaní do zahraničí a ceny této služby pro zákazníkы Hybridní pošty u všech doporučených zásilek adresovaných do zemí Evropské unie (dále jen „EU“) a u doporučených zásilek do váhového stupně do 100 g (včetně) do evropských zemí mimo EU.

Od 1. 4. 2021 zvýšila Česká pošta, s. p. u vnitrostátních služeb Doporučené psaní prioritní, Doporučené psaní ekonomické, Poštovní poukázka A až D, Dobírková poštovní poukázka A a C, základní ceny a ceny pro odesilatele se Zákaznickou kartou o 5 Kč.

Od 1. 7. 2021 došlo na základě legislativy EU promítnuté do zákona o dani z přidané hodnoty ke změně pravidel pro příchozí zásilky ze zemí mimo EU do 22 eur, které byly osvobozeny od daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). Zásilky se zbožím pro soukromou potřebu fyzických osob do hodnoty 150 eur jsou nově celně projednávány a je jim vyměřena DPH. Limit 45 eur pro osvobození dárkových zásilek od DPH zůstal stejný, zásilky však musí být nově také celně projednány.

---

²⁶ Ve spotřebním koši ČSÚ položka označena jako „Telefonní a faxové služby“.

Ke zvýšení cen těchto služeb došlo na základě výše zmíněné zákonné povinnosti poskytovat základní služby za nákladově orientované ceny, kdy jednotkový nárůst nákladů je způsoben dlouhodobým poklesem poptávky po základních poštovních službách.

V souvislosti s cenovou regulací v oblasti poštovních služeb ČTÚ sleduje a vyhodnocuje vývoj úrovně cen základních služeb a pravidelně přezkoumává jejich cenovou dostupnost zejména s ohledem na spotřebitelské ceny, inflaci a průměrnou mzdu. V roce 2021 toto ověřování prováděl ČTÚ dvakrát.

Průměrné roční ceny poštovních služeb podle údajů ČSÚ meziročně vzrostly o 0,2 %.

Nájemné z pozemků veřejné infrastruktury

Tato položka je regulována formou maximální ceny stanovené Ministerstvem financí.

Pro nájemné z pozemků veřejné infrastruktury musí být splněny současně tyto podmínky: pozemky jsou klasifikovány jako pozemky veřejné infrastruktury ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), není na nich provozována podnikatelská činnost, jedná se o pronájem ve veřejném zájmu a nájemné je hrazeno z veřejných prostředků.

Cenová regulace nájemného z pozemků veřejné infrastruktury byla v roce 2021 beze změny.

Nájemné z pozemků pro hřbová místa

Tato položka byla s účinností od 1. 1. 2021 vypuštěna z regulace formou maximálních cen stanovených Ministerstvem financí.

Nově je umožněno, aby maximální ceny nájmu pozemků pro hřbová místa stanovily ve svých nařízeních obce v rámci cenové regulace hřbitovních služeb.

Tabákové výrobky

Zákonem č. 609/2020 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, došlo ke schválení harmonogramu postupného navýšování sazeb spotřební daně z tabákových výrobků, zahřívavých tabákových výrobků a surového tabáku pro období let 2021–2023. Od 1. 2. 2021 byly sazby spotřební daně u těchto výrobků navýšeny o 10 %. Od stejného data začalo běžet tříměsíční období pro doprodej cigaret s tabákovou nálepkou s cenou zahrnující předchozí sazbu spotřební daně. Současně bylo rozhodnuto, že sazby spotřební daně porostou v letech 2022 a 2023 tempem 5 % ročně. Cílem přijatých opatření je dále snížit cenovou dostupnost tabákových výrobků na českém trhu.

V průběhu roku 2021 bylo Celním úřadem pro Středočeský kraj vydáno 12 cenových rozhodnutí, kterými byly stanoveny pevné ceny pro konečného spotřebitele a změny pevných cen.

Průměrné roční ceny tabákových výrobků dle údajů ČSÚ za rok 2020 vzrostly o 13,1 %.

Maximální ceny mléka a mléčných výrobků pro žáky škol

S účinností od 1. 7. 2021 byla zrušena cenová regulace formou stanovení maximálních cen z důvodu zrušení ustanovení v nařízení vlády č. 74/2017 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na dodávky ovoce, zeleniny, mléka a výrobků z nich do škol a o změně některých souvisejících nařízeních vlády, ve znění pozdějších předpisů, na jehož základě byly maximální ceny pro ochucené mléčné výrobky pro žáky stanoveny.

Nově budou ochucené výrobky dodávány do škol pouze v rámci doprovodných vzdělávacích opatření, která musí dodavatelé (žadatelé) povinně pořádat. Rodiče již nebudou doplácet za výrobky, protože budou hrazeny z finančního rámce pro doprovodná vzdělávací opatření. Administrativu projektu „Mléko do škol“ zajišťuje Státní zemědělský intervenční fond.

Neochucené mléčné výrobky jsou dodávány již od školního roku 2017/2018 v rámci projektu „Mléko do škol“ bezplatně, dodavatelům jsou podle daných podmínek vypláceny podpory stanovené na jednotlivé výrobky.

Doprava osobní vnitrostátní železniční

S účinností jízdního řádu 2020/2021 od 13. 12. 2020 byly zavedeny pevné ceny tzv. „Systém jednotného tarifu“. Tento „Systém jednotného tarifu“ umožní cestujícímu bezproblémovou přepravu na síti české

železnice na „jednu jízdenku“ za použití více dopravců. Postupně by se měl systém rozvíjet i na ostatní druhy veřejné dopravy v České republice.

Povinnost zavedení tohoto systému vyplývá z novely zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně souvisejících zákonů konkrétně z jeho nového ustanovení § 7a. Podle ustanovení § 7a tohoto zákona je dopravce „při provozování veřejné drážní osobní dopravy na dráze celostátní nebo regionální na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících povinen umožnit využití jím poskytovaných přepravních služeb na základě jednotného jízdního dokladu“.

S účinností od 12. 12. 2021 byly na základě žádosti Ministerstva dopravy pevné ceny v rámci „Systému jednotného tarifu“ navýšeny o inflaci výměrem MF č. 03/2021 (příloha č. 8 k tomuto výměru).

1.2 Věcně usměrňované ceny

Tepelná energie

V roce 2021 byla situace v teplárenství ovlivněna extrémním nárůstem cen komodit na velkoobchodních trzích s elektřinou a plynem koncem roku, což se promítlo do růstu cen tepelné energie.

Cena tepelné energie je regulována formou věcného usměrňování. Cena je kalkulována v souladu s cenovými předpisy, a to zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a příslušným cenovým rozhodnutím, ve kterém Energetický regulační úřad stanovuje závazné podmínky pro kalkulaci a sjednání cen tepelné energie. Do ceny tepelné energie může dodavatel tepelné energie promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty.

Regulace upravená v cenovém rozhodnutí se nevztahuje na ceny tepelné energie nižší, než je limitní cena, která byla i pro rok 2021 stanovena ve výši 152,86 Kč/GJ.

Rok 2021 byl pro odvětví teplárenství významný hned ze dvou důvodů. Prvním z nich bylo dokončení prací na nové koncepci regulace teplárenství, které byly zahájeny počátkem roku 2020. Nová koncepce se promítla do podoby cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2020 ze dne 16. 9. 2021, k cenám tepelné energie, účinného od 1. 1. 2022.

Nová koncepce regulace teplárenství představuje změnu v přístupu k trhu s tepelnou energií, na kterém se projevuje možnost volby mezi různými zdroji tepelné energie, rostoucí požadavky odběratelů a také nutný přechod na bezemisní paliva. Dodavatel tepelné energie musí mít na jedné straně možnost reagovat na aktuální potřeby trhu, zároveň je nutné, aby se pohyboval v jasně definovaných mantinelech. Vůbec poprvé se v cenovém rozhodnutí stanovil přiměřený zisk (dlouhodobě diskutovaná otázka v teplárenství), změnil se přístup k pronajatému majetku, na který je nahlíženo stejně jako na vlastní majetek, upravily se a konkretizovaly některé položky ekonomicky oprávněných nákladů, vymezily se alokační principy režijních a stálých nákladů a další.

Druhou skutečností, která významně poznamenala teplárenství, byla dramatická situace na trhu s energiemi v druhé polovině roku. Mnohým dodavatelům se během velmi krátké doby výrazně zvýšily vstupní náklady, konkrétně palivové náklady související s nákupem zemního plynu a dále u zdrojů zařazených pod evropský systém obchodování s emisními povolenkami o rostoucí náklady spojené s nákupem těchto emisních povolenek. Dodavatelé zemního plynu, kteří nezvládli extrémní nárůsty cen na burze, měnili smluvní podmínky – ceny pro odběratele, ukončovaly dodávky pro některé odběratele, či v horších případech ukončili svoji činnost úplně. Dotčení dodavatelé tepelné energie pak byli nuceni zajišťovat ve velmi krátkém časovém horizontu vstupní palivo za aktuální ceny na burze, což se ve většině případů projevilo změnou ceny tepelné energie ještě před koncem roku 2021. Obdobná extrémní situace s nárůstem vstupních nákladů na paliva během krátkého období nastala pro dodavatele tepelné energie zařazené pod evropský systém obchodování s emisními povolenkami.

Srovnání průměrných předběžných cen tepelné energie (bez DPH) pro konečné odběratele k 1. 1. 2020 a k 1. 1. 2021 v členění na tepelnou energii vyrobenou ze sledovaných paliv – uhlí, biomasa a jiné obnovitelné zdroje energie (dále jen „OZE“) a ostatních paliv, zejména zemního plynu zobrazuje následující tabulka a graf.

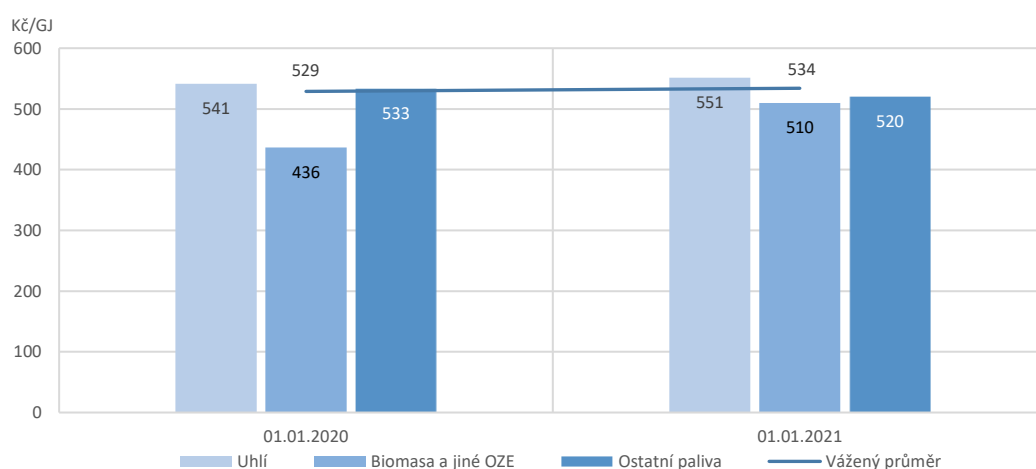
Z uvedených dat²⁷ je zřejmý téměř stabilní vývoj cen mezi lety, tedy nárůst ve výši cca 1 %. Největší vzestup je patrný u předběžné ceny vyrobené z biomasy, a to o cca 16,9 %, který je důsledkem vzestupu cen paliva. Naopak pro tepelnou energii vyrobenou z ostatních paliv, tj. zemního plynu, dochází k poklesu ceny o cca 2,5 %.

Tabulka č. 109: Průměrné předběžné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele v Kč/GJ (bez DPH) pro rok 2021 včetně procentní změny 2021/2020

	Předběžná cena 2021	Procentní změna
Uhlí	551,48	1,90%
Biomasa a jiné OZE	509,75	16,85%
Ostatní paliva	520,05	-2,49%
Vážený průměr	534,04	0,98%

Zdroj: ERÚ

Graf č. 48: Průměrné předběžné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele v Kč/GJ (bez DPH) uplatňované k 1. 1. 2020 a k 1. 1. 2021

Zdroj: ERÚ

Průměrné roční ceny tepelné energie dle údajů ČSÚ za rok 2021 vzrostly o 0,2 %.

Voda

a) Povrchová voda

Povrchová voda slouží např. pro výrobu pitné vody, průmyslové účely, zemědělské závlahy, průtočné chlazení parních turbín. U povrchové vody odebrané z vodních toků a z ostatních povrchových vod byly uplatňovány nadále věcně usměrňované ceny. Tento způsob regulace cen přímo předpokládá zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a pro rok 2021 nedošlo k žádné změně cenové regulace.

b) Pitná voda a odpadní voda

Ceny pitné vody a odpadní vody jsou dlouhodobě regulovány formou věcného usměrňování cen. Cílem regulace je zajistit dostupnou cenu pro odběratele při pokrytí všech nezbytných oprávněných nákladů, které jsou s dodávkou vody a odvodem odpadních vod spojeny a také veškerých souvisejících nákladů spojených s obnovou vodohospodářské infrastruktury, s ochranou životního prostředí v souladu s požadavky evropské legislativy a zároveň umožnit generovat přiměřený zisk.

²⁷ Energetický regulační úřad získává data o cenách od regulovaných subjektů prostřednictvím regulačních výkazů, přičemž se jedná o kalkulace předběžných cen a následně výsledných cen za daný kalendářní rok. Data z těchto výkazů se dále verifikují. Vzhledem k této skutečnosti má Energetický regulační úřad k dispozici informace o cenách tepelné energie se zpožděním. Upozorňujeme, že v případě výše průměrných cen uvedených v tabulce a grafu na této stránce se jedná o kalkulace předběžných cen na rok 2020 a 2021. Jak bylo uvedeno výše, z důvodů dění na energetických trzích v druhé polovině roku 2021 lze předpokládat, že výsledná cena tepelné energie vyrobená zejména ze zemního plynu a rovněž uhlí bude za rok 2021 vyšší.

Speciální postupy vyplývající pro oblast cen z „Podmínek přijatelnosti vodohospodářských projektů pro Operační program Životní prostředí“ jsou pro příslušné subjekty čerpající dotace již od roku 2009 přímo zakomponovány do pravidel regulace cen vody a od roku 2019 platí tyto postupy i u subjektů financovaných z Národního programu Životní prostředí.

Pravidla regulace cen zahrnovala i možnost uplatňování dvousložkové formy vodného a stočného, a to v návaznosti na zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), který tento způsob platby za dodanou pitnou vodu a odvedenou odpadní vodu zavedl. Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny za 1 m³ a množství odebrané nebo odvedené (vypouštěné odpadní) vody, a pevnou složku stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního odebraného množství vody.

Limit podílu pevné složky byl v roce 2021 oproti roku 2020 beze změny ve výši 15 %, u vody pitné předávané mezi vodárenskými subjekty byl limit 30 % (zejména pro případy zaručující zajištění záložních vodních zdrojů).

Pravidla cenové regulace pro rok 2021 zůstala ve srovnání s rokem 2020 beze změny a byla vydána již v září 2020 (výměr MF č. 06/2020), aby měli vlastníci vodárenské infrastruktury i její provozovatelé dostatek času pro seznámení se s těmito pravidly a také pro přípravu vyjednávání nových cen pro rok 2021. V roce 2021 byla dokončena revize regulačního rámce a tato nová pravidla cenové regulace pro obor vodovodů a kanalizací byla vydána výměrem MF č. 01/VODA/2022, resp. výměrem MF č. 02/VODA/2022 s účinností od 1. 1. 2022.

ČSÚ vykázal v roce 2021 průměrný roční nárůst cen vodného, který činil 4,3 % a v případě stočného 4,4 %.

Užití železniční infrastruktury celostátních a regionálních drah

Regulace této položky byla v roce 2021 beze změny. Ve výměru MF č. 01/2021 došlo pouze k legislativně technickým změnám.

Doprava osobní vnitrostátní silniční linková autobusová

Jízdné v osobní vnitrostátní silniční linkové dopravě je regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci jsou povinni poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících.

V rámci pravidel pro výpočet věcně usměrňovaných cen jízdného zůstal i pro rok 2021 koeficient „n“ zohledňující roční růst provozních nákladů roku 2021 ve stejné výši jako v roce 2020, tj. ve výši 1,19. Pro účely výpočtu průměrného zisku i zde zůstala cena vozidla ve stejné výši jako v roce minulém – tj. ve výši 4,7 mil. Kč. Ve výměru MF č. 01/2021 u této položky byly provedeny zejména legislativně-technické změny.

Podle ČSÚ se průměrná cena v roce 2021 v osobní autobusové dopravě zvýšila o 2,3 %.

Doprava osobní vnitrostátní železniční

Jízdné v železniční vnitrostátní osobní dopravě je dlouhodobě regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci mají i nadále povinnost poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících, které odpovídají zejména potřebě sociálně citlivým skupinám cestujících umožnit dostupnost tohoto druhu veřejné dopravy.

Na základě novely vyhlášky č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu, která nabyla účinnosti dnem 1. 10. 2020, bylo v příloze č. 6 k výměru MF č. 01/2021 vypuštěno omezení při bezplatné přepravě dvou dětí do 6 let na jedno místo k sezení zdarma. V položce byly dále provedeny legislativně-technické změny.

Podle ČSÚ se průměrně cena v roce 2021 v osobní železniční dopravě zvýšila o 0,2 %.

Pohřební služby

Regulaci cen podléhají pohřební služby v těch případech, kdy zajišťuje pohřeb obec na základě ustanovení zákona o pohřebnictví. Obec má povinnost postarat se o zemřelé, o které se nezajímají pozůstalí, popř. o zemřelé s neznámou totožností, a musí za veřejné prostředky zajistit jejich pohřbení. Jedná se o výkon obce ve veřejném zájmu, kdy roste počet takovýchto pohřbů a je účelné limitovat poskytovatele pohřebních služeb, pokud jde o položky, které lze zahrnout do věcně usměrňované ceny, uplatňované vůči obci. Regulace u těchto tzv. sociálních pohřbů se pro rok 2021 nezměnila.

V roce 2021 nedošlo k žádné změně – naposledy byl v roce 2019 upraven výčet nákladů, které lze zahrnout do věcně usměrňované ceny.

Individuálně připravované léčivé přípravky

Pro individuálně připravované léčivé přípravky platí dle Cenového předpisu Ministerstva zdravotnictví ČR 1/2020/CAU o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely platného pro rok 2021 podmínky cenové regulace věcným usměrněním ceny. Do této regulace spadají tyto skupiny léčebných přípravků:

- individuálně připravovaná radiofarmaka,
- individuálně vyráběné transfuzní přípravky a autologní transfuzní přípravky,
- parenterální výživy pro domácí terapii,
- individuálně připravované léčivé přípravky v zařízení lékařské péče – magistraliter,
- přípravky moderní terapie.

Podmínky pro vydávání výše a podmínek úhrady formou opatření obecné povahy stanovuje zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, a to konkrétně v ustanovení § 15 odst. 5. Zpracování opatření obecné povahy a způsob jeho zveřejnění se dále řídí dle ustanovení § 171 až § 174 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění.

2 Legislativní změny v oblasti cen

Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, ani vyhláška č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, nebyly pro rok 2021 novelizovány.

Právní předpisy v oblasti oceňování majetku byly pro rok 2021 tyto:

- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů; (tj. ve znění zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 228/2014 Sb., zákona č. 225/2017 Sb. a zákona č. 237/2020 Sb.)
- Vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, (tj. ve znění vyhlášky č. 199/2014 Sb., vyhlášky č. 345/2015 Sb., vyhlášky č. 53/2016 Sb., vyhlášky č. 443/2016 Sb., vyhlášky č. 457/2017 Sb., 188/2019 Sb. a 488/2020 Sb.)

V průběhu roku 2020 byly vydány dvě právní normy, jejichž účinnost se vztahuje k roku 2021:

- a) zákon č. 237/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, nabyt účinnosti dnem 1. 1. 2021,
- b) vyhláška Ministra financí č. 488/2020 Sb., kterou se mění vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. 1. 2021.

Ad a)

Hlavním důvodem pro novelu zákona o oceňování majetku (zákon č. 237/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů) bylo především zavedení tržní hodnoty včetně její definice, a dále zajištění souladu s aktuálním stavem právního řádu ve vztahu k oblasti oceňování. Předmětná definice tržní hodnoty je odvozena z oficiálního překladu mezinárodních oceňovacích standardů.

V některých případech, kdy nelze pro určení ceny obvyklé věci zjistit kupní ceny srovnatelných věcí, vzhledem k její jedinečnosti, nebo proto, že se s takovými věcmi v dané lokalitě a v daném čase neobchodovalo, považovalo Ministerstvo financí za potřebné rozšířit možnosti ocenění věcí o určení tržní hodnoty. Lze předpokládat, že zavedením tržní hodnoty do zákona o oceňování majetku bude v případech, kdy nelze z výše uvedených důvodů určit obvyklou cenu, umožněn náhradní způsob ocenění, pokud zvláštní právní předpis

nestanoví jinak. Podrobnosti určení obvyklé ceny a tržní hodnoty stanovuje vyhláška s přihlédnutím k výše uvedeným standardům a v nich obsaženým přístupům.

Novelou zákona byl upřesněn text v ustanovení týkajícím se oceňování práva stavby s tím, že podrobnější způsob výpočtu ceny práva stavby, určení ročního užítku, výše náhrady při zániku práva stavby a počtu let dalšího trvání práva stavby se stanoví prováděcí vyhláškou.

Ve vazbě na zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, bylo aktualizováno ustanovení týkající se oceňování věcných břemen u nemovitých věcí a v nově formulovaném ustanovení (§ 16c) bylo upraveno oceňování nemovité věci zatížené věcným břemenem nebo jiným právem zřízeným jinak než věcným břemenem, obdobným služebnosti nebo reálnému břemenu, jako závady na nemovité věci. Aby bylo možno ve výše uvedených případech pružně a rychle reagovat, např. na úpravy vycházející z právních předpisů, právní praxe, či judikátů a podobně, a to jak z hlediska potřeby provést změny oceňování věcných břemen u nemovitých věcí, tak i upravit oceňování týkající se zatížení nemovité věci věcným břemenem nebo jiným věcným právem zřízeným jinak než věcným břemenem, obdobným služebnosti nebo reálnému břemenu, jako závady na nemovité věci, přesunulo se jejich podrobnější oceňování do prováděcí vyhlášky zákona o oceňování majetku.

Došlo k upřesnění textu ustanovení týkajícího se zpracování cenových map, tj. k vymezení srovnatelných údajů, které lze využívat při tvorbě cenové mapy stavebních pozemků z jiných obcí. Dále byl zákon o oceňování majetku doplněn o zmocnění k podrobnější úpravě v prováděcí vyhlášce v případě podkladů pro zpracování cenové mapy stavebních pozemků či k upřesnění postupu v případech, kdy se podle cenové mapy neoceňuje.

Nově zákon o oceňování majetku zahrnuje rychle rostoucí dřeviny a způsob jejich oceňování, reflektující nové moderní trendy.

Ad b)

Novela oceňovací vyhlášky reagovala zejména na změny provedené v novele zákona o oceňování majetku. Zavedením tržní hodnoty do zákona o oceňování majetku byly novelou vyhlášky stanoveny podrobnosti k jejímu určení. Rovněž byly stanoveny i podrobnosti k určení obvyklé ceny. Dále na základě zmocnění zákonem o oceňování majetku stanovila novela vyhlášky podklady pro zpracování cenové mapy stavebních pozemků a upřesnila postup, kdy se podle cenové mapy neoceňuje.

Zavedením pojmu rychle rostoucích dřevin a způsobu jejich ocenění do zákona o oceňování majetku byla na základě zákonného zmocnění i vyhláška doplněna o jejich ocenění.

Oceňování věcných břemen bylo zákonným zmocněním přesunuto do vyhlášky. Před novelou zákona o oceňování majetku byl při výpočtu ceny věcného břemene uplatňován výnosový způsob ocenění na základě ročního užítku oprávněného z věcného břemene a počtu let jeho trvání. Tento postup ocenění již zcela nekorespondoval se současnou praxí tržního oceňování. Nově se proto změnil pohled na časové testování, které zohledňuje kapitalizaci. Pro výpočet se nyní používá určení současné hodnoty budoucích příjmů, což umožňuje objektivnější přístup k určení ceny věcného břemene (nelze-li obvyklé nájemné určit, vychází se ze simulovaného nájemného). Tato metoda výpočtu vychází z doby dalšího trvání věcného břemene a to jak pro služebnost, tak i pro reálné břemeno. Výjimkou jsou vykupitelné služebnosti a časově neomezená reálná věcná břemena, u nichž se náhrada určí z ujednání ze smlouvy o zřízení věcného břemene (jak určuje občanský zákoník), a která se oceňují podle § 16b odst. 4 zákona č. 151/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Další výjimkou je zjednodušené ocenění podle § 39b. Zjednodušené ocenění podle § 39b je určeno pro ocenění věcného břemene pro technickou infrastrukturu na dobu neurčitou pro podzemní vedení umístěné do silničního pozemku nebo do pomocného silničního pozemku (silniční pozemek, včetně pomocného silničního pozemku, je definován v ustanovení § 11 zákona č. 13/1997 Sb., dále i podle § 12, 14 a 15). Výjimkou jsou časově neomezená reálná břemena a vykupitelné služebnosti, které se oceňují podle § 16b odst. 4 zákona č. 151/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákonným zmocněním byl zaveden nově i postup ocenění pro závady na nemovité věci.

Novela oceňovací vyhlášky přinesla i aktualizace základních cen stavebních pozemků u vyjmenovaných obcí, jejich oblastí nebo okresů, základních cen některých staveb pro jejich oceňování porovnávacím způsobem.

Novela oceňovací vyhlášky rovněž aktualizovala koeficienty změny cen staveb Ki dle předaných údajů z Českého statistického úřadu.

3 Vývoj cen

Průměrná míra inflace

Průměrná míra inflace²⁸ vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen v roce 2021 proti průměru roku 2020 byla 3,8 %, což bylo o 0,6 procentního bodu více než v roce 2020 a šlo o nejvyšší míru průměrné inflace od roku 2008, kdy hodnota průměrné míry inflace dosáhla 6,3 %. Ceny zboží úhrnem v roce 2021 vzrostly o 3,5 % a ceny služeb o 4,4 %. Vývoj v jednotlivých letech od roku 2002 lze vidět v následující tabulce.

Tabulka č. 110: Vývoj průměrné míry inflace (%)

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Inflace	1,8	0,1	2,8	1,9	2,5	2,8	6,3	1,0	1,5	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	3,8

Zdroj: ČSÚ

Průměrnou míru inflace roku 2021 v ČR již tradičně nejvíce ovlivnily ceny v oblasti alkoholických nápojů a tabáku, které vzrostly shodně s cenami v oddíle doprava o 8,4 %, kde vzrostly zejména ceny spojené s provozem osobních dopravních prostředků (11,2 %) způsobené zejména růstem cen pohonných hmot a olejů pro osobní dopravní prostředky (14,6 %), a také ceny automobilů, motocyklů a jízdních kol (7,5 %). Na snižování cenové hladiny působily zejména ceny v oblasti telekomunikací a poštovních služeb (pokles o 0,6 %) a průměrné ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje se v roce 2021 držely na velmi nízkém 0,8 % nárůstu.

V případě spotřebitelských cen v domácnostech v Praze průměrná míra inflace v roce 2021 dosáhla hodnoty 4,2 % a nejvíce ji ovlivnil růst cen v oddílu odívání a obuv (10,3 %) způsobený zejména růstem cen dámského (12,4 %) a dětského oblečení (14,2 %) a také dámskou (11,5 %) a dětskou obuví (10,8 %). Výrazný nárůst cen byl dále zaznamenán v oddíle alkoholické nápoje, tabák (8,5 %) a v oddíle doprava (7,1 %). Ceny potravin a nealkoholických nápojů vzrostly nepatrně o 0,8 %, zatímco v oddíle pošty a telekomunikace se průměrné ceny snížily o 0,5 %.

V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců byla průměrná míra inflace 2,9 %, což je nižší hodnota než v roce 2020 (3,5 %). Vyšší průměrné inflace nejvíce ovlivnily ceny v oddíle doprava (8,4 %) a v oddíle alkoholické nápoje, tabák (8,0 %). Ceny v oddíle odívání a obuv v průměru vzrostly o 6,5 %, oproti tomu ceny v oddíle pošty a telekomunikace v roce 2021 průměru klesly o 0,1 % a v oddíle bydlení, voda, energie, paliva o 0,6 %.

Vliv daňových úprav a změn regulovaných cen či jiných administrativních opatření byl na průměrnou roční inflaci v roce 2021 minimální a inflace byla po většinu roku ovlivňována zejména tržními faktory.

Meziroční míra inflace

Roční míra inflace vyjádřena relativní změnou indexu spotřebitelských cen proti stejnému měsíci předchozího roku dosáhla v roce 2021 (prosinec 2021/prosinec 2020) úroveň 6,6 %, což je o 0,6 procentního bodu více než v listopadu a o 0,8 procentního bodu více než v říjnu. Toto zrychlení bylo způsobeno meziročním nárůstem cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje.

V prosinci 2021 měly na růst cen vliv zejména ceny v oddíle odívání a obuv (15,0 %), kde vzrostly ceny oděvů o 16,2 % (z toho pak dětské oděvy dokonce o 18,8 %) a ceny obuvi o 13,9 %; ceny v oddíle doprava (14,1 %), kde působil růst pohonných hmot (29,2 % – z toho nafta o 28,5 % a benzín o 30,0 %), ale také růst cen v autoškole (12,4 %) nebo růst cen v mezinárodní letecké osobní dopravě (11,1 %). Značný růst cen byl zaznamenán také v oddíle stravování a ubytování (7,6 %), kde kavárny a restaurace navýšily ceny za své služby o 9,0 %, a v oddíle bytové vybavení, zařízení, opravy (7,1 %), kde došlo např. k růstu cen nábytku do domácnosti (10,7 %) nebo ložního prádla (13,0 %).

²⁸ Průměrná míra inflace – relativní změna průměru indexu spotřebitelských cen v posledních 12 měsících proti průměru indexu spotřebitelských cen v předcházejících 12 měsících. Vyjadřuje se v procentech.

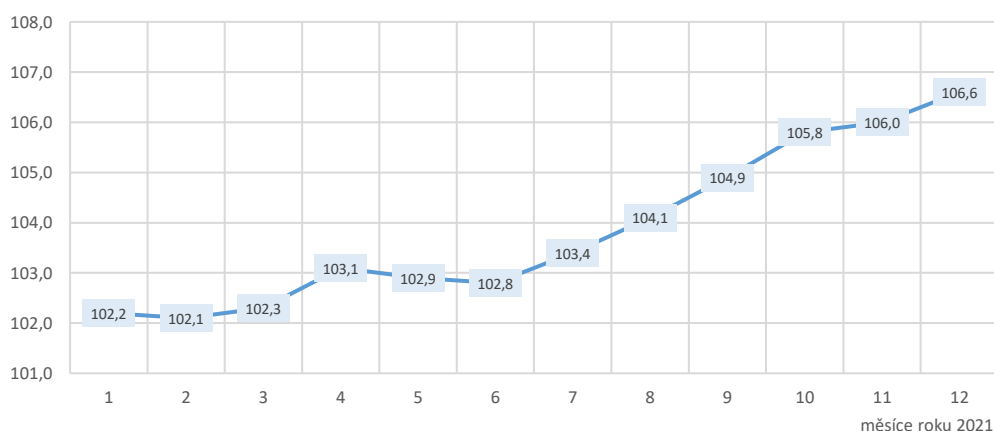
Významný růst cen byl zaznamenán také v oddíle bydlení (4,8 %), kde rostly ceny zejména ve vlastnickém bydlení (14,7 %) vlivem růstu cen stavebních materiálů. Ostatní služby spojené s bydlením se vyvíjely takto: vodné a stočné vzrostlo shodně o 5,5 %, ceny elektrické energie meziročně klesly o 15 % a plynu o 7,9 % jako důsledek dočasných promínutí DPH na energie.

V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje došlo k nárůstu cen o 4,1 %, a to zejména díky růstu cen mouky a jiných obilovin (20,6 %), olejů a tuků (24,7 %), kde výrazně vzrostla cena másla (27,5 %), margarínu a ostatních rostlinných tuků (20,7 %) nebo olivového oleje (8,9 %); výrazně také vzrostly ceny ovoce v konzervách (23,4 %) a cukru (17,5 %). K poklesu cen v potravinách došlo u masa (1,8 %) – hovězí (pokles o 0,5 %), vepřové (pokles o 8,6 %), dále u vajec (pokles o 1,5 %) a u ovoce (pokles o 3,7 %).

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 5,8 % a ceny služeb o 7,8 %.

Nejvyšší úroveň dosáhla meziroční inflace v prosinci (6,6 %), nejnižší v únoru (2,1 %) – viz vývoj v jednotlivých měsících v grafu níže.

Graf č. 49: Roční vývoj indexu spotřebitelských cen v jednotlivých měsících roku 2021 (stejný měsíc předchozího roku = 100)

Zdroj: ČSÚ, graf MF

Meziroční inflace v roce 2021 většinou přesahovala horní část tolerančního pásma inflačního cíle stanoveného ČNB. Inflačního cíl je od roku 2010 Českou národní bankou stanoven jako meziroční růst spotřebitelských cen ve výši 2 % s tolerancí ve výši jednoho procentního bodu oběma směry.

Celkový přehled meziroční míry inflace v jednotlivých oddílech spotřebního koše je v následující tabulce.

Tabulka č. 111: Meziroční míra inflace (prosinec 2021/prosinec 2020) dle jednotlivých oddílů spotřebního koše

Potraviny a nealkoholické nápoje	104,1
Alkoholické nápoje, tabák	106,7
Odívání a obuv	115,0
Bydlení, voda, energie, paliva	104,8
Bytové vybavení, zařízení domácnosti; opravy	107,1
Zdraví	104,5
Doprava	114,1
Pošty a telekomunikace	99,8
Rekreace a kultura	105,9
Vzdělávání	101,4
Stravování a ubytování	107,6
Ostatní zboží a služby	105,2

Zdroj: ČSÚ

V případě spotřebitelských cen v domácnostech v Praze dosáhla meziroční míra inflace v prosinci 2021 úroveň 7,5 %. Nejvíce v prosinci 2021 rostly ceny v oddíle odívání a obuv (19,1 %), kde rostly hlavně ceny oděvů (pánské oděvy o 18,4 %, dámské oděvy o 21,6 % a dětské oděvy o 31,1 %) a obuvi (pánská obuv o 13,6 %, dámská obuv o 13,6 %).

dámská obuv o 14,0 % a dětská obuv o 21,0 %). Výrazně rostly i ceny v oddíle doprava (12,6 %) opět vlivem růstu cen automobilů (cena nových automobilů vzrostla o 5,5 %, zatímco cena ojetých o 12,7 %), jízdních kol (14,4 %) a pohonných hmot a olejů (29,2 %). K poklesu cen naopak došlo v oddíle pošty a telekomunikace (pokles o 0,2 %).

Ceny v oddíle bydlení, voda, energie, paliva vzrostly o 8,6 % a nejvíce se na tomto růstu podílel růst cen vlastnického bydlení (18,1 %) a ceny výrobků a služeb pro běžnou údržbu (12,2 %), kde např. ceny za malířské služby vzrostly o 26,5 %. Ceny elektrické energie klesly o 9,9 % a stejný trend byl zaznamenán i u cen tepelné energie, kde ceny klesly o 3,0 %; platby za vodné vzrostly o 8,9 % a za stočné o 6,9 %.

Ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje vzrostly o 4,4 % a byly taženy zejména růstem cen mouky (21,6 %), těstovin (16,9 %), tuků a olejů (23,4 %), kdy ceny másla vzrostly o 30,0 % a ostatní jedlé oleje dokonce o 35,8 %. Výrazný růst cen byl zaznamenán také u konzervovaného ovoce (22,3 %) – ceny sušeného ovoce a ořechů naopak klesly o 4,1 %; ceny zeleniny vzrostly o 14,2 % vlivem růstu cen brambor (17,5 %) i ostatní zeleniny. Ceny cukru meziročně vzrostly téměř o pětinu (19,3 %) a cena kávy, čaje a kakaa souhrnně vzrostla o 12,3 % – z toho cena kávy vzrostla o 16,7 %. K poklesu cen došlo u cen masa (pokles o 1,4 %) – nejvíce poklesly ceny vepřového masa (pokles o 8,1 %), dále byl zaznamenán pokles cen vajec (1,2 %) a ovoce (3,1 %).

V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců došlo v prosinci 2021 k růstu cen o 4,4 % a na tomto růstu se podílel zejména růst v oddíle odívání a obuv (14,6 %), kde vzrostly hlavně ceny za oděvy (16,2 %) a obuv (13,2 %). Ceny v dopravě vzrostly o 13,8 % zejména vlivem růstu cen automobilů o 9,9 % (z toho ceny nových automobilů vzrostly o 6,3 %, zatímco ceny ojetých automobilů vzrostly o 12,4 %), ceny jízdních kol (15,5 %) a pohonných hmot a olejů (29,2 %).

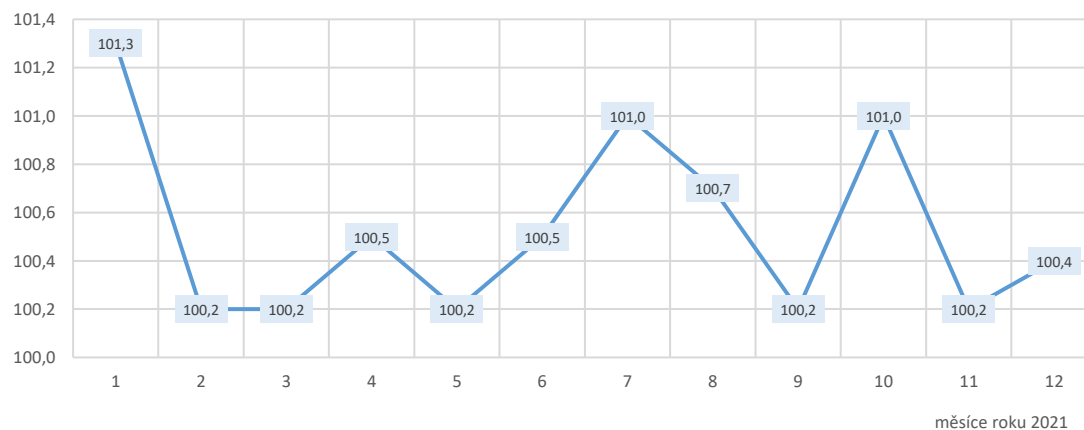
Ceny v oddíle bydlení klesly o 2,8 % zejména vlivem poklesu cen za energie: cena elektrické energie klesla o 15 % a ceny plynu o 7,9 %. Cena vodného a stočného vzrostla shodně o 5,5 %. Další výraznou položku, která měla vliv na růst cen bydlení, jsou výrobky a služby spojené s údržbou bytu (10,5 %).

Ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje vzrostly o 4,4 % vlivem růstu cen mouky (20,6 %), těstovin (15,4 %), olejů a tuků (24,2 %) – z toho cena másla vzrostla o 27,5 % a ceny margarínu a ostatních rostlinných tuků o 21,1 %. Cena zeleniny vzrostla o 13,9 % a konzervovaného ovoce o 23,4 %; cena cukru vzrostla o 17,5 %. K poklesu cen došlo u masa (pokles o 1,9 %) – nejvíce u masa vepřového (8,6 %), ceny u vajec klesly o 1,5 % a ceny ovoce o 2,3 %.

Měsíční míra inflace

Měsíční míra inflace vyjadřující meziměsíční tempo růstu cen je de facto změnou indexu spotřebitelských cen daného měsíce oproti předchozímu měsíci stejného roku. Měsíční míra inflace v prosinci 2021 oproti listopadu 2021 vzrostla o 0,4 % a její vývoj v jednotlivých měsících roku 2021 zobrazuje následující graf.

Graf č. 50: Měsíční vývoj indexu spotřebitelských cen za rok 2021 (předchozí měsíc daného roku = 100)

Zdroj: ČSÚ, graf MF

Meziměsíční růst cen byl nepatrný (0,4 %) a nejvyšší nárůst cen byl zaznamenán v oddíle odívání a obuv (1,0 %), kde nejvíce rostly ceny oděvů (1,1 %) a obuvi (0,7 %). Dalším největším růstem cen byl zaznamenán

v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, v oddíle doprava a v oddíle rekreace a kultura, kde shodně vzrostly ceny o 0,7 %.

V oddíle vzdělávání byly ceny v prosinci 2021 oproti listopadu téhož roku beze změny a ve dvou oddílech ceny dokonce klesly: zdraví (0,1 %) a alkoholické nápoje, tabák (0,7 %).

Ceny za potraviny a nealkoholické nápoje v listopadu nepatrně vzrostly (0,7 %) zejména vlivem růstu cen mouky (9,2 %), těstovin (9,6 %) a cukru (10,1 %). U některých komodit ceny nepatrně klesly – maso (1,0 %), kdy ceny hovězího masa vzrostly (1,3 %), ale ceny vepřového (pokles o 0,7 %) a drůbežího klesly (pokles o 3,7 %), cena vajec klesla o 5,4 %, cena másla klesla nepatrně o 0,8 % a cena ovoce o 1,9 %.

Ceny za bydlení vzrostly v prosinci 2021 pouze nepatrně (0,3 %) zejména vlivem poklesu cen za elektřinu (pokles o 1,6 %) a vlivem nepatrného nárůstu nájemného (0,3 %) nebo nákladů na vlastnické bydlení (0,7 %); ceny za běžnou údržbu a drobné opravy vzrostly o 0,5 % a ceny za ostatní služby spojené s bydlením jako např. vodné a stočné zůstaly beze změny.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,4 %, zatímco ceny služeb o 0,5 % vzrostly.

Tabulka č. 112: Meziměsíční míra inflace (prosinec 2021/listopad 2021) dle jednotlivých oddílů spotřebního koše

Potraviny a nealkoholické nápoje	100,7
Alkoholické nápoje, tabák	99,3
Odívání a obuv	101,0
Bydlení, voda, energie, paliva	100,3
Bytové vybavení, zařízení domácnosti; opravy	100,6
Zdraví	99,9
Doprava	100,7
Pošty a telekomunikace	100,1
Rekreace a kultura	100,7
Vzdělávání	100,0
Stravování a ubytování	100,5
Ostatní zboží a služby	100,3

Zdroj: ČSÚ

V případě meziměsíčního porovnání spotřebitelských cen v domácnostech v Praze došlo k nepatrnému růstu ve výši 0,6 %, ke kterému přispělo zejména nepatrné zvýšení cen pod 1 % v téměř všech sledovaných oddílech, kromě oddílu odívání a obuv, kde došlo k nejvýznamnějšímu nárůstu cen o 2,4 % vlivem růstu cen oděvů (3,0 %) a obuvi (1,3 %) a v oddíle stravování a ubytování (1,0 %) a také stagnace cen v oddílech vzdělávání a bytové vybavení, zařízení domácnosti a opravy; v oddílech zdraví (pokles o 0,3 %) a alkoholické nápoje a tabák (pokles o 0,8 %) došlo dokonce ke snížení cen.

V oddíle potravin a nealkoholické nápoje došlo v prosinci v pražských domácnostech k růstu o 0,7 % zejména vlivem výrazného růstu cen mouky (9,2 %), těstovin (9,5 %), zeleniny (4,7 %), kde vzrostly zejména ceny brambor (10,0 %), a cukru (10,1 %). Naproti tomu ceny masa klesly o 1,0 %, ceny vajec klesly o 5,4 % a ceny ovoce o 1,9 %.

V oddíle bydlení byl v prosinci 2021 zaznamenán poměrně nízký meziměsíční nárůst cen o 0,8 %, a to zejména vlivem mírného nárůstu nájemného z bytu (0,4 %), zatímco náklady vlastnického bydlení vzrostly výrazněji (1,9 %); ceny spojené s výrobky a službami pro běžnou údržbu a drobné opravy bytu vzrostly o 0,5 % a ostatní služby související s bydlením jako např. vodné či stočné zůstaly beze změny. Ceny elektřiny (pokles o 2,1 %) i plynu (pokles o 1,2 %) klesly.

V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců došlo v prosinci 2021 k nepatrnému nárůstu cen (0,3 %) zejména vlivem poklesu cen v oddílu zdraví, kde klesly ceny o 0,2 %, a také vlivem poklesu cen v oddíle alkoholické nápoje, tabák (pokles cen o 0,6 %). Na tento vývoj nízkého nárůstu cen měla také vliv stagnace cen v oddíle vzdělávání a v oddíle pošty a telekomunikace.

V oddíle potravin a nealkoholické nápoje došlo k nepatrnému růstu (0,7 %), nicméně ceny mouky a jiných obilovin znatelně vzrostly (9,2 %), stejně jako ceny těstovin (9,6 %). Ceny zeleniny vzrostly o 4,6 % zejména

vlivem růstu cen brambor (10,0 %). Ceny cukru vzrostly poměrně výrazně (10,1 %) a vlivem toho i ceny džemů a marmelád (5,2 %). Naopak ceny některých potravin klesly – např. u vajec o 5,4 % nebo u másla o 0,8 %.

Náklady na bydlení, resp. ceny s tím spojené vzrostly v prosinci 2021 v porovnání s předchozím měsícem téhož roku o 0,2 % vlivem nízkého růstu cen za běžnou údržbu a drobné opravy (0,4 %); ceny za ostatní služby spojené s bydlením jako např. vodné a stočné již několikátý měsíc stagnovaly. Ceny za elektrickou energii mírně klesly (pokles o 1,6 %), zatímco ceny plynu vzrostly (1,4 %).